

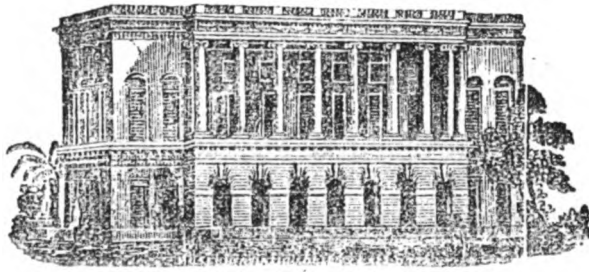
170/15

'BIBLIOTHECA INDICA ;

A

COLLECTION OF ORIENTAL WORKS

PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY OF BENGAL
NEW SERIES, No. 776.

APPENDIX

TO

PAG-SAM TIII SIN

NOW FIRST EDITED

BY

SARAT CHANDRA DÁS, C. I. E.,
ASSOCIATE MEMBER, AS. SOC., BENG.

FASCICULUS I.

CALCUTTA :

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS,
AND PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY, 57, PARK STREET.

1890.

*Appendix to the Tibetan version
of the Avadāna-kalpa-lata*

LIST OF BOOKS FOR SALE

AT THE LIBRARY OF THE

ASIATIC SOCIETY OF BENGAL,

No. 57, PARK STREET, CALCUTTA.

AND OBTAINABLE FROM

THE SOCIETY'S LONDON AGENTS, MESSRS. TRUBNER & CO.
57 AND 59, LUDGATE HILL, LONDON, E. C.

BIBLIOTHECA INDICA.

Sanskrit Series.

Advaita Brahma Siddhi, Fasc. I—IV @ /8/ each	..	Rs.	1	8
Agni Purāṇa, (Sans.) Fasc. II—XIV @ /8/ each	..	..	4	14
Apu Bhāshyam, Fasc. I ..	..	..	0	6
Aitareya Aranyaka of the Rig Veda, (Sans.) Fasc. I—V @ /6/ each	..	..	1	14
Aphorisms of Sāṅḍilya, (English) Fasc. I ..	..	..	0	6
Aphorisms of the Vedānta, (Sans.) Fasc. VII—XIII @ /6/ each	..	..	2	4
Aṣṭasāhasrikā Prajāpāramitā, Fasc. I—VI @ /6/ each	..	..	2	4
Aśvavaidyaka, Fasc. I—V @ /6/ each	..	..	1	14
Avadāna Kalpalatā by Kāhemondra (Sans. & Tibetan) Vol. I Fasc. I—III @ 1/	..	..	3	0
Bhāmatī, (Sans.) Fasc. I—VIII @ /6/ each	..	..	3	0
Brahma Sūtra, (English) Fasc. I ..	..	..	0	12
Bṛihaddevatā, (Sans.) Fasc. I—II @ /6/ each	..	..	0	12
Bṛihadharma Purāṇam, Fasc. I—II @ /6/ each	..	..	0	12
Bṛihat Aranyaka Upanishad, (Sans.) Fasc. VI, VII & IX @ /6/ each	..	..	1	2
Ditto (English) Fasc. II—III @ /6/ each	..	..	0	12
Bṛihat Saṁhitā, (Sans.) Fasc. II—III, V—VII @ /6/ each	..	..	1	14
Chaitanya-Chandrodaya Nāṭaka, (Sans.) Fasc. II—III @ /6/ each	..	..	0	12
Chaturvarga Chintāmaṇi, (Sans.) Vols. I, Fasc. 1—11; II, 1—25; III, Part I Fasc. 1—18, Part II, Fasc. 1—7 @ /6/ each	..	..	22	14
Chhāndogya Upanishad, (English) Fasc. II ..	..	..	0	6
Daśarupa, Fasc. II and III @ /6/ ..	..	..	0	12
Gobhiliya Grihya Sūtra, (Sans.) Fasc. I—XII @ /6/ each	..	..	4	8
Hindu Astronomy, (English) Fasc. I—III @ /6/ each	..	..	1	2
Kāla Mādhava, (Sans.) Fasc. I—IV @ /6/ ..	..	..	1	8
Kātantra, (Sans.) Fasc. I—VI @ /12/ each	..	..	4	8
Kāthā Sarit Sāgara, (English) Fasc. I—XIV @ /12/ each	..	..	10	8
Kaushitaki Brahman Upanishads, Fasc. II ..	..	..	0	6
Kūrma Purāṇa, (Sans.) Fasc. I—IX @ /6/ each	..	..	3	6
Lalita-Vistara (Sans.) Fasc. II—VI. @ /6/ ..	..	..	1	14
Lalita-Vistara, (English) Fasc. I—III @ /12/ each	..	..	2	4
Madana Pārijāta, (Sans.) Fasc. I—VIII @ /6/ each	..	..	3	0
Manuṣṭkā Sangraha, (Sans.) Fasc. I—III @ /6/ each	..	..	1	2
Mārkaṇḍeya Purāṇa, (Sans.) Fasc. IV—VII @ /6/ each	..	..	1	8
Mārkaṇḍeya Purāṇa (Eng.) Fasc. I—II @ /12/ each	..	..	1	8
Mimāṁsā Darśana, (Sans.) Fasc. II—XIX @ /6/ each	..	..	6	12
Nārada Pancharātra, (Sans.) Fasc. IV ..	..	..	0	6
Nārada Smṛiti, (Sans.) Fasc. I—III @ /6/ ..	..	..	1	2
Nayavārtikam, (Sans.) Fasc. I ..	..	..	0	6
Nirukta, (Sans.) Vol. I, Fasc. IV—VI; Vol. II, Fasc. I—VI; Vol. III, Fasc. I—VI; Vol. IV, Fasc. I—VII @ /6/ each Fasc.	..	..	8	4
Nītisāra, or The Elements of Polity, By Kāmandaki, (Sans.) Fasc. II—V @ /6/ each	..	..	1	8
Nyāyabindutika (Sans.) ..	..	..	0	10
Nyāya Karmājñāni Prakaraṇam (Sans.) Vol. I, Fasc. 1—6 Vol. II, Fasc. 1 @ /6/ each	..	..	2	10
Parīśiṣṭa Parvan (Sans.) Fasc. I—IV @ /6/ each	..	..	1	8

(Continued on third page of Cover.)

ཚོས་གྱུ་ལ་དགོ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
དོགས་པ་བརྗོད་པ་མཛད་བསྟུ་

དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་

ལྷན་ཚེས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བ་བཞུགས་སོ།

ལོ་པར་གྱི་ཤར་ཏུ་ཅན་སྐྱེས་པ་ལྷན་ཚེས་འདི་ཉིད་དཔལ་ལྷན་བོད་ནས་གདན་དྲངས་
དེ་ཚོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་སྤེལ་བའི་སྤྱིར་གྱུ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་གྲོང་
ཁྱེར་ཆེན་པོ་ཀ་ལི་ཀ་ཏ་ཅུ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་ལྷུགས་
སྟུགས་ལེར་གདན་ལ་ཕབ་པའོ།

དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང་ཐུབ་དབང་དོ་རྗེ་འཆང་།
དམིགས་མེད་བཅེ་བའི་གཏེར་ཆེན་སྦྱན་རས་གཟིགས།
དྲི་མེད་སེམས་པའི་དབང་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས།
བདུད་དཔྱད་མ་ལུས་འཛོམས་མཛད་གསང་བའི་བདག།
གངས་ཅན་སེམས་པའི་གཙུག་གྱིན་ཚོང་ཁ་པ།
སློབ་བཟང་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།

ཨོཾ་མ་ཎི་པ་ཏཱི་ཏྟི།

ཚོས་ཚམས་ཐམས་ཅད་གྱུ་ལས་བྱང་།
དེ་གྱུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས།
གྱུ་ལ་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ།
དགོ་སྤོངས་ཚེན་པོས་དེ་སྐད་གསུངས།

སེམས་ལ་སྤོང་བའི་གནས་མཚོག་དམ་པ་ནས།
མངོན་ཤེས་རྩོལ་འཕྲུལ་མངའ་བའི་མཐུ་སྤྲོབས་ཅན།
སྐྱབ་པ་པོ་ལ་མ་གཡལ་བྱ་བཞིན་གཟིགས།
གནས་གསུང་མཁའ་འགྲུའི་ཚོགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད།

གྱུ་གར་པམ་ཚེན་བོད་ལ་བཀའ་དྲིན་ཚེ།
པདྨ་འབྲུང་གནས་སྐྱུ་ལ་འདས་འབྲུངས་མེད།
ད་ལྟ་སྐྱོ་ལྟ་སྤྲིན་པོའི་ཁ་གཏོན་མཛད།
ཨོ་ལྷན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།

སྐྱུ་གུ་ཚོས་དབྱིངས་པོ་བྱང་དམ་པ་ནས།
གཏུག་པ་འདུལ་ཕྱིར་དྲག་མའི་སྐར་བཞེངས་པ།
དངོས་གུ་རིན་ཚེན་འདོད་དགའི་ཆར་འབབ་མ།
དམག་རྩོད་གྱུ་ལ་མའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།

དགོ་ལེགས་འཕེལ།

11.18
5.5

APPENDIX.

དོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས་བྱིས་པ་གོ་བདེ་བར་
བཀོད་པ་བཞུགས་སོ།།

No. I.

གྱུ་ལ་པོ་རབ་གསལ་གྱི་དོགས་བརྗོད་ནི།

འཁོར་བའི་གྱི་མཚོ་ནས་འགོ་བཙུག་མཚམས་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྨྱོད་པ་ལ་སྤྱད་པར་མཛད་པ། རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ། བདེན་པའི་བདུལ་
ཞུགས་དང་སྦྱིན་པ་དང་བརྗེ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་ཅན་མཚམས་སྒྲོང་བ། ལྷན་
གསལ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་དོ།། གྱུ་ལ་པོ་དེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ ལྷོ་བས་
ཆེ་བས་གྱུ་ལ་ལྷན་མཚམས་གསལ་པས་འདུད་ཅིང། གྱུ་ལ་པོའི་བཀའ་གསལ་གྱི་མེ་དྲོག་
འཕྲེང་བ་ལྟར་སྦྱི་བོར་འཁྲུང་ཉིད་གནས་སོ།། ལྷན་གསལ་གྱི་ཀུན་ཏུ་བཤོད་ཞེས་པའི་
སྐྱེ་ཇི་ཞིག་གིས་མཁས་ནས་སྐྱེ་བའི་མཚོགས་མཉམ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་བརྗེད་སྟེ། གྱུ་ལ་
པོའི་པོ་བྱང་གི་སྒྲོ་བྱུང་དུ་འབྲིང་དེ། བཤོ་བྱིན་ལ་འོས་པ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་གཞིགས་
སྟེ་གསོལ་ཞུས་པས། གྱུ་ལ་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་གཞིགས་སྟེ་བྱིན་པས། མོ་
བྱུང་ན་མངས་རི་གཡོ་བ་ལྟར་འདུག་པས་རབ་དུ་མཉེས་ནས། འདི་ལོགས་པར་
འཕྲུལ་ཅིག་ཅེས་གྱུ་ལ་པོ་པོ་བྱང་དུ་བྱོན་མོ།། དེ་ནས་ཀུན་ཏུ་བཤོད་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་
བདུལ་བས་སྦྱི་བ་སྦྱོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་དུལ་བར་གྱུར་དེ། ཁེངས་དྲེགས་མེད་པ་
གཏུང་བ་མེད་པ། ལྷོ་བས་དང་ལྷན་པ། ལྷོ་བ་བསྐྱེད་པ། དག་པོ་འཛུམས་པའི་

གཡུལ་དུ་ལེགས་པར་འགྲོ་བ་སོགས་སྐྱང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ནས།
 ང་སྐྱང་བོ་དུལ་ཡོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་དང་བཅས་གྱུལ་པོ་ལ་སྤུལ་བས། གྱུལ་པོ་
 རབ་དུ་སློབ་ཞིང་ཤར་རིའི་ཚེ་མོར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བ་ལྟར། སྐྱང་བོ་
 རིན་པོ་ཆེའི་གྱུན་གྱིས་བགྱུན་པའི་སྤྱིང་དུ་གྱུལ་པོ་ཆེབས་ཏེ་ཀུན་དུ་བགྲོད་དང་བཅས།
 གོང་ཁྱིམ་གྱི་མཐའ་དབུས་ཀུན་དུ་བགྲོད་ཅིང་མཐར་ཉགས་གསེབ་དུའང་འབྲིགས་
 བྱེད་དང་ཉི་བར་ཕྱིན་པས། རྩོད་པ་ཞུས་འཁོར་བ་སྐྱབ་པ་ལ་ཞན་གྱིས་སློབ་
 བཞིན། སྐྱང་བོ་སྤར་གྱི་བག་ཆགས་དམ་ཏེ་ཞགས་ཚལ་དུ་ཅི་བདེར་སྤྱོད་པ་དང་
 སྐྱང་མོ་འདོད་པའི་དབང་གིས་དྲི་མཚོས་ཤིང་མགོ་གསེབ་པར་གྱུགས་པས། ས་
 རྩོད་ཀྱང་ཡུད་ཀྱི་འཁོར་བ་ལ་གྱུལ་པོ་སྐྱབ་ལྟེ་སྐྱང་ཇི་ཀུན་དུ་བགྲོད་ལ། ཁྱིམ་
 ཀྱིས་སྐྱང་བོ་དུལ་ཡོད་ཅེས་ལས་མ་རྩུངས་པ་འདི་འདྲ་ཅེས་བཀའ་བཀོལ་པར།
 སྐྱང་ཇི་དུལ་བ་སྐྱབས་པ་ལ་འགལ་བས་ཁ་སྐྱེངས་ཤིང་རབ་དུ་འཛིགས་ནས་
 ཐམ་མོ་སྐྱར་ཏེ་གསོལ་པ། བདག་གིས་སྐྱང་བོའི་ལུས་འདུལ་བ་ལ་མཁམས་ཤིང་
 འཇུག་ལགས་ཏེ། ཡིད་འདུལ་བ་ལ་དཀའ་ཐུབ་སྤོམ་པ་ལ་སྐྱབས་པ་ཞུས་ཀྱང་
 མཁམས་ལོ་དཀའ་བ་འདི་ལྟ་བུ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་ནི་ཤང་ཤོང་རི་
 བཟར་གྱི་རྩ་དང་འདྲ་བས་བརྗོད་པ་དཀའ། སྐྱང་བོ་ནི་སྐྱང་མོའི་དྲི་ཚོར་བས་
 ལྷགས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འདུས་པ་ལགས། སྐྱེ་བོ་ངན་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་
 གིས་ངལ་བ་དང། *བསྐྱོམས་པ་དང། ཡང་བཀང་ལ་ཡང་མི་འཛོམས་པར་ལས་
 འོག་པར་ལྷུང་བ་བཞིན་ལགས་ན། གྱུལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱང་བོ་གང་འགྲོར་བདང་ནས་
 རང་རི་བཞུགས་སྤོམ་ཤིང་གི་ཡལ་འདབ་ནས་བརྒྱུང་ཞིག་ཟེར་བ་ལྟར། བཞུགས་ཀས་
 ཤིང་གི་ལོ་མ་ལ་འཇུས་ཤིང། གྱུལ་པོ་དང་སྐྱང་ཇི་ཤིང་ལས་བབས་ནས། འབངས་
 བཞུགས་ཞུས་ཀྱི་དྲི་འབྲིད་པ་ལ་ཞེན་ནས་པོ་བྱང་དུ་འོག་གོ། སྐྱང་བོ་དེས་

* མཚམ།

གྲང་མོ་ལ་སྤྲད་པས་འདོད་པ་ཚོམས་ཤིང་ཞག་བདུན་ནས་ཟས་དྲན་ཏེ་སྤར་གྱི་སར་
 སླེབས་པས་ལུས་སེམས་དུལ་འདུག་པ་ལ། གྲང་ཇི་ཀུན་དུ་བཤོད་དགའ་ནས་བྱུང་
 པའི་དུང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཞུས་པ། སྤྱིལ་པོ་ཚེན་པོ་སྤོན་དུ་ཆགས་པའི་ཞགས་པས་
 གཟེར་བའི་གྲང་པོ་དེ་ནི་དུལ་བ་སྤྲུབས་པ་དང་མི་འགལ་བ་སླེབས་འདུག། མང་
 བུ་དང། ལྷག་དང། གྲང་པོ་ལ་སོགས་པ་འདུལ་ལྷུས་ཀྱང། འདོད་ཆགས་ཀྱི་
 མྱོས་པའི་སེམས་འདི་འདུལ་དཀའ་བ་འདུག་ཅེས་ཞུས་པས། སྤྱིལ་པོ་ཐུགས་
 མགུ་ཏེ་ཀུན་དུ་བཤོད། བྱིད་བདེན་པ་དང། རིགས་པ་བརྗོད་པ་ཡིན། རབ་དུ་ཞི་
 བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས། སེམས་ཀྱི་གྲང་པོ་འདུལ་བ་སྤོམ་པའི་ཞགས་པས་བདགས་
 པ་འགའ་འཛིག་དེ་ནི་ན་ཡོད་དམ་གསུང་པས། ཀུན་དུ་བཤོད་ལ་ལྟ་ཞགས་ནས་
 སྤྲུས་པ། སྤྱིལ་པོ་ཚེན་པོ། འགྲོ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མ་ལུས་པར་
 འཛོམས་པར་བརྩོན་ཞིང། རྣམ་པར་རིག་པ་དང་ལྡན་པ། འབད་པས་ཆགས་བྲལ་
 བསྐྱེད་པ། ཞི་ཞིང་ཚོག་ཤེས་པ། དྲི་མ་མེད་པ། རབ་དུ་དོགས་པ་ནི་སངས་གྱིས་
 ཁོ་ནའོ། ། ཞེས་བརྗོད་པས། སྤྱིལ་པོ་སངས་གྱིས་ཀྱི་མཚན་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས།
 སྤོན་གྱི་བག་ཆགས་ཟད་ནས། འཁོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་གྱི་མཚོར་བྱིང་པའི་
 འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད། དགོ་བའི་ལམ་ནས་ཇོགས་པར་བྱས་ཏེ། ཡང་དག་
 པར་ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་བདག་གིས་སློབ་པར་བྱའོ་སྤྲུམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 སྤྲེས་པ་ན། རྣམ་མཁའ་གནས་གཙང་མའི་རིགས་ཀྱི་ལྷས་སྤྲུས་པ། སྤྱིལ་པོ་ཉིད་
 ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་འཚང་གྱི་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་ཐོས་པས་
 སྤྱིལ་པོ་དུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་སྤྱི་བ་དྲན་ཞིང་ལྷ་མིག་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཉིད་དུ་གྱུར་རོ། ། འདི་ནི་ཐོག་པ་ཚེན་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །

II.

གྲུལ་པོ་དཔལ་གྱི་སྐྱེའི་རྟོགས་བརྗེད་ནི།

སྒྲིན་གྲོང་ཁྱེད་ཨ་རི་ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་དཔལ་འབྱོར་སྐྱེའི་གྲོང་ཁྱེད་ལ
 འབྲུག་རྒྱ་ཚམ་ཡོད། དེ་ན་གྲུལ་པོ་དཔལ་གྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 བརྒྱན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་སྤེར་བ་སྤྱིན་པ་རབ་དྲ་དགའ་བ། རྫོ
 བྱོས་དང། སེམས་རྒྱང་བ། བསྐྱེད་མེད་པ། གྲུལ་པོ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་སྒྲིན
 དང་མི་བདེ་བའི་མིང་མི་གྲགས་པ་འཆི་མེད་སྐྱེའི་གྲོང་ཁྱེད་དང་མཉམ་པ་ཙམ་དུ
 བྱུང་དོ། དེ་ལ་ལྷ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་བསམ་པ། གྲུལ་པོ་འདིའི་དགོ་བའི་ཁྲིམས་ཀྱིས་
 བདག་དང་མཉམ་ཞིང། སྤྱིན་པའི་གྲགས་པས་ས་སྤེང་ཀུན་ཀྱི་བསམ་པ་འདི་ལྟ་བུ
 སྤྱིང་སྤྱོད་པས་ལ་འབྱུར་བ་ཡོད་མེད་བདག་པའི་ཕྱིར། གྲུལ་པོའི་ལྷ་སྐྱོང་དུ་འགྲོ
 དགོས་སྐྱེས་སྐྱེའི་འཁོར་ཉུང་དུ་དང་བཅས་མི་ཡུལ་དུ་ཆས་སོ། དེའི་ཚེ་སྒྲིན་པོ་
 གྲུལ་སྤྱིད་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ དེའི་མི་ལས་དུ་བྱུང་བ་གྲུལ་པོ་ལ་ཞུས་པ།
 གྲུལ་པོ་ཆེན་པོ། བྱིད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་འཕང་མེད་དུ་གཏོང་བ་འདིས་སྤྱིན་གྲགས་ཏ་
 ཙུང་ཆེ་བས། ལྷ་བརྒྱ་བྱིན་ཀྱང་ཕྱག་དོག་དང་བཅས་གྲུལ་པོའི་སྐྱེ་ལྷ་སྐྱོང་དུ་ཡོང་
 བ་གནད། གྲུལ་པོ་ཉིད་ཀྱང་འོར་ཀུན་སྤྱིན་པར་གཏོང་བ་ལྷ་གསལ་དང་མཐུན་མོད།
 རང་གི་སྒོལ་དང་བྱ་དང་རྒྱང་མ་སོགས་གཏོང་སྐྱེས་པ་ཕྱགས་ལ་འདུག་པས་འདི་
 རི་ཏ་ཙུང་ཕུབ་ཆོས་ཆེས། གྲུལ་པོའི་སྐྱེ་ལྷ་སྐྱོང་འདི་འགྲོ་བ་ཀུན་བསྐྱེད་པའི་འོར་བུ
 ཡོན་པས་འདི་འགྲོ་བ་པལ་དགའ་བ་མ་མཛད་ཅིག། ཅེས་ཞུས་པར། གྲུལ་པོས་
 ཞལ་མཆུ་མཛེས་པའི་འཛུམ་དཀར་བཟུན་ནས་གསུངས་པ། རྫོན་པོ་རྫོ་ལྷ་ཁྱེད་
 ཀྱིས་བདག་ལ་ཕན་པར་བརྗེད་པ་ལེགས་ནའང། ཡིད་འདོད་པས་གཏུང་ནས་སྐྱེང་
 རེར་དུ་འོང་བ་ནི་མས་ངོ་ལོག་པ་སྤྱིས་ལྷས། ཅི་འདོད་སྤེར་བའི་སྤྱིན་པ་འབག་པའི་

ཚོགས་སྐྱོད་པའི་གསོན་ཀྱང་རོ་དང་འདྲ། འདི་ལས་འདི་ཐོབ་ན་སྐྱམ་རེ་བས་སྐོང་དུ་
འོང་བ་རེ་བ་མེད་པར་བྱེད་པ་ནི་གསོན་ནས་ཅི་བྱེད། འགའ་ལ་ཕན་པ་ཡོད་ན
བདག་གི་ལུས་ལ་གཞོན་ཀྱང་དགའ། ཅེས་གསུང་བས།

གྱུལ་པོ་སྐོ་བདེན་པས་མི་གསན་པ་འདུག་སྐྱམ་སྐོན་པོ་ཡི་སྐྱུག་ནས་
འདུག་གོ། དེ་ནས་ཀགས་འབྲོང་ཞིག་ན་བྱས་ཟེ་ཚོས་འཆད་པ་ལ་སྐུམས་པ་ཞིག་
ཡོད་པས། གྱུལ་པོའི་བཅུན་མོ་གྱུལ་བའི་འོད་ཅེས་ཤིན་དུ་མཛེས་ཤིང་ཡོན་ཏན་
དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། བྱས་ཟེ་དེས་མཐོང་ནས་ཆགས་བྱུང་ཡིན་ཀྱང། སྐྱེ་བ་
སྐོན་གྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལངས་ནས་བཅུན་མོ་དེ་སྦྱིང་ལ་འདོད་དོ། བྱས་ཟེ་ལ་
སྐོབ་མ་སྐོག་སྐོབ་སེམས་པའི་བྱས་ཟེ་བྱེད་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་ཤིས་
ནས། སྐོབ་དཔོན་ལ་ཡོན་ཅི་མཉེས་འབྱུང་བས་ཐུགས་ལ་གང་གཞོ་བ་གསུངས་
ཤིག་ཞུས་པས། ང་ལ་ཀགས་གསེབ་དུ་མོར་གྱི་དགོས་པ་མེད། གྱུལ་པོ་དཔལ་སྤེའི་
བཅུན་མོ་གྱུལ་བའི་འོད་བྱ་བ་འབྲོང་གིས་སྐྱང་ནས་ང་ལ་འབྱུང་བུས་ན་ཡོན་དུ་འབྱུང་
གསུངས་པ། སྐོབ་མའི་བསམ་པ་ལ་འདི་མ་སྐྱང་ན་སྐོབ་དཔོན་མི་མཉེས། སྐྱང་ན་
གྱུལ་པོས་ཆད་པ་ཐོག་གས་ཅི་དུག་ན་སྐྱུམ། གྱུལ་པོའི་ཐོ་བྱང་དུ་ཕྱིན་པས།
སྐོང་བ་པོ་མཐོང་བས་གྱུལ་པོ་དགའ་ནས་ཅི་འདོད་དྲིས་བས་སྐྱུ་མ་རུས་པ་གདོང་ས་
ལ་ཕབ་ནས་འདུག་གོ། གྱུལ་པོས་ཅི་འདོད་སྤྱེར་བས་སྐོས་ཤིག་གསུང་བལ་ལོ་
གྱུས་བཤད་པས། གྱུལ་པོ་ཡང་བཅུན་མོ་ཤིན་དུ་འཛོལ་བས་འབྲལ་མི་འཕོད་ལ།
ས་སྐྱིན་ན་བྱས་ཟེའི་འདོད་པ་མི་རྫོགས་ཅི་དུག་དུ་གྱུར་ཀྱང་སྐྱིན་པའི་དམ་བཅའ་བདེན་
པོས་བཅུན་མོ་པོས་དེ་གདམ་ལེགས་པར་བཤད་ནས་སྐྱིན་ནོ། བཅུན་མོ་ཞི་རི་དུགས་
ཞགས་པས་ཟེན་བ་ལྟར་དངངས་སྐྱུག་དང་བཅས་མིག་རིག་རིག་བྱས་ཟེས་འབྲིང་
པས། གྱུལ་པོ་ཡང་བཅུན་མོ་སེམས་ལ་འཕྲེང་བས་འདོད་པ་ཀུན་ལ་ཆགས་

ད་མེད་པར་གྱུར་དོ། སྤྱོད་པོ་ཀུན་ཀྱང་འདི་འདྲའི་ལས་ལ། གཞན་ཐམས་ཅད་བྱང་
 མེད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ལ་ལ་ཚུལ་བྱིས་ས་གཏོང། ལ་ལ་ནོར་གཏོང། ལ་ལ་དཀའ་ཐུབ། ལ་ལ་
 ཚོས་གཏོང། ལ་ལ་ངོ་ཚ་གཏོང། ལ་ལ་ལུས་གཏོང་བ་ལ། སྤྱོད་པོ་འདི་སངས་མཚན་
 ཅན་གྱི་བཅུན་མོ་དེ་ལྟ་བུ་སྤྱིར་མེད་པ་ཟེར་གྲུབ། སྤྱོད་པོ་ནི་འདྲུས་བྱས་ཅིའི་གཟིམ་
 པ་ལྟར་སྤྱིན་པ་ལ་འགྱུར་པ་མེད་དོ། བྱོང་བྱོར་གྱི་བྱང་མེད་ཀུན་གྱི་འདུང་དང་
 བཅས་སྐྱལ་ཅིང་སྤྱིན་ལུག་གོ། དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་སློབ་མས་བཅུན་མོ་འབྲིང་ཡོང་བ་
 སློབ་དཔོན་གྱིས་མཐོང་དེ་ཤིན་དུ་ངོ་ཚ་བས་འགྱུར་པར་གྱུར་དེ་བཅུན་མོ་ལ་སྐྱས་
 པ། ཀྱི་སྤྱོད་པོ་ཀུན་གྱི་མ་ལྟ་བུ་བྱིང་ལ་འོ་བཤྱོལ་བ་འདི་བདག་གིས་མི་རིགས་པ་
 བྱས་སོ། འདོད་པའི་དབང་གིས། ཚུལ་བྱིས་ས་དང་ངོ་ཚ་བྲལ་བ། གཏམ་ངན་
 ནང་གཡང་སར་འཚོངས་པའི་ལས་འདི་ཤིན་དུ་མཐོངས་ན། ད་ནི་བྱིང་རང་སྤྱོད་
 མ་མཚན་ཅིག། ད་ལྟ་སྤྱིར་དུ་བདག་གིས་འབྲིང་དེ་སྤྱོད་པོ་ལ་འབྱུང་དུ་འགྱོ་བོ་
 ཟེར་བས་བཅུན་མོ་ཞེ། ཤི་བའི་རོ་ལ་སློབ་རྗེད་པ་ལྟར་དགའ་བར་གྱུར་དོ།

དེའི་སྐབས་སུ་བཤྱོད་ཕྱིན་གྱིས་བྲམ་ཟེ་རོ་སྤྱིང་འཆད་གྱི་མ་འཕྲོན་པ། གྲག་
 འཛག་པ། ཤི་བའི་རོ་ལ་བྱུང་དང་གཅན་གཟན་གཟན་མས་ཇེས་སུ་གྱུག་པ། ཟས་
 རོར་མེད་པ་ཉམང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བཞིས་འཁྲོགས་ཀྱི་བྲི་ལ་ཁྱར་ནས་བྱུང་བ།
 བྱོང་བྱོར་གྱི་མི་ཚམས་ཀྱིས་མཐོང་བས་འདར་ཅིང་སྐད་མི་འཕྲོན། བལྟ་མི་བཟོད་པ་
 འདྲུག་གོ་ཡང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཤི་མ་ཐུབ་པར་འདྲུག་པ་ལ་སྤྱོད་པོས་ཅི་འདོད་དྲིས་
 པས། བྲམ་ཟེ་དེས་སྐད་མི་ཕྲོན་པ་ལྟར་ལུག་ལྷིག་གྱི་ཚོགས་གིས་སྐྱས་པ། བདག་
 གིས་ལུས་སྤྱིང་འདི་ནགས་གསེབ་དུ་སྤྱིག་གི་ཟེས་པས་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར། འདི་ལ་
 སྤྱིང་ཇེ་སྤྱིས་པའི་ནམ་མཁའི་ལྷ་ཞིག་གིས། རང་གི་ལུས་ལ་འཕངས་པ་མེད་པའི་
 མི་ཞིག་གིས་ལུས་སྤྱིང་སྤྱིན་ནས་འཕྱང་ན་བྱོད་སློབ་འཚོ་འོ་ཟེར་བ་བྱུང་གྲུབ།

རང་གི་བདེ་བ་བདང་ནས་གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་སྲུ་ཡང་མི་འདུག་ན། འཇིག་
 དོན་འདི་ན་གྱུལ་པོ་ཁྱོད་གཅིག་གྱུ་སྤོན་གྱི་བསོད་ནམས་ལས་འབྲུངས་པ། དབྱུལ་
 པོངས་ཉམས་ཐག་གི་དབྱུང་གཉེན། ལུས་སྲོག་གཏོང་རྣམས་པ་ཁྱོད་གྱི་བསོད་ནམས་
 གྱི་ངོ་ལ་སྤྱོད་པའི་དབྱུག་གས་བདུངས་པས་སྤྱན་པའི་ངོ་སྤྲང་དང། ཉ་རི་ཚན་དན་ལ་
 རྩོ་ཕྱོགས་གྱི་རྒྱུང་པོག་པ་བཞིན་གསུམ་པ་ཀུན་དུ་ཁྱབ་འདུག་པས་སྐབས་སྲུ་ཡོང་
 བ་ལགས། ཁྱོད་གྱི་ཞལ་རས་ཉ་གང་གི་རྒྱ་བ་ལས་འབྲུངས་པའི་ཚོག་གི་བདུད་ཚིའི་
 ཚར་གྱུན་རྒྱ་འོད་ལྗང་བསིལ་བ་འདིས། ཉོན་མོངས་པ་བདག་གི་ཚད་གདུང་སྐབས་
 སྲུ་གསོལ་ཞུས་པས། བྲམ་ཟེ་དེའི་སྲུག་བསྐལ་མ་བཟོད་པར་གྱུལ་པོས་ཁྱོད་སྲུག་
 བསྐལ་མ་བྱེད་དབྱུགས་དབྱུང་བར་མཛོད་ཅིག། བདག་གི་ལུས་བྱེད་ཐེ་ཚོམ་མེད་
 པར་སྤྱར་རོ་གསུངས་བས། རྩོན་པོ་རྩོ་གོས་ཆེན་པོས་ལུས་ངག་འདར་བཞིན་པར།
 གྱུལ་པོ་བབ་ཚལ་ཐོ་ཚེ་ཉ་ཅང་གོསས་པ་མ་ཡིན་ནས། རྩོ་གྱུ་ཀུན་ལ་པན་པའི་
 གྱུལ་པོ་ཁྱོད་ལྟ་བུ། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བཅག་ནས་འཚིང་བུའི་དུམ་བུ་དང་བཟེ་བ་
 ལྟར། རྩོ་འགོ་ཐམས་ཅད་བྱུགས་ཇེས་རྩོས་བདང་ནས། སྤོན་པོ་བསྐྱུ་བྱེད་བྲམ་ཟེར་
 བརྩུས་པའི་གདོན་ངན་འདིས་གྱུལ་པོའི་བྱུགས་བསྐྱར་བ་མ་མཛོད་ཅེས་འབངས་
 ཐམས་ཅད་གྱི་གསོལ་བ་བདབ་ཀྱང། མ་གསན་པར་རྩོན་འབངས་ལ་བཀའ་
 སྐུལ་པ། བདག་གི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སྦྱོམ་པས་སྐྱེ་བ་སྐྱམ་དམ། རྩོན་དུའང་
 ལུས་སྤྱོན་པས་ད་ལྟ་ལུས་ནད་མེད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། སྲུག་མོ་རྩོགས་པས་བྱུ་ཟེ་བར་
 ཚོམས་པ་ལ་འགྲོད་པ་མེད་པར་ལུས་སྤྱོན་པ་དམ། ཤི་ཤིར་སྐྱེས་ཚེ་ཡང་ཡོང་བཞིག་
 ལ་མིག་གཉིས་སྤྱོན་པ་དམ། རྩམ་བདས་པའི་ཕུག་རོན་རང་གི་ལུས་གྱི་ཤས་
 བསྐྱུངས། གྱུལ་པོ་རྒྱ་འོད་དུ་གྱུར་ཚེ་དུག་པོའི་མིག་ལ་མགོ་བོ་སྤྱོན་པ་དམ། རྩོ་
 བ་གཞན་དུ་ཡང་རང་ལ་བདོག་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་སྤྱོན་པ་དང། བྱུ་དང། ཚུང་མ་

སོགས་ཀྱང་སྤྱི་ནི། ད་ལན་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བས་མ་
 བྱེད་ཅིག་གསུངས་བས། འཁོར་འབངས་ཀྱན་གྱི་མ་གསོན་ལྟ་བུར་གྱ་གྱར་ལུས་
 སོ།། དེ་ནས་གྱུ་ལ་པོས་བཀའ་སྤྱི་བས་བཟོ་བོ་བསྐྱོས་ཏེ་སོག་ལེ་རྫོ་ཞིང་ཚུབ་པས་
 གྱུ་ལ་པོའི་ལུས་ལྟེན་བཅད་པའི་ཚོ། ས་ནི་མས་གཡོ་ཞིང། ལྷན་མདའ་འབྲུག་པ་
 དང་གྱུ་ལྷན་ནི་མས་སྒྲོ་བའི་ཚེ་མ་འདོན། ཉི་མ་དུ་ལ་གྱིས་འགྲེལ་པ་བཞིན།
 མི་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཞིང་བགྱུ་ལོ། གྱུ་ལ་པོ་ཉིད་ནི་ལུས་དུ་མ་བྱ་གཉིས་སུ་བཅད་
 ཀྱང་དགའ་ཞིང་འཇུག་པ་དང་བཅས་རང་གི་སྤྱད་དང། བས་ཟེའི་སྤྱོད་སྤྱོད་དུ་
 བཅུག་པས་ལེགས་པར་གསོས་ནས་བས་ཟེ་བདེ་བར་ལངས་ཏེ་གྱུ་ལ་པོ་ལ་བསྤྱོད་
 བོ།། དེར་བགྱུ་བྱིན་གྱིས་གྱུ་ལ་པོ་ཡིད་ལ་འགྲོད་པ་མེད་པར་ངོ་མཚར་སྤྱོས་ཏེ་ལྷའི་
 བདུད་ཚིའི་སྤྱན་གྱིས་གྱུ་ལ་པོའི་ལུས་སྤར་བཞིན་གསོས་པར་བྱས་ཏེ། ལྷ་མ་མཁའ་
 ལྷས་མེ་དྲོག་དཀར་པོའི་ཆར་བབས།།ས་གཞི་དགའ་ཞིང་རྗེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྱུ་ལ་དུ་
 བསྤྱོད་པ་ལྟར་མཛེས་ཤིང། ཀྱན་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་དགའ་ཞིང་གུས་པའི་སྐབས་
 དེར། བས་ཟེ་སྤོབ་དཔོན་གྱིས་སྤར་སྤྱིན་པའི་བཅུན་མོ་འབྲིད་དེ་གྱུ་ལ་པོ་ལ་ལུལ་
 ཞིང་བསྤྱོད་པ་དང་བཤུགས་པ་ཆེར་བརྗེད་ཅིང། གྱུ་ལ་པོ་བཅུན་མོ་བྱས་པ་དང་
 སྤྱིང་ཇིའི་སྤོབས་དང་ལྷན་པས་སྤྱིང་སྤོབས་ལུལ་དུ་གྱུར་པས་སྤྱི་གྱུ་ནི་མས་བདེ་བས་
 ཚོས་པར་མཛད་དེ། ས་སྤྱིང་ལྷ་མིའི་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་སྤྱིན་པའི་གྲགས་པས་བྱུ་བ་
 བར་གྱུར་ཏོ།། སྤྱོས་རབས་འདི་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སྤྱོད་པའི་སྤྱིན་
 པའི་ཚོས་སྐོར་རོ།།

III.

ཡལ་འདབ་གསུམ་པ།

གྱུ་ལ་པོ་གཙུག་ན་ཞེར་བུའི་རྟོགས་བརྟེན་ནི།

སྔོན་གྲོང་བྱིར་སྤྲོ་ཀའ་ཞེས་བྱ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཐོ་བྱང་དུལ་བལ་གཤམ་གྱི་ལྷ་རྣམས་པར་དཀར་བའི་དབྱུང་སྤྲོ། གྱུ་ལ་པོ་གསེར་གྱི་གཙུག་ཕུད་ཅེས་བྱ་བ། མཐུན་དང་ལྷན་ཡང་ཀུན་ལ་སྟུན་པར་སྦྲོ་བ། ཀུན་གྱི་ཇི་ཡིན་ཀྱང་བརྟེན་བ་དང་ལྷན་པ། ལང་ཚོ་གྱིས་ཀྱང་ཞི་ཞིང་དུལ་བ། ལོ་ས་མཐོ་ཡང་ཐུགས་དགོངས་ཟབ་པ། ཡོན་དཀར་དང་ལྷན་པ་དེ་ལ་བྱུང་བར་གྱི་གྱུན་གཉིས་ནི། སྤྱིང་ཇི་ཆེ་བས་གཏོང་ཐོད་དང། བསོད་ནམས་ཆེ་བའི་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་པའོ། །དེའི་བཙུན་མོ་ནི་ལྷ་མོ་མཛེས་ལྷན་མཞེས་བྱ་བ་ལ་ནམ་ཞིག་མངལ་དུ་བྱེད་ཆགས་པ་ན། བྱེད་མཐུས་བཙུན་མོ་སྤར་བས་ཀྱང་སྦྱིན་པ་ལ་མོས་ཤིང། དབྱངས་ཅན་མ་ལྷར་ཚོས་སྦྲོ་བ་ལ་ཕྱོགས་པ་མེད་པ་བྱུང། གྱུ་ལ་པོས་ཀྱང་ཟང་ཟང་དང་ཚོས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་སྦྱེ་བུ་ཚོས་པར་མཛེད་དོ། །དེ་ནས་དུས་རྗེས་པ་དང་བྱེད་སྦྱི་གཙུག་ན་ཞེར་བུ་ལྷན་སྦྱེས་སུ་ཡོད་པ་སྦྱེ་བ་སྔོན་དུན་པ་ཅིག་འབྱུངས་སོ། །བྱེད་མོ་གཙུག་གི་ཞེར་བུའི་འོད་ཀྱིས་མཚན་མོ་ཡང་ཉིན་མོ་ལྷར་གསལ་ཞིང། ཞེར་བུ་ལས་བདུད་ཅི་འཛེག་པས་ལྷགས་ལ་བྱུགས་ན་གསེར་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཅིང། བྱེད་མོ་གསུང་བཞིན་གསེར་གྱི་སྦྱིན་པས་སེམས་ཅན་ཀུན་ཚོས་པར་མཛེད། བྱེད་མོ་བཙུན་པ་ནས་ནམ་མཁའ་ལྷ་ནམས་ཀྱིས་མེ་དྲོག་གི་ཚར་དང་གདུགས་དང་གྱུ་ལ་མཚན་བ་དན་རྒྱུང་ཡབ་སོགས་ཀྱིས་གང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་སྦྱོབས་དང་ལང་ཚོ་གྱིས་ཤིང་རིག་པ་ཀུན་ལ་མཁའས་པར་གྱུར་ཅིང། བཙུན་མོ་དང་བཙུན་གྱུ་ལ་སྦྱིང་ལ་དབང་བསྐྱར་དེ། གྱུ་ལ་པོ་གཙུག་ན་ཞེར་བུ་

རྟོགས་བཞེད་དཔག་བསམ་འཕྲི་ཤིང་།

ཞེས་སྦྱིན་པ་ལ་བཙོན་བས་སྦྱོ་པོ་ཞེས་པ་དེ་སྦྱིད་དང་ལྡན་སྦྱོང་བ་པོ་མེད་པ་ཙམ་དུ་
 བྱུང་གོ། །དེ་དུས་སྦྱི་གུའི་རིགས་སུ་འབྲུངས་པའི་དྲང་སྟོང་ཞིག་གིས། བྱམ་པ་དྲུ་
 ལྡན་ཞེས་ཤིན་དུ་མཛོེས་ཤིང་འཛོེ་སླེག་དང་ལྡན་པ་ཞིག་འབྲིད་ནས། འདི་པ་དྲུའི་
 ད་ཀྱིལ་ནས་འབྲུངས་པ་ཡིན། བདག་གིས་སྦྱིན་སླེག་གི་ལྷ་ལ་འོ་མས་གསོས་པ་
 འདི་གྱིལ་པའི་བཙུན་མོའི་འོས་སུ་མཚི་ཞེས་སྦྱུལ་བར། ཡོན་ཅི་འདོད་གསུང་
 བ་བདག་གི་དུས་ཀྱི་སྦྱིན་སླེག་གི་མཚོད་སྦྱིན་མ་ཚལ་པ་མཛོེད་ཟེར་རོ། །གྱིལ་པོས་
 དེ་དང་ཅེ་བས་སྦྱས་པ་དུད་ཅི་པ་དྲུའི་གཙུག་པ་ཡལ་གྱི་ཡོན་དན་འཛོན་པ་ཞིག་
 འབྲུངས་པས། གྱིལ་པོ་ཡང་དྲང་སྟོང་གི་དོན་གསོབ་སྦྱིར་ཀུན་གྱི་སྦྱོར་མི་ཤོང་བ་
 ཙམ་གྱི་མཚོད་སྦྱིན་བྱས་སོ། །དེར་སྦྱིན་སླེག་གི་མའི་ད་ཀྱིལ་དུ། བགྱི་བྱིན་གྱིས་
 སྦྱིན་པོ་ཤིན་དུ་རིད་པ་གཅིག་དུ་སྦྱུལ་ནས། གྱིལ་པོ་ལ་བདག་བགྱིས་སྦྱོམ་གྱིས་
 གཏུངས་པས་བཟའ་བ་དུང་སྦྱང་ཟེར་བ་ལ་བཟའ་བ་དང་བུང་བ་སྦྱ་ཚོགས་སྦྱིན་
 པས། །འདི་དག་བདག་མི་འདོད། འཕྲུལ་དུ་གསལ་དཔའི་ཤ་དང་། རྒྱལ་མང་པོ་
 འདོད། གྱིལ་པོ་ཉིད་ཅི་འདོད་སྦྱར་བར་གཤམས་པ་ལ་བདག་འདོད་པ་མི་སྦྱར་བ་ཅི་
 ལ་རུང་ཟེར་རོ། །གྱིལ་པོ་ཤིན་དུ་མཛོེད་དཀའ་བར་བྱུང་གོ། །ཤེས་གསལ་པ་
 མ་སྦྱིན་ན་སྦྱིན་པོ་འདི་ནི་མི་ཚོས། སྦྱིན་ན་མ་གསལ་དཔའི་ཤེས་གསལ་མི་འབྱོར།
 གསལ་དཔ་གཞན་སྟོག་སྦྱིང་རྗེ་བསམ། གཞན་ཐབས་མ་རྟེན་ནས་འཁོར་ཞེས་སྦྱིས་
 རྗེ་ཚམ་ཞུས་ཀྱང་མ་གསལ་དཔར། གྱིལ་པོ་རང་གི་ཤེས་གསལ་ཅད་གཅད་ནས་སྦྱིན་པོ་
 རྟེན་མཁྱིན་པའི་བར་ཤེས་གསལ་གིས་གང་བར་སྦྱིན་པས། བཙུན་མོ་པ་དྲུ་ལྡན་ནི་
 བདག་པོ་དེ་ལྷར་བྱུང་བ་མཐོང་ནས་དྲན་མེད་དུ་བགྱིལ་ཞིང་། ས་ཞེས་ཀྱང་རབ་དུ་
 གཡོས། གྱིལ་པོ་སྦྱིང་སྦྱོབས་ལ་ཞུས་པ་མ་མཚིས་པས་བགྱི་བྱིན་པོ་མཚོར་སྦྱིས་ཏེ་
 རང་གཟུགས་བལྟན་ནས་ལྷའི་སྦྱིན་གྱིས་གྱིལ་པོའི་ལུས་སྦྱར་བཞིན་གསོས་སོ། །

བསམ་པ་ཉན་ལ་བཞུགས་པ་མཐོང་ནས། སྐར་བུ་ཟེ་ལྔ་མཚན་གྱི་འོ་བུ་སྤོང་དུ
 བཏང་ངོ། དེ་དུས་མཚན་གྱི་འོ་བུ་མ་རི་ཚོའི་ནགས་གསེབ་ཞིག་དུ་བྱོན་པས།
 སྐབས་ཤིག་ནགས་གསེབ་ན་ཏུ་སྐར་སྤིང་ཇི་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས། སྤྱིལ་པོ་གཙུག་
 འོ་བུ་སྤོང་ན་བཞུགས་བདག་སྐབས་དང་བུལ་ལོ་ཞེས་སྟེ་སྤྱུགས་ཀྱིས་འོ་བུ་
 སྤོང་སྤོང་འདུག་པ་ལ་སྤྱིལ་པོ་སྤྱུགས་རང་གི་བཙུན་མོ་མེ་དྲོལ་ལམ་དེ་དྲང་སྤོང་
 གིས་ནགས་སྤྱི་ཚོ་འབྲས་འབྲུཅ་བཏང་བར། འག་རི་ཞེས་ཀྱི་ར་བས་བཙུན་མོ་
 བརྒྱུད་བསྐྱུག་མེ་སྐར་དང་འདོན་པ་གཟིགས་ཤིང། འག་རི་ཚོས་སྤྱིལ་པོ་མཐོང་
 བས་དྲང་སྤོང་ཡིན་བསམ་དམེད་པ་ལ་འཇིགས་ནས་བྲོས་སོ། །དེར་བཙུན་མོ་
 གཞན་གྱི་བཙུན་མོར་གྱུར་པས་སྤིང་ཇི་ཇི་གནས་སྤྱི་འདུག་པ་དང། སྤྱིལ་པོ་ཡང་
 གཏུགས་དང། ཇི་ཡལ་སོགས་སྤྱིལ་པོའི་ལོངས་སྤོང་དང་བུལ་བ་མཐོང་བས་ཡིད་
 སྤོང་བ་དང་དགའ་བ་གཉིས་འདྲེས་མར་གྱུར་གྱོ། དེ་དུས་ཞི་བའི་དྲིང་ངེ་འཇོན་སྐྱོམ་
 པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་བདུད་ཀྱིས། སྤྱིས་བཞུགས་དུ་སྤྱུག་ནས། སྤྱིལ་པོ་ལ་འདི་
 ལྟ་བུའི་བཙུན་མོ་ད་སྤྱིན་མ་བཏང་བརྒྱུད་བར་མ་མཛད་ན་མི་ཅུང་ངོ་ཟེར། ལྷ་མོ་
 ཡང་འབྲུལ་བར་འཚོར་བས་ཡིད་འབྲུགས་ཤིང་སྤྱུག་བསྐྱུལ་བར། སྤྱིལ་པོས་
 བཙུན་མོ་ལ་ལྷ་མོ་སྤྱུག་བསྐྱུལ་མ་བྱེད་ཚོས་གྱིས། ཚོ་འདིའི་བདེ་བ་ལ་སེམས་
 འབྲུལ་ན། དུས་མཚན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱུལ་ཡིན། རང་གི་ལུས་དང། སྤིང་སྤྱུག་གི་
 བོགས་སོགས་མེ་དྲོལ་གི་ཟིལ་པ་དང་འདྲ། དཔལ་ཉི་གར་མཁའ་དང་སྐོག་དང་
 འདྲ། འཕྲོར་བ་ནི་སྤྱུལ་གྱི་ལྷེ་ལྷར་གཡོ། ལོངས་སྤོང་ནི་སྐར་ཚིག་ཚམ་འབྱོར་པ་ནི་
 མི་ལམ་དུ་བག་མ་ལོན་པ་དང་འདྲ། བདེ་བ་ནི་རྒྱུད་གསེབ་ཀྱི་མར་མེ་འདྲ། སྤིང་
 པའི་སྤོང་ཚུལ་འདི་དག་སྤོང་པའི་གར་དང་འདྲ། དེ་བས་དཀའ་ཐབས་ནགས་སྤྱི་
 ཡང་དག་སྤིང་པོ་སྐྱོམ་དུ་འགྲོ། གསུང་ཞིང་བྱོན་པའི་ཚོ། ཀྱུ་ཅུའི་བུ་ཟེ་ལྔ་པོས་

འུལ་པོ་མཐོང་ནས་ལོ་གྲུས་བརྗོད་པས། སེམས་ཚན་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཞི་ཕྱིར་རབ་དུ་
 དགའ་ནས་འུལ་པོའི་དབྱེ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཞོར་བྱ་དེ་མཚོན་རྟོག་པོས་བཅད་པས་འུལ་
 པོ་ན་ཚས་བའུལ་ཞིང། སྐར་ཞོར་བྱ་ཕྱག་དུ་བཞེས་ནས་བམ་ཟེ་ཞེས་ལ་སྐྱེག་པ་
 མེད་པ་དང། སེམས་ཚན་ལ་ཕན་པའི་སྐྱོན་ལས་བདེ་བ་ནས་དབྱེས་བཞེས་སྐྱིན་མོ།
 ཞོར་བྱ་དེ་ཀུ་ཅུའི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པ་ཅམ་གྱིས་ བད་དང་ལྷ་གེ་ཞི་ཞིང་བཀྲ་ཤིས་པར་
 བྱུར་དོ། འུལ་པོའི་དབྱེ་བྲག་གིས་ཞོན་ཞིང། འཇིག་དེན་ཀུན་གཡོས། ལས་
 ལམ་འུལ་སྐྱེ་ཞེས་ཀྱང་གྲུགས། ལམ་མེས་པས་སྐྱོན་འབངས། དྲང་
 སྲོང་མ་རི་ཅེ་དང། བཅུན་མོ་པར་ལྷན་སོགས་ཀུན་གྲུགས་ནས་ཉ་ལས་པར་བྱུར་
 ཅིང་བཅུན་མོ་དམ་མེད་དུ་བའུལ་ལོ། །དྲང་སྲོང་གིས་འུལ་པོ་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱིན་
 པའི་སྐྱོང་སྐྱོབས་མི་འགྲོད་དམ། འདིའི་བསོད་ནམས་ཅེ་འདོད་དེས་པས། འུལ་
 པོའི་གདོང་བྲག་གིས་སྐྱབས་པ་ཕྱིས་ནས་གསུང་བ། བདག་ལ་འདོད་པ་གང་
 ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་སེམས་ཚན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་སྐྱོལ་ཕྱིར་འགྲོད་པ་
 མེད། དེ་ཉིད་བདེན་ལ་འདི་གསོས་པར་བྱུར་ཅིག་གསུངས་པས། དེ་མ་ཐག་
 འུལ་པོའི་མ་གསོས་ཤིང། དབྱེ་བཅུག་དུ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞོར་བྱ་སྐར་བཞེས་སྐྱེས་སོ།
 བའུལ་ཕྱིན་ཚངས་པ་སོགས་ལྟ་ཞེས་དང། སྐར་སྐྱོན་འབངས། ཐུབ་པ་མ་རི་ཅོ་
 བཅུན་མོ་པར་ལྷན་སོགས་ཀུན་གྱིས་གསོལ་བ་བདེ་བ་ནས། ཕོ་བྱང་དུ་མིང་གའི་
 བྲི་ལ་བཞུགས་པར་ཞུས་ཀྱང། ལོངས་སྐྱོད་ལ་མི་དབྱེས་པའི་ཚོ། སྐར་གྱི་རང་
 འུལ་ཞེས་ཀྱིས་འགོ་ལ་བརྗེ་བས། འུལ་པོ་སེམས་ཚན་ལ་ཕན་ཕྱིར་རང་ལུས་
 ཀྱང་སྐྱིན་ལུས་ན། ད་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱིན་པས་འགོ་ལ་ཕན་པ་མཚོན་ཅེས་བསྐྱེད་བས།
 འུལ་པོས་ནས་ལམ་ལས་བྱས་ནས་རང་གི་ཕོ་བྱང་དུ་བྱོན་ཞིང་ཀུན་ཚོས་ལ་
 བཀོད་དོ། །འདི་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སྐྱེད་པ་སྐྱོད་པའི་ཚོ། སྐྱིན་

དོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང།

པའི་ཚོས་སྐོར་དུ་གདམས་སོ། །མཚན་བཤུ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་གཙུག་
ནའོར་བུའི་འབྲུངས་རབས་སྐྱམ་སྐྱོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་
གསུམ་པའོ།

IV.

ཡལ་འདབ་བཞི་པ།

ང་ལས་ལུང་དོགས་བརྗོད་ནི།

སྔོན་སྐྱོད་ཀྱི་ཚམས་ཚེ་ལ་དཔག་མེད་དུས། ཤྱིལ་པོ་གསོ་སྦྱང་འཕགས་ཞེས་
ཤྱིལ་ཕྱན་ཀུན་བྱིས་སྤྱི་བོར་བསྐྱར་བ་དཔལ་འབྱོར་བྱིས་ཤིང། བཅུན་མོ་རྩོད་ཕྱག་
དུག་ཅུ་དང་བཅས་གནས་སོ། །ཚམ་ཞིག་ཅུ་ཤྱིལ་པོ་དེ་བུ་འདོད་ནས། རང་གི་
མངའ་འོག་གསལ་ན་དང་སྤོང་ཡོད་པ་ཚམས་ལ་བུའི་དངོས་གྲུབ་འཚོལ་བར་ཕྱིན་
པས། དང་སྤོང་ཚམས་ཀྱིས་བུ་འབྲུང་བའི་རིགས་སྤྲུགས་ཅུ་བྱས་པ་གང་ལ་བདབ་
ནས་བཞག་པའི་ཚོ། ཤྱིལ་པོ་ངལ་ཞིང་ཞལ་སྐྱེས་པས་བྱས་པ་རྙེད་ནས་རྙེད་བུ་ལྟེ་
སྤྲུང་པོ་བུང་དུ་ལོག་གོ། །དེ་ནས་ཤྱིལ་པོའི་དབྱ་གཙུག་དུ་ལྷ་བ་སྐྱེས་པ་དུས་སྤྱི་ལོ་
ནས་བྱིས་པ་མཛེས་སྤྲུག་ཉི་མ་ལྟར་འོད་འབར་བ་ཞིག་སྐྱེས་ཤིང། སྐྱེས་མ་ཐག་
ཤྱིལ་པོའི་དབྱའི་མ་ཡང་གསོས་སོ། །བཅུན་མོ་ཚམས་བྱིས་པ་འདིའི་མ་བདག་གིས་
བྱེད་པར་གྱུར་ཅེས་ཐམས་ཅད་ཡིད་སྟོན་བྱས་པས། བཅུན་མོ་ཀུན་གྱི་ལྷ་མ་ལས་
འོ་མ་འཛགས་པར། བྱིས་པས་ལྷ་མང་ལ་ལྷ་གསུངས་པ་ལ་བདེན་མིང་ཡང་སྤྱི་བོ་
སྐྱེས་མས་ང་ལ་ལྷ་ཞེས་བྲགས་སོ། བྱིས་པ་རྩེ་དགའ་དང་བཅས་གཞན་ལས་སྦྱིད་ཚེ་
ཞིང། རིག་པའི་གནས་ཀུན་མཁས་པར་གྱུར། ཡབ་གཤེགས་ཇེས་ཤྱིལ་སྤྱིད་བཟུང་
བ་ན། སྔོན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཇེས་འབྲངས། གནོད་སྦྱིན་མཁའའི་ཕྱི་ཞེས་བུ

བས། གསེར་གྱི་གུའུ་ལ་དེར་ཅོད་པའི་མེ་ཆ་སོགས་བསྐྱབས་ཤིང། འཁོར་ལོ། ཉ།
 རོར་གྱི། སྤང་པོ། བྱང་མེད། བྱིས་བདག། དམག་དཔོན་བཅས་རིན་པོ་ཆེ་བདུན
 བྱུང། བྱུ་ཡང་སྤོང་བྱུང་སྟེ། བསམ་ཅད་གཞུགས་སྟོབས་གཞི་བཞིན་དཔའ་ཅོལ་དང་
 རྒྱན་པ་ཤ་སྟག་གོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་མེ་དོག་དང་པོར་འཕྲོན་པའི་འཁོར་ལོས་
 རྒྱུར་བའི་གྱིལ་པོ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཙགས་ཀྱི་མཐར་མེ་དོག་གི་གཞིགས་མོ་ལ་བྱོན་པས།
 བྱུ་མང་པོ་གཤོག་པ་ཆད་ནས་ཀྱང་པས་འགྲོ་ཞིང། འགྲོ་དཀའ་བ་ཟས་དང་ལྷས་
 གཤོགས་མེད་པ། རིན་ཅིང་སྟུག་པ་གཞིགས་པ་ལ་སྤྱིང་རྗེ་སྤྱིས་ནས་ཅི་བྱས་དྲིས་
 པས། རྒྱོན་པོ་བདེན་པའི་སྤེལ་བྱ་བས་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་ཞུས་པ། ཙགས་འདི་ན
 དྲང་སྤོང་ཁ་དོན་བྱེད་པ། དག་ཉུས་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་གཞན་པས། བྱུ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་
 ཤིང་གི་ཙགས་ལ་ཅ་ཅོ་སྤོགས་པས། དྲང་སྤོང་གི་སྤོག་དང། བསམ་གཏན། བསྐྱས་པ་
 སོགས་ལ་ཤིན་དུ་གཞོད་པ་བྱུང་བར་ཁྲོས་ནས་དམོད་པ་བརྗོད་པས། བྱུ་རྣམས་འདི་
 ལྟར་གྱུར་པ་ལགས་ཞུས་པས། ཁོང་ཁྲོད་མེ་ལ་བཟོད་པའི་ཚུས་མི་བྱན་པ། སེམས་
 ཅན་ལ་གཞོད་འཚོ་བྱེད་པའི་དྲང་སྤོང་གི་དེ་དག་ང་དབང་བའི་ས་འདིར་མ་སྤོད་
 གསུངས་འཕྲིན་བསྐྱར་བས། དྲང་སྤོང་རྣམས་སྤྱེངས་ནས་འདི་ཀུན་ལ་གྱིལ་པོ་དབང་
 བས་བྱ་ཐབས་མ་རྟེན་པས། གྱི་མཚོའི་སྤྱིང་གསེར་གྱི་རི་ལྷ་དང་གྲུབ་པས་གང་བའི་
 གཞན་སྟེ་ཕྱིན་ནོ། །གྱིལ་པོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐར་ཆེ་བས་ས་ལ་མ་མོས་པའི་འབྲུ
 སྤྱིན། ཙམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་གོས་ཀྱིས་བྱུབ། ཞེ་བདུན་གསེར་གྱི་ཆར་པ་བབས།
 གྱིལ་པོ་སྤེ་དང་བཅས་ནས་མཁའ་བགོད་དེ་ཤར་ལྷས་འཕགས་སྤྱིང་དུ་ཕྱིན་ནས་
 དབང་དུ་བསྐྱས། དེ་ནས་ཉུབ་བ་ལང་སྤོད། དེ་ནས་བྱང་སྤྱི་མི་སྤྱིན། དེ་ལྟར་སྤྱིང་བཞི་
 དང། རིར་བ་རྒྱན་པའི་ངོས་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྐྱས། དེ་ནས་ལྷའི་གཞན་སྟེ་
 ཕྱིན་པས། ཙམ་མཁའ་ནས་དེ་དང་སྤང་པོའི་སྤང་རྒྱུང་ག། སྤར་ཡུལ་བཞོན་པའི་

དྲེགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང།

དྲང་སྲོང་གསེར་རིར་གནས་པ་ཞེས་ཀྱི་སྤྱི་ཤོར་བབས་པས། དྲང་སྲོང་ཞེས་ས་
 ཁྲིམ་ཞེས་དམོན་པའི་ཚུ་ཞེས་མཁམར་གཏོར་བས་གྱུལ་པོའི་སྤེ་བཤོད་མ་ཐུབ་པར་
 ལུས། སྤེ་དཔོན་ཡོངས་འདྲིན་གྱིས་གྱུལ་པོ་ལ་ཞུས་པས། གྱུལ་པོས་བསོད་
 ཞེས་ཀྱི་བདེན་ཚོག་བརྗོད་པས། དྲང་སྲོང་ཞེས་ས་རལ་པ་ས་ལ་ཚར་རོ། །དེ་ཞེས་
 རེལ་མཚོ་ཞེས་འཕྲོན་པའི་ཀླུ་དང། བཞོད་སྤྱིན་ལག་ན་གཞོང་ཐོགས། ལྷ་འཕྲོང་
 འཛིན། དྲེགས་སྤོམ། གྱུལ་ཚེན་རིགས་བཞི་སོགས་ཀྱི་གཡུལ་བཤམས་ཞེས་
 བསྐྱེད་སྤྱོད་མ་པ་བཤོད། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ཀོ་ཤི་དུ་ར་དང། ཡོངས་འདྲུ་
 སོགས་མཐོང། དེ་ཞེས་ལྷན་པོའི་ཅེར་ཚོས་བཟང་ལྷའི་མདུན་སར། བསེར་དང་
 བྱུ་ཅུ་བེདུ་ཡོད་ཀ་བས་མཛེས་པ། ཞེས་པར་གྱུལ་བའི་ཁང་བཟང་གི་བཤོད་པ་ཁྱད་
 པར་འཕགས་པ་ཞེས་མཐོང། ལྷ་དབང་བཤྱི་བྱིན་འཁོར་དང་བཅས་པས་བསྐྱེད་
 ཞེས་བཤྱི་བྱིན་གྱི་ཁྱི་ལྷན་བྱེད་ལ་གྱུལ་པོ་བཞུགས། །བྱེད་ལ་བཤྱི་བྱིན་བཞུགས་སོ།
 དེར་བཤྱི་བྱིན་དུག་འདས་པར་ལྷ་ཡུལ་དུ་ལྷ་ཞེས་ཀྱིས་མཚོན་ཅིང། ལྷ་མིན་གྱི་
 དཔྱེད་ཞེས་ཀྱིས་གྱུལ་པོའི་གཞུ་བདེད་ས་པ་ཚོས་གྱིས་འཛོམས་པས་ཀུན་གྱི་འགྲན་
 རྐྱེད་བྱུང་བའི་ཚོ། བསོད་ཞེས་ཟད་ཀར་བསམ་ངན་སྤྱེ་བྱུང་དང། མ་གོམས་
 པས་རིགས་པ་འཛོམས། རྒྱལ་པས་མཐོ་བ་འཛོམས། ཞེས་པའི་ལེགས་པ་
 འཛོམས། ང་གྱུལ་གྱིས་དཔལ་འབྱོར་འཛོམས། ཞེས་པའི་དཔེ་ལྟར། གྱུལ་པོའི་
 ཐུགས་ལ་ལྷ་མིན་ཞེས་ངའི་བསོད་ཞེས་ཀྱིས་འཛོམས་པས་ལྷ་ཞེས་པས་
 བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་ཡིན། བཤྱི་བྱིན་དང་སྤྱན་མཉམ་པོ་འདི་མི་འོས། བཤྱི་བྱིན་མེད་པར་
 བྱས་ཏེ། ལྷ་མིའི་ས་ཐམས་ཅད་ང་རང་གཅིག་ཤུས་དབང་བར་བྱ་བས་མངན་སྤྱེས་ཏེ།
 གྱུལ་པོའི་ཐུགས་ཚུ་རྩོག་མ་ཅན་ལྷ་བྱུང་བྱུང་པས་དེ་མ་ཐུག་གྱུལ་པོའི་བསོད་
 ཞེས་ཉམས་པས་འོག་དུ་སྤྱང་བར་བྱུང་ཏེ། །དེ་ནི་སྤྱི་བསྐྱེད་མ་གྲོང་ཁྱེད་གཉེན

ཅིང་སྤྱིན་པ་ལ་མཚོན་མོ་ནས་ཞིག་སྤོན་པོ་གཉིས་ལ་མི་ལས་ཤིན་དུ་ངན་པ་བྱུང་བས་
 རིམ་གྱོ་ཚེན་པོ་བྱས་ཀྱང་། ལྷ་ཚོགས་པ་ཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པའི་དྲང་སྲོང་ཚོས་ས་
 གུང་མཚན་ལྷ་ས་རྒྱུ་ཞེས་ཀུན་སྲོ་མི་བདེ་བར་བྱུང་། དེ་དུས་རི་སྤོས་ངད་ལྷན་པའི་
 འདམ་ན་གནས་པའི་སློང་ན་མ་རུངས་པ་སྲུག་དོག་ཚན་དུག་པའི་མིག་ཅེས་བྱ་བ་
 ཞིག་ཡོད་པས། ལྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་དང་སྤྱིན་པའི་སྤྱན་གྲགས་མཐའ་དབུས་སྤྱུ་བྱུ་བ་
 པ་ལ། ཁོ་སྲུག་དོག་ཚན་པོ་སྤྱིས་དེ་སྤྱིང་ཤིན་དུ་ན་བར་བྱུང་། དེ་བསམ་སྲོ་བར་ཇིས།
 ལྱུང་པའི་མཁོ་སློང་དུ་འགྲོ། སྤྱིན་ན་དེས་སྤྱིང་ཚོམས། མ་སྤྱིན་ན་ཁོང་གི་སྤྱན་གྲགས་
 འགོག་ལྷ་ས་བསམ་ནས་ལས་དུ་ཞུགས་སོ། བོང་བྱེད་བརྗེད་པའི་བྲག་གི་ལྷ་མོ་
 གཞུགས་ཅན་མས་ཁོ་ཡོང་བ་ཤེས་དེ་བྱུང་པོ་ལ་གཞུགས་བཅུན་ནས། ལྱུང་པའི་
 དབུ་སློང་པའི་སྤྱོ་བོ་ངན་པ་གཡོ་ཅན་འོང་བ་འདུག། དེ་བདག་གིས་སློ་བྱ་བསྐྱུང་
 གི། འགོ་བ་ཀུན་འཚོ་བ་བྱོད་ཀྱི་དབུ་སློང་ག། འགོ་བའི་འཚོ་བ་གཅོད་པ་ཡིན་པས།
 མ་རུངས་པ་དེ་ཚར་གཅོད་པར་འོས་སོ་ཟེར་བ་ལ། ལྱུང་པོས་ལྷ་མོ་ལ་སྤྱིས་པ།
 ཐག་རིང་མས་འདིད་པ་དོན་དུ་གཉེར་ནས་འོང་བའི་སློང་བ་འབྲས་མེད་དུ་ལྷོག་པ་
 མི་རུང་བས་ནད་དུ་བྱོངས། བདག་གི་ལུས་ནི་དུས་བཞིའི་བྱངས་སྤྱུ་གནས་ཀྱང་
 མཐའ་ནི་དེས་པར་འཇིག། དེ་བས་སློང་པའི་རེ་བ་ཇོགས་སྤྱིར་སྤྱིན་པའི་མཚོག་
 བདག་གི་སྤྱིན་པའི་བསམ་པ་མ་དགག་པ་གོགས་མཚོན་ཅིང་གསུངས་པས། ལྷ་མོ་
 ཡོད་གཏུང་བས་སྤྱུག་པའི་མིག་གཡོ་ཞིང་མི་སྤང་བར་བྱུང་། དེ་ཚོ་ལོག་སྤོན་ཅན་
 དེས་མིག་འཕྲུལ་ཤེས་པས། སོག་ལེ་ལྷ་བུའི་བསམ་པ་སྤོར་ཞི་ཞིང་རིགས་པའི་
 ཚུལ་དུ་བྱས་ནས། སྤྱུག་ཅན་ལཱ་པོ་ཅོར་སྤོབས་པ་ལྷར་བྱུང་པའི་དྲུང་དུ་སྤོབས་
 པས། ས་ཡང་རབ་དུ་འདར་དོ། དེར་ཁོས་མི་ཤིས་པ་སེམས་ལ་བཅངས་ནས།
 ཤིས་པ་བཞེད་པས་སྤོན་དུ་འགོ་བ་ལྷར་བྱས་ཏེ། ལྱུང་པོ་དགོ་བར་བྱུང་ཅིག།

བདག་ནི་དབེན་པར་སྐྱབ་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང། སྐྱབ་ཇི་སྲིད་ལྟོ་ལོ་སྐྱབ་པའི་
 མགོ་བོ་བྱང་ན་འགྲུབ་ཟེར་བའི་ལྷང་འགའ་བྱང་ཡང། གྱུ་ལ་པོ་ཉིད་མ་གཏོགས་
 གཞན་མགོ་བོ་ལྟར་རྣམ་པ་སྲུ་ཡོད། བྱིད་ནི་སྤོང་བ་ཀྱི་མཁའ་ལོ་བའི་དཔག་
 བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུ། བཟོད་པས་ཁོང་ཁྲིའི་དྲུལ་སེལ་བ་བདུན་ཅིའི་ཆར་ལྟ་བུ།
 སྐྱབ་པས་ལྷ་གྱི་ཆུ་བོར་སློབ་ལོས་ཀྱི་གྲུ་གཟིངས་ལྟ་བུ། དབལ་འཕྱོར་བྱི་མེད་སྦྱིན་
 པའི་ཆུ་ཡིས་མངོན་པར་མཐོ་བའི་སྦྱན་གྲགས་ཐོས་པ་བདེན་ཞིང་རིགས་སམས་སྦྱུ་
 དེས་ན་འགོ་བའི་དབྱུང་གཉིན་དུ་སྦྱིས་པ་བྱོད། ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་ལྟར་རེ་འདོད་
 སྦྱོལ་བ་བྱིད་ལྟ་བུ་ཤིན་དུ་དཀོན། ཅི་འདོད་ལྟར་བྱོད་ཉིད་གཅིག་སྲུ་ཡིན་པས།
 བདག་གི་འདོད་པ་ཐོབ་དུ་རེ་ནས་འོང་བ་ལགས། ཅེས་ཞུས་པས། གྱུ་ལ་པོ་སྦྱིན་
 པའི་བསམ་པ་ལ་གཏོ་བ་མེད་པས་དགའ་བའི་འཇུག་གིས་བསྐྱུས་ནས། བདག་གི་
 ལུས་དང་སྲོག་གིས་གཞན་འདོད་པ་ཇོགས་ན་ཤིན་དུ་ལེགས་སོགས་ལྟར་ནས་དབྱ་
 ལྟར་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ན། རྫོན་པོ་རྒྱ་ཆེན་དང། ས་འཛིན་གྱིས་ཞུས་པ།
 གྱུ་ལ་པོ་ཉིད་ནི་འགོ་བ་མང་པོའི་འཚོ་བ་རྒྱ་ན་མེད་པ་ཡིན་པས། བྲམ་ཟེལ་ཅིག་གི་
 དོན་དུ་དབྱ་སྦྱིན་པ་ལ་མི་འོས། མིག་ཅན་འདིའི་སེམས་མ་རྩུངས་པ། སྦྱི་གྱའི་དཔག་
 བསམ་གྱི་ཤིང་འདི་ཅི་བ་གཅད་ནས་གྱུ་ལ་པོའི་མགོ་བོས་ཅི་བྱེད། བྲམ་ཟེལ་འདི་རེ་
 བཇོགས་ཕྱིར་གསེར་གྱི་མགོ་བོ་སྦྱིན་པ་འོས། ཁོ་གསེར་གྱིས་མགུ་ལྟོ་འགོ་མོད།
 ཞེས་རིན་ཆེན་གྱི་མགོ་བོ་མང་པོ་ལེགས་པར་བཟོས་ཏེ་བྲམ་ཟེལ་སྦྱིན་པས། འདི་
 དགའ་ལ་མཁོ་མེད་ཟེར་མི་ལེན་ནོ། །དེ་ནས་གྱུ་ལ་པོས་དབྱ་ལྟར་བ་བཅོམས་ཏེ་
 ཚོད་བན་བཀོལ་བས། གྱུ་ལ་པོའི་དབྱ་དང་བྲམ་པའི་སྐྱབ་པས་ལྷ་དུག་ཀྱིས་
 ཀྱང་མཆི་མ་འཛོག། ཁྲོད་བྱིས་གྱི་མི་ཀུན་གྱི་ཚོད་བན་ཀྱང་རང་དབང་མེད་པར་ས་
 ལ་རྒྱུད། རྫོན་པོ་ཀྱིས་བསམ་སྤོང་བས། གྱུ་ལ་པོའི་དབྱ་གཅོད་པ་མཐོང་བ

སྐབས་ཤིག་ལས། རང་གི་ལུས་སྲིབ་སྤྲོད་ལ་བཏང་ངོ། སྤྱི་པོ་ཚམ་པ་ཀའི་སྤྱི་དེ་
 མོས་ཚལ་དུ་བྱོན་ནས་དབྱ་བ་ཚོད་པར་བཅོམས་པ་ན། སྤྱི་དེ་ཚལ་གྱི་རྣམས་མཐོང་ནས་
 བྱང་ན་གྱིས་འཁྲུགས་ཏེ། སྤྱི་པོ་ཐུབ་ཚོད་མ་མཛོད་ཟེར། སྤྱི་དེ་ཤིང་ཚམས་ཀྱང་
 འདས། བྱང་བ་ཚམས་ཀྱང་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་ལྡིང་། ཡལ་འདབ་ཚམས་ཀྱང་གཡོ་བས་
 ལག་པས་འཛིན་པ་བདུག་ལྟར་འཛིན་ནོ། སྤྱི་པོ་ནི་སྤྱི་དེ་སྤྱོད་པས་གཡོ་བ་མེད་པས་
 སྤྱི་དེ་ཚལ་ལྟ་ལ་དངས་པས་སྤྱོད་ལས་བརྗོད་པ། བྱོང་དང་རིན་ཆེན་སྤྱི་དེ་ཚལ་འདི་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་མཐོ་བ་ཡིན། སེམས་ཚན་ཚམས་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པར་
 འོས་པ་སངས་གྱིས་ཀྱི་མཚོད་དེན་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག། བདག་གི་སྤྱི་དེ་དག་
 བ་ཅུང་རྒྱ་སྤྱོད་པ་འདིས། འཁོར་བའི་སེམས་ཚན་མམས་ཚད་འཁོར་བ་སྤོང་པར་
 གྱུར་ཅིག། ཅེས་གསུངས་ནས་དབྱ་སྤྱོད་ཚམས་ཚམ་པ་ཀའི་ལོ་མ་ལ་བཏགས་ནས་
 དབྱ་བ་ཅན་དེ་བྲས་ཟེལ་སྤྱི་དེ་གོ། སྤྱི་པོ་ཤིང་སྤྱི་དེ་སྤྱོད་པས་དང་སྤྱོད་ལས་བདེན་ཚོག་
 ལུས། སྤྱི་དེ་པའི་ངན་འགྲོ་འཛོམས་ལུས་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དེ་སེམས་པ་སྤྱང་ན་ལས་
 འདས་པའི་མཚོད་དེན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དོ། འདི་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རང་
 གི་སྤྱི་དེ་གྱི་སྤྱོད་མཐའ་བཤད་ནས་སྤྱི་དེ་བ་ཚམ་པར་དག་པའི་ཚོས་བལྟན་པ་
 ཡིན་ནོ།* མཛོད་བཤྱི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། སྤྱི་པོ་རྒྱ་འོད་ཀྱི་འཁྲུངས་
 རབས་བསྐྱས་ཤིང་རྒྱན་ཚོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྤྱི་ལྡིང་པའོ།

* ཚོས་ཅུལ་དམེ་དབང་གིས་མཛོད་པའི་མཛོད་བཅུ་འདི་རང་གི་པོ་དེ་ལ་ལེས་པ་མ་མཐོང་
 ཞིང་། ཞལ་ཤང་ལ་ཅུལ་པོ་རྒྱ་འོད་ལྡན་འཕྲུལ་དབང་ལེད་ཅི་ལྟར་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་གིས་
 འཕྲུལ་ལས།

VI.

ཡལ་འདབ་དུག་པ།

བ་ད་རའི་སྒྲིང་དུ་བཤོད་པའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

གཉན་ཡོད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བོང་བྱེད་པ་ལྷོ་མས་ལ་མན་ངག་གི་
 ཚོས་བསྟན་ནས་སྤོང་བ་སེལ་ཇིས། དག་སྒྲིང་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་མ་ག་རྒྱ་
 ཕྱོག་ནི། དེར་ལམ་འབྲོགས་ཀྱི་ཚོང་པ་དོན་མཐུན་ཇིས་འབྲང་དང་བཅས་ནས་
 ཕྱོག་པས། སྤྲུལ་འཛིན་གསལ་བ་ནས་ཚོས་ཀྱིན་པས་མཐོང་ནས། སྤོང་ལ་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་འབྲོག་དུ་བཅུག་ནས། ཇིས་ཀྱི་ཚོང་པ་ལྷོ་མས་བཟུང་སྟེ་ལོར་ཆེན་
 བོ་འདི་དག་འབྲོག་གོ་སྟེ་མ་པ་ལ། དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཐུན་དེ་འཇུག་པ་
 དང་བཅས་བྱེད་ལྷོ་མས་ཅི་ཡིན་ཅི་འདོད་གསུངས་པས། ཚོས་ཀྱིན་ལྷོ་མས་སེལ་ཞེ་
 བས་སྟེན་པའི་ཚོགས་གསལ་བ་སོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཅག་ནི་སྤོང་གི་ལས་
 ཀྱིས་སྤྲིག་པ་ཁོ་ན་ལ་སྤོང་། བདག་ཅག་གི་ལས་ནི་གཞི་གི་སྤོང་དང་བའི་ན་པ་མ་
 ཡིན། ཞིང་དང་ཚོང་ལས་མ་ཡིན། ལས་ངན་པ་དུག་སྤུལ་གྱི་མཆེ་བ་ལྟར་ཚོས་ཀྱིན་
 བྱིས་འཚོ་བ་ཡིན། བདག་ཅག་གི་འཚོ་བ་ཉམས་པར་མ་མཛད་གཤེགས་པར་ལྷོ་
 བྱེད་གཤེགས་ཇིས་ཚོང་པ་ལོར་ཆེན་འདི་དག་འབྲོག་པ་ལགས་ལྷོ་མས་པས། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོང་པ་ལྷོ་མས་ཀྱི་ལོར་ལྷོ་མས་ཕྱིས་ཤིང་བབྲངས་ནས། དེ་དག་དང་
 མཉམ་པའི་གཏེར་ཚོས་ཀྱིན་ལྷོ་མས་ལ་སྤོང་པས། ཚོས་ཀྱིན་དང་ཚོང་པ་ལྷོ་མས་སོ་
 སོར་དག་འདས་ལམ་ལ་སྤོང་བས་ཕྱོག་པས། ཡང་ལམ་དུ་སྤོང་མ་བཞིན་ཚོས་ཀྱིན་བྱང་
 པ་ལ། ལོར་གྱིས་ཚོས་པར་མཛད། དེ་ལྟར་ལམ་དེར་ལན་དུག་གི་བར་དུ་བྱང་། མཐར་
 ཚོས་ཀྱིན་ལྷོ་མས་གྱུ་ལ་བའཕྲོད་བཅས་ལ་ཟས་མགོན་འདྲན་པར་འདོད་པ་ལགས་པས།

གྲིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཁུན་ཏེ། དེ་དེ་བཞིན་ནི་ཞེས་དོན་སྤོང་བ། དོན་
 མཐུན་པ། བདོག་པ་སྦྱིན་པ། ལྷན་པར་སྦྱོར་བ། བཅས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞི་དང།
 སྤྱིང་ཇེ། དགའ་བ། བདང་སྒྲིམ་ས། བྱམས་པ་སྡེ་ཚངས་པའི་གནས་པ་བཞི་དང།
 འཛིན་ཆགས་མེད་པ། རྣང་བ་མེད་པ། མོངས་པ་མེད་པ་སྡེ་དགེ་བའི་ཅོ་བ་གསུམ་
 སྐྱབས་གོམས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྟེ། སྦྱིན་ཚུལ་བརྗོད་བརྗོད་བསམ་ཤེས་ཏེ་
 ས་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་དུག་ལ་དྲི་བ་དེ་ཅིང། ཐབས་དང། སྦྱོར་ལམ། ཡེ་ཤེས་
 སྦྱོབས་ཏེ་ཕར་སྦྱིན་བཅུ་ལ་རབ་དུ་བསྦྱེན་པའི་སྐྱབས། ཡོངས་སུ་རྒྱུ་རྒྱས་པའི་དབའ་
 པོ་གཅིག་སྟེ། གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་གསུངས་པ། རིག་པ་གསུམ་གསལ་བ། རྗི་མ་
 མེད་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ། སྤང་བོ་ལྡེ་ལས་ནི་མ་པར་གྲོལ་ཞིང། སྦྱི་མཚེད་དུག་
 བྱིས་མ་འབྱེད་པ། བྱང་རྩལ་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྡན་ཅིང། འཕགས་ལམ་ཡན་
 ལག་བཟོད་ཉེ་བར་སྦྱོན་པ། ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་དགུས་དམན་པའི་གྲོལ་བ་ནི་སྦྱོབས་
 བཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་སྦྱི་བའི་སྦྱོང་ཚུལ་ལ་མི་མཁུན་པ་དང། མི་
 གཞིགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས། མགོན་དུ་གཉེར་ཅིང་ཞབས་ལ་བདུག་པ་དེ་དག་
 ལ་ཞལ་ཀྱིས་བཞེས་ཤིང། དགོས་ཤིང་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་ཟས་སྤངས་མཐུན་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྦྱོན་ལམ་གྱིས། ཚེས་དེ་དག་དེ་ཉིད་དུ་ཆགས་བྱལ་ཡོངས་སུ་
 སྦྱིན་པ་རབ་དུ་གསལ་བ་དང་བ་ཐོབ་སྟེ་རབ་དུ་བྱུང་བ། །དེ་ལ་ཡ་མཚན་སྦྱིས་ནས་
 དགོས་ཤིང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྦྱོན་གྱི་ལས་ཅི་ཡོན་ཞུས་པས། འདི་
 དག་ངས་སྦྱི་བ་གཞན་དུ་ཡང་དོན་མཐུན་བསུང་ཞིང་སྦྱོབས་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ།
 སྦྱོན་ལྡེ་ར་ཅ་སེ་ཞེས་པའི་གོང་ཁྱེད་དུ་གྲོལ་བོ་ཚངས་སྦྱིན་ཞེས་ཚངས་པའི་འཇིག་
 རྟེན་བཞིན་དུ་སྦྱོང་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཡུལ་ན། དེད་དཔོན་དགའ་བའི་སྟེ་ཞེས་འབྱོར་
 པ་རྣམ་ཐོས་སྐྱམས་ལྟ་བུ་ལ། བྱ་ཤིན་དུ་དགའ་བུ་བ། ས་རོལ་སྦྱིན་དུག་ལ་སྦྱོང་བ།

ལྷན་མཚན་དང་དབང་ཅུལ་གྱིས་བགྱན་པ་ཞིག་བྱུང་ངོ། ཡབ་འདས་ནས་བྱ་དེར་
 བའི་ཁྲུང་ཕོག་བསམ། བདག་གིས་ཡོངས་སྤོང་འདི་དག་གིས་སེམས་ཅན་འགའ་ལ་
 སྤྱོད་པ་བྱིན་ཀྱང། ཐམས་ཅད་ལ་མི་ཕན། ཀུན་གྱི་རེ་བ་རྫོགས་ལུས་པའི་འོར་མང་
 བོ་འབྲུང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་དྲག་པོ་བྱ་སྐྱམ་ནས་རིན་ཆེན་གླིང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་
 བསྐྱུ་བ་ལ་ཕྱིན་པས། ལམ་དུ་ཚོང་པ་ཕྱིར་འོག་ཡོང་བ་ལ་ཇག་པ་བྱུང་བ་མཐོང་ནས།
 རང་གི་འོར་མུན་དེ་དག་སྐྱབས། དེ་ལྟར་ལན་དུག་གི་བར་དེ་བཞིན་བྱུང་གྱེ། མཐར་
 འོར་མུས་ཟད་ཀྱང་ཚོམ་ཀུན་མ་ཚོམ་ཞིང། དེད་དཔོན་ཤིན་དུ་མི་དགའ་ལི་ལྷག་གྱེ།
 སེམས་ཅན་མང་པོའི་རེ་བ་རྫོགས་པའི་ཐབས་མ་རྟེན་པས། མཚན་མོ་ལོ་གཅིག་
 གི་ལྷན་ལྟར་བསམ་བ་བཞིན་གདུང་བའི་སེམས་གདུངས་སོ། །དེར་གཉིད་དུ་སོང་བའི་
 སྤི་ལམ་ལ། དཀར་ཕྱོགས་ལྷན་དེད་དཔོན་སྐྱབས་བསྐྱེད་མ་བྱེད་ཅིག །འབྲིང་གྱི་རེ་
 བ་རྫོགས་པའི་ཐབས་ཡོད་གྱི། སློ་ལན་བཙོན་འགྲུས་ཅན་གྱིས་འབད་པས་སྐྱབ་པ་
 ལ་རོན་མེད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་མི་སྲིད། སློ་ལན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བྱས་ན། མི་
 མཉམ་པ་ཡང་མཉམ་པར་འགྱུར། རིང་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཉེ་བར་འོང། རྒྱལ་ལང་སྐྱམ་
 པོར་བྱེད་བ་རུས། འབྲིང་གྱི་ལཱ་ལྷན་དོན་བཙོན་པའི་སྤྱིང་སྤྱོད་ལ་འདི་ལ། བསྐྱུ་བ་
 མེད་པའི་འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པས། ལྷ་ཚོམས་ཀྱིས་སྤོངས་པའི་གནས།
 བད་པའི་གླིང་ཞེས་བྱ་བ་རིན་ཆེན་མང་པོ་ཡོད། རིན་པོ་ཆེ་གཅིག་གི་མཐུས་ཀྱང་
 འཇིག་རྟེན་གསུམ་ཚོས་བར་རུས་ལ་ཡོད། དེར་མི་ལས་འདས་པའི་བསོད་ནམས་
 དང་སྤྱིང་སྤྱོད་པས་ཀྱི་སློ་གོས་བདན་པས་བགྲོད་རུས་གྱི། ཞེས་ལམ་གྱི་བགྲོད་ཚུལ་
 ཞིབ་པར་བསྐྱེད་ནས་ལྷ་མོ་ཡལ་བ་དང་། ཤིན་དུ་དགའ་གཉིད་སད་དེ། སྤི་ལམ་གྱི་
 ལྷང་བསྐྱེད་ལྟར་རུབ་ཕྱོགས་སུ་གླིང་ཆེ་བ་བདུན་བགྱི། རི་ཆེན་བདུན། རྒྱུང་
 བདུན། གྱི་མཚོ་རྗེས་འགྲོ་དང་། བརྗོག་འགྲོ། རབ་རིབ་རྫོངས་བྱེད་གྱི་རྒྱང་

མིང་ཅན་དྲི། རྒྱུང་བརྗོད་སྐྱོས་གྲི་མཚོ་ཀུན་འཁོར་བདུན་དང་རི་ཀུན་འཁོར། འབྲུང་
 སོ་དྲུང་གི་ལྟེ་བ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་པ། རྒྱ་སྒྲོན་མཚོ་དང་། སྤྱིན་པོ་མིག་དམར།
 རྒྱ་སྒྲོན་རིར་འབྲུང་པོ་མགྲིན་སྒྲོན་སྤྱིན་པོ་ལྟ་བུ་བཤྲོད་བཅས་པ། དུག་སྐྱུལ་དང་།
 ཤིང་ར་རི་དང་། འབྲུག་པ་སྤྱོད་མོ། འཛིགས་ཅུང་ཟངས་ཀྱི་ནགས་ཚལ། དུག་སྐྱུལ་
 སྐྱམ་ཚེན་ཟངས་མིག་ཅན། འོད་མའི་ཚོར་མ་ཅན་གྱི་རི་བདུན། །ལལ་མ་ལའི་
 ཉགས་དང་། འབྲུག་ཕྱིད་ཀྱི་རྒྱ་སྐྱུང་བདུན། ཚེ་གསུམ་ཚོར་མ་ཅན་གྱི་རི་དང་
 རྒྱ་སྐྱུང་། ལྷགས་ཚེ་རི་དང་། རྒྱ་སྐྱུང་ངོས། ལྷགས་ཕུར་རི། རྒྱ་སྐྱུང་བཅོ་བཤྲོད།
 བརྗོད་དཀའ་འཁྲོགས་ཀྱི་རི། རི་སྤྱོད་མོ། རི་དུ་བའི་མིག་ །དུག་སྐྱུལ་གྱི་སྤྱིང་།
 སྐྱུལ་རི་དུག་པོ་བདུན། རྒྱ་སྐྱུང་མཐའ་ཡས། རི་དཀའ་ནམ་མཁའ་སྤྲེགས་པ་
 སོགས་འཛིགས་པ་དང་དཀའ་བ་དེ་དག་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཤུགས་དང་། ལྷན་
 ཚེན་དོན་ཡོད་དང་། དུང་ལྟེ་མ་ཀར། རི་ལྷན་ཉིན་མཚན་དུ་འབར་བ་སོགས་སྣམ་
 དང་། ཚོར་མ་ཅན་གྱི་རི་ལ་ཀོང་པ་ལ་ཟངས་ཀྱི་སྤྲོགས་བྱ། བཞུགས་ཡང་བསོད་སྤྱོད་
 བུམས་པ་དང་སྤྱིང་ཇེ། སངས་གྲོས་ཀྱི་རིགས་གསང་སྤྲེགས་ཀྱི་བརྒྱས་བརྗོད་
 སོགས་ཐབས་དུ་མས་བཤོད་པས་ལོ་བཅུ་བཅིངས་ལ་བ་དུ་རའི་ལམ་རོ་ཉི་ཉི་ཀའི་
 ཤོང་བྱིར་དུ་སྤྲེགས། དེར་དེད་དཔོན་མ་གྲགས་པ་གོད་པོ་ཚོ་ཚད་ཀྱི་ནད་ཀྱིས་
 རྒྱན་པ་དང་འཕྲད། ལྷན་གྲོས་རེ་ཞིག་གསོས་ནས་ཤིན་ཏུ་མཚོན་བར་འབྲུག། བ་ད་
 རའི་སྤྱིང་དུ་དེད་དཔོན་གྲོས་འགོ་མ་སྤྱོད་ཡང་། ཉ་བས་ཤོས་པས་ལམ་གྲོས་བུ་གྲུ་
 བཟངས་སུ་ཞུགས་ནས་ཕྱིན། རྒྱ་ཁ་དོག་སྤྲོ་ཚོགས་འདུག་པ་ཅི་ཡིན་དུས་པས།
 ལྷགས་རི། ཟངས་རི། དུལ་རི་ཚོས་ཀྱི་སངས་ཡིན་ཟེས། དེ་ནས་དེད་དཔོན་
 ཚོའི་དུས་ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་དགའ་སྤྱིང་སྤྲེགས་ལ་ཞུས་པ་མེད་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཚེན་
 པོ་ནམས་ཀྱི་སྤྲོ་བོས་མཐོ་བའི་དོགས་སོ། །དེད་དཔོན་གྱི་ཕྱང་བོའི་བྱ་བ་ཚོས།

རྟོགས་ནས་གཞིངས་ལ་ཞུགས་སྤྱོད་པས་གྱི་མཚོའི་གླིང་། བཀས་ཚལ་སྤྱད་པོའི་
 བང་དུ་རི་ཚེན་པོ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་པ་ལྟ་བུར་གང་དུ་ཡང་མ་ཐར། རི་འགྲམ་དུ་
 ཉལ་བའི་མི་ལས་དུ། རིའི་ལྷ་སྟོན་པོས་ལྷང་བསྟན་པ་ལྟར། ཤར་ཕྱོགས་དཔག་
 ཚད་བཤོད་ནས་རི་རྩེ་མོ་གསུམ་པར་སྤྲིའི་ཐོམ་སྐས་ལ་འཛེགས་ནས་སྤྱིན། ཡང་
 ཤེལ་རི་འཇམ་པོ་ནམ་མཁའ་སྟེགས་པ་བྱ་ཡང་མི་ཐར་བ་ཞིག་གི་འགྲམ་དུ། བཞོད་
 སྤྱོད་སྤྱད་གནས་ལྷ་འོད་ཅེས་པས་ལྷང་བསྟན་ནས་ཤར་ཕྱོགས་གྱིང་གྲགས་ཚན་
 དན་ནགས་ཚལ་གྱི་སྤྱད་ནས་སྤྱོད་རབ་གསལ་བྱེད་མཐུས། ཤེལ་གྱི་རི་ལ་བཤོད་
 བས་བད་རའི་གླིང་དུ་གསེར་གྱི་ཁང་པའི་སྒོར་སྟེགས། སྒོ་བསྐྱམས་མ་ཐར་བའི་
 མི་ལས་དུ་མཐུ་ཚེན་ལྷས་ལྷང་བསྟན་པ་ལྟར་སྒོ་བདེངས་པས། མི་འམ་ཅིའི་མོ་
 བཞིས་བསྟེན་བཀའ་བལ་མི་དགོ་བཅུ་སྟོང་གི་ཚོས་བསྟན་ཞིང་དཔག་ཚད་སྟོང་དུ་
 དགོས་འདོད་གྱི་ཚར་འབབས་བའི་ཞོར་བྱ་སྤྱལ་ དེ་བཞིན་དེལ་གྱི་ཁང་པར་མི་
 འམ་ཅི་མོ་བཤོད་གྱིས་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་། བེད་རུའི་ཁང་པར་བཅུ་དུག་གིས་
 དཔག་ཚད་བཞི་སྟོང་། རིན་ཚེན་བཞིའི་ཁང་པར་སྤྱུ་ཚུ་སོ་གཉིས་གྱིས་འཛེགས་བྱ་
 སྟོང་ཁྲབ་པར་དགོས་འདོད་ཚར་དུ་འབབས་པའི་ཞོར་བྱ་སྤྱལ་ལོ། །དེ་ནས་དྲ་
 མཚོག་རབ་དགའ་སྤྱོད་གྱི་ཤུགས་ཞེས་བྱ་བ། རླུང་ལས་མགྲོགས་པ་ཞིག་ལ་བྱོན།
 དེ་དག་གིས་ལམ་བསྟན་པ་ལྟར་སྐད་ཅིག་ལ་རང་ཡུལ་དུ་སྟེགས་སོ། དེ་དུས་གྱུལ་
 པོ་ཚངས་སྤྱོད་མཐོ་རིས་སྤྱད་ཤེགས་པས། སྟོང་ལྷན་ནམས་བཤོས་ནས་ཤིན་དུ་
 དགའ་ཚོས་གྱི་གྱུལ་པོར་བསྐྱར་རོ། །དེ་ནས་ཚོས་བཅོལ་ལ་གསོ་སྟོང་ལ་གནས་
 པས། ཞོར་བྱ་དེ་གྱུལ་མཚན་གྱི་རྩེ་ལ་བདགས་ནས་འཛེགས་བྱའི་གླིང་དུ་འདོད་
 དགའི་ཚར་བབས་ཤིང་། ལོ་བཤོད་གྱུལ་སྤྱིད་བརྒྱང་མཐར་གྱུལ་སྤྱིད་སྤྱུས་ལ་གཏད།
 ཤིན་དུ་དགའ་སྟེ་ཉེ་བར་ཞིབ་ཐོབ་ཅིང་ཚངས་པའི་དངོས་པོ་དག་ལ་གཤེགས་པར་

དཔ། མོ་སྤྱངས་གིང་གྱི་མཚན་མཐོངས་བཀོལ་ནས་བྱིས་དུ་བསྐྱར་རོ། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་དྲག་བའི་ཚོས་གསུངས་པའི་ཚོ། །ཤུའི་བྱ་མོ་གཞིན་ཏུ་མཛེས་མ་ཞིག་ལང་ཚོ་དར་ཅིང་། །གཟུགས་དང་སྐལ་བ་བཟང་བའི་བསམ་པས་ཁེངས་དྲེགས་སྤྱེས་ནས། རང་གི་མགུལ་ལ་ལྷ་དྲིག་གི་འཕྲུང་བ་ཏུ་མའི་ཐད་དུ་འཕྲང་བ་ལ་ལྷ་ཞིང་ཚོས་མི་ཉན་འདུག། དེ་མིང་ཚེན་གྱི་རྒྱུང་མ་རྒྱ་འོད་མས་མཐོང་ནས། ཚོས་གསུངས་པ་ལ་མི་ཉན། མོངས་པས་དངོས་པོ་དོ་ཤལ་འདི་ལ་བལྟ་བ། འདི་དོ་ཤལ་བསྐྱན་ན་མའི་འདི་ལས་ལྷག་པ་མཐོང་བས། མོ་ཁེངས་དྲེགས་ཞི་འགྲོ་བསམ། རང་གི་གཡོག་མོ་རོ་ནི་ཉ་ཞེས་པ་ལ། རོ་ནི་ཉ་སོང་ལ། བྱིས་ནས་འདི་དོ་ཤལ་མགྲོགས་པར་འོངས་ཤོག་བྱས་པས། གཡོག་མོ་དེ་ཚོས་ཉན་འཕྲོ་ལ་འགྲོ་དགོས་པ། རང་དབང་མེད་པ་གཡོག་གི་ལྷས་ང་འདྲ་བ་བསམ་ཞིང་སོང་བས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མ་བྱེན་དེ་སྤྱིང་ཇི་དྲག་པོ་འབྱུངས་ཀྱང་། མའི་ཚོ་འདི་འཕེན་པ་ཇོགས་ནས་མི་འདུག། གང་ལྟར་ཡང་འདི་འཁོར་བ་ལས་འདོན་པར་བྱའོ་དགོངས་སོ། །དེ་ནས་གཡོག་མོ་དེ་མགྲོགས་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་དུ། བ་བེའུ་སྤྱེས་པ་ཞིག་གིས་བདྱངས་ནས་ལྷས་སོང་། དར་མའི་བསམ་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཚོས་གསུངས་པའི་དོན་དྲན་དེ་འཁོར་བའི་གྱི་མཚོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་བོ་རྒྱ་བས་ཀྱིས་དཀྱུགས། རང་རང་གི་ཐོད་པ་དེའི་ངོས་ལྷ་བྱུལ། ལས་ཀྱི་རི་མོ་གཙོང་གིས་བཞོས་པ་ལྟར། སྤྱི་འཚིའི་སྤྱུག་བསྐལ་ཡིག་འབྲུ་བཀོད་པ་འདྲ་བས། འདི་དག་ལག་པས་ཕྱིས་པས་དག་པ་མ་ཡིན་བསམ་པ་སོགས། ཚོས་ཡིད་ལ་དྲན་བཞིན་པར་གྱིའོ། །དེ་ནས་མོ་འཚིའམ་ཚོས་ལ་འདུན་པ་དྲག་པོའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སིདྱ་ལའི་སྤྱིང་དུ་འོ་མའི་མཚོ་ལ་རྒྱ་རིས་གསལ་བ་བཞིན་མངལ་དུ་ཞུགས་ནས། དེ་སྤྱེས་དུས་ནས་

མཁའ་ནས་མུ་དྲིལ་ཆར་བབས། བུ་མོ་དེ་སྤྲོ་ལའི་བདག་པོར་གྱུར། མིང་ཡང་
 མུ་དྲིལ་འབྲི་ཤིང་ཞེས་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་དུ་གྱུར་དོ། །ནམ་ཞིག་
 མཉམ་ཡོད་ཀྱི་ཚོང་པ་གྱི་མཚོར་གཟིངས་བདང་ནས་སྤྲོ་ལར་སླེབས་པ་འགའ་
 མཚན་མོ་གཉིད་ཐོ་རངས་སད་ནས། ངལ་གསོས་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་བཅོམ་
 ལུན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཚོས་སྤྲུའུ་སྤྲུངས་པས། ཐོ་བྱང་ནང་དུ་མུ་དྲིལ་
 འབྲི་ཤིང་གི་ཐོས་ནས་ཚོང་པ་རྣམས་བཀུག་མྱེ་ཅི་ཡིན་དེས་པས། འདི་དག་སངས་
 གྱིས་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་
 སངས་གྱིས་ལོ་གྱིས་ཞིབ་དུ་བཤད་པའི་ཚོ། སངས་གྱིས་ཀྱི་མཚན་དེ་ཐོས་པ་ཅམ་
 གྱིས་སློན་གྱི་བག་ཆགས་བག་ཆགས་སད་ནས་མི་བུའི་བུ་མོ་འབྲུག་གི་སྐྱེ་ཐོས་པ་
 བཞིན་དགའ་ཞིང་། ལུས་བསྐྱུ་གཡོ་བས་འབྱུལ་མི་ཤེས་པ་བུང་། དེར་མོས་
 བཅོམ་ལུན་འདས་ལ་ལྷ་ཡིག་ལེགས་པར་ཚོང་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱར་རོ། །ཚོང་པ་
 རྣམས་གྱི་མཚོ་ནས་མཉམ་ཡོད་དུ་ལྷ་ཡིག་ཕུལ་བ་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་ཀྲོག་པར་
 མཛད། ཞལ་འཇུག་པའི་འོད་སེམས་ཅན་ལ་འབྲུབ་ཅིང་རང་གི་སྐྱེ་བ་རྒྱལ་ས་རི་མོ་ལ་
 བྱིས་ནས་ཡིག་ལན་དུ་བརྗོད་པས། སྤྲོ་ལང་ཚོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོ་ལར་ཕྱིན་
 བས། མུ་དྲིལ་འབྲི་ཤིང་ལ་སྤྲོད་དོ། །དེར་ཐང་སྐྱེ་ལ་བལྟས་པས། གསེར་གྱི་སེང་
 བའི་ཁྲི་བཀོད་པའི་ངོས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་འདུག་པ་མཐོང་བ་ཅམ་
 གྱིས་བསམ་གཏན་གྱིད་ལ་སྐྱེས་སོ། །སྐྱེ་བཤམ་ན་སྐྱབས་འགོ་གསུམ་དང་།
 བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ། དེ་ན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལྷགས་འབྲུང་དང་ལྷགས་བརྗོད་
 འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བཤྱིད་སོགས་མཚོག་གི་བདུད་ཅི་རྫོགས་པར་འདུག་ཕྱིང་
 བ་གསེར་གྱི་ཡི་གེ་མཛོས་པར། བཅོམ་ལུན་འདས་དགོངས་པ་མཉམ་པར་བཞག་
 པའི་བཀོད་པ། སྐྱེ་འཚི་ཉིན་མོངས་ཀྱིས་བཅོངས་པའི་འགོ་བརྣམས། མ་རིག་

པའི་སྐྱབས་ནས་ཕྱིར་འཕྲོན་ལ་སངས་ཀྱིས་ཀྱི་ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིག། །དེ་ལ་
 འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་མེད་དོ་ཅེས་པ་སོགས་སངས་ཀྱིས་སྐྱུའི་མཚན་བཟང་
 བཀོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས། སྤྱིང་པོ་མེད་པའི་ལྷས་ལ་ཆགས་པ་
 སྤངས་ནས། བདེན་པའི་མཐུ་མཐོང་གྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ། །དེ་ནས་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་དྲིན་དུ་བསམ་ནས། དགོ་འདུན་མཚོན་པའི་སྐྱད་དུ་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱ་དྲིག་དང་རིན་པོ་ཆའི་སྐྱེས་བཟང་པོ་བསྐྱར་བ། ཚོང་པ་
 རྣམས་སྐྱར་འཁོར་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱུ་ཡིན། ཀུན་དགའ་བོས་ཞུས་པས་
 བཀའ་བཀའ་མེད་ཉི་དེའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱེ་བ་བཀའ་དུ་འབྱོར་པ་ཕྱུག་པའི་ང་གྱི་ལ་
 དང། མོངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་མཚོན་པ་ལ་སེར་སྐྱ་ཆེ་བ་བྱས་པས། དུན་རིང་བོར་
 བཀའ་བཀའ་མེད་ལྷས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན། འདི་སྤོན་ཤར་ཆ་སེར་ཚོང་པ་ལོར་ཆེན་བུ་བའི་
 ཚུང་མ་རིན་ཆེན་ཟེར་བར་སྐྱེས། ལོར་ཆེན་འདས་ཇེས་བུད་མེད་དེས་མཚོན་དེན་གྱི་
 རེར་དོ་ཤལ་སྐྱུ་ཡིན། མཚོན་པ་ཆེན་པོ་སྐྱུ་ཡིན། མཚོན་པ་ཆེན་པོ་སྐྱུ་ལ་བས་
 ད་ལྟ་སྤྱི་ལའི་བདག་མོ་སྐྱ་དྲིག་འབྲི་ཤིང་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཅིང། ང་དང་ཚོས་ལ་
 དད་པས་ཡོངས་སུ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པོ། །དགོ་སྤོང་རྣམས་སྐྱེ་བའི་
 ཞིང་ལ་དགོ་དང་མི་དགོའི་ས་ཐོན་གང་བདབས་ཡིན། དགོ་བའི་ས་ཐོན་བདབན་
 ཚོས་ཀྱི་འབྲི་ཤིང་སྐྱེ། སྤྱིག་པའི་ས་ཐོན་བདབན་སྐྱུག་བསྐྱུ་དུག་གི་སྤོང་པོ་སྐྱེ།
 དེས་ན་སྤྱིག་པ་དྲིག་དུ་སྤོངས་ལ་དགོ་བའི་བསོད་ནམས་སྤེལ་མཚོན། སྐྱེ་བོ་ཀུན་
 ཞེས་སངས་ཀྱིས་དང་ཚོས་ལ་གུས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་སངས་ཀྱིས་འབྲས་བུས་གང་
 འདུལ་གྱི་ཚོས་གསུངས་སོ། །མཚོན་བཀྱི་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས་སྐྱ་དྲིག་
 འབྲི་ཤིང་གི་ལོ་གྱུས་བསྐྱེས་ཤིང་སྐྱུན་མོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་
 ལྟེ་བདུན་པའོ།།

VIII.

ཡལ་འདབ་བགྱིད་པ།

བྱིམ་བདག་དཔལ་སྤུས་ཀྱི་དོགས་བརྗོད་ནི།

གྲོང་བྱིམ་གྱི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ། བྱིམ་བདག་དཔལ་སྤུས་ཞེས་འབྱོར་བ་ཤིན་དུ་
 ཆེ་བ། རྗེ་ལ་མཚན་པ། བྱིད་གྲོང་བ། བྱི་ཤེད་ཀྱི་ང་གྱི་ལ་ཆེ་བ། གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་
 དང་གྲགས་པ་ལ་སྤྲོད་ཆེ་བ། ཚོས་དང་དགོ་བ་ལ་མི་མོས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་
 རྣམ་ཞིག་ལྷ་སྤྲུལ་གྱི་སྟོན་པ་གཉིས་གྱི་བྱ་དང་འཕྲད་པས། དཔལ་སྤུས་ལ་འཛིག་
 ཉེན་གྱི་གཏམ་སློང་དང་མཐུན་པ་བཤད་པས་དེ་གཉིས་འཛེལ་བར་གྱུར་ཅིང། དེ་ལ་
 སྟོན་པ་གཉིས་གྱི་བྱ་ན་ཅེ། ད་ལྟ་བུ་མོད་ལྷང་རི་ལ་དགོ་སློང་ལྷ་བགྱིས་བསྐྱོར་ནས།
 སངས་བྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞེས་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡང་མེད་པ། ཚུལ་འཚོས་ཁོ་ནས་
 ལྷན་པོ་ཐམས་ཅད་མགོ་བོ་བསྐྱོར་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱ་སྐད་ཆེ་བའི་རྗེས་སུ་
 འབྲངས་ནས་མོས་གུས་བྱེད་གྱིན་འདུག་པ། འདི་ནི་རྩ་སྐྱར་མི་སྣ་ཀྱི་དེ་ལྟར་
 བརྗོད་ནས་ཉ་མམས་ཟེ་བ་ལྟར། གཡོ་དང་ཚོག་གི་སྐོ་ནས་ཟེ་བ་ཡིན། འདི་མེད་
 པར་བྱེད་ལྷན་ན་དཔལ་སྤུས་ལ་གཏམ་དང་གྲགས་པ་ཐོབ་བྱས་པས། དཔལ་སྤུས་
 མག་ནས་ཁོ་རང་གི་བྱིམ་དུ་གསང་བའི་དོང་སང་ལྷང་གི་སོལ་བ་མེ་འབར་བས་
 བཀའ་ནས། ཅིའི་ཁེབས་ཀྱི་མི་མཐོང་བ་བྱས། ཟས་ལ་དུག་བཅུག་ནས་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱི་དུང་དུ་བྱིན་ཏེ། གུས་གུས་ལྟར་བྱས་བདག་གི་མགོན་དུ་གྱིལ་བ་འཁོར་
 བཅས་ཐེབས་དགོས་ལྷན་པ་ལ་འཛུམ་བཅས་ཞལ་གྱི་བཞེས། དེ་ནས་ཁོས་བྱིམ་དུ་
 འོག་པར་རྩང་མ་དེ་ཚོས་ལ་དཀར་བར་ཡོད་པས་འདི་འདྲའི་ལས་མ་བྱེད་ཅེས་
 འཐབས་པར། མོས་གཞན་ལ་བཤད་དོགས་ཁོས་མོ་བྱིགས་ནས་བྱིམ་གྱི་སྤྱག་

གཅིག་དུ་སྤྲོས་ནས་བཞག་ དེ་ལྟར་ཤིན་དུ་གསང་ཀྱང་བོད་ཁྱིམ་བ་ལྷོ་མས་ཀྱིས་རིག་
 པར་གྱུར་ནས། དགོ་བསྟེན་ཞིག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚངས་པ་དང་བཟྱ་བྱིན་
 སོགས་འཁོར་བཅས་འབྱུན་པའི་ལམ་དུ་བྱིན་ཞབས་ལ་མགོ་བོ་གཙུག་ལུ་གསོལ་
 བ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་སྤྲོས་ནི་ཤིན་དུ་སེམས་ངན་པ། མཚོན་ཆར་སྤང་ཅི་
 བྱུགས་པའི་མངར་གྱི་བསྐྱུས་ནས་གྱུ་མ་གཅོད་པ་ལྟར། ལྷན་སྐྱེས་གྱུ་གྱིས་གཡོ་
 གྱུས་མེད་དང་། དུག་གིས་ཁ་ཟམ་སྤྲོད་བཞོ་བས་དཔལ་སྤྲོས་སར་མི་ཕེབས་དགོས།
 འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་ཉི་མ་བྱིད་ལྟ་བུ། ལྷ་གཙན་ལྟ་བུ་འདིས་ཟེན་ན། འགྲོ་བ་སྐྱེན་
 པར་ལྷས་པ་ལྷོས་ཅི་བྱེད། ཅེས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞལ་འཇུག་པ་དང་
 བཅས་དེའི་སེམས་སྣོ་བ་སྐྱེད་དེ་དགོ་བསྟེན། ང་ལ་མེད་དང་། དུག་དང་། ལྷང་
 སེམས་ཀྱིས་མི་གཞོད། སྤོན་ནག་དུམ་བུའི་སྤིང་ཟེར་བར། ཀའིང་ཀའི་གྱུ་ལ་ཤོས་
 རི་དུགས་མང་པོ་གསོད་པའི་ཕྱིར་མེ་གྱུ་བ་པ། ང་བྱིའུ་དྲི་དྲི་རི་གཅིག་དུ་སྤྲོས་དུས།
 བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པས་མེ་ལྷོས་འཇོམས་པ་དང་། གཞན་ཡང་རི་ཁྲོད་དུ་སྤྲོའི་
 ཅོ་བ་དང་འབྲས་བུའི་དཀའ་ཐབས་བྱེད་པའི་དྲང་སྲོང་ཞིག་ཡོད་པ། དེ་བཞིན་ང་རི་
 བོང་མི་སྐད་སྤྲོ་བར་སྤྲོས་དུས། ལྷ་ཞིག་ཆར་མེད་པར་སྤྲོའི་ཅོ་འབྲས་ཀུན་ཟད་ནས།
 དྲང་སྲོང་དེ་ཤིན་དུ་བཀྲོས་ཤིང་རིད་པ་མཐོང་ནས་རི་བོང་གིས་བདག་གི་ལྷས་
 འདིས་ཚོས་སྐྱབ་པ་པོ་བྱོད་ཀྱི་འཚོ་བ་མཛོད་ཅིག་ཅེས། དྲང་སྲོང་གིས་བསྐྱུང་ཀྱང་
 མ་ཐུབ་པར་མེ་འབར་བའི་དཀྱིལ་དུ་མཚོང་པས་ཡངས་ཤིང་འཇམ་པའི་པར་དྲོའི་
 མཚོར་ལྷའི་ལྷས་སུ་གྱུར་ནས། དྲང་སྲོང་ལ་ཚོས་ཀྱང་བསྐྱེད། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་དུ་
 བཞགས་པ་ལ་མེ་དང་དུག་གི་མི་ཚུགས་གསུངས་ནས། དཔལ་སྤྲོས་ཀྱི་བྱིས་དུ་
 ཕེབས། ཁྲོད་བསམ་པ་ལ་ངའི་ངན་སེམས་མི་ཤེས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ག་
 ལ་ཡོང་བསམ་པའི་ཚོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཡམས་བཞག་པས་མེ་དོང་

དུག་གིས་ང་ལ་མ་ཚུགས་པས། ད་ལྟ་ཡང་དུག་གི་གཙོ་བོ་འདོད་ཆགས་ཞེས་པ་
 གདོ་སྐྱབས་གསུམ་བཅོམ་པས་དུག་གི་མི་ཚུགས་བྱམས་པའི་བདུད་རྩིས་ཁོང་ཁོང་
 མེ་གསལ་པས་མེས་མི་ཚུགས། སངས་བྱུས་དང་དགོང་དུན་ཉེ་སྐྱབས་གསུམ་
 བདུད་རྩིས་འཁོར་བའི་དུག་དང་མེ་འོབས་འཛུམས་པ་ཡིན། དགོས་ཤིང་མེས་པག་
 ལན་ལ་གཞོན་པ་བྱུང་ཀྱང་། གཞོན་ལན་དུ་ཕན་པ་སྐྱབས་དགོས་པས་འཁོན་སེམས་སྐྱ་
 མ་འཛིན་ཅིག་ཅེས། སངས་བྱུས་ཀྱི་གང་འདུལ་ཚོས་བལྟན་ནོ། མཛད་བགྱིད་པག་
 བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། དཔལ་སྐྱས་ཀྱི་ལོ་བྱུས་བསྐྱས་ཤིང་སྐྱབས་མེད་སྐྱས་པ་
 རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་བགྱིད་པའོ།།

IX.

ཡལ་འདབ་དག་པ།

མེ་སྐྱེས་ཀྱི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀ་ལན་ད་ཀའི་གནས་འོད་མའི་ཚལ་དུ་བཞུགས་པའི་ཚོ་
 བོང་བྱི་ལྟེ་པའི་ཁབ་དུ་བྱིས་བདག་རབ་བརྗོད་ཅེས་བྱ་བ། ལྷི་པ་སྐྱེགས་པར་
 ཤིན་དུ་མོས་པ་གཅིག་བྱུང་། དེའི་ཚུང་མ་ནི་བདེ་ལྷན་མ་ཞེས་ནང་པ་སངས་བྱུས་
 པར་མོས་པ་ཅིག་བྱུང་། དེ་མངལ་དུ་སྐྱུམ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པའི་དུས་ན། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་འཁོར་བཅས་བསོད་སྟོམས་ལ་ཕེབས་པ་བྱིས་དུ་གཏན་དུངས། བསྐྱེན་
 བསྐྱར་བྱས་བྱ་ཕོ་མོ་གང་སྐྱེ་ཞུས་པར། འདི་བྱ་སྐྱེ་ཞིང་ལྷ་མོའི་འཕྱོར་པ་དང་ལྷན་
 པ་ཡོང་། དེ་དའི་བསྐྱེན་པ་ལ་བཞུགས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ་གསུངས།
 དེ་རྗེས་བྱིས་དེར་སྐྱེགས་བྱ་རི་ཀ་ཟེར་བ་བྱུང་བ་ལ་རབ་བརྗོད་གིས། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱི་གསུངས་པའི་ལོ་བྱུས་བཤད་པས། ཁོའི་བསམ་པར་བཅོམ་ལྷན་འདས་

གྲི་བཤད་པ་དེ་བདེན་ངེས། བདེན་ན་ཡོན་བདག་འདི་ཡང་ནང་པར་མོས་བས།
 ཕྱི་པའི་བསྟན་པ་ལ་གཞོན་ངེས་བསམ་ནས་སྦྱས་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཟེར་བའི་
 ང་གྱུ་ལ་ཅན་དེས་ཅི་ཡང་ཟེར། ལྷའི་ལོངས་སྤོད་ལྷ་ལ་འེས། ལྷའི་ཕུན་ཚོགས་མི་
 ལ་ཡོང་དོགས་མེད། རབ་དུ་བྱུང་བ་བདེན་ན། དབུལ་པོ་ལྷོ་གོས་མ་འབྱེར་བ་
 འྲམས་སྤོང་བདེ་བའི་ཕྱིར་དགོ་སྤོངས་ལ་སྦྱབས་པར་འེས། བདག་གིས་མངོན་
 ་ཤེས་བདེན་པ། བྱིས་པ་འདི་ཀྲིས་བདག་རང་གི་རིགས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་དུ་
 སྦྱིབ་འདུག་གོ་སྦྱས། དེ་ནས་རབ་བཟང་གིས་དེ་བདེན་པར་བསམ་ནས་རྒྱང་མ་དེ་
 ལ་མངལ་འཇིག་པའི་ཇིས་སྤྲོ་ཚོགས་སྦྱིན་པས་མངལ་མ་འཇིག་པར། ཁོ་ཁྱོས་ཉེ་
 རྒྱང་མ་དེའི་ལྷོ་བར་འཇིག་བདུངས་མང་པོ་གྱུ་བ་ནས་གསལ་དོ། །དེའི་རོ་དེ་དུར་
 ཁྲོད་བསིལ་བའི་ཚལ་དུ་མེལ་བསྟེག་པར་བཅོམས་པ་ན། ལྷ་སྟེགས་འྲམས་དགའ་
 ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྲི་ལྲང་བསྟན་པའི་བྱིས་པ་འདིའོ། ལྷ་མིའི་འབྱེར་པ་དང་
 ལྷན་པ་འདིའོ། རབ་དུ་བྱུང་བ་འདིའོ། མ་བྱ་གཉིས་ཀ་གི་བ་འདི་ལ་ལྷོས་ཟེར་
 ་ཤགས་འདེབས་སོ། དེ་ལ་དགོངས་ཉེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱང་དུར་ཁྲོད་དུ་མ་གྲོགས་
 པར་བྱོན། མི་ཐམས་ཅར་ཀྱང་གྱུགས། གྱུ་ལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤོང་པོ་སྤོན་འབངས་
 དང་བཅས་གྱུ་ལ་བ་པེབས་པའི་ཇིས་སྤྲོ་གྱུགས་ནས་ཀུན་འདུས་སོ། དེར་རོ་
 བསྟེགས་པའི་ལྷོ་བ་གས་པའི་ནང་ནས་བདུ་འི་སྤོང་དུ་བྱིས་པ་ཡེར་འཐོན་བྱུང་།
 མའི་དཀྱིལ་དུ་ཚོག་དགོས་སྤོ་བོ་ཀུན་ཉ་ཉ་ཞེས་སྤོང་ཚེན་པོ་བར་རོ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་གྲིས་འཚོ་བྱེད་གཞོན་ལྷ་ལ་མེ་ནང་ནས་ལོངས་གིག་གསུངས། རྒྱངས་པས་
 མེ་འྲམས་ཀྱང་ཉ་རི་ཅན་དན་ལྷར་བསིལ་བ་འདུག། བྱིས་པ་གིན་དུ་མཇོས་པ་སྤོན་
 མེད་མེལས་འཐོན་པས་སྤྲོ་གས་འྲམས་ཁ་སྤྱེངས་གིང་གི་བ་ཅས་གྲི་སྤྲོག་བསྟེན་
 བྱེད་དོ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྲིས་རབ་བཟང་ལ་བྱིས་པ་གསོས་གསུངས་

དཔལ། ཁོས་མུ་ཕྱིགས་པ་ལ་མིག་བཟ་ཞིང་འདུག། མིལས་སྐྱེས་པའི་བྱིས་པ་
 འདིས་ཁྱིམ་ཕུང་འགོ་མ་ལེན་བྱས་པས་ཁོས་ཀྱང་བྱིས་པ་མ་སྤངས། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་གྱུལ་པོ་ལ་གསོ་རོགས་གསུངས་ནས་གཞུགས་ཅན་སྤྱིང་པོས་གསོས་
 སོ། །བྱིས་པ་དེ་མེ་འོད་ལྗང་མདངས་དང་ལྷན་པས་མིང་ཡང་མེ་སྐྱེས་ཞེས་གྲགས་
 ཤིང་། དེའི་ཞང་པོ་དེ་མག་རིང་དུ་སོང་བ་འཁོར་ནས་ལོ་གྱིས་ཐོས་པས། རབ་
 བཟང་གི་སྐོར་ཕྱིན་ནས་སྐོན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་མུ་ཕྱིགས་ཀྱི་ཁ་ལ་ཉན། རང་གི་བྱུང་མེད་
 གསལ་བུ་སྐྱེས་པ་ཡང་མ་གསོས། ད་ཁྱོད་རང་གྱུལ་པོའི་ཁབ་ནས་བྱུངས་ནས་
 གསོ་ན་དང་། མི་ལེན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱང་མ་གསལ་བ་གྱུལ་པོ་ལ་བཤད་དེ། ཆད་པ་
 གཅོད་དུ་བཅུག་གི་ཟེར་འབར་བས། ཁོ་སྐྱབས་ནས་བྱུངས་ཏེ་གསོས་སོ། དེ་ནས་
 རབ་བཟང་གི། བྱ་དེ་ཆེར་འོངས་ནས་འབྱོར་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པས་རང་གི་མ་
 ཤི་བའི་གྲུ་དུ། མངས་གྱིས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཞབས་དོག་ཚད་མེད་པ་བྱེད།
 སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོན་པ་བཏང་། ལྷའི་དཔལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱང་འབད་ཚོལ་མེད་
 པ་གྱི་མཚོར་རྒྱ་བོ་འདུ་བ་བཞིན་བྱུང་ངོ། །སྐབས་ཤིག་མེ་སྐྱེས་ཀྱི་གོས་ལྷའི་གོས་
 ལྷ་བྱ་གཞན་གྱི་མི་འབྱོར་བ་ཞིག། བཀུས་ནས་ཉི་མ་ལ་བཞག་པ། རྒྱང་གིས་འབྱོར་
 བྱས་གྱུལ་པོའི་དབུ་སྤྱང་དུ་བབས་ཅིང་། དེ་ཇེས་མེ་སྐྱེས་ཀྱི་ཁང་པར་གྱུལ་པོ་
 མགོན་དུ་བོས་པས་དེ་དག་གིས་གོས་དང་། རིན་ཆེན་བང་མཛོད་རྣམས་མགོང་བས་
 རང་གི་གྱུལ་སྤྱིད་ཀྱང་ཚོ་དང་འདྲ་བར་བསམ། གྱུལ་པོ་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་
 ཚུལ་དང་ལྷན་པས་མེ་སྐྱེས་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་དང་ལྷན་པར། དེ་ལ་བསམ་པ་
 འོག་པ་མ་སྐྱེས་དགས་གཡོ་དང་ལྷན་པས་གྱུལ་པོ་བཀོངས་ཤིང་། མ་སྐྱེས་དགས་
 གྱུལ་སྤྱིད་གཞུང་ནས་མེ་སྐྱེས་ལ། ཁྱོད་ངའི་པས་གསོས་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་དང་འདྲ།
 ཁྱོད་ཀྱི་འོངས་སྤོད་ཀྱི་ཕྱེད་ང་ལ་དགོས། མི་སྤོད་ན་འཐབ་ཚོད་བྱེད་ཟེར་བ་ལ།

མེ་སྐྱེས་ཀྱི་ཁང་ཁྱིམ་ཞེས་དང་བཅས་པ་ཡོངས་རྫོགས་གྱི་ལ་པོ་ལ་སྤྲད་ནས་ཁྱིམ་
 བཞུགས་ཏུ་སྤྱིན། ཡང་སྤོན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མེ་སྐྱེས་འབྱོར་པ་སྤར་ལས་ལྷག་
 པ་ཉིད་ཏུ་གྱུར། གྱི་ལ་པོ་མ་སྐྱེས་དག་འབྱོར་པ་ཆེ་བ་སོང་བས། ཡང་ཡང་
 ཚོད་པ་བྱས་པས་ཁང་ཁྱིམ་ཞེས་དང་བཅས་པ་ལེན་བདུན་པར་སྤྲད་ཀྱང་གོང་བཞིན་
 བྱུང། མཐར་གྱི་ལ་པོས་ཚོད་པ་ཁོ་ན་དང་། དེའི་སྤོབས་ཀྱིས་ཀྱི་དང་ཇག་པ་ཁོ་ནས་
 མེ་སྐྱེས་ཀྱི་ཡོངས་སྤོད་ལ་གཞོན་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལ་བསམ་པ། ཞོར་དང་ཡོངས་
 སྤོད་འདི་རང་ཉིད་འཁོར་བར་འཚིངས་པ་དང་། བཞུགས་གྱི་མི་བཟོད་པའི་སེམས་
 པས་འཐབ་ཚོད་སོགས་རང་བཞུགས་སྤྱི་གུ་ལ་སྤོར་བ་ལས་མི་འདུག་ཚེས་ཀྱི་གྱི་ལ་
 པོ་དེ་ལྟ་བུ་བཞུགས་ན་སྐྱེ་གྱུ་ཚེས་བཞིན་སྤོད་པ་ཡིན་ཏེ། ད་ནི་གྱི་ལ་པོ་སྤྱི་གུ་
 འདིས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་སྤོད་ཏུ་གྱུར་པ་སོགས་གང་ལ་བསམ་སུང་སྐྱོ་བ་ལས་
 མི་འདུག་བསམ། ཞོར་རྗེས་ནི་མས་དབྱེད་འཕོངས་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྤྱིན་
 བས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་སྤྱིན་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་ཞི་དུ་ལ་གྲོལ་བའི་མཚོག་
 ཐོབས་སོ། དེའི་ལས་ཅི་ཡིན་དག་སྤོང་ནི་མས་ཀྱིས་ལྷས་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱི་བཀའ་སྐུལ་པ། སྤོན་གོང་ཁྱིམ་གཉེན་ལྷན་དུ་ཁྱིམ་བདག་དཔལ་ལྷན་མ་བཟམས་
 པ་བྱ་བ་བསམ་པ་བཟང་ཞིང་སྤོད་གྲོ་གྲོས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད། སངས་གྱིས་ནི་མ་གཟིགས་
 དག་སྤོང་སྤོང་ཕྱག་དུག་ཅུ་དང་། བཅས་པར་དད་པས་རྒྱ་བ་གསུམ་བསྟེན་བསྐྱར་
 ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྷས། དེ་རྗེས་གྱི་ལ་པོས་འབྲན་སེམས་ཀྱིས་གྲང་པོ་གྱི་ལ་མཚན་
 ཞོར་བྱ་གཏུགས་སོགས་ཡོ་བྱད་ཁྱད་པར་འཕགས་པས་གྱི་ལ་བ་འཁོར་བཅས་
 མཚོད་པར། ཁྱིམ་བདག་མ་བཟམས་པ་ཡི་སྐྱེ་བ་ལ་བཟོ་བྱིན་གྱིས་གྲོགས་བྱས་
 ཏེ་སྤོང་ཡོངས་སྤོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སངས་གྱིས་མཚོད་ཅིང་སྤོན་ལམ་ཡང་
 དག་པར་བཅུ་བས། ཁྱིམ་བདག་དཔལ་ལྷན་མ་བཟམས་པ་དེ་ནི་ད་ལྟ་མེ་སྐྱེས་

འདི་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ནི་བསོད་ནམས་སྐལ་ལྷན་ནམས་ལ་གཞན་གྱི་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་སྐལ་ལྷན་ནམས་ལ་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གཞོན་པའང་དགོ་
 བའི་གོགས་སུ་འགྱུར། མོངས་པ་ནམས་ལ་དགོ་བའང་ལས་ཀྱི་དབང་གི་སྲིབ་པར་
 འགྱུར་བ་ཉིད། མེ་སྐྱེས་དང་མ་སྐྱེས་དག་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོད་ཚུལ་དང་འདྲ་བས། སྐྱེ་བའི་
 ཞིང་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ས་བོན་བདེ་བ་ནས་སྦྱོན་ལས་གྱི་མཐའ་བཅན་པ་དགོས་པ་
 ལྟེ། འདི་ཡང་སངས་རྒྱུས་འབྲས་བུས་གང་འདུལ་གྱི་ཚོས་བསྟན་ནོ། །མཛད་བགྱི་
 དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས་མེ་སྐྱེས་ཀྱི་ལོ་གྲུས་བསྟུས་ཤིང་སྤུང་མོངས་བྱིས་པ་
 རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་དག་པའོ།།

X.

ཡལ་འདབ་བཅུ་པ།

མངལ་ནས་འབྲུང་བ་བསྟན་པ་ནི།

བཅོས་ལྡན་འདས་གོང་ཁྱེར་ཙམ་པ་ཀ་དང་ཉེ་བའི་དྲི་མེད་པ་དྲུད་ཇིང་འགྲམ་
 དུ་བཞུགས་དུས་ཀུན་དགའ་བོས་ཞུས་ཤིང་གསུངས་པ། སྐྱེ་བོ་ནམས་ཀྱི་ལྷས་ནི་
 དཀར་ནག་འདྲེས་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལྟེ། དཔེར་ན་གོས་ནམས་གསར་པའི་
 དུས་ན་མངོན་པར་མཐོ་ཡང་རྗེས་ཞིང་རྒྱལ་པོར་བཟད་པར་འགྱུར། ཉེན་མོངས་དྲི་
 མ་དྲེག་པ་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་ལྟེ། ཐོག་མ་ལྷས་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། སོ་མོ་སྦྱོར་བའི་རྒྱན་
 བྱིས་པའི་ཁ་བ་དང་། མའི་རྒྱ་མཚན་མངལ་དུ་འདྲེས་ནས་དེ་ལ་ལས་ཀྱི་འཇུག་
 པའི་ནམ་ཤེས་ཞུགས་ཏེ། འོ་མ་དགོགས་པའི་མར་ལྟར་ཁྱེད་འདྲེས་པས་ཤིང་
 དུས་ལ་མཚོན་དང་། སྦྱོན་ལས་ཚུ། ཉིལ་ལ་མེ་དང་། གསེར་ལ་མེ་ཡིས་བཞུག་
 བཞིན། ལས་རྒྱུང་དབང་གི་བདེ་སྤྱུག་ནམ་པ་སྐྱ་ཚོགས་ཚུང་ཞིང་། མེར་མེར་བ་

དང་། ལུ་ལུ་པོ་དང་། ལུ་ལུ་བ་དང་། ལོ་ལོ་ལ་སོགས་རིམ་པས་ཆགས་པ།
 མའི་དྲོད་ཀྱིས་སྒྲིན་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱས། ལྷ་བ་དགའི་བར་སྐྱབ་བསྐྱེལ་གྱི་འདུ་
 ཤེས་དཔག་དུ་མེད་པས་རྗོགས་ནས། གཞུང་འབྲུལ་གྱི་མའད་འགྲོ་བ་ལྟར་མ་བྱུ་
 ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་མངལ་ནས་འཕྲོན་ཏེ། སྤྱིས་པ་དེ་གན་ཀྱི་ལ་ཁ་གདངས་སྡེ་ཡིས་
 མའི་ལུ་དྲོག་འཛིན་ལུ་ཞོ་འཕུང་བ་ཙམ་ལས། ལྷ་བས་བརྗོད་ཅོད་མི་གོ། མིག་གིས་རི་
 བཞིན་མི་མཐོང་། སྤོན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྐྱབ་བསྐྱེལ་ནི་མང་པོ་ཕྱིང་ངོ། །དེ་ནས་
 འདུ་ཤེས་མེད་ས་པ་དེ་ལ་ལུ་མའི་དེ་དུ་བརྗོད་ཅིང་མ་ངོ་ཤེས་ཙམ། མལ་སྐྱན་
 ལོས་ཀྱི་མཚན་དང་། ཡ་ཡོ་དང་། སྤོག་ཆགས་ལྷ་མོས་ཟ་བ་སོགས། མི་དགེ་བ་
 ལྷ་བ་མང་པོས་དུ་ཞིང་ཚོགས་ལ་བ་མ་ཤེས། ཉེན་མེད་ས་པའི་སྐྱབ་བསྐྱེལ་མི་ཟད་པ་
 དང་བཙམ་བསྐྱོད་ནས། རིམ་པས་འཁྲིར་བ་ཐར་མེད་འཚིང་བའི་ལས་འཕྲོད་ཅིས་
 བྱངས་ཀྱིས། དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཡི་གའི་སྐྱོ་དོན་ཚོགས་འབྲུ་སྐྱོ་ཞིང་བྱིས་
 པའི་མེད་ས་པ་བྲལ་ནས་ཤེས་རབ་གོ་བ་རྟེན་དོ། དེ་ནས་ལུས་སྤོབས་དར་ལ་བབས་
 པས་འདོད་པའི་དབང་གིས་འདུ་ཤེས་ཉམས་ཏེ། སྐྱབ་བསྐྱེལ་གྱི་ཙེ་བ་སྐྱེས་པ་
 ལྷ་མས་བྱུང་མེད་དང་། བྱུང་མེད་ལྷ་མས་སྐྱེས་པ་ལ་ཆགས། ལྷིང་པོ་མེད་པའི་བྱུ་བ་
 ལ་ནན་གྱིས་འཇུག་པའི་སྒོས། རང་རང་འཇོམ་པའི་ཚོགས་ལ་ནི་བ་ཉན། ལུས་ཀྱིས་
 འབྲུད། ཁ་ཡིས་ཆང་གི་དྲི་ལ་སྐྱ་དང་དེ་ཡི་རོ་ལ་སྡེ་ཡི་ཕྱིངས། གདོང་ལ་མིག་
 ཀྱང་ཡང་ཡང་བལྟ་ཞིང་དགའ་བོ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་འཇོམ་པའི་སེམས་དེན་བྱེད།
 གཉེན་འདུན་འཇོམ་ཤེས་ལྷ་མས་ལ་སྤང་ཞིང་འཁྲིན་སེམས་བྱེད་བ་དང་། གསལ་བ་
 གསལ་བ་ལ་ཆགས་ཤིང་གཞན་གྱི་འདོད་ལྷན་པའང་འདོད། དེ་ལྟར་ཉེན་ཞགས་
 ཤེས་ཙམ་ཞིག་བཟོད་ཀླགས་མེད་པའི་སེམས་འཇོམ་པའི་ལང་ཚོས་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་
 ལོང་སྟེ། སྤྲིང་པོ་ཆེ་འདམ་དུ་བྱིངས་པ་ལྟར་འཁྲིར་བའི་གྱི་མཚོ་མཐའ་མེད་དུ་

བྱིངས་ཀྱང་སྐོངས་པའི་ང་གྱི་ལ་གྱི་ལེགས་པའི་ཚུལ་དུ་བྱེད་ཅིང་བརྗོད་ཞིང་འབྲུགས་
 དང་གཡོ་དང་དགའ་དང་གྲུལ་དང་། འདོད་པས་འབྲུད་པའི་ལུས་འབྲིབ་ཅིང་
 འཇུག་ཞིང་སྤྲོ་བར་བྱེད། དེའི་ངང་ནས་སྟོན་ཁའི་མེ་དྲོག་འཛོམ་པའི་དྲགས་སུ།
 མ་ཚོར་བཞིན་དུ་བ་མོ་འབབས་པ་བཞིན། བའི་སྤྱུག་སྐོངས་པའི་ངང་དུ་ལུས་དེན
 འདི་ལ་བསོད་ནམས་བསམགས་འབྲས་མེད་པའི་ཁར། མི་དགོ་བ་མང་པོ་བསོག་
 བཞིན་པ་ནས། ཚོ་ལ་རྒྱུན་མོ་ཤོར་བ་ལྟར་མ་ཚོར་ངང་ནས་གྲོས་བཤེན། བྱུང་མེད་
 གྲོས་པ་འཛོམས་གྲུལ་བས་སོས་གའི་མེ་དྲོག་སྟོན་ཀའི་སྐོང་གི་གོ་གཤམ་པོ་འདྲ།
 སྤྲོས་པ་གྲོས་པ་ནགས་ཀྱི་སྤྲུ་སྐྱམ་གྱིང་འབྲུགས་པ་འདྲ། བཞིན་ཅུ་བམེར་གྱི་
 རྗོན་གྱིང་ཡིད་འབྲོག་དེ། མཛོམས་དང་གྲུལ་བ་སྤིན་བྱས་བཟོས་པའི་གྱིང་ལྟར།
 གུང་བཞིན་ཅུས་མིག་གི་བཟུ་བའང་རིང་ནས་སྐོངས། ལུས་ཀྱི་འཛིག་ལྟས་སོ་
 ཡོ་སྤྲོ་བ་ཟུང་སྟོབས་དང་རྒྱང་སྟོད་དབྱགས་ཅེག་དུང་བག་ཆགས་ཀྱི་སྤིད་པ་མ་
 ཟུང་པར་སྤིག་པ་འབའ་ཞིག་གསོག་གོ། དེའི་ངང་ནས་དབྱུལ་འཕོངས་ལ་བྱུ་ལོན་
 འདོད་པ་བཞིན་འཛི་བ་སྟོབས་དེ། ས་དང་ཁང་པ་ལོར་དང་གཡོག་འཁོར་བྱུ་དང་
 རྒྱང་མ་ནྲམས་ལ་ཆགས་བཞིན་པར་འཛིའོ། འཛི་བ་དེ་དག་གི་འཛིན་ཆགས་དང་།
 སྤིག་པའི་ནམ་སྤིན་གྱིས་ཟངས་ཚེན་སྟོང་སྤྲུག་ནང་དུ་བཟོད་མེད་འཚོད་པ་དང་།
 ཏུ་འབོད། ཐིག་ནག་ལ་སོགས་དམུལ་བ་ནྲམས་སུ་སྤྱུག་བསྐལ་འབའ་ཞིག་སྟོང་ངོ།
 དེ་བས་སྤྲོས་ནས་ལང་ཚོ་དར་ལ་བབས་ཚོ་འབྲི་གྲོག་ཐོས་བསམ་སྟོས་པ་ནྲམས་
 མངོན་མཐོངས་ལེགས་ཐོབ་ཅིང་། རྒྱད་པར་འཁོར་བའི་སྤྱི་གནས་སྤིད་པའི་ཚུ་
 བོ་ལ། སྤྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཐབས། སྤི་མེད་སྤོང་དེ་འཛིན་
 སྟོས་པ་དང་། འགོ་བ་ནྲམས་སྟོལ་བའི་བདུལ་ཞུགས་མཛོད། ཁེས་བཙོམ་ལྟན་
 འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ནྲམས་གང་འདུལ་འབྲས་བུའི་ཚོས་བཟུན་ནོ། ཁཛོད་

བརྗོད་དཔག་བསམ་འགྲི་ཤིང་ལས་མངལ་ནས་འབྱུང་བ་བརྟན་པ་བསྐྱེད་ཤིང་སྐྱེན་
མོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་བཅུ་པའོ།

XI.

ཡལ་འདབ་བཅུ་གཅིག་པ།

མངོས་དགའ་བོའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་སེར་སྦྱེའི་གཞི་ལྷ་གོ་དེའི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་པ་ལ།
ཤུགས་གྲུལ་པོའི་བྱ་དགའ་བོ་བྱ་བ་མཇལ་དུ་བྱུང། དེ་ལ་ངེས་འབྱུང་བསྐྱེད་པའི་
གཏམ་མང་བོ་གསུངས་པའི་མཐར། རྟོན་རབ་དུ་བྱུང་བ་མངོན་གསུངས་པས་ཁོང་
དགའ་བར་བྱར་གྱང། རང་གི་མངོས་མ་ཡིད་ལ་ཁོངས་པས་གསོལ་བ། བཅོམ་
ལྷན་འདས་བདག་རབ་དུ་བྱུང་བ་མི་ཡོང། རྟོན་གྱི་ཉེར་གནས་ཡོ་བྱེད་འདོད་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱེན་བསྐྱར་ནམས་བདག་གིས་ལྷའི་ཞེས་ཞབས་ལ་མགོ་བོ་སྦྱད་དེ་
སོང་ངོ། དེ་ནས་མངོས་དགའ་བོ་མངོས་མ་དང་ཡུད་ཅམ་འབྲལ་མི་ཤོད་པ་སྐྱེད་
མོས་ཚལ་དུ་ཅེ་ཞིང་རོལ་ལོ། དེ་ནས་ནམ་ཞིག་བཅོམ་ལྷན་འདས་འཁོར་བཅས་
དགའ་བོའི་བྱིས་དུ་བྱོན་པར་དགའ་བོས་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང། ཚེན་བོ་ལ་
འོས་པའི་སྦྱན་ལ་བཞུགས་ཤིང་མཚོན་པ་དང་རིམ་འགོ་བསྐྱེད་དོ། དེར་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱི་དགའ་བོ་ལ་བསོད་ནམས་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་བསྐྱེན་ནས་བྱོན་པ།
དགའ་བོ་ཤིན་དུ་དད་ཅིང་གསུམ་པས་གསེར་སྣོད་དུ་ཞལ་ཟས་མངར་བའི་ཡོ་བྱེད་
སྐྱག་སྟེ་ཞབས་ཇིས་སྦྱུང་གོ་བར། འབྲལ་བར་མི་བཟོད་པའི་མངོས་མས་མིག་
ཅུང་ཟད་ཕྱེ་བའི་རྩར་མིག་གི་བལྟས་དེ་སྟོའི་ཚུལ་བྱས་པ་ལ། དགའ་བོས་ང་
ད་ལྟ་སྦྱིབས་ཡོང་བྱས་པས། འོ་ན་འདི་མ་སྐྱམས་པར་ཤོག་ཟེར། གོས་ལ

མཚི་མ་བསྐྱུ་སོ། དེ་ནས་དགའ་བོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཐམ་མོ་སྐྱར་ཏེ། ད་
 བདག་བྲིས་དུ་འགོ་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྲི་ལ་བཞུགས་ནས་འཇུག་
 བཅས་བཀའ་སྐྱུ་ལ་པ། དགའ་བོ་སྐྱར་བར་འགོ་བ་ཅི། འདོད་པ་ལ་ཆགས་
 པའི་ཚོངས་པ་ནམས་བྲིས་ལ་ངས་འབྱུང་བསྐྱེད་ནས། མི་ཚེདི་གྲིན་ནི་ཡོན་ཏན་
 ཡིན། ཡོན་ཏན་གྲི་གྲིན་ནི་དབེན་པ་ཡིན། དབེན་པའི་བགྲིན་ནི་ཞི་བ་ཡིན། ཞི་བའི་
 གྲིན་ནི་ཆགས་བྲལ་ཡིན། ལྷིང་སྐྱུག་སེམས་ལ་བཀོད་པའི་རྒྱལ་གཟེར་དུམ་བུ་དེ་ནི་
 མི་ཚོ་འདི་ཉིད་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བྱོལ་སོང་ལྟ་བུ་ལྟེ། གང་ཡང་མི་
 དྲག་རང་བཞིན་འདི་ལ་བསོད་ནམས་སློབ་གྲོས་སྤྱིང་སྟོབས་དང་ལྡན་ནམས་ཀྲིས་ཚུལ་
 བྲིས་ས་དང། ཞི་དུལ། བདེ་ལེགས་གང་ཡང་རྗེད་པར་དགའ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྗེ་བོ་སློབ་ཚུང་ནམས་ནི་སྤལ་གྱི་འདོད་དོན་རྗེ་རྒྱུང་འདི་ཕྱིར་དུ་བཀའ་ཚོགས་མང་པོ་
 བྱེད། འཁོར་བའི་གྲི་མཚོར་བུད་མེད་གཡོ་གྲིའི་བོ་སློང་འབྲིལ་ཞིང། སྐྱམ་མཛེས་
 འདུལ་གྱི་རྒྱ་བོ་འབབས་ཅིང། ཁང་དེགས་མི་བརྗོད་མཚན་མའི་རྒྱ་སྤོན་འཛིགས་
 པ་ཆེ། ཉེ་འབྲེལ་འབྲལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱུ་བསྐྱུ་པའི་མེ་འོབས་འདྲ། དེ་ལས་
 འཁོར་བ་སྤྱིང་བོ་མེད་པའི་གདོན་ཆེན་འདི་སྤངས་ནས། གྲིལ་པའི་སྐྱུ་བྲོད་
 རབ་དུ་བྱུང་ནས་རང་གི་དབང་བོ་ཐུལ་ལ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་བརྒྱུང་ཞིག་གསུངས་
 པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དད་ཅིང་གསུམ་པས་ཐན་པར་གོ་ཡང། མཛེས་མ་ཡིད་
 ལ་གཙགས་པས་ཁས་མི་ལེན་པར། གྲིལ་བས་རབ་དུ་བྱུང་ནས་སྐྱུ་ལྡོམས་མེད་ཅིང་
 ཚོས་གོས་དང་རྒྱུང་བརྗོད་ཐོགས་པས། སྐྱུ་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་ནམས་ཀྲིས་
 མཛེས་པ་བྲིས་མེད་ཕྱག་དར་ཁྲོད་པར་གྱུར་དོ། དེར་དགའ་བོའི་ལྷས་རབ་དུ་བྱུང་
 ཀྱང་སེམས་ལ་བདག་གི་སྐྱར་དུ་འོང་བའི་ཁས་སྤངས་པ་མ་ཕྱིན་པའི་གཞུང་ངན།
 བདག་གི་མཛེས་མ་དེ་མི་ཉལ་ཞིང་བྲོས་ནས་ཅི་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དམ་བསམ། ཉིན

དོགས་བརྗོད་དབག་བསམ་འབྲི་ཤིང་།

མཚན་དུ་མཛེས་མ་འབའ་ཞིག་དུན་པས་མདོག་སྐྱེ་ཞིང་ལྷས་རིང་པར་གྱུར་ཅིང་།
 བག་ཚལ་དུ་རྫོ་ལེབ་ལ་མཛེས་མའི་བྱང་གཟུགས་བྲིས་པས། སྤར་ཡང་དུན་དུ་ཀ
 རོང་ནས་ལག་པ་འདར་བ་དང་མཚི་མ་གཏོང་ཞིང་རྫོ་ལ་བྲིས་པ་དེ་མངོན་སྲུང་ཡིན
 པ་ལྟར་བྱས་ནས་སྐད་འཛེར་འཛེར་གཏམ་ཟེར་རོ། །དག་སློང་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་
 བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པས། དགའ་བོ་ལ་ཤེས་ལྡན་ཁྱོད་མོངས་པ་བཞིན་
 འཁོར་བ་ལ་མ་ཆགས་པ་སེམས་འབྲུལ་ལ་འདིར་འདུག་ཅིག་གསུངས་པས།
 དགའ་བོས་སྐབས་ཤིག་བྲིས་ནས་ཕྱིན། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྐོ་མང་པོ་བཅད་
 པས་ཡུན་རིང་ནས་ཐར་ཏེ་འགོ་བཤམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇེས་སྲུ་བརྒྱང་ཕྱེ
 འགའ་བོ་ཁྱོད་རི་དུགས་གྱི་ནས་ཐར་བ་ལྟར་འཁོར་བའི་གྱི་ལས་ཐར་བ། སྤར་
 ཡང་གྱི་ལ་འཇུག་པ་ཅི་དུན་གསུངས་ཁང་པ་གད་དར་བ་བཀོས་ནས་བཞག། དེར་
 དགའ་བོ་བྱ་གཟེབ་ནང་དུ་ཚུད་པ་ལྟར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྩི་མ་མི་དག་པ་བཞིན་
 ཁང་པའི་དུལ་ཡང་མི་འགོ་བར། ཚུ་གྱི་བ་ནས་གད་བྱས་ཀྱང་དུལ་མི་དག་ཅིང་ཚུ་
 ཟད་པས་སེམས་སྐྱོ་ཕྱེ་ཡང་བྱིས་དུ་བྲིས་ནས་ཕྱིན། དེ་འགོ་བཤེས་པས་ཡང་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བརྒྱང་ནས་དགའ་བོ་ནགས་ཚལ་དུ་འབྲིད། སྤར་མོ་ཞར་མ་
 བལྟན་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་མཛེས་མ་དང་། འདི་གཉིས་གཟུགས་ཅུས་པའི་གཟུགས་ཕྱང་འདྲ་
 བ་ཡིན། ཁྱོད་ཆགས་ན་འདི་ལ་དགའ་འཇགས་ཀྱིས་ཤིན་དུ་མ་འོས་པར་
 འདུག་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གི་མཛེས་མ་ཡིད་འོང་དེ་འདི་ལྟ་མ་ཡིན་
 ཅས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རབ་བྱུང་གཏོང་བར་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགའ་
 བོ་རྣམ་ཡུལ་དུ་འབྲིད་ནས་བཤྱི་བྱིན་གྱི་དགའ་ཚལ་དུ། བདུད་ཅི་ལས་འཇུངས་པའི་
 ལྷ་མོ་ཤིན་དུ་མཛེས་པ་བལྟན་ནས་འདི་དང་ཁྱོད་ཀྱི་མཛེས་མ་སྲུ་དགའ་གསུངས་
 པས། དགའ་བོ་རྣའི་མཛེས་མས་ཡིད་འཕྲོག་པས་རང་གི་མཛེས་མ་རྗེད་པ་

བཞིན་སོང་། དེ་ཕྱིད་རེ་ཞིག་ཚངས་པར་སྡོད་ན་ལྷ་མོ་འདི་དག་ཕྱོད་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱངས་
 བས་དགའ་བོ་དགའ་ནས། རྣམས་ཚལ་དུ་འབྲིད་དེ་ཚངས་པར་སྡོད་པའི་ཚོ།
 རྣམས་ཤིག་དཔྱལ་བའི་ཟངས་ཚེན་མི་ཟད་པ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་མཐོང་ནས།
 དཔྱལ་བསྤང་ནམས་ལ་དྲིས་པས། འདི་གྱུ་ལ་བའི་བྱ་མཚོས་དགའ་བོ་ཞེས་ཚངས་
 པར་སྡོད་ཚོ་ཡང་ལྷ་མོ་ཡིད་ལ་འདོད་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་འདིར་མཁར་གཙོད་བྱེད་པ་
 ཡིན་ཟེར་བ་ཐོས་ནས་དགའ་བོ་སྐྱབས་ལྷོ། རང་གི་མཚོས་མ་དང་། ལྷ་མོ་སོགས་གང་
 ཡང་ཆགས་སེམས་མེད་པ་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཡོངས་སུ་དག་ནས། དགའ་བཙམས་པ་
 ཐོབ་པོ། དག་སྡོད་ནམས་ཀྱིས་བཙམས་ལྡན་འདས་ལ་དགའ་བོའི་ལས་ཅི་ཡིན་ཞུས་
 པར། རྡོན་ལ་རུ་རྒྱུད་ཀྱི་ལ་པོས་སངས་བྱིས་ནམ་གཟིགས་ཀྱི་མཚོད་དེན་ཅེས་བྱ་
 ལས་གྲུབ་པ་བཞེད་པའི། ལས་བྱེད་བྱས་ཟེད་བྱ་བྱས་ལྡན་ཞེས་བྱ་བས་ནོར་
 བུའི་མཚོད་དེན་དང་། དག་འདུན་བསྐོ་ཁང་དུ་དག་འདུན་ལ་སྦྱིན་ཁྲུས་བྱས་པས།
 དེའི་ལས་ཀྱི་བྱིས་བདག་བསོད་ནམས་ཚུལ་བྱ་བར་སྦྱིས་ནས་རང་སངས་བྱིས་
 ཞིག་གི་ཉེ་གནས་བྱས་ཤིང་། ཇིས་སུ་དེའི་མཚོད་དེན་བཞེད་ནས་འཕྲིང་བས་
 བཟོན་པའི་མཚོད་པ་སྤུལ། དེའི་ཇིས་ཀ་ཤིའི་བདག་པོ་གྱུ་པོ་གྱི་ཀའི་བྱ་ལེགས་
 སྦྱིས་བྱ་བར་སྦྱིས། གྱུ་པོ་གྱི་གྱིས་སངས་བྱིས་འོད་བསྤུང་གི་མཚོད་དེན་རིན་ཚེན་
 བདུན་ལས་གྲུབ་པ་བཞེད་པ། བྱ་ལེགས་སྦྱིས་ཀྱི་མཚོད་དེན་དེ་ལ་གསེར་གྱི་གདུགས་
 ལྷུལ། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ད་ལྟ་དགའ་བོ་ཤུགས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྦྱིས། གཟུགས་
 དང་ཡོངས་སྡོད་དར་ཞིང་དགའ་བཙམས་ཐོབ་པ་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་ལྟ་
 བྱ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། འདི་ཡང་སངས་བྱིས་འབྲས་བུ་གང་འདུལ་གྱི་ཚོས་
 བཟོན་པ་ལྷོ། མཚན་བཟོ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས་མཚོས་དགའ་བོའི་ལོ་གྱིས་
 བསྐྱུས་ཤིང་རྒྱན་ཚོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྷོ་བཅུ་གཅིག་པའོ།

XII.

ཡལ་འདབ་བཅུ་གཉིས་པ།

འཕགས་སྐྱེས་པོའི་དྲིགས་བཞེད་ནི།

སྤོན་ཤུགས་ཤིང་བྱིར་སེར་སྐྱར། ཤུགས་མིང་ཚེག་གྱི་གཡོག་མའི་བྱ་མོ་
 མཛེས་ཤིང་བསྟན་བཅོས་དང་གྱུ་ཚལ་ལ་མཁས་པ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། མིང་ལ་
 འཕྲང་ཅན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་། སྐྱེས་མེས་ཚལ་དུ་རང་གི་དཔོན་པོའི་བཀའ་
 བཞིན་སྐྱབ་པའི་ཚེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱོན་པ་མཐོང་ནས་མཚོག་དུ་དང་བ་སྐྱེས་ཏེ།
 འདི་ལ་མཚོང་བ་བྱེད་འདོད་ཀྱང་། ང་བྱན་མའི་བྱ་མོར་སོང་ཞེས་མི་འགོ་སྐྱེས་པ་ལ།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཁུན་ནས་བསོད་སྟོམས་དགོས་གསུངས་པས། མོ་དགའ་
 ལས་བསོད་སྟོམས་སྤུལ་ཞིང་བྱན་མའི་སྤྲུག་བསྤུལ་མི་འབྱུང་བའི་སྟོན་ལས་བདེ།
 དེ་ནས་མོ་རང་གི་པའི་བྲོགས་པོ་བྲས་ཟེ་མཚན་མཁན་ཞིག་གི་མཐོང་ནས། ངའི་
 བྲོགས་པོའི་བྱ་མོ་འདི་ནོར་ལོངས་སྤོད་མེད་པར་གཡོག་བྱེད་དགོས་ཀྱང་བྱོད་རང་
 སེམས་ལས་མ་བྱེད་ཅིག། བྱོད་ཀྱི་ལྷས་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ལག་པ་
 འཇམ་པ་ལྷའི་བསྐྱེད་འདྲ་བར་འཕྲེང་བ་དང་། འཁོར་ལོ་ལྷགས་ཀྱི་སོགས་ཀྱི་མཚན་
 དྲིགས་འདུག། བྱོད་སྐྱར་དུ་བྱུལ་བའི་བཅུན་མོར་འབྱུང་ངེས་ཟེ་རོ། དེ་ནས་ཀོ་
 ས་ལའི་བྱུལ་བོ་གསལ་བྱུལ་རི་དུགས་བོ་འདད་དུ་བྱོན་པ། དེ་བཟང་གིས་བྱིར་
 ལས་ལུལ་དེར་སྐྱབས། འཕྲང་ཅན་མ་མཐོང་བས་སེམས་ཚགས་ཏེ། ཤུགས་མིང་
 ཚེན་ལ་གསུངས་ནས་མིང་ཚེན་རང་གི་བྱ་མོ་ལྟར་བྱོན་གོས་དང་བཅས་སྤུལ།
 བྱུལ་བོ་དང་འཕྲང་ལྡན་མ་སྐྱོང་བོ་ཚེར་ཞོན་ནས་བྱོན་ནོ། བྱུལ་བའི་བཅུན་མོ་སྤོན་
 མ་དབྱར་གནས་མ་ཞེས་ལྷ་ལས་མཛེས་པ་ཡོད་པས། འཕྲང་ཅན་མར་འཇམ་པས་
 ཕྱིང་ཅན་གྱི་ལྷས་བསྐྱེད་ལས་འཇམ་པ་འདུག་པས་ཡ་མཚན་ཚེ་ནས། དེ་གཉིས་ཤིན་

དུ་འཛེལ་བར་འགྱུར་རོ། དེ་གཉིས་སྟོན་བྱས་ཟེ་ཐོས་མཚོག་བྱ་བའི་རྒྱུ་མ་མཛེས་
 མ་དང་། །ཤརི་ཤ་ཀ་ཞེས་པ་གཉིས་བྱུང་བ། མཛེས་མའི་མིང་པོ་རང་སངས་ཀྱིས་
 སྤྱུ་བྱུར་པ་ཞིག་བྱས་ཟེ་ཐོས་མཚོག་གི་བྱིས་དུ་བོས་ནས་རྒྱ་བ་གསུམ་ཞབས་དོག་
 བྱས། མཛེས་མས་གཙང་སྤྱོད་དང་གུས་པས་མཚོན་པས་ད་ལྟ་དཔུར་གནས་ལྟ་མོ་
 ལྟར་མཛེས་པར་སྐྱེས། །ཤརི་ཤ་ཀས་ཀྱང་མཛེས་འཇམ་ལོངས་སྟོན་གྱིས་མཚོན་
 པས་ད་ལྟ་འཕྲུང་ཅན་མ་རེག་བྱ་འཇམ་པར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱི་
 དགོ་སྟོང་ཅོམས་ལ་གསུངས་སོ། དེ་ནས་འཕྲུང་ཅན་མར་གྱུལ་བའི་སྤྲུམ་གྱིག་
 བྱུང་བ། མིང་ཡགས་སྐྱེས་པོ་ཟེར་རིག་པ་དང་དཔལ་ཅོལ་ཅོམས་སྤྱངས་ཤིང་།
 དའི་སྟོན་པའི་བྱ་རིང་སྟོན་ཟེར་བ་དང་ན་ཚོད་མ་ཐུན་པའི་གིན་དུ་འཛེལ་བར་གྱུར།
 ཅས་ཞིག་འཕགས་སྐྱེས་པོ་དང་། རིངས་སྟོན་གཉིས་དྲེལ་ཞེན་ནས་ཤྲུག་འོང་དུ་
 ཐྱིན་པས། །ཤྲུག་ཅོམས་ཀྱི་འདི་ངེས་ཀྱི་བུན་མའི་བྱ་ཡིན་ཞེས་ཐོ་ཚོ་བྱས་ཡོང་དུ་
 མ་བཅུག་པས། ཁོང་དཔོན་གཡོག་སྟོང་ན་སྟེ་ལེན་འཇལ་བར་འདོད་ནས་རང་གི་
 གྱུལ་སྤིད་ཐོབ་པ་ལ་རིང་ངོ། དེ་ནས་གྱུལ་པོ་གསལ་གྱུལ་བཅོམ་ལུན་འདས་ལ་དང་
 པས་ཚོས་ཉན་དུ་ཐྱིན་པས། རྟོན་པོ་རིངས་སྟོན་གྱིས་གྱུལ་པོ་སྐྱུལ་ནས་ཤིང་དྲོད་
 བཅས་སྤུར་དུ་ལོག། འཕགས་སྐྱེས་པོ་གྱུལ་སར་སྟོན་ནས་གྱུལ་སྤིད་ལ་དབང་བྱས།
 གསལ་གྱུལ་ཚོས་ཐོབ་ནས་རྟོན་པོ་ཤིང་དྲོད་སོགས་མེད་ཀྱང་། ཞབས་ཐང་ལ་ལོག་
 བཅུན་མོ་གཉིས་དང་འཕྲུང་པར་བསམ་འོང་བས། བྱས་གྱུལ་སྤིད་འཕྲོགས་པའི་
 ལོ་གྱུས་ཐོས་ནས་འཕྲུང་ཅན་གྱི་ཁོ་ཐག་བཅད། །དཔུར་གནས་འགྲིང་དེ་རང་གི་
 ཐོགས་པོ་མ་སྐྱེས་དགའི་སར་གྱུལ་བའི་ཁབ་དུ་ཐྱིན་པས། ལམ་དུ་བགྱིས་ནས་ལ་
 ཐུག་རད་པ་ཟོས། རྒྱ་འཕྲུང་པས་མ་བཞུ་བར་གོངས་སོ། །གྱུལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགས་
 ཀྱང་གོགས་པོ་འོང་བ་ཐོས་ནས་བསྐྱེ་བུ་ཐྱིན་པས་གོངས་ཚར་བས་སེམས་སྟོ་ལྟེ།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་ལྷུས་པ། བདག་གི་གོགས་པོ་དེ་ལ་ཕན་པ་
མ་ཐུབ་ན། གོགས་པོ་དང་ཡོངས་སྤོང་ཡོད་ཀྱང་རྗེས་མེད་པ། འདི་ལྟ་བུ་བདག་གི་
གོགས་པོ་དེས་ལས་ཅི་བསགས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་ལྷུས་པར། བཀའ་སྐྱུལ་པ།
འདི་ལྟར་འདུས་བྱས་ ཐམས་ ཅད་མི་དག་ཡིན་ པས་ཞི་བའི་དྲིང་ངེ་འཛིན་སྟོན་པ་
གཤམ་ཆེ་ཞིང། རྣོན་བུམ་ཟེ་རབ་བདེ་ཞེས་བྱ་བས་ལ་ཕྱག་ཞུ་རྟེན་པ། མལ་
བཅོམ་ནས་བྱས་བྱེད་དུ་ཕྱིན། ཁོ་ལྟོགས་ནས་ཟམ་ཟུ་ལོག་པས་དེའི་བར་ལ་རང་
སངས་གྱིས་གིག་ལྷུང་བཟེད་གོགས་ནས་བྱུང་བས་ལ་ཕྱག་མཐོང་ནས་ རྒྱངས་པར་
མ་དེས་སྤྲིན། དེ་རྗེས་ཁོ་སྤྲེབས་ནས་ལ་ཕྱག་ག་དེ་ཟེར། ངས་རང་གྱི་ལ་ལ་ཕྱལ་
གྲུབས་ཁྱོད་རང་ཀྱང་དགོ་ལ་ཡི་རང་བགྱིས་གིག་བྱས་པས། ཁོ་ཁྱོས་ནས་ངའི་ལ་
ཕྱག་དེ་མ་འཇུ་བ་གི་ནས་སྟོག་དང་ལ་ཕྱག་མཉམ་དུ་འཐོན་ཅིག་བྱས། དེའི་སྐྱེ་བ་
གསལ་གྱི་ལ་ཡིན་པས་གཞན་དུ་བསོད་ནམས་བསགས་པས་གྱི་ལ་པོར་གྱུར་ཀྱང་།
ཚོག་ཚུབ་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་ལ་ཕྱག་མ་འཇུ་བར་འདས་སོ་གསུངས། དེ་ནས་
འཕགས་སྤྲེས་པོ་རྣོན་པོ་དང་བཅས་སྟོན་གྱིས་འཁོན་འདྲས་ཀྱི་དམག་བསྐྱེད་ནས་
ཤུགས་ལོང་དུ་བཅུག། དེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མཁུན་སྟེ། ཤུགས་ལྷུང་གི་ཤིང་
སྐམ་པོ་གཅིག་གི་འགམ་དུ་བཞུགས་པས། འཕགས་སྤྲེས་པོས་མཐོང་ནས་ཕྱག་
འཚལ་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་སྟོན་གིང་བཟང་པོའི་གྲིབ་བསེལ་ལ་མི་བཞུགས།
སྟོང་སྐམ་འདིའི་འགམ་དུ་ཅི་མཛོད་དྲིས་པས། ཤུགས་འདིའི་དྲུང་དུ་སྐད་པ་ཡིན་གསུངས་
པས། གཉེན་གྱི་གདུང་སེམས་ཀྱིས་ཤིང་སྐམ་འདིའི་དྲུང་དུ་སྐད་པ་ཡིན་གསུངས་
པས། ཁོང་སྤྱེངས་ནས་ལོག་གོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཤུགས་སྐམས་
སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་དགས་འཛོམས་པ་མཁུན་ནས། ཐམས་ཅད་ཚོས་དང་དགོ་བལ་
བསྐྱེད་བས་གྱུན་ལྷུགས་དང་། ཕྱིར་ལོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་ལོང་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་

བུ་མོ་ལ། འཕགས་སྐྱེས་པོ་ལ་སློན་པོའི་བུས་ཤུག་ལྷོ་མས་ལ་འཁོར་ལན་མ་བུས་
 པར་འཛོལ་ཐབས་མེད་ཚུལ་གྱི་ཤེད་བསྐྱར་ནས་ཡང་དཔག་བརྟུག་པས། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱི་མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་ཚེན་པོ་རེ་ཤིག་དཔག་བསྐྱར་དུ་བཏང་། སྐབས་
 དེར་ཤུག་ལྷོ་མས་ཀྱིས་གོས་བུས་པ། ད་ལྟ་ཡང་སློན་གྱི་ལས་ཡིན་པར་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱི་གསུངས་པས། ད་ནི་སྐྱེས་ཀྱང་སྲིག་པ་མི་བྱེད་ཅེས་དཔག་ལ་ཡང་
 འཐབས་ལ་མི་བྱེད་པའི་བྲིམས་བཅས་སོ། དེར་ཤུག་ཤི་བླ་ཀ་ཟེར་བ་གོས་ལ་མེད་
 པས་ཁོ་ཁྲིམ་ནས་དཔག་གྲོལ་པས་དག་མང་པོ་གསལ་ནས་འཕགས་སྐྱེས་པོ་
 མམས་ཏེ་ལོག་གོ། ཤི་བླ་ཀ་ཕྱིར་ལོག་པས་ཤུག་ལྷོ་མས་ཀྱིས་སྲིག་པ་མི་བྱེད་པའི་
 བྲིམས་དང་འགལ་བས་མ་བརྟུག། དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྟེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཚོས་
 ཉན་མཐར་དབུ་སྐྱ་སེན་ཆ་གནང་འབྲིར་ནས་བུ་དུ་འདི་ཡུལ་དུ་བྲོས། དེར་གཞིས་
 བརྒྱུད་ནས་དབུ་སྐྱ་སེན་ཆ་མཚོན་བཏེན་ཀྱང་བཞེངས་སོ། དེ་ནས་འཕགས་སྐྱེས་
 པོས་ཡང་དཔག་བརྟུག་ནས། ཤུག་སྟོང་ཕྱག་བདུན་ཅུ་ཙེ་བདུན་གསལ། བྱ་མོ་
 བཞེན་ལྷོ་མས་ཀྱི་ཕྱག་བཅུག་བཅིངས་ནས་འབྲིད། ཤུག་ལྷོ་མས་ཀྱི་ཕྱག་བཅུག་དང་སྐྱེད་པོས་
 བཅོམ་ནས་གོང་ཁྲིར་སྟོང་པར་བྱས་སོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱང་ལས་ལ་སློང་ཇེ་
 འབྱུངས་ཏེ་ཐུགས་འབྱུང་བར་མཛད་དོ། དཔེ་སློང་ལྷོ་མས་ཀྱིས་ལས་ཅི་ཡིན་ལྷོ་
 པས། སློན་ཉ་པ་ལྷོ་མས་ཀྱིས་ཚུ་ནང་ནས་ཉ་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་གཉིས་ཟེན་ནས། དཔག་དུ་
 ཤི་བཅད་དེ་མཐར་གསལ་ཅིང་། ཉ་གཉིས་ཚོས་ཀྱིན་དུ་སྐྱེས་དུས་ཡང་ཤུག་འདི་
 ལྷོ་མས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ནས་གསལ། ད་ལྟ་འཕགས་སྐྱེས་པོ་དང་། སློན་པོ་འདི།
 ཉ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་སྲོག་གི་ལན་ཆགས་འདིད་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ནས་
 འཕགས་སྐྱེས་པོ་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་པར། བྱ་གྲོལ་བྱེད་ཅེས་པས་ཡུལ་ལ་བཞོན་པ་
 བཅུང་ཡང་མ་བུས་པར། དོན་མེད་དུ་ཤུག་མང་པོ་གསལ་ནས་ཅི་མཛད་བྱས་པས།

ཁྲིམ་ནས་བྱ་ཡང་གསལ། ཁྲིམ་འོད་དྲིམ་དང་སྲིག་པས་བཀྲིགས་པ་ལ་ཤུག་འི་
 བྱ་མོ་བཅོངས་པ་འཛིན་ལེ་མ་རངས་པས། ཁྲིམ་རིག་ནས་དེ་དག་ལམ་པ་ཚོད་
 ཅིག་ཅེས་ཀུན་ལམ་པ་བཅད་པའི་ཁྲིམ་ཇིང་དེ་ལ། ཇིང་བྱ་ལམ་པའི་སྲིང་པོ་ཞེས་
 བྲགས། བྱ་མོ་དེ་འཛིན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས། ལྷ་མོ་
 འཛིན་གྱིས་ཁྲིམ་དང་གོས་སྲིན་ནས་ཚོ་འཕོས་ཏེ་ལྷ་ར་སྐྱེས་ནས། དེ་དག་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་གྱི་ཚོས་སྐྱོན་པར་མཛད་དོ། ལས་འབྲས་ནི་སྐྱོན་འདི་འཛིན་གྱི་སངས་
 གྱིས་འོད་བསྐྱེད་འཁྲིམ་བཅས་ལ་ཡིད་དུངས་བས་མཚོད་པ་བྱས། ལམ་པ་དབྱུག་
 ཅིང་ཁ་ནས་དབྱུག་ལེས་སྐྱེས་ཞེས་ཐོ་ཚོ་བྱས་པའི་ལས་ཡིན་གསུངས། དེ་དུས་
 འཕགས་སྐྱེས་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིག་སྐྱེད་པམ་ཉན་བྱེད་མི་བཏང་བས། དགོ་
 སྲོང་འཛིན་ལ་ཞལ་བདུན་ནས་བྱུལ་པོ་སྐྱོན་བཅས་མེས་ཚོག་ནས་འཚི་གསུང་བ་
 ཐོས་ནས་བྱུལ་པོ་ལ་བཤད་པས། ཚུའི་དཀྱིལ་དུ་བྱུ་བཅོམ་པའི་ནང་དུ་བྱུལ་སྐྱོན་
 འཛིན་ལྡན། ཞལ་བདུན་ནས་བྱིམ་དུ་མེ་མེད་པར་བྱས་ཡོང་བས། ཁང་པའི་
 གྱིན་ལ་མེ་ཤེལ་ཡོད་པ་ལ་ཉི་མའི་མདངས་ཤོག་པས་རྒྱུན་བྱས། བྱིམ་ལ་མེ་ཤོར་
 ལས་ཀུན་ཚོག་གོ། ལས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དེ། འདི་ཡང་སངས་གྱིས་གྱི་
 གང་འདུལ་གྱི་ཚོས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱོར་རོ། མཛད་བཀྲི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་
 འཕགས་སྐྱེས་པའི་ལོ་བྱིས་བསྐྱེས་ཤིང་སྐྱོན་ཚོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་
 བྱས་པ་ལྟེ་བཅུ་གཉིས་པའོ།།

ལྷོན་པས་དེར་ཞུས་སྐྱེས་པ་ལྟར། འཕྲོག་མས་སྐྱེ་སྐྱུགས་བརྗོད་ནས་ཞུས་པས།
 ཞལ་འཇུག་མཛད་ནས་འཕྲོག་མ་ཕྱོད་ལ་བྱུང་བའི་ཡོད་པ་ལ། གཅིག་མེད་པར་
 དེ་ཙམ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་དགོས་གསུངས་པས། བཙམ་ལྡན་འདས་བྱུང་བ་ལས་
 སྐྱུག་བསྐྱེད་ཆེ་བ་ཅི་ལ་འབྱུང་། བྱུང་བུས་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་མེད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་
 བཟོད་སྐྱུགས་མ་མཚིས་ཞུས་པས། འོ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་དང་འདྲ་བས་
 ཕྱོད་ཀྱི་སྐྱར་གྲོང་བྱི་བྱུ་དེ་ཙམ་བཀྲོས། ད་གཞན་ལ་གཞོན་པ་མི་བྱེད་ཅིང་
 སྐྱབས་པའི་གཞི་འཛིན་ན་བྱུ་དགའ་བྱེད་ཡོང་བ་བྱེད་དོ་གསུངས་པས། མོ་དགའ་
 ལྷེ་ཁས་སྐྱབས་སྐྱུག་བཞུགས་བཞུགས་བས། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐྱུང་བཟོད་ནས་བྱུ་
 བཞུང་དོ། དེའི་ལས་ནི་སྐྱོན་གྱི་ལ་པའི་ཁབ་དུ་གྲོང་པ་ཁ་ཤས་ནོར་སྐྱུག་ཅིང་གར་
 རྩེ་ཅུ་འགྲོ་བལ། བཟོ་མ་ཞིག་དར་བ་འཚོང་དུ་འགྲོ་བས་མཐོང་ནས། གར་མཁམ་
 དེ་དག་ལ་སེམས་ཆགས་ནས་མིག་བཟླ་ཞིང་གཤེ་ཕྱིན་པས། དེའི་འདོད་པ་ཤེས་
 བས་གར་མཁམ་ནོམས་ཀྱང་སེམས་ཆགས་པས་འདོད་པ་བཞེན་སྐྱུང་དོ། དེར་མོ་
 ངལ་དུ་བ་སྐྱེ་ལྷུས་པ་ལས། རང་སངས་གྱིས་ཤིག་མཐོང་ནས་དད་པས་ཕྱག་འཚལ་
 ཞིང་། དར་བའི་རིན་ལ་བྱུང་བའི་ཤིང་ཕྱོག་ཨ་སྐ་ལྟ་བུ་སྐྱུལ། དེའི་བསོད་ནམས་
 ཀྱིས་ད་ལྟ་འཕྲོག་མ་མཐུ་ཙམ་ཆེ་བ་འདིར་སྐྱེས་ནས་བྱུ་ལྟ་བུ་བྱུང་། རང་གྱི་ལ་
 ཕྱག་འཚལ་བའི་ཕན་ཡོན་གྱིས་སྐྱབས་གཞི་བྱོབ་པ་ཡིན་གསུང་། འདི་ཡང་སངས་
 གྱིས་འབྲས་བུས་གང་འདུལ་གྱི་ཚེས་གསུངས་པ་སྟེ། མཛད་བའི་དཔག་བསམ་
 འགྲི་ཤིང་ལས་འཕྲོག་མའི་ལོ་གྱིས་བསྐྱེས་ཤིང་སྐྱེས་མོངས་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་
 བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་པའོ།།

XIV.

ཡལ་འདབ་བཅུ་བཞི་པ།

ཚོ་འབྲུལ་བཟུན་པའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

གྲོང་ཁྲིམ་གྲོལ་པའི་ཁབ་དུ། གྲོལ་པོ་གཞུགས་ཅན་སྤྱིང་པོས་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་འོད་མའི་ཚལ་ན་བཞུགས་པ་ལ་གསུམ་པས་མཚོན་པ་མཐོང་ནས་སྤྱི་གྲོགས་ཀྱི་
 ལྷོན་པ་གཞག་ལས་བྱ་དང་། ཡང་དག་གྲོལ་དང་། མི་ཕམ་དང་། རྒྱུ་ཅན་དང་།
 རྒྱུ་ལྡན་དང་། གཉན་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་གཞན་ཡང་སྤྱི་གྲོགས་ཐམས་ཅད་ལྷན་
 དོག་གིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཁྲིམ་པར་འཕགས་པ་མ་བཟོད་པར། ཉི་མའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གྱུ་སྐར་འབྲུན་པ་དང་། སྤྱི་གྲོགས་ཀྱི་འོད་ལ་འབྲུན་པ་བཞིན།
 རང་གི་དཀྱིལ་དང་། བདུད་ཀྱི་སྐྱུ་མས་ལྷན་གྱི་ལྷན་པ་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པས་ཞེ་སྤྱི་
 ཏུ་བ་སྤྲུལ་ལྷན་གཏོབས་པས། གྲོལ་པའི་དུང་དུ་སྤྱི་གྲོགས་ནས་ཞུས་པ། བགས་ན་
 གཞན་པའི་དགོ་སྤོང་དཀྱིལ་ཅན། ཐམས་ཅད་མཐོན་པར་མཐོང་བ་འདི་དང་། རེད་
 རྣམས་ཚུ་འབྲུལ་གྱི་མཐུ་འབྲུན་དུ་འཇུག་དགོས། ཚུ་འབྲུལ་སྤྱི་ཚེ་བ་དེ་ཚོ་འབྲུལ་
 རོ་མཚར་ཆེ་བ་ཡིན་པས་དེ་འགོ་བ་གསུམ་དུ་མཚོན་པའི་འོས་ཡིན་ཞེས་ཞུས་
 པས། གྲོལ་པོས་གསུངས་པ། ཁྲིམ་གྱི་བསམ་པ་འདི་ཅི་འདྲ། མི་གོང་པོ་རི་
 ལ་འཛོལ་འདོད་འོས་རིགས་མིན། བྱི་མ་ལེབ་རྣམས་མེ་ལ་འབྲུན་པ་དང་འདྲ།
 དེ་བས་དེ་འདྲ་མ་སྤྱ། གལ་དེ་སྤྱི་ན་དའི་གྲོང་ཁྲིམ་དུ་མ་འདུག་སོང་གསུངས།
 དེ་ནས་སྤྱི་གྲོགས་རྣམས་གོས་བྱས་པར། གྲོལ་པོ་གཞུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་འདི་
 མོངས་པ་སྤྱི་གྲོགས་ལྷང་ཅན་ཡིན། ད་གྲོལ་པོ་གཞན་གྱི་སར་འགྲོ་བའི་རྩེ་རྩེ། དེའི་ཚོ་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་གཉན་ཡོད་ཀྱི་གོང་ཁྲིམ་དང་ཉི་བ་གྲོལ་བྱེད་ཚལ་དུ་བྱོན་ནོ།
 དེར་ཀོ་ས་ལའི་གྲོལ་པོ་གསལ་གྲོལ་གྱིས་མཚོན་པའི་ཚོ། སྤྱི་གྲོགས་རྣམས་

དེར་སྒྲུབ་ནས་གྲོལ་པོ་ལ་ཚོ་འཕྲུལ་འགྲན་པར་སྲར་བཞིན་བཞིན་ཞུས་པས།
 གྲོལ་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆེ་བ་འདོན་པ་དང་། རང་གཞན་ཚོ་འཕྲུལ་གྱི་བལྟ་
 མོ་བལྟ་བར་འདོད་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བྱོན་ནས་ཞུས་པ། སྐྱེ་བུ་གས་
 རྣམས་སངས་གྲོལ་ལ་སྤྲོད་ལོག་གི་འགྲན་སེམས་ཁོ་ནས་འདི་ལྟར་ཞུ་ན། འདི་དག
 གི་དྲེགས་པ་འཛིན་པ་དང་། སངས་གྲོལ་གྱི་གཟི་བརྗོད་རབ་དུ་གསལ་ལ་བས་སྐྱེ་
 སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བུ་ལྟ་བུ་རྣམས་མ་ལུས་པ་བརྒྱུག་པར་མཛོད་ཅེས་ཞུས་པས། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་བསམ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་འགྲུར་དང་ཁྲོ་བ་མེད་པས་བཀའ་སྦྱུལ་པ།
 གྲོལ་པོ་གཞན་དག་འཛིན་པ་དང་ཚོད་པ་དང་གྲོགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
 བརྗོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་བརྒྱུང་བར་བྱ། འགྲན་སེམས་ཀྱི་པ་རེལ་གྱི་བསྐྱབས་པ་
 འཕྲོག་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་སྤྲོད་ལོག་གི་དྲི་མ་ཅན་ཡིན། དཔུང་ན་ཡོན་ཏན་དང་བྲལ་བ་
 དེས་ཅི་བྱ། རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྐྱིབ་པར་བྱེད་པ་དེ་རང་གིས་
 ཚོས་རྒྱུད་གསོན་པས་སྐྱུངས་ཤིང་བསྐྱབས་འདོད་མིན། ཡོན་ཏན་ནི་སྤང་ལ་གཞུག་
 བའི་འདོད་མ་ཡིན་ཅིང་། ཡོན་ཏན་ལྡན་ཡང་གཞན་ལ་དངས་བ་མེད་ན་ལག་དུ་མར་
 མེ་ཐོགས་པས་སྡོད་ཀྱི་གྲིབ་མས་སྐྱིབ་པ་དང་འདྲ། པ་རེལ་གཟིལ་གྱི་གཞོན་པ་
 ཡིན་ཞེས་རབ་དུ་ཞི་བར་བཞུགས་པ་ལ། གྲོལ་པོས་སྐྱེ་བུ་གས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་
 ཅག་གི་ནི་བའའཕྱིགས་པར་འདུག་པས་ངོ་མཚར་གྱི་ཚོ་འཕྲུལ་བསྐྱེད་པར་ནན་གྱི་
 ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་བཞེས་སོ། དེར་གྲོལ་པོ་མགུ་བས་ཞལ་
 བདུན་ནས་ཚོ་འཕྲུལ་འགྲན་པའི་དུས་བདེ་བོ། དེའི་སྐབས་སུ་གྲོལ་པོ་ལ་མ་མི་
 གཅིག་པའི་སྐུན་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པ་ཀྱེ་ལ་ཞེས་མིང་ནག་པོ་རྗེར་བ་པོ་བྲང་གི་ཉེ་འཁོར་
 ཁང་བརྗོད་འགྲུལ་ལ་དགའ་བའི་ཚོད་མོ་དང་བཅས་འགོ་བལ། ལས་རྒྱུད་གིས་
 བསྐྱོད་པ་བཞིན་གྲོལ་པོའི་བཙན་མེད་ལག་ནས་མེ་ཏོག་གི་འཕྲིང་བཞིག་རྒྱུང་བ།

དེའི་ལྷན་པར་བབས་པ་ལ་བརྟེན། ལྷ་ས་མཁའ་གྲིས་གྲོལ་པོ་ལ་ཞུས་པས་གྲོལ་པོ་
 ལྷ་དོག་གྲིས་ནས་སྦྱོན་ཆེ་དེའི་ཀྱང་ལག་ནམས་སྦྱར་དུ་མཚོན་ཅིག་གསུངས་པ་
 བཞིན་བཅད་པས། བཞེན་ལྷ་ས་ལ་ཉལ་ཞིང་འཛིལ་ཕྱགས་པ་དང་། མ་དང་གཉེན་
 མཚན་གང་ཡོད་མཐའ་མ་བསྐོར་དེ་མི་ཟད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དུ་གསུངས་པ་དང་། བའི་
 ཚོ། ལྷ་སྤྲེགས་ནམས་སྤྲེགས་དེར་གྲོལ་པ་མཐོང་ནས་གཉེན་ནམས་ཀྱིས་སྤྲེགས་
 ནམས་ལ་ཕྱག་འཚམ་ཞིང་། ཀུན་མཁའ་ཀྱིས་སྤྲེགས་ལྷེས་གཟིགས་ལ་
 ཉེས་མེད་ཆད་པས་བཅད་པ་འདི་ལ་སྦྱབས་སུ་གསོལ། ཞེས་མཚི་མ་དུ་གཏོང་
 ཞིང་གསོལ་བ་བཅད་པས། ལྷ་སྤྲེགས་ནམས་ལ་ཕན་པའི་ལྷ་ས་མཐུ་མེད་པར་སྦྱངས་
 ལྷ་ས་ཅང་མི་སྦྱོར་བར་གཞན་དུ་སོང་ངོ་། དེར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་པོ་
 བཏང་ནས་བདེན་པའི་བྱིན་རླབས་མཛད་པ་ཅེས་གྲིས་བཞེན་ལྷའི་ཀྱང་ལག་ཐམས་
 ཅད་སྤར་བཞིན་སྦྱིས་ནས་དད་པ་རབ་དུ་སྦྱིས་དེ་སངས་གྲིས་ལ་སྦྱབས་སུ་སོང་ཞིང་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཉེ་གནས་སུ་གྱུར་དོ། དེ་ནས་གྲོལ་པོས་ཚོ་འདྲུལ་འགྲན་པའི་
 མདུན་ཁང་གི་ཁང་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་བསྦྱབས་ཅིང་ཞག་བདུན་གྱི་དུས་
 འདས་པའི་ཚོ་གྲོལ་པོས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་སྤྲེགས་ལ་སོ་སོར་བྲི་བཤམས་
 ཅིང་། ལྷ་དང་། མིའི་ཁྲིམ་ཚོགས་བསམ་གྱི་མི་བྱབ་པ་འདུས་ཤིང་། ལྷ་ནམས་
 ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་རིན་པོ་ཆེ་རབ་དུ་འབར་བ་སེང་གའི་བྲི་ཡངས་ཤིང་གྲོ་
 ཆེ་བ་བཤམས་པ་ལ་བཞུགས་ཤིང་། བཞེན་ཐམས་ཅད་གྲལ་ལ་འཁོད་པའི་ཚོ།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཞི་བརྗོད་ཀྱིས་སྤྲེགས་ནམས་གཏམ་ལབ་མི་ཤེས་ཟེས་ཟ་
 མི་ཤེས། བྱང་ལོགས་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་བཞིན་ལྷས་གཡོ་འགྲལ་མེད་པར་ལྷས་སོ།
 དེ་ནས་སངས་གྲིས་ཀྱི་སྦྱུ་འགྲམ་ལས་འཁྲུངས་པའི་མེད་སྤང་རབ་དུ་འབར་བས་
 མདུན་ཁང་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་སྦྱངས་སྲིད་པ་གསུམ་ཀྱང་འཛིག་དུ་འཚམ་བའི་

འཇིགས་པ་ལ། མི་ལྟེ་འཇིགས་པ་དུ་ལྟར་འཇམ་པར་མཛད་ནས། ཡང་སྐྱེ་ཚུའི་སྤང་
 བོར་བསྐྱར་བ་ལས་བདུད་ཚིའི་འོད་ཟེར་རྒྱ་བ་སྤོང་པུག་ཚོགས་ལས་སྐྱབ་པ་སྤོས།
 སྐྱེའི་གཟི་བརྗོད་ཉི་མ་ལས་རབ་དུ་གྱིས་ཤིང་། མདུན་དུ་གསེར་གྱི་བདུ་རྩི་བསྐྱར་
 མངར་པོར་ཀང་དུག་འཇིགས་འདུ་བའི་པད་སྤོང་ཚེན་པོ་འཕྱུངས་པའི་སྐྱེ་འགྲོ་
 འཚམ་ཉལ་ལྡང་ལ་སོགས་པའི་སྤོད་ལས་སྐྱེ་ཚོགས་སྤོན་པ་དང་། སྐྱབ་གསེར་གྱི་རི་
 བོ་ལ་ཉི་ཚུའི་འོད་གྱི་གྱུན་པ་ལྟར་འཇིག་དེན་ཀུན་བདེ་བར་མཛད་པ་ལ་འཇིགས་མཁའ་
 འཇིགས་ལྟ་མོ་འཇིགས་ཀྱིས་མེད་ཤོད་ཤོད་ཞིང་མིག་མི་འཇིགས་པར་སངས་གྱིས་གྱི་ཞལ་ལ་
 བུ། ལྟ་དང་རྩི་ཟ་མི་འཇིགས་ཅི་དང་ཐུབ་དབང་འཇིགས་ཀྱིས་སྐྱེའི་རི་སྐྱེ་དུང་དང་བཅས་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྤོད་དབྱངས་སྤོགས། མི་འཇིགས་ཀྱང་དྲིང་ངེ་འཇིགས་གྱུད་ལ་
 སྤོས་ཤིང་འབྲས་བུ་ཅི་རིགས་པ་ཐོབ། དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་གྱི་བདུ་རྩི་ཚོགས་
 ཀྱི་གོ་སར་འཇིགས་པས་གསུང་གི་སྤོང་ཚི་མངར་བས་རང་རང་སྤོང་དང་འཚམས་
 པའི་ཚོས་གསུངས་ཤིང་། སྤོར་སྤོག་པའི་ཐ་བ་ཐུལ་ལ་བསོད་འཇིགས་ཀྱི་ས་བོན་ཐོབ།
 ཁོམ་སོམས་དེར་ལ་ཞི་བདེར་འདུག། འཚི་བའི་དུག་ལ་ཡེ་ཤེས་བདུད་ཚི་འབྱང་
 ཤིག། དགོ་བའི་གོགས་དེན་ལུས་འདི་རིང་པོ་མི་གནས་ཤིང་དཔལ་འབྱོར་མི་དྲི་
 ལང་ཚོ་སྤུང་དུ་གོས། ལུས་འདི་ཡང་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་དེན་མགོན་ཁང་ལྟ་བུ་སྤོག་ནི་
 མགོན་པོ་འདྲ་བས་ཡུད་ཅམ་ཡིན། དེ་བས་ཚོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ལ་དྲི་བ་དུ་
 འབད། ཅས་པ་ལ་སོགས་གསུངས་བཞིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱིན་མཐུས་སྤོ་བའི་ཚོགས་
 ཐམས་ཅད་འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་རི་བོ་ཉི་ཤུའི་ཚུ་མ་དེ་ཇིའི་ཐོག་གི་བཅོམ་པ་
 བཞིན་གྱུར་དོ། དེའི་ཚོ་གཞོད་སྤོན་ལམ་ན་དེ་ཇིས་སྤོ་སྤོགས་འཇིགས་དྲི་བ་ཅེས་
 ལྟ་འདས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཞེས་དྲི་བའི་རྒྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སྤོ་སྤོགས་འཇིགས་
 འབྱེད། སྤོ་འཇིགས་བ་ཤིག། ལ་ལ་རྒྱར་འཚོངས། ལ་ལ་ཤིང་སྤོང་ལ་འཇུ། ལ་ལ་

སུའང་དུ་ཡིག། ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་གྱུར་པ་འི་ཚོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་
 དག་ལ་སྦྱིང་ཇིས་བཀའ་སྣུ་ལ་བ། རི་དང་ནགས་ཚལ་དང་ལྷུང་ཁུངས་སོགས་སྣར་
 མ་རྣམས་ཀྱི་འཕྲོ་ས་ཡིན་དེ། དེ་དག་གིས་དྲི་བ་དུ་འཛིགས་སྐྱོབས་མི་ཐུབ། དེ་བས་
 འགྲོད་པ་བསྐྱེད་ལ་དངས་བའི་སེམས་ཀྱི་སངས་གྱིས་ཚོས་དང་དགོ་འདུན་གསུམ་
 ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་འཛིགས་པ་མེད་ཀྱི། དེ་གསུམ་ནི་བཟོད་དག་འི་སྦྱིག་གཏུང་
 བའི་བས་འཕོངས་པ་རྣམས་ལ་མི་འཛིགས་སྐྱབས་ཀྱི་བྱིན་པ་ཡིན། འཛིག་དེན་པ་
 རོལ་གྱི་སྐྱུན་པར་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ་ཡིན། བཏོ་སྐྱབས་གི་གཡངས་ས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 ལག་པས་འཛིན་པ་ཡིན་པས་འོག་ལྷའི་རབ་རིབ་སེལ་ལ་དད་པའི་མི་ཟུ་ཞིག་
 གསུངས་པས་སྐྱ་སྦྱེགས་ལྷག་མ་རྣམས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིང་
 ལྷ་མི་ཐམས་ཅད་མགུ་ཞིང་ཚོས་པར་མཛད་དོ། ཚོ་འཕྲུལ་འདི་ལ་དུས་མཚན་
 གཉན་ཡོད་དུ་འཛིན་ཅིང་། རང་ཅག་བོད་ཡུལ་དུ་འང་ཚོ་འཕྲུལ་དུས་ཚེན་ཞེས་སྐྱ་
 བ་དང་བོ་ཉི་འུ་བར་འཛིན་ལ། མཛད་བཤྱི་འདིའི་སྐབས་སུ་ཚོས་བཤྱིད་ཀྱི་ཉིན་
 མཛད་པ་ཅས་ལས་ས་གསལ་ཞིང་། གཉན་དུ་ན་གྱི་ལ་ཁབ་མང་བོའི་འཁོར་བསྐྱ་བ་
 སོགས་སྤོང་གཞི་དང་བཅས་ཚོས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྷའི་བར་ཉིན་རེར་ཚོ་འཕྲུལ་མི་
 འདྲ་བ་རེ་བཅུན་པ་སོགས་གྱིས་པར་བལྟ་འདོད་ན་མདོ་མཛདས་སྐྱུན་སོགས་སུ་
 གཞིགས་ཤིག། སངས་གྱིས་འབྲས་བུའི་མཛད་པ་ལ་སྐྱར་ནས་ཚོས་བཅུན་པའོ།
 མཛད་བཤྱི་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ཚོ་འཕྲུལ་བཅུན་པའི་དྲོགས་བཟོད་སྐྱུན་
 ཚོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བའི་རྩལ་པ་སྦྱེ་བཅུ་བཞི་པའོ།།

XV.

ཡལ་འདབ་བཙོ་ལྔ་པ།

ལྷ་ཡས་བབས་པའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཙོ་ལྔ་པ་འདས་སྐུམ་ཅུ་ཙ་ལ་སྐུམ་གྱི་ལྷ་གནས་སྐུ་ཡེབས་དེ། སྦྱིང་ཚལ་
 ཀོ་བོ་ད་རའི་དྲུང་དུ། ལ་བ་དཀར་པོ་ཞེས་པའི་རྫོ་ལེབ་སྤྱང་དུ་བཞུགས་ནས།
 ལྷ་མོས་ལ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཅིང་བཞུགས་པས་མིའི་འཁོར་མོས་པ་བཞི་
 དང་། ཡོན་བདག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐབས་གཞན་མ་རྟེན་དེ། མོའི་
 འགལ་གྱི་བྱ་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་མཚོག་དུ་གྱུར་པས་ལྷའི་ཡུལ་དུ་བཤོད་པར་སེམས་ནས་
 ཀུན་གྱི་ཞུས་པས། ལྷ་ཡུལ་དུ་བྱོན། བཙོ་ལྔ་པ་འདས་ཀྱི་ཞབས་དྲུང་དུ་འབྱོར་
 ཉེ་གསོལ་བ་བདབ་པས། འཛོམ་བྱ་སྤྱིང་དུ་ཡེབས་པར་ཞལ་གྱི་བཞེས། དེ་ནས་
 བཤྱོ་བྱིན་གྱིས་རིན་པོ་ཚའི་རྣམ་རིང་དབྱས་བེད་དུ་གཡས་གསེར་གཡོན་དངུལ་
 སྤྱི་གསུམ་སྐས་ཤིག་བཙུགས། དབྱས་མར་བཙོ་ལྔ་པ་འདས། གཡས་སྐུ་
 ཚངས་པ། གཡོན་དུ་བཤྱོ་བྱིན་གྱིས་སྐྱ་བཞེན་ཅིང་། ཚངས་པས་ངེ་ཡབ་དཀར་པོ་
 དང་། བཤྱོ་བྱིན་གྱིས་གདུགས་དཀར། གཞན་ཡང་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་མཚོན་སྦྱིན་དང་
 བཙོ་ལྔ་པ་འདས་ཚེས་སྐུ་འབྲེངས་ཉེ་ས་གཞིར་མི་ཤོང་བ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ། མིའི་འཁོར་
 ཚོགས་དཔག་དུ་མེད་པ་དང་བཙོ་ལྔ་པ་འདས་པའི་དབྱས། ཤོང་བྱིར་ཤང་ཀ་གྱའི་
 འགལ། ལྷ་དུས་ལྷ་རའི་ནགས་ཚལ་དུ་བབས་ནས་ལྷའི་གཞལ་ཡས་རིན་པོ་ཚའི་
 ཁྱིལ་བཞུགས། ལྷ་མི་ཀུན་རབ་དུ་དགའ་བ་དང་བཙོ་ལྔ་པ་འདས་ཕྱག་འཚལ་བར། དགོ་སྦྱོང་
 མ་ལྷུང་ལ་མདོག་ཞེས་པ་མི་ཁྲིམ་གྱི་མཐའ་ནས་བཙོ་ལྔ་པ་འདས་ཀྱི་མི་མཐོང་།
 ཕྱག་འཚལ་བའི་ས་མ་ཐོབ་པར་བདག་གི་བཙོ་ལྔ་པ་འདས་ཀྱི་ཞལ་མཐོང་བ་དང་།
 ཕྱག་འཚལ་བའི་གོ་སྐབས་མི་རྟེན་པ་འདུག་བསམ། འཁོར་ལོ་བསྐོར་གྱི་ལ་རིན་

བོ་ཚེའི་ཚོད་པན་དང་ནི་གྱིན་སོགས་མཛེས་ཤིང་གཟེ་བཅིང་ལྡན་པར་སྦྱུལ་ནས་ཞོར་
 དང་གཤགས་པས་འགྲིངས་ཚུལ་གྱིས་ཕྱིན་པས། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཕྱག་དང་ཞེ་སར་
 བཅས་ཏེ་ལམ་ཕྱེ་ཞིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་རིན་པོ་ཚེའི་དོ་ལམ་གཡོ་ཞིང་
 ཕྱག་ཕྱས་པས་སྐབས་དེར་དག་སློང་འཆར་ཀའོད་པས་ཤེས་ཏེ་འཇུག་དང་བཅས་
 སྦྱས་པ། གྱུལ་བའི་གཟུགས་ཕྱས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་ཕྱག་ཕྱེད་པ་འདི་ནི་དག་སློང་མ་
 ལྷན་ལ་མདོག་ཡིན་པ་འདུག། ལྷན་ལ་གྱི་མདོག་དང་རྒྱ་ཡོད་པ་བདག་གིས་ཤེས་
 སོ་ཟེར། དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྦྱུལ་པ། ཁོངས་དྲེགས་ཀྱིས་ཚུ་འབྲུལ་
 ལྷོན་པ་དེ། དག་སློང་མས་མི་རིགས། ང་གྱུལ་རིམས་དང་འབྲ་བས་ཞི་དུལ་ནང་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅེས་གསུངས། ལྷ་མི་ཐམས་ཅད་ལ་དག་བའི་ཚོས་གསུངས་ཏེ།
 ལྷ་ཚོས་རང་ལྷུལ་དུ་ལྲོག་གོ། །དེ་ནས་ཉེ་གནས་ནོམས་ཀྱིས་དག་སློང་མ་ལྷན་ལ་
 མདོག་གི་གྱུ་རྒྱུན་ཞུས་པས། ལས་སོགས་ལོ་གྱིས་གསུངས་པ། ལྷོན་ལྔ་ར་
 ས་སིར་དེད་དཔོན་ཞོར་ཆེན་ཞེས་པར། ལྷོག་དང་འབྲ་བའི་རྒྱང་མ་སོར་ལྡན་མ་ཞེས་
 ལང་ཚོ་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་སངས་དུ་སྤིང་ཆགས་བཞིན་པར། དེད་དཔོན་གྱི་མཚོར་
 འགྲོ་ཅིས་ལ་རྒྱང་མས་འབྲལ་བར་མ་བཟོད་དེ་སྦྱས་པ། ཞོར་ཇིས་ལྷན་སྦྱས་ཚོགས་
 པ་ནི་ཡོད། ད་དྲུང་ཞོར་མི་འཕལ་བ་ནི་མི་འདུག། གྱི་མཚོ་འཛིགས་པའི་སྤིང་དུ་
 ཕྱིན་ནས་འཆི་འས། དོན་འབྲས་མེད་པ་ལོག་དགོས་སོགས་ཅི་ཡོང། ཞོར་ཕྱིར་དུ་
 གཞོན་པ་མང་བས་མ་འགྲོ་ཞེས་སྦྱས་པར། དེད་དཔོན་ན་རེ་ ཞོར་སྦྱབ་པ་ཕོ་གྱིས་
 ཡིན། ཞོར་སྦྱབ་མི་ལུས་པར་བདེ་བར་བསྐྱེད་ན་དེ་རིང་སངས་ལ་ལོངས་སྤོང་ཟེར།
 ཞོར་མེད་ཀུན་གྱི་སོག་ལེ་ལྷར་ཚུབ་པ་ཡིན། ཞོར་ཡོད་ལྷུལ་གྱིས་ཀུན་དུ་བྱམས་སོ།
 རྗོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་མཁས་པས་ཀྱང་ཕྱག་ཕྱེད། གཏེ་བོ་ཡིན་ཡང་མོ་ཡིད་དུ་འོང།
 མ་ཞིང་ཡིན་ཀྱང་དཔའ་ཚལ་ཅན་དུ་ཅི། ཡོན་དན་མེད་ཀྱང་ཡོན་དུ་བསྐྱར། དབྱུལ་

དོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་།

བོར་ཡོན་དཀ་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་མི་འབྱུང་། རོར་ནི་ཡོན་དཀ་ཀུན་གྱི་སྲོག་ཡིན་ཞེས།
 སྲོག་ལས་ཞོར་ལྷག་པའི་གདམ་མང་པོ་སྣམ་ནས་མ་ཉན་པས། རྩང་མ་ཡི་སྲུག་
 མཚི་མ་གཏོང་བཞིན་གནས་སོ། དེར་དེད་དཔོན་ཞོར་ཆེན་གྱིས་རྩང་མ་ཞོར་ལྷག་མ་
 ཡང་འབྲིང་དེ་གྱི་མཚོ་ཆེན་བོར་གཟེངས་ལ་ཞུགས་པས། གྱི་མཚོའི་ནང་དུ་
 གཟེངས་དང་སྲོག་བཞིག་ནས། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྩང་མ་ཞོར་ལྷག་མ་ཤིང་དུ་མ་ལ་
 འཇུས་དེ་མ་ཤི་བར་ཀ་སེ་བུའི་གླིང་དུ་སྦྱེབས། དེར་མགོན་མེད་བྱང་ཆུན་གྱིས་གདུང་
 བར། རྩང་གི་རིགས་ལས་སྦྱེས་པའི་བྱ་སྦྱེས་བུའི་དབྱིབས་ཅན་བཞིན་བཟང་ཟེར་
 བ་དང་ཕྱད་པས། མཛོས་མ་ཁྲོད་འཛིགས་མི་དགོས་ཀྱི་བདག་གིས་ཁྲོད་ཀྱི་འདོད་
 པ་སྦྱབ་པོ་ཞེས་རིན་པོ་ཆའི་ཁང་པར་འབྲིད། ཞོར་ལྷག་མའི་མངལ་རྒྱ་དུས་ཚོགས་
 པས་བྱ་མཛོས་པ་ཡོན་དཀ་ལྷན་པ་ཞིག་སྦྱེས། དེར་ཞོར་ལྷག་མ་དང་འདབ་ཆགས་
 བཞིན་བཟང་རོལ་པ་ལས་གཞིན་ཏུ་མཛོས་པ་པ་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་སྦྱེས་པ་ལ་
 པདྨའི་བཞིན་ཞེས་བདགས། དེ་ཆེར་ལོང་ནས་པ་འདབ་ཆགས་གྱུ་ལ་བོ་བཞིན་
 བཟང་དེ་འཛིག་དེན་གཞན་དུ་སོང་། བྱ་འདབ་ཆགས་པདྨའི་བཞིན་ལ་པའི་དབང་
 ཕུག་དཔལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཐོབ། དེའི་ཚོ་ས་དེས་སི་མེད་པར་པདྨའི་བཞིན་ལ་
 སྦྱས་པ། ཁྲོད་ནི་ཚོལ་ལྷན་མངའ་ཐང་ཐོབ། ཁྲོད་ཀྱི་ཕུ་བོ་བདག་གི་དེད་དཔོན་བྱ་
 འདི་ལ་སྐལ་བ་གང་ཡང་མེད། ཁྲོད་སྦྱོབས་དང་ལྷན་པས་ལྟ་ར་ཆ་སིར་གྱུ་ལ་བོ་ལ་
 འགོད་ཐུབ་པ་ཞིག་གྱིས་སྦྱས་པས། པདྨའི་བཞིན་གྱིས་བྱ་ཕུ་བོ་ཕྱག་པ་ལ་འབྲེར་
 བས་གཤོག་རྒྱབས་བསྐྱོད་དེ་ནས་མཁའ་ནས་ལྟ་ར་ཆ་སིར་བབས་དེ་གྱུ་ལ་བོ་ཚངས་
 བྱིན་ལ་དུག་རྗོ་རྗོ་ཚེའི་སྦྲེར་མོ་གྱུ་བ་ནས་གསལ། སང་གའི་བྲི་ལ་རང་གི་ཕུ་བོ་དེ་
 བཞག་གྱུ་ལ་སར་བསྐྱར། ཁྲོན་པོ་ནོམས་ལ་འདི་ལ་བསྐྱར་སྦྱི་མ་ཞུས་ན་ཁྲོད་ནོམས་
 ཀྱང་འདི་ལྟར་བཟོ་བོ་སྦྱས་པས། ཁྲོན་པོ་ནོམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་གྱུ་ལ་བོ་ཚངས་བྱིན

རང་ཡིན་ཤག་གུས་ཏེ་གུས་པས་བསྐྱར་རོ། ལྷག་པོ་ཤིག་གྲང་མོ་སྐྱུ་མ་མ་ཞིག་ལ་ལྷ་
 གུ་སྐྱེ་བར་ཕྱིད་ཕོན་ཕྱིད་མ་ཕོན་པར། ལྷོ་པོས་སྒོན་འབངས་ལ་ཐབས་དྲིས་ཅིས་
 བྱས་པར། བྱད་མེད་རང་གི་བཟའ་མི་མ་གཏོགས་གཞན་དྲིས་མ་ཕོག་པ། ཚུལ་
 བྲིས་ས་དག་པ་ཞིག་གི་བདེན་ཚིག་བརྗོད་ནས་ལག་པས་རེག་ན་གྲང་པོ་ཆེད་མངལ་
 ལོ་བར་འགྲུང་ཟེར། ལྷོ་པོའི་བཙུན་མོ་སོགས་ཕོ་བྱང་ཉེ་འཁོར་གྱི་བྱད་མེད་
 རྣམས་ཀྱི་བདེན་པ་བརྗོད་ཅིང་ལག་པས་རེག་ཀྱང་མ་གྲོལ་བས། བསྐྱང་ཇི་མོད་ག་
 པ་ཞིག་གིས་བདེན་ཚིག་བརྗོད་ནས་ལག་པས་རེག་པས་གྲོལ་བར་གྱུར། དེའི་ཚེ་
 ལྷོ་པོ་ཐུགས་མ་བདེ་ལྟེ། རང་གི་བཙུན་མོ་སོགས་བྱད་མེད་ཐམས་ཅད་ཚུལ་
 བྲིས་ས་དག་པ་མེད་ལ། བསྐྱང་ཇི་མོད་དག་པར་ཤེས་ནས་མགུ་བས་དེད་བྱ་མོ་
 སོ་སྐྱུས་བྱ་ཞེས་ལ་བཙུན་མོར་སྐྱངས། དེ་ཡང་གཡོ་བ་དང་གིན་ཏུ་མཛེས་པས་
 དགོས་པ་ཆེར་སྐྱེས་སོ། གཉིད་ཀྱང་མི་ཁྲགས་པར་གྱུར་པ་ནས། འདབ་ཆགས་
 པད་མོའི་བཞིན་སྐྱ་པོ་ལ་བལྟ་ཏུ་འོང་བར་ཕན་ཚུན་འཛེལ་བས་བསྐྱེན་བཀྱར་བྱས།
 མི་མེད་པར་གོང་གི་ལོ་གྲུས་བཤད། ད་བདག་གི་མཛེས་མ་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་ཉིན་རེ་
 བཞིན་མི་མེད་ཀྱི་གནས་སྐྱུ་སྐྱུལ། མཚན་དེ་བཞིན་བདག་གི་གནས་སྐྱུ་སྐྱུལ་ན་སྒོ་
 བདེ་ཞེས་བརྗོད་པས། ཏུ་བོ་འདབ་ཆགས་ན་རེ། དོགས་པ་དང་བཅས་ཕྱག་དོག་
 གི་སེམས་ལ་དགའ་བ་མེད། ཟས་ཀྱང་མི་ཞེས་གཉིད་ཀྱང་མེད། མི་ཇི་བཟོད་པ་
 དང་ལྡན་པ། ལྷག་པོ་ཞི་དུལ་དང་ལྡན་པ་གཅེས། བྱད་མེད་ཇི་ལྟར་ལེགས་ཀྱང་
 སྐྱོན་མེད་པ་ནི་མི་རྟོག་པོ། མོ་དོག་ཅི་བ་ལ་འདམ་གྱི་མ་གོས་པ་མེད། འོན་ཀྱང་ལྷ་བོ་
 གསུངས་ན་བདག་གི་དེ་བཞིན་བྱའོ་སྐྱུས་ནས་འདབ་ཆགས་པ་དུའི་བཞིན་གྱི་སོ་
 སྐྱུས་བྱ་ཕྱག་པར་བྱིར་དེ། ཀ་སེ་ཏུ་བའི་སྤོང་དུ་སྐྱུལ། མོ་དོག་གི་ཚལ་དང་དུ་
 བར་སྐྱས་ནས་བཞག། མཚན་དེ་བཞིན་འདབ་ཆགས་ལ་ཞོན་ནས་གྲོལ་པོའི་ཕོ་

བྱང་དུ་འོངས། ཉིན་རེ་བཞིན་མེ་དྲོག་གི་ཚལ་དེར་སྐྱལ། དེའི་ཚོ་ལྟར་ཆ་སིར་སྐྱ་
 ན་བཞེས་པའི་གཞིན་ལུགས་ཅིག་ཡོད་པར། བགས་ནས་ཡམ་ཤིང་ལེན་དུ་ཕྱིན་པས་
 མི་འམ་ཅི་མོ་ཞིག་དང་འབྲུང། བཅུ་ལྔ་འདོད་པས་མནར་ནས་ཕྱག་པ་ཞིག་དུ་
 རོལ། དེ་ནས་སྐྱ་ན་བ་ཕྱག་པ་དེར་བཞག། དེ་ཚེན་པོས་ཕྱག་པའི་སྐྱོ་སྐྱིབ་པར་བྱས།
 དེའི་དུས་སུ་མི་འམ་ཅི་མོ་མཛེས་ལྡན་མར་བྱ་ཞིག་སྐྱེས། བུའི་མིང་ལ་སྐྱར་འགོ་
 ཞེས་བདགས། རྣམས་ཤིག་པ་སྐྱ་ན་བས་བྱ་སྐྱར་འགོ་ལ་རང་གི་ལོ་གྱིས་བཤད་
 པས་སྐྱར་འགོས་པ་ལ་སྐྱས་པ། གྱེ་མ་ཡབ་ཁྱོད་མཛེས་མར་ཆགས་པས་ལན།
 ཕྱག་སྐྱོང་དུ་ལོང་བ་བཞིན་དུ་སྐྱོད་དགོས་པ་རང་ལུལ་དང་བྲལ་བ་འདི་འདྲ་ཉེ་
 རེ་མོངས། ད་བདག་གིས་དེ་ཚེན་པོ་འདི་ནི་མས་བསལ་ནས་རང་ལུལ་ལྟར་ཆ་སིར་
 སྐྱལ་གྱི། ཞེས་ཕྱག་པའི་སྐྱོ་གསལ་ཞིང་མགོགས་པར་ཕྱིན་དོ། དེ་ནས་མཛེས་ལྡན་
 མ་སྐྱེབས་པས་ཕྱག་སྐྱོང་ལ་བལྟ་ཞིང་སྦྱིང་མ་དགའ་ལྟེ། གྱེ་མ་བདག་ལ་འཇོལ་བ་
 བརྗོད་ནས་འགྲོད་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་ངན་དེ་གར་སོང། བསམ་ཞིང་གཞོད་པའི་
 སེམས་ཏེ་གོགས་མོ་ཞིག་ལ་གྱུད་མང་བསྐྱར་ཏེ་བྱ་ལ་སྐྱོད་ཅིག་བྱས། དེ་ནས་
 གོགས་མོས་བྱ་སྐྱར་འགོ་ལ་གྱུད་མང་སྦྱད། གྱུད་དང་པོ་འདི་ལ་རེག་ན་གོགས་
 བྱེད་པ་ཡིན་པས་མ་རེག་ཞིག་ཞེས་སོང། དེ་ནས་པ་བྱ་གཉིས་རང་ལུལ་ལྟར་ཆ་
 སིར་སྐྱེབས། བྱ་སྐྱར་འགོས་གྱུད་མང་བསྐྱངས་པས་ཀུན་མཁུ་ནས་བསྐྱེན་བསྐྱར་
 དང་མཚོན་པ་བྱེད། རྣམ་ཞིག་གྱི་མཚོར་འགོ་བའི་ཚོང་བ་ནི་མས་ཀྱིས་སྐྱར་འགོ་ལ།
 གྱུད་མང་བསྐྱར་དུ་འགོ་རོགས་ཞུས་ཏེ་གཟིངས་ལ་ཞུགས། གྱུད་མང་ཤིན་དུ་སྐྱེན་
 བས་གྱི་མཚོ་ཡང་རྒྱབས་མེད་པ་བཞིན་ཕྱིན་པ་མ་ཤེས་སྐད་ཅིག་ལ་འགོ་བའི་ཚོ།
 རྣམས་ཤིག་གྱུད་མང་པོ་ལ་རེག་པས་དེ་མ་ཕྱག་གཟིངས་ཆག་ནས་ཚོང་བ་ཕྱསས་
 ཅད་བརྒྱག་པར་བྱུང། སྐྱར་འགོ་ནི་ལས་དབང་གིས་ཤིང་དུ་མ་ཞིག་ལ་འཇུག

རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་ནས་ཀ་སེ་ཅུའི་གླིང་དུ་སློབས། མེ་དོག་སྐྱེད་ཚལ་དུ་ཞུགས་པས་
 སོ་སྤྱུམ་བུ་དྲི་སར་ཞེས་པའི་མེ་དོག་གི་འབྲེང་བ་གྱུད་ཅིང་ཡོད་པ་མཐོང་བས་སུ་
 ཚུན་ཤིན་དུ་འཛེལ་བས་ཉིན་བར་དེ་དང་འགྲོགས། མཚན་མོ་འདབ་ཆགས་བསྐྱེད་
 བཞིན་གྱིས་གྱུལ་པའི་གམ་དུ་སྐྱུལ། དེ་ལྟར་སོ་སྤྱུམ་བུ་གཡོན་མའི་སྐྱོད་པར་གྱུར།
 དེ་ནས་ལྷུར་འགྲོས་བདག་ཀྱང་ལྟར་ཁ་སྲིར་སྐྱོལ་ཞེས་སྣམ་ཏེ། འདབ་ཆགས་དེས་
 འོ་ན་ཁྱོད་དང་མིག་བཅུ་མས་ཤིག་བྱས་ནས་འཕུར་བས། ལྷུར་འགྲོས་མིག་ཕྱེ་བས་
 གྱུ་མཚོའི་རྒྱངས་པས་མིག་གཉིས་སྤལ་དུ་ལོང་བར་གྱུར། སོ་བུང་ཉེ་འཁོར་གྱི་
 རྒྱེད་ཚལ་དུ་བཞག་པས། འཛིགས་ཤིང་སྐྱབ་པར་གྱུར་པས་སྐྱེད་ཚལ་གྱི་ཁྲགས་
 ཤིག་དུ་སྣམ་ནས་བཞག། དེར་གྱུལ་པོས་ཉིན་གཅིག་སོ་སྤྱུམ་བུ་བཏང་བར་མེ་དོག་
 རྒྱེད་ཚལ་དུ་བརྩེ་བར་འབྲིད་ཕྱིན། ལྷུར་འགྲོ་ལོང་བས་སོ་སྤྱུམ་བུའི་མེ་དོག་དྲི་
 སར་གྱི་དྲི་ཚོར་བས་སྣམ་པ་བརྗེད་དེ་སྐྱུ་རྒྱངས། སོ་སྤྱུམ་བུའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ཅིང་
 བུང་བས་སྐད་སྟུན་པ་གྱུད་མང་དུ་འབྲུལ་པའི་ཚོ། གྱུལ་པོས་དེའི་བརྗོད་བསྐྱབས་
 གྱི་སྐྱུ་སྟུན་པ་ཐོས་ནས་སྐྱེད་ཚལ་དུ་བཅའ་བའི་འབྲི་ཤིང་ནང་དུ་ལོང་བ་དེ་
 མཐོང་བས་གྱུལ་པོ་དོགས་པ་སྐྱེས་ཏེ་དྲིས་པ། སོ་སྤྱུམ་བུ་ཞེས་པ་དེའི་ལྷན་གྱི་མཚན་
 ཉིད་ཁྱོད་གྱིས་ཤེས་སམ་བྱས་པས་ལོང་བས་སྣམ་པ། ཅེའི་ཕྱིར་མི་ཤེས། རིའི་ཚུ་ནི་
 བོན་དཀར་དམར་ལྟ་བུ་ཡོད། བཟང་ནང་ན་རི་མོ་བཀྲ་ཤིས་དྲགས་བཀྲིད་གྱིས་པ་ལྟ་
 བུ་ཡོད། ལུ་མའི་དཀྱིལ་ན་ཞོར་བུ་དགའ་འབྲིལ་འཁོར་ལོ་འདྲ་བ་ཡོད། ཅེས་སྣམ་
 པས། གྱུལ་པོ་ནི་ཤིན་དུ་ཁྱེད་ཏེ། དེ་ལ་ས་དགའ་བའི་མེ་དོག་རྗེད་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་
 ཏོ། དེ་ནས་གྱུལ་པོ་ཐུགས་འབྲུགས་པས་སོ་སྤྱུམ་བུ་དང་ལྷུར་འགྲོས་ལོང་བ་ལྟ་
 ཅིག་དུ་ལོང་བུར་སྐྱོན་ཏེ་དུར་ཁྱོད་གྱི་ནགས་གསེབ་དུ་བཏོན་ནོ། དེའི་ཚོ་ནགས་
 གསེབ་དུ་ཚོས་ཀྱིན་བུང་ནས་སོ་སྤྱུམ་བུ་ནོར་དང་བཅས་ཇག་པས་འབྲིད། ཇག་འདོད་

བཅོམས་ཀྱིས་ཚམས་ཀྱིན་དང་ནོར་བས་ལོང་བ་གསལ། དེར་ཚམས་ཀྱིན་ཅོམས་ཀྱིས་སོ་
 སྤྱོད་ལྷན་གྱི་འགྲོ་ལོ་ལྷན་ཅོར་དང་གྱུན་གོས་ཁྲིར་ཏེ་ཚུ་བལྟལ། སོ་སྤྱོད་ལྷན་གསལ་
 དང་ཚུ་ལྷན་འགྲུམ་དུ་གོས་དང་བལྟལ། ལྷན་མས་མཚེ་མ་ཕྱིས་ཅིང་གནས་བའི་ཚེ།
 ལྷན་གྱི་གི་ཁ་ན་གྱི་ཁྲིར་གྱུང་ཚུའི་གདོང་ནས་ཉ་ཞིག་འཕར་བ། ཉ་འཛིན་དུ་ཕྱིན་
 པས་ཉ་ཚུ་གདོང་དུ་ལྷལ། ཁའི་གྱི་བཞག་པ་དེ་ལྷན་གྱིས་འཁྲིར། ལྷན་གྱི་གཉིས་
 ཀ་མ་ཐོབ་ཐོམ་ཐོམ་ལུས་པས། འཛིག་དེན་གྱི་མི་ཅོམས་རང་གི་སྤྱོད་ཅོམས་མི་
 མཐོང་ཞིང། གཞན་སྤྱོད་མཐོང་ན་རང་ཉིད་འཚི་ཁར་ཡིན་ཀྱང་དགོད་ཤོར་བ་ཡིན་
 པས། སོ་སྤྱོད་ལྷན་དེ་མཐོང་ནས་འཇུག་ཞིང་དགོད་ཤོར། དེ་ལ་ལྷན་གྱི་ལྷན་
 ཤིང་ཁྲིས་པ། ཀྱི་མ་འཛིག་དེན་ན་གདོང་མའི་གནས་སྤྱོད་པ་ཁྲིར་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་
 བདག་ལ་དགོད་པ། མི་བདག་བདུང་ནས་ལོང་བར་ཕྱིན། ལོང་བ་བདུང་ནས་ཚོས་
 ཀྱིན་བདེན། གསུམ་ཚར་ཉམས་པ་ཁྲིར་ཀྱིས་ཀྱང། གཉིས་ཉམས་ང་ལ་འཇུག་ཞིང་
 དགོད། ཅེས་ཟེར་ཞིང། འོན་ཀྱང་ཁྲིར་ལ་ངས་པན་པ་སྤྱོད་པ་ཟེར་ཏེ་སོང་ངོ།
 དེར་ལྷན་གྱི་ཁྲིར་དུ་ཕྱིན་ནས་མི་ཅོམས་ལ་སོ་སྤྱོད་ལྷན་གསལ་བའི་ཚུ་འགྲུམ་
 ན་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པས། རིམ་བཞིན་གྱི་ལ་པོས་གསལ་ནས་གོས་
 གྱུན་བསྐྱར་ཏེ་ཕོ་བྱང་དུ་སྤྱོད་སོ། བཅོམས་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོ་སྤོང་ཅོམས་ལ་
 དེའི་དུས་ཀྱི་སོ་སྤྱོད་ལྷན་དེ་ནི་ད་ལྷན་དེ་གོ་སྤོང་མ་ལྷན་ལ་མདོག་འདི་ཡིན་ནོ།
 དེའི་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལྷན་འགོ་ལོང་བ་དེ་ད་ལྷན་དེ་གོ་སྤོང་འཚར་ཀའདི་ཡིན་ནོ། ལྷན་གྱི་གཉིས་
 ཀ་མ་ཐོབ་ཅོམས་བསམས་པས་གཉིས་ཀས་དགོ་སྤོང་གི་བདུལ་ལྷན་གསལ་ཐོབ་ལ།
 དེའི་དུས་ཚལ་པའི་བག་ཚལ་གྱི་དབང་གིས་ད་ལྷན་འཚར་ཚུལ་གྱི་ལྷན་བ་ཚུང་
 ཟད་གྱུང་བའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། འདི་ཡང་འགྲུམ་གྱིས་འགྲུས་ཀྱི་གདོང་
 འདུལ་གྱི་ཚོས་བརྗོད་ཏེ། མཚན་བཞི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ལྷན་ལས་

བབས་པའི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱན་རློང་ས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེར་བྱས་པ་
སྟེ་བཙུག་ལྷན་པའོ།

XVI.

ཡལ་འདབ་བཅུ་དྲུག་པ།

བྲག་ངེས་པར་འཕངས་པའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

གུང་སྟོབས་པོ་ཆེ་འདུས་པའི་གྲོང་ཁྱེད་ཀྱི་འཁྲུག་ལེས་པར། བཙམ་ལྷན་འདས་རང་
བཞིན་གྱིས་གཤེགས་པའི་དགོངས་པ་མཛད་པས། ཀྱུ་འཁྲུག་ལྷན་པར་གྱུ་
བཙམ་ལྷན་འདས་མི་འབྱོན་གོང་དུ་རླབ་གཅིག་གི་སྟོན་ཅམ་ནས་ཐེབས་ལམ་བདེ་
བར་བཙམ་ཏེ། ཐེབས་ལམ་རྩོམ་མ་དང་། ཅོ་དང་གསེག་མ་དང་། དུལ་ལྷན་
བསལ་ནས་ཅན་དན་གྱི་རྒྱུས་ལེགས་པར་བྲན་ཏེ། དུལ་དང་ཉེ་བའི་དབྱུང་བྲག་རྩོ་
ཆེན་པོ་གཏོང་དུ་བྱིངས་བཞིག། ཐོ་བ་དང་ ཏོག་ཅེ་དང་ ཤིང་དང་། ཐག་པ་སོགས་
ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གསེལ་ཡང་། རླབ་གཅིག་ལ་བྲག་དེའི་སྟོང་ཕྲག་གི་ཆ་ཡང་
ཟད་པར་མ་གྱུར། གུང་ལྷན་པར་ཐང་ཆད་ཅིང་ཉམ་ཐག་པའི་ཚོ། བཙམ་ལྷན་འདས་
དེར་ཐེབས། ཅི་ཡིན་དེ་བ་མཛད་པར་ལོ་གྱིས་ཞུས་པས། བཀའ་སྣུལ་པ། བྱིང་
ལྷན་འདས་བྱ་མེད་པའི་གདུང་བ་དྲུག་པོ་ངལ་ཞིང་དུབ་པའི་འབད་རྩོལ་འདི་
འདྲ་བརྩོམས་པ། བརྩོས་ནས་མཐར་མ་ཕྱིན་ན་བྱ་བ་གདུགས་ལ་བྱུབ་ཀྱང་ཉེར་
སེམས་མེད་པས་ལས་འདི་ནི་ཅི་བྱེད་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྲག་དེ་ཞབས་མཚུབ་ཀྱིས་
ཕུངས། ཕུག་གཡོན་གྱིས་བཞེས་ནས་ཕུག་གཡས་སུ་བཞག། ཞལ་གྱིས་ཕུ་
བདེབས་པས་བྲག་དེ་དུལ་ཕྱན་བཞིན་དུ་འཐོར། དེའི་ཚོ་རླུང་ཆེན་པོ་ལངས་པའི་
སྤྱུང་སྤྱོད་ལེགས་ཏེ་ཉེ་བྱུང་བ་བྱུང། སྤྱོད་པར་འདྲུ་བྱེད་ཐབས་ཅད་མི་དོག་ཉིད།

འདི་ནི་འབྲུག་པ་མེད་པར་བྱེད། ཚོས་ནྱམས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དང་། ཞི་བ་
 བྱང་འདས་ཁོ་ན་ཡོད། ཅེས་པའི་སྒྲ་ཀུན་གྱིས་ཐོས་སོ། དེ་ནས་སྤྲུང་ཡང་བྲག་
 རྒྱལ་ཕྱ་རབ་འཕྲོད་བ་དེ་དག་གཅིག་དུ་སྦྲུས་ནས་བྲག་རི་རབ་ཀྱི་ཅེ་མོ་ལྟ་བུར་
 མཛོད་དེ། དེའི་ཁར་ཞུགས། བྱང་ནྱམས་ཤིན་དུ་དད་པར་བྱུང་བས་མགྲིན་གཅིག་དུ།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ངོ་མཚར་ཆེ་ལགས་སོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཐུ་དང་། ལྷོ་བས་
 དང་། བཅོམ་འབྲུག་གྱིས་པའི་རྣམ་པ་འདི་འདྲ་ལྟ་ནྱམས་ལ་ཡང་མེད། འདི་
 འདྲའི་མཐུ་དང་། བཅོམ་འབྲུག་དང་ཤེས་རབ་དང་། ལྷོ་བས་སོགས་ཀྱི་ཚད་
 ཅམ་ནི་སྤྲུས་ཀྱང་མི་དོགས་སོ། །ཞེས་ཞུས་ཤིང་། ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚམ་ལ།
 མིག་མི་འཇུག་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ལ་བལྟ་ཞིང་གནས་པ་ལ། བཀའ་
 ལྷུལ་པ། སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ལྟ་དང་། ལྷུ་དང་། འབྲུང་པོ་ནྱམས་ཀྱི་ལྷོ་བས་གཅིག་དུ་
 བསྐྱུས་ཀྱང་བདེ་བར་གཤེགས་པ་གཅིག་གི་ལྷོ་བས་མི་མཉམ། འཇིག་རྟེན་གྱི་
 རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ནྱམས་བབྱང་བར་རྣམས་ཀྱི། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཐུ་ནི་བབྱང་
 བར་མི་རྣམས་སོ། རིའི་གྲོལ་པོ་སྤང་ལ་བདེག་ན་བབྱང་བར་རྣམས་ཀྱི། བདེ་གཤེགས་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷིང་དང་མི་མཉམ་མོ་གསུངས་ཏེ། སྤྲུང་ཡང་བྲག་དེ་ཕྱག་
 དུ་བཞེས་ནས་ལྷའི་ཡུལ་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་འཕངས་སོ། དེར་བྱང་ནྱམས་
 ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་གྱིས་དང་གྲིན་བཞུགས་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་
 དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་འབྲས་བུ་ཅི་རིགས་པ་ཐོབ་
 པར་བྱུང་ཏེ། འདི་ནི་སངས་གྱིས་འབྲས་བུའི་དོན་གྱི་རང་རང་མཐུན་པའི་ཚོས་སྡོན་
 པའོ། །ཞེས་མཛོད་བཟྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས་བྲག་འཕངས་པའི་ལོ་གྱིས་ཏེ།
 ལྷན་མོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་བཅུ་དུག་པའོ། །ཡལ་འདབ་
 བཅུ་བདུན་པ་བྲམས་པ་ལྷང་བསྟན་པའི་དོགས་བརྗོད་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་

XVII.

ཡལ་འདབ་བཅུ་བདུན་པ།

བྱམས་པ་ལྷང་བསྟན་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

ལམོར་བཅས་གསུམ་ལ་སྐྱལ་གྱི་རྩམ་པར་ཕེབས་ཏེ། ཚུའི་པ་རེལ་དུ་བཞུགས་
 བས། དགོ་སློང་ཅོམས་ལ་གསུངས་པ། ཚུ་བོ་འདིར་སློན་རིན་པོ་ཆའི་མཚོད་དེན
 མཚོས་པ་བྱང་པར་འཕགས་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་བྱེད་ཅོམས་ལྷ་ནངས་བསྟན་གྱི
 གསུངས་པས། ཀུན་གྱི་ལྷ་བར་འདོད་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཕྱག་སལ་རེག་པ་
 མཚན་པས་ཀླུའི་ཚོགས་ཅོམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆའི་མཚོད་དེན་འོ་མཚར་ཅན་དེ་སྤངས་
 བས་བསྟན་པས། དགོ་སློང་ཅོམས་ཅད་མིག་མི་འཛུམ། ལྷས་གཡོ་བ་མེད་པ་དེ་
 ལྷ་ཞིང་ཅི་ཡིན་ཞུས་པར། བཀའ་སྣུལ་པ། འདི་ནི་སློན་ལྷའི་བྱ་ཞིག་མི་ཡུལ་དུ་
 འཕོས་པ། བགྱི་བྱིན་གྱི་བཀའ་མིའི་གྱུལ་པོ་མང་པོས་བཀྱར་བ་ཞེས་བྱར་བྱར་།
 ཚོས་ཀྱི་སློང་པས་ས་སྤེང་སྤོངས་ཤིང་བགྱི་བྱིན་ལས་རིག་པ་བསྐྱབས། དེར་བགྱི་
 བྱིན་གྱིས་བི་ཤུ་ཀམ་བཟོ་བོར་བསྐྱོས་ཏེ་རིན་པོ་ཆའི་མཚོད་དེན་འདི་ཉིད་བཞེངས་
 ཏེ། དེན་སྐལ་དུ་སྦྱིན། དེ་ལ་གྱུལ་པོ་དང་འབངས་མི་ཅམས་ཅད་ལྷ་བལ་
 ཚགས་ཏེ་སོ་ཅོས་སོགས་ལས་ཅམས་ཅད་གྱུན་ཆད་པས་གྱུལ་པོའི་བང་མཚོད་
 ཅོམས་ཀྱང་རྩད། འབངས་ཀྱི་དཔྱ་ཁྲལ་ཅོམས་ཀྱང་ཆད། དེ་ལ་གྱུལ་པོ་ཐུགས་
 འཕྲུགས་ཏེ་རིན་ཆེན་མཚོད་དེན་འདི་ཚུལ་འཕངས། ད་ལྷ་ས་འོག་ཀླུའི་ཡུལ་
 བཏེན་མའི་འོད་ལྗང་འབར་ཞིང་བཞུགས་པ་ཡིན། འདི་ནི་སློན་ཡུལ་དབུས་སུ་གྱུལ་
 པོ་ཚོར་ལྷའི་བྱ་ཞེས་འབྱོར་པ་དང་ལྷན་བཞིག་ཡོད་ལ། བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཡང་
 གྱུལ་པོ་ཚོར་གྱིས་བཀྱར་བ་ཞེས་པ་བྱུང། བཏེན་པོ་འབྱོར་པ་འབྲན་པའི་ཚགས་
 ལྷང་གིས་འཁོན་སེམས་དང་བཅས་གསུལ་འབྱེད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་། དེ་ནས་ཚོར་

གྲིས་བཀུར་བས་དམག་དྲངས་གདུག་ལྷོ་འབྲུམ་དམག་གིས་གང་བར་བྱས། དེར་
 སངས་གྲིས་རིན་ཆེན་གཙུག་ལ། ཚངས་པ་དང་བཤྱི་བྱིན་སོགས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་
 མཚོད་ཅིང་། ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་མཐོང་ནས་ཞོར་གྲིས་བཀུར་བའི་བསམ་
 པར། ཀྱིས་གྲིལ་པོ་ཞོར་ལྷའི་བྱ་འདི་བསོད་ནམས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་འདུག། ལྷ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་བྱེད་པ་འདི་ལྷ་བྱ་ཡང་འདིའི་ཡུལ་གྱི་ཁོངས་ན་འདུག་སྐྱུ་ལྷེ་
 འཁོར་སེམས་ཞི། དེར་ཞོར་ལྷའི་བྱས་པ་རེལ་དང་བསྐྱུས་བྱས་པ་ན་ཚུན་འཛེལ་
 བར་བྱུར་དེ། གཉིས་ཀས་སངས་གྲིས་ལོངས་སྤོད་ཀྱན་གྲིས་མཚོད་པའི་མཇུག་དུ་
 ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྤོན་ལམ་བདེ་བས། མ་འོངས་པ་ན་གྲིལ་པོ་ཞོར་ལྷའི་བྱ་གྲིལ་
 པོ་དུང་དང་། ཞོར་གྲིས་བཀུར་བ་བྱམས་པར་སངས་གྲིས་པར་ལྷང་བལྟ་ན་ནོ། ཇི་
 ལྷ་ནམ་འོངས་པ་སྐྱེ་གྱུ་རྣམས་ཚེ་ལོ་སྤོང་སྤྱོད་ཕྱག་བཤྱིད་ཅུ་པའི་དུས་སུ་གྲིལ་པོ་དུང་
 ཞེས་ཚེས་དང་མཐུན་པ། ལང་ཚོ་དང་སྤོབས་དང་འབྱོར་པ་ཕྱན་སྐྱུ་ཚོགས་པ་
 ཞིག་བྱུང་ལྟེ། དེ་ནི་རིན་པོ་ཚའི་མཚོད་སྤོང་འདི་རང་གི་སྤོན་པོ་བྱས་ཟེ་རིག་བྱེད་
 ལྷ་བ་མཀུར་འོས་སུ་བྱུར་པ་ཚངས་རབས་ལ་སྤྱི། དེས་མཚོད་སྤོང་དུས་བྱུར་བྱས་
 རྣམས་བྱས་ཐེ་ཐམས་ཅད་ལ་བགོས་ཤིང་སྐྱེ་གྱུ་རྣམས་དབུལ་བ་དང་བུལ་བ་བྱས་ཤིང་
 རྗེས་མ་འཁོར་སངས་གྲིས་བྱམས་པར་བྱུར། གྲིལ་པོ་དུང་མཚོད་སྤོང་དེ་ལྷ་བྱ་མི་
 རྣམས་པར་བྱུར་པ་ལ་ཕྱགས་འདུང་ཞིང་། སངས་གྲིས་བྱམས་པར་མོས་གསུ་གྲིས་
 གྲིལ་པོ་དང་བཙུན་མོ་འཁོར་སྤོང་སྤྱོད་ཕྱག་བཤྱིད་ཅུ་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་འབྲས་བུ་ཐོབ་
 པར་མཚོད་དོ། འདི་འཁོར་སེམས་སྤངས་ནས། དག་པའི་གོགས་པོ་བསྐྱེད་པའི་
 པན་ཡོན་དང་སྤྱིན་པའི་ཚེས་བསྐོར་རོ། མཚོད་བཤྱི་དཔལ་འབྲས་ལྟེང་གི་ཡིང་ལས་
 བྱམས་པ་ལྷང་བལྟ་ན་པའི་ལོ་གྲིས། ལྷན་སྤོངས་བྲིས་བ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་
 པ་ལྟེ་མཚུ་བདུན་པའོ།།

XVIII.

ཡལ་འདབ་བཙེ་བཤྱིད་པ།

མེ་ལོང་བཞིན་གྱི་རྟོགས་བཞེད་ནི།

གང་ཡང་སེམས་རབ་དྲ་དང་བ་དྲི་མེད་པས་སྦྱིན་པ་རྒྱང་ཅུ་ཞིག་བཟང་བའི་
 ཕན་ཡོན་ནི་ཤིན་དུ་ཆེ་ལ། འབྱོར་བ་དང་རང་དབང་ལྡན་པས་རིན་པོ་ཆའི་སྦྱོན་པོ་
 དང་། གསེར་རི་དང་། རྩ་བོ་རོ་ཉ་ན་དང་། བདུད་རྩི་ལའི་གཏེར་སྦྱིན་པ་སོགས་ཕན་
 ཡོན་ཆེ་ཡང་། ཕན་ཡོན་སྤྲ་མ་དེ་དང་ཆར་མི་འདྲ་སྟེ། སྦྱོན་བཙེམ་ལྡན་འདས་གཉེན་
 ཡོད་གྱུ་ལ་བྱེད་ཚལ་སའོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བར་བཞུགས་པའི་དུས།
 འཁོར་གྱི་ནང་ནས་འོད་སྤྲུང་ཆེན་པོ་གོང་བྱེད་དང་ཉེ་བའི་ཀུན་སའམ་མཐར་ལྗོངས་གྱི་
 ཞིང་གཤེགས་པས། བྱེད་མེད་ལས་ངན་གྱི་དབང་གིས་མཛོ་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པ་ངན་
 འགོར་འགོ་ལ་ཉེ་བ་ཞིག་གིས་ཟས་སྦྱོང་པས་འབྲས་ཁུ་ཞིག་འབྱོར་བའི་ཚེ་
 འཕགས་པ་འོད་སྤྲུང་མཐོང་བས། ཡིད་དད་པ་ཆེན་པོ་སྦྱེས་ནས་འོད་སྤྲུང་ལ་
 འབྲས་ཁུ་དེ་འབྲལ་བར་འདོད་ཀྱང་། འབྲལ་བའི་སྦོད་མ་འབྱོར་བས་ཅི་དྲག་ཡོན་
 པའི་ཚེ། དེའི་དད་པ་ལ་ངོ་མཚར་ཅན་དུ་འོད་སྤྲུང་གིས་དགོངས་ཏེ་སྦྱིང་ལྷེས་ཕྱག་
 བཀྱིངས་ནས་རྒྱང་བཟེད་བཟེད་པས། མོ་སེམས་དང་བ་དྲག་པོས་འཇུག་ཀྱི་
 ཕྱལ་བའི་ཚེ། རྒྱང་བཟེད་དུ་སྤྲུང་མ་ཞིག་ཤོར་བ་མཇུག་མོས་བཞོན་པས། མཛོ་
 མའི་ལག་པ་མ་དག་པས་འཇུག་མོ་ཆད་ནས་རྒྱང་བཟེད་དུ་བྱུམ། དེ་ལོག་མཛོ་མོ་
 ཤི་སྟེ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ་སྦྱེས་པ་ལ་བཤྱི་བྱིན་ཀྱང་སྦྱིན་པའི་དགེ་འབྲས་ལ་
 ཡིད་ཆེས་ཤིང་གསུམ་པས་ལྷ་ཅོམས་ཀྱིས་སྦྱིང་བཟང་པོ་བདུད་རྩིས་བཀའ་སྟེ་
 འོད་སྤྲུང་ལ་ཕྱལ་བས། ཕྱགས་དགའ་བ་མེད་ཅིང་རྒྱང་བཟེད་ཁུ་ཕྱར་དུ་བལྟས། ལས་
 པ་ཅོམས་ནི་མཐུ་དམན་པ་དད་ལྡན་ཅོམས་ལ་མཉེས་ཤིང་། ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པའི་

ཁངས་དྲིགས་ལ་ཐུགས་མག་བ་མ་ཡིན་མོད། དེ་ནས་མཛོ་མོ་དགའ་ལྷན་ལྷའི་ནང་
 བཞུགས་པ་གྲུབ་པོ་གསལ་གྲུབ་གྲིས་ཐོས་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཚོད་སྟོན་
 བསམ་གྱི་མི་ཁྲབ་བ་བྱས་པས། ཀུན་དགའ་བོས་གྲུབ་པོ་གསལ་གྲུབ་དཔལ་འབྱོར་
 འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་པ་སྟོན་བསོད་ནམས་ཅི་བསམས་པའི་མཐུ་ཡིན་ཞུས་པས།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྣུལ་པ། སྟོན་བྱིས་བདག་ཞིག་གི་བྱ་དབྱེད་པོ་མའི་
 གཤམ་གྱི་དཔ་ཅིག། ཞིང་ལས་བྱེད་ཅིང་ལྷོགས་ཤིང་རིང་ལ་བར་གྱུར་ཚོ། དུན་
 རིང་ཞིག་ནས་དེའི་མ་ཡིས་སྐྱུ་དང་ཚུ་མེད་པའི་ཟན་ཆང་ཞིག་འབྱུར་འོང་བ། བྱ་
 དེས་ལག་པ་བཀུས་ནས་རྩ་སོང་བའི་ཚོ། རང་སངས་གྲིས་ཤིག་འབྱོར་པ་མཐོང་
 བས་དད་པ་རབ་དུ་སྐྱེས་ཏེ། རང་ཉིད་ལྷོགས་ཤིང་ལུང་ཟན་ཆང་དེ་རང་སངས་
 གྲིས་ལ་ཐུལ་བའི་བདེན་འབྲས་ཀྱིས་ད་ལྟ་གྲུབ་པོ་གསལ་གྲུབ་འདིར་སྐྱེས་པ་
 ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་ཐམས་ཅད་སྐྱིན་པ་ཐོམ་ལ་འབྲས་བུ་ཆེར་
 ཐོབ་པ་འོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཅིང། གསལ་གྲུབ་གྲིས་ལོངས་སྟོན་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་མཚོད་པ་ལ་བརྩོན་ཞིང། ཞལ་ཟས་དང་འབྲུམ་པ་བྱས་པ་བྱེད་བཀའ་ནས་
 མར་མའི་འབྲེང་བ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཐུལ། དེར་དབྱེད་མོ་ཞིག་གིས་མར་མེ་རྒྱུ་བྱ་
 ཞིག་ཐུལ་བ་མར་མེ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་རྩ་རྩ་ལྷུང་དབྱེད་མའི་མར་མེ་དེ་མཐོར་མ་སོང་
 དམར་མ་སོང། མེམས་དྲི་མ་མེད་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུས་སངས་གྲིས་པར་འབྱུར་
 ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྣུལ་ཏེ། དེར་གྲུབ་པོས་རིན་པོ་ཆའི་སྟོན་མེ་
 དཔག་དུ་མེད་པ་ཐུལ་ནས་ཐུག་འཚལ་ཞིང་གསུམ་པས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་བྱིད་ཀྱི་སྟོན་ལམ་དང། བདག་གི་བསོད་ནམས་འདིའི་མཐུས། བདག་ཀྱང་
 ལྷ་མེད་ཡང་དག་ལྷོགས་བྱེད་ཆུབ་ཐོབ་དུ་རེ་བ་ལགས་པས། བྱིད་ཀྱི་བཀའ་རིན་
 བཅེ་བས་བདག་ལ་སངས་གྲིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེར་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་

དམ། བཀའ་སྐྱེལ་པ། སྤྱིལ་པོ་སློང་མེད་ཡང་དག་ཇོགས་པའི་སངས་ཤུགས་དེ་ནི་
 རྗེ་པར་དཀའ། བརྒྱའི་སྐྱེད་བལས་པ། རི་བོ་ལས་ཀྱང་བརྗོད། སྤྱི་མཚོ་བས་
 ཀྱང་ཟུབ། བདེ་སྐྱབས་ལྷོ་བུ་པམ་ཡིན། སྤྱིལ་པོ་བདག་གི་སྤོན་སྤྱི་བཀའ་ཞུ་མང་
 པོར་སྤྱིན་པ་མང་བོ་བདད་ཀྱང་ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ། དེ་ནི་སེམས་རབ་དུ་
 དང་བ་རྗི་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན། ངས་སྤོན་སྤྱིལ་པོ་ལ་
 ལྷན་སྤྱིས་དུས་སྤྱིར་བཞིན་བདག་པོ་བྱས་ཏེ་ཟས་ཞོར་འབྲུ་གོས་སོགས་འདོད་
 དགའི་སྤྱིན་པ་ལུན་རིང་བདད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ། ལྷ་སྤྱིལ་དུས་སྤྱིན་
 པའི་འཁོར་ལོ་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་བདད་ཀྱང་མ་ཐོབ། བཅིས་སྤྱིས་སྤྱི་བ་བོ་ལ་མར་སྤྱང་
 པོ་བཤྱད་སྤྱིན་པས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ། སྤྱིལ་པོའི་བྱ་
 བཟུགས་ངན་སྐྱེ་ཤར་སྤྱིས་དུས་དཔལ་དང་དཔུང་དང་རང་བཟུགས་ལུས་སོག་
 སོགས་བཀོད་ཞིང་། ལྷའི་ཞོར་བྱ་སྤྱིན་ནས་བོད་ཁྱིའི་ཕྱོད་ཕྱག་དུག་ཆུ་གསེར་གྱི་
 མཚོད་སྤོང་ལྷན་སྐྱབ། དཔལ་འབྱོར་རི་སྤྱིལ་སྤྱིན་པོ་ཅམ་གྱུར་པས་སྤྱིན་པ་སོགས་
 བྱས་ཀྱང་། བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ཐོབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ། ཅེ་གསུམ་སྤྱིལ་
 པོར་སྤྱིས་དུས་བདག་གི་བདེན་མཐུས་ཆར་མེད་ལ་ཆར་ཕབས། ལྷ་གི་ཞོས་ས་
 བཅོམ་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ། ལྷ་ཆེན་སྤྱིལ་པོར་སྤྱིས་དུས་མཚོད་སྤྱིན་ཆེན་པོ་
 བྱས་པས་བསོད་ནམས་སྤུན་ཚོགས་ཐོབ་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ། མི་ཐིལ་འདི་སྤྱིལ་
 པོར་སྤྱི་བྱུང་ཅེས་པར་གྱུར་དུས་དཀའ་ལྷན་དང་མཚོད་སྤྱིན་གྱི་བསོད་ནམས་ཐོབ་
 ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ། བྱུང་པར་སྤོན་སྤྱིལ་པོ་དཀའ་བོ་ཞེས་བྱ་བར་བྱ་སྤྱི་མ་
 མཁན་བཞི་དང་། བྱ་ལྷ་པ་བཀོད་པ་མེ་ལོང་ལྷ་བྱ་ཞེས་བྱང་བལ་མིང་མེ་ལོང་བཞིན་
 ཞེས་བདགས། དེ་ནི་ལེགས་པར་སྤོད་པ་རྗི་མ་མེད་པ། ཤེས་རབ་ཅན། ཡོན་ཏན་
 དང་ལྷན་པ་ཞེས་སྤྱིས། མཐར་ཡབ་དཀའ་བོ་གཤེགས་ཁར་ཐུགས་དཔོངས་བདད་

བསྐྱེད་པས་བྱ་རྒྱུ་བསྐྱབས་ནས་ཤི། བཞིས་ཀ་བྲིམས་ལ་བདུག་དུ་སོང་། དེ་ནས་
 མཁུ་མཁུ་ཞིག་གིས་བྲིས་འགྲམ་དུ། དབྱུག་གུ་ཅན་རང་ལོངས་ཀྱིས་རྩིག་པའི་
 རྗེང་དུ་འཛོགས་དེ་མཚོང་པས་ཁང་འགྲམ་ན་མཁུ་མཁུ་ལོངས་པའི་རྗེང་དུ་རྗེང་
 བས་མཁུ་མཁུ་ཤི། རྒྱུང་མས་རྩོད་ཅིང་གྱུ་ལ་པའི་དུང་དུ་བདུག་དུ་སོང་། དེ་
 བས་དེ་དག་མཁུ་ཅན་གྱུ་ལ་པའི་དུང་དུ་བདུགས་ཤེས་བྱས་པས། གྱུ་ལ་པོ་ཀུན་ལ་
 བྱམས་པའི་མཁུ་མཁུ་དང་ལྡན་པས་སོ་སོར་ཉེས་པ་མེད་པ་རྩོད་པ་ཞི་བ་ལ་མཁུ་
 མཁུ་པས་ཞལ་སྤེལ་བཅད་པ་ནི། སྤང་གི་བདག་པོས་སྤང་སྤེལ་མིན་མ་བདུག་
 འདུག་པས། བདག་པའི་མིག་ཕྱང་ཅིག། དབྱུག་གུ་ཅན་གྱི་སྤང་སྤོར་བཅུག་པ་གོ་
 བར་མ་སྤྲོས་པས་སྤེལ་ཚོད་ཅིག། དབྱུག་གུ་ཅན་གྱིས་ཤེས་བཞིན་དུ་རྒྱ་གཉིང་རིང་
 བུང་དྲིས་འདུག་པས་མིག་ཕྱང་ཅིག། ཤིང་མཁུ་གྱི་སྤེལ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོར་འདུག་པས་ལག་
 པ་ཚོད་ཅིག། དེ་བདག་གིས་དེ་མིག་ཞེས་སྤྲོས་འདུག་པས་སྤེལ་ཚོད་ཅིག། དབྱུག་གུ་
 ཅན་གྱིས་དོ་འཕངས་འདུག་པས་ལག་པ་གཅིག་ཚོད་ཅིག། མང་ཚོང་མས་བྱ་རྒྱུ་
 གོས་མང་མོས་གཡོག་འདུག་པས་ལག་པ་ཚོད་ཅིག། དབྱུག་གུ་ཅན་གྱིས་མ་བདུག་
 པར་བསྐྱེད་འདུག་པས་མིག་ཕྱང་ཅིག། མཁུ་མཁུ་གྱི་བུད་མེད་ལ་དབྱུག་གུ་ཅན་
 འདི་ཁྱོད་ཀྱི་བྲིས་ཐབ་དུ་འཁྱེར་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པས། སྤང་བདག་ནི་བདག་གིས་
 སྤང་མེད་པའི་ཁར་མིག་མེད་པ་མི་བཟོད་པས་གཉིས་ཀར་ཉེས་པ་མེད་པ་ཞུས། དེ་
 བཞིན་དུ་ཤིང་མཁུ་གྱིས་སྤེལ་མེད་ཁར་ལག་པ་གཅོད་མི་དགོས་པ་གཉིས་ཀར་
 ཉེས་མེད་ཞུས། དེ་བདག་གིས་བདག་གིས་དེ་མེད་ཁར་སྤེལ་མེད་པ་གཉིས་ཀར་ཉེས་
 མེད་ཞུས། མང་ཚོང་མས་བདག་ལ་བུ་མེད་ཁར་ལག་པ་མེད་པ་གཉིས་ཀར་ཉེས་
 མེད་ཞུས། མཁུ་མཁུ་མོས་བདག་ཁྱོད་མེད་ཁར་འདི་དང་བྲིས་ཐབ་བུད་མི་
 དགོས་པ་གཉིས་ཀར་ཉེས་མེད་ཞུ། དེ་ལྟར་དག་མཁུ་ཅན་གྱིས་རང་རང་གི་ཉེས་

དཔག་བརྗོད་པས། དབྱུག་གུ་ཅན་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་ལྷུས་པས་ཐམས་ཅད་གྱུ་ལ་
 བོས་ཉིས་མེད་བདེ་བར་བདང་ཞིང་ཀུན་རྒྱལ་གྱིས་གནན་དེ་ཡུལ་ཕྱོགས་ཚོས་
 བཞིན་བསྐྱངས། ལོ་བཅུ་གཉིས་སྐྱ་གེ་ཚེན་པོ་བྱང་བ་ལ་ཟས་སྤྱིན་དེ་སེམས་ཅན་
 ཀུན་གྱིས་སྲོག་སྐྱབས། གྱུ་ལ་པོ་མེ་ལོང་བཞིན་དེ་སྤོན་གཞིན་ཏུ་སྐྱར་པས་ཞེས་པར་
 བྱུར་དུས་བྱོང་བྱེད་སྤྱུག་ཅུར་གསེར་གྱི། མཚོད་རྟེན་བཞེངས་དེ་མཚོད་
 པས་བསོད་ནམས་ཚེན་པོ་ཐོབ་མོད། བྱང་ཚུབ་ནི་མ་ཐོབ། དེ་དུས་གྱུ་ལ་པོ་མེ་ལོང་
 བཞིན་དེ་ད་ལྷང་ཡིན་ལ། སྤྱིན་པས་བསོད་ནམས་ཚེན་པོ་ཐོབ་སྟེ། སྤྱིན་པ་དེ་ཡང་
 འབྱོར་གྱི་དབང་གིས་ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་ཡིན། ལྷན་མེད་པར་ཡང་དག་
 པ་རྗོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་འདི་ནི་སྐྱེ་བོ་བསྐྱེ་སྤྱུག་མང་པོར་མོངས་པའི་སྤྱིན་དང་བྲལ་
 ཞིང་། དྲི་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ལེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀུན་རྗོགས་སྤྱན་པ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་
 པ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེས། ལྷོ་མ་སེམས་མེད་པའི་སྤྱིན་པ་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་
 ཤེས་རབ་རྒྱང་དུ་འཇུག་དགོས་པའི་ཚོས་བསྐྱོར་དུ་གདམས་པ་སྟེ། མཚོད་བསྐྱེ་
 དཔག་བསམ་འགྲི་ཤིང་ལས། གྱུ་ལ་པོ་མེ་ལོང་ག་དོང་གི་ལོ་གྱུས་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་
 མོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་བཙོ་བསྐྱེད་པའོ།།

XIX.

ཡལ་འདབ་བཅུ་དྲུག་པ།

ག་རིའི་བྱ་རབ་དུ་བྱང་བའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

གང་ཡང་དགོ་བའི་གོ་གསུང་དང་སྟོན་དཔོན་གྱིས། དགོ་བ་སྐྱབ་པའི་རྒྱུན་བྱས་
 པའི་ཕན་བདགས་པ་ལྷ་བྱ་ནི་ཕ་མ་དང་། སྤྱན་རླབས་ལ། གཉེན་དང་མཚོན་བཤེས་
 སོགས་སྐྱམ་ཀྱང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་དེ། དཔེར་ན། བཙོ་བསྐྱེད་འདས་གྱུ་ལ་བོའི་ཁབ་

འོད་མའི་ཚལ་ཀ་ལམ་ཉ་ཀའི་གནས་སུ་བཞུགས་ཚེ། ཀུན་དུ་གྱུ་པར་ནས་སྐྱེས་དང་
 ཉེ་གྱུ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་དགོ་སྤོང་གི་དངོས་པོར་སྐྱབ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ། དེར་ཉེ་
 གྱུ་ལ་ནི་ཤ་རིའི་བྱ་ཞེས། རྫོང་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་ལ། དགོ་
 རྫོང་ནྟམས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ། ཤ་རིའི་བྱ་འདི་ཤེས་རབ་
 མཚུངས་པ་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་སྤོན་གྱི་ཅི་ལགས་ཞུས་པར། འདི་སྤོན་བྲམ་
 ཟེའི་བྱ་ཚོ་སྤར་བུ་ཀ་ཞེས་བྱ་བར་སྐྱེས་ཚེ། རང་གི་མིང་པོ་སྤར་བུ་པ་ཞེས་པ་རང་
 སངས་གྱིས་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡོད་པར། སྤར་བུ་ཀ་ཀྱིས་བདག་དང་བཅས་པས་བསྟེན་
 བཀུར་རབ་དུ་ཞུས་ཤིང་གསུམ་པས་མཉེས་པར་བྱས། དེ་ལ་འབྲུལ་གྱི་ཚོས་གོས་
 འཚོམ་པའི་ཚེ། གྱི་རྣོན་པོས་གྲུབ་པ་དང་། ཁབ་རྣོན་པོས་ཟབ་ཅིང་སྤྱད་པ་ཐམ་བྱུང་
 དུ་འགོ་བལ་མག་ལྟེ། རྫོན་ལམ་བདུབ་པ། བདག་གིས་དགོ་བའི་ཚོ་བ་འདིས།
 མ་འོངས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་རྫོང་དང་ཤེས་རབ་རྣོན་གྱི་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག།
 ཟབ་པ་ཁབ་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག། ཁམ་ཐོགས་མེད་པ་སྤྱད་པ་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་བདུབ་པས། ཤ་རིའི་བྱའི་རྫོང་དང་ཤེས་རབ་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་དེ་གསུངས།
 ཡང་དགོ་སྤོང་ནྟམས་ཀྱིས་ཞུས་པ། འོ་ན་ཤ་རིའི་བྱ་འདི་རིགས་དང་འོངས་སྤོད་
 འབྲིང་པོ་ཅམ་ལ་རིག་བྱེད་སྐྱེ་བ་གར་མཁན་གྱི་གྱུན་དུ་འབྱུངས་པ་ཅི་ལགས་ཞུས་
 པས། བཀའ་སྐྱུལ་པ། དེ་ནི་སྤོན་གྱུ་ལ་པོ་སྤོན་གོས་ཚེན་པོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་དུས་
 དཔལ་འབྱོར་དང་ལྡན་ཡང་རབ་དུ་བྱུང་འདོད་ཁོ་ན་བསམ་པར། རང་གི་ཡབ་ཀྱིས་
 སྐྱེས་པ། དད་པས་དགོ་བ་སྐྱབ་པ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པས་གལ་གཤོད། བཞེན་ཏུ་
 དཔལ་འབྱོར་འདི་ཅམ་བཞེན་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བ་འོས་པ་མིན། ཅེས། བྲམས་པའི་
 ཚོག་གིས་ཤོག་ལྟེ་གྱུ་ལ་སྤོད་གཏད། བས་ཞིག་ལྷང་ཚེན་ལ་ཞོན་ནས་ལམ་དུ་འགོ་
 བར། མི་དབྱུལ་པོ་གི་ད་པོ་ཞིག་དང་འཕྲད་པས་རྫིང་རྗེ་སྐྱེས་དེ་སྐྱེས་པ། ད་ལྟ་བུ་

སྐལ་མེད་ལོར་ལྷན་གཉེན་གྱི་འཚོངས་པས་བསྐྱམས་ན་ཚོས་བྱེད་དབང་མེད། བྱོད་
 ལ་འཚོངས་པ་མེད་པར་ཚོས་ཅེས་མི་བྱེད་གསུངས་པར། གྱུལ་པོ། བདག་ནི་རླུང་
 བཟེད་དང་ཚོས་གོས་སོགས་ཡོ་བྱད་སྐྱབ་པའི་ཉེ་མཁོ་ལོར་རྗེས་གང་ཡང་མེད།
 ཉུས་པས། གྱུལ་པོའི་སྲས་ཀྱི་གོང་པོར་མཐུན་རྒྱུན་ནོམས་སྤྱིན་ཏེ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་
 བགས་སུ་འབྲིད་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བར་བཅུག། རིང་མིན་གོང་པོས་རང་སངས་གྱིས་
 ཐོབ། གྱུལ་པོའི་སྲས་དེ་ཆེ་བར་བསམ་ནས་མདུན་དུ་ཕྱིན་ནས་བརྗོད་དེ། རྩོམ་འབྲུལ་
 ལྷ་ཚོགས་བསྟན་པས་གྱུལ་པོ་དང་ནས། ཀྱེ་མ་རིགས་དང་སྟོབས་འབྱོར་མཐོ་ན་
 ཚོས་ཀྱི་སྐལ་པ་མེད་ཅིང་། རིགས་དམན་དབྱུལ་བ་ནོམས་ལ་ཡང་ཚོས་སྐལ་མེད་ན།
 བདག་ནི་སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་རིགས་བར་པ་དམན་པའི་རིགས་ལ། འབྱོར་བ་ཉེ་
 མཁོ་ཙམ་ཡོད་པའི་རིགས་སུ་སྟེ་བར་གྱུར་ཅིག། ཅེས་རང་སངས་ཀྱི་དྲུང་དུ་སྟོན་
 ལས་བདབ་པས་ད་ལྟ་ཤི་བྱེད་འབྱོར་བ་བར་མ་གར་མཁན་གྱི་རིགས་སུ་སྟེ་བ་
 པའོ། །སྟོན་སངས་གྱིས་འོད་སྲུང་གི་དྲུང་དུ་ཤི་བྱེད་འབྱོར་བ་དུ་བྱུང་དུས་མ་
 འོངས་པ་ན། སངས་གྱིས་ཤུག་ཐུབ་པའི་སྟོབས་མའི་ནང་ནས་ཤེས་རབ་མཚོག་དུ་
 གྱུར་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལྷང་བསྟན་པའོ། འདི་ནི་སངས་གྱིས་འབྲས་བུའི་མཛོད་
 པ་ལ་སྦྱར་ནས་ཚོས་གསུངས་པའོ། །ཞེས་མཛོད་བཀྱི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས།
 ཤི་བྱེད་འབྱོར་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་ཚོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་
 བྱས་པ་ལྟེ་བཅུ་དག་པའོ།།

XX.

ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་པ།

གྲོ་ཞིན་བྱེ་བ་ནི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཙམ་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ཀྱིས་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་
 དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ། རྟོན་ལས་བྱུང་ཞེས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བྱིས་བདག
 ལྷོ་བས་ཀྱི་སྤེལ་བྱ་བ་ནོར་ལུག་ཅིང་སྦྱིན་པ་ལ་དགའ་བ་ཞིག་ཡོད་པར། དེའི་
 བཅུན་མོ་གྱུ་ལ་སྤེལ་བར་བྱ་མིག་བསྐྱེད་པར། རྟོན་པ་ལ་ལོ་ལྔ་པའི་རྟོན་གྱི་རང་
 དོགས་སྤྱི་ཡོད་པ་ཞིག་སྐར་མ་གྱོ་བཞིན་ཉིན་སྦྱོར་བ། མཚན་མཁམ་ལ་བསྟན་པས།
 འདི་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་སྦྱོར་པ་ཞིག་ལྟེ། རྟོན་པ་ལ་ལོ་གསེར་སྤང་བྱེ་བ་
 དེའི་ཀྱང་མི་དོ་བ་འདུག་ཅེས། མིང་ལའང་གྲོ་བཞིན་སྦྱོར་བ་ལྟེ་བ་ལོ་ལྔ་པའི་
 བདགས། དེ་གཞིན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དུ་གྱུར་ཏེ་ཆེར་ཡོང་དུས། མལ་
 ཚོག་ཚུབ་སྦྱས་པས་ཀྱིན་བྱས། སའི་བཀག་ཀྱང་མཉམ་པར་གྱི་མཚོར་རིན་པོ་ཆེ་
 ལེན་དུ་འགྲོ་བར་ཆས། མའི་མཚི་མ་བཏང་བས། ང་འགོ་ཁར་དུ་བ་དེན་འབྲེལ་
 འན་པ་མ་འདི་འན་སོང་དུ་འགྲོ་འདོད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་ཅེས། ཚོག་ཚུབ་སྦྱས་
 ཏེ། དེན་མཐུན་འགའ་ཞིག་དང་བཅས་གྱི་མཚོར་གཟིངས་ལ་བཞུགས། དེ་ནས་
 རིན་པོ་ཆེ་མང་པོ་ལོན་ཏེ་གྱི་མཚོའི་མཐའ་བྱེ་མའི་གླིང་དུ་བསྐྱེད་པས། འཇིག་
 དེན་གྱི་ཁམས་ན་བཟླ་བས་མི་ངོམས་པ་ནི་མ་གསུམ་ཡོད་དེ། ལྷོན་པ་སངས་གྱིས་
 དང་། རི་རབ་ལྷན་པོ་དང་། གྱི་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་ནི་བཟླ་བས་མི་ངོམས་
 པས། གྲོ་བཞིན་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་མཚོ་ལ་བཟླ་བས་ཡངས་ནས་གཉིད་མཁུགས།
 ལྷོ་དོ་གཉིད་ལ་ཤོར། ཚོང་པ་གཞན་ནི་མས་གཉིད་སང་དེ། དེད་དཔོན་བྱོན་
 བྱུང་བར་བསམ་ནས་མགྲོགས་པར་ཕྱིན། དེ་ནས་གྲོ་བཞིན་སྦྱོར་བ་ཉི་མས་དོས་པས་

མནལ་སད། རོན་མཐུན་ཞེས་སྟེགས་པས་བྱེ་མའི་ལམ་རྒྱུང་གིས་བསྐྱབས་པས་
 ལམ་མ་རྟེན། ལས་དབང་གིས་རྫོང་ཕྱོགས་སུ་སོང་སོང་བས་ངལ་ཞིང་དུབ་པ་དང་
 ཡིད་གདུང་བས་བསམ་པ། རོར་ཡོད་བཞིན་དུ་ཚོག་ཤེས་མེད་པར་རོར་རྒྱུབ་པའི་
 བསམ་སྒྲོལ་འདི་རང་གི་རང་ལ་སྤྲད་པ་དང་། ལྷོད་པ་དང་། བཞོན་པ་བྱེད་པ་
 རྩལ་མ་ཡིན་པའི་ལས་འདི་དག་གིས་བྱས་སོ། མི་ཐམས་ཅད་རོར་རྒྱུབ་པའི་བག
 ཚགས་གོམས་པས་སྒྲོ་སྒྲོངས་པ་ཞེས་པས་ཀྱི་རི་ཐོབ་ཀྱང་ནམ་གྱི་བར་ཚོག་
 ཤེས་དང་ཚོམ་པ་མེད། ས་མཁའི་འོག་འདི་ནི་འབར་བའི་མེས་བསྐྱེད་པའི་དབྱུལ་
 བ་སོགས་ངན་སོང་གི་གནས་ཡིན་ལ། ས་མཁའི་འདི་ཉི་མས་ཚོག་པས་བདག་ནི་
 རབ་དུ་སྐོམ་ཞིང་རི་དྲགས་འོང་བ་བཞིན་ཅི་བྱ་གར་འགོ་སྐྱེས་ལྟེ་དལ་བྱས་སོང་བ་
 ལས། ལྷགས་ཀྱིས་གོང་བྱེད་ཞིག་མཐོང་བའི་སྐོ་དུང་དུ་ཕྱིན་པས། སྐྱེས་བུ་མིག་
 དམར་བ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་འདུག་པ་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་བར་ཅི་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་ནང་
 དུ་ཞུགས་པས་ཡི་དྲགས་མང་པོ་ལྷན་གྱི་ཤ་དང་རུས་པ་རྒྱ་གྱུས་ཀྱིས་བར་སྐྱེས་
 ཤིང་། ཤིང་བསྐྱེད་པའི་དུས་བུ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཀྱིས་འཇུག་ནས། དེ་རིང་རྒྱའི་
 མིང་ཐོས་པས་ངེད་ལ་རྒྱ་སྤངས་ཟེར་བར། ལྷོ་བཞིན་སྐྱེས་རང་གི་སྐོམ་པ་ཡང་
 བཞེད་དེ། དེ་དག་གིས་སྐྱེད་བསྐྱེད་ལ་སྐྱིང་རྗེས་ཅི་དྲག་དུ་གྱུར་ནས། དེ་དག་ལ་
 རྒྱུ་པས། བྱེད་ཞེས་སྐྱེད་བསྐྱེད་ལ་བཞེད་དཀའ་ཞིང་ཐར་པ་མེད་པ་འདི་འདྲ་ལས་
 ཅི་བྱས་པ་ལས་བྱུང་རྒྱུ་པས། བདག་ཞེས་ཐར་མེད་རང་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྐོན་
 རང་གིས་ང་གྱི་ལ་གྱིས་གཞན་ལ་སྐྱེད་དོག་གིས་སྐོན་ཅིང་། སྐྱར་པ་བདེ་བ་དང་།
 གཞན་གྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པ་དང་། གཞན་ལ་ཚོག་ཚུབ་སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱིན་
 པ་མ་སྐྱིན་ཞོར་འཕྲོགས་པ་དང་། གཞོན་སེམས་བྱས་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱུང་མ་ལ་
 འབགས་པ་སོགས་ལས་ངན་སྐྱེ་ཚོགས་བསགས་པས་ཡུན་རིང་ལ་དོས་དྲག་པའི་

སྤྱུག་བསྐྱེལ་འདི་ལྟ་བུ་སྤྱོད་བཤགས་ཟེར་རོ། །ཀུན་ལང་དེ་ལྟ་བུའི་ཡི་དུགས་
 མང་པོ་མཐོང་བས་སྤྱིར་ཇི་དུག་པོ་སྤྱིས་སོ། དེ་ནས་ཕྱིན་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ལྷོ་བས་ཀྱིས་ངན་འགྲོའི་གོང་ཁྲིར་དེ་ལས་ཐོན་ནས། རྣམས་ཀྱི་ཚལ་གྱི་བ་བསིལ་
 ལམ་པ་ལ་ཕྱིན་ཀྱང་ལས་རིང་བ་དང་། བཀྲེས་ཤིང་སྐོམ་པས་ལོང་བ་བཞིན་འོད་
 བྱེད་ཀྱི་རིམ་ལྡུངས་པས། ཉི་མ་རྒྱབ་པའི་མཚམས་སུ་སྤྱོད་ཤིང་དང་མེ་དྲོག་གིས་
 བགྲོན་པའི་སྤྱིར་པོ་བྱང་ལྟ་བུའི་གཞུག་ཡས་ཁང་ཞིག་མདུན་དུ་མཐོང་། དེར་རྒྱབ་
 དང་སྐར་མ་ཤར་བའི་མཚམས་སུ་མཛེས་པའི་ལྟ་མོ་བཞི་བྱང་ནས་སྤྱིས་བྱ་
 མཛེས་པ་
 བཞིག་འདོད་ཡོན་ལོངས་སྤོད་དང་བཅས་བདེ་བ་ཕྱན་སྤུམ་ཚོགས་པ་སྤོད་པ་དེ
 དག་གིས། སྤོ་བཞིན་སྤྱིས་མགྲོན་དུ་བོས་ཏེ་བཟའ་བདུང་ཞིས་པོས་མཉེས་པར་
 བྱས། ཐོ་རངས་སྤོ་འོད་ཤར་བ་དང་མི་དྲག་པ་བཞིན་གཞུག་ཡས་ཁང་དང་ལོངས་
 སྤོད་དང་ལྟ་མོ་མཚམས་ཡལ་ནས། སྤྱིས་བྱ་མཛེས་པ་དེ་མདོག་དང་སྤོ་བས་ཉམས་
 ཤིང་སལ་བྱུབ་པས། སྤྱི་བ་དུ་ཤིན་དུ་འཛིགས་པའི་བྲི་མང་པོ་ཅུབ་སྤྱེལ་དང་
 མགྲོན་པ་ནས་བརྒྱུང་ག་མཚམས་ཚོས་པས་མི་དེ་སྐད་ངན་འདོན་ཞིང་ག་ཁྲག་ཐམས་
 ཅད་ཟད་ཟད་ཟད་བར་བྱེད་དོ། ཡང་ཉིན་མོ་འདས་མཚན་གྱི་ཆ་ཟིན་པ་དང་གཞུག་
 ཡས་ཁང་དང་། ལྟ་མོ་བཞི་དང་མཛེས་ལམ་སྤྱིས་བྱ་དེ་དང་། ལོངས་སྤོད་སོགས་
 སྤར་བཞིན་བྱུང་སྤྱི་རྒྱབ་མོ་བདེ་སྤྱིད་དང་ལམ་ནོ། དེ་ལྟར་ཉིན་སྤྱུག་མཚན་བདེ་བལ་
 ཡ་མཚན་དེ་གོ་བཞིན་བྱེད་ནས་སྤྱིས་བྱ་དེ་ལ་དྲིས་པར། དེས་སྤྱིས་པ། སྤོགས་པོ་
 བྲིད་ནིངས་ངོ་ཤེས། ང་ཡང་ནོར་ལས་བྱུང་བའི་བྲོང་ཁྲིར་ནས་ཡིན། བདག་
 ཕུགས་སྤོངས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་དྲིག་དུ་ཕུགས་ཀྱི་ག་བཙོངས་ནས་ཡོ་བྱད་སྤྱི་བལ་པ་ལ།
 འཕགས་པ་སྤྱིར་ཇི་དུག་ཏེ་གཏེར་ཀྱ་དུ་ཡ་ན་བསོད་སྤོམས་ལ་ཕེབས་པས། །བདག་ལ་
 ཕུགས་བཅེ་བས་བྲིད་ལས་ངན་འདི་འདྲ་བསགས་ན་སྤྱིར་བྲིད་རང་གི་ཐོག་དུ་

འབབས་པས་སྲིག་པ་མ་གསོག། ཅེས་གསུངས་པར། བདག་གིས་མ་ཉན་པར་
 སྤང་ཡང་གསུངས་པ། གཤམ་ཉེ་འདྲི་ཉིན་མོ་སྲིག་པ་ལ་ཅེས་ཀྱང་མི་འདོམས་ན།
 མཚན་མོ་དམ་ཚོག་དང་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་སྲིམ་པ་ལོངས་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་
 པར། བདག་གིས་རྣམ་མོ་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་སྲིམ་པ་བསུངས་ཤིང་གྲངས། ཉིན་མོ་
 སྲིག་པ་སྤྱད་པས་ད་ལྟ་མཚན་མོ་བདེ་ཞིང་། ཉིན་མོ་སྲིག་པ་བསུངས་དཔག་དུ་མེད་པ་
 མྱོང་བའདི་ལྟ་བུར་སྦྱེས། ད་ཀྱི་དུང་ལྟ་བུ་ཉེན་ཉམས་བདག་གི་བྱ་ལ་རང་རེད་
 །ཁང་བའི་རྒྱར་མཐའ་ན་གསེར་གྱི་སྒོ་དུ་སྤྲོད་ནས་ལོད། དེ་དུང་ལ་སྲིག་པ་སྤོང་བ་
 དང་། འཕགས་པ་ཀ་དུ་ལ་ན་ལ་བསོད་སྟོམས་སྤུལ། སའི་དོན་དུ་བསྐོ་བ་ཞུས་
 ཤིག་གསུངས་དང་ཟེར་བར། དེ་བཞིན་བྱའོ་གསུངས་ནས་བྱོན། དེ་ནས་ཡང་
 ལྷ་དེ་གཞལ་ཡས་ཁང་ཞིག་གི་ནང་ན། རིན་པོ་ཆེ་དང་། བསྐྱེད་ཀྱི་མཛེས་ཤིང་
 དགའ་ཚལ་དང་ལྷན་པར་སྦྱོར་བུ་གཅིག་དང་ལྷ་མོ་ཞིག་རིན་ཆེན་གྱི་དང་ལོ་བྱང་
 ཀྱིས་སྤུག་པར། ལྟོ་བཞིན་སྦྱོར་མཚོན་ཅིང་། ཉིན་མོ་བདེ་སྦྱིད་དང་ལྷན་ལ། མཚན་
 མོ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷ་མོ་སོགས་གར་སོང་མེད་པར་སྦྱོར་བུ་དེའི་ལྷས་དུག་
 སྤུལ་འཛིགས་པ་ཞིག་གིས་ལན་བདུན་བཞིས་ཤིང་བཅིངས་ཏེ་ཀྲུང་པ་ནས་བརྒྱང་
 ཟེར་བུར་ཅིང་། ཡང་སྐུ་རེངས་ཤར་བ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་ལྷ་མོ་དང་བཅས་པ་
 སྤར་བཞིན་བྱུང་། མི་དེ་ཡང་སྤར་བཞིན་གསོས། རིན་པོ་ཆེའི་གྱིན་དང་ལོ་བྱང་
 སོགས་ཉིན་མོ་བདེ་སྦྱིད་ལ་སྦྱོད། ཡང་ས་མཉམ་བ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་ལྷ་མོ་
 དང་བཅས་གར་སོང་མེད། སྤུལ་དེ་དུང་ནས་མི་དེ་བསྐྱེད་ཤིང་སྤྱི་བོ་ནས་བརྒྱང་
 འགྲུག་ཐམས་ཐམས་ཅད་རྟ་རྟ་དུ་རྟ་བ་སོགས་དེ་ལྟར་ཉིན་མཚན་དྲིལ་དུ་མྱོང་
 པར། ལྟོ་བཞིན་སྦྱོར་གྱིས། སྦྱོར་བུ་བྱེད་ལས་ངན་འདི་ལྟ་བུ་ཅིལས་བྱུང་སྤྲོད་པས།
 དེ་ན་རེ་བདག་འོར་ལས་བྱུང་གི་གྲོང་བྱེད་ནས་ཡིན། བདག་གིས་གཞན་གྱིས་རྒྱང་

མ་ཀུས་པས་ཆད་པ་ཕོག་ཅིང་། ད་དུང་མ་ཉན་པས། འཕགས་པ་ཀུཏུཡ་ནས་
 བདག་ལ་སྦྱིང་ཇེས་ཀྱིས་འདིར་སྤྲོད་ཅིང་ཕྱི་མ་ལས་ལྷི་བ་འདི་མ་བྱེད་གསུངས་
 ཀྱང་ད་དུང་མ་ཉན་པར་སྤྲོད་ཡང་གསུངས་པ། ཀྱིས་ཅི་ལྟར་ལྷོ་ལྷོ་ལས་འདྲི་མི་
 སྤོང་ཀྱང་། ཉན་ཕྱི་མ་ལེབ་མར་མེལ་འབབས་པ་དང་། ཁྱི་ལྷ་བྱུང་སྤོང་པ་འདི་
 སྤོངས་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པས་སྤྲོད་ཉན་མོ་ཚུལ་བྱིས་སུ་ཡང་དག་སྤངས་
 ཤིང་བསྤུངས་པས། ད་ལྟ་ཉན་མོ་བདེ་སྤྱིད་དང་ལྷན་ཞིང་། མཚན་མོ་སྤྱུག་བསྡུལ་
 སྤོང་པ་འདི་ལྷ་བྱུང་སྤྱེས་པ་ལགས། ད་ཀྱིས་ལོ་ལས་བྱུང་གོང་དུ་བྱོན་ནས་བདག་
 གི་བྱུལ་འདི་སྤྲོད་གསུངས། རང་རེད་མེད་གནས་ནགས་སྤྲོད་ཏེ་བཞག་ཡོད།
 དེ་སྤུང་ལ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱེད་དང་ཀུཏུཡ་ན་མཚོད་ནས་བསྡོམ་ལྷུས་ཤོག་གསུངས་
 དང་ཟེར་བར། ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་བྱོན་པས། ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་ཞིག་ན་ཞོར་
 བྱུང་གྱིན་དང་ལོངས་སྤོང་ལྷན་པར་ལྷ་མོ་མཇེས་སྤྱུག་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་དཔལ་ལ་ལོངས་
 སྤོང་པ་ཞིག་གིས། གོ་བཞེན་སྤྱེས་ལ་ལྷའི་ཞལ་ཟས་དང་བདུན་ཅུ་འདི་བདུང་བ་དངས་
 པ་བཞེས་པའི་ཚོ། གཞལ་ཡས་ཁང་དེད་ཀྱི་ཀྱང་བཞེ་ལ་ཡི་དུགས་བཞེ་བདགས་
 ཉན་ཉམ་ཐག་ཅིང་བལྟ་མི་བཟོད་པ་འདུག་པས། དེ་དག་གིས་གོ་བཞེན་སྤྱེས་ལ་
 སྤྲོད་ཟེར་བའི་བདེ་བྱས་ཤིང་ལྷོགས་སྤོང་མི་བཟོད་འདུག་པར། ཤིན་དུ་སྦྱིང་ཇེ་བའི་
 ཟན་ཆང་རེ་བྱིན་པས། གཞིག་ལ་སྤུབ་མར་སོང་། གཞིག་ལ་ལྷུགས་ཀྱི་ཕོ་ལྷས།
 གཞིག་ལ་རང་གི་ཤ། གཞིག་ལ་ནྱུ་ཁྲག་དུ་སོང་། དེ་དག་སྤྱུག་བསྡུལ་བཟོད་མི་
 ཤེས་པར་གྱུར་པ་ལ། ལྷ་མོ་དེས་སྤྱེས་པ། བདག་གི་སྤོང་ནས་འདི་དག་ལ་ཟས་
 མ་སྤེར་ཞིག་ཞུས་པས། དེ་འདི་ལྷ་བྱུང་སྤྱེས་ལ་ཟས་བྱིན་པས་ལན་ཟེར་བར།
 དེད་ཀྱི་མཚན་དེས་པས། ལྷ་མོ་ན་རེ་བདག་སྤོང་ཞོར་ལས་བྱུང་བའི་གོང་དུ་བྱིས་
 བདག་གིས་ཆུང་མ་རབ་དག་ཞེས་པར་ཡོད་དུས། སྤྱེས་སྤྲོད་མཚོད་པའི་དུས་

སྤྱིར་བཟང་པོ་ལ་མཚོན་པའི་ཟས་ཞིག་པོ་བཤམས་པའི་ཚེ། འཕགས་པ་ཀུ་ཡ་
 ན་བསོད་སྒྲོམས་ལ་བྱོན་པར་བདག་གིས་མཚོན་པ་ཆེན་པོ་བྱས། བྱུགས་ཇེས་
 བརྒྱང་སྟེ་གཤེགས་ཇེས་བདག་གི་བྱིས་བདག་བྱས་ཟེ་དགའ་བ་ཞེས་པ་བྲུས་བྱས་
 བས་སྐྱབས་བྱུང་བ། བདག་གི་དད་པ་དང་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་
 མཚོན་པའི་ལོ་གྲུས་བཤད་པས་ཁྲོས་ནས། མཚོན་པའི་གྲི་གྲུ་སྐར་མཚོན་པ་མེད་
 པར། དགོ་སྤོང་སྐྱ་མེད་གཡོ་ཅན་དེ་ལ་གཡུབ་སྦྱིན་ན་འོང་ཞེས་འབར་བས། ད་ལྟ་
 བྲི་ཀོང་དང་པོ་ལ་བདགས་པའི་ཡི་དུགས་འདི་བདག་གིས་བྱིས་ཐབ་དེ་ཡིན་ཞིང་།
 ཟས་གཡུབ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ལས་དེའི་ཚམ་སྦྱིན་ཅིང་། བྲི་ཀོང་གཉིས་པར་བདགས་
 པ་འདི་བདག་གིས་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་དུས་དགོ་སྤོང་དེ་ལྷགས་གྲི་ཐོ་ལྷན་མི་ཟ་བ་ཞེས་
 སྐྱུས་པས། ད་ལྟ་ཟས་ཐོ་ལྷན་དུ་འགྲོ། དེ་བཞིན་བྲི་ཀོང་གསུམ་པར་བདགས་པ་
 འདི། དེའི་དུས་མནའ་མ་ཡིན་ཏེ་དུག་དུང་ཟས་སྦྲོན་ལ་ཟ་ཞིང་བདག་ལ་མནའ་
 བྱས་ནས་རང་ག་ཟེ་ཞེས་སྐྱུས་པས་ད་ལྟ་ཟས་རང་གར་འགྲོ། བྲི་ཀོང་བཞི་པར་
 བདགས་པ་འདི། དེ་དུས་བདག་གིས་གཡོག་མོ་ཡིན། སྦྱོན་དུ་ཀྱི་ཞིང་ཚོགས་
 བྲལ་ཟ། ཞེས་སྐྱུས་པས་ད་ལྟ་ཟས་ཚོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཡིན། བདག་ནི་འཕགས་
 པའི་བཀའ་རྒྱུས་ད་ལྟ་སྦྱེད་འོངས་སྤོང་དང་ལྷན་པ་ཡིན། ད་གོ་བཞིན་སྐྱེས་
 རང་ལྷལ་དུ་བྱོན་ནས་བདག་གིས་བྱ་མོ་ལ་འདི་སྐད་གསུངས་དང་། བྲིད་ཀྱི་པའི་
 བྲང་པ་ན་གསེར་གྱི་གཏེར་བཞི་ཡོད། དེ་དག་ཐོན་ལ་དགོ་བ་ཅི་རིགས་པར་ཐོངས།
 བྲིད་པར་འཕགས་པ་ཀུ་ཡ་ན་མཚོན་ཅིང་པ་དང་མིང་པོ་སོགས་ཡི་དུགས་འདི་
 ཚམས་གྲི་དོན་དུ་བསྐོ་བ་ཞུས། གོ་བཞིན་སྐྱེས་བྲིད་རང་ལྷལ་ནས་ཐོན་ནས་ད་བར་
 ལོ་བཅུ་གཉིས་སོང་འདུག་པས། དངལ་དུ་བ་མ་མཚོན་པར་རང་ལྷལ་དུ་བྱོན་ཅིག་
 ཅེས། བྲི་ཀོང་ལ་བདགས་པའི་ཡི་དུགས་བཞི་པོ་དེས་སྦྱགས་ནས། མནལ་དུ་སོང་།

བའི་བར་ལ་རང་ཡུལ་གྱི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ན་སྐད་ཅིག་ལ་སྐྱེ་བས་འདུག། དེ་ནས་
 ལངས་དེ་ཕྱིན་བས། དེ་ནས་ཕུན་ཚོང་པ་ནི་མས་སྐྱེ་བས་ཅིང་པ་མ་གཉིས། ལྷོ་བཞིན་
 སྐྱེས་གོངས་པར་བསམ་ནས་མང་དུ་བས། གཉིས་ཀ་མིག་ལོང་ཞིང་མུང་ན་གྱིས་
 གཏུངས་དེ། ལྷ་ཁང་ནི་མས་ཀྱི་ལོགས་ལ་མིང་ཡིག་གིས། མཚོད་པ་སྤྲུལ། དགོ་
 སྤོང་སོགས་མགོན་དུ་གཉེར་ཞིང་བཀུར་སྟེ་དང་བསྟོན་བསྟོན་ལམ་ལུས། དེ་དག་
 གཞིགས་ནས་པ་མ་ནི་མས་བདག་གི་བར་ཐག་བཅད་འདུག་ཅིང། འདུས་བྱས་
 ཐམས་ཅད་མི་དྲིལ་བར་འདུག་པས་གང་ལ་ཡང་སྟོང་པོ་མེད་ཅིང། མ་དེག་སྟོངས་
 པ་འདི་ནི་གཉིད་དང་འདྲ། འཁོར་བའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་འབྲུལ་པ་དང་འདྲ།
 ལུས་སྐྱེ་བའི་མ་ནི་ཞིང་ས་འདྲ། ས་བོན་འདི་བས་བའི་པ་ནི་འབྲུ་དང་འདྲ། མགོན་པོ་
 ཚོགས་པ་འདྲ་ཞིང་སྟོང་པོ་གང་ཡང་མི་འདུག་པས། དེ་ནི་བདག་ཀྱིས་སྤངས་དེ་
 རབ་དུ་བྱུང་བར་བྱའོ་སྐྱེ་བ་ལྟེ་རང་གི་པའི་ཀྱིས་དུ་བྱོན་པས། ལྷོ་བཞིན་སྐྱེས་ནི་བ་
 བྱེ་བ་དེ་བྱོན་བྱུང་ཞེས་སྐྱེས་ཡང། པ་མ་གཉིས་ངེད་ཀྱི་བྱ་དེག་ལ་ཡོད་ཅེས་ཡིད་
 མ་ཆེས་པར། ལྷོ་བཞིན་སྐྱེས་ཀྱིས་ང་ཡིན་གསུངས་པས་སྐད་ངོ་ཤེས་དེ། ཡབ་
 ཡུམ་གཉིས་ཀ་སྐྱེན་བྱེ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། དེ་ནས་པ་མ་དང་ནང་མི་ནི་མས་
 ལ་ལེགས་པར་དཀྱོལ་དེ་རབ་དུ་བྱུང་བར་ལུས། ཡི་དུགས་ནི་མས་ཀྱིས་འཕྲིན་ནི་མས་
 སོ་སོར་སྤྲད་པས། རང་རང་གི་ཉེ་བ་ནི་མས་ཀྱིས་གསེར་སོགས་བཅའ་བས་ཇི་ལྟར་
 ཟེར་བ་བཞིན་སྟེད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་ནས། སོ་སོ་ནས་འཕགས་པ་ཀུ་ཡ་ན་མཚོན་
 ཅིང་བསྟོན་བཞུས། དེར་ལྷོ་བཞིན་སྐྱེས་ཀུ་ཡ་ན་ལ་རབ་དུ་བྱུང། སྤྱིང་ལུག་
 སྤངས་ནས་ཚོས་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་གྱིན་ལུགས་དང། སྤྱིར་འོངས་པ་དང།
 མི་འོངས་པ་དང། དགྲ་བཅོམ་པ་ཁམས་གསུམ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
 འབྲས་བུ་ཐོབ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་གྱི་ལ་བྱེད་ཚལ་སྤྲིག་མའི་

ཞགས་ན་བརྒྱགས་པའི་དྲུང་དུ་སོང་ཞེས་ཀུའུ་ཡ་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་ཕྱོད་དེ།
 སངས་གྲིས་དང་མཇལ་ཞིང་རབ་དུ་དགའ་ཞིང་མོས་པ་ཐོབ་ནས་ཚོས་ལུས་ཀུན་
 དགའ་ར་བ་དང་མཉམ་པའི་གནས་ཤིག་བརྟན་དེ་ཐོབ། དེར་བཙོན་ལྡན་འདས་
 ལ་ཤེགས་ནས་ཚོས་གསུངས་པར་དགོས་ཤིང་འཇམ་ལ་མཚན་དེ་སྤོང་གྲིས་ལས་ཅི་
 ཡི་ཡིན་ལུས་བར། བཀའ་སྤུལ་བ། སྤོང་སངས་གྲིས་འོད་སྤུང་བྱུང་ན་ལས་
 འདས་པའི་དུས། གྲིལ་པོ་གྲི་གྲི་ཞེས་པས་སངས་གྲིས་ཀྱི་མཚོན་དེན་རིན་པོ་ཆེ་
 ལས་བཞེངས་ཏེ་མཚོན་པའི་གྲིན་བྱས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཐོབ། སྤྲར་སྤྲས་ཀྱི་
 དུས་སྤྱོད་ལ་ཚགས་ཤིང་སྤོངས་པས་མཚོན་པའི་གྲིན་ཆད། དེ་དུས་བྱུང་བྱོགས་
 བས་འོངས་པའི་དེད་དཔོན་ཞོར་སྤྱོད་ཞེས་པས་ན་བའི་གྲིན་དང་། བཞུན་ཡང་ཞོར་
 མང་པོ་ཕྱལ་ནས་ཞིག་གསོས་བྱས། །སྤོང་ལས་བདེ་པས་ད་ལྟ་གོ་བཞིན་སྤྲེས་སོ།
 འདི་གྱི་མཚོན་ལས་དུང་ལ་དུབ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ནི་འགོ་ཁར་མ་ལ་ངན་སོང་དུ་འགོ་
 འདོད་པ་ཞིག་འདུག་ཅེས་ཚོག་ཚུབ་སྤྲེས་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། བཞུན་ཡང་ལས་ཀྱི་
 ལྷག་ཅུང་ཟད་ལས་བྱུང་བའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། སངས་གྲིས་འབྲས་བུའི་མཚན་
 པས་གང་འདུལ་གྱི་ཚོས་གསུངས་པ་སྟེ། མཚན་བཞུ་དབག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས་
 གོ་བཞིན་སྤྲེས་ན་བ་བྱི་བ་རིའི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོན་སྤོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་
 གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་ཉི་ཤུ་པའོ།།

ལྷོན་པོའི་བྱ་སེང་གེར་བྱ་མོ་ཅི་ལ་ཞེས་པ་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ཞིག་སྟེ། ཡང་དེའི་
 ལྷོན་པོ་ཅི་ལ་ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱང་སྟེ། མཚན་མཁན་གྱི་བཟུངས་ནས་ཉེ་བའི་ཅི་
 ལ་ནི་ཡོན་ཏན་ལྷན་སྟུང་ཚོགས་པ་དང་ལྷན། ཅི་ལ་ནི་གྱུ་ལ་པོའི་བཅུན་མོར་གྱུར་
 བས་པ་གསོད་པའི་བྱ་ཞིག་སྟེ་བར་འགྱུར་ཞེས་བཟུངས། དེ་ནས་ལྷོན་པོའི་བྱ་གཞི་པ་
 ས་འཚོ་ནི་སྟོན་པ་གྲོང་བས་ཡངས་པ་ཅན་མཉམས་སྦྲང་ཞིང། པ་དང་བྱ་གཞི་པ་
 སེང་གོ་གཉིས་ལ་སྟེང་མོས་ཚལ་གྱི་ཆེ་ཞིང་ལམས་པ་རེ་རྟེན། ལྷན་སྟེང་ཚལ་
 དེར་བསོད་ནམས་པ་ཞིག་གིས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱབས་ལྷན་གསལ་གཞུག་ལག་
 ཁང་དང་བཅས་པ་བཞེངས། མཐར་ལྷོན་པོ་དུས་བྱ་ཁྲོ་བ་མེད་ཅིང་ལྷོ་གྲོས་དང་ལྷན་
 པ་དེ་མཐོ་རིས་སྤྱད་གཤེགས། པའི་ཚབ་དུ་བྱ་སེང་གོ་བསྐྱོས་ཏེ་ཡངས་པ་ཅན་པ་
 མཉམས་ཅད་ཀྱི་གྲུས་པས་བཀུར། བྱ་ས་འཚོ་ལ་གང་ཡང་མ་ཐོབ་པས་གྲོང་བྱུང་
 གྱུ་ལ་པོའི་ཁབ་དུ་ཕྱིན་ཏེ་གྱུ་ལ་པོ་གཞུགས་ཅན་སྟེང་པོ་ལ་གྲུས་པས་བདུང་ཅིང།
 གྱུ་ལ་པོས་ཀྱང་བཅེ་བས་གཞུང་དཔོན་གཡོག་མཛེའ་བར་གྱུར། བས་ཞིག་གྱུ་ལ་
 པོའི་བཅུན་མོ་གྲོངས་པས་གྱུ་ལ་པོ་སྤྲོད་ན་གྲིས་གཤུངས་པའི་ཚོ། ལྷོན་པོ་ས་
 འཚོས་བསམ་པ། གྱུ་ལ་པོ་འདིའི་བཅུན་མོར་རང་གི་ལྷོན་པོའི་བྱ་མོ་ཉེ་བའི་ཅི་ལ་
 འོས་པར་བསམ་ནས། གྱུ་ལ་པོ་ལ་ལྷུས་ཤིང་གྲོས་བྱས་ཏེ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ཕྱིན།
 དེའི་དུས་སྤྱི་ཡངས་པ་ཅན་པ་མཉམས་ཀྱིས་ནང་བྲིམས་བཅས་པར། ཉེ་བའི་ཅི་ལ་ནི་
 ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པས་སྟེང་མོས་ཚལ་གྱི་ཁང་བརྒྱ་དུ་བཞག་ནས། དུལ་པ་སྟེ་
 སྟོན་པ་ལས། ལྷན་དུ་སྤྲུས་ཀྱང་དབང་གྱི་མེད་པ་དང། གཞན་ལ་མི་སྟེར་བའི་
 བྲིམས་བཅས་པ་དང་ཐུག། དེར་ས་འཚོས་སྟེང་མོས་ཚལ་དུ་ཕྱིན་ནས་ཉེ་བའི་ཅི་
 ལ་ལ་གྲོས་བསྟེན་བསྟེན་པའི་དུས་བྱས། ཇིས་སྤྲུས་འཚོ་འཁོར་བཅས་ཉེ་བའི་
 ཅི་ལ་ཀྱང་ཕྱིན་པས། ཡངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤི་བ་ཞིག་གཞོན་སྟེན་དུ་སྟེས་ནས།

མིའི་ཁྲིམ་དུ་རྒྱུ་ལ་ཡུལ་འདིར་ཕྱིའི་དགུ་དང་ཀུན་མ་གྲུང་ནངས་བདེ་བའོ།
 ཞེས། གྱི་སྒྲིའི་ཐོང་དུ་རྒྱལ་བྱ་ཆེན་པོ་སྐད་སེང་བ་ཞིག་བཏགས་ཏེ། ཕྱི་ནས་དགུ་ཀུན་
 གྲུང་དུས་འདྲི་དེས་རྒྱལ་བྱ་དེ་དགོལ་བ་ཡིན་པས། ཉེ་བའི་ཚོལ་ཀུ་མི་རྣམས་ནང་
 དུ་ཞུགས་ཚམས་ལ། འདྲིའི་རྒྱལ་བྱ་དགོལ་བས་ཡངས་པ་ཅན་པ་རྣམས་གོང་ཁྲེར་གྱི་
 ཁྲོད་ཐོག་མས་ཅན་ཚོལ་བས་ཀུ་མི་རྣམས་སྐྱབ་པ་དང་། ཚོལ་སྤྲོད་དུ་ཕྱིན་པས།
 ཉེ་བའི་ཚོལ་དང་ཞེས་ནས་ཚོལ་གིང་དྲར་སྤོན་དེ་བྲོས་ནས་ཕྱིན། ཡངས་པ་ཅན་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་དེད་པས་ས་འཚོས་མདའ་གྱི་བ་ཅིང་གྱི་བ་པོའི་ཁབ་དུ་འཕྱོར། དེ་ནས་
 ཉེ་བའི་ཚོལ་ནི་མ་ཐོབ། ཚོལ་འདི་གྱི་ལ་པོའི་བཅུན་མོར་གྱུར་ནས་པོས་དེ་པོའི་བྱ་
 ཞིག་སྤྱོད་པར་མཚན་མཁམན་གྱིས་བཤད་པ་ཡིན་པས། འདི་ནི་གྱི་ལ་པོའི་བཅུན་མོར་
 མི་རུང་ངོ་ཞུས་པས། གྱི་ལ་པོ་དེ་ལ་ཡིད་ཆགས་ནས་གསུངས་པ། བྱས་པ་གསོད་
 པ་གལ་སྲིད་གསུངས་དེ་བཅུན་མོར་བཞེས། དེ་ལ་སྲས་ཤིག་འབྲུངས་པ་མིང་མ་
 སྤྱིས་དགུ་ཞེས་བཏགས། བྱ་དེ་མཚན་མཁམན་ལ་བཟུན་པས། འདི་ནི་པོ་པོས་དེ་པོ་
 ཞིག་ཡོང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་། གྱི་ལ་པོ་ལས་དབང་གིས་ཡིད་ཆེས་མ་མཛོད། སྐབས་
 དེར་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་མོས་ཚལ་ཨེ་མ་ལྷ་ནགས་ལས་རྩ་གིང་གི་སྤོང་པོ་ཞིག་
 ལས་བྱ་མོ་མཚན་ལྡན་ཞིག་སྤྱིས་པ་མིང་ཨེ་མ་སྤོང་དུ་བཏགས། དེ་སྤྱོད་སྤོངས་
 རྣམས་ཁང་བཟང་དུ་བཞག་ཅིང་ཡུལ་པ་སྤྱིའི་སྤོང་པ་ལས། སྤོང་དབང་དང་གཞན་དུ་
 མི་གཏོང་བའི་ཁྲིམས་བཅས་སོ། དེ་ནས་ཨེ་མ་སྤོང་དང་འགོགས་པར་འདོད་པའི་
 སྤོང་པོ་རྣམས་དེའི་གཟི་བརྗོད་མི་བཟོད་ཅིང་འདར་བདང་། དུག་སྤུལ་ཞིག་གིས་
 བསྐྱུངས་པར་བྱེད། དེ་ནས་སྤོང་བཟོ་མཁམན་ཀུན་དུ་གྱི་བ་འབའ་ཞིག་ཡུལ་དེར་གྲུང་བ།
 ཨེ་མ་སྤོང་གིས་སྤོང་བ་རྣམས་བོས་ནས་ཡུལ་ཁམས་སོ་སོའི་གྱི་ལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 གཟུགས་རི་མོར་འཕྱོར་བཅུག་པས། གྱི་ལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤོང་པོའི་སྤོང་བཅུན་

ལ་ཡིད་ཆགས་དེ། འདི་སྤྱི་ཡིན་དྲིས་པར། ལྷ་བཟོ་འོས་སྤྱིས། འདི་གྲུལ་པོའི་
 ཁལ་གྱི་ས་སྐྱོང་ག་ཟུགས་ཙན་སྤྱིང་པོའོ། ཞེས་སྤྱིས་པས། ཨ་སྤྱི་སྐྱོང་དེ་ཁོ་ན་
 ཡིད་ལ་བསམ་པས་བྱ་བ་གཞན་མི་དྲན་པར་གྱུར་རོ། དེ་ནས་གྲུལ་པོ་ག་ཟུགས་ཙན་
 སྤྱིང་པོས་ཨ་སྤྱི་སྐྱོང་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་གཏམ་གསན་པས་ཐུགས་སོང་ནས། སྤོན་
 པོའི་བྱས་འཚོ་ལ་སློག་དུ་ལོ་གྲུལ་གསུངས་པར། ས་འཚོས་སྤྱིས་པ། གྲུལ་པོ་
 རང་ཚོད་ཆེན་བཟང་། གྲུལ་པོ་དབྱུ་ཡངས་པ་མི་རིགས། འདི་ནི་ཡངས་པ་ཙན་
 པས་ནང་སྤྱིས་ས་བཅས་རྩེར་མི་ཁྲུགས། ས་སྐྱོངས་པར་འབྱོན་པ་མི་རིགས། ཞེས་
 ཞུས་ཀྱང་ནན་གྱིས་གསུངས་དེ། གྲུལ་པོ་ཆས་གཞན་སྤྱད་དེ་ས་འཚོ་དང་གཉིས་
 ཡངས་པ་ཙན་དུ་བྱོན། ཨ་སྤྱི་སྐྱོང་དང་མཇུག་བསམ་རི་མོ་བྲིས་པ་སོགས་སོ་སོའི་
 གྲུ་རྒྱུན་ལ་ངོ་ཚ་བར། ས་འཚོས་པན་རྩེན་ལ་དེ་ནི་སོ་སོའི་ཐུགས་འདོད་མངོན་
 སུམ་དུ་གྱུར་པས་འཚོས་སྤྱད་ནས། ཞུག་བདུན་འབྲོགས་ནས། གསལ་གྲུལ་
 འབྱོན་ཁར་གལ་དེ་བྱ་སྤྱིས་ནང་ལ་བསྤིངས་ཅིག་གསུངས། སོར་གདུབ་ཞིག་
 བཞག། སྤྱི་བྱ་ཞིག་བཅོས་པ་ངོ་མཚར་ཙན་ལ་བ་དང་རྩེལ་མཐུན་བ་ཞིག་བྱུང་ནས།
 སོར་གདུབ་དང་བཅས་ཚོང་པ་ལ་བསྐྱར་ནས་ཡབ་ལ་སྤྱད་དོ། དེ་ནི་སྤྱི་སྤྱི་པ་
 འཚོ་བྱེད་གཞོན་དུ་ཡིན་པ་འདུལ་བ་ལས་གསུངས། སྤྱི་པ་ཡལ་འདབ་དབྱུ་པ་ལས་
 གསུངས་པའི་མི་སྤྱིས་རྒྱའི་འབྲོར་པ་དང་མཉམ་པ་ལ། མ་སྤྱིས་དབྱུ་ཐུག་དོག་
 གིས་བསྐྱོད་པས་ཡབ་དགོངས་པར་གྱུར་རོ། དེ་ལ་དགོ་སྤྱི་འོས་སྤྱིས་སྤོན་གྱི་
 ལས་ཅི་ཡིན་ཞུས་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། འདི་ནི་སྤོན་གྲོང་
 བྱིར་གྲུལ་པོའི་ཁལ་དུ། གྲུལ་པོའི་བཅུན་མོའི་སྤྱི་དེམས་བསུང་བའི་འབྲེང་ཙན་
 མ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཚོ། རང་སངས་གྲུལ་ཤིག་བྱོན་པ་ལ་རབ་དུ་དད་ནས་ཚུ་
 དའི་མི་དོག་གྲུལ་པོ་ལ་འབྲུལ་འོས་པ་ཞིག་ཕྱུལ་ཞིང་མཚོད། དེར་སྤོན་ལམ་བདུབ་

པ། བདག་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མ་མངལ་སྐྱེས་མ་ཡིན་པ་རྗེས་སྐྱེས་གྱུ་ལ་བའི་བཅུན་མོར་འོས་
 པ་ཞིག་དུ་སྐྱེ་བར་ཤོག། ཅེས་བདག་པས། ད་ལྟ་ཨ་མ་སྐྱོང་དུ་སྐྱེས་པའོ། མ་སྐྱེས་
 དག་འདིས་ཡབ་བཞོངས་པ་ནི་སློན་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ཀགས་སུ་གྱུ་ལ་བོས་རི་དུགས་
 དེད་པ། ཀགས་ནག་ནས་པའི་དྲང་སྲོང་སྐྱེ་བ་པ་བོས་བསྐྱུང་བ་ལ་གྱུ་ལ་པོ་ཁྲིས་དེ
 དྲང་སྲོང་གསལ་དཔས། དྲང་སྲོང་གིས་ང་ཁྲོད་ཀྱི་བྱར་སྐྱེས་ནས་ཁྲོད་གསོད་པར་
 ཤོག་ཅིག། ཅེས་སློན་ལམ་བདག་པས། མ་སྐྱེས་དགར་སྐྱེས་པའོ། གསུངས།
 འདི་ཡང་སངས་གྲུས་ཀྱིས་མཛད་པས་གང་འདུལ་གྱིས་ཚས་གསུངས་པའོ། མཛད་
 བའི་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ཨ་མ་སྐྱོང་གི་ལོ་གྱིས། ལྷན་ཚོངས་བྱིས་པ་
 རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་ཉེར་གཞིག་པའོ།

XXII.

ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཚེ་གཉིས་པ།

གྱུ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

མཉམ་ཡོད་དུ། བྱིས་བདག་སྐྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་བྱ་རབ་སྐྱིན་ཞེས་བསོད་ནམས་
 ལྷན་སྐྱེས་ཚོགས་པ་ཞིག་བྱུང། བྱ་དེས་བྱིས་པ་ནས་བརྒྱུང་རང་གི་གྱིན་ལ་སོགས་
 ཟས་ནོར་འཕངས་པ་མེད་པར་གཞན་ལ་སྟེར་ཞིང། བྱེད་པར་སྐྱབས་མེད་མགོན་
 མེད་ནོམས་ལ་ཤིན་དུ་བྱས་པ་ཞིག་བྱུང་བས། མིང་དེ་ཡང་མགོན་མེད་ཟས་སྐྱིན་དུ་
 གྲགས། དེ་ནས་རང་གི་པས་བྱུལ་སྐྱེས་པ། ཟས་གོས་སོགས་སྟེར་ཡང་གྱིན་
 ཅོམས་དྲིལ་དུ་མ་སྟེར་ཞེས་བཀག་ཀྱང་མ་ཉན་པར། བྱས་སྐྱེས་པ་སྐྱིན་པ་བདུང་ན་
 དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཞེས། རྒྱ་ཁྱུང་ཚེན་པོ་ལས་མི་ཟད་པའི་གཉེར་མང་
 པོ་སྤངས་ནས་པ་ལ་བསྐྱན་པས། རབ་དུ་མག་ཞིང། ལྷན་པ་འདས་ནས་མགོན་མེད་

ཟས་སྦྱིན་ལ་བུ་སྦྱིས་པར་མནའ་མ་ལེགས་པ་ཞིག་འཚོལ་བར་བུམ་ཟེ་སྦྱང་ཅིའི་
 སྤང་པོ་ཞེས་པ་ཞིག་བཏང་བས། བུམ་ཟེས་གྲོལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་གོང་ཁྱེད་དུ་སྦྱིན་
 བས། བྱིས་བདག་ནོར་ཆེན་ཞེས་པ་ལ་བུ་མོ་མངོས་མ་ཞིག་འདུག་པ་སྤང་ཞིང།
 མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་པས་ནོར་ཆེན་མགྲོན་པས། དེ་དང་ཀྱི་
 རིགས་རུས་ལ་འེས་པས་བུ་མོ་སྦྱར། དང་ཀྱི་བུ་ལྷན་ཀྱི་བུ་མོ་ནོམས་རིན་ཆེན་པོ་
 སྤང་བའི་སྲོལ་ཡོད་པས་ཤིང་དྲ་བའི་དང། སྤང་པོ་ཆེ་བའི། དྲ་བའི། གཤམ་གཤོ་
 བའི། གསེར་སྤང་བའི་ནོམས་དགོས་ཟེར་བར། བུམ་ཟེ་འཇུག་ཞིང་སྦྱས་པ།
 དེ་དག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་བུ་ན་གཤམ་གྱི་ཡིན་ཡང་སྦྱ་ཞེས་དེ་དག་སྦྱོང་བར་
 ཁས་སྤངས། དེ་ནས་ནོར་ཆེན་གྱིས་བུམ་ཟེ་ལ་མགོན་གྱི་དྲ་ཟབ་པ་དྲངས་པས།
 བཟའ་བ་བཟའ་བ་ནོམས་ཏེ་ཅང་ཟས་གྲགས་མཚན་མོ་མ་ཞུ་བའི་ནད་ཀྱིས་བཏབ།
 ཆོང་འདོན་ཞིང་ཁང་པ་མི་གཅང་བར་གྱུར་པས་འབངས་ནོམས་ཀྱིས་ཕྱིར་བཏོན།
 དེ་དག་བའི་ལས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཤུ་རིའི་བྱ་དང། མོ་འུ་འགལ་གྱི་བུ་
 གཉིས་ལས་དེར་འབྱོན་པས་གཟིགས་ནས་སྦྱིང་ཇིས། དེའི་མི་གཅང་བ་ནོམས་
 སྦྱག་མའི་ཚེ་མོ་དང། ས་ཡིས་བཀྲས་ཏེ་ཚོས་བཟུན་ཅིང། བུམ་ཟེ་ཡང་རབ་དུ་
 དྲངས་བས་སྦྱོན་ལས་བཏབ་དེ་ཆོ་འཕོས་སོ། བུམ་ཟེ་གྲོལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་
 ལྷའི་ནད་དུ་སྦྱིས་པར་ནོམ་ཐོས་སྦྱས་ཀྱིས་བཀའ་སྦྱུལ་བ། མའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་
 ཁང་བཟང་དང། ལྷ་ཁང་ནོམས་ཀྱི་སྦྱོ་བསྤང་དུ་བསྦྱོས་སོ། དེ་ནས་ནོར་ཆེན་གྱིས་
 ཡི་གེ་བསྐྱར་དར་རྟེན། མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་མནའ་མའི་རིན་ནོམས་འབྱེད་དེ་
 གྲོལ་པོའི་ཁབ་དུ་སྦྱིན། དེའི་ཆོ་ནོར་ཆེན་གྱིས་བྱིས་ན་གྲོལ་པོ་ལ་གསོལ་འེས་པའི་
 ཟས་ཀྱི་སྤང་པོ་རི་ལྟ་བུ་དང། གདན་བྱི་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཤོས་པ་
 མཐོང་བས། མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ནི་དད་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཀྱང་བྱིས་པ་ཐ

མལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ལྷུས་པས། ལྷོན་པ་སངས་གྱིས་ཀྱི་ཆ་གྱིས་མེད་བཞིག་སྟེ།
 རོར་ཆེན་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་བྲལ་བ་གྱིས་ནས་གྱི་ལ་པོ་ལ་སྟེན་བཀུར་ཞུ་བ་ཨོལ་ཡིན་དྲིས་
 པར། རོར་ཆེན་གྱིས། བདག་ནི་བཙོམ་ལྡན་འདས་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་
 ལྷོན་བཀུར་ཞུ་བའོ། ཞེས་བརྗོད་པས། ཟས་སྦྱིན་དད་པའི་སྦྱུ་ལོང་གཡོ་ཞིང་ལྷུས་
 སེམས་ལྷོ་བའི་ཁྱེད་ལ་བཀུར་བ་བཞིན་ལྷོག་བསམ་དུ་གྱུར་ནས། རབ་དཀར་བཞིན་
 གྱི་པརྟོ་འཛུམ་ཞིང་སྦྱས་པ། སངས་གྱིས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་དང་། དགོ་
 འདུན་ཞེས་སྦྱུ་ཡིན་དྲིས་པས། རོར་ཆེན་གྱིས་འཛུམ་དང་བཅས་སྦྱས་པར། ཀྱི་མ་
 ས་གསུམ་གྱི་ལྷོན་པ་འཁོར་བའི་འཛིགས་སྦྱོབས་གྱི་ལ་བ་སངས་གྱིས་ངོ་མི་ཤེས་
 པ་ནི་ཤིན་དུ་ལྷོན་པ་སྦྱོ་བ་འབྲས་མེད་ཡིན་ནམ་ཅི། གོ་བུ་དུ་མ་སངས་གྱིས་ནི་
 །ཤུགས་ཀྱི་ལ་རིགས་ལས་འབྱུངས། བྱིས་སྤངས། ལྷོ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ།
 བཙོམ་ལྡན་འདས་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་སངས་གྱིས་ཡིན་ལ། དེས་ཚེས་སྦྱུ་
 བརྒྱུད་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དགོ་སྤོང་གི་ཚོགས་ལ་དགོ་
 འདུན་ཞེས་བརྗོད། སངས་གྱིས་གཙོར་བྱས་དགོ་འདུན་དང་བཅས་མཚོན་པའི་
 བསོད་ནམས་དཔག་དུ་མེད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན། ཅེས་སྦྱས་པས། མགོན་མེད་ཟས་
 སྦྱིན་རབ་དུ་དད་ཅིང་མཚན་མོ་ཉལ་བ་ཐོ་རངས་ལངས་ཏེ་ཕྱི་རེལ་དུ་ཐོན་ནས། སྦྱོའི་
 ལྷོ་ཁང་དུ་ཕྱིན་པས། བྲས་ཟེ་སྦྱང་ཅིའི་ཕྱང་པོ་ལྷོར་སྦྱོས་པ་དེ་དང་འཕྲད། དེས་
 ལམ་བཟུན་ནས། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་དྲུང་དུ་སྦྱོབས་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་
 རབ་དུ་དྲུངས་པའི་སེམས་ཀྱི་འདུག་གོ། དེ་ལ་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་དབྱེས་
 པའི་ཚོས་ཀྱི་གཏམ་གྱིས་སྦྱོ་བ་བསྦྱེད་དེ། བདེན་པ་བཞིའི་ཚོས་བཟུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པའི་གྱུད་ཞི་སྟེ་མགུ་བར་གྱུར་དོ། དེ་ནས་གུས་པས་འདི་སྐད་གསོལ་དེ།
 བཙོམ་ལྡན་འདས་བདག་ནི་བྱེད་ལ་སྦྱབས་སྦྱོར་མོང་བས། འཁོར་བ་ལ་མི་དགའ་

དར། ལྷ་རྗེ་འཕྲུལ་མཐུན་ནས་བྱས་པའི་སྤྱན་རླབས་ལོ་དཔག་ལ་གང་འཚམས་
 གྱི་ཚོས་བསྟན་པས་སྤྱི་མེད་གྱི་ལམ་དུ་བཀོད། དེ་ལྟར་གཙུག་ལག་ཁང་བརྗོད་
 པའི་གོགས་ལྷ་ཚོས་གྱིས་བྱས་པས་གོགས་མེད་དུ་བྱུང་ཅིང་། དགའ་ལྷན་གྱི་
 ལྷའི་གནས་སུ་འང་ཐིག་བདེ་བ་པ་ནས་གསེར་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ཡང་
 མཉམ་དུ་བྱུང་། དེའི་གྱི་མཚན་ལྷ་རྗེ་འཕྲུལ་གསུངས་པས་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱིན་
 ཉིས་འགྲུང་གྱི་དགའ་བ་ཐོབ། དེ་ནས་དེར་གྱི་ལ་པོ་ལ་འོས་པའི་བསྟེན་བཀའ་སྤྱན་
 སུམ་ཚོགས་པ་བཤམས་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལའོར་བཅས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་
 གཙུག་ལག་ཁང་དེར་བཞུགས་པའི་ཚོ། དེར་རེ་ཞིག་ཚུའི་གྱིན་མ་བབས་པར།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་ཚུ་བབས་པར་གསུངས་མ་ཐག་ཚུ་གྱིན་ལེགས་པར་བབས་
 པས་ཡ་མཚན་ཏེ། དགོ་སྤོང་ཚོས་གྱིས་ཞུས་པར། བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྤོན་ཡང་
 འདིས་སངས་གྱིས་ཚོས་གཞིགས་ལ་ཀུན་དགའ་ར་བ་ས་སྤོགས་དང་བཅས་པ་
 སྤུལ། གྱི་ལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་སངས་གྱིས་གཙུག་ཏོར་ཅན་ལ་དེ་བཞིན་སྤུལ། དེ་ནས་
 ར་སྤྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཐམས་ཅད་སྤོབ་ལ་སྤུལ། སྤིང་པས་བྱིན་ཞེས་པར་གྱུར་ཚོ། ལའོར་
 བའཛིག་ལ་དེ་བཞིན་སྤུལ། ཆེན་པོའི་བདག་ཞེས་པར་གྱུར་ཚོ་གསེར་ཐུབ་ལ་སྤུལ།
 ལྷ་ལྷ་འདི་སྤྱོད་པ་ལ་འོད་སྤུང་ལ་སྤུལ། ད་ལྟ་འདི་སངས་ལ་སྤུལ། སྤྱིས་གྱི་ཚོར་
 བཟང་ཞེས་པར་འདི་གྱུར་ཚོ་བྱས་པ་པོ་ལ་འབྲུལ་བར་འགྱུར། འདི་སྤོན་གསེར་སྤྱིན་
 ཞེས་པར་གྱུར་པ་ན། རང་སངས་གྱིས་ཤིག་འདས་པའི་བྱ་བ་ལེགས་པར་བྱས་
 ཤིང་། དེའི་གཏུང་རིན་པོ་ཆའི་བྱས་པར་བཅུག་ནས་སྤོན་ལམ་བདེ་བས། ད་ལྟ་
 སྤྱོད་བཀའ་དུ་གསེར་དང་རིན་པོ་ཆའི་སྤོན་ལྷ་བྱུར་གྱུར་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས།
 འདི་ཡང་སངས་གྱིས་འབྲས་བུའི་མཚན་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཚོས་བསྟན་པའོ།
 མཚན་བཤྱི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། གྱི་ལ་བྱེད་ཚལ་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བའི་ལོ་

གྲུས་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་ཚོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ། ཉི་ཤུ་ཚེ་
གཉིས་པའོ།།

XXIII.

ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཚེ་གསུམ་པ།

ཡབ་སྐུས་མཇལ་བའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

ཤུ་གཉི་གྲུལ་པོ་ཟས་གཙང་ཉིད། རང་གིས་སྐུས་བཙོམ་ལྡན་འདས་གིན་དུ་
དཀྱིང། བཙོམ་ལྡན་འདས་བྱིས་སྤངས་རབ་དུ་བྱུང་བ་ནས། བྱིས་དུ་ཕྱིར་ལོག་
པར་མ་མཛད་པས། ཡལ་གྲུལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་གྲུལ་བྱེད་ཚལ་དུ་བང་མི་ཞུ་
ཡིག་བཅས། ཤུ་གཉི་གྲུལ་ཁབ་དུ་ཕེབས་པར་ཞུ་དོན་ཡང་ཡང་ལྷལ་བར། བང་མི་
ནམས་བཙོམ་ལྡན་འདས་དང་མཇལ་བས་དད་པ་མཚོག་དུ་སྐྱེས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་
ཞིང་བསྐྱེད་པས། བཀའ་ལན་གཏན་ནས་མ་བྱུང་བས། གྲུལ་པོ་གྲགས་སྐྱབས་ལྟེ།
བཙོམ་ལྡན་འདས་གཞན་གོང་དང། གོང་དལ་སོགས་ཀུན་དུ་ཕེབས་ཅིང། སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ། རང་གི་པོ་བྱང་ཤུ་གཉི་གོང་དུ་མི་འབྱོན་པ་གྲགས་ཇི་རེ་
རྒྱུང་ཞེས། ཡང་འཆར་ཁལ་པོ་ཉར་ཕྱིན་ཏེ་རབ་དུ་མ་བྱུང་བར་ཕྱིར་ལོག་ཤོག་
གསུངས། འཆར་ཁལ་གྱང་ཕྱིར་ལོག་པར་དམ་བཅས་ནས་སོང་ལྟེ། བཙོམ་ལྡན་
འདས་དང་མཇལ་བས་དད་པ་མཚོག་དུ་སྐྱེས་ནས་རབ་དུ་བྱུང། འཆར་ཁལ་བཙོམ་
ལྡན་འདས་ལ་ཡལ་གྲུལ་ཡིད་ལྷུང་བའི་ལོ་གྲུས་དང་བཅས། ཤུ་གཉི་པོ་བྱང་དུ་
ཕེབས་པར་གསོལ་བ་ནན་ཆེར་བཏབ་པས། ཞལ་བདུན་ནས་ཕེབས་པར་ཞལ་གྲིས་
བཞེས་པས་རབ་དུ་དགའ་ལྟོ་ལོག་ཕྱིན་པ། གྲུལ་པོས་འཆར་ཁལ་རབ་དུ་བྱུང་བ་
གཟིགས་པས། བཙོམ་ལྡན་འདས་མི་ཕེབས་པར་དགོངས་ནས་གྲགས་དཀྱིང་དུ་

བརྗོད། རྒྱ་བསོལ་གྱིས་བྲན་བས་བྲགས་དྲན་གསོས། འཆར་ཁས་ཞུས་པ། དེ་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་བདུན་ནས་ཕེབས་ཡོད། ཅེས་ཞུས་པས། སྤྱི་ལོ་ལོ་རབ་དུ་
 དགའ་མགུ་སྤྱི་ལོ་དེ། སྤྱི་ལོ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེའི་ཀུན་དགའ་ར་བ་
 བཞེངས་ཤིང་། ཕེབས་ལམ་རྣམས་བདེ་བར་འཚོས་དེ། ཕེབས་བསུའི་སྤྱ་གོན་ཚེན་
 པོ་མཚན་པ་ལས། ཞལ་བདུན་འདས་པའི་སྤྱ་རྒྱུ་ཕེབས་ལམ་ལ་བལྟ་ཉལ་དང་།
 ཕེབས་བསུའི་གྲ་སྒྲིགས་ལེགས་པར་གསར་བའི་ཚེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལལ་
 རོགས་གཉེན་དང་ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིའི་དང་། སྤྱི་ལོ་འདྲིས་ཀྱི་མཉམ་འབྲེགས་
 གཞེས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ཉམ་ཐོས་རྣམས་དང་། ཚངས་པ་བརྗོད་བྱེད་སོགས་
 ལྟ་མཁའ་མི་ཤོང་བ་ཅམ་གྱི་ལྟ་དང་ལྟ་མོ་མཚོད་པའི་སྤྱི་ལོ་ཕྱིར་དང་བཅས། ལྟ་
 མཁའི་མཚོང་ནས་ལྟ་གྲོ་དེའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཕེབས་པ་ལ། འཆར་ཁས་ལ་གྱི་
 དག་བཅོམ་པ་འདྲིའོ། འདྲི་འདྲིའོ། ཞེས་སོ་སོ་ནས་ངོ་སྤྱོད་པར་བྱེད། དེ་ནས་
 གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རིན་པོ་ཚེའི་ཁྲིལ་བཞུགས་ཤིང་། ལྟ་ལམ་མཚོད་པ་ཚེན་
 པོས་མཚོད་ཅིང་། ལལ་ཟུགས་གཙང་གིས། སྤྱི་ལོ་ཞལ་ལ་མིག་མི་འཇུག་པར་
 བལྟ་ཞིང་། མགོན་པ་མཚེ་མས་འགགས་ཤིང་ཕྱལ་མོ་སྤྱི་ལོ་ཉེ་གསོལ་པ། འགོ་བ་
 ཕྱམས་ཅན་དགོ་བའི་ལས་ལ་འགོད་ཅིང་དགའ་བར་མཚན་པ་ལ། བདག་ཅག་
 ལྟ་མས་ལ་བརྗོད་པ་མེད་གཏུང་བ་ཚེན་པོ་བསྐྱེད་པ་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་མཚན། མཚན་བའི་
 སེམས་དང་བྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ་པས་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་སྤྱི་ལོ་དུ་བདག་
 ལོས་སྤོ་ཞི་འོད་ཅན་དུ་ཉེ་གསུག་པས། ད་ལྟ་མཚལ་བ་ནི་རབ་དུ་དགའ་ལ། གཞི་
 ལས་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོ་བྱང་གི་ཡོན་ཏན་ཕྱམས་ཅན་སྤངས་ནས་ཆགས་བྲལ་བསྟན་པ་འདྲི།
 ཉི་ལྗེ་ལྟར་གསལ་བའི་གསེར་གྱི་ཁང་བཟང་བཞུགས་ནས་ནགས་སྤོང་པར་འབྲུམས།
 ད་རྒྱུང་ལག་པར་གསེར་གྱིས་བྱམ་པ་དྲི་བཟང་རྒྱས་གང་བ་ཕོགས་ཉེ་སྤྱི་ལོ་

འབྲུལ་བ་བཞག་སྟེ། བྱ་ངན་ཐང་ལ་ཚ་བའི་ཚུམ་གཅིག་ཤུར་ཇི་ལྟར་འབྲུ། རིན་པོ་
 ཚེའི་གྲོན་ཐམས་ཅད་དོར་ནས་འབྱོར་པ་ཅི་ཞིག་རིགས། བདེ་བ་མེད་པ་སློབ་བྱུང་
 འབྲུམས་པས་བྲི་སྟུན་སྒྲུ་རེ་སོགས་གཟིམས་ཆ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཅིས་མི་གཟིགས།
 དཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྤོང་ཐམས་ཅད་བཞག་ནས། ལྷན་ངན་ས་ལ་སློང་པ་ལྷས་
 ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཟོད། གོས་བཟང་ལྟ་ལ་འོས་པ་བཞག་ནས་ཚོས་གོས་གྲོན་པ་ཇི་
 ལྟར་འོས། བྱོད་ཀྱི་སྤྱུག་པ་དྲོའི་འདབ་མ་འདྲ་བ་འདིར་ལྷུང་ཟེར་ཐོགས་པ་ལ་
 དགའ་བ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ། བྱོད་ཀྱི་སྐྱུ་ལྷས་མངོས་སྤུག་བཅུན་མོས་འབྲུད་པར་འོས་པ་
 སློབ་པར་མཛའ་བཅུགས་ནིམས་ཉམས་པར་བྱས། འདོར་ན་འདོད་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་
 ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་མི་ཟད་པའི་ནགས་སུ་ཆགས་བྲལ་མཛའ་བ་འདི་འདྲ་ཅི།
 ཞེས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ཉ་གྲིས་ཀྱི་རྒྱ་བ་བཞིན་འཇུག་དང་
 བཅས་བཀའ་སྤྱུལ་བ། ཡབ་གྲོལ་པོ། དཔལ་འབྱོར་ནི་འཛའ་པའི་རང་བཞིན་
 དང་། སློག་ནི་ཚུ་གྲོན་ལྟར་གཡོ། ཀལ་ཏེ་གོ་བ་དང་། ལ་བ་དང་། འཚི་བས་མི་
 འཛོམས་ན། འདོད་ཡོན་གྲིས་ལྷལ་ནིམས་ལ་མི་འདོད་པ་མི་བགྱི་ཡང་། གོ་ན་
 འཚི་བ་ཀུན་ལ་ཡོང་བ་ཤེས་བཞིན་དུ། ལགས་སྤོང་པར་ཞི་བའི་བདུད་རྩི་ཉམས་སུ་
 རྩོངས་པ་བདོན་པ་ནིམས་ནི་གཞོན་པ་མེད་པ་ཡིན། འབྱོར་པ་དང་བཅས་ཤིང་ཅེ་
 དགའི་ཁང་བཟང་ཀྱང་མཐར་ནི་ནོམ་པར་ལྷུངས། རྗི་བཟང་དང་བཅས་པའི་ཚུས་
 བཀུས་ཀྱང་ཆགས་པ་སྐྱེ་པའི་གྲོ། ཡིད་དྲངས་པའི་ཚུས་ཉོན་མོངས་པ་བཀུས་
 ལ་ཚོག་ཤེས་རྗི་མ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར། ཁོངས་སུ་སྤོང་ཇི་སྐྱེས་པའི་ལྷས་མངོས་
 པ་ནི། གཞན་པན་སྐྱབ་པས་ཡིན་གྱི་ཅན་དན་བྱུགས་པས་མངོས་པ་མིན། ལ་བ་
 ཞེས་པ་སྐྱེ་ཐོས་པས་ཡིན། ལ་ཆ་མངོས་པས་མ་ཡིན། ལག་པ་ཞེས་པ་སྐྱིན་པ་
 བདད་ན་ཡིན། ཀལ་བ་བྱ་མངོས་པས་མིན་རིན་པོ་ཚེའི་གྲོན་ནིམས་ཇི་ལྟར་ལེགས་

།ཀྱང་། མོངས་པའི་ལྷགས་ལ་མཛེས་ཀྱི། དམ་པ་ཚྭས་ལ་འེས་པ་མིན། བྲི་ལྷན་
 དང་གཟིམས་ཆ་ལེགས་ཀྱང་། ཡིད་ཆགས་པས་གཟིར་བ་དང་དགའི་སྤང་
 སེམས་ཀྱིས་གདུངས་བ་དང་། རོར་གྱིས་བསམ་མཐོ་གཏོང་བ་སོགས་གྱུལ་པོ་ལ་
 གཟིམས་ས་ཡོད་ཀྱང་། གཉིད་ཡོད་པ་མིན། ཞི་བའི་ནགས་སུ་ཞི་དུལ་ཚྭས་ནི་
 ཀུན་དུ་དག་བར་གཟིམས། སྤྱུལ་ཤུན་ལྷ་བུའི་གོས་བཟང་ཚྭས་ཡང་དག་མིན།
 ཡང་དག་པའི་གོས་ནི་ཚོས་གོས་ཡིན། ལྷང་བཟེད་ནི་ཟས་ཚྭས་གཙང་ཞིང་བདུད་
 ཚིའི་གོགས། འདོར་ན་གྱུལ་པོས་ཁངས་དྲེགས་དང་། ཁང་བཟང་དང་། འབྲོར་པ་
 དང་། མངའ་ཐང་དང་། བཅུན་མོ་དང་། འཁོར་འབངས་སོགས་འདོད་ཡོན་ཐམས་
 ཅད་མི་དྲིལ་བ་ཉིད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གཡོ་ཞིང་སྐད་ཅིག་ལ་འཇིག་པའི་ཚོས་ཅན་
 ཡིན་པས། དེའི་ལྷིང་བདག་ནི་ཞི་བ་ཆགས་བྲལ་ལ་གནས་པའོ། ཞེས་སོགས་
 ཚོས་ཀྱི་བདུད་ཚིའི་གྱུན་གསུང་པས། །ཀྱུའི་རིགས་སུ་འབྲུངས་པའི་སྐབས་པ་
 བྲི་སྤྲུལ་བདུན་དང་། གཞན་ཡང་འཁོར་སྤོང་སྤྲུལ་བདུན་སོགས་ཚོས་ཀྱི་སྐོད་དུ་
 བྱུར། ལྷག་པར་གྱུལ་པོ་ཟས་དཀར་དང་། བུའོ་ཟས་དང་། བདུད་ཚི་ཟས་སོགས་
 ཡིན་དུ་ཆེ་བ་ཚྭས་དང་། གཞན་ཡང་འཁོར་མང་པོས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་དང་།
 ལྷན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་དང་། གྱུན་དུ་བཞུགས་པ་དང་། ལན་གཅིག་ལྷིང་འོང་བ་
 དང་། ལྷིང་མི་འོང་བ་དང་། དག་བཅོས་པའི་འབྲས་བུ་སོགས་ཅེ་རིགས་པ་ཐོབ་
 པར་མཛད། དེར་ལྷས་བྱིན་མོངས་པ་སྤྲིག་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སངས་གྱིས་ལ་དམོན་
 ཅིང་། འདི་ནི་སྐྱུ་མའོ། ཞེས་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ལ། མོ་འགལ་གྱི་བྱས་རྗེ་འབྲུལ་སྐྱ་
 ཚོགས་བསྟན་པ་སོགས་ལ་ཀུན་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དད་པར་བྱུར་ཡང་། ཡབ་སོགས་
 པལ་ཆེར་སངས་གྱིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བཞིན་དུ་གཉེན་སྲིད་ཀྱི་ཞེན་པ་དང་།
 མཉམ་འགྲོགས་ཀྱི་ནང་སྐྱེམས་ལྟ་བུས། མཚོག་དུ་བྱུར་པའི་ངོ་མཚར་དུ་མི་སེམས་

དོགས་བརྗེ་དཔག་བསམ་འགྲི་ཤིང་།

པའི་ཚོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པར་ཡབ་སོགས་གཉེན་ཞུས་སྲིད་གྱི་ལ་
 ལ་སོགས་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་འཛིན་སྲིད་སྲིད་ལྷ་ཞུས་ཚེས་ཉན་དུ་འོང་ན་
 དགོངས་མ་ཐག། ལྷའི་གཞུང་ཡས་ཁང་གསེར་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པ། ལྷན་
 པའི་ལྷོག་ལྷར་གསལ་ཞིང་མཛོས་པའི་ནང་དུ། རིན་ཆེན་སང་གའི་བྲི་ལ་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་བཞུགས་སུ་གསོལ། ཚངས་པ་དང་བཟླ་བྱིན་ལ་སོགས་འོད་ཟེར་དང་
 ལྷན་པའི་ལྷའི་འཕྲོང་མང་པོ་གཞུང་ཡས་ཁང་གིས་ཕྱི་ནང་བར་མཚམས་མེད་པར་
 ཁང་སྐྱོན་ཚེས་ཉན་པའི་ཚོ། དེར་གྱི་ལ་པོས་ཀྱང་གཞུང་ཡས་ཁང་དུ་འཇུག་
 པར་ཅོམས་པས་མ་ཐར། མོ་འགལ་གྱི་བྱ་རོགས་སུ་སྒྲན་ཏེ་ཤར་སྒྲོར་བྱིན་པས།
 དུལ་འཕྲོང་སྲུང་གིས་དེ་རིང་ལྷ་ཞུས་ལ་ཚེས་གསུངས་བས། བཞིན་གྱིས་མདོག་
 ཉམས། གཟུགས་ལྷན་མེད་པ་མཐའ་མལ་དུ་ལྷས་པའི་ཚོ། ཁང་པ་ཤེལ་ལྷར་
 ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་མཐོང་བས་དད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱེས་པ་ལ། སངས་
 གྱིས་ཀྱི་བཀའ་གྱི་ལ་ཆེན་བཞི་ལ་ཡབ་ཐོང་གསུངས་ཁྲིའི་དུང་དུ་སྲོད་ས་ཐོབ་པས་
 ལྷན་པའི་ཞབས་ལ་སྲི་པོས་ཕྱག་འཚལ་ལྟེ། དང་བའི་སེམས་ཀྱི་གནས་པ་ལ་བདེན་
 པ་བཞི་སོགས་ཚེས་གསུངས་པས། གྱི་ལ་པོའི་མི་ཞུས་འཇུག་པའི་སྐབས་མེད་
 ཟེར་མ་བདང་། དེ་བཞིན་ལྷོ་དང་། ལུབ་དང་། བྱང་སོགས་སུ། འཕགས་
 སྐྱེས་པོ་དང་། མིག་མི་བཟང་དང་། ཀྱུ་པོར་སོགས་གྱི་ལ་ཆེན་བཞིས་སྤྲིན་མ་གཡོ་
 ཞིང་སྒྲོ་ཞུས་བསུངས་པས། གྱི་ལ་པོ་འཛིག་ཚོགས་ཀྱི་ལྷ་བའི་རི་ཅེ་ཉི་ཤུ་དག་
 ཀྱང་བཅོམ། དེ་ནས་གྱི་ལ་པོ་པོ་བྱང་དུ་བྱོན་ཏེ་ཟས་དཀར་ལ་བྱོད་ཀྱི་གྱི་ལ་སྲིད་འདི་
 བཟང་གསུངས་བས། བདག་ནི་རབ་དུ་བྱང་བས་གྱི་ལ་སྲིད་མི་འདོད་ཟེར། དེ་བཞིན་
 བྱོད་ཟས་དང་། བདུད་ཅི་ཟས་སོགས་ཀྱང་རབ་དུ་བྱང་བས་གྱི་ལ་སྲིད་མི་འདོད་
 དེ་ནས་གྱི་ལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལ་སྲིད་ཐམས་ཅད་བཟང་ལྷན་ཞེས་

Tridh 212.13.0

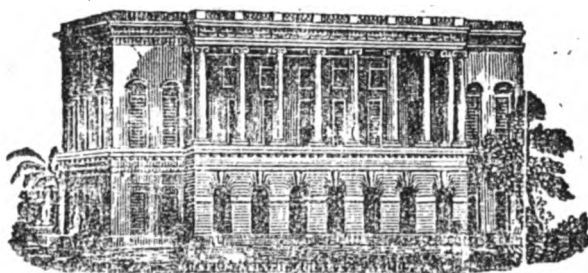

BIBLIOTHECA INDICA ;

A

COLLECTION OF ORIENTAL WORKS

PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY OF BENGAL.
NEW SERIES, No. 788.

APPENDIX

TO

PAG-SAM THI SIN

NOW FIRST EDITED

BY

SARAT CHANDRA DAS, C. I. E.,

ASSOCIATE MEMBER, AS. SOC., BENG.

FASCICULUS II.

~~~~~
CALCUTTA :

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS,
AND PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY. 57 PARK STREET.

1891.

LIST OF BOOKS FOR SALE

AT THE LIBRARY OF THE

ASIATIC SOCIETY OF BENGAL.

No. 57, PARK STREET, CALCUTTA.

AND OBTAINABLE FROM

THE SOCIETY'S LONDON AGENTS, MESSRS. TRUBNER & CO.

57 AND 59, LUDGATE HILL, LONDON, E. C.

BIBLIOTHECA INDICA.

Sanskrit Series.

Advaita Brahma Siddhi, Fasc. I—IV @ /6/ each ..	Rs.	1	8
Agni Purāna, (Sans.) Fasc. II—XIV @ /6/ each ..	..	4	14
Āitareya Aranyaka of the Rig-Veda, (Sans.) Fasc. I—V @ /6/ each ..	..	1	14
Aniruddha's Commentary (English) Fasc. I ..	..	0	12
Aṅu Bhāshyam, Fasc. I ..	..	0	6
Aniruddha's Commentary (English) Fasc. I ..	..	0	12
Aphorisms of Sāṅḍilya, (English) Fasc. I ..	..	0	6
Aphorisms of the Vedānta, (Sans.) Fasc. VII—XIII @ /6/ each ..	..	2	4
Aṣṭaśāstrīkā Prajñāpāramitā, Fasc. I—VI @ /6/ each ..	..	2	4
Aśvavaidyaka, Fasc. I—V @ /6/ each ..	..	1	14
Avadāna Kalpalatā by Kāhemendra (Sans. & Tibetan) Vol. I Fasc. 1—3 ..	..	4	0
@ 1/ Vol. II, Fasc. 1 ..	..	3	0
Bhāmati, (Sans.) Fasc. I—VIII @ /6/ each ..	..	0	12
Brahma Sūtra, (English) Fasc. I ..	..	0	12
Bṛihaddevatā, (Sans.) Fasc. I—II @ /6/ each ..	..	0	12
Bṛihadharma Purāṇam, Fasc. I—II @ /6/ each ..	..	0	12
Bṛihat Aranyaka Upanishad, (Sans.) Fasc. VI, VII & IX @ /6/ each ..	..	1	2
Ditto (English) Fasc. II—III @ /6/ each ..	..	0	12
Bṛihat Saṅghitā, (Sans.) Fasc. II—III, V—VII @ /6/ each ..	..	1	14
Chaitanya-Chandrodaya Nāṭaka, (Sans.) Fasc. II—III @ /6/ each ..	..	0	12
Chaturvarga Chintāmani, (Sans.) Vols. I, Fasc. 1—11; II, 1—25; III, ..	..	22	14
Part I Fasc. 1—18, Part II, Fasc. 1—7 @ /6/ each ..	..	0	6
Chhāndogya Upanishad, (English) Fasc. II ..	..	0	12
Daśarūpa, Fasc. II and III @ /6/ ..	..	4	8
Gobhiliya Gṛihya Sūtra, (Sans.) Fasc. I—XII @ /6/ each ..	..	0	12
Hindu Astronomy, (English) Fasc. II—III @ /6/ each ..	..	1	8
Kāla Mādhava, (Sans.) Fasc. I—IV @ /6/ ..	..	4	8
Kātantra, (Sans.) Fasc. I—VI @ /12/ each ..	..	10	8
Kāthā Sarit Sāgara, (English) Fasc. I—XIV @ /12/ each ..	..	0	6
Kaushitakī Brahman Upanishads, Fasc. II ..	..	3	6
Kūrma Purāna, (Sans.) Fasc. I—IX @ /6/ each ..	..	1	14
Lalita-Vistara (Sans.) Fasc. II—VI. @ /6/ ..	..	2	4
Lalita-Vistara, (English) Fasc. I—III @ /12/ each ..	..	3	0
Mādana Pārijāta, (Sans.) Fasc. I—VIII @ /6/ each ..	..	1	2
Manuśikā Saṅgraha, (Sans.) Fasc. I—III @ /6/ each ..	..	1	8
Mārkaṇḍeya Purāna, (Sans.) Fasc. IV—VII @ /6/ each ..	..	1	8
Mārkaṇḍeya Purāna (Eng.) Fasc. I—II @ /12/ each ..	..	6	12
Mīmāṃsā Darśana, (Sans.) Fasc. II—XIX @ /6/ each ..	..	0	6
Nārada Pañcharātra, (Sans.) Fasc. IV ..	..	1	2
Nārada Smṛiti, (Sans.) Fasc. I—III @ /6/ ..	..	0	6
Nayavārtikam, (Sans.) Fasc. I ..	..	0	6
Nirukta, (Sans.) Vol. I, Fasc. 4—6; Vol. II, Fasc. 1—7; Vol. III, Fasc. ..	..	8	4
1—6; Vol. IV, Fasc. 1—7 @ /6/ each Fasc. ..	..	1	8
Nītiśāra, or The Elements of Polity, By Kāmandaki, (Sans.) Fasc. II—V ..	..	0	10
@ /6/ each ..	..	3	0
Nyāyabindutika (Sans.) ..	..	1	8
Nyāya Kāśīmījālī Prakaraṇam (Sans.) Vol. I, Fasc. 1—6 Vol. II, ..	..	3	0
Fasc. 1—2 @ /6/ each ..	..	1	8
Parīśiṣṭa Parvan (Sans.) Fasc. I—IV @ /6/ each ..	..	1	8

(Continued on third page of Cover.)

བར་ཕོག་ལྟེ། ཉུ་གྲོ་དྲུའི་ཀུན་དགའ་ར་བར་བསྟེན་བཀུར་ཕུན་སྲུང་ཚོགས་པ་དང་
 བཅས་སངས་གྲིས་ལ་ཕྱུལ། དེ་ནས་བྱ་བོ་ཟས་ཀྱི་བྱ་བཞིན་ཉུ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིག་
 མ་ཡིས་བསྐྱེད་བས་རབ་དུ་བྱུང་། བཞིན་ཉུ་ཚེན་པོ་ཞེས་པ་གྲིས་པོའི་བཀུར་བཀུག་
 བས་བྱིས་ན་བཀུར། དེ་ནས་གྲིས་པོ་བཟང་ལྡན་གྲིས་གྲིས་སྲིད་སྤངས་ནས་རབ་དུ་
 བྱུང་བར་མཛོད་པས། ལྷས་བྱིན་ལ་གྲིས་སྲིད་མི་འདོད་དམ་སྤྲུམ་པར། ལྷས་བྱིན་གྲིས་
 སྲིད་རབ་དུ་འདོད་ཀྱང་གྲུ་གྲུའི་ཚོག་གིས་བདག་ནི་གྲིས་སྲིད་མི་འདོད་རབ་དུ་བྱུང་
 བར་བྱེད། ཞེས་བརྗོད་པས། གྲིས་སྲིད་མ་ཐོབ། དེ་ནས་བཟང་ལྡན་སོགས་ཤུག་
 བཞིན་ཉུ་ཐམས་ཅད་རང་གི་གྲིས་སྲིད་བཏང་ནས་རབ་དུ་བྱུང་། དེའི་ཚོ་བཟང་ལྡན་
 གྲིས་སྤྲེལ་བྲེག་མཁུན་ཉེ་བ་འཁོར་ལ་རང་གི་གྲིས་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པས། དེ་ཉིད་
 མོངས་ཤིང་དམན་ལང་ཚོས་ལ་སོས་པས་མིག་ཚུ་ལྡན་པར། གྲིས་བས་བཀུར་
 བཀུར་རབ་དུ་བྱུང་ནས་མཚོད་འོས་མཚོག་དུ་བྱུར། དེའི་ཚོ་ལྷས་བྱིན་གྲིས་སྲིད་མི་
 འདོད་ཞེས་བརྗོད་འབྲིག་གིས་ཚོག་བརྗོད་པ་ལ་འགྲོད་ཅིང་། ལྷས་བྱིན་རང་གི་ཚོད་
 བན་བརྗོད་ལྷ་བཞིན་པོ་འབྲུག་གིས་བྱུགས་པ་ལྷ་བཞིན་པོ་འདོད་སངས་དམར་པོ་ནས་
 མཁུན་ལ་འཚར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། ཤུ་ལྷ་བྱུག་ནས་འབྲུག་ལྷ་ལྲེས། དེ་ལ་དོག་པ་
 ལྷས་དེ་མཚན་མཁུན་གྲིས་བདགས་པར། འབྲུག་གི་དོགས་དེ་སེམས་སྦྱོན་ཅན་དཔྱལ་
 བདུག་པོར་འགྲོ་བ་སོགས་ངན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད། ཤུག་ལྷས་སེམས་རབ་བྱུང་
 ཚོས་གོས་སྤྲུང་བཟེད་ལྡན་པས་ས་བཞི་བྱུག་པ་བཞིན། ལྷས་བྱིན་གྲིས་སྲིད་ཀྱང་མ་
 ཐོབ་བཞིན་ལྷས་ལ་འབྲུག་སེམས་ཀྱིས་བསམ་པ་ངན་པས་དུངས་བའི་ཚུལ་གྲིས་
 རབ་དུ་བྱུང་། ཐམས་ཅད་སྦྱོན་པའི་དུང་དུ་འཁོད་པའི་ཚོ། བཟང་ལྡན་གྲིས་ལྷ་བྲེག་
 མཁུན་དེ་ཡང་སྦྱོན་པའི་འཁོར་དུ་འབྲུག་པ་མཐོང་ནས། བཟང་ལྡན་གྲིས་བསམ་པ་
 བདག་ནི་ས་བདག་གྲིས་པོ་བྱས་པ་ཞིག་གིས། དམན་པ་འདིའི་ཀྱང་ལལ་ཕྱུག་བྱ

བམི་རིགས་སྣམ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མཐུན་ནས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རིགས་
 ལས་ཕྱང་བའི་ཁྲིའི་ས་སེམས་ནི་རྗོངས་པ་ཡིན། རབ་དུ་ཕྱང་ནས་ཁྲིའི་ས་སེམས་ཕྱ་
 མི་ཅུང་གསུངས་པས། སྤྱིལ་པོས་གོ་ཞིང་དེ་ལ་ཕྱག་བཅའ་བས་ས་གཞི་རབ་དུ་
 གཡོས་སྣམ་ཕྱིན་གྱིས་ཚོག་ཚུབ་བརྗོད་ཅིང་ཕྱག་མི་བྱེད་དེར་ས་གཡོས་སེམས་ལ་
 དགོ་སྤོང་རྣམས་ཀྱིས་གྱུ་ཞུས་པས། ལྷོན་པས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། སྤྱིལ་པོ་འདི་སྐྱེ་བ་
 གཞན་ལའང་འདིའི་ཀྱང་པ་ལ་ཕྱག་བྱེད་པ་ཡིན་དེ། ལྷོན་ཀྱི་ཤིའི་གོང་དུ་དབྱུང་པོ་
 གཞན་ལུ་ཞུགས་སྤྲོད་འཚོང་མ་བཟང་མོ་ཞེས་པ་མཛེས་པ་མཚོང་ནས། དེ་དང་
 འབྲོགས་སྤྲུ་རེ་ནས་དའི་གཡོས་ཀྱིས། དེས་ཉིན་རེ་བཞིན་མེ་དོག་འཕྱུ་བྱེད་བྱང་
 ལས་འབྲོགས་དབང་མེད་ཅིང་རེ་བས་ངལ་ཞིང་ནགས་ཀྱི་ནང་དུ་འབྱུངས་པ་ལ།
 རྣམས་དེར་སྤྱིལ་པོ་ཚངས་ཕྱིན་ཞེས་པ་ནགས་གསེབ་དུ་དགོ་འདེད་ལ་ཕྱིན་པ། ཤིང་
 རྗོང་གིས་ཙེ་བར་ངལ་ཞིང་བཞུགས་པས་མེ་དོག་འཕྱུ་བའི་མི་དེས། མེ་དོག་གསར་
 པ་ཉིན་མོ་མཛེས་ཀྱང་རྣམ་མོ་རྩམ་པ་བཞིན། །ལྷས་ཀྱི་ལང་ཚོ་མཛེས་ཀྱང་རེ་བའི་
 ངང་ནས་གིས་པ་སེམས་ཀྱི་དབྱངས་སྣན་པོ་སྤྲངས་དེ། སྤྱིལ་པོ་ཚངས་ཕྱིན་གྱིས་
 བོས་ནས་ཕྱགས་ལ་ཤིན་དུ་འབབས་པ་ཕྱང་ལྷེ། མི་དེ་ལ་སྤྲུལ་པ། ང་ཉི་མ་ཚ་མོས་
 རབ་དུ་གཏུང་བ་ལ། བྲོགས་པོས་ཀྱི་དབྱངས་སྣན་པོ་བོས་པས་ཉམས་དགའ།
 གསུངས་པས། མི་དེས་སྤྲུལ་པ། སོས་ཀའི་བྱ་ངམ་ཐང་ལ་ཉི་མས་བསྐྱེག་པ་གཏུང་
 བ་མིན། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་འདོད་པའི་གཏུང་བས་རང་ལས་ཕྱང་བའི་སྤྱིལ་པོ་སྤྲུལ་
 ཕྱིས་བསྐྱེག་པ་གཏུང་། ཅེས་ཞུས་པས་ཚོག་དེ་སྤྱིལ་པོའི་ཕྱགས་ལ་ལེགས་བཤད་
 དུ་གྱུར་ནས། མི་དེ་ལོ་བྱང་དུ་འཁྲིད་དེ། སྤྱིལ་སྤིད་ཀྱི་ཕྱེད་སྤྱིན། དའི་རྣམ་མོ་མི་
 དེས་ནས་སྤོད་ལ་བསམ་སྤོང་བྱང་བས། བདག་ལ་རྗེས་མོ་མེད། སྤྱིལ་སྤིད་ཕྱེད་
 བརྒྱུང་ཡང་། སྤྲོད་སྤྱིལ་པོ་དང་ཕན་ཚུན་ཆགས་སྤང་འབྲན་སེམས་ཀྱི་གྱུ་ལས་

མི་ཡོང་། དེ་བས་གྲོལ་པོ་ནང་དུ་བཀུས་ན་གྲོལ་སྲིད་ཡོངས་རྫོགས་བདག་གིས་
 ཐོབ་བས་སྐྱམ་པ་ཤར། ཡང་དེ་བུལ་བསམ་བསམས་པས། གྲོལ་པོས་གྲོལ་སྲིད་
 གྱི་ཕྱིད་སྲིན་པ་ལ། བདག་གིས་མཚོག་དུ་སྤྲོད་འོས་པ་རྩལ་མ་ཡིན་པའི་བསམ་པ་
 འདི་འདྲ་ཤར་བ་ནི་ལས་ངན་དོགས་པའི་དྲི་མས་བཅིང་བ། རང་སེམས་ལ་རང་
 སེམས་ཀྱི་ངོ་ཚ། དོན་གྱི་བསམ་གཞིག་འདི་ལེགས་པར་བདང་ན། དང་པོར་
 ཤར་བའི་སློ་སེམས་ཅོབ་ཅོབ་དང་། དཔལ་དང་འཕྱོར་པ་འདི་ནི་དུག་གིང་དང
 འདྲ། གང་ལ་རིག་པ་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་། འཕྲུལ་པ་སྤྱིད་བྱེད་དེ་བུལ་བ་
 དང་མཚུངས། རང་ཉིད་ངན་འགྲོར་ལྷུང་བྱེད་མ་རིག་པའི་ལྷན་པས་ཚོན་པར་བྱེད་
 པ་ཉིད་དུ་འདུག། དེ་ནི་བདག་བྱང་རྩལ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ། གྲོལ་པོའི་གྲོལ་
 སྲིད་ཕྱན་ཚོགས་ཤིས་གྱུར་ཅིག། སྐྱམ་པ་ཤར་ནས། སྤྲོ་གྲོལ་པོས་ནན་གྱིས་
 སྤུལ་ཀྱང་། དེ་སྲིད་པ་དང་བུལ་བས་གྲོལ་སྲིད་མ་བཟུང་བར་ཚོས་བྱས་པས། རྗེས་
 སྤྱི་རང་སངས་གྲིས་ཐོབ་སྟེ་རྩྱུ་འཕྲུལ་ཚེན་པོ་བལྟན་པ་མཐོང་བས་དེའི་ཞབས་ལ་
 གྲོལ་པོས་ཕྱག་བྱས་ཤིང་འདྲད་པ་ལ། དེས་ཚོས་ཀྱང་བཤད། གྲོལ་པོ་ཆགས་
 བུལ་དུ་གྱུར། དེའི་དུས་ཀྱི་དབྱུང་པོ་གཞོན་ལྷ་སྤྱི་དབྱངས་ལེན་པ་དེ། གང་ག་
 སློང་བ་སྟེ། ད་ལྟ་འབྲེག་མཁན་ཉེ་བའའོར་འདི་འོ། གྲོལ་པོ་ཚངས་སྲིན་དེ་ནི་
 ལྟ་བུར་ལྟ་འདི་འོ། ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་གྱི་དགོ་སློང་རྣམས་ལེགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྱི་སེམས་རབ་དུ་དྲངས་པ་ལ་རིག་འདུག་སྐྱམ་པ་ཤར། འདི་ཡང་
 སངས་གྲིས་འབྲས་བུའི་མཚན་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཚོས་བལྟན་པའོ། མཚན་བཤད་
 དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ཡབ་སྐུས་མཇལ་བའི་ལོ་གྲིས་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་
 ཚོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་ལོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ། ཉི་ཤུ་ཚེ་གསུམ་པའོ།།

XXIV.

ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཚེ་བཞི་པ།

ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་གྱི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཙམ་ལྷན་འདས་ཤུ་གཉེན་གྱི་འཁྲུང་བའི་ཚེ། ལྷ་ས་ཤིན་ཤུག་དུ་
 ཚེ་བ་དག་སྒྲོང་འཛམས་ཀྱིས་གྱུ་ཞུས་པར། བཀའ་སྣུལ་པ། སྤོན་ཡང་སྣ་ཚོགས་ཞེས་
 སའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ། དཔལ་འབྱོར་དང་བཀྲ་ཤིས་པའི་བཀྲས་བསོད་ནམས་སྤེ་བའི་
 ས་མཁའི་ལྷ་བྱ་ཞིག་དུ་གྱུ་ལ་པོ་ཐུགས་བཀྲ་ཤིང་སྤོན་པ་སེལ་བའི་ཉི་མ་ལྷ་བྱ་ཀུན་
 དུ་གྱུ་ལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ལ་བྱ་སྤོང་པོད་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་ཞེས་བྱ་བ་
 བྱུང་། དེས་སྤྱིན་པ་དཔག་མེད་ཀུན་ལ་བཏང་བས། ས་ཀུན་གྲགས་པས་བྱུངས་ཅིང་།
 ལྷ་བས་ཤིག་གྱུ་ལ་སྤིང་ལ་གཅེས་པའི་ཤིང་དེ་རིན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་བཟོན་ཅིང་འོད་
 དང་ལྷན་པ་བཤུལ་ལས་གྱུ་ལ་བར་བྱེད་པ། བཞུན་ལ་མི་འབྱོར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་
 ཡང་སྒྲོང་བ་པོ་ཞིག་ལ་སྤྱིན་པས། ཡལ་གྱི་ཐོས་ནས་སྒྲོན་པོ་འཛམས་མདུན་དུ་བོས་
 ལས་སྤྱོད་པ། བཞུན་ལ་འདྲི་སྤྱིན་པ་བཞུན་གྲོང་ཡང་རང་གིས་སྤིང་བསྐྱུང་ཞིང་།
 ས་པོ་ལ་དག་དཔུང་འཛམས་པ་མེད་ཐབས་མེད་གྱི་ཤིང་དེ་རིན་ཆེན་དང་། སྤང་བའི་
 མཚོག་ཤིན་དུ་གཅེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཤིང་དེ་ནི་བཞུན་ལ་བཞུན་ལ་སྤྱིན་འདུག་པ།
 དེ་ལྷི་ལྷ་བྱ་དྲིས་པར། སྒྲོན་པོ་འཛམས་ཀྱིས་སྤྱིན་པ་ལ་བརྗོད་པས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་སྒྲོན། ད་ཤིང་དེ་སྒྲོང་བ་པོས་བཞུན་ལ་བཙོངས་སྐྱུབ། ཞེས། བྱ་ཐབས་
 བྲལ་བས་གྱུ་ལ་སྒྲོན་ཀུན་སེམས་ལ་རྒྱལ་ཏུར་བྱུར་དོ། །དེ་ནས་ནས་རྒྱ་དཔྱིད་སོས་
 རྒྱུ་ཤིང་དང་མི་དོག་གྱུ་ལ་པའི་ཚེ། གྱུ་ལ་བྱ་བཞིགས་མེར་འབྱོན་པ་ལ། གྱུ་ལ་སྤིང་
 སྤེལ་བའི་སྤང་བོ་མཚོག་ལ་ཆིབས་དེ་བྱོན་པའི་ལས་དུ། གྱུ་ལ་ཕན་བཞུན་ཞིག་གིས་

བདང་བའི་བྲམ་ཟེལིག་དང་འཕྲད། དེས་ཤིས་པ་བརྗོད་པའི་ཚོགས་སྡོམ་དུ་བདང་
 ལས་སྐྱེས་པ། སྲིལ་པོ་བྲིད་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོར་ཡིད་བཞིན་ཚོར་བུ
 ལྟ་བུ། སློང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིན་པས་རེ་བ་བསྐོང་བ་བྲིད་ལྟ་བུ་དང་། ཡོན་ཏན
 ལྡན་པའི་སླང་པོ་མཐོ་བདེན་འདི་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་མེད་ཀྱིས། སླང་པོ་འདི་
 བདག་ཅག་ཚམས་ལ་བཞད་དུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་པས། སྲིལ་བུ་དགའ་བཞིན་དུ་
 སྤྱིན་པ་ལ་སྤོ་བས། སླང་པོ་དང་གདུགས་དང་། སྲིལ་མཚན་དང་། ཇི་ཡབ་དང་
 བཅས་སྤྱིན་དེ་ཐུགས་ཤིན་དུ་དགོས་པར་གྱུར་དོ། དེ་ཡབ་ཀྱིས་གསལ་ན་དེ་སྲིལ་སྤིང་
 ཉམས་པར་བསམ་ནས་ཐུགས་ཁྲིམ་ནས་སྲིལ་བུ་གཞན་དུ་བསྐྱེད་དོ། དེའི་ཚོ་སྲིལ་
 བུའི་བཅུན་མོ་མ་དྲིས་ལྟ་གཅིག་ཟེར་བ་དང་། སྲིལ་གཞོན་ལྷུ་དྲིས་ལྡན། སྲིལ་མོ་
 ཀྱི་ཤུ་ཞེས་པ་དང་བཅས་ཞེན་པ་དྲ་དང་སླང་པོ་སོགས་ཞེན་དེ་བྱོན། ལམ་དུ་གཞན་
 སློང་བ་པོ་འཕྲད་ཚད་ལ་སླང་པོ་དང་། དྲ་དང་ཡོ་བུ་དྲ་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་ནས། སྲིལ་
 བུ་ལྟུང་བ་གཉིས་ཀྱི་སྲིལ་མིང་སྤིང་གཉིས་སྲིལ་ལ་བསྐྱེད་པས་དེ་ནགས་གསེབ་དུ་བྱོན།
 དེར་བཅུན་མོ་ལྟོ་དང་ཤིང་ཐོག་སོགས་ཟས་འཚོལ་དུ་སྤྱིན་པས། དེའི་ལུས་བྲམ་
 ཟེལིག་བྲུང་སྟེ། གཡོམ་འཁོར་གང་ཡང་མེད་པ་བདག་ལ་བུ་སྤིང་སླང་པོ་འདི་
 གཉིས་སླང་ཞུས་པས་དེ་ལྟུང་ཐུགས་བཅེ་བཞིན་དུ་སྤྱིན། དེ་ནས་ལྷུ་མ་དྲིས་མ
 སྤེབས་པས་མིང་སྤིང་གཉིས་གར་སོང་ཞུས་པས། ཇི་སྲིལ་བྲམ་ཟེལ་སྤྱིན་གསུངས་
 པས་སྲིལ་བུའི་མདུན་དུ་དྲན་མེད་དུ་འབྲེལ་བར་གྱུར། དེ་ནས་དྲན་པ་གསོས་དེ་ཚོ་
 ཇི་འདོན་ཞིང་མིང་སྤིང་གཉིས་ལ་བུ་མས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཁོང་དུ་སྲིལ་བསྐྱེད་ཀྱིས་
 མེ་འབར་ཀྱང་། ཁྲོལ་མཚོའ་བའི་སྲན་སྤྱིད་དེ་ཡོད་པའི་སྐབས། ལྷའི་དབང་པོས་
 སྲིལ་བུ་འདི་ལ་འབྲོང་པ་ཡོད་མེད་བདེག་པའི་ཕྱིར། བྲམ་ཟེལིག་དུ་སྐྱེལ་དེ། སྲིལ་
 སྲིལ་བྲིད་ཀྱི་གཡོམ་མོ་མེད་པ་བདག་བཅུན་མོ་དམ་པ་འདི་གཡོམ་མོར་སླང་ཞུས་

བས། བྲེ་ཚོམ་མེད་པར་སྦྱིན་པས། བཅུན་མོ་ནི་རི་དྲགས་སྦྱིས་ཟེན་པ་ལྟར་དངངས་
 སྐྱལ་དང་བཅས་བྲམ་ཟེས་བརྒྱུང་ལྟེ་འཁྲིད་པའི་ཚོགས་ལྷན་བཅུན་མོ་ལ་བྱང་ཚུབ་
 གྱི་བག་ཆགས་འཛོལ་པའི་སྦྱིར་སྦྱས་པ། དགོ་མ་ཁྲོད་བྱ་ངན་མ་བྱེད་ཅིག། མཛེལ་
 བ་འདི་ནི་མི་ལམ་དང་འདྲ། སྦྱིང་སྦྱུག་འགྲོགས་པ་ལ་བདེན་པ་མེད། ཁྲོད་སློ་
 ཚོས་ལ་དགའ་བར་བགྱིས་ལ། བྲམ་ཟེ་འདི་དགོ་བའི་གྲོགས་སྦྱ་བསམ་ལྟེ་འདིའི་
 གཡོག་གྱིས་ཤིག་གསུངས། བཅུན་མོ་ལ་ཆགས་ཞེན་བདང་བས། བསྟུ་བྱིན་གྱི་ལ་
 བྱ་ལ་འགྲོད་པ་མེད་པ་དང། བཅུན་མོ་གྱི་ལ་བྱ་དང་འབྲལ་བའི་སྦྱུག་བསྡུལ་མི་
 བཟོད་པར་སྦྱིང་རྗེ་སྦྱེས་ནས་སྦྱས་པ། བྱ་མོ་ཁྲོད་སྦྱུག་བསྡུལ་མ་བྱེད་ཅིག། ང་ནི་
 ལྷའི་དབང་པོ་བསྟུ་བྱིན་ཡིན། བྱིན་ཆད་ཁྲོད་གཞན་ལ་མི་སྟེར་ཞིང། བྱ་ཚ་མིང་
 སྦྱིང་གཉིས་དང་འབྲུད་པ་ངས་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་དེ། བསྟུ་བྱིན་རང་གཟུགས་
 བཏུན་ཅིང་མི་སྦྱང་བར་གྱུར་དོ། དེ་ནས་བྲམ་ཟེས་སྦྱས་མིང་སྦྱིང་གཉིས་སྦྱར་གྱིས་
 ཡུལ་དུ་ཚོང་དུ་བྱིན་པས་ངོ་ཤེས་ནས། རོར་མང་པོ་སྦྱང་དེ་བསྦྱས་ཤིང། གྱི་ལ་བྱ་
 བསམས་ཅད་སྦྱོལ་སྦྱས་མིང་སྦྱིང་གྲང་སྟེར་པོད་པའི་སྦྱིང་སྦྱོབས་ལ་ཉ་ལས་ཤིང་
 མགུ་སྟེ། བསམས་ཅད་སྦྱོལ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་པོ་བྱང་དུ་གདན་དྲངས། སྦྱར་ཡབ་
 གྱི་ལ་པོ་གཤེགས་རྗེས་བསམས་ཅད་སྦྱོལ་གྱི་ལ་པོར་བསྦྱོས། སྦྱིན་པས་ཡུལ་ཁམས་
 བསམས་ཅད་ཚོས་པར་མཛེད་པས། སྦྱོ་བོ་བསམས་ཅད་འབྱོར་པ་དང་ལྷན་ཞིང་སྦྱོང་བ་
 པོ་མེད་པ་ཅམ་དུ་གྱུར། དེའི་ཚོ་གྱི་ལ་པོས་སྦྱིན་པས་ཞོར་གྱི་འབྱོར་ཚོགས་ཚེན་པོ་
 ཐོབ་པའི་བྲམ་ཟེ་སྦྱིག་ཅན་རྗེ་གཞེས་པས། ཡུལ་བྲོགས་སུ་གསུམ་ཚོགས་པ་
 འདི་ངའི་མགུ་ཡིན། ཞེས་གྱི་ལ་པོ་ལ་འབྲན་སེམས་ཁོ་ན་བྱེད་དོ། དེའི་དུས་ཀྱི་
 གྱི་ལ་པོ་བསམས་ཅད་སྦྱོལ་དེ་ད་ལྟ་ངའོ། བྲམ་ཟེ་དེ་ལྷན་བྱིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་
 སོ། འདི་ནི་སྦྱིན་པའི་ཚོས་བསྦྱོར་དོ། མཛེད་བསྟུ་དཔག་བསམ་ཁྲི་ཤིང་ལས།

ནི་བདག་ལྷ་འཕྲུལ་ལས་འདས་པ་ཤར་རོ་ལྷོ་ལ་བདག་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲོ་བོས་ཇིས་སྲུ་
 མཐུན་པས་སྟོ། རྒྱལ་ལ་བདག་སྐྱེ་བའི་མཐའ་རྒྱལ་སོ། བྱང་ལ་བདག་འཕྲུལ་བའི་
 ལས་ཐམས་ཅད་བྱང་ངོ། བསྐྱེད་པས་པས། ས་རབ་དུ་གཡོས་སོ། དེར་ལྷ་ལྷོ་ལས་ཀྱི་བྱུ་
 བསོལ་ཞིང་གདུགས་དང་ངོ་ཡབ་སོག་མཚོད་ཇིས་སྐྱོ་ཚོགས་ཀྱིས་མཚོད། དེ་དུས་
 འཇིག་རྟེན་ལམས། ལྷ་ལ་དང་རི་དང་ས་འོགས་སོགས་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་སྐྱུན་
 པ་མེད་པ། ཉི་མ་བཟྱ་ཤར་བ་ལྷར་སྐྱང་བ་ཚེན་པོས་བྱབས་པར་གྱུར་པ་ལ། དཀའ་
 ལྷ་གྱི་རི་ཀྱི་དུ་དེས་པར། དྲང་སྟོང་ནག་པོ་ཞེས་མངོན་ཤེས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ལ།
 རང་གི་ཚ་བོ་མི་སྐྱོན་ཞེས་པས། འདི་ལྷ་བུའི་འོད་ཟེར་ཅི་ཡིན་དུས་པར། དྲང་
 སྟོང་གིས་སྐྱས་པ། འོད་ཟེར་འདི་ནི་བྱ་རི་ཤིང་བའི་གྱིལ་བཟྱུང་གྲུའི་རིགས་སྲུ་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་སྐྱེ་བྱེད་པའི་ལྷས་ཡིན། དེ་ནི་ལྷན་མི་རིང་བར་བྱ་
 ཅག་ལ་གཟིགས་པར་འགྱུར། ཞེས་སྐྱས་པས། རི་ཁྲོད་པ་ཀུན་རབ་དུ་དབའ་
 བར་གྱུར། དེ་ནས་ཡབ་ཟས་གཙང་གིས་སྐྱས་ཀྱི་མཚན་ལ་དོན་ཀུན་གྲུབ་པ། ཞེས་
 བདགས་གཞོན་སྐྱོན་གྲུ་འཕེལ་ཞེས་པས་ལྷ་ག་བཙལ་ཞིང་བར་ཚད་མིས་ཅན་
 བསྐྱེད་པ། དེ་ནས་གཞོན་ལྷ་ལ་བ་གྱི་པང་དུ་སྐྱེད་པས་མཚན་མཁའ་ལ་བཟུན་པས།
 མཚན་མཁའ་ལྷོ་ལས་ཀྱིས་སྐྱས་པ། འདི་ནི་ཞབས་གཉིས་མཛོས་ཤིང་དམར་ལ་
 མཉེན་པ་པདྨ་འདྲ། སོར་འདབ་རིང་ཞིང་འཕྲོར་ལོས་མཚན། ངང་པ་བཞིན་དུ་
 སོར་མོ་འབྲེལ། ཕྱིན་པ་ཡེ་ན་ལ་ལ་བྱས་མའི་བར་དུ་ཕྱགས་སྐྱེབས། གསང་བ་
 ལྷ་བས་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ཞིང་གས། མཛོད་སྐྱེ་གཡས་འབྲིལ་དུལ་དང་དྲི་མའི་ཚ་ཤས་
 ཀྱིས་ཀྱང་མ་གོས་འཛོམ་བྱ་ཚུ་བའི་གསེར་ལྷར་འོད་འབར་བ། ལྷ་སྐྱོད་སེང་གོ་འདྲ་
 ཞིང་ཡན་ལག་གསལ་མཛོས་ཚོམས་དཀར་བཞི་བཅུ་ཞེས་ལ་བཟྱུན། ཤངས་མཛོས་
 ལྷ་གས་རིང་སྐབ་ཅིང་མགལ་ནི་འབྲུག་དང་ངོའི་སྐྱེ་ལྷ་བྱ། ལྷན་མཐིང་ཇི་མ་ལེགས་

ཤིང་དཔུ་ནི་གདུགས་དབྱིབས་གཙུག་ཏོར་ལྷན། ཐུགས་ཁར་བཀྲ་ཤིས་འབར་བ་
 དང་། ཐུགས་ལ་དུང་དང་པདྨའི་རི་མོ་གསལ་བ་སོགས། མཚན་བརྗེ་པོ་སྤུམ་ཚུ་
 ཙོ་གཉིས་མ་ལུས་པ་རྫོགས་ཤིང་། འདི་འཁོར་ལོ་སྤྱི་བའི་གྲོལ་པོ་ཞིག་དུ་
 འགྱུར་ངེས། ཡང་ན་སྤྱི་མཐོང་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་གྲིས་འགྲོ་
 བའི་སྤྱི་མཚན་པོར་འགྱུར། ཞེས་བརྗེད་པས། ཡབ་གྲོལ་པོ་ཟམ་གཙང་རབ་དུ་
 མཉེས་ཤིང་། དེ་ནས་ཞལ་བདུན་ནས་ལྷོ་མཐོ་རིས་སྤྱི་གཤེགས་གཞོན་ཏུ་དཀའ་
 ཐུབ་པ་ཚེན་པོ་ལྟར་ཞི་ཞིང་དུལ་བས་ཤུག་ཅོམས་ཀྲིས་ཤུག་ཐུབ་པ་ཞེས་མཚན་
 གསོལ་ལོ། ལྷ་ཅོམས་ཀྲིས་གྲོལ་དུ་བཀྲར་སྤྱི་ཞུས་པས་ཡབ་གྲིས་ལྷའི་ལྷར་ཞེས་
 མཚན་གསོལ། དེ་ནས་ཐུབ་པ་ཞལ་པོ་རང་གི་ཚ་བོ་མིས་བྱིན་དང་འགྲོགས་ཏེ།
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལྟར་འོང་བས་ཞལ་མཐོང་བས་ཤིན་དུ་དགའ་ཤིང་། འདི་ནི་
 མཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་དཔལ་འབྱོར་ཐུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་མྱོན་ཚང་ཞིང་། འདི་
 མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་བརྟེས་ནས་འགྲོ་བ་ཅོམས་ལ་གསུང་གི་བདུན་ཅིས་སྤུམ་ལྷན་
 ཅོམས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བས། བདག་ནི་ན་གིས་ཚོའི་འདུ་བྱེད་གཏོང་བའི་དུས་ལ་
 བབས་པས། བསོད་ནོམ་དམན་ཡང་མིས་བྱིན་མཚོད་ངའི་མན་ངག་ཅོམས་ཀྱང་
 ཡོངས་རྫོགས་སྤྱིན་གྲིས། སྤྱི་གྲོལ་སྤུམ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འདི་མངོན་པར་
 སངས་གྲིས་ནས་ཚོས་གྲི་བདུན་ཅི་འབྱུང་ཞིག། ཅེས་སྤུམ་ནས་ལུས་པོར། མིས་བྱིན་
 གྲིས་དེའི་གཤེགས་རྗེས་ཀྱང་ཡན། ཞེས་ལྟར་ཁ་སྤོང་སོང་། དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་སྤུམ་ལྷོ་བས་གྲིས་ཏེ་སྤྱི་བོ་ཆེ་བྱི་དང་སྤོབས་མཚུངས་ཟེར་བའི་
 གྲགས་པས་བྱུབ་པའི་ཚོ། ཡངས་པ་ཙན་པས་དགའ་ནས་སྤྱི་བོ་ཆེ་སྤོན་པ་ཞིག་
 བསྤིངས་པ། ལྷས་བྱིན་གྲིས་ཐུག་དོག་གིས་སྤྱི་བོ་ཆེན་གྲིས་སྤུམ་ནས་བརྗེད། འཛོག་
 བདུང་གྲོལ་སྤོབས་ད། སྤྱི་བོ་སྤོབས་ལྷའི་མདུན་དུ་གྲོལ་བར་སྤུམ་ཀྱང་འགྲུལ་

མ་ལུས་པར། དགའ་བོས་གོས་པར་བདུན་སྐྱེལ། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔས་བྲིའུ་ལ་
 བྲིལ་མཛད་ནས། ཞབས་ཀྱི་མཐོ་བོས་བྱིང་བྲགས་གཙམ་གིས་སར་གཡུགས།
 གཞན་ཡང་མདའ་གཙམ་གིས་གིང་ཉ་ལ་བདུན་དང་། ལྷགས་ཀྱི་སྤང་བདུན་སོ་བ་
 པ་ལུབ་ནས། མདའི་ལྷོང་གི་བར་ས་ལ་ཐིམས་པ་བདོན་པས། མདའ་རྩལ་ཤོན་པ་ཞེས་
 པའི་རྩལ་མིག་དོལ། གཞན་ཡང་གཙོད་འབྲིགས་དང་། བང་དང་མཚོངས་དང་ཀྱིལ་
 དང་འཛོངས་པ་སོགས་སྐྱུ་ཚོལ་ཀུན་ལ་སྤུས་ཀྱང་འབྲན་རྒྱ་དང་བྲལ་ཞིང་། ཡིག་
 རིས་དང་རྩིས་དང་བཟོ་ལ་སོགས་རིག་གནས་རྣམས་ཀྱང་འཛིག་དེན་ན་མཚུངས་
 པ་མེད་པར་གྱུར། དེ་ནས་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་བྱ་མོ་བྲགས་འཛིན་མས་གྱུལ་
 སྤུས་ལ་སོར་གདུབ་སྤུལ་ཁབ་དུ་བཞེས་པས་བཅུན་མོར་སྤངས། སྐབས་དེར་རྒྱང་
 ཚེན་པོ་ཞིག་གིས་ལྷོན་གིང་གདུགས་ཚད་བདུན་པ་ཞིག་བསྐྱེལ་བས་རྩལ་ཚེན་པོ་དེ་ཀྱི་
 ཞེས་པའི་གྱུན་པགས་སྤེམ་ཚོར་འབྲིལ་བལ། སྤུས་ཀྱང་བྱ་ཐབས་མེད་པར། རྒྱུ་འདྲི་
 སྤུས་ཀྱིས་གིང་དེ་དུ་བྱུར་བཅག་དེ་ཕྱོག་སྤུ་འཕངས། དེ་ནས་སྤྱིད་ཚལ་དུ་ངང་པ་
 ཞིག་ལྷས་བྱིན་གྱིས་མདས་གསད་པ། གཞོན་ལུས་ལུག་གིས་བྲུགས་གིང་གསོས་
 པར་མཛད། དེ་ལ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་ངའི་ངང་པ་འཕྲོགས་ཟེར་རྩོད་ཅིང་གྱུན་དུ་འབྲན་
 སེམས་ཁོན་བྱེད། དེ་ནས་གཞོན་ལུས་གྱུལ་བའི་བྱ་མོ་ས་འཚོ་མ་གཟིགས་པས་ཡིད་
 ཚགས་པའི་རྣེ་པ་མཛད་པར། ཡབ་ཀྱིས་སྤུས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་འོས་པར་གཤེས་ནས།
 བཅུན་མོར་སྤངས་དེའི་མཚན་མཁན་གྱིས་ཡབ་ལ་སྤྲོས་པ། དེ་ནི་སྤུས་འདི་ཉི་མ་
 བདུན་པ་ལ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའམ་རབ་དུ་བྱུང་བ་གང་རིགས་སྤུ་འགྱུར། ཞེས་
 བརྗོད་པས་ཡབ་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་གྱུལ་མཛད་དུ་དེ་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བ་བཀག་
 པའི་ཐབས་བཅོམ་པར་མཛད་དོ། དེ་ནས་གཞོན་ལུས་སྤྱིད་མོས་ཚལ་དུ་གིང་ཉ་ལ་ཞོན་དེ་
 གཤེགས་པས། ལམ་དུ་མི་གིད་པོ་འཁོགས་གིང་མདོག་མི་སྤུག་པ་སྐྱེ་རྣམས་བྱི་བ།

སྐྱེས་ཤིང་ཚུལ་པ་ཞིག་གཟེགས་པས། རང་གིས་ལུས་ལ་གཟེགས་ཤིང་ཡུན་
 རིང་དགོངས་པ། གྲེ་མ་ལུས་འདི་སྤོན་པའི་འཇུག་དུ་གྱི་བའི་ཚམས་འགྲུར་ནི། སྐྱ་
 རྣམ་དཀར་ཞིང་ཟས། ཅུས་པའི་གསེབ་དུ་ཆུ་གྲུས་གོང། མཁའ་བལ་བརྟེན་ཅིང་
 སོ་སྤེང་བུད། ཁ་ཆུ་གཟེགས་ཤིང་ཚོག་ཚམས་འཁྲུལ། རྩོལ་ས་ནི་ཞུལ་ཞིང་མིག་
 དང་ནི་བཏམས། གིས་འཁོག་སློབ་ཁྲུལ་འགྲུར་གྱིས་གཞོན་ལྷའི་ལུས་འདི་གཡོ་
 ཞིང་དྲིག་པ་མེད་པས། དེ་བས་དཀར་མུལ་མགས་སུ་ཅི་མི་འགོ་དགོངས་པ་ཤར།
 ཡང་གཞན་ཞིག་ན། མི་ནད་པ་གནག་དང་བཅས་པ་སྐྱ་བོ་རོ་འདྲ་བ་ཞིག་གཟེགས་
 པས། གྲེ་མ་རང་གི་ལུས་ཤིང་རང་བཞིན་ནད་གྲི་ཚོགས་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འགྲུང་བ།
 གཞོན་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་འདི་དམན་པས་རང་བཞིན་དེ། རང་གིས་ལུས་འདི་
 ལ་ཡིད་བདེན་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ན། གྲུལ་སྤིང་དང་ལོངས་སྤོང་ལ་ཆགས་པར་དགོས་
 པ་མེད་པར་དགོངས་དེའི་དུས་མི་རོ་ཞིག་གོས་དང་སྤེང་བས་གཡོགས། གཉེན་
 མདུན་ཚམས་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་སེའི་འཁྲུལ་ཞིང་འཁྲུལ་བ་གཟེགས་པས། འཁོར་
 བ་སྤོང་བོ་མེད་པ་ལས་གྲི་རང་བཞིན་དང་འགོགས་དེ། ཚམས་ཤེས་ཡི་དུགས་གྲི་
 གནས་སུ་འགོ་ཞིང། ལུས་ནི་ཤིང་དང་རོ་བ་དང་འདྲ་བ་སྤིང་མཚོའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་
 ཆུ་བྱར་དང་འདྲ་བས། ལུས་རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་པའི་ཤིང་ཅེའི་མེ་དོག་ལྟ་བུ། སྐྱ་མའི་
 རང་བཞིན་མི་བདེན་གཡོ་བ་འདི་ལ་ཁེངས་གྲགས་དང་བཅས་གཞན་ཕན་མི་སྐྱུབ།
 དགོ་དང་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཚུལ་མིན་ལུས་དང་ཡུམ་ལ་ཆགས་པས་ཅི་བྱེད་དགོངས་
 དེ་མཁའ་ཡིད་ལྷུངས་བར་གྱུར་པའི་ཚོ། གཙང་མའི་རིགས་གྲིས་ལྷ་ཚམས་གྲིས་
 སྐྱུལ་པ། རབ་དུ་བྱུང་བའུར་སྤྲིག་གོན་ཞིང་རྒྱང་བཟེད་འཛོན་པ་འཇི་བོར་གྲུབ་ཞིག་
 གཟེགས་པས། དེ་ལ་རབ་དུ་མོས་ཤིང་དགའ་བ་མཚོག་དུ་དབྱེས་པར་གྱུར། དེ་
 ཚམས་གྲི་ལོ་གྲུས་ཤིང་དེའི་ཁ་ལོ་པས་ཡབ་ལ་ཞིག་པར་བཤད་པས། གྲུལ་བོས་

སྤྲུལ་གྱི་ཕྱག་ལུང་འཕྲུང་དུ་རེ་ནས་ཕེབས་ལོ་དུ་རིན་པོ་ཆའི་གཏེར་གཟིགས་བཅུག།
 དེ་བྱུང་མེད་མངོས་མས་གཏོན་ནས་ཕྱུལ་ཀྱང་མ་བཞེས་པར་ཆུའི་གཏེར་དུ་བཅུག།
 དེ་ནས་ཞིང་པ་རྣམས་མདོག་སྐྱུ་ཞིང་སྐྱུ་རྣམས་དུལ་གྱིས་གཏོགས། ཀྱང་ལག་སེར་ཀྱང་
 དང་བཅས་བཀའ་སྐྱོང་འཕྲུང་དུ་གྱི་གཟེར་བ་དང་། ས་ཀོ་བ་དང་གོང་འཕྲུང་པའི་
 རྒྱང་པོ་རྣམས་གཉེན་ལ་མ་དང་བཅས་ཉེན་མོངས་པ་རྣམས་གཟིགས་པས། དེ་དག་ལ་
 སྤྲིང་རྗེ་མི་བཟོད་པ་འབྲུངས་ཏེ་བརྗེ་བས་མི་རྣམས་ཞོར་གྱིས་སྤྱིན་པས་དབུལ་བ་མེད་
 པ་དང་། རྒྱང་བྱ་རྣམས་ཉེན་མོངས་ལས་གོལ་བར་མཛད། དེ་ནས་གྱུལ་སྤྲུལ་འཁྲོར་
 བཅས་ཕྱིར་ལོག། ལོ་བར་དུ་ཉི་མ་ཚ་བས་ཚད་བས་གདུང་བ་ལ། བྱེན་ཕྱོགས་ན་
 བགས་ཚལ་སྤོན་པོ་གཞི་བསིལ་བ་ཡལ་འདབ་ལས་ཟེལ་བ་འབབ་པ་ཉམས་སྲོལ་
 ཞིག་གཟིགས་ནས། །ཤིང་དྲོ་ལས་བབས་ནས་ངལ་གསོའི་སྤྲད། །ཤིང་འཛམ་ཕྱའི་
 གྲིབ་མ་ལ་བཞུགས་པས། །ཤིང་མྱོད་གྱི་གྲིབ་མ་ཡོལ་ཀྱང་འཛམ་ཕྱའི་གྲིབ་མ་དེས་
 རྒྱུལས་མ་བདང་བར་འཁྲོར་ལ་ཕྱག་ལུང་འཕྲུང་ཞིང་། དཔེན་པ་ལ་ཕྱག་ལུང་སྲོལ་པའི་
 བསམ་གཏུན་གྱིས་ཡུན་རིང་བཞུགས་པའི་ཚོ། ཡབ་གྱིས་རྒྱང་པོ་ཆེར་ཚིབས་ཏེ་
 རྒྱང་བྱ་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་ངོ་ཡབ་དཀྱུག་བཞིན་སྤྲུལ་བལྟ་བར་བྱོན་པས། །ཤིང་གིས་
 གྲིབ་མ་གཏོལ་བ་མེད་པ་དེ་གཟིགས་པས་ཡ་མཚན་ཞིང་གུས་པས་བདུད་དེ་ཕྱག་
 འཚལ། དེ་ནས་ཡབ་སྤྲུལ་ལྷན་ཅིག་དུ་ལོག་བྱོན་པས། །གོང་ཁྱེར་གྱི་མཐའ་དུར་
 ཁྱོད་རོ་ཡིས་གང་བ་གཟིགས་ནས། །ཤིང་དྲོ་བཟོར་ཏེ་ཁ་ལོ་པར་བཀའ་སྐྱུལ་པར།
 རྗེས་ཤིག་སྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལུས་གྱི་གནས་སྐབས་འདི་ལྟ་བུ་ལས་མ་འདས་
 པ་མཐོང་བཞིན་པར། སྤྲིད་པ་འདི་ལ་ཆགས་པ་ཅི་མི་སེམ། བྱ་རོག་དང་བྱ་རྗོད་
 དང་ལྷེ་སྤྱང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱིས་ལྷེ་དང་། ལུ་མ་དང་གྱུ་མ་དང་སྤྲིང་དང་གཟུགས་
 ཅུས་པ་སོགས་ཉལ་གྲོབ་ཟབ་འདི་ལ་ལྷོས། སྤྲིད་པ་འཛིགས་ཅུང་བ་སྤྲད་པར་

འོས་པ། དགའ་བ་དང་བྲལ་བ། ཉམ་མོངས་པའི་གནས་འདི་ལས་བརྒྱུག་པའི་
 ཐབས་མི་བྱེད་པ་ཅི་དཀ། དགོངས་བཞིན་གོང་ཁྱིམ་དུ་ཐེབས་པས། དེ་ན་རི་དྲགས་
 གླུ་ཞེས་གཞིན་ལུ་མ་མཚན་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གིས་ཁང་པའི་ཡང་ཐོག་ནས་གྱུ་ལ་
 སྲས་མཐོང་བས། གྱུ་ལ་སྲས་ཀྱི་ངོ་མཚར་ལ་ཡིད་ཆགས་པས་ངོ་ཚ་མེད་པར་ལྟ་
 ཞིང་རྩྱའགུར་སྒྲ་ཚོགས་བསྟན་པས། གྱུ་ལ་སྲས་སྟུན་གྱིས་པད་ཚལ་གཉེན་དུ་
 གཟེགས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་དོ་ཤལ་དེ་ལ་འཕངས་པས། དེ་ཡབ་ཀྱིས་ཤེས་ནས་བཅུན་མེར་
 ལྷངས། གཞན་ཡང་བཅུན་མོ་དེ་པ་དུག་ཤི་དུག་སྟོང་གི་དབུས་སུ་ཐུགས་སྐྱོ་བ་
 མེད་པར་བཞུགས་པུ་བཅུག་གྱུ་ལ་སྲས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཞི་བ་དཔེན་པར་འབྱོན་
 པའི་ཐུགས་དགོངས་ཁོ་ན་བསམ་ཞིང་བཞུགས། དེར་མཚན་མཁན་ལོ་མས་ཀྱིས་
 ཡབ་ལ། སྲས་འདི་དེ་ནི་ནང་པར་འཁོར་ལོ་བརྒྱུར་བར་བརྒྱུར་རྟེ། རབ་དུ་བྱུང་བ་
 གང་རིགས་སུ་འགྱུར་རེ་ཞེས་སྲས་པས། གྱུ་ལ་པོ་རབ་དུ་བྱུང་དོགས་ཤིན་ཏུ་དམག་
 འཛིགས་པས་སྒོ་ལོ་མས་མི་སྒོ་བསྐྱུངས་དམག་དང་བཅས་པ་སྒོས། རང་ཉིད་གོང་
 ཁྱིམ་དུ་སྐྱུ་སུ་དུང་དང་བཅས་ནང་སྒོ་ལོ་མས་ལ་བྱེད་ཟེས་སོགས་སྟུན་རྒྱ་ལོ་མས་
 སྒོས། དེ་ཚོ་ལྟ་མོ་བྲགས་ལྷན་མར་གྱུ་ལ་སྲས་ཀྱི་སྲས་མངལ་དུ་ཆགས། དེ་ནས་
 ཞབ་རྒྱལ་མའི་ཉི་མ་ལུ་པ་དང་། ལྷབ་རབ་དུ་དངས་བ་ཤར་ཞིང་མིང་སློབ་ག་
 ཐེབས་པའི་ཚོ། གྲགས་འཛིན་མའི་མི་ལས་དུ་རང་གིས་བྲི་དང་གྱིན་སོགས་ཆག་
 པ་དང་། དཔལ་ལོ་མས་ཉི་མ་ཤིང་ཉི་རྒྱ་ལུ་པ་སོགས་མིས། གཉིད་སང་ནས་གྱུ་ལ་
 སྲས་ལ་བདག་ལ་མི་ལས་ངན་ཞུས་པས། བཀའ་སྐུལ་པ་འཁོར་བ་འདི་མི་ལས་
 འབྲུལ་པ་ཁོ་ན་ཡིན། ང་ལ་མི་ལས་བཟང་པོ་འདི་བཞིན་བྱུང་ལྟེ་བ་ནས་ལྗོན་ཤིང་
 གླུ་ལས་ནས་ཁམ་ཁམ་འབྲུལ་པ་དང་། རི་རབ་རྒྱན་པོ་ལ་སྲས་བྱས། ཤར་ལུ་ཀྱི་ཚུ་
 གཉེར་གཉིས་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཀྱང་པས་སྒྲིའི་གྱི་མཚོ་

དོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་།

བརྒྱུད་བམྱིས། ང་ཉིད་བདག་པོའི་མི་ལམ་བཟང་བས། བྱོད་ཉིད་བྱུང་མེད་ཀྱི་མི་
 ལམ་ལ་སྦྱོན་མེད་གསུངས་པས། བྲགས་འཛིན་མ་སློབ་བདེ་ཞིང་གཉིད་དུ་སོང་།
 ཕྱི་ནང་གི་མེལ་ཚོ་བ་ཅུ་མས་མེལ་ཚོ་དང་ལྷན་ན་དོན་དང་ལྷན་ཀྱང་། གཉིད་དང་གི་
 བའི་རོ་ལ་དོན་འགྲུབ་པ་ཅི་ཡོད། དེའི་ཚོ་ཚངས་པ་དང་། བསྟེན་བྱིན་ལ་སོགས་ལྟ་
 ཅུ་ཅི་ལོང་ནས། ལྷའི་བྱ་མགྲོགས་པ་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་བཞི་བྱེད་སྲས་ཀྱི་གྲོགས་
 སུ་སྐྱོས། མི་ཅུ་མས་གཉིད་ཀྱིས་ར་རོ་བར་བྱས། བཞོན་སྦྱིན་ལྡན་ཅུ་ཅི་ལེས་པར་
 བསྟེན་བྱིན་གྱིས་རིན་པོ་ཆའི་ཐེམ་སྐྱེས་འཇུགས་སུ་བཅུག། ཁང་བཟང་ལོགས་ལ་
 ཐེམ་སྐྱེས་སུ་བྱེད་སྲས་བབས་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་བྱོན། འདུན་པ་ཞེས་པའི་ཁ་ལོ་བ་
 བོས་ཏེ་གཉིད་སང་ནས་ཏེ་མཚོག་བསྐྱེད་སུ་ལྷན་ཞེས་པ་དཔོན་གཡོག་གཉིས་ཆིབས།
 ལྷས་ལྔ་འཇུག་ལ་བཏེག་སྟེ། ཡབ་དང་གཉེན་འཁོར་གྲོང་བྱིར་བཅས་པ་ལ་གཡམས་
 བསྐྱོར་མཛད་ནས་བཟོད་པར་མཛོད། ཞེས་གསུངས་ནས་གཤེགས་པས། འགྲུ་
 མིང་ཆེན་གཉིད་སང་དེ་བལྟས་པས་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་བས་ལྷ་བ་ཡིན་
 ཅས་སྐྱེས་གཞིགས་པས། བྱེད་སྲས་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་དུ་ཞིང་སྐྱོད་ཆེར་སྐྱེས་པ།
 བཞོན་ཏེ་བྱེད་བྱེད་སྲིད་དང་བཅུ་ལོ་གཉིད་འཁོར་སོགས་ཐེམ་སྐྱེས་ཅན་སྤངས་ནས་
 ཡབ་ཀྱི་རེ་བ་འདི་ཅུ་མཛད་པ། རེ་ཐག་གཅོད་པ་མི་རིགས་ཞེས་ཞུས་པས། སྲས་
 ཀྱི་གསན་ནས་ལན་གསུངས་པ། གཉིད་དང་མཛོད་ཤེས་ཀྱིས་ཆིངས་བའི་ལྷགས་
 སྐྱོག་འདི་མ་བཅད་ན། ལོག་པའི་བྱིས་བྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་ཏེ་དགའ་བའི་ལྷས་
 འདི་འཇིག་པ་ངེས། ལྷལ་གྱི་ཞེན་པ་ནི་དུག་གིས་གཟིར་བ་དང་འདྲ། འཁོར་བ་
 འདི་ལ་བག་མེད་པར་ཆགས་ཤིང་དགའ་བ་ནི་དུག་སྐྱེད་ལ་ལག་པས་བརྒྱུད་ནས་
 མགོ་ལ་དཀྱིས་ནས་རང་ཉིད་གསོད་པ་དང་འདྲ། མི་དགོ་བའི་ལས་བྱེད་པ་ནི་དུག་
 ཤིང་ཟེ་ཞིང་སོལ་དོང་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་འཇུག་པ་ལྟར་རང་ཉིད་ངན་འགྲོར་

འཇུག་པ་ཡིན། དེ་བས་བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་པའི་ནགས་ནི་བདུད་རྩི་ཁང་པ་དང་འབྲ་
 བོ་གསུངས་གཤེགས་སོ་དེར་མིང་ཅན་གྱིས་གྱུལ་པོ་ལ་བཤད་པས། ཐམས་ཅད་
 ཉལས་ཤིང་དྲན་པ་འཕྲོར་བ་ལྟ་བུ་དང་། བཅུན་མོ་རྣམས་ཚོ་ངེ་ཚེན་པོ་འདོན་
 པར་གྱུར་དོ། དེ་ནས་ལྷ་དང་གཞོན་སྤྱིན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་དེ་དཔག་ཚད་བཅུ་
 གཉིས་ཀྱིས་སར་སྤྱིན་ནས་ནགས་ཚལ་དུ་ཉལས་བབས་དེ། སྤྱིན་རྣམས་བགྲོལ་ཞིང་
 དགའ་འཇུག་དང་བཅས་འདུན་པ་ལ་སྐྱས་པ། བྱོད་དེ་དང་གྲིན་རྣམས་བྱིར་ལ་ཚོ་
 བྱང་དུ་ལོག་ཅིག། དེ་ནི་བདག་ལ་སྐྱུ་མའི་འཚིངས་པ་འདི་དག་གིས་དགོས་པ་
 མེད། ནགས་ཚལ་འདིར་གཅིག་ཤུ་ཚོག་ཤེས་ལུན་པས་གནས་པར་བྱ། དང་པོ་
 རླེས་ཡང་གཅིག་ཤུར་རླེས། མཐའ་མ་འཚི་ཡང་གཅིག་ཤུར་འཚི། འཚིངས་བའི་
 འདོད་ཡོན་བཏང་ཞིང་ཉེན་མོངས་མཚོ། རླེས་སྤིད་པ་འདི་ཉིད་ཟིལ་གྱིས་གནན་
 དེ་ཞིབ་ཁོན་བརྟེན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་དེ། མཚོད་དེན་རྣམ་དག་དུང་དུ་དབུ་སྐྱ་
 རྣམས་རལ་གྱིས་བཅད་དེ་ནས་མཁའ་ལ་འཕངས་པ་བགྲོ་བྱིན་གྱིས་སྒྲངས་དེ་གྲུས་
 པས་ལྷའི་གནས་སུ་འབྱེད་ནས། དབུ་སྐྱ་སྒྲངས་པའི་མཚོད་དེན་བརྟེན་གས། དེ་ནས་
 འདུན་པས་མཚི་མཐུ་དྲིག་གིས་དོག་མ་ལྟར་འབྲིལ་ཞིང་། སྐྱ་གྲིན་རྣམས་བྱིར་དེ་
 བྱིར་ནས་ཉིན་བདུན་གྱིས་བར་ལོག་གྱིན། བྱོད་བྱིར་དང་ཉེ་བར་སྐྱེབས་ནས་གྱུལ་
 སྐྱས་ནི་མེད། ཉི་ལྗོངས་པ་འདི་འབྲིད་ནས་གྱུལ་པོ་སོགས་ལྟ་བུར་གལ་ལྡན་བསམ་
 ནས། ཉི་བཏང་ལྟེ། འདུན་པས་དེ་ཉིད་དུ་བསྐྱེད། ཉི་བསྐྱེད་ལྟར་ལེན་ཞི་བྱང་ན་
 གྱིས་རྣམ་པ་དང་བཅས་བྱོད་བྱིར་དུ་ཞུགས་པས། ཀུན་གྱིས་མཐོང་ནས་གྱུལ་སྐྱོན་
 སོགས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཚོ་ངའི་ཀུ་ཚོ་ཚེན་པོ་འདོན་ཞིང་། ཉལ་འཇུག་ནས་
 དུས་བསམ་དེ་དེ་ཡང་མཚི་མ་ཉིལ་ཞིང་གི་བར་གྱུར། དེ་ཉིད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 རེག་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་འཁོར་ལས་གྲོལ་བའི་སྐྱེད་དུ་བམ་ཟེའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་

དོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་།

བ་སྐྱེས་སོ། ཤྱུལ་སྤྲུལ་ནི་བཤྱི་བྱིན་གྱིས་ཚོས་གོས་དུར་སྤྲིག་སྤྱུལ་ཞིང་གྱུལ་བའི་
 ན་བཟུང་མཉམས་བཤྱི་བྱིན་གྱིས་སྐྱེས་ཏེ་ན་བཟུང་སྐྱེས་བའི་མཚོན་རྟེན་བྱས་སོ།
 དེ་ལྟར་སྤྱིད་པར་འཇུག་པ་དང་། སྤྱི་བ་གོལ་བའི་སྤྱི་དུ་སྤྱི་བོས་དབེན་བའི་གནས་
 སྤྱི་ཚོངས་པ་བརྗོད་ཅིང་འོ་མཚར་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཀུན་མཁུ་ཞིང་ཆགས་པ། དགོ
 བ་འདོད་ཅིང་རང་འདོད་གྱི་དྲི་མ་མེད་པར་བསྐྱབས་པར་འོས་བའི་མཚན་པ་དེ་ལྟ་
 བུ་བཞེན་ཏོ། འདི་ཡང་སངས་གྱུས་འབྲས་བུའི་མཚན་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཚོས་
 བསྟན་བའོ། མཚན་བཤྱི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་དོགས་
 བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་ཚོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བྱས་པ་ལྟ། ཉི་ཤུ་ཙ་
 ལ་བའོ།།

XXVI.

ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཙ་ཏུ་བག་པ།

བདུད་བཅོམ་པའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

དེ་ནས་ཚུ་གྲུང་ཞེ་ར་ནཱ་ཞེ་དུང་དུ་ནགས་ཚལ་དེར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 ཉིན་རེར་འབྲས་འབྲུ་བདུན་རེ་གསོལ་ནས་ལོ་གཉིས། འབྲས་དོག་རེས་ལོ་གཉིས།
 ཅི་ཡང་མ་གསོལ་བར་ལོ་གཉིས་ཏེ་དཀའ་ཐུབ་ལོ་དུག་མཚན་པས། ལྷ་ལུས་སྐྱེས་
 ཤིང་རིད་པ་སྤོང་གོག་ལྟར་སྤྱི་བུའི་ཚང་འཆའ་བལ། ལུགས་ཇི་བྱིས་པ་ནིམས་
 ཀྱིས་རོ་སྐྱེས་པོ་འདི་མི་འབྱེལ་བ་ཡ་མཚན། ཞེས་ལུགས་ནར་མེར་བསྐྱབས་ཏེ་
 ལྷན་ལ་པར་ཐུབ་ཚུར་ཐུབ་སྤྱི་བུ་གྲུང་གཡོ་འབྱེལ་མ་མཚན་པས། ལུས་ལྷ་མོ་
 ལྷ་འབྲུལ་མ་ལྷའི་གནས་སྤྱི་ཡོད་པས་གཞིགས་ནས་མ་བཟོད་པར་འཁོར་བཅས་

ནམ་མཁའ་ནས་མདུན་དུ་ལྷགས་ནས་མཚི་མ་ཚར་དུ་བབས་པ་མཚོར་འབྲིལ། བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔས་ཡུམ་ལ་སླིང་ཇིས་མ་བཟོད་པར་གསུང་བཏང་ལྟེ། ང་ནི་སྤྱད་དུ་
 སངས་གྱི་བས་བྱང་ནམ་གྱི་ཕྱི་ལོ། གསུངས་བས་དགའ་ནས་རྩལ་དུ་སོང་།
 དེའི་ཚོང་ནི་དོགས་པ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཇིས་འཇུག་ནི་སེམས་ལ་ཅེ་བས་དགོངས་
 ཏེ། བཀའ་ཐུབ་བཏང་ནས་ཞལ་ཟས་གསོལ་བར་བཞེད་པའི་ཚོ། སྤེལ་གོའང་ཞེས་
 པའི་བྱོང་བྱིས་ན་བཞིན་ལྟེ་ཞེས་པར། བྱ་མོ་དགའ་མ་དང་དགའ་སྦྱོབས་མ་
 ཞེས་པ་ཡོད་པས། ཟས་གཙང་གིས་སྤོས་རབ་དུ་བྱུང་བ་ནི་མ་གོ། ངོ་མཚར་ཆེ་
 བའི་གདམ་ཞིབ་དུ་ཐོས་པས། དེའི་བཅུན་མོར་རེ་བས་རང་ཉིད་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་
 པའི་སྦྱོང་པ་ལེགས་པ་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་སྦྱོབས་ཅིང་། དྲིལ་དུ་སླིང་ནས་སྦྱོན་ལས་
 འདེབས་པ་ལ། གཙང་མའི་རིགས་ཀྱི་རྣམས་ལྲང་བལྟན་པ། བྱིད་ཀྱི་སྦྱོན་ལས་དེ་
 འགྲུབ་པར་འདོད་ན། དྲང་སློང་བཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པ་གཉིས་འབྱུང་གིས་དེལ་
 འོ་ཐུག་ཕུལ་ལ་སྦྱོན་ལས་ཐོབས། ཞེས་ཐོས་ནས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བ་དམར་སེར་ལྗ་
 བསྐྱོ་བཞེས་པའི་འོ་མ་ཉིད་སིངས། ཤེལ་སྦྱོང་དུ་འོ་ཐུག་སྦྱོལ་ནས་སྦྱོན་ལས་བཏབ་
 ལྟེ། ལང་པར་བལྟས་པས་འོ་ཐུག་འལ་འོད་ཟེར་དང་དྲི་བསྐྱངས་ལྷན་ཞིང་དོགས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་རི་མོ་སོགས་ལ་མཚན་མཚོན་དུ་གྱུར་པ་མཐོང་། དེའི་ཚོའངས་པ་
 དང་། བསྐྱོ་བྱིན་གཉིས་བམ་ཟེའི་གཞུགས་སུ་འོང་བས། བྱ་མོ་དེ་དག་དགའ་ནས་
 འོ་ཐུག་འདྲེན་པར་བཅོམས་པས། བསྐྱོ་བྱིན་གྱིས་བདག་པས་འདི་རྣམས་ཕུད་
 ཚངས་པ་ལ་ཕུལ་ཟེར། ཚངས་པས་བདག་ལས་ཀྱང་གཙང་རིགས་རྩ་ལྗོངས་ལ་
 ཕུལ་བ་བསོད་ནམས་ཆེ་ཟེར། གཙང་རྩ་ལྗོངས་ནས་མཁའ་ནས་གཞུགས་བལྟན་ནས་
 སྦྱོས་པ། རྒྱ་ཁྲུང་ནི་རྩུ་ན་ཞེས་པའི་ནང་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བཀའ་ཐུབ་
 ཀྱི་རིད་པ་འདི་ལ་ཕུལ་ན་ཀུན་ལས་ཀྱི་བཏུང་པར་འཕགས་ཞེས་བརྗོད་པས། བྱ་མོ་དེ་

གཉིས་ཀྱིས་འོ་ཐུག་སྤང་ཅི་ཡན་དེ་རིན་པོ་ཆའི་སྣོད་དུ་སྐྱུག་ནས་ཕྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་ལ་སྤྱལ་བས། ཕྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འོ་ཐུག་སྤངས་ཏེ་སྣོད་སྤྱིར་
 སྤྱལ་བ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྣོད་དང་བཅས་སྤྱལ་ཟེན་པས་མ་སྤྲངས་པར་ཚུལ་
 བོར་བས། ལྷོ་མས་ཀྱིས་སྤྲངས་པ། ལྷ་ས་ཤུག་ཤུག་གཉིས་འཕྲོགས་ཏེ་
 འཕྲེར། ཕྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་འོ་ཐུག་གི་སྣོད་ནི་གྱུ་ལ་ཆེན་བཞིས་དེའི་སྤྱང་
 བཟེད་སྤྱལ་བ་གཅིག་དུ་མཛད་ནས་གསོལ། ཕྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བཀའ་སྤྱལ་བ།
 བྱིད་གཉིས་སྤྱིན་པ་ལ་བརྩོན་པ་འདི་སྣོན་ལས་ཅེ་ཞིག་འདེབས་པར་འདོད། ཞེས་
 བསྟུངས་པས། བདག་ཡི་ཟུང་མ་གཙང་སྤྲུལ་བ་ཞེས་ཀྱང་དོན་གྱུ་བ་ཀྱི་བཅུན་མོར་
 འདོད་ཞུས་པས། ཕྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཚུའི་བརྗོད་འདམ་གྱིས་མ་གསོ་བ་ལྟར་
 ཐུགས་ལ་ཆགས་པས་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་བསྟུངས་པ། བཞིན་ཀྱང་དེ་རབ་དུ་ཕྱང་བ་
 མ་ཐོས་སམ་བསྟུངས་པས། དེ་ནོམས་ཤུགས་རིངས་འདོན་ཞིང་། འོ་ན་སྤྱིན་པ་འདི་
 བཞིན་ཀྱང་ཕྱང་ཚུབ་སྤྱུབ་པའི་གྱུར་གྱུར་ཅིག། ཞེས་གསོལ་ལོ། ཕྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་སྤྲང་ཡང་ཞགས་སུ་བྱོན་ནས་འོ་ཐུག་གསོལ་བའི་ལུས་པས་སྐྱུ་ལུས་ཀྱིས་
 སྤྱོད་ས་གྱིས་ཤིང། གསེར་གྱིས་བཀྲན་པ་སྤྱིས་བ་བཞིན་དུ་གྱུར། དེ་ནས་དབེན་
 པའི་སྤྱིར་སྣོན་ཤིང་དང་ལྷན་པའི་རི་ཅེ་མོ་རབ་དུ་མཐོ་བ་ཞིག་གིས་རྩེར་འཛོགས་
 ཅས། དཀྱིལ་དཀྱང་བཀྲམ་བཞག་དུ་བཞུགས་པས། རི་དེ་བཞིག་པར་གྱུར། ཐུགས་
 མ་བདེ་བ་ཀྱི་མ་བདག་ནི་ལས་སྣོ་བ་དྲི་མ་ཡན་ཅི་ཞིག་ཡིན་གོངས་པའི་ཐུགས་
 བསམ་མང་དུ་གཏོང་བའི་ཚོ། ཅམ་མཁའ་ནས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ། དམ་པ་བྱེད་ལ་མ་
 དག་པའི་ལས་ཅི་ཡང་མེད། ཐུན་ཆད་མེད་པར་དགོ་བ་སྤྱུབ་པའི་བསོད་ནམས་ནི་
 རི་བཀྱི་བས་སྣོ་བ་ཡིན་པས་ནགས་རི་བཞིག་པ་ཡིན། ད་སྤོན་གྱིས་ཕྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་ནོམས་སྤྱོད་ན་མེད་པ་འཛོགས་སངས་གྱིས་པའི་གནས་ནི་ཚུ་མོ་འདི་

སྐྱལ་བའི་པ་རོལ་ན་རྫོང་མཛེས་ལྗོངས་ཀྱི་བུ་ཡོད། དེར་གཤེགས་ཟེར་ལམ་བཟུན་ཏེ།
 དེ་བཞིན་ས་གཞི་ལ་ཞབས་བཀོད་ལྟེ་གཤེགས་པས། བར་ཕེབས་སུ་གསེར་གྱི་པར་
 བྱུང་བ་དང་། ས་ལ་ཚུ་དོལ་བ་དང་། མཁར་ངོ་བོ་དང་ས་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བ་བྱུང་ཤིང་།
 ས་ཤོས་འཕར་བྱེད་པ་དང་། བེས་བྱེད་པ་སོགས་བྱུང་བས། ཚུ་གྲུང་ནི་རྩ་མཛུགས་
 ས་ལ་གནས་པའི་ཁྲུ་ལྟ་བུ་ལོ་ཞིག་ལོང་བ་ཞིག་ཡོད་པ། སྤྱི་ལོ་སྤེན་དེར་བྱོན་
 པས་མིག་སྤེན་ཞིང་། སའི་སྐྱོ་ཕོས་པས་ས་སྤེང་དུ་ཕོན་ནས་བལྟས་པས། བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་མཐོང་ནས་རབ་དུ་དད་པ་དང་། བུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་བལྟོད་པ་
 བྱེད། དེ་ནས་ཚུ་བོ་བསྐྱལ་ནས་གཤེགས་པས། བསྐྱི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱལ་བས་རྩ་ཚོང་
 བཀའ་ཤིས་གྱིས་ཀུ་ཤ་ལུལ་བ། རྫོང་མཛེས་ལྗོངས་ཀྱི་ཚུབ་ཤིང་དུང་དུ་ཀུ་ཤིང་ཅེ་མོ་
 བཀའ་སྐྱེ་བཟུན་ཏེ་ལྟ་བུ་བཏོང་བའི་སྤེང་དུ་སྐྱིལ་ཀུང་མཛོད་དེ། བདག་ནི་འདིར་
 ལྷ་ན་མེད་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་བདུན་ཅེ་མ་ཐོབ་བར་དུ་
 བཀའ་འགྲུལ་ཙམ་མི་བྱ་བར་དམ་བཅས་ནས། བསེར་གྱི་རི་བོ་མཚོག་རབ་ལྟར་
 བདོན་པར་བཞུགས་སོ། སྐབས་དེར་བདུན་ལྷོ་མས་རབ་དུ་འབྲུགས་ནས་བར་གཙོད་
 ཀྱི་ཐབས་བྱས་ཏེ། ཤུག་འི་བང་མི་ཡིན་པ་ལྟར་བྱས་ནས་ཡི་གེ་ཐོགས་ཏེ་འདི་སྐད་
 སྐྱེས། བཀའ་འབྲུན་ཐམས་ཅད་བསམ་པ་མེད་པར་བོར་རྣམས་པའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུའི་
 བཞེན་ཏུ་བྱོད་ལྟོ་ལ་སུ་འདོད། བྱོད་ཀྱིས་བྱོད་བྱེད་ནི་ལྟ་སྐྱིན་གྱིས་སྐྱངས། བཅོན་
 མོའི་ཚོགས་ཤོས་སྤྱི་དུ་བཀའ། ཡབ་ཟས་གཙང་ནི་བཅོན་དུ་བཅིངས་ཅེས་
 སྐྱེས་པས། བྱང་ནད་འབྲོ་བ་སྐྱངས་པའི་ཐུགས་ལ་ཤོས་འགྲུར་མེད་པར། འདི་ནི་
 བདག་ལ་བར་ཚད་བྱེད་པའི་བདུན་དུ་འདུག་དགོངས་གཡོ་བ་མེད་པ་བཞུགས་
 པས། བདུན་གྱི་སྐྱལ་པ་བྲོས་ནས་ལོག་སོང་། དེ་རྗེས་ཤིན་དུ་མཛོས་ཤིང་ཡིད་དུ་
 འོང་བའི་བྱ་མོ་གོས་དང་གྱིན་བཟང་པོ་བྱས་པ་གསུམ་བྱང་ལྟེ། འགྲིང་ཞིང་ལང་

ཚོ་གྲིས་པའི་མིག་རྒྱར་གྲིས་བལྟ་ཞིང། རྒྱ་མ་དང་བརྒྱ་ལྷོན་པ་སོགས་ཚགས་
 པའི་རྣམ་འགྲུར་སྣ་ཚོགས་ཀྲིས་བསྐྱུ་བྱིད་པར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་མཁའ་སྤྱོད་
 གྲིགས་པ་དང། ཚགས་པ་མེད་པའི་རྩལ་གྲིས་གཙན་པས། བྱ་མོ་དེ་དག་དེ་མ
 མག། ན་ཚོད་ཡོལ་བ་ལྟ་བུའི་གིན་མོ་ཁོགས་པ་ངོ་ཚ་བ་ལྟ་བུ་གསུམ་དུ་གྱུར་ཏེ་
 རྒྱུངས་ཤིང་ཡོག་སོང། དེ་ནས་བདུད་ཀྲིས་དམག་ཚོགས་བསྐྱུས་ཏེ་མགོ་བརྒྱན་
 མི་གཅིག་པའི་རིགས་སྣ་ཚོགས་དང། ཀྱང་གྲིས་དང། ལག་པ་མང་པོ་དང། མཚོན་
 ཚ་སྣ་ཚོགས་མོགས་པ་འཛིགས་པའི་ཚ་ལྷགས་ཅན་བྱེ་བ་སྤྱག་སྐྱམ་ཅུ་ཙུག་
 ལྟགས་ཏེ། མེ་རླུང་འརྒྱལ་བའི་གསེབ་ནས་མི་སྤྱུག་པའི་སྐྱ་སྐར་དྲག་པོ་སྣ་ཚོགས་
 བརྗོད་ཅིང། རྣ་བའི་བར་དུ་མཉམ་འབྲེལ་ཏེ་དེག་པ་དང། དང། དུག་དང།
 རོ་དང། མཚོན་ཚ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཚར་དྲག་པོ་ཕབས་པས། དེ་དག་མཉམས་ཅན་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྐྱའི་མཐའ་བསྐྱོར་དུ་མེ་དོག་མན་དར་བ་དང། བརྗོད་འི་
 ཚོགས་ཁོན་གྱུར་ཏེ་སྤྱུ་ལ་མ་རེག། ཡང་བསམ་གཏན་ལ་གནོད་པའི་སྤྱིར་ཤེལ་
 གྱི་ལྗོན་ཤིང་ཡལ་འདབ་རྣམས་ལ་དྲིལ་བུ་སྐྱ་ཆེ་བ་མང་པོ་བདགས་པ་ཞིག་ཀྱང་
 སྤྱུལ། དེ་ནས་ནམ་མཁའི་རྣ་རྣམས་ཀྲིས་བདུད་དཔུང་ཤེལ་གྱི་ཤིང་དང་བཅས་པ་
 སྤྱིའི་ལྷགས་རིའི་སྤྱི་རིལ་དུ་འཕངས། དེ་ལྟར་སྤོད་ལ་བདུད་བཅོམས་ཏེ་ནམ་གུང་
 མཉམ་བཞག་དུ་བཞགས། མོ་རངས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེན་
 མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ། ཀུན་རིག་པ། ཀུན་དོགས་པ། རྩེ་བ་
 མཉམས་ཅན་དུན་པ། དུས་གསུམ་མངོན་པར་མཁྱེན་པ་མཚོག་དུ་གྱུར་ཏོ། དེ་དུས་
 ལས་ཀྱི་བདུད་སྤྱུལ་འབྱུང་པོ་རྣམས་ཀུན་དུ་འགོ་ཞིང། འཁྱུའི་གོང་ཁྱེར་དུ་བདུད་
 ཀྲིས་ནམ་མཁའ་ནས་སྐྱ་སྐྱགས་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དཀའ་མཁའ་ཀྲིས་ཤིན་
 དུ་ཉོན་མོངས་ནས་གོངས་སོ། ཅེས་པའི་སྐྱ་མོས་པས། དེ་མ་མཁའ་ཡལ་ཟས་གཙང་

དང་། བཙུན་མོའི་ཚོགས་བཅས་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་སལ་འབྲེལ་ཞིང་དུན་པ་མེད་པ་
 སྲོག་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུར་བྱུང་དོ། དེའི་ཚོ་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པའི་རྣམས་ནས་
 མཁའ་ནས་སྤྲུལ་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་གྲོངས་པ་མི་བདེ། བདུད་
 གྱིས་སྦྲུང་ན་པ་སྦྲུགས་པ་ཡིན། བདུད་ཅི་གསོལ་ནས་ཡང་དག་པར་ཚོགས་
 པའི་སངས་བྱིས་ཉིད་ཐོབ་བཟེན་དོ། དེས་གཟིགས་པ་ལྡོམས་ལ་ཡང་འཆི་བའི་
 འཛིགས་པ་མེད་དོ་ཟེར་བས། བྱིལ་སྒྲོན་བཙུན་མོ་དང་བཅས་པ་ལྡོམས་བདུད་
 ཅིས་བྲན་པ་བཞིན་སྲོག་རྙེད་དེ། ཐམས་ཅད་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་བྱས།
 དེར་རྒྱ་བསྐྱེད་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཚོ་བཙུན་མོ་གྲགས་འཛིན་མར་སྤྲུལ་མཛེས་མ་ཞིག་
 འཁྲུངས་པ་སྦྲུལ་འཛིན་དུ་མིང་དྲགས། དེ་རྣམས་སྤྱི་ལོ་དུག་གནས་པས་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྲུལ་ཡིན་མིན་དོགས་པས་ཐོ་ཚོམ་པ། དུམ་གྲགས་འཛིན་
 མས་དག་པ་རྒྱངས་ཏེ་དམེད་པོར་ནས། སྤྲུལ་གྱི་སྤྱི་ལུས་དོ་དང་མཉམ་དུ་
 བསྐྱེད་སྤྲུལ་ལ་འཕངས་པའི་ཚོ། སྒྲོན་མེད་རྒྱལ་འཕྲོ་ཞིང་སྤྱིལ་ཀྱང་མཛོད་ནས་
 རྒྱུའར་བྱོན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚངས་རིགས་གྱིས་ལྟ་གཉིས་གྱིས་བསྐྱེད་
 བས། རང་རིག་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྤྱོད་འགོ་ཀུན་ལ་བྱབ་པ་འདི། སྤྲན་ཆད་མ་གོ་
 ད་ནི་ཀུན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས། ཚོས་སྟོན་པར་བཞེད་ཀྱང་གཞན་
 བྱིས་སྤྲུལ་གྱང་མི་གོ། སྒྲོན་དུ་ཡབ་ཟས་གཙང་གིས་སྤྲུལ་ལ་བརྟེ་བའི་ཕྱིར། དཀའ་
 བྱུང་སྐབས་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་ལྡ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བསམ་
 གཏན་ལ་མི་གནོད་པའི་པ་ཚད་དུ་ཉེ་གནས་སྤྱི་བདུང་བ་ལྡོམས། དཀའ་བྱུང་བདུང་
 ལས་འོ་ཐུག་གསོལ་བ་ལ་ལོག་ལྟས་ཁྲིམ་ནས་ལྷ་ར་ཏ་སིར་སོང་། དེའི་ཚོ། ཟམ་ཞི་
 སྤྱིལ་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཤིག་བདག་གིས་
 རྙེད། སྤྱིལ་བསྐྱེད་ཀྱང་གོ་བར་མི་ལུས་པས། མི་སྦྲུལ་གྱི་འདབས་སྤྱི་གནས་

དོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་།

དར་བྱ། ཞེས་གསུངས། སྐྱ་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་དོ་རྗེའི་སྦྱིལ་ཀྱང་བཅེངས་ཏེ་གསུང་
 བཅད་ནས་བཞུགས། ཞལ་བདུན་འདས་ནས་བསོད་ནམས་དང་ལྷན་པའི་ཚོང་པ་ག་
 ལོན་དང་། བཟང་པོས་བསོད་སྦྱོམས་ཕུལ་ཞིང་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཚོས་ཞུས། ཚངས་པ་
 དང་བཤྱི་བྱིན་གྱིས་ནན་ཏན་ཚེན་པོས་གསོལ་བ་བདེ་བ་པའི་ངོར་ག་གོན་བཟང་པོ་
 ལ་ཚོས་གསུངས་ཤིང་། བསོད་སྦྱོམས་གྱུལ་ཚེན་བཞིས་ཕུལ་བའི་ལྷང་བཟེད་དུ་
 བཞེས། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་ལྷ་ར་ཅ་སོར་ལྷ་སྡེ་བཟང་པོ་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་ཚོས་
 འཁོར་བསྐྱར་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། ཤྱི་རྩིས་སྟོན་ཐའ་བྱིང་པོ། ཉོར་ལུགས་རྩོ་
 བ་དུག་པའི་ཚོས་བཞིལ་ཚོས་འཁོར་དང་པོ། སྦྱུག་བསུལ་གྱི་བདེན་པ་དང་།
 ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་
 བཅས་བདེན་བཞི་ལན་གསུམ་རྩོས་ཏེ་འདུལ་བ་སྡེ་བཞི་གསུང་རབ་སྡེ་སྟོད་བཅུ་
 གཉིས། སྡོམ་ཚོགས་སྟོད་གསུམ་གྱིས་ཚོས་འཁོར་རོ། འདི་ཡང་སངས་གྱིས་
 འབྲས་བུའི་མཚན་པས་གང་འདུལ་གྱིས་ཚོས་གསུངས་པའོ། མཚན་བཤྱི་དཔག་
 བསམ་ཁྲི་ཤིང་ལས། བདུད་བཅོམ་པའི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་ཚོངས་བྱིས་
 པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ། ཉི་ཤུ་ཙུ་དུག་པའོ།།

XXVII.

ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཙུ་དུག་པ།

ཤྱི་བྱིང་བའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་སེར་སྦྱིའི་གཞིར་ཉུ་གོ་དྲའི་ཀུན་དགའ་ར་བར་བཞུགས་
 པའི་ཚོ། ཤྱི་གྲོ་ལྷོས་ཀྱིས་རང་གིས་རིགས་ཇི་ལྷར་བྱུང་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་མོ་འགལ་གྱིས་བུལ་དགོངས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྟུབས་ཏེ། ཤྱི་གྲའི་

དོགས་ཀྱི་ལྟར་བྱུང་སྟོན་གསུངས་པར་། མོ་དགལ་བུས་ཡེ་ཤེས་སྤྲོད་གྱིས་གཞིགས་
 བས་དེ་དགལ་གསུངས་པ། སྟོན་ཐོག་མར་འཛིག་དེན་གྱི་ཁམས་འདི་ནམ་མཁའ་སྟོང་
 པའི་སྟོང་དུ། རྒྱུ་ཚེན་གཡོས་པ་ལས་མེད་པར། མེ་རྒྱུང་གི་ཟླ་ལ་པར་རྒྱུ་
 དཀྱིལ་འཁོར་ཚེན་པོ་ཆགས། མེ་རྒྱུང་གིས་བསྐྱབས་པས་འོ་མ་དགོགས་པའི་
 མར་བཞིན། ཁ་དོག་དང། རོ་དང། དེག་བྱ་དང། དྲི་ལ་སོགས་པ་ལྡན་པ་
 ས་གཞིའི་གཟུགས་སུ་དལ་བུས་ཆགས་ནས་བསྐྱབས་པར་གྱུར། དེ་དང་དུས་མཉམ།
 འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་ལས་ཟད་པ་ནོམས། བདུད་རྩིའི་ཞག་གིས་རོ་སྤང་རྩི་ལྟ་བུལ་
 ཆགས་ནས་མཚུབ་མོས་སྤངས་ཏེ་ཟོས་པས། ལུས་སྣོ་བ་དང། རྩེ་བ་ཅིང་ཁ་དོག་
 འན་པར་གྱུར། དེ་རྩ་ནས་སའི་བརྒྱན་རོ་མངར་འདྲ་བ་ཟོས། དེ་ནས་མ་ཚོས་
 པའི་འབྲས་ས་ལྷ་ནོམས་ཟོས་ཤིང། ལྷན་པར་ལུས་པ་ནོམས་ཁང་པ་བཅོས་ནས་
 བརྒྱུང། དེ་ནས་ཉི་རྒྱུ་བྱུང་ཞིང། ཞིང་བདེ་བ་ལྟེ་འབྲས་བུ་འབྲུབ་པའི་ཚོ་འབྲུག་ཚོད་
 བྱུང། དེར། དེ་ནོམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྟོ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་སོ་སོར་ས་རིས་
 བགོས་ཏེ་འབྲུག་ཚོད་མེད་པར་བྱས། ཀུན་ལ་སྟོ་མས་པས་ཁོ་རང་ལ་ས་སྐལ་ཆད་
 པས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་རང་གིས་ས་སྐལ་ནས་དུག་ཆ་རེ་སྤུལ་བས་ཀུན་ལོས་
 ལྷག་པ་བྱུང། དེའི་རིགས་བསྟུན་གཏུང་རབ་སང་པོ་གཏུགས་ཅིག་ཉིད་དང་ལྡན་པ་
 བྱུང་བའི་རྗེས། གཏུང་རབ་སྟོང་སྤྲུག་གིས་མཚོས་ས་སུ་གྱུལ་བོ་གྱི་གྱི་བྱུང། དེའི་
 དུས་སངས་གྱིས་འོད་སྤུང་བྱུང། གྱི་གྱིའི་གཏུང་རབས་དེ་ཉིད་ལས་སུ་རམ་ཤིང་
 པའི་གྱུལ་བསྟུན་དུ་མཚན་འཕོས། དེའི་གྱུལ་བསྟུན་ལ་གྱུལ་བོ་འཕགས་སྦྱེས་པོ།
 དེས་བྱུ་རྩུ་བོ་ལ་དགའ་བས་སུ་བོ་གནས་ནས་བསྐྱེད། དེའི་སྤྲོད་གཞིན་རྩུ་ཐམས་
 ཅད་གཅིག་དུ་འདུས་ནས་རང་ལྷུལ་ལ་ཆགས་ཞེན་སྤངས་ཏེ། སེར་སྦྱེས་པའི་
 བཀའ་བརྒྱུང་བས། སེར་སྦྱེད་གཞི་ཞེས་གྲགས། མཐར་ཡལ་བུ་ནོམས་དུན་

དས་སློན་པོ་ལ་གཞིན་ནུ་ཚམས་པོས་ཤོག་གསུངས་པར། སྤྲུལ་མིང་སྤྲིང་ཚམས་
 མཉམ་དུ་བཞུགས་ཤིང་། བྱམས་མང་པོ་འཕེལ་ཞིང་། རྒྱུ་ལྡན་གྱི་བརྒྱུད་ཞེས་གསུངས།
 རྒྱུ་ལྡན་གྱི་ལ་བརྒྱུད་སྤོང་ལྷག་ལྷ་པ་ལྷ་འདས་པའི་ཚོ་གྱུ་ལ་པོ་ཤིང་དྲ་བཅུ་པ་ཤེས་
 བྱ་བ་བྱུང་། དེའི་བརྒྱུད་ལ་གྱུ་ལ་པོ་སེང་གོ་འགྲམ་ཞེས་པ་བྱུང་། མང་པོས་བཀུར་
 པའི་གྱུ་ལ་པོ་ནས་སེང་གོ་འགྲམ་གྱི་བར་གྱུ་ལ་བརྒྱུད་ཀྱི་མཚན་སྣ་ཚོ་གསུངས་སུ་འཕྲོས་
 ཀྱང་། ཇོ་པོ་གྱུ་ལ་བརྒྱུད་གཅིག་རང་གིས་གདུང་རབས་མ་ཆད་པ་ཡིན་ཞིང་སེང་གོ་
 འགྲམ་གྱིས་སྤྲུལ་གྱི་ལ་པོ་ཟས་གཙང་ཡིན། དེའི་ནུ་པོ་ཟས་དཀར། དེའི་ནུ་པོ་བྲེ་པོ་
 ཟས། རྒྱུང་ཤོས་བདུད་ཚི་ཟས་དེ་སྤྲུལ་མཆེད་བཞིའོ་དེ་བཞིན་སྤྲུལ་མོ་བཞི་ཡང་བྱུང་།
 ཟས་གཙང་གི་སྤྲུལ་ནི་བཙོམ་ལྷན་འདས་དང་། གཙུང་དགའ་པོ། ཟས་དཀར་སྤྲུལ་
 དཀར་གྱུ་ལ་དང་། བཟང་ལྷན་ནོ། བྲེ་པོ་ཟས་ཀྱི་སྤྲུལ་མ་འགགས་པ་དང་ཆེན་པོའོ།
 བདུད་ཚི་ཟས་ཀྱིས་སྤྲུལ་ཀུན་དགའ་པོ་དང་ལྷས་བྱིན་ནོ། དེ་བཞིན་སྤྲུལ་མོ་བཞི་ནི་
 གཙང་མ་ཞེས་པའི་བྲེ། ལེགས་པར་རབ་དོགས། དཀར་མའི་བྲེ་འཕྲུང་བ་ཅན།
 བྲེ་མོ་མ་ཡི་བྲེ་བཟང་པོ། བདུད་ཚིའི་བྲེ་ཡངས་པ་ཅན། སྤྲུལ་མའི་ནི་བཙོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པོ། འདི་ཡང་སངས་གྱིས་འབྲས་བུའི་མཚན་པས་གང་
 འདུལ་གྱིས་ཚོས་གསུངས་པའོ། མཚན་བརྒྱུད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། རྒྱུ་
 བྱུང་པའི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་
 པ་ལྟེ། ཉི་ཤུ་ཙེ་བདུན་པའོ།།

XXVIII.

ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཚེ་བཤྱིད་པ།

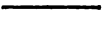
གོ་བཞིན་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིལ་བའི་ཁབ་འོད་མའི་ཚལ་ན་བཞུགས་པའི་སྐབས་
 ཤིག། བྱིས་བདག་ཞེས་གྲིས་ཕྱག་པ་གྱིལ་བའི་དཔལ་འབྱོར་དང་མཉམ་པ་ཚམ་
 ཞིག་ཡོད་པ་ལ། རྣམ་མ་གོ་བཞིན་ལ་བུ་ཞིག་སྟེན་པ། བྱུ་འཛིན་དགའ་ནས་བཅས་
 རྩོན་ལ་གསེར་སྲང་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་དབུལ་འཕོངས་ཚམས་ལ་བྱིན་པས། བྱུ་འཛིན་
 ཡང་གོ་བཞིན་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་པར་གྲགས། དེ་སྐྱོད་སྤོངས་ནས་བསོད་ནམས་སྟོབས་
 གྱི་ལོངས་སྟོད་དང་རིག་པ་རྣམས་པར་འཕེལ་བའི་པའི་ལྷགས་བརྒྱུད་ཞིང་བདེ་བ་ལ་
 སྟོད་པའི་ཚོ། དེ་འདུལ་བར་དཔོངས་ནས། དེ་རང་ཉིད་མལ་མོས་པའི་རིགས་
 ཡིན་པས། མོ་འགལ་གྱི་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་འདི་དཀྱིལ་ནས་དའི་མདུན་དུ་བྱོན་པར། ཡ་མཚན་
 དེ་སྟེན་པ། རྩོགས་ཀུན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་མ་དང་འདྲ་བ་འབྱོར་ནི་སྤྱི་ཡོན།
 ཉི་མའི་རྣམ་འཛིན། རླབ་འའི་འཛིན། རོར་གྱི་རྣམ་འཛིན་ཅེ་ཡོན་དེས་པར། བདག་ནི་རྣ་
 མ་ཡོན། སངས་གྲིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞེས་རྣ་ཕྱགས་ཅད་གྲིས་ཕྱག་བྱེད་པ་དའི་
 སྟོབས་མ་ཡོན། དེ་ལ་འབྱོར་གྲིས་སྟོང་སྟོབས། དག་ཅིང་དེ་མ་མེད་པའི་བསོད་སྟོབས་
 ཕུལ་ཞིག་གསུངས་པས། སངས་གྲིས་གྱི་མཚན་ནི་བར་ཐོས་པ་ཚམ་གྲིས་དད་
 པའི་སྤྱི་ལོང་གཡོས་ཏེ། ལྷ་ལ་འོས་སྟོད་ཁྱད་པར་ཅན་ཉི་ཤུ་ཞལ་ཟས་གྲིས་བཀའ་
 རྩེ་བསྐྱར། མོ་འགལ་བྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཕུལ་བས་དེ་ཉིད་རྗེས་སྤྱི་ལོང་
 པའི་ཕྱིར་བཞེས་པར་གྱུར། རྣམས་དེར་གྱིལ་བོ་གཟུགས་ཅན་སྟོང་བོ་གསུམ་པས་
 གྱིལ་བོ་ལ་འོས་པའི་སྟོད་ཞལ་ཟས་གྲིས་བཀའ་བ་ཐོགས་ནས་འབུལ་དུ་བྱུང་བར།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་རླུང་བཟེད་ཀྱི་བཞེས་འཕྲོ་བྱུང་པོ་ལ་གནང་བས། བྱུང་པོས་
 བྱངས་ཤིང་དྲི་བཟང་ཚོར་བས། འདི་ནི་བགྱི་བྱིན་གྱིས་ཕུལ་བའོ་སྐྱེས་པར།
 འདི་ནི་གོ་བཞིན་གྱིས་བསྐྱར་བའོ་གསུངས་པས། བྱུང་པོ་ལ་མཚན་ནས། སྐར་
 པོ་བྱང་དུ་བྱོན་པའི་ཚོ་གོ་བཞིན་ཕུན་ཚོགས་གྱིས་པ་དེ་བལྟ་བར་འདོད་ནས་སློན་པོ་
 དང་བཅས་འབྱོན་པར་ཚོ་མས་པའི་ཚོ། འབྱོན་པའི་གདམ་ཐོས། ས་གུ་འཛིན་གྱིས་
 བུ་ལ་སྐོག་དུ་སྐྱེས་པར། བྱུང་པོ་ཀུན་གྱིས་སྐྱ་ལྟ་བུ་བྱེད་བལྟ་བུ་འོང་ཞེས་པ་འདི་
 སློན་ཅན་ཡིན། བྱུང་པོ་ནི་མཚན་ཆ་དང་འདྲ། གང་ལ་དེགས་པ་ཐོགས་མེད་འཛོམས།
 བྱིད་ཀྱིས་འཕངས་པའི་མདའ་དང་འདྲ། བྱུང་པོ་དབང་ཆེ་བས། རང་རེས་འབྱོར་
 པ་ཐོས་པས་འགན་སེམས་ཀྱིས་མི་བཟོད་བསྐྱིད་ཀྱི། དེ་བས་རང་གིས་ཡོན་ཏན་
 སྐས་པའི་སྤྲད་ལ་ཉི་མ་ཡིད་དུ་འོང། རབ་དུ་བྱུང་བ་ལ་སྤང་བ་སྐྱེས་བྱེད། ཤིང་
 མོང་སྐས་རེངས་རླུང་གིས་འབྱེལ་མོད། རབ་དུ་དུད་པ་རླུང་གིས་བསྐྱངས། བྱུང་
 པོ་བྱིད་ཅན་འོངས་པ་ལ་དགའ་བ་བྱེད་པ་མོངས་པ་ཡིན། དེ་བས་བྱིད་སོང་ལ་རིན་
 ཚེན་དོ་ལལ་གྱི་སྐར་གྱི་ཕྱང་པོ་དང་མཚུངས་པ་འདི་བྱུང་པོ་ལ་ཕུལ་ཕུག་འཚོལ་
 ཤོག་བྱས་པས། གོ་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པོ་མཇུག་དུ་བྱིན། ཕུག་འཚོལ་ཞིང་དོ་ལལ་
 ཕུལ། བྱུང་པོ་མཉེས་ནས་འཛོལ་བའི་སྐྱེན་གྱིས་གཟིགས་པས། ཀང་པ་གསེར་གྱི་
 བསྐྱེས་མཚན་པ་ལ་མཚན་ཞིང་སྐྱེས་པ། འདི་ནི་པསོད་ནམས་ཀྱིས་མཐུ་དང་ལྷན་
 པ་སྤྲད་པ་ཅམ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་དངས་བ་བྱིད་ཅི། སྤྱོད་པའི་ནང་ན་ཡོན་
 ཏན་ལས་དབང་ཕུག་གཙོ། དབང་ཕུག་ལས་བདེ་བ་གཙོ། ནད་མེད་ལས་གོགས་
 གཙོ། བྱིད་ཀྱི་འོད་མའི་ཚལ་གྱི་བཅོམ་ལྷན་འདས་མཐོང་ངས། དེའི་ཞབས་པད་
 རྒྱང་ལ་རང་རེ་ལྟ་བར་འདོད་དམ་ཞེས་གསུངས་པར། གོ་བཞིན་བྱི་བ་ཉི་ཤུས་
 སྐྱེས་པ། ལྷ་བྱིད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་པ་མེད། བདག་བཅོམ་འདས་བལྟ་བར་

ཤིན་དུ་འདོད་ལྷུས་པས། སྤྱིལ་པོ་དང་ལྷན་གཅིག་གཉིས་ཀ་ཀྱང་པས་ཕྱིན། སྤྱོད་བཞིན་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་སྐྱེས་པ་ནས་བརྒྱུད་གང་དུ་འགྲོ་ཡང་འཁོར་བཤོལ་ལྡོག་སྤྱོད་ཀྱིས་མི་ཚེན་ལ་འོས་པའི་གོས་ཀྱིས་ས་གཞི་གཤོལ་གསུང་། ཀྱང་པས་ལ་རེ་གསུངས་པས། དེ་དུས་འཁོར་བཤོལ་ལྡོག་སྤྱོད་ཀྱིས་ས་ལ་གོས་བཀའ་བཤམ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསུམ་པས་དུལ་བ་དང་། སྤྱིལ་པོ་ལ་འདྲེས་འོས་པར་བསམ་ནས་གོས་ལྡོག་སྤྱོད་ཀྱིས་པས་ལ་བས། བསོད་ནམས་དང་ལྷན་པའི་ཉེར་སྤོང་ལྡོག་སྤྱོད་ཀྱིས་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བས། ལྷས་ལྷའི་གོས་ཀྱིས་ས་གཞི་གཤོལ་གསུང་། དེ་ཡང་གསལ་ལ་ནས་ཀྱང་པས་ལ་ཞལ་བས། རི་དང་། བགས་ཚལ་དང་། སྤྱོད་མཚོར་བཅས་པའི་ས་ཐོག་མས་ཅད་གཤོལ་སོ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དུང་དུ་སྤྱོད་པས་ནས་ཕུག་འཚལ་ཞིང་། མདུན་དུ་གནས་པ་ལ། ཚོས་གསུངས་པས། ཁམས་དང་བསམ་བཤམ་ལ་ཉལ་རང་བཞིན་ཡང་དག་དོགས་བྱའི་ཚོས་ཐོས་པས། འཛིག་ཚོགས་ཀྱི་ལྷ་བའི་རི་ཅེ་ཉི་ཤུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་ལ་བཅོམས། སྤྱིན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ། དེ་དེར་རབ་དུ་བྱུང་། སྤྱིལ་པོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཕུག་འཚལ་ནས་པོ་བྱང་དུ་ཡོག། སྤྱོད་བཞིན་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་བཀའ་ཚགས་ཀྱི་ལྷག་མས་ཡུལ་དང་གཉིན་འཁོར་ཡོངས་སྤོད་ཀྱིས་བདེ་བ་སེམས་ལ་དུན་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཞལ་འཇུག་དང་བཅས་ཏེ་བཀའ་སྐྱེལ་པ། སྤྱོད་བཞིན་བྱེ་བ་སེམས་ཞུགས་པས་དོགས་པ་འདི་ཅི། དེ་བས་སེམས་སཉམ་བཞུགས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པས། ཕྱི་ནང་གི་གདུང་བ་ཐོས་ཅད་ཞིན་ས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་གྱུར་དོ། དེ་ལྷར་གྱོ་བཞིན་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་སྐྱེས་དུ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པར། དག་སྤོང་ལྡོག་སྤྱོད་ལ་སཚམ་ཏེ་སྤོན་གྱིས་སྤྱོད་ལྷུས་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་པ། སྤོན་སངས་གྱིས་ལྡོག་གཞིགས་འཛིག་དེ་དུ་བྱོན་དུས། འཁོར་བཅས་ཉིན་རེ་བཞིན་གཉིན་ལྷན་ཞེས་པའི་གོང་བྱིང་དུ། ལྷོངས་སྤྱོད་

ཞིང་ག་ཤེགས་པར། བྱིས་སོ་སོས་ཉིན་རེ་མོས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་ལུ་བར། དེ་ན་བསམ་
 རྩེ་བུ་དབང་པོའི་རྒྱ་བཞེས་པའི་དབྱུང་པོ་ཞིག་ལ་རེ་མོས་བབས་པའི་ཚོ། འབད་
 པ་ཚེན་པོས་ཚོལ་སྐྱབ་བྱས་པའི་ལམ་ཟས་དང། གོས་ཀྱིས་ས་གཞི་གཡོགས་ཏེ་
 བསྟེན་བཀུར་བྱས་པས། ཚེ་རབས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་ལྟ་ལྟ་བུ། ཀྱང་པ་ལ་གསེར་གྱིས་
 སྐྱ་སྐྱེས་པ། ས་གཞི་རྗེན་པར་ཀྱང་པ་རེག་མ་སྤོང་བ། བཤད་དེ་རེག་ནས་གཡོ་བ་
 འདིར་སྐྱེས་པའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། འདི་ཡང་སངས་གྲིས་འབྲས་བུའི་མཛད་
 པས་གང་འདུལ་གྱིས་ཚོས་སྟོར་རོ། མཛད་བརྟུན་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ལྟོ་
 བཞིན་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་ལྟར་གྱུད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་རྫོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་
 བར་བྱས་པ་ལྟེ། ཉི་ཤུ་ཚེ་བརྟུན་པའོ།།

XXIX.

ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཚེ་དགུ་པ།
 རོར་སྤོང་གི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱུ་ལ་པོའི་ཀ་ལན་དྭ་ཀའི་གནས་འོད་མའི་ཚལ་ན་བཞུགས་
 པའི་ཚོ། ལྱུང་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤོང་པོའི་བུ། མ་སྐྱེས་དགའ་ཞེས་ཚུབ་པ་དེ་ལ།
 སྤོང་གི་གོགས་པོ་ནི་ལྷས་བྱིན་ཡིན་ཏེ་ཤིན་དུ་འཛེལ་བར་བྱེད། ལྷ་བས་ཤིག་ལྷས་
 བྱིན་གྱིས་གྱུ་ལ་པོ་ལ་སྐྱས་པ། བདག་གིས་ཁྱེད་བསྟན་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཞིག་
 མཛད་དགོས། རྩོན་མེད་ཅིང་ཕན་ཚུན་ཡིད་ལ་རེ་བ་བསྟོང་བ་ནི་གོགས་པོ་ཡིན།
 འོད་མའི་ཚལ་ན་གནས་པའི་ཤུགས་དག་སྤོང་འདི་བསམ་དུ་ན། ལྷའི་ཕྱག་བྱེད་པའི་
 གནས་དེ་བདག་གིས་ཐོབ་པར་འདོད། དག་པོ་མི་ཚོམས། བྲགས་པ་མི་ཐོབ།

ཁངས་པ་མི་འཕེལ་ན། བོགས་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཀྱང་ཅི་བྱེད། དེས་ན་ནང་པར་
 བྱིས་བདག་ནོར་ཚེན་གྱི་མགོན་དུ་དགོ་སྤོང་ལམོར་བཅས་འབོད་པ་འདུག་པས།
 དེའི་ལམ་དུ་སྐྱང་ཚེན་ནོར་སྤོང་ཁྲོ་གཏུམ་ཅན་འདི་བཏང་བར་མཛོད། ཅེས་སྐྱེས་
 པས། གྱུལ་པོ་བོགས་ལ་བརྗེད་དང། སངས་གྱིས་གྱི་མཐུལ་བསམ་འོ་སྐྱེས་
 ལས་ཅང་མི་ཟེར་རོ། དེ་ནས་ལྷས་བྱིན་ཕྱིར་སོང་ཕྱི་སྐྱང་པོ་སྤོང་བའི་སྤོན་པོ་ལ་དོ་
 འལ་ངོན་པར་བྱིན་ནས་དགོ་སྤོང་ཚུལ་འཚོས་ཅན་དེ། ལང་པར་དགོ་སྤོང་བགྱིས་
 བསྐོར་ནས་བྱོང་བྱེད་དུ་འོང་གི། དེ་ལ་སྐྱང་པོ་ནོར་སྤོང་ཐོངས་ཤིག་ཞེས་གྱུལ་པོས་
 གསུངས་སོ་བརྗེད་པས་དེ་བཞིན་ལྷའོ་ཟེར། ལང་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགོ་སྤོང་ལྷ་
 བགྱིས་བསྐོར་དེ་བྱོན་པས། སྐྱང་ཚེན་བདག་པོས་སྐྱང་པོ་གནད་དུ་བརྒྱན་ནས་བཀྱི་
 ཞིང་བཏང་བས། སྐྱང་པོ་ཁྲོ་གཏུམ་དུག་པོས་སྐྱ་དབྱུག་པ་འཕུར་བ་བཞིན་གཡོ་བ་
 ཅིང་གྱུགས་པས་ཤིང་ལྷོས་སྐྱེལ། བྱོང་བྱེད་ལྷོས་འཛོམས་པ་ཅམ་དུ་གྱུར་ནས་
 ཀུན་དངངས་སྐྱབ་དུ་གྱུར་པའི་ཚོ། ལྷས་བྱིན་སྐྱང་པོ་ཚེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གསོད་
 པ་མཐོང་དུ་རེ་ནས་བགས་མཐོན་པོའི་རྩེར་འཛོགས་ནས་བཟ། དགོ་སྤོང་ལྷོས་ས་
 ཀྱང་འཛིགས་ཤིང་སྐྱབ་ནས་བྱོས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐྱེད་དུ་ཀུན་དགའ་པོ་
 བཅིག་པོ་ཉེ་བར་གནས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕུག་སོར་སྤོང་པས་སེང་གོ་
 ཚེན་པོ་ལྷ་ཐོན་དེ་རལ་པ་གསེག་ཅིང་སྤེར་མོ་བགྱེད་པས། དེའི་རྗེས་བཅོམ་གྱིས་
 སྐྱང་ཚེན་ནི་ཚུ་དང་གཅི་བ་ཟུག་ཅིང་བྱོས་སོང་བ། མཐའ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་མེའོ་བ་
 འབར་བས་བསྐོར་ནས། གང་དུ་འང་མ་ཐར་བར་སྐྱང་པོ་དུལ་བས་བཅོམ་ལྡན་
 ཞབས་ལ་འདུད་པ་དེ་ལ་སྤྱི་བོར་ཕུག་བཞུག་ཕྱི་བཀའ་སྐུལ་པ། ཁྲོད་ལས་ཀྱི་དབང་
 བྱིས་སེམས་ལོད་ཀྱང། ལུས་ཤེད་རི་བོ་གཡོ་ཞིང་མི་བདེན་པས་སྤྱི་བུ་པ་སྤོང་
 གསུངས་པས། སྐྱང་པོ་གསུམ་པས་གར་ཕེབས་ཀྱི་ཞབས་ཇེས་སྤྱི་བུ། དེ་ནས་བྱིས་

བདག་ནོར་ཆེན་གྱིས་བསྐྱེན་བསྐྱར་བཞེས་ནས་ བགས་སུ་འཁོར་བཅས་གཤེགས་
 པར་ཅོམས་པས། ཞབས་ལ་གྲང་པོའི་སྣ་ལག་རེག་ཏེ་ཤི་བར་གུར། གྲང་པོ་ཤི
 མ་ཐག་གྱི་ལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་སྣ་བུ་མཛེས་པ་དྲི་མེད་དུ་སྐྱེས། དེའི་སྤམ་ལྷའི་
 མིག་གིས། སྤོན་གྱི་སྐྱེ་བ་ཤེས་ཏེ། བས་མཁའ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་དུང་
 དུ་སྐྱབས་ཏེ། རོར་བུའི་སྣ་ཆ་དང། དཔུང་གྱིན་རིན་ཆེན་འབར་བའི་ཚོང་བཀ
 རོགས་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་ཞིང་ཕྱག་འཚལ། མེ་ཏོག་དཀར་པོས་གཏོར་ཞིང་གསོལ་
 པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་ལས་ངན་དབང་གིས་ལུས་ངན་དེ་ལྟར་སྤངས་ཀྱང།
 རྫོང་ཞབས་ལ་རེག་པའི་གྱིན་བརྒྱབས་ཀྱིས་བདག་འདི་ལྟར་གུར་ཞེས་བསྐྱབས་
 བརྗོད་ཆེན་པོས་རབ་དུ་གྱུས་ཤིང་འདུད་པ་ལ་ཚོས་གསུངས་པས། ཡང་དག་པའི་
 བདེན་པ་མཐོང་སྟེ་རབ་དུ་དགའ་བས་སོང་ངོ། དེ་ལ་ཡ་མཚན་ནས་དགོས་ཤིང་ཅོམས་
 ཀྱི་སྤོན་གྱི་གྱུ་ཞུས་པས། བཀའ་སྣུལ་པ། སྤོན་སྤོན་པའོད་སྤུང་གི་བཅུན་པལ།
 རབ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་དགོའདུན་བསྟེན་ཅིང་ཚོས་དོན་དུ་གཉེར་ཡང་བསྐྱབ་པའི་
 བཀའ་ལ་མ་གུག་པ་ཞིག་བྱུང་བ། ལས་དེས་གྲང་པོ་འདིར་སྐྱེས་ཤིང། དཀོན་
 མཚོག་བསྟེན་པའི་མཐུས་མཐར་སྣ་ལུས་ཐོབ་ཅིང་བཅུན་པལ་འཇུག་པར་གུར།
 སྐྱེ་བ་སྤྲ་མར་སྐྱབ་པའི་ལས་ནི་སྤུས་ཀྱང་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའོ། དེ་བཞིན། སྤོན་རྒྱ་བ་
 ལྟར་བསོལ་བའི་མཚོར། ངང་པའི་གྱིལ་པོ་གང་བའི་བཞིན་ཞེས་བསྐྱབ་དང། ངང་
 པ་ལྟ་བུའི་སྣ་ན་ཅིག་དུ་གསལ་པ། ལྟ་ར་ཅ་སེར་གྱིལ་པོ་ཚངས་བྱིན་གྱི། ཚངས་པ་
 ལྡན་པ་ལྟས་ཀྱི་རྗེང་བུ་ཡོད་པར་ངང་པ་འཁོར་བཅས་བྱིན་པ། ངང་པའི་གྱིལ་པོ་
 བང་བའི་བཞིན་མཐོང་བས་ངོ་མཚར་དུ་གུར་པ་གྱིལ་པོས་གསལ་ན་ནས། བྱ་གྱི་
 མཁའ་པ་འཛོལ་དུ་བདང་ནས། ངང་པ་འོད་ཟེར་ལྡན་པ་དེ་བརྒྱང་བས། ངང་བ་ལྟ་
 བུའི་མཐོགས་པར་བྱོས། བཅོམ་པའི་གྱིལ་པོ་ལ་གཞུང་བརྒྱང་བས་འཛོལ་བ་

དང་གདུང་བས་འབྲུལ་མེད་དུ་བསྐྱེད་བསམ། དེ་གཉིས་ལ་གྱུ་ལ་པོ་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་
 རྣམ་གཉིས་ཀ་བདང་། ཡང་ལྷ་ར་ཅ་སིར་སྤོན་གྱུ་ལ་པོ་ཨ་ཏ་ཞེས་སྣོ་ཕྱོགས་པ་དང་
 གཡུལ་འགྲུང་པའི་ཚོ། སྤོན་པོ་ལྷ་བགྱིས་གྱུ་ལ་པོ་བོར་ནས་བྲོས། སྤོན་པོ་ལག་
 པའི་མཚོན་ཆ་ཞེས་བསམ་གྱུ་ལ་པོ་བསྐྱེད་མ་པོ་དེ་པར་སྣོན་དུ་འགྲོགས། ཡང་སྐྱེ་བ་
 གཞིག་ལ་སེང་གོ་འོན་པར་སྐྱེང་བས། ལྷ་མང་པོ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་བྲོས། ལྷ་
 གཞིག་གིས་འོན་པའི་མཐའ་ཡུན་རིང་སྤེར་མེས་བཞོན་པས་སེང་གོ་ཐར། ཡང་
 སྤོན་ཚོ་རི་དུགས་ཀྱི་བདག་པོ་གཙོ་བོ་གཞིག་གྱུ་ལ་ཐེབས་པས། གྱུ་འཇུགས་མི་
 སྤེད་ལྷན་བྱ་བ་སྤེབས་པས། རི་དུགས་གཞན་ཅི་མས་བྲོས། སྤེད་ལྷན་གྱི་རི་དུགས་
 གཙོ་བོར་མདའ་གྱུག་པར་བཅོམས་པས། རི་དུགས་མོ་གཞིག་གིས་མ་བཟོད་པར་
 མཚི་མ་གཏོང་ཞིང་སྤོན་ལ་བདག་གསོད་ཅེས་སྐྱེས་པས། རྗོན་པས་བྲོས་ཤིང་སྤྱིང་
 རྗོ་སྤེས་དེ་གཉིས་ཀ་བདང་། དེ་ལྷ་ར་སྤོན་ཚོ་ངང་པའི་གྱུ་ལ་པོ་གང་པའི་བཞེན་དེ་
 དང་། གྱུ་ལ་པོ་ཨ་ཏ་དང་། སེང་གོ་འོན་པར་སྐྱེང་བ་དང་། རི་དུགས་གཙོ་བོ་དེ་ཅི་མས་
 ད་ལྷ་ར་ཉིད་ཡིན་ལ། ངང་བ་གཞུང་བཟང་བ་དེ་དང་། སྤོན་པོ་ལག་པའི་མཚོན་ཆ་
 དང་། ལྷ་འོན་པ་བཞོན་བ་དང་། རི་དུགས་མོ་དེ་ཅི་མས་ཀུན་དགའ་བོ་ལྟེ། འདི་སྐྱེ་བ་
 སྤོན་དུ་ཡང་ང་ལ་སྤྱིང་བཅེ་བའི་བག་ཆགས་གོསས་པས། ད་ལྷ་ཡང་སྐྱེང་བའི་
 འཇིགས་པ་ལ་མི་བསམ་པར་ང་ཉིད་མ་བདང་བར་རྗོས་སྐྱེའུ་འབྲིང་། སྤོན་གྱི་ངང་བ་
 ལྷ་བགྱི་པོ་དང་། གྱུ་ལ་པོ་ཨ་ཏ་འདི་སྤོན་པོ་ལྷ་བགྱི་པོ་དང་། སེང་གོའི་འཁོར་གྱི་ལྷ་
 བྱིངས་དང་། རི་དུགས་བྲོས་འགྲོ་བ་ཅི་མས་སོགས། ད་ལྷ་འདི་དགོ་སྤོང་སྐྱེང་བོར་
 འཇིགས་དེ། ང་བདང་ནས་བྲོས་འགྲོ་བ་ལྷ་བགྱི་པོ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས་དགོ་
 སྤོང་ཅི་མས་ངོ་ཚ་ཞིང་ཞུས་པའི་ཚུལ་དང་། ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་
 འཇུག་ཞིང་དུངས་བསམ་བཏུའོ། འདི་ཡང་སངས་གྱུས་འབྲས་བུའི་མཚན་པས་གང་

འདུལ་གྱི་ཚོས་བསྟན་པའོ། མཚན་བརྗོད་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། རོར་སྐྱོང་གི་
དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་སྐྱོང་ས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ།
ཉི་ཤུ་ཙེ་དག་པའོ།།

XXX.

ཡལ་འདབ་སྤྲུམ་ཅུ་བ།

ཀ་གི་མཛེས་པའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

དགོ་སྐྱོང་གོ་དེ་རྒྱ་ཚོས་སྟོན་ཅིང་འདུག་པའི་གཏམ་གྱི་ཞར་ལ་དགོ་སྐྱོང་
ནམས་ཀྱིས་སྟོན་གྱི་ལོ་གྱིས་ཞུས་ཤིང་། སྟོན་པས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། སྟོན་པར་
ཉེ་སེལ། གྱུ་ལ་པོ་ཚངས་བྱིན་གྱི་བྱ་ཀ་གི་མཛེས་པ་དང་། དུས་ཀྱི་ས་ཞེས་བྱ་བ་
གཉིས་བྱུང་བ། ཀ་གི་མཛེས་པ་གྱུ་ལ་སྲིད་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་འོས་པས། ཀ་གིས་
ཡུན་རིང་བསམ་པ། རང་ལུས་ལང་ཚོ་ནི་འཛིག་པའི་གྱུ། སྟོག་ནི་ཚུའི་བོ་རྒྱ་བས་
ལྟར་གཡོ། གྱུ་ལ་སྲིད་ནི་མི་ལམ་དུ་བག་མ་ལེན་པ་འདྲ། འཁོར་བའི་བདེ་བ་སྐྱོང་
པོ་མེད་པ་ལ་ཆགས་ན་མོངས་པ་རང་སྟོག་རལ་གྱིས་གཅོད་པ་འདྲ། དེ་བས་དབེན་
པའི་ནགས་སྤུ་འགོ་བར་རིགས་བསམ་ནས་མཚི་མ་སྤྲི་ཉིག་གི་རྟོག་མ་ལྟར་འབབ་
ཅིང་། དེ་དོན་ཡབ་ལ་ཞུས་པས། ཡབ་སྐྱབས་ནས་སྐྱས་པ། རིགས་ཆེན་པོར་གྱུར་
པའི་གྱུ་ལ་སྲིད་འདི། ལོན་པོ་བདག་གིས་རེ་བ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་གལ་ཅུང་།
ཁྱོད་ཀྱི་ལང་ཚོ་འདི་ནགས་ན་མཛེས་པ་མ་ཡིན། ལྷ་སྐྱོད་ལེགས་པ། དབང་པོ་
དུལ་བ། ཚོས་བཞིན་སྐྱོང་བའི་གྱུ་ལ་པོ་ནི་ཚུའི་པརྟོ་འདམ་གྱིས་མ་གོས་པ་ལྟར་བྱིས་
ན་གནས་ཀྱང་སྟོན་གྱིས་མ་གོས། པོ་བྱང་ན་གནས་པ་ནི་དབེན་པས་ནགས་དང་འདྲ་

ཞིང་། བྱང་ལྷ་དང་འཛིག་ས་བ་མེད། བྱང་མེད་ཚམས་ཀྱིས་ཞབས་ཏོག་བྱེད་ཅིང་།
 ལོངས་སྤོད་ཐོག་ས་བ་མེད། བྱིམ་ན་ཚོས་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། དྲན་པ་དང་།
 བསྐྱབ་པ་སོགས་བྱ་གྱུ་ཡོད། འགས་སྐྱམ་པོར། བྱིམ་གྱི་ལོངས་སྤོད་དང་བྲལ་ཞིང་།
 ཉོན་མོངས། ཙོ་ཤིང་ཁབ་དང་འདྲ་བས་ཀྱང་པ་མིས། སྤྱོད་པོ་བཟོས་ལ་བལྟ་
 ཞིང་ལྷས་གྱུད་པགས་བ་ཅུས་པའི་གཟུགས། དྲིལ་དུ་གཞན་གྱིས་བྱིན་པ་ཙམ་ལས་
 ཟས་མེད་ཡི་དུགས་འདྲ། བ་ལྱང་དང་། ལུག་པ་གནས་པའི་ལུག། སེང་གོ་གསལ་ད་
 པའི་སྤང་ཆེན་འགྲུག་སོགས་འཛིག་ས་ཅུང་ཡ་ངའི་གནས། ཀུན་གྱི་སྤྱད་པར་འགྱུར་
 ཞིང་། བ་ལོན་པོར་ནས་འགས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་དག་ཚམས་དགའ་བར་བྱེད་པ་ལོན་
 ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་བསམ་སྤོར་པོར་ཅིག་ཅེས། ཡབ་ཀྱིས་བྱང་ལྷ་དང་བཅས་ཡང་
 ཡང་སྤྲོས་ཀྱང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ནི་སྤོར་བཏོན་པ་དེ་ལྟའི་ཅེ་མོར་ལྷར་བསྐྱོག་པར་
 མ་གྱུར། མ་དང་། སྤོར་པོ་གཉེན་འཁེར་དང་། བྱོང་བྱིར་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱིས་གསོལ་བ་
 བདེ་བ་ཀྱང་མ་གསན་པར། ཞབས་གསུམ་ཟས་མི་གསོལ། བཏམ་མི་སྤྱོད་པར་བཞུགས་
 པས། སྤོར་པོ་ཚམས་ཀྱིས་ཡབ་ལ་འཛིག་དེན་འདི་ན་རང་གི་འདོད་པ་གཙོ་བས།
 ད་ཐབས་མ་རྟེན་ཟེར། གྱུ་པོ་འཆི་མ་དང་བཅས་སྤྲོས་ལ་གཏང་བ་སྤྱིན། དེ་ནས་
 སྤྲོས་ཀ་ཤི་མཛོས་པས་འགས་དཔེན་པར་བྱོན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་
 པ་སྤོས་པས། དེའི་མཐུས་འགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད། བཞིག་གིས་བཞིག་
 ཡ་འབྲོ་བ་མེད། སེང་གོས་སྤང་ཆེན་མི་གསོད། ཀུན་སེམས་ཞི་བ་དང་དུལ་བར་གྱུར།
 དེར་ཀ་ཤི་མཛོས་པ་ཀུན་ལ་བྱམས་ཤིང་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པས། མཚན་བཟོད་པ་
 སྤྱོད་པ་ཞེས་བཤགས། དེའི་དུས་མི་ཀུན་མཁུ་བར་བྱེད་པའི་ཡབ་གྱུ་པོ་ཚངས་པས་
 བྱིན་མཐོ་རིས་སྤྲུག་ཤེགས། སྤྲོས་དུས་ཀྱིས་གྱུ་པོར་བཏོན། འམ་ཞིག་དཔྱིད་
 ཀྱིས་དུས་སྤོར་ཤིང་དང་། འགས་ཚལ། མེ་ཏོག་གྱིས་པ་ལ་ལྷན་མོ་བལྟ་བར།

གྲུལ་པོ་བཅུན་མོའི་ཚོགས་བཅས་ཀྱིས་སྤྱིན། དེར་ལྟ་མོ་དང་ཅེ་དགས་ལྟན
 རིང་ངལ་གསོ་ཕྱིར་ཉལ་བས་གྲུལ་པོ་དུས་ཀྱི་ས་གཉིད་དུ་སོང། བཅུན་མོ་རྣམས་
 མེ་དོག་ཡིད་དུ་འོང་བ་འཕྲུལ་ཞིང་ཀྱགས་གསེབ་དུ་ཕྱིན་པས། བཟོད་པ་སྣ་བ་མཐོང་
 ཀས། དེ་ཉིད་གཡོ་བ་མེད་པ་ཞི་བར་གནས་གིང། དུག་བྱ་བར་འོས་པ། སྐྱུལ་ས་
 རིང་ཀྱང་མཛེས་སྤྲུལ་མ་ཉམས་པ། ལྷ་བ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ཐུགས་དགོངས་དག་པ་ཞི་
 བ་དུལ་བ། དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་བས། བཅུན་མོ་རྣམས་རབ་དུ་དད་པས་མདུན་དུ་གྲུས་
 པས་གཡོ་བ་མེད་པར་བསྐྱད། གྲུལ་པོ་གཉིད་སད་པས་བཅུན་མོ་རྣམས་མེད་པས་
 ཀྱགས་སུ་ལྟ་བར་ཕྱིན་པ་ན། དྲང་སྲོང་ལ་བསྐོར་ནས་གནས་བ་མཐོང་བས། གྲུལ་པོ་
 དུག་སྣུལ་བྲོས་པའི་དབྱགས་གོད་ལྟར་འབྲུགས་ཏེ། རང་གི་སྤྱན་རྒྱ་ཡིན་པ་ཡང་
 མ་ཤོས། ཚིག་རྩལ་དྲག་པོས། དཀའ་ཐུབ་པའི་རྩལ་བཅོས་ནས་རྒྱོན་པོ་དང།
 བྱང་མེད་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་པ་བྲོད་སྤྲུལ་ཡིན། ཕྱི་རོལ་དུ་རྩལ་འཚོས་ཀྱིས་དྲང་
 སྲོང་ལྟར་རྗེས་ཀས། ཀན་དུ་གཡོ་གྱུ་དང་རྩོལ་རྩོག་གིས་གཞན་གྱི་བྱང་མེད་རྣམས་
 ཀྱི་བར་འདོད་དམ། ཅེས་བརྗོད་པས། བཟོད་པ་སྣ་བས་གསུངས་པ། བདག་གི་དྲང་
 སྲོང་བཟོད་པ་སྣ་བ་ཡིན། བདག་ལ་དོགས་པ་མཛད་འོས་མེད། བཅུན་མོ་རྣམས་ནི་
 འཁྲིལ་གིང་འདྲ། ཅེས་ཁོང་བྲོའི་རྣམ་འབྲུར་མེད་པ། ཞི་བ་དང། ཕན་པའི་སེམས་
 གྱིས་དུལ་པར་སྣང་གྱང། བྲོད་བཟོད་པ་སྣ་བ་ཡིན་མིན་བལྟའོ་ཟེར། རལ་གྱིས་
 ཐུག་གཉིས་བཅད། ད་བཟོད་དམ་ཟེར། དུམས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཅང་མ་གསུངས་
 པས། ཡང་ཞབས་གཉིས་བཅད། ད་བཟོད་དམ་ཟེར། ད་དུང་བྲོ་བ་མེད་པས། བྱང་
 པོ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་བཅོམ་མང་དུ་བྱས། ད་བཟོད་དམ་ཟེར། བདག་གི་གདུང་བ་
 དྲག་པོར་གྱུར་གྱང་བྲོ་བས་འབྲུགས་པ་མེད། བྲོད་ཀྱིས་བདག་གི་ལུས་གཅད་པ་
 དེ་བཞིན་དུ། བདག་གིས་འཁོར་བའི་ཉོན་མོངས་མི་ཟད་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་

གུར་ཅིག་གསུངས། དེ་ནས་གྲོལ་པོ་འཁོར་བཅས་རང་ཕྱུལ་དུ་ལོག་ཆོ། ས་གཞི་
 རྣམས་ཀྱང་ལྷ་འདྲེ་གི་རང་བཞིན་དུ་ལྷ་དུ་གུར། བརྗོད་པའི་ལྷ་འབྲེས་པས་གོང་ཕྱིར་དུ་
 ལྷ་གོ་དང་། ཡམས་དང་། ཆར་མེད་པ་སོགས་ཉེ་བར་འཚོ་བ་མང་དུ་བྱུང་། མཚན་
 ལྷས་སྐུ་འདྲེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། དཀའ་ཕྱབ་པ་ལ་གཞིན་པ་བྱས་བས། དེའི་ལྷ་འབྲེས་
 པའི་སློན་ཡིན་ཟེར། གྲོལ་པོས་བརྗོད་བཤགས་འབྲུལ་བར་སྤྱིན་ནས་ཞབས་ལ་ཕྱག་
 འཚལ་ཞིང་བདུད་དེ་འགྲོད་བཤགས་སྤུལ། ཕྱི་འགྲོད་པའི་ལྷ་འདྲེ་གིས་གསུངས་ཏེ་
 སེམས་དང་བྲལ་བ་བཞིན་གུར། དེ་ལ་གསུངས་པ། གྲོལ་པོ། ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་
 བྱེད་པས་རང་གི་ལས་ཀྱི་སྲོང་བྱ་འདི་ནི་བདེན་པ་མིན། ཡོན་དན་མིན། དོན་མིན།
 དཀའ་ཕྱབ་མིན། ཇིས་མིན། སྤྱི་བ་སྤོན་གྱི་ལས་ཀྱི་གྲུན་ནི་ས་པོན་སྤྱེ། ལས་ར་པའི་
 སྤྱི་བ་ཀུན་དུ་འབྲས་བུ་སྤྱིན་པ་ནི་སྤྱི་བོ་ཀུན་གྱིས་སྤོད་པ་ཡིན་པས། གྲོལ་པོ་ཕྱིད་
 ལ་བདག་མི་དགའ་བའི་བསམ་པ་ཅི་ཡང་མེད། བདེན་པ་དེས་བདག་གིས་ཐུག་
 རྣམས་འོ་མར་ཐོན་པ་ལ་ལྟེས། ད་དུང་བདག་གི་ཡིད་ལ་མི་དགའ་བ་མེད་པ་བདེན་
 བ་ཡན་ལག་རྣམས་འབྲས་བུ་ར་པོ་གསུངས་མ་ཐག་ཡན་ལག་རྣམས་འབྲས་ཞིང་
 སྤར་ལྟར་གསོས་སོ། གྲོལ་པོ་ཡིད་ཆེས་གིང་ཞབས་ལ་མགོ་གཙུགས་ཏེ། ཕྱབ་པ་
 ཕྱིད་ནི་མཐུ་སྤྱོད་མེད་པའི་ཚམ་དང་ལྷན་བཞིན་དུ། དཀའ་ཕྱབ་ཀྱི་འོ་བཤྱུ་ལ་
 འདི་མཚན་ནས་འབྲས་བུ་ཅི་འདོད། མོངས་པས་ལོང་བ། སྤྱི་བ་པའི་གཡང་ལ་སྤུང་
 བ་བདག། སྤྱིང་ཇིའི་གཏོར་ཆེན་པོ་ཕྱིད་ཀྱི་ཕྱགས་ཇིའི་ཕྱག་གིས་འདོན་དུ་གསོལ།
 ཞེས་གསུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་བདེ་བས། གྲོལ་པོ། བདག་དཀའ་ཕྱབ་
 སྤོད་པ་ནི། བྱིངས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བཅིངས་པ་རྣམས་དཀྲོལ་བ་དང་།
 འཇིགས་པ་རྣམས་དབྱགས་དབྱུང་བ་དང་། རྣམ་པར་སྤོངས་པ་རྣམས་ཐར་བར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར། བདག་སྤྱི་མེད་ཡང་དག་ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཕྱིར་ཡིན། བདག་

གིས་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཚེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རལ་གྱིས། རྩོད་ཀྱི་རྫོང་ས་པ་
 བཅད་པར་བྱའོ། སྤྱིལ་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་སེམས་ལ་དྲན་བཞིན་པར་སོང་ངོ། དེའི་
 དུས་ཀྱི་ཀ་ཤི་མཛོས་པ་བརྗོད་པ་སྣེ་བདེ་ནི། ད་ལྟ་ངའོ། སྤྱིལ་པོ་དུས་ཀྱི་ས་དེ་ནི་
 ཀའ་བྱུ་དི་བྱུ་འདི་འོ། ད་ལྟ་ང་ཉིད་ཡང་དག་རྗོགས་བྱང་ཐོབ་ནས་འདི་ཉིད་བསྐྱེད་ཏེ།
 ཞེས་བསྐྱེད་ས་པས་འཁོར་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་དགའ་བར་བྱུར་དོ། འདི་ནི་བརྗོད་
 པའི་ཚོས་སྣོར་རོ། མཛོད་བསྐྱེད་དབུགས་མཁའ་མི་ཤིང་ལས། ཀ་ཤིའི་མཛོས་པའི་
 དྲོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཚེ། ལྷན་རྫོང་ས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་སྤྱུམ་
 ཅུ་པའོ།།

XXXI.

ཡལ་འདབས་སྤྱུམ་ཅུ་ཙཱ་གཅིག་པ།

གསེར་ལོགས་ཀྱི་དྲོགས་བརྗོད་ནི།

དགོ་སྤོང་རྣམས་ཀྱིས། ལྷས་བྱིན་གྱི་ལོ་གྱིས་ཀྱིས་ཞར་ལ་ཞུས་པར། བཙམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྤོན་བྱང་བཀའ་སྣེ་ལ་པ། སྤོན་བར་ཆ་སེར་གྱིལ་པོ་དབང་པོའི་
 སྤོ་ཚེན་པོ་ཞེས། སྤྱིལ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་དཔལ་འབྱུང་ཆེ་བ་ཞིག་ལ། བརྟན་མོ་
 རྒྱ་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། མི་ལས་ཤིན་དུ་འཕྲིངས་པ་ཞིག་ཡོད། དེའི་
 ཚོ་ནགས་ཀྱི་ཚལ་ན་དེ་དུགས་མང་པའི་ཁྱའི་བདག་པོ་གསེར་ལོགས་ཞེས་བྱ་བ།
 སྤྱུ་ཐམས་ཅད་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་སྤྱི་དུགས་ཀྱི་དོ་ཤལ་གྱི་ཁོངས་སུ་རིན་ཚེན་མཐིང་
 བས་སྤྱུས་པ། མིག་གི་རྗེ་མ་སྤོ་ལྷང་གསུའི་རང་བཞིན། བྱུ་ཅུའི་དུ་ཙཱ་དང་། རིན་
 ཚེན་ཤགས་པས་རྣམ་པར་བཀྲ་བ། ཅུ་ལྷང་འགྲུམ་དུ་གནས་ཚེ་དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་

བདུད་རྩིས་འགྲུང་བ། གྲུང་རྒྱུ་སེམས་དང་ལྡན་པ་གཟུགས་མངོས་ཤིང་མི་སྐད་
 ཤེས་པ་ཞིག་གྲུང་། དེ་ལ་གོགས་པོ་བྱ་རྟོག་གི་དཔོན་ལོང་པ་དེས། རྗོད་པ་
 མོགས་འཛིགས་པ་ཡོང་མིན་བཟུ་བར་བྱེད། རྣམ་ཞིག་རི་དྲགས་ཀྱི་དང་བཅས་རྒྱ་
 འཕྲུང་བར་སྦྱོན་བའི་ཚོ། རྒྱ་ལྷུང་བོ་རྒྱ་བས་གཡོ་བའི་ནང་ན་མར། དགས་འཚིངས་
 རས་རྒྱར་སྐྱར་བའི་མི་ཞིག་འོ་དོད་ཆེན་པོ་འདོན་ཅིང་འབྲེར་བ་མཐོང་ནས།
 རི་དྲགས་བྱིངས་རྣམས་མགྲིན་པ་ཀྱོགས་དེ་བྲོས་སོང་། གསེར་ལོགས་ནི་སྦྱིང་ཇིས་
 དེར་བལྟ་ནས་མི་དེ་རྒྱ་རྣམ་འདོན་པར་ཆས་བས། བྱ་རྟོག་གིས་མཐོང་ནས་སྐྱེས་
 པ། གོགས་བྱ་བ་མི་རིགས་པ་འདི་ཞོག། བྱས་པ་མི་བསམ་པའི་མིང་ན་ནི། གྲུང་
 བའི་དུས་ན་མེ་དོག་དང་འདྲ་ཡང་། བན་བདགས་ཇིས་སྐྱ་དོ་ཇི་ལྟར་མཁྲིགས། བན་
 ལན་དུ་གནོད་སྐྱེལ་དུ་འོང་སྐྱས་ཀྱང་། སྦྱིང་ཇི་བྱིས་ཤིང་དྲང་བ་དེས་མ་བཟོད་པར་
 རྒྱ་བོ་ཆེན་པོར་བཞུགས་ནས་མི་དེ་བདོན། བཅིངས་པ་རྣམས་ར་ཅོས་བཀོལ། མི་དེ་
 ལ་གོགས་པོ་འདི་ན་བདག་འདི་ལྟར་འདུག་ཅེས་སྐྱེལ་ཡང་མ་སྐྱེ་ཞིག་བཟོད་པས།
 མི་གྲུག་ཅན་ཞེས་པ་དེས་རི་དྲགས་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་བཟོད་པ་དང་བཅས།
 བདག་ལ་དྲིན་ཆེ་བ་འོད་ཀྱི་གསུངས་པ་བཞིན། སྐྱེལ་ཡང་མི་སྐྱེ་དེས་སོ་རྩེར་སོང་།
 དེ་ནས་བྱིལ་པའི་བཙུན་མོ་ལྷ་འོད་མའི་མི་ལས་དུ་རི་དྲགས་གསེར་ལོགས་མི་
 སྐད་དུ་དམ་ཚོས་སྐྱེ་བ་དེ་མཐོང་ནས། བྱིལ་པོ་ལ་བདག་གི་མི་ལས་དུ་མཐོང་བའི་
 རི་དྲགས་དེ། མངོན་སྐྱེས་དུ་མཐོང་བར་འདོད་ཞུས་པར། བྱིལ་པོ་བཙུན་མོ་ལ་
 མཚོང་བས། རྗོད་པ་རྣམས་ལ་ནོར་མང་པོ་སྦྱོན་དེ་དེ་འཛིན་པར་བདང་བས། རྗོད་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ཅམ་བཅའ་ཀྱང་མ་རྟེན་པར་ལོག་འོང་བས། དོན་མ་རྟེན་པར་འོང་
 པ་ལ་བྱིལ་པོ་བྲོས་པས། རྗོད་པ་རྣམས་འདར་བཞིན་དུ། རི་ནགས་སྐྱེ་བདག་
 རྣམས་ཀྱི་མ་བཅའ་བའི་ས་མེད་ཅིང་། གསེར་གྱི་རི་དྲགས་དེ་འདྲ་མི་རྟེན་དེས།

ཅི་ལྟེ་མཉམ་ལམ་དུ་བྱུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པར་འདོད་ན། བཟོ་བོ་མཁམས་
 བཤམ་ཅིག་ལ་གསེར་གྱི་རི་དྲུགས་བཟོ་བྱ་ཆུག་ལུས། དེར་གྱུ་ལོ་པོ་མ་བཅུན་མོའི་མི་
 ལམ་བདེན་ངེས་སྒྲམ། རྗོར་མང་དུ་བཏང་ནས་ད་དུང་འཚོལ་བར་བརྩོན་པས།
 བོང་གི་མི་གྲུ་གྲུ་ཅན་གྱིས་ཐོས་ནས། རྗོར་ལ་བཀོམ་ཆགས་པས་གྱུ་ལོ་པོའི་དུང་དུ་
 སྤྱིན་ནས་གསོལ་བ། གསེར་གྱི་རི་དྲུགས་དེ་བདག་གི་མཐོང་བས་བཟུན་གྱི། བདག་
 ལ་བཀའ་དྲིན་སྦྱོལ་ཅིག་ཞེས་ལུས་པས། གྱུ་ལོ་པོ་རབ་དུ་དགའ་ཞིང་དཔུང་དང་
 བཅས། གྲུ་གྲུ་ཅན་གྱིས་ལམ་སྒྲ་བྱས་ཕྱིན་པས། དྲ་དང་སྤང་བའི་ཚོགས་མགྲོགས་
 པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ས་གཞི་དུལ་གྱིས་འབྲིགས་པ། བྱ་རོག་གི་རིང་ནས་མཐོང་བས།
 གསེར་འོགས་ལ་སྒྲམ་པ། ཀུའི་བོགས་པོ། བདག་གིས་སྤོན་ནས་ཕན་བ་སྒྲམ་
 པར་བོགས་པོས་མ་ཉམ། ད་ནི་གྱུ་ལོ་པོའི་དཔུང་གོ་ཆ་གྲོན་ཞིང་མདའ་བཀུ་ཐོགས་
 པ་དང་བཅས་པའི་ལམ་སྒྲ་སྤོན་སོག་བྱིན་པའི་མི་ངན་དེས་འབྲིད་ནས་ལྷུར་དུ་
 སྤྱེབས་པ་འདུག། བང་དུ་འབྲོས་ཀྱང་ཐར་པའི་གནས་མི་འདུག་པས། ཐམས་ཅད་
 མཉམ་དུ་འཚིའམ། བྱས་པ་མི་གཞོ་བའི་མི་ལ་ཕན་བདགས་པ་དང་། གྲུ་གྲུའི་
 བདག་པོ་ལ་ཡིད་གཏོད་པ་དང་། མི་ངན་ལ་གདམས་ངག་བྱིན་པ་སོགས། རང་བྱེད་
 པ་པོའི་སྤོན་ཁོ་ནར་ཡོང་། ད་ནི་གང་དུག། ཅི་བྱེད། བར་འགོ། ཞེས་སྒྲུ་བའི་ཚོ་
 གྱུ་ལོ་པོ་དཔུང་བཅས་ཉེ་བར་སྤྱེབས། དེ་ཚོ་གསེར་འོགས་ཀྱི་བསམ་པ། བདག་མ་
 གསོད་ན་རི་དྲུགས་གང་ཡོད་གསོད་པར་དེས། བསམ་ཞིང་ཀུན་ལ་ཕན་སྤྱིར་རང་
 གི་སོག་ནི་རྩ་རྒྱར་འཕངས་པ་མེད་པས། གྱུ་ལོ་པོ་དང་ཉེ་བར་སྤྱིན་པ། གྲུ་གྲུ་ཅན་
 གྱིས་མཐོང་སྟེ་དགའ་ནས་འོ་རི་དྲུགས་གསེར་འོགས་འདི་འོ་ཞེས། ལག་པ་སྤོང་
 བས་བཟུན་པས། བྱ་རོག་གིས་ཤིང་ཚེ་ནས་མཐོང་སྟེ་མ་འོ་དགའ་བདེན་པའི་
 དམོད་པ་བོར་མ་ཐག། གྲུ་གྲུ་ཅན་གྱི་ལག་པ་ཆད་ནས་ས་ལ་སྤང་། དེར་གསེར་

ལོགས་གྲིལ་པོའི་མདུན་དུ་སྤྱོད་ནས་སྤོན་གྱི་ལོ་གྲུས་བཤད་པས། གྲིལ་པོ་ཡ་
 མཚན་དུ་གྱུར་ཅིང་། བྱས་པ་མི་གཞོ་བའི་སྤོད་ངན་དེ་འདྲ་སྤྲད་པར་འོས་ཞེས་གྲུ་
 གྲུ་ཅན་ལ་སྤྱོད་ཅོད་སྤྱོད། དེ་ནས་གྲིལ་པོ་རབ་དུ་དགའ་ཞིང་། བྱས་པ་དང་བཅས་རི་
 དུ་གསལ་གསེར་ལོགས་གཤམ་དང་སེ། གོ་བུར་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ལྷན་ལ་བཞུགས་སྤྱོད་
 གསོལ་ནས། གྲིལ་པོ། བཅུན་མོ། སྤོན་པོའི་ཚོགས་དང་བཅས་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་རི་དུ་གསལ་དེའི་མདུན་དུ་འཁོད་པ་ལ་ཚོས་བཟུན་པས། དེ་དག་ཀུན་བསྐྱབ་
 པའི་གནས་དང་ལྡན་པར་གྱུར། དེ་ལྟར་རི་དུ་གསལ་གསེར་ལོགས་དེ། ད་ལྟར་ཡིན་མ་
 ཅུང་པ་གྲུ་གྲུ་ཅན་དེ་ད་ལྟ་ལྟས་བྱིན་ཞེས་གསུངས་པས། དགོ་སྤོང་རྣམས་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤོན་སྤོན་པའི་འཛིགས་པ་སྤོལ་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་སྤོད་པ་ལ་མགུ་ཞིང་།
 དགོ་བའི་སྤོང་སྤོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་མཚོག་དུ་བཅོན་པར་གྱུར་ཏེ། འདི་ཡང་གེས་
 རབ་ཀྱི་ཚོས་སྤོར་རོ། མཚན་བགྲི་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། གསེར་ལོགས་ཀྱི་
 དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་ཚངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་སྤྱུ་
 རྩ་ཚུ་གཞིག་པའོ།།

XXXII.

ཡལ་འདབ་སྤྱུ་ཚུ་གཉིས་པ།

དགོ་བྱེད་ཀྱི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྟས་བྱིན་གཤམ་གྱི་ཞར་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྤོན་
 བྱོང་བྱིར་པ་རའི་འཛིགས་པར། གྲིལ་པོ་བ་ཡི་འཕྲོར་འཛིགས་ཀྱི་བ་བསོད་
 བསམ་སྤྱོད་སྤྱུ་ཚོགས་པ་ཞིག་ལ། སྤྱུ་ལོན་དུ་དང་ལྡན་པ་དགོ་བྱེད་ཞེས་པ་

དང་། དེའི་སྤྱན་རླབས་བཏུང་བའི་ལོ་ལྔ་ལྔ་མེད་པ་མི་དགོ་བྱེད་ཞེས་པ་བྱུང་བས། དགོ་བྱེད་ནི་
སྤོང་བ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྱན་པས་ཚོམ་པར་བྱེད་པ་ལ། ཤྱིལ་པོ་བསོད་ནམས་བདེ་
ཞེས་པ། དགོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མགུ་ནས། རང་གི་བྱ་མོ་ཡིད་དགའ་མ་ཞེས་པ་
སྤངས་ན་ལྟེ་ཞེས་བང་མི་ཡི་གོ་དང་བཅས་པ་བསྤྲོད་ས་པས། ཡབ་ཀྱང་དགའ་
ནས་ལེན་པར་ཉེ་བའི་ཚོ། སྤྲུལ་གྱིས་ཡབ་ལ་གསོལ་བ། ཡབ་ལགས་ད་ལྟ་བདག་
ལ་བག་མ་ལེན་པའི་འོས་མིན། བདག་སྤྱན་པ་ལ་སྤོང་བས་ཡབ་ཀྱི་བང་མཛོད་རྣམས་
ཀྱང་སྤོང་། བཞིན་ལྟེ་བས་ད་ལྟ་ཡངས་ཀྱང་ཕྱགས་ཀྱི་ངན། དེ་བས་ཐོག་མར་
བདག་གྲུ་གཟིངས་བསྐྱེད་ནས་རིན་ཆེན་གླིང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་མཚོག་གི་རིན་ཆེན་ཕུན་
སྤྲུལ་ཚོགས་པར་སྤངས་པར་བྱ། རོར་མེད་རྒྱུང་མ་སྤངས་ཀྱང་རང་གཞན་སྐྱབས་པ་
སྤྱི་བས་བདེ་བ་མེད། ཅེས་ཞུས་པས། ཡབ་ཀྱི་གནང་བ་ཐོབ་ལྟེ་ཞེས་པ་ཕྱག་
འཚལ་ཏེ། དོན་མཐུན་འཁོར་བཅས་འབྱོན་པར་ཆས་པ་ལ། སྤྱན་གྱིས་སེམས་ལ་
འཇུག་ཞིང་སྤངས་སེམས་ལས་མེད་ཀྱང་། ལྟར་སྤང་བ་ཞུང་བ་རྒྱུང་སེམས་མ་ཐོད་
པའི་ཚུལ་གྱིས་རྗེས་སྤྱོད་འབྲང་། དེ་ནས་ཤྱིལ་པོ་དགོ་བྱེད་ཀྱི་བསོད་ནམས་མཐུས།
ཤྱི་མཚོ་བོ་རྒྱབས་གནས་དུ་འཕོ་བ་ལྟ་བུར་ཡང་འདོད་པའི་རྒྱུང་གིས་ལྷན་དུ་རིན་
ཆེན་གླིང་དུ་བསྐྱོད། མཚོག་གི་རིན་ཆེན་མང་དུ་ལོན། རིན་ཆེན་མཚོག་ནི་སྤྱུལ་
ལ་བཅངས་ནས་ཕྱིར་ལོག་པས། རྒྱུང་དྲག་པོས་གྲུ་ཞིག་པས་དགོ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་པར་
སྤྱན་རླབས་སྤྱུལ་ལྟར་འཁྲིལ་ཏེ་རྒྱུང་གིས་བསྐྱོད་ཅིང་ཀྱུ་བས་ཤྱི་མཚོ་ལས་འཕྱོད།
དེ་ཕྱི་དགོ་བྱེད་ཐང་ཆད་པས་གཉིད་ལ་ཕོར། སྤྱན་གྱིས་ལྟས་པས། དགོ་བྱེད་ཀྱི་
ལྷས་ལ་རོར་བུ་རིན་ཆེན་རྣམས་བཅིངས་པ་མཐོང་ནས། དེ་དག་འབྲོག་པའི་སེམས་
ཀྱིས་ཕྱུ་བོ་གཉིད་པའི་མིག་གཉིས་ཕྱང་ནས་རོར་བུ་འབྲེར་ཏེ་ལོག་ཕྱིན། དགོ་བྱེད་
ནི་སྤྱང་ན་སྤྱན་པས་བསྐྱིབས། ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ཚོ། བསྐྱང་རྗེ་བའི

བདག་པོ་ཞིག་ཕྱོགས་དེར་བྱུང་བས་མཐོང་ནས་ལོ་གྲུས་བསྟན་དེ་རང་གི་གནས་སུ་
 སྤངས་ཤིང་བཀུར་སྟོན་བསྐྱངས། དེ་ཡོན་དཀ་དང་སྟོན་པ་ལོགས་པས་བསྐྱང་རྗེ་
 མགུ་ཞིང་མཛེལ་བར་གྱུར་ཅིང་། བཟའ་མི་གཉིས་ཀ་པི་ལྷང་མཁམས་ཤིང་གྲུའི་
 མཁམས་པོ་ཡིན་པས། གྱུ་ལ་པོའི་སྟེན་བྱུང་ན་སེལ་ཞིང་ཐུགས་མི་སྟོང་བའི་ཕྱིར།
 པི་ལྷང་མཁམས་པར་སྤྲུབས། དེ་ནས་བསྐྱང་རྗེའི་རྒྱང་མ་དེ། དེ་ལ་ཡིད་ཆགས་ཤིང་
 འདོད་པས་གདུང་སྟེ་ལག་པ་བཅངས་ནས་སྤྲུབས་པ། བདག་གི་མིག་དང་ཡིད་ནི་
 རྐྱེད་ལ་ཆགས། རྐྱེད་དང་འགྲོགས་ན་བདག་ནི་སྤྲུབ་བ་བཟའ། འདོད་པས་མཚན་
 བའི་བྱང་མེད་རྣམས་ངོ་ཚ་མེད། རིགས་མེད། བྲིམས་མེད། བཅོམ་མེད། བཅངས་
 པ་མེད། བདག་གི་མཛེལ་བའི་སེམས་འདི། རྐྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མཛེད་ན།
 རྐྱེད་ལྟ་བཞིན་བསྐྱར་བར་བྱ། ཞེས་སྤྲུབ་པས། གྱུ་ལ་བུས་སྤྲུབ་ཅིང་སྤྲུབ་པ།
 ཡུམ། རྐྱེད་རྒྱུ་བྲིམས་གཏོང་བ་འདི་མི་རིགས། ཀང་ཞིག་གཞན་གྱི་བྱང་མེད་
 སྟོན་པ་ནི། དཀྱུ་ལ་བའི་སེལ་ལྟེ་ལ་བྱེ་མ་ལེབ་ལྟེ་བ་པ་ཡིན། ཀཞན་ལ་ཕན་བའི་སེམས་
 དང་ལྡན་ཞིང་། ཀཞན་གྱི་བྱང་མེད་ལ་མཛེལ་བ་བྲལ་བ་ན་འཚོ་བ་མེད་ཅིང་གསོན་
 པོ་ཡིན། དེ་ལྟར་མིན་ན་གི་བ་དང་འདྲ། ཅེས་བརྗོད་པས། མོ་ཡིད་ཆད་ཅིང་རེ་བ་
 བྲལ། གི་བ་ལས་ལྷག་པར་གྱུར་ནས་འོས་ཏེ་རང་གི་བདག་པོར་སྤྲུབ་པ། ཇོ་བོ།
 རྐྱེད་ཀྱི་གྲོགས་འདི་མཛེལ་བའི་འོས་སུ་མི་འདུག། དཔེན་པའི་དུས་སུ་བདག་ལ་
 འདིས་བདེ་བུ་མི་འཇུག་འདུག། མིག་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ལྟ། བདག་ནམ་ཡང་
 མི་ཐར་འདུག། ཅེས་སྤྲུབ་སྤྲུབ་པས། བསྐྱང་རྗེ་སེམས་འཕྲུགས་ནས། བྱང་མེད་
 ཀའོན་མའི་ཕྱིར་དུ་ཕས་བྱུག་ཏོང་བ་དང་། གྲོགས་པོ་མཛེལ་བས་གྲོགས་པོ་དང་།
 ཀའོན་དང་སྤྲུབ་ཡང་བསོད་པ་སོགས་རྒྱང་མའི་སྟོན་རྒྱུ་ལ་ཡིན་པས། བསྐྱང་རྗེས་
 ཀུང་གྱུ་ལ་བྱ་ཐག་རིང་པོར་བཏོན་སེམས་སྤེང་བས་པི་ལྷང་བྱིན། དེ་ནས་གྱུ་ལ་བྱ་

དལ་བྱས་ཕྱིན་པས། རང་གི་སྤྱན་མི་དགོ་བྱེད། རོན་མཐུན་དང་བཅས་པ་རང་ཡུལ་
 དུ་སླེབས། ཡབ་འབྲོར་འཇིག་མཐོ་རིས་སུ་གཤེགས་མི་དགོ་བྱེད་ཀྱིས་སར་
 བསྐོས་འདུག་ཟེར་བ་ཐོས་ནས། དགོ་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱིས་པོ་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱི་
 བོང་བྱིང་ཕྱོགས་སུ་འབྱུངས། དེ་དུས་དགོ་བྱེད་གྲུ་གཟིངས་ཞིག་ནས་གྱི་མཚོར་
 བོངས་པ་ལ་ཐག་བཅད་ཏེ། ཀྱིས་པོ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རང་གི་བྱ་མོ་ཡིད་དགའ་མ།
 རྒྱངས་ཟེར་བའི་ཀྱིས་བྱ་ཐམས་ཅད་བསགས་ནས་གྲུ་བསྐྱོགས། མི་མང་འཇོམས་
 པའི་ཁྲོམ་དེར་བྱ་མོ་རང་བཟང་ནས་གང་མོས་འདམས་སུ་བཅུགས་པས། བྱ་མོས་
 མི་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟམས་ནས། ལོང་བ་པི་ལྷང་འཁྲུང་བ་དེ་ལ་རང་གི་དོ་ཤལ་མགུལ་
 དུ་སྐྱོན་ནས། ལྷན་པའི་ངག་གིས་བདག་ནི་བྱིང་ཀྱིས་དབང་ངོ་ཟེར། དེར་ཀྱིས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱངས་ཤིང་ཁོ་ཐག་ཚོད་ནས་ལོག་སོང་། ཀྱིས་བྱ་བསོད་ནམས་སྟོབས་
 བྱ་མོ་ལ་ཁྲོམ་ནས། ཀྱིས་པོའི་བྱ་ཐམས་ཅད་སྤང་ནས། རྫོང་བ་པོ་ལྷང་བ་པི་ལྷང་
 ཐོགས་པ་འདམས་པ་ཞེས་བྱ་མོ་ཕྱིར་བཏོན་ལོང་བའི་མདུན་དུ་ཕྱིན་པས། བྱང་མེད་
 རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་འཇིགས་ནས་སྤྲོས་པ། བྱང་མེད་བྱ་བ་ཤེས་རབ་དམན་པ་
 བྱ་བ་མི་རིགས་པ། ཀྱིས་པོའི་བྱ་བདུད་ཀྱི་སྤྱན་རྣམས་སྤྱིང་སྤྱུག་གོགས་སུ་མི་བསྟེན།
 ལོང་བ་བདག་ལྟ་བུ་ཚའི་ཕྱིར་འདམས། མིག་ལོང་ནི་ཉིན་མོ་ཡང་སྤྱན་པར་གནས།
 བདག་ལ་བྱང་མེད་ཀྱི་དགོས་པ་མེད། བྱང་མེད་བྱ་བ་ཐུང་ལ་བགྲོད་པའི་གྲུ་གྲུ་
 གཡོན་ཅན་ཡིན་པས་བདག་ནི་ཡིད་ཆེས་མེད། ཅེས་ཚིག་ཚུབ་མང་དུ་སྤྲོས་ནས་རྫོ་
 མ་བསྟུན་པས། བྱ་མོས་སྤྲོས་པ། མགོན་པོ། བྱང་མེད་འགའ་ལ་སྤྱོད་ཡོད་པ་
 མཐོང་བས་བདག་ལ་དོགས་པ་ཅིལ་མཛད། བདག་གི་ཡིད་བྱིང་ལ་དགའ་ཞིང་
 གཞན་ལ་རེ་བ་ཅམ་མེད་པ་འདི་བདེན་ན། བདེན་པ་དེས་བྱིང་ཀྱི་མིག་ལ་གཅིག་
 གསལ་བར་ཤོག་ཅིག། ཅེས་བརྗོད་པས་ཀྱིས་བྱའི་མིག་གཡས་པ་སྤར་བཞིན་

གསལ་བར་མཐོང་། དེ་ལ་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས། གྱུ་ལ་བྱའི་བཞིན་བརྒྱ་ལྟར་
 བརྟན་ཉེ། འོ་ན་ཁྱོད་འདོད་པ་བཞིན་བྱ་ཡི། ང་ནི་སྲོམ་གྱུ་ལ་བྱ་བ་དེ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་
 ཁྱོད་རང་སྲོམ་དུ་སྦྱོན་ཟེན་པ་དེ་ཡིན། ངའི་མིག་སྦྱོན་གྱིས་མེད་པར་བྱས་པ་ཡིན།
 ང་གྱུ་ལ་བྱ་དགོ་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། སྦྱོན་ལ་ཁེངས་སེམས་མེད་པ་བདེན་ན། མིག་ལ་
 བཞིག་ཀྱང་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིག། ཅེས་བརྗོད་པས། དེ་མ་ཐག་མིག་གཡོན་པ
 འང་གསལ་བར་གྱུར་དོ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དགའ་ནས། གྱུ་ལ་པོ་
 བསོད་ཀམས་སྤེས་སྤོངས་གོགས་བྱས་དེ། རང་གི་སྤར་གྱི་གྱུ་ལ་སྲིད་ལ་མངའ་
 རྟལ་བ་བསྐྱར་ཞིང་། སྤུས་མོ་ཀྱང་བཅུ་མོ་དམ་པར་བསྐྱར་རོ། དེའི་དུས་ཀྱི་གྱུ་ལ་བྱ་
 དགོ་བྱེད་དེ་ནི་ད་ལྟར་ཉིད་ཡིན་ལ། གྱུ་ལ་བྱ་མི་དགོ་བྱེད་དེ་ལྟ་ལྟས་བྱིན་ནོ། ཞེས་
 བསྐྱེད་སེམས་ལ། འདི་ཡང་བཟོད་པའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛོད་བརྗོད་དཔག་བསམ་འབྲི་
 ཤིང་ལས། དགོ་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་
 བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་སྦྱོར་ཅུ་ཙུ་བཞིས་པའོ།།

XXXIII.

ཡལ་འདབ་སྦྱོར་ཅུ་ཙུ་བསྐྱེད་པ།
 ཁྱུད་པར་ལོ་མའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

གཞན་ཡང་ལྷས་བྱིན་གྱི་གདམ་ལ་རྟེན་བཀའ་སྦྱུང་བ། སྲོམ་ཀ་ལིང་ཀའི་
 ཡུལ་དུ་གྱུ་ལ་པོ་སྤྱང་བེད་ཅེས་པ། དག་ཀྱིས་འཛོམས་ཤིང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 བར་གཞོན་པ་ཞིག་ལ། སྤུས་བཞི་ཡོད་པའི་ཆེ་བ་ལ་མཚན་ལོ་མ་ཟེར། དེའོག་ལ་
 རབ་དུ་ལོ་མ། དེའོག་འཛོམས་སྤེལ་ལོ་མ། དེའོག་ཁྱུད་པར་ལོ་མ་ཞེས་གྲགས། དེ་བཞི་

ཡང་ཚོ་གྲིས་ཤིང་སོ་སོར་རྒྱང་མ་དང་བཅས་ཁ་དྲག་བས། ཡག་ཤོས་ནས་བྱ་བཞི་
 རྒྱང་མར་བཅས་བ་ཡུལ་ནས་བཏོན། དེ་དག་ནགས་ཚལ་དུ་འབྱམས་པས་ལམ་
 བཟོགས་ཟད་ནས་འིན་དུ་བཀྲེས་པས་གཞན་ཐབས་མ་རྙེད་དེ། འིན་དུ་བཀྲེས་པའི་
 གནས་སྐབས་ངན་པ་འདྲིར། ཟས་མི་རྙེད་ཅིང་ལོ་མ་ཅམ་རེ་རྙེད་ཀྱང་བྱུང་མེད་
 འདི་ནི་མས་ལ་སྐལ་བ་སྟེར་དགོས། ད་ཐམས་ཅད་འཆི་བ་ལས་བྱུང་མེད་བཞི་པོ་
 འདི་གསལ་ནས་ཟེལ། བྱ་བཞི་ནང་གོས་བྱས་པར། རྒྱད་པར་ལོ་མས་བསམ་པ།
 གནས་སྐབས་ངན་པ། མྱི་བའི་ལས་ཤྲིལ་དང་ངོ་ཚ་མེད་པའི་གཞུང་ངན་འདི་མི་
 བཟོད་སྟུམ། རང་གི་རྒྱང་མ་འབྲིད་དེ་བྲོས་ནས་ཕྱིན། དེ་ནས་ཡུན་རིང་གྲོགས་
 པས་རྒྱང་མ་སྦྱོན་ལྡན་མ་བྱ་བ་དེ་ཡིད་འབྱུག་ཅིང་། ལུས་ངལ་དུ་བ་ཀྲིས་ས་ལ་
 འབྱེལ། བཀྲེས་སྐྱོམ་གྲིས་འཆི་ལ་ཐུག་པའི་ཚོ། གྲོལ་བྱ་བྱུང་པར་ལོ་མས་རང་གི་
 སྤྱི་བོ་ནས་ཤྲག་བཏོན་དེ་འཛིབས་སུ་བཅུག་པས་གསོས། དེ་ནས་བཙུན་མོ་བཀྲེས་
 པས་མི་བཟོད་པའི་ཚོ། གྲོལ་བྱས་རང་གི་ཡན་ལག་གི་ཤ་ནི་མས་བཅད་ནས་སྤྱིན།
 སྐྱོམ་པས་གདུང་ཚོ་ཙུ་ནི་མས་གདར་དེ་ཤྲག་འབྲུང་སུ་བཅུག་ནས་བཙུན་མོ་གསོས།
 མཐར་རྒྱ་མེད་ཀྱི་ནགས་སྤོང་རིམ་པས་བསྐྱོད་པས། རི་བོའི་མདངས། ནགས་ཚལ་
 མེ་དོག་བཀྲ་བ། ཤིང་དོག་ཞིམ་བཅུད་ལྡན་པ། ཉམས་དགའ་སྤྱིད་པའི་གནས་
 ཞིག་དུ་སྤྱིབས། དེར་གྲོལ་བྱའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་མེ་དོག་དང་འབྲས་བུ་སྤར་
 བས་འཕེལ་ཞིང་བདེ་སྤྱིད་དང་ལྡན་པའི་ཚོ། ནགས་གསེབ་བྲག་གི་འབྲས་རྒྱུ་
 ཚེན་བོར་མི་ཀྱང་ལག་ཐམས་ཅད་བཅད་པ་ཞིག་འོ་དོད་འབོད་ཅིང་འབྲེལ་བ་མཐོང་
 བས་སྤྱིང་རྗེས་མ་བཟོད་པར་གྲོལ་བོས་རྒྱུར་ཞུགས་ནས་བཏོན་བྱམས་པར་གསོས་
 པས་མི་ནི་མས་སྤར་དུ་དྲག་ཀྱང་ཀྱང་ལག་མེད་པས་གར་ཡང་འགྲོ་མ་ཐུབ། དེ་ནས་
 མི་དེ་དབང་བོ་གྲིས་ཤིང་། གྲོལ་བོ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དཔའ་བོ་སེང་གོ་

ལྟར་དུས་དུས་ལས་དུག་ཏུ་འབྲིག་པ་ལ་དགའ་བ་ས་ཡིན་པས། བཟུང་མོ་འདོད་
 ཚགས་ཀྱིས་གདུངས་ཤིང་། ཀང་ལག་མེད་པའི་མི་བྱམས་པས་གསོས་པ་དེ། མི་
 གསོས་ལུས་བཀྱིགས་པས་ཡོན་ཏན་དབང་པོ་མ་ཚང་། མཚན་འདྲིས་སྐྱུ་མ་ཚམས་
 གྱིས་མ་གསོས་པ་དེ་དང་། བཟུང་མོ་འདོད་པ་སྤྱད་པས། མཚན་ལ་གྱིལ་བྱས་རིག་
 དོགས་འཛེས་བཀའ་དང་བཅས་དལ་བྱས་སྤྱད་པས་བཟུང་མོ་མ་ཚོས་པར། བདག་པོ་
 གྱིལ་བུ་དེ་འབྲིག་པའི་གོགས་སུ་བསམ་ནས་གསོད་པའི་བསམ་ངན་སྐྱེས་ཏེ་
 བཟུང་མོ་མགོ་བོ་ཤིན་ཏུ་ན་བའི་ཚུལ་བྱས། མགོ་བོ་རས་ཀྱིས་བསྐྱམས་ནས་ཉིན་
 ཞག་མང་པོ་རྒྱག་གཟེར་བཟོད་མེད་ཡོད་པ་ལྟར་བྱས་པས། གྱིལ་བུ་དེ་ལ་ཐུགས་
 བརྩེ་བས་ཕན་ཐབས་ཅེས་གདུག་གྱུར་པའི་ཚོ། བཟུང་མོས་སྐྱེས་པ། བདག་སྤོན་པ་
 མའི་གོ་ན་ཡོད་དུས་མགོ་ནད་འདི་ལྡང་བའི་ཚོ་སྐྱེན་པས་དོ་ཞུན་གྱི་དྲིག་པ་སྐྱོན་
 བས་ན་བ་དྲག་གི་ཡོད། ད་གྱིལ་བོས་དཔྱང་ཐག་ལ་འབྱོན་ལྷུས་ན་བྲག་འཕྱངས་
 ཚེན་པོ་ཕ་གི་ལ་དོ་ཞུན་གྱི་དྲིག་པ་འདུག། བདག་གི་ལག་པས་ཐག་པ་འཛིན་ལྷུས་
 ཟེར། གྱིལ་བུས་ཚུ་ཐག་བཟོས་ནས་བཟུང་མོ་འཛིན་དུ་བཅུག་སྟེ་དཔྱང་ཐག་ལ་བྱོན་
 པས་བཟུང་མོས་ལྷུས་ཚམས་ལྷུས་ཚམས་བཏང་མཐར་ལྷན་གྱིས་བཏང་སྟེ་བྲག་གཤམ་ལ་
 སྐྱུར། གྱིལ་བུ་བསོད་ནསས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚུ་ཚེན་པོའི་དྲིལ་དུ་རྒྱུངས་ཤིང་།
 བོ་རྒྱལ་ཚེན་པོས་མཐར་ཐོན། མཐར་ཐོན་ལྷུས་ལུས་སྟོག་ལ་སྐྱོན་བར་མ་གྱུར་ཅིང་།
 ཐུགས་བསམ་བཏང་བས། བཟུང་མོ་བྲིལ་དང་ངོ་ཚ་མེད་པ་བསྐྱེད་ཀྱི་ངན་བྱས་
 པར་དགོངས་ཤིང་། གཞན་དུ་མ་ཐར་བའི་ཚུ་གྲུང་གང་དུ་གྱིག་པའི་འབྲས་དུ་མར་
 བྱོན་པས། ལྡང་བའི་མདོར་གོང་ཁྱེར་བུ་སྐར་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་བྱོན། དེ་ན་གྱིལ་བོའི་
 སྐས་གོངས་ནས་གོང་ཁྱེར་དུ་གྱིལ་བོ་བསྐོ་བའི་ཚོ། རྐྱོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གྱིལ་བུ་
 བྱུང་བར་ལོ་མ་མཐོང་སྟེ་ངོ་མཚར་སྐྱེས་ནས་ཁྲུས་གསོལ། ན་བཟུང་བཞོན། གྱིན་

བཏགས། བོ་བྱང་དུ་གྱུ་ལ་སྲིད་ལ་དབང་བསྐྱར། མངའ་གསོལ། དེ་ནས་བཅུན་མོ་
 འབྲུལ་བར་ཞུས་པས་བྱང་མེད་ཀྱི་སྦྱོན་ལ་ཐུགས་འབྲུང་བས་མ་བཞེད་པའི་ཚོ།
 ལྷར་གྱི་རིའི་རྫོང་ས་དེར་ཚུ་གིང་དང་གིང་དོག་ཅོམས་སྐྱམས། མི་ཀང་ལག་མེད་པ་
 དང། བཅུན་མོ་གཉིས་ཟས་མ་རྙེད་པར། མི་དེ་ཀོན་རྩེལ་གྱི་ཀང་དུ་བཅུན་མོའི་
 གྱུལ་ལ་འབྲེར་ཏེ་བོང་བྲེར་ཀུན་དུ་འབྲུམས་ནས། བཅུན་མོས་མི་དེ་གྱུལ་བྱ་བྲུད་
 པར་ལོ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་བྱས། ཀང་ལག་ཇག་པས་བཅད་པ་དང། བཅུན་མོས་བཅེ་
 བས་མ་བཟོད་པར་ཞབས་དོག་སྐྱབ་པའི་རྩྭ་ལ་བཤད་པས། མི་ཐམས་ཅད་བཅུན་མོ་
 ལ་མགུ་ཞིང་དད་ནས། བསོད་སྦྱོམས་མང་བར་བྱིན། མཐར་བོང་བྲེར་བྱ་སྐར་ཅན་དུ་
 གྱུལ་པའི་བོ་བྱང་སྒོར་སྤྲེལས། སྦྱོན་པོ་ཅོམས་ཀྱིས་གྱུལ་བོ་ལ་ཞུས་པར། ཐག་རིང་
 བོ་ནས་བྱང་མེད་སྒོ་ལྷན་བྲིམས་ལ་གནས་པ། བྲིལ་དང་ངོ་ཚ་ཚེ་བ་སྒོ་གཙང་ཞིང་
 གཞུང་བཟང་བ་ངོ་མཚར་ཅན་ཞིག་གི་སྦྱོད་རྩྭ་འདི་ལྟ་བུ་འདུག་པས། བྱང་མེད་
 ངོ་མཚར་ཅན་འདི་ལ་གྱུལ་བོས་གཟིགས་སྤྲེལ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་པས། གྱུལ་པའི་
 ཞལ་ནས། བྱང་མེད་བྱ་བ་སྒོ་ངན། གཡོ་སྐྱེ་ཆེ། སྦྱོན་མང། གཙང་གྱུ་ཅི་ཡོད།
 བྱང་མེད་ཀྱི་གཡོ་འབྲུལ་ནི་སྒོ་ལྷན་བཟོ་ཡང་དོགས་པར་དཀའ་གསུངས་ནས་
 གཟིགས་སྤྲེལ་མ་འདོད་པར། ཡང་སྦྱོན་བོས་གསོལ་པ། བྱང་མེད་ངོ་མཚར་ཅན་
 འདི་ལ་གཟིགས་གིང་བྱམས་སྦྱོངས་མཛད་ན་སྦྱེས་པའི་ཚོ་འཕེལ་ཞིང། བསོད་
 ཅོམས་གྱིས་པ་ཡིན། ཞེས་ནན་གྱི་ཞུས་པས། གྱུལ་བོས་འོ་ན་ལྟོ་གསུངས།
 བོ་བྱང་གི་ཡང་ཐོག་ནས་གཟིགས་ཏེ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། བྱང་མེད་བྲོད་ཀྱི་གོགས་དེ་
 གྱུལ་བྱ་བྲུད་པར་ལོ་མ་ཞེས་སྐྱབ་བཞིས་རང་གི་བྱང་མེད་ཅོམས་གསོད་པའི་ཀང་
 བྲིམས་བྱས་དུས་བྲོས་ནས་འགོ་བ་དེ་ཡིན་ནམ། བྲོད་ལ་དུབ་ཚོ་གྱུལ་ལ་འབྲེར་བ་
 དེ་ཡིན་ནམ། སྒོས་ཚོ་བྲག་འཛིབ་དུ་ཞུགས་པ་དེ་ཡིན་ནམ། རྗོགས་ཚོ་ཡན་ལག་

གི་ཤ་བཅད་དེ་བྱིན་པ་དེ་ཡིན་ནམ། རྩོད་མགོ་ན་ཚོ་རྗེ་དྲིག་ལེན་ཕྱིར་བྲག་གཡང་
 ལ་བསྐྱར་བ་དེ་ཡིན་ནམ། ཞེས་གསུངས་པས། མོས་གྱུ་ལ་བྱུང་བེས་ཏེ་གདོང་
 གཤམ་ནས་སྤང་འདུག། སྐྱེ་བོ་འཛམ་གྱིས་དེའི་ཚུལ་ཐོས་པས་དེ་དག་རིང་དུ་བསྐྱར་
 པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་དུས་ཀྱི་གྱུ་ལ་པོ་ཁྱད་པར་ལོ་མ་དེ་ད་ལྟ་ངའོ། བཅོན་མོ་དེ་ལྷ་ས་
 བྱིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚོས་སྐོར་དུ་གསུངས་སོ།
 མཇེད་བགྱུ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། རྩད་པར་ལོ་མའི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ།
 ལྷན་མོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་སྐྱེ་སྐྱུ་མ་ཚུ་སོ་གསུམ་པའོ།།

XXXIV.

ཡལ་འདབ་སྐྱུ་མ་ཚུ་ཙཱ་བཞི་པ།

དགའ་བོ་དང་ཉེར་དགའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱུ་ལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་ཀུན་དགའ་དུ་བ་ན་བཞུགས་ཤིང་། དགོ་
 སློང་འཛམ་ས་རི་ནགས་དབེན་པ་འཛམ་སྐྱ་བསམ་བདན་ལ་བཏང་བ་ལས། དགོ་སློང་
 ཁ་ཅིག་རི་རབ་རྒྱན་པོའི་ངོགས་སུ་བྱིན་པས། དེ་དག་ལྷས་ནད་ཀྱིས་གཞིར། མདོག་
 སྐྱེ་བོ་རིད་ཅིང་ཉམ་ཐག་པར་གྱུར་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་དུང་དུ་བྱིན་ཏེ་ལོ་གྱུས་
 ལྷས་པས། ལྷའི་གྱུ་ལ་པོ་དགའ་བོ་དང་། ཉེར་དགའ་གཉིས་རི་རབ་རྒྱན་པོ་ལ་
 བཞུགས་བཅས་ཤིང་། ལན་གསུམ་ལྷས་ཀྱིས་དྲིས་ནས་གཉིད་དུ་སོང་བས་ཁ་
 རྐངས་ཀྱི་དུག་ཕོག་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་གཉིས་འདུལ་བ་ལ་མོ་འགའ་གྱི་བྱ་སོང་
 གསུངས། དེས་རྒྱན་པོའི་རྩོག་དུ་བྱིན་ཏེ་ལྷ་གཉིས་གཉིད་སད་པས་གཉིད་མ་སད་
 པར་མོ་དགའ་བྱས་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་ལྷས་ལས་ཀྱང་སྟོབས་ཆེ་བའི་ལྷ་གསུམ་སྐྱེ་

སྐྱུལ་ནས་དགྲིས་ཤིང་བསྐྱེད་པས། ལྷ་གཉིས་གཉིད་སད་ཅིང་དངངས་སྐྱབ་བརྗོད་
 ལྷ་གས་མེད་པར་གྱུར་བའི་ཚོ། མོ་འགལ་བྱས་རང་གཟུགས་བསྟན་ནས་ཁྱེད་
 གཉིས་དེ་ཙམ་གྱི་དངངས་སྐྱབ་དང་འཛིགས་པར་གྱུར་ན། མི་འཛིགས་པའི་སྐྱབས་
 ལྷོན་པ་སངས་གྱིས་ལ་ལྷས་གསུངས་པས། འཕགས་པ་བདག་གཉིས་སངས་གྱིས་
 གྱི་དྲུང་དྲུ་འཁྲིད་དྲུ་གསོལ་ལྷས་ཤིང། ལྷ་གཉིས་མི་གཟུགས་སུ་སྐྱུལ་དེ་མོ་འགལ་
 བྱས་འཁྲིད་ནས་བཙོམ་ལྷན་འདས་གྱི་ལྷབས་དྲུང་དྲུ་འཁྲིད་པར། སྐྱབས་འགྲོའི་
 བསྐྱབ་གཞིར་བཀོད་པས་དེ་དག་སྐྱོན་དང་སྤང་བའི་སེམས་དང་བྲལ་ཞིང་དུལ་བར་
 མཛད་དོ། དགོས་ཤིང་མེས་གྱིས་དེ་དག་གི་སྐྱོན་ལས་ཅི་ཡིན་ལྷས་པར། སྐྱོན་ལྷ་ར་
 ར་སེར་གྱི་ལ་ལོ་གྱི་གྱི་ཞེས་པ་སངས་གྱིས་འདྲེ་སྤང་ལ་ཚོས་ཉན་ཅིང། སྐྱོན་པོ་
 དགའ་པོ་དང། ཉེ་དགའ་གཉིས་ལ་གྱི་ལ་སྤིད་གཏད། གྱི་ལ་པོ་རང་བྱང་རྒྱལ་ལ་
 ལྷགས་ཤིང་བདེན་པ་མཐོང། སྐྱོན་པོ་གཉིས་གྱིས་གྱི་ལ་སྤིད་ཚོས་བཞིན་བསྐྱངས།
 སངས་གྱིས་འདྲེ་སྤང་ལ་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་ཡོད་ཀྱང་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་
 ལྷན་པ་ལུལ། སྐྱོན་པོ་དེ་གཉིས་ད་ལྷ་ལྷའི་གྱི་ལ་པོ་དགའ་པོ་དང་ཉེ་དགའ་སྐྱིས།
 གཙུག་ལག་ལུལ་བའི་བསོད་ནམས་གྱིས་ལྷན་པོ་ལ་གནས་བཙས་ཤིང་དབང་
 བསྐྱར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། འདི་ནི་སངས་གྱིས་འབྲས་བུའི་མཛད་པས་གྱི་
 འབྲས་གྱི་ཚོས་བསྟན་པའོ། མཛད་བགྱི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་དགའ་པོ་
 ཉེར་དགའི་དོགས་བརྗོད། ལྷན་མོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་
 སུམ་རྩ་སོ་བཞི་པའོ།

XXXV.

ཡལ་འདབ་སྲུང་ཅུ་སོ་ལྔ་པ།

བྱིས་བདག་ལེགས་སྦྱིན་གྱི་དོགས་བརྗོད་ནི།

འགའ་ཞིག་འདས་པའི་དུས་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ། དགའ་བོ་
 དང་ཉེ་དགའ་གཉིས་ཚོས་སྟོན་དང་ཉན་དུ་འོངས་པའི་ཚེ། གྱུ་ལ་པོ་གསལ་གྱུ་ལ་དེར་
 བྱོན་པ་ལ། ལྷ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་དང་ཕྱག་མ་བྱས་ཏེ། གྱུ་ལ་པོ་ཁྲིམ་ནས་
 སངས་གྱུས་ལ་ཕྱག་འཚལ་སྟེ་ཕྱིར་ལོག་ནས་མི་དེ་གཉིས་ལ་ཆད་པས་གཅོད་ཅིག་
 གསུངས་པས། ལྷ་གཉིས་ཀྱིས་ནས་མཁའ་སོང་སྟེ་གྱུ་ལ་པོ་ལ་མཚོན་ཆའི་ཆར་
 སབས། གྱུ་ལ་བས་མོའི་འགལ་གྱི་བྱ་སྲུང་དུ་བཏང་ནས་མཚོན་ཆར་ལྷོས་པ་དུ་དང་
 ལྷ་དྲུལ་གྱི་འཕྲུང་བར་གྱུར། སྲུང་ཡང་གྱུ་ལ་པོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་འོང་
 ཞིང། ལྷ་གཉིས་དང་ཕན་རྒྱུན་བཟོད་གསོལ་བྱས། གྱུ་ལ་པོས་སངས་གྱུས་འཁྲིར་
 བཅས་རང་གནས་སུ་སྦྱོན་དངས་ནས་བཤོས་གཙང་བཟང་པོས་མཚོད་པའི་ཚེ།
 མཚན་མོ་མེ་ཤོར་བ་སངས་གྱུས་ཀྱི་མཐུས་ཞི་ཡང། སངས་གྱུས་གཤེགས་གྱུ་བ་
 པའི་རྗེས་སུ་གྱུ་ལ་པོས་གོང་ཁྲིར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་མོ་མེ་མི་སྦྱོར་བའི་བྲིམས་
 བཅད། དའི་ཚེ་བྱིས་བདག་ལེགས་བྱིན་གྱི་བུ་རྩེ་འཕུལ་སྟོབས་ཞེས་པ་ལང་ཚོ་ལྷན་
 པ་ཞིག་རྩེན་སྦྱོན་ལ་དེན་གྱུ་ལ་པོས་བསད། ལེགས་བྱིན་ནི་སྦྱོན་སངས་གྱུས་ལས་
 ཚོས་ཐོས་པས་བྱ་གསད་པ་ལ་སྲུག་བསྐྱེད་མེད་ཅིང། ལོར་མང་པོ་དབུལ་འཕོངས་
 ལ་སྦྱིན། ལྷག་མ་པ་ན་གཅིག་ལས་མ་ལུས། དེ་ནས་སྦྱིན་པའི་གྲགས་པས་སྦྲོང་བ་
 པོ་བྱུང་བར། པ་ན་གཅིག་སྟེར་མ་རྣམས་པ་ངོ་ཚ་བའི་ཚེ། གྱུ་ལ་བས་བཀའ་སྐྱུལ་པ།
 བྱིས་བདག་སྦྱིན་པ་རྒྱུང་དུ་ལ་ངོ་ཚ་མི་དགོས་ཀྱི་དད་པས་ཐིག་གཅིག་ཙམ་བྱིན་ན་
 གསེར་གྱི་རི་བོ་དང་མཚུངས་པར་གྱུར། དད་པ་མེད་ན་ཕན་ཡོན་མི་འཕེལ་དེ་སྦྱོན་

ཚོ་གཉིས་སྤྱིས་བེ་ལ་མས་དད་མེད་རང་བཞིན་ཐུན་མེད་ས་གྲི་མང་དུ་སྦྱིན་པས་
 བསོད་ནམས་མ་ཐོབ། དེ་བས་ན་འཛམ་གྲུ་སྤྲིང་གི་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་གྲུས་པས་
 མཚོད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་དད་པས་གསོལ་བ་བསོད་ནམས་
 ལྷག་པར་ཆེ། ཞེས་སོགས་ཚེས་བཟུན་པས་བྱིས་བདག་དགའ་ནས་རང་གི་བྱིས་
 དུ་མཚན་མོ་མར་མེག་ཅིག་སྤར་ཏེ་སངས་གྱིས་གྲི་གསུང་གྲོག་པས། སྤྱིལ་པོའི་
 ལས་བྱེད་གྱིས་མཐོང་ནས་མཚན་མོ་མི་སྤོར་བའི་བྱིས་ས་དང་འགལ་བས་བྱིས་
 བདག་བརྒྱུད་སྟེ་བཙོན་དུ་བཅེངས། བཙོན་ཁང་དེར་མཚན་མོ་བསྐྱེད་ཀྱིན་དང་ཚངས་
 པ་སོགས་ལྟ་ནམས་འོང་སྟེ་བྱིས་བདག་ལོངས་ཞེས་སྤྱིས་ཀྱང་མ་སྤངས་པས།
 བྱིས་བདག་གི་ཁང་པར་ནོར་མང་དུ་འཕེལ། སྤོང་བྱིར་ཐམས་ཅད་དུ་མེར་བདུ་
 འབར་བ་མཐོང་ནས། བྱིས་བདག་བཙོན་ར་ནས་བཏང་བས་མེག་པར་ན་ཡང་མ་
 མཐོང་། རྣམ་ཞིག་སྟོན་པའི་དུང་ན་གྱིལ་པོ་བཞུགས་པ་ལ་བྱིས་བདག་གིས་ཕྱག་
 འཚལ་དུ་སྦྱིན་པས་བསམ་པར། སྟོན་དུ་འགོ་བའི་མཚོད་འོས་སངས་གྱིས་ལ་ཕྱག་
 མ་ཕྱས་པར་གྱིལ་པོ་ལ་ཕྱག་མི་འོས་སྤྱིས་སངས་གྱིས་ལ་ཕྱག་ཕྱས་པས། སྤྱིལ་
 པོ་ཕྱག་འཚལ་ནས་སྤོང་བྱིར་དུ་བྱོན། བྱིས་བདག་གཞན་དུ་སྦྱུགས་ཞེས་བཀའ་
 བསྐྱོས་པས་བྱིས་བདག་གི་ལྷས་གྱིལ་པོ་ལ་གཞོན་པ་ཕྱས་ཏེ། སྤོང་ཆགས་མང་
 པོས་སོ་དུག་གིས་གྱིལ་པོ་འབྲུགས་ཤིང་མ་བདེ་ནས། སྤྱིལ་སྟོན་བཙོན་མོ་བཙས་
 བཙོས་ལྟ་དུང་དུ་སོང་ཞིང་། ལེགས་བྱིན་སངས་གྱིས་གྲི་ཚེས་སྟོན་པ་ལ་དད་ཅིང་
 དུངས་བར་ཕྱས་པས་བདེ་བར་གྱུར་ཏེ། འདི་ནི་སངས་གྱིས་འབྲས་བུའི་མཛོད་པས་
 གང་འདུལ་གྱི་ཚེས་བཟུན་པའོ། མཛོད་བསྐྱེད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་ལེགས་
 སྦྱིན་གྱི་དོགས་བརྗོད། ལྷན་མེད་ས་ཕྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་ཕྱས་པ་སྟེ་སྤྱིས་ཅུ་
 ཅོ་ལྟ་པའོ།།

XXXVI.

ཡལ་འདབ་སུམ་ཚུ་ཚུ་དུག་པ།

གདངས་ཙན་གྱི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་གྱི་ལ་བྱེད་ཚལ་ན་མགོན་མེད་ཟམ་སྤྱིན་གྱི་ཀུན་
 དགའ་ར་བར་བཞུགས་པའི་ཚེ། ཀློང་གམ་པེར་བད་སའི་གྱི་ལ་པོ་འཆར་བྱེད་ཅེས་
 བྲགས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཡུལ་དུ། བྱིས་བདག་ནོར་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ནོར་སྐྱབ་པ་ལ་
 ཤིན་དུ་མཁའ་པ་ཞེས་ཡོད་པ། མམ་ཞེས་གྱི་ལ་པའི་དུང་དུ་དོན་གཉེར་ལ་ཕྱིན་པས།
 དེར་གདམས་གྱི་འཕྲོས་ལས་བྱིས་བདག་ལ་གསེར་མང་པོ་ཡོད་པ་སྐད་ཀྱི་གདངས་
 ལས་ཤེས་དེ་གྱི་ལ་པོ་འཕྲོས་བཅས་དྲིས་པས། བྱིས་བདག་གིས་སྐྱེས་པ། བདག་
 ལ་གསེར་མང་པོ་ཡོད། གྱི་ལ་པོ་བྲོད་ཀྱི་བྱིས་ས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་ཡིན།
 དེ་མིན་ན་ནོར་ལྷན་ནོམས་ནོར་མེད་དུ་གྱུར་ཞིང་། ནོར་མེད་ནོམས་འཆི་བར་འགྱུར།
 གྱི་ལ་པོ་ཚོས་ཀྱི་ནོར་དང་ལྷན་ན་སྐྱེ་བོ་ནོམས་དོགས་མེད་པར་ནོར་སྐྱབ་ཅིང་།
 འགྱུར་པ་ནོམས་བགོས་ཤིང་འབྲུལ་བས་གྱི་ལ་པོ་ཡོངས་སྤྱོད་དང་ལྷན་པར་གྱུར།
 ཞེས་གསོལ་བས། གྱི་ལ་པོ་མགུ་ནས། སློ་གྲོས་ལྟོབས་ལྷན་བྲོད་བདག་གི་སློན་
 པོར་འོས་སོ། ཞེས་ནན་དན་ཆེན་པོས་སློན་པོར་བསྐྱོས་དེ། གྱི་ལ་པོའི་བྱ་བ་ཀུན་གྱི་
 གཉེར་གཏང་ཅིང་ཤིན་དུ་ཆེ་བའི་གནས་ཐོབ། དེར་སློན་པོ་གཞན་ནོམས་ཀྱིས་མ་
 བཟོད་པར་ཕྱ་མས་བསྐྱེད་དེ་གྱི་ལ་པོས་སློན་པོ་གདངས་ཙན་ལ་དམ་བའི་བྱ་བ་མ་
 ཡིན་པའི་ལས་ངན་པ་སྐྱེ་ཆོགས་བསྐྱོས་པས་ཉན་དུ་མ་འདོད། དེས་ཇི་ལྟར་བསྐྱོ་བ་
 ནོམས་མི་ཉན་པས་བྲོད་གསོད་དོ་གསུངས་པར། སློན་པོས་སྐྱེས་པ། བདག་སྐྱེ་བ་
 གཅིག་བདེ་བའི་སྤྱད་དུ་སྐྱེ་བ་བཟྱི་ཕྱག་མང་པོ་ཉེས་པའི་ལས་མི་བཟྱིད་དོ་ཞེས་
 སྐྱེས་པས། ཚོས་ལ་སློ་བཏོན་པར་ཤེས་ནས་གང་བདེར་བཏང་ངོ། སློན་པོས་རང་

བཞུགས་སུ་སྤྱོད་ཁང་གུས་ཏེ་སློང་བ་ཞེས་ལ་གྱུན་ཆད་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་བཏང་། མིང་
 སྤར་ཞོར་བཟང་ཞེས་པ་ཕྱིས་གྱུ་ལ་པོས་བཏགས་པས་གདངས་ཅན་དུ་གྲགས། དེའི་
 དུས་སུ་ལྷོ་ཕྱོགས་ནས་དང་སློང་མང་པོ་དོན་གཉེར་ཞིག་དུ་འོང་བ་ལྟར་ཕྱོང་ཉམང་
 བར་ཤིན་དུ་སྐོམ་པས་བགྱུ་ལ་ཞིང་ཉལ་ནས་སྐད་ཆེན་པོས། དུལ་འདྲིའི་ལྷ་དང་དྲི་ཟ
 གྲུ་ཞེས་ས་གྲི་བདག་ཅག་ལ་བརྟེ་བས་ཚུ་སྤངས་ཞེས་བརྗོད་པས། ཤིང་གི་དབྱུས་ནས་
 རིན་ཅན་དཔུང་གྱུན་དང་གསེར་གྱི་དྲིལ་ཚུང་སྐྱ་སྐྱོག་པའི་ལག་པས་གསེར་གྱི་ཚུ་
 མོད་བཟུང་ཕྱེ་བདུད་ཅི་སྤྱོད་པས་དང་སློང་ཞེས་མགྲིན་པའི་བར་དུ་ངོམས་པར་
 འཕུང་ཤིང་འབྲོད་སུ་ཡིན་དུས་པར། གཉེན་ཡོད་ན་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ་
 ཀུན་ལ་ཕྱེར་བ་ཞིག་ཡོད། ཚེས་བུ་བདག་དེའི་བྱིས་དང་ཉེ་བར་བཞུགས་པའི། སློང་
 བ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དེའི་བྱིས་བཟུན་ཅིང་སློང་བའི་དཔུང་གོགས་དྲིལ་དུ་བྱས་ལྟར་
 སྤྱོད་པས་ཤིང་འདི་ལ་གནས་ཤིང་དཔུང་པ་དང་ལག་པ་མཛེས་པ་འདྲི་འོ། དེ་ནས་
 དང་སློང་ཞེས་མགས་ལྗོངས་སུ་འོང་བ་བཀའ་ཞུས། ཡང་ལྷོ་ན་ཤིང་གི་བ་བསིལ་
 ལན་པ་ཞིག་ལ་སྤར་བཞིན་ཟས་སྤངས་པས་གཟུགས་མེད་པའི་སྐད་གྱིས་ཇིང་བུ་
 འདྲིའི་འབྲས་ན་ལྷའི་ཟས་ཡོངས་ཇོགས་ཡོད། གང་འདོད་གསོལ་ཞིག་ཟེར་བ་
 ལྟར་ཟས་མཚོག་དེ་དག་ཟས་ནས་ཤིང་དེ་ལ་འབྲོད་སུ་ཡིན་དུས་པས། མཉམ་ཡོད་ན་
 བྱིས་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱོད་ཡོད། དེ་དག་འདུན་མཚོན་པའི་ཚོ་བདག་བྲམ་
 ཟེ་རིམ་གོ་མཁས་པས། དགོ་འདུན་ལ་ཞེའི་བྱམ་པ་འགྲིམ་པ་ལས། དགོ་སློང་
 ཞེས་ལ་གྱུ་ལ་པོའི་ཟས་ལྟར་ཞེས་དང་བཅས་དངས། བདག་ལ་ཟས་ལྟག་ཚུང་བུ་
 ལས་མ་སྤོངས་པས་ཡིད་སྐྱོ་བར་གྱུར། མགོན་མེད་ཟས་སྤྱོད་གྱིས་དགོ་འདུན་ལ་
 ཟས་འདྲེན་པ་ལ་གསུ་པའི་བསམ་པས་ཡན་ལག་བགྱུད་པའི་གསོ་སློང་ཡོངས་
 ཟེར་བ་ལྟར་སྤངས་པས། དུས་མ་ཇོགས་པར་བདག་གིས་མཚན་མོ་ཁ་ཟས་ཟོས་

དཔག་གསོ་སྤོངས་ཉམས་པས་ལྟར་སྐྱེས་ཤིང་འདིར་གནས་ཟེར་རོ། དེ་ནས་དྲང་
 སྤོང་ཅོམས་ཀྱང་གསོ་སྤོང་ལོན་པར་འདོད་ནས་ཀའུ་ཤམ་པོར་བཏང་ནས་ཕྱིན།
 བྱིས་བདག་ཞོར་བཟང་མགོན་གྱི་བྱ་བ་བྱས། དེ་ལ་གོང་གི་ལོ་གྱུས་ཅོམས་བཤད་
 པས། མགོན་མེད་ཟམ་སྦྱིན་གྱིས་དྲང་སྤོང་ཅོམས་མཚོན་ཅིང་དྲང་སྤོང་ཅོམས་ཀྱིས་
 གོང་གི་ལོ་གྱུས་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་ཅོམས་ཞིབ་དུ་བཤད། དེ་ནས་ཟམ་སྦྱིན་
 གྱིས་ཚོས་ཀྱི་གོགས་པོ་ཞོར་བཟང་དང་དྲང་སྤོང་ཅོམས་གྱུལ་བའི་དྲུང་དུ་འབྲིད་དེ་
 ཚོས་གསུངས་པར་བསྐྱལ་བས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཇེས་སུ་བརྒྱང་ཞིང་དེ་
 དག་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་བདེ་བར་བཀོད་དོ། དེ་ཇེས་
 གྱུལ་བས་ཞོར་བཟང་ལ་གཟེགས་ཤིང་ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བར་
 མཛོད། དེ་ནས་ཞོར་བཟང་གིས་ཀའུ་ཤམ་པོར་གཙུག་ལག་ཁང་འབྲུལ་བར་ལྷུས་
 བས། གྱུལ་བས་དེའི་ཞལ་བསྐྱོས་ལ་དགོ་སྤོང་སྐྱལ་བྱེད་བཏང་། ལེགས་པར་གྲུབ་
 བས་སྐྱལ་བྱེད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་གྲགས། དེ་སྤོང་བའི་འབངས་མོ་དག་
 བྱེད་བཅས་པས་གྱུལ་བ་ལ་དད་པས་གོས་ཏུལ་ཕུལ་བ་བཅའ་བས་བཞེས་དེ་ཁ་དོག་
 ཅིག་པའི་གོས་སུ་བྱིན་གྱིས་ལྷབས། དེ་ལྟར་ཞོར་བཟང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གྱུ་དགོ་
 སྤོང་ཅོམས་ཀྱིས་ལྷུས་པས་བཀའ་སྐྱལ་པ། སྦྱོན་ལྟར་ཁ་སིར་བྱིས་བདག་གཟུགས་
 བྱེད་བྱ་བས་མྱའ་པོ་སོགས་ཟད་མི་ཤེས་པའི་སྦྱིན་པ་བཏང་། ལོ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་
 མེད་པས་སྐྱེས་ཤིང་ཉམ་ཐག་པའི་དུས། དེས་སྦྱིན་ཁང་བྱས་དེ་སྤོང་བ་ཅོམས་ལ་གྱུན་
 ཚད་མེད་པའི་ཟམ་སྦྱིན། མཛོད་ཁང་གི་བདག་པོ་པདྨ་འི་འབྲུང་གནས་ཞེས་བྱ་བས་
 སྦྱིན་པའི་གོགས་བྱེད་ཅིང་རང་གྱུལ་ཚོགས་ལ་ཟམ་འབྲིས་པའི་དུས་ཚོད་རིག་བྱེད་
 མོ་ཉ་ཞེས་པར་གྱུར། བས་ཞིག་དེ་ལས་ཀྱིས་བྲེལ་ནས་དུས་ཡོལ་བར་གྱུར་ཚེ་བྱི་
 ཞིག་གིས་དུས་ཀྱི་བདེ་བྱས། དེའི་དུས་ཀྱི་གཟུགས་བྱེད་དེ་ད་ལྟར་ཉིད་དོ། མཛོད་པ་

པད་མའི་འབྲུང་གནས་དེ་མགོན་མེད་ཟམ་སྦྱིན་ནོ། ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་དེ་གྱུ་ལ་
 བོ་འཆར་བྱེད་དོ། བྱི་དེ་ནོར་བཟང་ངམ་གདངས་ཅན་ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ནོ་གསུངས།
 འདི་ཡང་སངས་གྱུས་འབྲས་བུའི་མཛད་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཚོས་གསུངས་པའོ།
 མཛད་བགྱེད་པག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས་གདངས་ཅན་གྱི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ།
 ལྷན་སྐོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་སྦྲུམ་ཅུ་ཙུག་པའོ།།

XXXVII.

ཡལ་འདབ་སྦྲུམ་ཅུ་ཙུག་པ།

གང་པོའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་གྱུ་ལ་བྱེད་ཚལ་ན་དྲིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་པའི་
 ཚོ། བོང་བྱིར་སློབ་མ་ལྟ་བུར་དེད་དཔོན་འབྱོར་པ་ཞེས་སློབ་ལྷན་ཞིག་ཡོད་པར། ཅུང་
 མ་གཏོ་དུ་གཞིས་པ་ལ་བྱུགས་ལྟར་བྱེད་ཆེ་བར་འབྱོར་ཡོན། བར་པ་ལ་འབྱོར་
 བཟང་། ཅུང་བ་ལ་འབྱོར་དགའ་ཞེས་གྲགས། ལྷན་ཞིག་ལ་འབྱོར་པ་ནད་ཀྱིས་
 བདབ་ལྟེ་འཚིལ་ཕྱག་པའི་ཚོ། ལྷན་ཀྱིས་སེམས་འབྲུགས་པས་ཞེན་ཆགས་བྲལ་
 བས་གྱུད་དང་ཚིག་ཚུབ་མོ་སྦྱས་པས། བྱེད་ཅུང་མ་ནིམས་ཀྱིས་བོར། དེའི་གཡོག་
 མོ་འབྲེང་ལྷན་མ་ཟེར་བས་མ་ཕོད་པར་ནད་གཡོག་སྦྱུང་སྦྲུམ་ཚོགས་པ་བྱས། དེ་ལ་
 དེད་དཔོན་འབྱོར་པ་མགུ་ཞིང་རྒྱན་ཆེ་བར་བསམ་ལྟེ་སྦྲུངས་པས་བྱུ་ཞིག་སྦྱེས།
 དེ་སྦྱེས་མ་ཐག་དུ་པའི་བྱིས་ཐམས་ཅད་ནོར་གྱིས་གང་བས། བྱེད་མིང་ལ་གང་པོ་
 ཞེས་བདགས། ལྷན་གྱི་ལ་གསུམ་པོས་རྒྱར་དུ་བྱེད་མེད་སྦྲུངས་སྦྲད། གྱུ་མཚོ་ལ་

རྟོན་ལེན་དུ་ལན་གསུམ་ཕྱིན། གསེར་མང་པོ་འབྱོར། གང་པོ་ནི་གར་ཡང་མ་ཕྱིན་
 བར་པའི་ཚོང་ཁང་དུ་རྟོན་སྐྱབ་པས། གྱི་མཚོར་འགོ་བའི་སྐྱུན་གསུམ་ལས་གང་
 པོ་གསེར་མང་བ་བྱུང་། དཀའ་ཚོགས་མེད་པར་འབྱོར་བ་ཐོབ་པ་ལ་པ་དང་དཔོན་
 པོ་སོགས་ཀུན་མགྲུ། རྣམ་ཞིག་པ་གོས་ནས་ནད་ཀྱིས་བདམ། འཚི་ལ་ཉེ་བའི་ཚོ་སྐྱུན་
 རྣམས་ཀྱི་བྱུང་མེད་ཀྱིས་གང་པོ་ལ་ཤིན་དུ་སྤང་བར་བྱས། པ་ཤི་ཁར་བྱུ་འབྱོར་ལེན་
 པ། བྱུ་རྒྱུང་ཤོས་གང་པོ་འདི་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་རེམས་ཤིག་ཞེས་གཉེར་རོ། དེ་ནས་རྟོན་
 རྣམས་སྐྱུན་གསུམ་གྱི་བགོས་ཏེ་གང་པོ་ལ་འབངས་མེད་པུ་ཁྱོད་ལ་མི་ཐོབ་ཅེས་
 སྐལ་བ་བཅད་པས། གང་པོ་རྟོན་མེད་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཏེ་མ་དོ་ཡང་བསེལ་བའི་
 འདུ་ཤེས་རྣམ་གྱུར། དེ་ནས་གང་པོས་ཤིང་ཚོང་བ་གཅིག་གི་ཤིང་ཁྲར་བ་གཅིག་
 ཚོང་བ་མཐོང་ནས་ཤིང་དེ་ལྟའི་ཅན་དན་རིན་ཐང་བྲལ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ་ཉེས་
 རས། གྱི་ལ་པོ་སོགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་བཅོང་བས་རྟོན་མང་པོ་ཐོབ་ཅིང་ཀུན་མགྲུ་
 བར་གྱུར། དེ་ནས་གང་པོས་གྱི་མཚོར་ལན་དུག་ཕྱིན་ཅིང་རྟོན་མང་པོ་འབྱོར། སྐྱིན་
 པ་མང་དུ་བདང་། དེ་རྣམས་ཚོང་བ་རྣམས་ལ་གྱུ་བཅས་དང་ཤོ་གསུ་སོགས་གང་པོས་
 འགན་སྲུངས་པས་བྱིངས་ལ་མ་དགོས་པས། སྐྱར་ཡང་གང་པོ་ལ་བྱོན་རོགས་ཞུས་
 རས་གྱུ་གཟིངས་ལ་ཞུགས། བྱུའི་ནང་དུ་ཚོང་བ་རྣམས་ཀྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཀྱི་ཚོས་ཚོག་སྐྱུ་བཅད་པ་འགའ་རེ་སྐྱར་སྲུངས་པས་གང་པོས་ཐོས་ནས། དེ་འདྲ་
 སྐྱུས་གསུངས་དྲིས་པས། འདི་ནི་སངས་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་
 པའོ། ཞེས་སྐྱུས་པས། སངས་གྱིས་ཀྱི་མཚན་དེ་གང་པོས་ཐོས་ནས་མཇལ་བར་
 འདོད་པས་གྱི་མཚོ་ནས་སྐྱུར་བར་འཁོར་ཇེས། སངས་གྱིས་བལྟ་བའི་ཕྱིར་མགོན་
 མེད་ཟས་སྐྱིན་ལ་གཏད་ནས་མཉམ་ཡོད་དུ་ཕྱིན། དེ་ལ་སངས་གྱིས་མཇལ་འདོད་དང་
 རབ་དུ་བྱུང་འདོད་སོགས་སྐྱུས་པས་ཟས་སྐྱིན་གྱིས་འཁྲིད་དེ་སངས་གྱིས་མཇལ་

དོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་།

བས། ལང་པོ་དོན་ཚེན་པོ་ཐོབ་སྐྱེས་པའི་དགའ་སློབ་སྦྱིས། ལྷོ་ལ་བས་ཀྱང་གདུལ་
 བྱར་དགོངས་ནས། དགོ་སློང་ཚུར་ཤོག་གསུངས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་ཚངས་པའི་
 ལནས་པ་བཞི་ལ་བཀོད། དེ་ནས་སངས་གྲུས་ཀྱི་བཀའ་གནང་ཤིང་། ལྷོ་ཕྱོགས་
 ལ་སློན་ཞེས་པའི་པ་རེལ་གྱི་འགྲམ་ན་མཐའ་ཁྲིལ་གདུག་པ་ཡན་གྱི་ཡུལ་དུ།
 རང་གི་བརྗོད་པའི་གོ་ཚུལ་གཉེན་པ་བདུན་ཅིང་བྱོན་པས། ཡུལ་དེར་བྱི་ར་
 བ་མང་བོས་གཞུ་བཀའ་ནས་མདའ་བརྟེན་པར་ཅམ་པས། ཉམ་ང་བ་དང་
 བག་ཚ་བ་དང་། ཁྲིང་ཁྲོ་བའི་ནོམ་འགྱུར་ཅམ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་བཅས།
 མདའ་རྟོལ་ཅིག་གསུངས་པས། རྗོན་པ་ནོམས་ཞི་ཞིང་རབ་དུ་དད་པས་དེ་དག་ལ་
 ཚོས་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ཚོས་ལ་བཀོད། དེ་ནས་
 ཡུལ་དེར་གྱུ་ལ་བ་ལ་འོས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལྷ་བཀྱི་བཞེངས། དེ་དག་ལྷ་འི་
 འོངས་སློད་ཀྱིས་གང་བར་མཛད། དེའི་ཚེ་སྐུན་གོན་པ་འབྱོར་ལེན་ནོར་ནོམས་ཟད་
 དེ་དབུལ་བས་ཚོང་པ་མང་པོ་དང་། མཉམ་དུ་གྱི་མཚོར་བྱིན་ཏེ། ཅན་དན་གོ་རོ་
 ཤིའི་ནགས་ཚལ་མང་པོ་ཡོད་པའི་གནས་སུ་སྦྱོབས། དེར་ཁོ་བ་མང་བོས་སྐྱ་གྱི་
 རྗོན་པོ་ཐོགས་ཏེ་གཙོད་པར་བཅོམས་པས། དེའི་ལྷ་གཙོད་སྦྱིན་དབང་ཕྱག་ཚེན་པོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཁྲོས་ནས། ཀ་ལི་ཀ་ཞེས་པའི་རྒྱུང་དུག་པོ་བཅང་བས་ཐམས་ཅད་སློག་
 ལ་ཉེན་ཅིང་། ལྷ་ཚངས་པ་བཀྱི་བྱིན་ལ་སོགས་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་མིང་ནས་འབོད་ཅིང་
 སྐྱ་ཚོར་དུག་པོ་འབོད་པའི་ཚེ། འབྱོར་ལེན་གྱི་བསམ་པར། ང་ཡོང་དུས་གང་པོས་
 གྱི་མཚོའི་གནས་ན་རྒྱུང་སོགས་པ་མང་བས་མ་འགོ་ཟེར་བར་མཉམ་པར་འོང་།
 ད་འདི་ལྷ་བྱ་ཡོང་བ་དེ་མཁྱེན་པར་འདུག་བསམ་ཞིང་གོགས་ཀྱི་ལ་བཤད་པས།
 ཐམས་ཅད་སྐྱེད་འདོན་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཞི་བ་བདུད་རྩི་ཐོབ་པ་གང་པོ་
 ལ་སྦྱབས་སུ་འཚོའོ། ཞེས་བརྗོད་པས། སློན་པོ་ཡན་གྱི་འགྲམ་དུ་གསལ་ན་ཏེ་ལྷོ་ཡུལ་

གྱིས་སྐད་ཅིག་ལ་བྱོན་ཞིང་རླུང་ཚེན་པོ་དེ་ཞི་བར་མཛད། བགས་ཀྱི་ལྷ་དེ་དག་ཀྱང་
 དད་པས་ཚན་དན་ཅི་དགོས་ལུལ། དེ་ནས་གང་པོ་དང་ཚོང་པ་རྣམས་ལྷན་ཅིག་དུ་
 འོགས་བྱོན། འབྲོར་ལེན་ལ་གསུངས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་སུ་ཚན་དན་གོ་རོ་
 ཤིའི་འཕྱང་བ་བྱོན་དུ་བཀྲམས། སངས་གྱིས་འཁོར་བཅས་སྤྱན་འབྲེན་པའི་འདུན་
 པ་བཏང་བས། བོད་ཁྱེད་སློབ་མ་ལྟ་བུ་ནས། གྱིལ་བྱེད་ཚལ་བར་ལ་དཔག་ཚད་བསྒྱི་
 ཡོད་ཀྱང་། བཅོམ་ལྷན་འཁོར་བཅས་སྐད་ཅིག་གི་འགྲུབ་འདུག་ནས་ལུགས་ལྷན་
 སྤོན་ཚམ་ལ་སྐྱེའི་འོད་ཀྱི་སྤྲང་བ་མཚམས་ཅད་གསེར་གྱི་མངངས་སུ་གསལ་ལ་ཞིང་།
 ཚན་དན་འཕྲུང་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རིན་པོ་ཚེའི་བྲིལ་བཞུགས། དུལ་དེའི་
 བྱང་མེད་རྣམས་མཚོག་དུ་དད་ཅིང་། ཚོས་གསུངས་པས་གོང་པའི་བྱང་མེད་ཀྱི་
 མཚོད་རྟེན་ཞེས་པ་བཞེངས་ཤིང་ད་ལྟ་ཕྱག་མཚོད་ཀྱི་རྟེན་དུ་བཞུགས། གཞན་ཡང་
 རྒྱུ་བོ་མཚམས་ཅད་ལ་ཚོས་གསུངས་པས་བདེན་པ་བཀོད། བྱང་པར། བག་པོ་དང་།
 གོ་དམ་སོགས་དྲང་སྲོང་མང་པོ་ཚོས་ཉན་དུ་འོངས་པ་རྣམས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་
 མཛད། སྤྲང་ཡང་འཁོར་བཅས་ཚུ་འཕུལ་གྱི་གྱིལ་བྱེད་དུ་གཤེགས་སོ། དེ་ནས་
 མོ་འགལ་གྱི་བྱེད་མ་ཇེས་སུ་བརྒྱུང་བའི་ཕྱིར་སྤོང་གསུམ་འདིའི་རི་རབ་ཀྱི་ཚེ་ནས་
 སྤོང་གསུམ་གཞན་གྱི་ཚེར་ཞབས་བཞག་སྟེ་མོ་འགལ་བྱེད་དང་བཅས་འོད་ཟེར་ཅན་
 གྱི་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ཏེ་ཚོས་གསུངས་གོལ་བར་མཛད་ནས་སྤྲང་ཡང་གྱིལ་བྱེད་
 ཚལ་དུ་ཐེབས། དེར་དག་སྲོང་རྣམས་ཀྱི་གང་པོའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་སྤོན་བྱང་
 ཞུས་པར། བཀའ་སྤུལ་པ། སྤོན་སངས་གྱིས་འོད་སྤྲངས་ཀྱི་དགོ་འདུན་གྱི་གཙུག་
 ལག་ཁང་རྒྱུང་བའི་ཉེ་གནས་སུ་གང་པོ་འདི་སྤྲེས་པའི་དུས། རྣམས་ཤིག་
 གཙུག་ལག་ཁང་གི་ས་གཞི་ཕྱག་བདར་མ་བྱས་པ་མཐོང་ནས། རེ་མོས་བབས་
 པའི་རབ་བྱུང་ལ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་དོར་མི་བྱེད་པ་འབངས་མའི་བྱེད་པ་

འདི་འདྲ་ཞེས་ཁྲི་ཚོག་ཚུ་བ་སྐྱེས་པས་དབྱུང་བར་སྐྱེས། དེ་ནས་སྐྱེ་བ་ལྔ་བཟླ་བཟླ་
 འབངས་མའི་བྱ་ཁོ་ནར་སྐྱེས། དགོ་འདུན་ལ་བསྐྱེན་བཀུར་ལྷུས་པའི་བསོད་ནམས་
 ཀྱི་སྲིད་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ནས་གང་པོ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་དོ། ཞེས་
 གསུངས་པས། འདི་ཡང་གང་འདུལ་གྱི་ཚོས་གསུངས་པའོ། མཇེད་བཟླ་དཔག་
 བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་གང་པོའི་དོགས་བརྗོད་སྐྱོན་མོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་
 བར་བྱས་པ་ལྟེ། སྐྱམ་ཚུ་ཙྰ་བདུན་པའོ།།

XXXVIII.

ཡལ་འདབས་སྐྱམ་ཚུ་ཙྰ་བཟླ་ད་བ།

རྣམས་པ་འབྲེ་བའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིལ་བྱེད་ཚལ་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བར་བཞུགས་ཤིང་།
 ཤུག་འི་གྱིལ་པོ་རྣམས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་དེ་དག་ལ་སོགས་དགོ་སློང་སྐྱོས་ལ་དགའ་
 རྣམས་ཀྱི། བཀྲ་བའི་གོས་བཟང་པོ་དང་། སྐྱོད་དམ་དང་། བྱུས་འཕྲུད་ལ་སོགས་
 པ་མང་པོ་བསགས་པ་གྱིལ་བས་གཟེགས་ནས། ཀྱི་མ་འདི་དག་ཁེང་དྲེགས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་དང་། ལུས་ལ་མཛེས་པའི་གོས་སོགས་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་འཛིན་པ་འདི།
 འཚིང་བའི་ལྷགས་སྐྱོག་གིས་བསྐྱེས་པ་ཡིན། འདི་དག་བདག་འཛིན་གྱོལ་བའི་
 ཐབས་བྱ་དགོངས། ང་དབེན་པར་རྒྱ་བ་གསུམ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་ངའི་ཉེ་འཁོར་དུ་
 སྐྱུ་ཡང་གནས་པར་མ་བྱེད་ཅིག། གསུངས་ནས་བཞུགས་སོ། དེ་ནས་དགོ་སློང་
 ཉེ་བའི་མེ་ཞེས་པ་དབེན་པར་གནས་པ། ཚོས་གོས་ངན་པ། ཡོ་བྱད་མེད་པ་ཞིག་
 གི་དགོས་དོན་ཞིག་ལྷ་བའི་ཕྱིར་ཕྱིན་པ། དགོ་སློང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་གྱིལ་བ་རྒྱ

གསུམ་གསུང་བཅད་པས་མ་འགོ་སྐྱེས་ཀྱང་མ་ཉན་པར་ཕྱིན་པས། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་མཇལ་ཞིང་བཀའ་སྣུལ་པ། དགོ་སློང་དབེན་པར་གནས་པ་ཡོ་བྱད་མེད་པ།
 འཚིང་བ་ལས་གྲོལ་བ། ཤིང་དྲུང་ཕྱག་དང་བསྐོད་པ་ཚམས་ངས་མཐོང་བ་བཀའ་
 པ་མིན། ལྷུང་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་སོགས་ཡོ་བྱད་ལྷག་མ་བདག་འཛིན་བྱེད་པ་
 ཚམས་འཚིང་བས་བཅིངས་ཤིང་ཚམ་པར་གྲོལ་བའི་གོགས་བྱེད་པ་སྤེངས་ལྷན་པ་
 བཀའ་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ནས་ཉེ་སྤེས་ཕྱིར་ཡོག་པའི་མདུན་དུ་དགོ་སློང་ཚམས་
 འོང་སྤེ་གྲོལ་བ་མཐོང་ངམ་ཞེས་དྲིས་པར། བོད་གི་ལོ་གྲུས་ཚམས་བཤད་པས།
 དགོ་སློང་དེ་དག་སྐྱེངས་ནས་དེ་གཞན་ལ་གསུངས་པ་མིན་བདག་ ཅག་ལ་གསུངས་
 པ་ཡིན་སྐྱེས་སྤེ། ད་ལྟ་གོན་པ་མ་དོགས། བཀྲ་བའི་ཚོས་ཡོ་བྱད་ཚམས་བོར་བས་
 བཅོམ་ལྡན་དྲུང་དུ་ཕྱིན་པར་མཉེས་ནས་འཛིག་ཚོགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་རི་བོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 རོ་ཇིས་བཅོམ་དེ་གྲུབ་བཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ། དེ་དག་གི་སྤོན་བྱུང་ཞུས་པས་
 བཀའ་སྣུལ་པ། སྤོན་ལྟར་ཁ་སིར་གྲོལ་བོ་ཚངས་བྱིན་ཞེས་པར། བཅོམ་མོ་ཡོན་
 དན་ཅན་ཚངས་ལྡན་མ་ཞེས་བསམ་པ་དག་པ་ཞིག། དེ་སྐབས་ཤིག་ཚུ་ལ་ཅེ་ཅེ་ཕྱིན་
 པའི་ཚེ་ཚུ་ནང་དུ་བྱ་གཅིག་སྤེས། དེ་མཚན་དང་ལྡན་པ་ཡབ་འབྲ་བ་ཞིག་བྱུང་།
 དེ་སྤེས་པའི་ཉེ་སྤོན་པོ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་བྱ་གཞུགས་མཛེས་པ་ལྟ་བུ་སྤེས། གྲོལ་
 པའི་བྱ་དེ་ལ་ཚུ་སྤེས་ཞེས་གསུངས། ཡབ་ཀྱི་གྲོལ་ཚབ་དུ་བསམ་ནས་དགའ་བ་
 ཚེན་པོར་བྱུང་། བྱ་དེ་སྤོན་གྱི་སྤེ་བ་དམ་ནས། བདག་ཚེ་སྤོན་གྲོལ་ཚབ་བྱས་
 པས་དབྱུལ་བར་སྤེས་ནས་མི་བཟད་པའི་སྤུལ་བསྐྱེད་ཡུན་རིང་དུ་སྤོང་དགོས་བྱུང་།
 ད་ལན་སྤེ་བའདི་ལ་ཅི་ལ་ཕྱག་ཀྱང་གྲོལ་ཚབ་མི་བྱེད་དོ་སྐྱེས་ནས། སྤོན་རན་ཀྱང་
 དག་སྤུགས་པའི་ཚུལ་བྱས། འགོ་རན་ཀྱང་ཀིང་པ་འབྲེ་བའི་ཚུལ་བྱས་ལོ་དུག་
 ཅམ་སོང་ནས། སྤོན་པའི་བྱ་ཚམས་ཅོལ་ལྡན་རིག་པ་ཅན་གསུལ་བྱུང་། གྲོལ་བའི་

བཞི་གཟུགས་བཟང་ཀྱང་ངག་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད། ཀྱང་པ་ལྡང་གྱི་མེད་གཉེན་ཚོས་ཡི་
 ལྷུག་ཅིང་མིང་ཡང་ལྷུག་པ་འབྲེ་བོ་ཞེས་གྲགས། ཡབ་ཀྱང་ཡི་ལྷུག་ནས་སྐྱེན་པ་
 མཁས་པ་ལ་བསྟན་པས། ལྷན་པ་ན་དེ། སྤྲུལ་འདི་དབང་པོ་མ་ཚངས་པའི་སྐྱོན་
 བྱི་ཅིལ་ཡང་མི་འདུག། འདི་ཉ་ཅང་གཅེས་གྲགས་མ་ལྡངས། མ་སྐྱེས་པས་ཡང་
 རྟོན་གོམས་པ་ཡིན་འདུག། དེས་ན་འདི་ལ་འཛིགས་དངངས་དྲག་པོ་འབྱུང་བ་
 བྱས་ན་ཤུགས་ལ་ལྡང་བར་འགྱུར། སྤྲུལ་འདུག་ཞེས་སྐྱེས་པས། ཡབ་ཀྱིས་
 གཤེད་མ་མང་པོ་ལ་གཏད་དེ་འདི་གསོད་ཅིག་གསུངས་སྤྲིག་པའི་བྱས། གཤེད་མ་
 ཚོས་ཀྱིས་འབྲིང་བྱིན་པའི་ལས་དུ་སྤྲུལ་གྱི་ཞལ་ནས་ལྷ་ར་ན་སི་འདི་ན་གཞན་
 སྐྱེས་བྱས་མང་ཉུང་ཡོད་དམ་གསུངས། དེ་ཐོས་པས་ཡབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་བྲིད་པས་ཇི་
 ཅམ་དེས་ཀྱང་ཚོགས་སྐྱེས། ཡང་གསོད་པར་འབྲིང་པས་རོ་ཞིག་མཐོང་ནས།
 རོ་འདི་སྤྲུང་འཚོ་བའི་ན་མཁ་ད་ཀྱུན་དུ་གི་བའི་ན་ཅེས་གསུངས། ཡང་ཡབ་ཀྱི་
 དྲུང་དུ་བྱིན་པས་སྤྲུལ་བ་བཅད། སྤྲུང་ཡང་གསོད་པར་འབྲིང་པས། འབྲུའི་སྤང་པོ་
 འདི་དག་འཚོ་བའི་བྱིར་ཟས། སྤྲུང་ཡང་ཟ་བའི་ན་མཁ་གསུངས། ཡབ་ཀྱི་དྲུང་
 དུ་འབྲིང་པས་མང་མི་སྤྲུ། དེ་ལ་གྱུ་ལ་པོས་ཁྲོ་བའི་རྩལ་གྱི་མང་དུ་འབར་བས།
 སྤྲུལ་གྱི་སྤྲུལ་པ། ཡབ་བདག་གིས་སྤྲུལ་པ་ལ་དོན་གནང་ནང་གསུ་ཞིང་ཀྱང་བས་
 འགོ་བར་བགྱེད། ཞེས་ཐོས་པས། ཁྲོད་ལ་དོན་མཚོག་ལོས་སྤྲུང་གསུངས་པས་
 དགའ་ནས། ཀྱང་བས་སྤྱིན་ངག་སྤྲུལ་དེ་ཡབ་ལ་ཞུས་པ། བདག་ཀྱང་པ་འབྲེའོ་
 མ་ཡིན། ཁ་ལྷུགས་པ་མ་ཡིན། བསམ་པ་ལྷན་པོ་མ་ཡིན་དེ། བདག་སྐྱེ་བ་སྤོན་
 ལོ་དྲུག་གྱུ་ལ་སྤིང་བརྒྱང་བས་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་ནས་སྤུག་བསྐལ་ཡུལ་རིང་པོ་ལོ་
 རྩེང་སྤྲུག་དྲུག་ཅུ་ལྷིང་དགོས་བྱུང། དེ་དམ་ནས་བདག་གྱུ་ལ་པོ་ལ་འཛིགས་པས་
 ལྷུགས་པ་འབྲེ་བོ་འདི་བྱེད་དགོས་བྱུང། ད་བདག་རབ་དུ་བྱུང་ནས་ཚངས་པར་

སྟོན་པ་གནང་བ་སྟོལ། ཞེས་ཞུས་པས། རྣམས་པ་འཕྲེ་མིན་བས་རབ་དུ་དགའ་
 བས། རབ་བྱུང་ཞེས་པས་སྤྱུག་བསྐྱེད་པར་བྱུང་ནས་གསུངས་པ། བྱམས་ཀྱི་ཙུ་
 བ་གྱི་ལ་སྲིད་འདི་མཚོན་སྤྱིན་གཏོང་བ། སྤྱི་གྱི་སྟོབས་པ། བསོད་ནམས་རྫོགས་པ།
 གྱིལ་བོའི་དཔལ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་འདི་སྤངས་ནས། ཉགས་མཐའི་གནས་སུ་
 མལ་རྩན་མེད་པར་དུལ་བྱོད་དུ་རྩི་རྩར་ཉལ། སོ་བྱང་མོར་བྱས་བཤྱོན་པའི་ཁང་
 བཟང་བཞག་ནས། ལུང་སྟོང་འཛིགས་པར། ལྷག་དང། ལྷུལ་དང། ཀྱུན་པོ་
 རོགས་ཉམས་པར་དེ་འདྲའི་གནས་སུ་ཅིལ་འགྲོ། དེ་བས་ཁང་བཟང་ལོངས་སྟོན་
 དབྱས་སུ་མཛེས་མའི་བཅུན་མོ་རོལ་ཞིང་གྱིལ་སྲིད་ཚོས་བཞིན་སྤངས་པ་ལེགས།
 ཞེས་གསུངས། སྤྱི་གྱིས་སྤྱིས་པ། ལྷ་བའི་འོད་ཟེར་རྣམ་རྒྱུ་མེད་ཅིང་སྤལ་བ་
 བཟང་པོ་ནགས་ཚལ་དུ་ཆགས་བྱལ་ལ་གནས་པ་ནི་རབ་དུ་དགའ་བས། སོ་བྱང་དུ་
 དགོ་སྤིག་སྤྲུ་ཚོགས་སྟོན་ཅིང་བཅུན་མོ་དང་བཅས་གྱིལ་བོའི་འབྱོར་པར་སྟོན་པ་ནི།
 ངས་པར་དཔྱལ་བར་ཐེ་ཚོས་མེད་པར་སྤྱོད་པ། ཡབ་བདག་ནི་ནགས་ཚལ་དབེན་
 པར་ས་གཞི་མེ་ཏྲོག་གྱིས་པར་ཞི་བར་གནས་པ་ལ་རབ་དུ་དགའ་བས། ཡབ་མི་
 ཏྲོག་པ་ལ་ཆགས་པས་སྤྱིང་པོ་མེད་པ་མཐུན་ལགས་སམ་ཞུས་པས། དེ་བདེན་
 གསུངས་བྱུལ་ངོ་མཚར་སྤྱིས་ཏེ་བྱོད་བདག་གིས་གསོད་སྤིགས་སྤྱིས་ནས་འབྲིད་
 དུས་བྱོང་བྱོར་ན་སྤྱི་བོ་ཡོད་མེད་འདྲི་བ་ཅི་ཡིན་གསུངས། དེར་བདག་གསོད་པ་
 ལས་བརྒྱུག་པའི་མི་བསམ་ཡོད་འདྲ་གནས་སམ་ཟེར་བ་ལགས། རོ་འདི་རོ་ཡིན་
 བས་གསོན་པོ་ཡིན་འདྲི་བ་ནི་སྤིག་སྟོན་ནོས་གསོན་ཀྱང་རོ་དང་འདྲ། དགོ་བྱེད་
 རོས་ཤི་ཡང་གསོན་པོ་ལས་རྣམས་ཟེར་བ་ཡིན། འབྲུའི་སྤུང་བོ་ནོས་ཟེས་ཤིང་
 སྤྲུང་ཡང་ཟེར་ཞེས་པ་ནི། བསོད་ནམས་སྤྱི་མའི་ཙུ་བ་ལ་སྟོན་ཅིང། སྤྲུང་ཡང་དེ་
 ལ་སྟོན་པ་ནི་འབྲུའི་སྤུང་བོ་དང་འདྲ་བསམ་ནས་སྤྱིས་པ་ལགས། ཞེས་བརྗོད་

བས། ཡབ་ཀྱིས་སྲས་ལ་འཇུག་ཤིང་མཚི་མ་བདང་སྟེ། བྱ་ཐུགས་ལ་འདོད་པ་
 ལྟར་མཛོད་ཅིག་གསུངས་རབ་དུ་བྱུང་བ་གནང་། དེར་སློན་པོའི་བྱ་ལྡ་བགྱི་ཡང་ཇིས་
 སྲུའབྲང་སྟེ་བྲང་སྲོང་ཆེན་པོའི་ཚུ་གྲུང་འབྲས་དུ་འཁོར་བཅས་རབ་བྱུང་ཐོབ། དེར་
 སློན་པོའི་བྱ་དེ་དག་གི་རིལ་བ་དང་ཤིང་འབྲུན་སོགས་བསམས་པ་མཐོང་ནས་
 ཐུགས་ཁྲིལ་ཏེ། དབེན་པར་རི་དྲགས་བཞིན་གཅིག་ཤུར་གཞན་དང་མ་འཕྲད་སྐྱབ་
 བཅད་ནས་བཞུགས་བས། སྐྱ་དུང་དུ་རི་དྲགས་ཕྱིན་ན་དགོ་བ་དག་ལེགས་པར་
 བྱོན་ནས། བདག་འཛིན་སྲངས་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། གཞན་
 ཡང་ཆགས་བྲལ་རི་དྲགས་བཞིན་གནས་པ་ནི་མས་སྐྱ་དུང་དུ་ཕྱིན་གོང་བཞིན་གསུང་
 བ་དང་མཉེས་པར་མཛོད་པ་མཐོང་བས། སློན་པོའི་བྱ་དུང་སྲོང་ལྡ་བགྱི་པོ་སྦྱངས་
 ཤིང་ཡོ་བྲང་བསམས་པ་ཀུན་ཚུ་གྲུང་ལ་དོར་དེ་རི་དྲགས་ལྟར་བྱས་ནས་དུང་དུ་
 ཕྱིན་བས། ཐུགས་མགུ་ནས་བསམ་པ་བག་ལ་ཉལ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་འོས་པའི་ཚོས་
 ལྟོན་པ་མཛོད། དེའི་དུས་ཀྱི་གྱུལ་པོའི་བྱ་དེང་ཉིད་ཡིན་ལ། སློན་པོའི་བྱ་དེ་དག་
 ད་ལྟ་འགྲུའི་དགོ་སྲོང་ལྡ་བགྱི་པོ་འདི་དག་ཡིན་གསུངས་སོ། འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཀྱི་ཚོས་སློར་རོ། མཛོད་བགྱི་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས་སྐྱབས་འཕྱེ་བའི་དོགས་
 བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་ཚོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ། སུམ་ཅ་
 ཅོ་བགྱིད་པའོ།།

XXXIX.

ཡལ་འདབ་སུམ་ཅུ་ཚེ་དག་པ།

བཟོད་པ་ལ་དགའ་བའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདུས་ གཤམ་ཚལ་དབེན་ བར་ བཞུགས་ཤིང་ཚོས་སྟོན་ པའི་ཚོ།
 སྐབས་ཤིག་ཞལ་འཇུག་པ་མཛད་པས། ལྷ་དབང་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྱུ་
 མེད་པར་འཇུག་པ་མི་མཛད་ན། འཇུག་པ་མཛད་པའི་གྱུ་ཅི་ལགས་ཞུས་པས།
 ང་སྟོན་གྱི་སྐྱེ་བ་དེན་གསའ་འཇུག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོན་གྱི་ལ་པོ་ཚན་དན་
 ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་བའི་ཡུལ་ལྗོངས། གཤམ་ཚལ་དབེན་པ་ཞིག་དུ་དྲང་སྟོང་ཅི་ལ་
 ཡང་ཁྲོ་བ་མེད་པ་བཟོད་པ་ལ་དགའ་བ། ཞེས་བྱ་བ་བསམ་གཏན་ལ་གནས་པས།
 གྱུ་ལ་པོ་ཚན་དན་བཙུན་མོའི་འཁོར་དང་བཅས་ཅེ་དགའི་ཕྱིར། གཤམ་ལྗོངས་སུ་
 སོང་སྟེ་ས་ཕྱོགས་ཉམས་དགའ་བ་ཞིག་དུ་ངལ་གསོ་ཞིང་བསྐྱེད། བཙུན་མོ་ཞེས་ས་
 གཤམ་ཚལ་དུ་ཕྱིན་པས་དྲང་སྟོང་བཟོད་དགའ་ མཐོང་ནས་དད་ཅིང་ཕྱག་འཚལ།
 མདུན་དུ་གུས་པས་གནས་པ་ལ། གྱུ་ལ་པོས་བཙུན་མོ་ཞེས་བལྟ་བར་ཕྱིན་པས་
 དྲང་སྟོང་གི་མདུན་ན་འདུག་པ་མཐོང་བས། སྐྱག་དོག་དུག་པོས་ཁྲོས་ཏེ་ཡན་ལག་
 ཐམས་ཅད་བཅད་ཀྱང་། དྲང་སྟོང་གྱུ་ལ་པོ་ལ་མི་འགའ་བའི་ཞེས་འགྲུར་ཚམ་མི་
 མཛད། གྱུ་ལ་པོ་འཁོར་བཅས་ལོག་སོང་བའི་རྗེས་སུ་གཤམ་ཚལ་གནས་པའི་དྲང་
 སྟོང་ཐམས་ཅད་འདུས་ཏེ་གྱུ་ལ་པོ་ལ་དམོད་པ་བོར་བར་བཅོམས་པས། བཟོད་པ་
 དགའ་བས་སྐྱེས་པ། ང་ལ་པ་རོལ་བོར་ཁྲོ་བའི་སེམས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་
 དམོད་པ་མ་བོར་ཅིག། ཁྲོ་བ་མེད་པ་བདེན་ན་ངའི་ལྷས་སྤར་བཞིན་གུར་ཅིག། ཅེས་
 བརྗོད་མ་ཐག་ཡན་ལག་ཞེས་འགྲུར་ཞིང་མི་ཞེས་ས་གསོས་པར་གྱུར་ཏེ། གྱུ་ལ་པོ་
 བོ་ལྷས་ལ་ཅུ་བྱར་སྐྱ་ཚོགས་འཐོན་ཏེ་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་སོ། དའི་དུས་ཀྱི་དྲང་སྟོང་

བཟོད་པ་ལ་དགའ་བ་དེ་ད་ལྟ་ངའོ། ལྷོ་པོ་ཚན་དན་དེ་ལྷ་ས་བྱིན་ལོ། ཞེས་གསུངས་
 པས། བཟྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ལྷ་ས་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་ལ་མཚོག་དུ་དང་
 ཅིང་རང་གནས་སུ་སོང་ངོ། འདི་ནི་བཟོད་པའི་ཚོས་སྐོར་རོ། མཛད་བཟྱ་དཔག་
 བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། བཟོད་པ་ལ་དགའ་བའི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷོན་
 མོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ། ལྷོན་ཅུ་ཅུ་དགུ་པའོ།

XI.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་པ།

སེར་སྐུའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཙམ་ལྷན་འདས་ཡངས་པ་ཚན་གྱི་ཡལ་ཅུ་བོ་ཡིད་འོང་ལྷན་གྱི་འགྲམ་དུ་
 བཞེགས་པའི་ཚོ། ཡལ་དེའི་ཉ་པ་མང་པོས་ཉ་གྱི་བཅུགས་དེ་ཉ་མང་པོ་བརྒྱུང་ལྟེ་
 ཅུ་བོར་ལམ་མི་ཐར་བ་བྱས་ཤིང། སྐར་ཉ་གྱི་ལ་ཅུ་སྲིན་ཆེན་པོ་མགོ་བོ་བཙོ་བཟྱ་ད་
 ཡོད་པ་ཞིག་ཅུག་ལྟེ། མི་སྣོང་ཕྲག་མང་པོས་བཏོན་ནས་ཐམས་ཅད་ཡ་མཚན་དུ་
 བྱུར་པའི་ཚོ། མངས་གྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དེ་ལ་བཞེགས་འདོད་པའི་ཚུལ་མཛད་
 པས། བོང་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་འཁོགས་དང་བྱིས་པ་ཚུན་མ་ལུས་
 པར་ལྟ་མོར་འདུས་པར་སེམས་ཅན་དེ་ནི་སང་གོ་དང་། སྤང་ཆེན། ལྷོག། བོང་བྱ་
 ལ་སོགས་པའི་མགོ་བོ་སྐྱ་ཚོགས་ཡོད་པ། ལུས་རི་དང་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་པ།
 མི་ཐམས་ཅད་སྐྱག་ཅིང་ཉ་པ་ནམས་འགྲོ་མི་ལུས་སྣོད་མི་ལུས། ཀུན་ཡ་མཚན་དུ་
 བྱུར་པའི་ཚོ། མངས་གྱིས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ་དང་། སྐྱེ་བུ་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར།
 སེམས་ཅན་དེའི་མདུན་དུ་ཐེབས་པས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ཀྱང་དེར་དབྱུངས་པར། སེམས་

ཅན་ཅུ་སྲིད་ཀྱི་དེ་ལ་བཀའ་སྣུལ་པ། སེར་སྐྱུ་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་སྡོན་ངག་གི་མི་དགོ་བ་
 བསགས་པའི་ནྱེ་སྲིད་དུ་ན། ཁྱོད་ལ་མི་དགོ་བ་སྡོན་པའི་གོགས་ཁྱོད་རང་གི་
 མ་དེ་ད་ལྟ་གང་ན་ཡོད་གསུངས་པས། ཅུ་སྲིད་དེས་ཞུས་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས།
 བདག་གི་སྡོན་ངག་གིས་ཉེས་པ་བསགས་པའི་ནྱེ་སྲིད་དུ་ལགས་སོ། དེས་ད་
 ལྟ་བདག་སྐྱུལ་བསྐྱེལ་མི་ཟད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཁྱོད་ངོ་། བདག་ལ་སྲིག་པ་བསྐྱེལ་བའི་
 མ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་ཐར་མེད་དཔྱུལ་བར་སོང་ལགས། ཞེས་ཏུ་འབོད་དུག་པོ་
 འདོན་ནོ། དེ་ལ་བཀའ་སྣུལ་པ། སེར་སྐྱུ། ཁྱོད་སྡོན་གྱི་ལས་ལ་འགྱོད་པ་དུག་པོ་
 བསྐྱེད་ལ། ང་ལ་དང་པ་དང་གུས་པར་བགྱིས་དང་། ཁྱོད་དུང་འགྲུའི་སྐྱེ་གནས་དེ་
 ལས་གོལ་ཏེ། ལྷ་འི་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེར་སྐྱེ་བོ་
 ཀུན་ཡིད་ཅེས་དང་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་ཀུན་གྱི་གསོལ་བ་བདེ་བ་བཞིན། ཀུན་
 དགའ་བོས་དེའི་སྡོན་གྱི་ལས་ཞུས་པས། བཀའ་སྣུལ་པ། སྡོན་སྐྱེ་གྱི་ནྱེ་སྲིད་ཚོ་
 ལོ་ཉི་ཤིང་པའི་དུས་སུ། སངས་བྱིས་འོད་སྲུངས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ། ལྟ་ར་ཆ་སེར་གྱི་ལ་
 པོ་གྱི་གྱི་ཞེས་བྱ་བར། སློང་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱིན་པས་ཚོས་པ་མཛོད་པས། བགྱི་བྱིན་
 ལྟར་ངོ་མཚར་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། ལྟ་བས་ཤིག་ཡུལ་གཞན་ཅིག་
 ལས་བྱས་ཟེ་རིག་བྱེད་མཁུན་སྐྱེ་བའི་སང་གོ་ཞེས་པ་ཞིག་གྱུ་ལ་པའི་དུང་དུ་བྱུང་སྟེ།
 མཇལ་བ་དང་། ཤིས་པར་བརྗོད་པ་སྡོན་དུ་བདང་ནས་གྱུལ་བོ་ལ་བསྡོད་བསྐྱེལ་ས་
 སྐྱོག་ཅིང་། མི་དབང་ཁྱོད་ལྟ་བུའི་མངའ་འབངས་ཀྱི་གྲོང་ན་རིག་བྱེད་སྐྱེ་བ་ཡོན་
 དན་ཅན་ཡོད་ལས་ཆེ། བདག་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་བརྒྱུང་བའི་སློབ་མ་རིག་
 བྱེད་མཁུན་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ཡོན་དན་འགྲན་དགོས་ཞུས་པར། གྱུ་ལ་པའི་བྱེལ་ས་
 ལཱ་འདི་མངའ་འབངས་ན་རིག་བྱེད་ལ་མཁུན་པ་བྱུང་བར་འཕགས་པ་འདྲ་མེད་ན་
 ཡུལ་གཞན་གྱི་གྲགས་པ་ངན་པ་འབྱུང་ཞིང་། གྱུ་ལ་པའི་འཁོར་ན་ཡོན་དན་མེད་པ་

ནགྲིལ་པོ་ཡང་མི་མཛེས་པ་ཡིན་དགོངས་དྲི། མཁམ་པོ་རིག་བྱེད་ཀར་པ་ཏ་ལ་
 མཁམ་པའི་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་འགྲུགས་སུ་མྱོན་པོ་བཏང་ནས། དེ་གཉིས་འགྲན་དུ་
 བརྒྱལ་བས་དེ་གྲིལ་ཞིང་གྲིལ་པོའི་བཀུར་ལྷི་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྟེ་རང་གནས་སུ་སོང་།
 ལྷ་བའི་སིང་གེ་ལ་ཡང་གྲིལ་པོའི་བཀུར་ལྷི་ཆེན་པོ་རྒྱུད་དེ་སོང་། དེ་ནས་
 མཁམ་པ་དེ་ལ་བྱ་ལེགས་པ་གཏོགས་བྱུང་བས་དེ་སྐྱ་སེར་སྐར་འདུག་པས་མིང་
 ཡང་སེར་སྐར་བཏགས། ཆེར་ལོངས་ནས་རིག་བྱེད་ལ་མཁམ་པ། ཡོན་ཏན་ཐམས་
 ཅད་དང་ལྡན་པ་པ་བས་ལྷག་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་ནད་ཀྱི་བཏབ་སྟེ་འཆི་
 ལ་ཉེ་བའི་ཆོ་བུ་ལ་སྦྱས་པ། ངས་ཡོན་ཏན་སྦྱབ་པས་ཞོར་དུ་ཞོར་དང་གྲགས་པ་
 ཆེན་པོ་སྦྱབས། ལྷོང་བྱེད་ཀར་པ་ཏ་རང་གི་མངའ་རིས་སུ་གྲིལ་པོས་གནང་།
 བྱ་བྱིད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་ཡུལ་བྱོགས་སུ་མཚུངས་པ་མེད། ད་བྱིད་དགོན་
 མཚོག་གསུམ་ལ་ལྷག་པར་གྲུས་པ་བྱོས། བྱིད་ལ་ཚོད་པའི་རྒྱ་བ་དང་བྲལ་ཡང་།
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དགོ་འདུན་ལ་ཚོད་པ་ནམ་ཡང་མ་བྱེད། ཞེས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་དགོ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་མང་དུ་བྲམ་ནས་ཆོ་འཕོས་སོ། དེ་ནས་སེར་སྐྱ་ཞི་མངའ་
 ཐང་གྲིས་ཤིང་འགན་རྒྱ་བྲལ་བར་གྱུར་པ་ལས། རང་གི་མ་ཀ་ཙེར་ཞེས་པས་བྱར་
 རྒྱུ་དུ་སྦྱས་པ། བྱ་བྱིད་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་སུ་ཡང་མེད་པས་ན། དགོ་སྦྱོང་
 ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཡོད་པར་རྒྱུ་པ། ཀུན་གྱིས་འདུད་པ། ལྷ་བ་དང་ཚོད་པ་ལ་
 དགའ་བ། བརྒྱ་ལུས་ཅན་འདི་དག་བྱིད་ཀྱིས་ཚར་བཅད་ན་མཁམ་པའི་གྲགས་པ་
 ཐོབ་ཅིང་མཚོག་དུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་སྦྱས་པར་སེར་སྐྱས་མ་ལ་སྦྱས་པ། བདག་ནི་
 མཚོད་འོས་ལ་ཚོལ་བ་མི་རུང་། ཕའི་ཞལ་ཆེས་སུ་འདེད་ཡོན་ཏན་ཅན་རྒྱུ་པ་སེམས་
 ཀྱི་བྱིད་བ་དང་། མཁམ་པ་གཞན་ལ་འགྲན་སེམ་བྱེད་པ་དང་། ཆེན་པོ་རྣམས་སྟེ་
 འཛེས་པ་དང་། ཞོར་ཡོད་ཞོར་ལ་ཆགས་པ་དང་། རིག་པ་གཞན་ལ་ཚོད་འདོད་

དང་། ཅོ་བ་གསུམ་ལ་མི་གསུམ་སོགས། དེ་དག་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་མིན།
 དགོ་འདུན་ལ་རྩོད་པའང་མི་རྩུང་གསུངས་པ་ཡོད། བདག་ནི་དགོ་འདུན་ལ་མི་
 རྩོད་དེ་ཞེས་སྒྲིམ་པས། མ་དེ་ཁྲིམ་ནས། བྱ་ཁྲིད་ས་སྤེང་ན་འགན་རྒྱ་དང་བྲལ་
 ཞིང་། རིག་པ་ལས་ཐོབ་པའི་འབྱུང་པ་ནི་གྱུ་པོ་ལས་ལྟག། རྩོད་པས། གཞན་
 བམས་ཅད་ཚར་གཅོད་ལུས་པས། དགོ་སློང་ངན་པ་ང་གྱུ་ལ་ཅན་འདི་ཅོམས་མ་
 བཅོམས་ན། རྒྱུན་གྱིས་རྒྱུབ་པའི་ཉི་མ་ལ་འདོད་ཟེར་མེད་པ་བཞེན་མཁམས་པ་ལ་དོན་
 མེད། ཁྲིད་གྱི་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ལྡན་ཡང་གཞན་ལ་གུས་པ་ཆེ་བས་དགོ་སློང་ངན་པའི་
 དག་བཞེན་བྱེད་པ་ཡིན། ཁྲིད་ཀྱང་དེ་བཞེན་བྱེད་ན་མི་རྩུང་གི་འདི་དག་རྩོད་པས་
 ཚར་གཅོད་ཅིག་ཟེར། ཡང་བྱས་སྒྲིམ་པ། བདག་ནི་པའི་གདམས་པ་བཞེན་སྒྲིམ་
 ལ་སྤང་བ་དང་། མཁམས་པ་གྱུད་གདུམ་པོ་ཅོམས་ཤིན་དུ་ངན་པས་སྤྲད་པའི་འོས་
 མིན། གང་ཞིག་གའོ་གྱུ་མེད་ན་སློ་ལྡན་ཡིན། ཆགས་པ་མེད་ན་དཔལ་དང་ལྡན།
 དྲིགས་པ་མེད་ན་རིག་པ་ཡིན། བཟོད་པ་ཆེ་ན་ལྷོ་བས་དང་ལྡན། གཞན་ལ་སྤང་དང་
 རྩོད་མི་བྱེད། དེ་བས་མཚོན་འོས་གའ་རྩོད། དགོ་སློང་ཅོམས་སངས་གྱིས་གྱིས་
 ཉེ་གནས་ཚད་མ་ལ་མཁམས་པས། བདག་གིས་བྱུ་བ་པའང་དཀའ། བྱུ་ཀྱང་དེ་
 མི་རྩུང་ཞེས་ཡང་སྒྲིམ་ཀྱང་། ཅན་གྱིས་བསྐྱུལ་བས་མ་ལ་བཅེ་བས་ངོ་མ་བརྒྱུག་
 བར་ལམ་དུ་ཞུགས་ཕྱིན་པར། དགོ་སློང་གཅིག་པའང་འཕྲད་པས་དེ་ལ་སྒྲུ་དོན་དེས་
 བས་སྒྲོན་པ་བམས་ཅད་མཁྲིན་པའི་གསུང་གི་སྒྲུ་དོན་འགའ་གསུངས་པས། སེར་
 སྒྲིམ་ཚོགས་བཅད་ཟབ་མའི་དགོངས་དོན་གོ་དཀའ་ཞིང་། ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་
 སངས་གྱིས་འདོད་སྤངས་བཞུགས་པའི་ནགས་སུ་ཕྱིན། དགོ་སློང་ཅོམས། དཀའ་
 བྱུ་ལ་གནས་ཤིང་། བྱུགས་ཞིབ། དུལ་བ། དྲི་མ་མེད་པ། ལྷག་དོག་དང་བྲལ་བ།
 ཡང་དག་འཛིན་ལ་བརྩོན་པ་དེ་དག་མཐོང་བས་རབ་དུ་དད་ནས། འདི་དག་བདག་

གི་ནས་ཡང་ཚོད་པའི་འོས་མ་ཡིན་སྐྱེ་ལྟེ། ལོག་ནས་མ་ལ་དེ་དག་གི་ལོ་གྲིས་
སྐྱེས་པས། ཡང་མ་དེ་ཁྲིམ་ནས། ཁྲོད་མངལ་དུ་ཁྲུང་བའི་ངལ་དུ་བ་བྱས་པ་དོན་
མེད། ཚར་བཅད་འོས་ཤིང་སྐྱེས་མི་གཙོད་པའི་བྱ་སྐྱེས་ནས་ཅི་བྱེད། ཞེས་མང་དུ་
འབར་བས། སེར་སྐྱེ་ནས་མཁའ་དུ་ལ་འཛུབ་གྲིས་གང་བ་ལྟར་ཡིད་འབྲུགས་ནས་
དགོ་སློང་ཤིང་སྐྱེས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་སོང་ལྟེ། རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་། སྐྱེ་བ་མཚོགས་དུ་གྱུར་བས་
སེང་གའི་བྲི་ལ་འཛོགས་ཏེ་ཚོག་ཚུབ་མོས་ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་སྐྱེ་ཚོགས་
བཤད། དགོ་སློང་ཤིང་སྐྱེས་ལ་བྱེད་ཤིང་སྐྱེས་པོང་བྱ་འདྲའོ། སྤྲེའུ། ར་མོང་། ལྷག།
བ་སྐྱང་། བྲི་ལ། ཡིན་ན། བག། ཁྲི་སོགས་ཀྱི་གདོང་པ་འདྲའོ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་
དུག་པའི་ཚོག་གི་ཡང་ཡང་སྐད་དེ་གྱུར་དུ་གྲུགས་པས་དགོ་སློང་ཤིང་སྐྱེས་ཀྱིས་ཚོག་
གི་ལན་མ་བརྗོད་པར་དེ་སྤངས་ནས་སྤོགས་གཞན་དུ་སོང་ངོ། སྐར་སེར་སྐྱེ་ཡང་
འགྲོད་པ་དུག་པོ་སྐྱེས་ཏེ་བྱིར་མ་ལོག་པར། རབ་དུ་བྱུང་བ་དེ་མ་བདང་བར་དཔེན་
པར་ཚོས་བཞེན་སྤྲད་དོ། མ་དེ་སྐྱོ་ནས་ངའི་བྱ་དགོ་སློང་ཤིང་སྐྱེས་ཀྱི་འགྲོགས་སོ་ཟེར་
ལྷ་ཚར་སྐྱོག་ཅིང་གི་ནས་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་སོ། དེ་ནས་སེར་སྐྱེ་ཡང་ཚོ་འཕོས་པས་
ཚུ་སྤྱིན་འདི་ཉིད་དུ་སྐྱེས་ཤིང་། རང་གི་ངག་ནས་བརྗོད་པ་དང་མཚུངས་པའི་མགོ་
པོ་སྐྱེ་ཚོགས་ཡིད་པ་སོགས་ངག་གི་ལས་བསགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་སྤྱོད་པ་
འདིའོ་གསུངས། བཅོམ་ལྷན་འདས་རང་གནས་སུ་གཤེགས་སོ། སྐྱེ་བོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་སོ་སོར་བྱས་སོ། ཚུ་སྤྱིན་དེ་ཡང་ཟམ་མེད་
པས་ཚོ་འཕོས་ཏེ་གྱུལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷའི་ནང་དུ་ལྷ་བྱུང་བ་མེད་ཀྱང་
དགའ་རིན་པོ་ཆའི་ན་གྱིན་དང་། ཚོད་པའི་གྲིས་མཛེས་པ་ཞིག་དུ་སྐྱེས། དེ་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱི་དུང་དུ་ལྷགས་ནས་བཟ་ཞིང་བྱུག་འཛལ། མེ་ཏོག་འཕྱོར་ཞིང་དུང་དུ་
འཕྲོད་པ་ལ་ཚོས་གསུངས་པས་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་གྱུན་བཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་

ཐོབ་པོ། ས་དང་མ་སོགས། ལྟན་གཤེས། ལྟོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དུའང་སྤྲིག་པའི་ལས་
གསོག་མི་ཅུང་བ་དེ་ལྟ་བུའོ། འདི་ཡང་སངས་བྱིས་འབྲས་བུའི་མཛད་པས་གང་
འདུལ་གྱི་ཚོས་བསྟན་པའོ། མཛད་བཤྱི་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས་སེར་སྐྱའི་
རྟོགས་བརྗོད་ནི། ལྷན་མོང་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་བཞི་བཅུ་པའོ།།

XLI.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙེ་གཅིག་པ།

ཡུ་ཏུ་ཡ་ནའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱུང་པའི་ཁབ་ཀ་ལམ་ཏུ་ཀའི་གནས་ནགས་ཀྱི་ནང་ན་
བཞུགས་པའི་ཚོ། ལྱུང་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་ཞེས་དཔལ་བྲགས་དང་ལྷན་ཞིང་
རིན་པོ་ཆའི་འབྲུང་གནས་སུ་གྱུར་བ་དང་། ལྱོང་ཁྱིམ་སྐྱོག་ཞེས་པར་དེ་དང་
མཚུངས་པའི་ལྱུང་པོ་ཡུ་ཏུ་ཡ་ན་ཞེས་པར་བཅུ་ལྟ་བུ་བའི་འོད་ཅེས་པ། སྤྲུམ་
གཟུགས་ལྷན་ཅན་ཞེས་དུག་ཅིལ་དང་ལྷན་པ། ལྷོན་པོ་ཉེ་ཅུ་ཀ་དང་། ལྷོ་ཅུ་ཀ་ཞེས་པ་
སོགས་བགྲངས་བར་དཀའ་བ་མང་པོ་ཡོད། ལྱུང་པོ་དེ་གཉིས་ཉི་མ་དང་། ལྷོད་
བཞིན་པར་རྒྱུར་ཡིག་གོ་དང་སྐྱེས་བཟང་པོ་ཡང་ཡང་བསྐྱར་རེས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་མཛའ་
བའི་གྲོགས་པོར་གྱུར། རྒྱལ་མ་ཡིན་པ་འོས་སུ་ནི་ཉི་ཡང་ཅུ་དང་མེ་བཞིན་གཞོན་པ་
ཡིན་ལ། དམ་པ་འོས་སུ་ནི་རིང་ན་གནས་ཀྱང་པན་རྒྱུ་སྐྱོངས་པ་ཡིན་པས། ལམ་
ཞིག་ལྱུང་པོ་ཡུ་ཏུ་ཡ་ནས་གོ་ཆ་བཟང་པོ་གསེར་འོད་འབར་བ་ལྷའི་རིན་པོ་ཆེས་
ལྷན་པ། དུག་མཚན་དང་མེ་ལ་སོགས་གཞོན་པ་ཐོས་སུ་ཅན་བསྐྱུང་བར་རྣམས་པ་ཞིག་
སྐྱེས་སུ་བསྐྱར་ནས། ལྱུང་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་མགུ་ཞིང་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར།

དཔལ་ལོག་གཞི་ལྗང་ཡང་རྒྱུ་ལྷན་སྲུང་བས། འདི་ལྟར་བྱུང་སྤོམ་བཟང་པོ་ལ།
 ལན་བཟང་པོ་བསྐྱར་འོས་མི་རྙེད་སྤྱི་དུམ་ནས་ཐུགས་མ་བདེ་བའི་ཚེ། སྤོན་པོ་སྤོམ་རྣམས་
 བསགས་ནས་འདི་ལ་ལན་ཅི་འོས་ཀྱི་བསམ་སྤོམ་བྱོངས་ཤིག་
 གསུངས། དེར་སྤོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་ཀྱང་ལན་དུ་འོས་པ་མ་འགྱུར་བས།
 སྤོན་པོའི་མཚོག་བྲམ་ཟེ་དབྱར་གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་དེས་བསམ་ཞིང་གྱུལ་པོ་ལ་སྤྱོས་
 པ། མི་ཇི་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྤོན་པ་སངས་གྱིས་བཞུགས་པས། དེའི་སྐྱེ་བ་ཟུགས་
 རས་ལ་བྲིས་དེ་ཐང་ཀ་བཞེངས་ནས་བསྐྱར་ན། ངོ་མཚར་ཆེ་ཞིང་པ་རེ་ལ་དུ་བགྱ་
 ཤིས། བསོད་ནམས་བསོག་བའི་དེན་དུ་འགྱུར། ཞེས་སྤྱོས་པས། སྤྱིལ་པོ་དབའ་
 ལ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་གསུངས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དུང་དུ་བྱིན། ལོ་གྱིས་རྣམས་
 ཞུས་པས་དགོ་ཞིང་སྤང་བ་ཐོབ་སྤེའི་མོ་མཁའ་གྱི་བྲི་བར་བཅོམས་ཤིང་བཅོམ་ལྷན་
 སྤྱུལ་ཚད་བྱས་པས། ཚད་གཞུལ་བར་མ་དུས་པས། ཐང་ཀ་ལ་སྤྱེ་བ་ཟུགས་ཀྱི་འོད་
 འཚར་དུ་བཅུག་ནས་བྲིས་པས་ལེགས་པར་བྱུང་བ། བསྐྱེན་བསྐྱར་བཟང་པོ་དང་
 བཅས་སྤང་བོ་ཆེར་བཀལ་ནས་ཆེ་བརྗོད་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་བཅས་བསྐྱར་བས། ཡིག་གོ་
 སྤོན་དུ་འགྱུར་བ་བཀལ་ས་པས་ཡུ་དུ་ལ་ནར་བ་དུ་དབའ་ཞིང་ཤིང་དང་མཚོད་
 ཇིས་འབྲངས་ཏེ་སྤོན་པོའི་ཚོགས་དང་བཅས་བསྐྱབ་བྱས་ཤིང་། སང་གའི་བྲི་བའི་
 ཐོང་དུ་ཐང་ཀ་བགྱས་ནས། མཚོད་པ་གྱི་ཆེན་པོ་བྱས་པས། སྤོམ་པོ་ཐམས་ཅད་
 དེའི་མཚན་དབེ་དང་གཟེ་བྱིན་ལ་ངོ་མཚར་སྤོམ་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུག་འཚལ་
 ཞེས་རབ་དུ་དད་པས་བསོད་ནམས་ཕྱན་སྐྱུ་ཚོགས་པ་ཐོབ། སྤྱིལ་པོ་གྱིན་བཞུགས་
 ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་དེ་ནས་སྤྱིར་ཡང་སྤོམ་ལན་དང་ཡིག་གོ་བསྐྱར་དེ་གྲོགས་པོ་དགོ་
 སྤོང་ཞིག་རྗོད་ས་དགོས་ཟེར་བར། གཟུགས་ཚན་སྤྱིང་པོས་སངས་གྱིས་ལ་ཞུས་
 པས་ཀ་དུ་ལ་ན་དང་། དགོ་སྤོང་མ་རི་མ་གཉིས་རྗོད་ས་ནས་ཀ་དུ་ལ་ནས་ཐང་ཀ་ལ་

མཚོན་པ་དང་། གྱུལ་པོ་འཁོར་བཅས་ལ་ཚོས་བཟུན་པས། རྩེ་པོ་ནོམས་ཀྱི་གྱུན་
 བཞུགས་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་བར་གྱི་འབྲས་
 བྱ་ཅི་རིགས་པ་ཐོབ། གོང་ཁྱིམ་དེར་ཁྱིམ་བདག་གྱུལ་དང་། ཀར་གྱུལ་ཞེས་པ་
 གཉིས་རབ་དུ་དྲུང་ཞིང་མུང་འདས་ཐོབ། ཉེ་དུས་དེ་དག་གི་དོན་དུ་མཚོན་དེན་ཞེངས་
 པ་ད་ལྟ་ཡང་ཕྱག་འཚལ་མཚོན་དེན་ཞེས་ཕྱག་མཚོན་བྱེད་པ་ཡོད། གྱུལ་པོའི་
 བཅུན་མོ་རྒྱ་འོད་མ་ཞེས་འཁོར་བཅས་ལ་དགོ་སློང་མ་རི་མས་ཚོས་བཟུན་ཅིང་
 གྱུལ་པོའི་བཀའ་བཞུགས་རབ་དུ་དྲུང་། བཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ཉེ་མ་བདུན་པ་ལ་ཚོ་འཕོས།
 གྱུལ་ཚེན་བཞིའི་རྣམས་སུ་སྐྱེས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དྲུང་དུ་འོང། མེདོག་
 འཕྲོང་ཞིང་ཚོས་ཉན་པས་ལྟ་དེས་བདེན་པ་མཐོང་། ལྟ་མེདོ་རུབ་མོ་སྤར་གྱི་རང་གི་
 གོང་ཁྱིམ་དུ་ཕྱིན་ནས། ཐོ་རངས་མ་ཉལ་ཞེས་དགོ་བ་བསྐྱུལ་བས། གྱུལ་པོ་ལྷུ་དུ་
 ལ་ན་རབ་དུ་དྲུང་བར་འདོད་ནས། སྤམས་གཙུག་མུང་ཅན་ལ་གྱུལ་སྤྱིད་གཏད་དེ་
 དབང་བསྐྱར་དང་མངའ་གསོལ་ཆེན་པོ་བྱས། གྱུལ་པོ་རང་གོགས་པོ་གཟུགས་
 ཅན་སྟེང་པོའི་ཅར་ཕྱིན་པས། གོགས་པོ་འཕྲད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་། གདུགས་དང་
 ངོ་ལབ་སོགས་གྱུལ་པོའི་འཁྱོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་ཅི་ཡིན་དེས་པས། གོགས་
 བདག་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས་སངས་ཀྱི་སྐྱེ་གཟུགས་ཐང་ཀ་མཐོང་བས་འཁོར་
 བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་། གྱུལ་པོའི་མངའ་ཐང་ལ་ཡིད་མི་དགའ་བས་ཆག་བྲལ་རབ་
 དུ་དྲུང་བར་འདོད་ཞེས་ལོ་གྱུས་ནོམས་བཤད་པས། གཟུགས་སྟེང་མགུ་ནས།
 གོགས་པོ་ཁྱོད་ཡོན་ཏན་བཞི་བྱིན་དང་མཚུངས་གིང་། རྩེ་གྱི་ཀུན་གྱི་སྤྱི་བོར་ཞབས་
 འགོད་པའི་དམ་པ་ཁྱོད་ཆགས་བྲལ་ནགས་སུ་རབ་དུ་དྲུང་བཞེད་སྟེང་སྟོབས་
 མཚོག་དུ་གྲུར་ཞེས་ངོ་མཚར་སྐྱེས་ནས། འོད་མའི་ཚལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་
 དུ་འབྲིད་ནས་ལོ་གྱུས་ནོམས་ཞུས་པས། མཉེས་གིང་རབ་དུ་དྲུང་ནས་དགོ་སློང་གི་

དངོས་པོ་ཐོབ། ཚེས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ཐོགས་ནས་གོང་ཁྱིམ་དུ་བསོད་སྒྲོམས་
 གྱི་འཚོ་བ་མཛད་པས་ཀུན་ཉལ་ས་གིང་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར། སྤྲུལ་གཙུག་ལྷན་ཅན་
 གྱིས་གྱུལ་སྤིང་ཚེས་བཞིན་སྐྱོངས་པའི་སྤྱར། ལྷན་ཅིག་ལ་སེམས་ལ་སེལ་ཞུགས་ཏེ་
 སྤྲིག་པའི་ལས་མང་པོ་དམ། མངའ་འབངས་ལྷོ་མས་གཞིམ་ཞིང་གྱུལ་པོ་སྐོང་ན་དུ་
 གྱུར་པས། སྐོན་པོ་ཉེ་ཅུ་ཀ་དང་། སྤྱི་ཅུ་ཀ་གཉིས་གྱུལ་ངན་སྤངས་ཏེ་གཞན་དུ་སོང་།
 དེའི་ཚེ་གྱུལ་པོས་རང་སྤྱོད་དང་མཚུངས་པའི་དབྱུག་པ་ཐོ་བཞེས་པ་སྐོན་པོར་
 བསྐོས། གྱུལ་སྤིང་ཚུལ་ལ་ཡིན་པས་སྤངས་ནས་ཡུན་རིངས་སོང་བའི་ཚེ། ལྷ་དུ་
 ཡ་ནས། རང་ཡུལ་ནས་འོངས་པའི་ཚོང་པ་ལྷོ་མས་ལ་གཏམ་དྲིས་པས། སྤྲུལ་གྱུལ་
 བདེ་བར་བཞུགས་ཏེ། སྐོན་གྱི་སྐོན་པོ་དམ་པ་ལྷོ་མས་སྤངས། ད་སྐོན་ངན་གྱི་བརྒྱུར་
 ལས་ཚེས་དང་འགལ་ཞིང་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་སྤོད། འབངས་ལྷོ་མས་མནར་ཞིང་
 ཉིན་མཚན་བདེ་བ་མེད། གྱུལ་པོ་ཁྱིམ་ནི་དམ་ཞིང་སྤྱི་གྱི་ཐམས་ཅད་གདུང་བ་དྲག་
 པོས་གདུངས། ཞེས་སོགས། ཡི་སྤྲུག་པའི་གནས་ཚུལ་ལྷོ་མས་བཤད་པས། ལྷ་དུ་
 ཡ་ན་གོང་ཁྱིམ་གྱི་སྤྱི་གྱི་ལྷོ་མས་ལ་གྲགས་བཅེ་བས། ཚོང་པ་ཁྱིམ་ལྷོ་མས་རང་ཡུལ་
 དུ་སོང་ལ། གོང་ཁྱིམ་བ་ཀུན་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་དགོས་ཀྱི། ང་སྤྱར་དུ་འོང་ནས་གཙུག་
 ལྷན་ཅན་ལ་ཚེས་བཞེད་ཏེ་སྐོང་ན་པ་བརྒྱུར་ལུས་ཀྱི་གསུངས། ཚོང་པ་ལྷོ་མས་རང་
 ཡུལ་དུ་སྤྱེབས་ནས་ལོ་གྱིས་བཤད་པས། ཀུན་དགའ་ནས་གྲགས་པ་ཆེན་པོས་
 རྒྱབ། དེའི་ཚེ་སྐོན་པོ་དབྱུག་པ་ཐོ་བསྐྱེད་ཏེ། གཙུག་ལྷན་ཅན་ལ་སྤྲུལ་པ། བདག་
 གིས་ལེགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་གྱིས་སྤྱད་པའི་གཏམ་ངན་པ་ཐོས། ཡབ་གྱུལ་པོ་
 དགའ་ཐུབ་ཀྱི་ངལ་དུབ་སྟེ། གྱུལ་སྤིང་གྱི་ལོངས་སྤོད་དམ། ཚེས་གོས་ཀྱིས་སྐྱོ་ཞིང་
 གོས་མཚོག་འདོད། མགོ་རྒྱུས་ལ་རིན་ཆེན་ཅོད་པའི་གྲོན་ནས་པོ་བྲང་བརྒྱང་།
 རི་དུགས་གྱི་ཞིང་ཚོར་མས་ཚུབ་པའི་ཐང་ལ་ཉལ་ལ་སྐོན་ནས་ཁང་བཟང་དུ་མལ་

སྟོན་འཇམ་པོ་འདོད། གཤམ་ཚུ་རྟོད་མོ་ཁ་བའི་ཚུ་ལ་ཡིད་བསྟུན། རླ་ཟེར་ལྟར་
 བསིལ་ཆང་ལ་སྲིད་ཅིང་དཔལ་འབྱོར་འདོད་པས་སྟུར་དུ་འོངས་ནས་གྱུལ་པོ་གཟི་
 བྱེན་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ནི་བྲི་ལས་པ་བས་ཏེ་གྱུལ་སྲིད་གོད་པོས་བསྐྱངས། སྟོང་བྱེར་མི་
 འམས་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་དགའ། ཚོས་མིན་ལྷགས་དང་ངོ་ཚ་བྲལ་བ་དཔེ་ངན་འཛོག་
 པ་དེ་འདྲ་བས། ད་ལྟ་ཡུལ་དུ་མ་འོངས་པའི་གོང་དུ་གསལ་དཔ་དྲག། ཕྱི་མ་ལེབ་
 མ་བབས་གོང་ནས་མ་བསྐྱེགས་ན་མར་མི་འཛོམས། ཞེས་སྐྱས་པས། གྱུལ་བུ་
 སེམས་དོགས་པས་ཡིད་རྩི་མ་ཅན་སོག་ལེ་བཞེན་རྩོལ་མོར་གྱུར་ཏེ་སྐྱས་པ། རང་
 དེ་གཉིས་ལ་གཞོན་པའི་རྩོལ་དེ་ལེགས་པོ་མ་བྱུང་། དེ་བརྗོད་པའི་ཐབས་མཁམས་
 པའི་བསམ་སྒོ་ཐོངས་ལ། གང་རིགས་པའི་ལས་ཁྱོད་ཀྱིས་མཛོད་ཅིག། ཅེས་སྐྱས་
 པས། རྗོན་པོས་ལམ་དུ་བགྲུག་མི་བཤང་། ལྷ་དུ་ཡ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
 ཡུལ་དུ་འགྲོ་བའི་ལོ་གྱིས་ཞུས་པས། ལྷང་བ་ཐོབ་སྟེ་གོང་བྱེར་སྐྱོག་དུ་ལམ་ལ་
 དོག་པ་མེད་པ་འོངས་པས། ལམ་དུ་བགྲུག་པའི་གཤེད་མ་འམས་ཀྱིས་བསལ།
 དེ་དག་ངོ་བོ་འདོད་ནས་ལྷ་དུ་ཡ་ནའི་ཚོས་གོས་དང་ལྷང་བ་ཟེད་འབྱེར་ཏེ་རྗོན་པོ་
 དུབྱུག་ཐོལ་སྟུང། རྗོན་པོས་ངོ་སོ་དང་བཅས་གྱུལ་བུ་ལ་བལྟན་པས། ཡབ་ཀྱི་
 ལྷང་ཟེད་དང་ཚོས་གོས་ཁྲག་གི་སྐྱགས་པ་དེ་མཐོང་བས་གྱུལ་བུ་དེ་མ་ཐག་དྲན་པ་
 ཉམས། སྐྱར་བསམ་ཞིང་བདག་པ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་བསལ་དཔས། ལྷགས་ཐམས་
 ཅད་ཉམས། ད་བདག་ལ་བདེན་ས་དང་སྟོབས་ས་སྟུ་ཡང་མེད། འིན་དུ་མི་བཟོད་པའི་
 དམུལ་བ་ཆེན་པོར་འཇུག་ངེས་པའི་ལས་ངན་པ་འདི། རྗོན་པོ་ངན་པའི་ངག་ལ་ཉན་
 པས་ལན་སྟུ་སྟེ། དུབྱུག་པ་ཐོབ་གྱུལ་པོའི་དུང་དུ་བཀག། སྟོན་གྱི་ཡབ་རྗོན་པོ་
 ཏེ་ཅུ་ཀ་དང་། བྱི་ཅུ་ཀ་གཉིས་རབ་དུ་དུངས་བས་བོས། གྱུལ་བུ་ལྟ་ངན་གྱིས་ལྷས་
 རེད་ཅིང་སྐྱ་བོར་གྱུར། དེ་ནས་རྗོན་པོ་དུབྱུག་ཐོས་གྱུལ་བུ་གཙུག་ལྷན་ཅན་གྱི་མ་

ཏ་ར་ལི་ཀ་ཞེས་པའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་ག་ལེར་སྦྲས་པ། ལྷ་མོ་བྲིད་ཀྱི་སྤྲུམ་དཔལ་
 དང་ལྡན་པ། བསམ་པ་དྲང་བ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིལ་སྲིད་བསྐྱེད་སྤྲུམ་མི་ཤེས་པ་འདུག།
 ས་རབ་བྱུང་བཏང་ནས་སྤྱིལ་སྲིད་འཕྲོག་དུ་འོངས་པ་བདག་ཅག་གིས་ཞི་བར་བྱས།
 དགོ་སྤོང་སྤྱིལ་སྲིད་དུ་འབབས་པའི་གཏམ་ངན་བརློག་པར་བྱས་པའི་བྱ་བ་ལེགས་
 པར་བྱས་པས་སྤྱིལ་བྱས་ཉེས་པར་གཟེགས་ནས་བདག་ཅག་གནས་ནས་དབྱུང་།
 སྤྱིལ་སྲིད་ལ་ཕན་པ་སྦྱབས་པ་ཞུས་པ་མཇུག་དུ་བཅུག། སྤྱིལ་པོ་རང་མི་དགོས་པའི་
 ཐུགས་ཁྲལ་གྱིས་རིད་ཅིང་སྐྱམས། འདི་ལ་ལྷ་མོ་བྲིད་ཀྱིས་ལེགས་བྱས་ཉེས་བྱས་
 རོ་ཤེས་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་སྦྲས་པས། དུམ་གྱིས་སྦྲས་པ། འདི་ནི་ཕ་བསམ་དཔ་
 དང་། དག་བཅོམ་པ་བསམ་དཔ་གཉིས་མཚམས་མེད་པའི་དབྱེ་བར་སྦྱེ་བའི་ལས་
 གཉིས་བསམགས་འདུག། འོན་ཀྱང་ཕ་བསམ་དཔའི་བསྐྱེད་བདག་གིས་སངས་བར་
 བྱེད་རྣམས་ཀྱི། དག་བཅོམ་པ་བསམ་དཔའི་སྤྲིག་པ་བྲིད་རང་གཉིས་ཀྱིས་བསངས་
 རྣམ་པ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་སྦྲས་ཏེ། སྤྱིལ་བུའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས། བྱ་བྲིད་ཚོས་དང་
 ཚོས་མིན་འདྲེས་མའི་སྤྲོད་པས་སྤྱིལ་སྲིད་ཉམས་པའི་སྤྱི་ཡིན། བྱ་བྲིད་ཕ་བསམ་དཔ་
 པ་ལ་འགྲོད་མི་དགོས་ཀྱི། བྲིད་སྤྲུག་བསྐྱེད་སངས་ཕྱིར་བདག་གིས་ངོ་ཚ་བཏང་
 ནས་དྲང་བོར་སྦྲས་ཀྱི། བསམ་དཔ་དེ་བྲིད་ཀྱི་ཕ་མིན། བྲིད་ཀྱི་ཕ་ནི་གཞན་གསང་
 བ་ཞིག་ཡིན། རློན་པོས་སྤྱིལ་སྲིད་ལ་ཕན་པའི་བྱ་བ་བྱས་པར་མ་འོངས་ཅེས་བརྗོད་
 པས། སྤྱིལ་བྱ་སྤོང་མ་བདེ་ཡང་། ཕ་བསམ་དཔའི་འགྲོད་པ་སངས་བར་བྱས་སོ།
 སྲིད་པ་གསུམ་ན་བྱུང་མེད་གཡོ་སྦྱུ་ཅན་གྱིས་སྦྱབ་ན་གང་ཡང་འགྱུར་དུ་བདུབ་པ་
 དེ་ལྟ་བུའོ། དེ་ནས་སྤྱིལ་བྱ་དག་བཅོམ་གསལ་དཔ་ལ་འགྲོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སངས་
 པའི་ཕྱིར་དབྱུག་པ་ཐོ་བ་སོགས་སྤོན་ངན་འགའ་ཞིག་གིས། སྤོན་གྱི་སྤོན་པོ་དག་
 བཅོམ་ཐོབ་པ་སྤྱིལ་དང་། དཀར་སྤྱིལ་གཉིས་ཀྱི་མཚོད་དེན་གྱི་ནང་དུ་བྱི་ལའི་ལྷ་གྱུ་

གཉིས་བཅུག་མཉེ་ཤིང་བྱིན་ནས་སྐྱབས་པ། སོ་སོའི་མིང་ནས་བོས། བྱིད་གཉིས་
 དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་བྱིད་རང་གི་མཚོན་དེན་ལ་བསྐྱོར་བ་གྱིས་ཤིག་ཞེས་སྐད་ཆེན
 བོས་བརྗོད་ནས། སེམས་ཅན་བསོད་དུ་བཅུག། ཤིག་ལྷན་པས་བྱི་ལ་གཉིས་གོམས་
 ལས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབས་པ་བཞིན་བྱིད་པར་གྱུར་ཚོ། སྤྱི་ལོ་ལ་དགྲ་བཅོམ་བསལ་པའི་
 འགྲོད་པ་མཛད་མི་དགོས་ཀྱི། ལྷ་དུ་ཡ་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་གལ་ཐོབ། དཔེར་ན་
 རྒྱལ་པོ་སྤྱི་ལོ་དང་། དཀར་སྤྱི་ལོ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ཟེར་བ་དང་འདྲ། དོན་དུ་དེ་གཉིས་
 སོ་སོའི་མཚོན་དེན་གྱི་ནང་ན་བྱི་ལར་སྐྱེས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་སྲོག་གཞོན་ཅིང་ཤི་
 ཟེར་འདུག། དེ་འདྲའི་དགྲ་བཅོམ་གལ་འོངས། སྤྱི་ལོ་པོ་ཐུགས་ཡིད་མི་ཆེས་ན་
 མངོན་སྲུང་དུ་གཟིགས་པས་ཚོག་པ་འདུག། ཞེས་སྐྱེས་པས། སྤྱི་ལོ་པོ་གཙུག་
 ལུང་ཅན་ཐོ་ཚོས་དུ་གྱུར་ནས་གཟིགས་སུ་ཕྱིན་པས་གོང་ཁྲིར་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ཀྱང་
 འདུས་དེ་རྒྱོན་ངན་དེ་དག་གིས། སྤྱི་ལོ་དང་། དཀར་སྤྱི་ལོ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ནས་བོས་
 པས་མཚོན་དེན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱི་ལ་རེ་རྒྱལ་རྒྱལ་འཕྲོན་པར། བྱིད་གཉིས་དགྲ་
 བཅོམ་པ་སྤྱི་ལོ་དང་། དཀར་སྤྱི་ལོ་གཉིས་ཡིན་ན་བྱིད་རང་གི་མཚོན་དེན་ལ་བསྐྱོར་བ་
 གྱིས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད་པས། བྱི་ལ་གཉིས་བོས་སྤྱི་གས་ནས་བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་
 སྤྱི་ལོ་པོ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་། སངས་བྱིས་ཀྱི་བལྟན་པ་ལ་ཐོ་ཚོས་ཞིང་ལོག་ལྟར་གྱུར།
 འཇིག་དེན་ན་མི་གཡོ་སྐྱེ་དུན་འཕྲུལ་ཅན་གྱིས་མགོ་བསྐྱོར་ན་སུ་ཡང་མི་འཚོ་ལ་མི་
 སྲིད་ལ། བསྐྱབས་པས་ཤེས་པ་བྱོལ་སོང་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། དེ་ནས་སྤྱི་ལོ་བོས་
 འཕགས་པ་ཀ་དུ་ཡ་ན་དང་། དགོ་སྤོང་མ་རི་མ་གཉིས་ལ་ཡང་བསྐྱེན་བཀུར་མ་
 བྱས། རྒྱོན་ངན་ལྷོས་ཀྱིས་དགོ་སྤོང་མགོ་རིལ་འོང་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ལུས་པས། དེ་ལ་
 ཐམ་བ་ཐོབ་ཅིག་གསུངས། དེ་དག་གིས་ཕུག་དར་བྱས་པའི་ཐམ་བ་མང་དུ་
 བསགས་ནས། ཀ་དུ་ཡ་ན་ཐམ་བས་གཡོགས་འཕགས་པས་ཁང་བརྒྱུད་སྤྱི་ལོ་ནས་

བཞུགས། སློན་པོ་ཉེ་ཅུ་ཀ་དང། སྤྱི་ཅུ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས། སྤྲིན་སྤྱོད་གྱུ་ལ་པོ་འདི་
 བདེན་ན་བདག་ཅག་གྲང་སྤྲིན་པས་གོས་པ་འདུག། འཕགས་པ་བྱིད་གྲང་ལོ་
 བཟོལ་བས་སྤྲིན་ཅན་འདི་སྤོངས་ལ་གཞན་དུ་གཤེགས་པ་ལྷུ་ལྷུས་པས། འཕགས་
 པས་གསུངས་པ། དེ་ནི་གོང་བྱིར་འདིར་ཉིན་དང་པོ་ལ་རྒྱུད་དམར་ལངས། ཉིན་
 གཉིས་པ་ལ་མེ་ཏོག་གི་ཆར། གསུམ་པ་ལ་གོས་ཀྱི་ཆར། བཞི་པ་ལ་དདུལ་གྱི་
 ཆར། ལྷ་པ་ལ་གསེར་གྱི་ཆར། དུག་པ་ལ་རིན་པོ་ཆའི་ཆར། ཉིན་བདུན་པ་ལ་
 དྲུལ་གྱི་ཆར་བབས་ནས་གྱུ་ལ་སློན་སྤྲིན་ཅན་གཉེན་ཅོ་ལག་བཅས་འཕྲུང་བར་འགྱུར་
 བས། ཚོས་སློན་བྱིད་གཉིས་རིན་པོ་ཆའི་ཆར་བབས་པ་ཇི་དགོས་ལོངས་ལ་བྲོས་
 ཤིག་གསུངས་པ་བཞིན་ཆར་རྗེས་རིམ་པར་བབས། ཉིན་དུག་པ་རིན་པོ་ཆའི་
 ཆར་བབས་ནས་སློན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཅི་འདོད་རྒྱངས་དེ་ཉེ་ཅུ་ཀའི་བྱ་སྤོ་སངས་ཅན་
 ཞེས་པ་འཕགས་པའི་ཉི་གནས་སུ་སྤུལ། དེ་བཞིན་སྤྱི་ཅུ་ཀའི་བྱ་སྤོ་སངས་ཅན་
 ཞེས་པ་དག་སྤོང་མ་རི་མལ་སྤུལ། སློན་པོ་གཉིས་གྲུ་བརྒྱུད་ལྷེ་གསང་སྤུབས་སུ་
 སློ་སྤྱོགས་ལ་བྲོས་ཕྱིན། སོ་སོས་ཡུལ་རེ་བརྒྱུད་བཏེ་ཅུ་ཀའི་གོང་བྱིར་དང། སྤྱི་ཅུ་
 ཀའི་གོང་བྱིར་ཞེས་པ་གཉིས་ཆགས། དེ་ནས་འཕགས་པ་སློན་པོའི་བྱ་འབྲིར་དེ་
 བམ་མཁའ་ལ་གཤེགས་ནས་བཙུན་མོ་ཀ་རི་འདི་ཡུལ་ཤ་རིའི་གགས་སུ་བྱོན་ནས་
 ཡུལ་དེ་ཚོས་དང་བདེ་བ་ལ་བཀོད། དག་སྤོང་མ་རི་མས་སློན་པོའི་བྱ་སྤོ་འབྲིད་
 ལྷེ་གསངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱོན། དེ་ནས་འཕགས་པ་ཀ་དུ་ཡ་ན་བོག་ཀ་ན་གཞེས་
 པའི་ཡུལ་དུ་བྱིན། མ་ལ་ཚོས་གསུངས་ཤིང་བདེན་པ་ལ་བཀོད། ཤ་རིའི་གནས་
 དེར་སློན་པོའི་བྱ་གྱུ་ལ་པོར་བསྐྱོས། དེར་ཀ་དུ་ཡ་ནའི་མཚོད་དེན་ཞེས་པ་བཞེངས།
 འཕགས་པ་མཉམ་ཡོད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་དུང་དུ་འཁོད་དེ་ཡིད་
 དགའ་ཞིང་ལྷུ་དུ་ཡ་ནའི་བྱ་དང་བཅས་པའི་ལོ་གྱིས་རྗེས་སུ་ཞུས་པས། དག་སྤོང་

རྟོགས་ཀྱིས་སྤོན་གྱི་གྱུ་ལྷུ་ལས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། སྤོན་ཀར་པ་ཏ་དང་ཉེ་བའི་ནགས་
 ཚལ་དུ། རྟོན་པ་དྲག་པོའི་ཞབས་པ་ཞེས་པས་རི་དྲགས་ལ་གཤམ་དང་། གྱུ་ལ་དང་།
 ཞགས་པ་མང་པོ་བཟུགས་ནས་བཞག། དེར་རང་སངས་གྱིས་ཤིག་བྱོན་པས་དེའི་
 བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་རི་དྲགས་ལ་གཞོན་པ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཚེ་རྟོན་པ་བྱུང་ནས་
 བྲོས་ཏེ་རང་སངས་གྱིས་ལ་དུག་མདའ་གྱི་བ་ནས་བསད། དེ་བྲོ་བ་དང་རྒྱལ་ཏུ་མེད་
 པར་གཤམ་པ་མཐོང་བས་རྟོན་པ་དད་ཅིང་འགྲོད་པ་དྲག་པོས་རང་སངས་གྱིས་
 ཀྱིག་དུང་རུས་རྟོགས་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་མཚོན་རྟོན་བཞེངས་ཏེ་དྲིལ་དུ་མཚོན་པ་གྱི་
 ཚེན་པོ་སྤུལ་ཞིང་འགྲོད་བཤགས་དྲག་པོ་བྱས། རྟོན་པ་དེའི་སྤྱི་བའི་གྱུ་ལ་པོ་ལྷུ་
 ཏུ་ཡ་ན་ཡིན་ཅིང་མཚོན་རྟོན་ལ་སྤུག་མཚོན་དང་འགྲོད་བཤགས་བྱས་པས་དགྲ་
 བཅོམ་པ་ཐོབ། རང་སངས་གྱིས་བསད་པས་སྤྱི་བ་མང་པོར་གཞན་གྱིས་བསད་
 རྟོག་འཛི་བ་ཡིན། བྲིམ་བདག་ཀྱི་ཀར་གནས་པ་ནོར་འབྲུ་གྱིས་པ་དགའ་པོ་ཞེས་
 པ་ལ་བྱ་མོ་གྱིགས་པའི་རི་མོ་ཞེས་ཡོད་པ་འདོད་པ་གཡོ་བས་བག་མར་འགྲོ་
 འདོད་ཀྱང་སློང་བ་མེད་པ་ལྟས་པར། རྟོག་ཞིག་བྱ་མོ་དེས་འཕྲག་དར་གྱི་དུལ་རང་
 སངས་གྱིས་ཞིག་གི་དབྱེ་ལ་སྤར་མོས་གཏོར་བས་དེའི་ཉིན་བྱ་མོ་བག་མར་སློང་མི་
 བྱུང། མེད་བསམ་པར་རང་སངས་གྱིས་ལ་ཐལ་བ་གཏོར་བའི་ཕན་ཡོན་ཡིན་པར་
 བསམ། དེའི་གྱུ་མཚན་མིང་པོ་གཏམ་སྒྲོགས་ལ་བཤད་པས། དེ་དང་བྲིམ་བདག་
 མཐམ་པ་དང་། སད་པ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ནི་སྤོན་འབྲུས་རྩོམ་པའི་རྗེས་ལ་
 དེ་གཤམ་གྱིས་བྱུང་བ་ལྟར་སྤྲུལ་སྤྱིག་པ་ལས། རང་སངས་གྱིས་ལ་ཐལ་བ་བདུབ་
 པས་བྱུང་བ་མིན། དེ་ནི་མི་རུང་ཞེས་ངན་སྤོད་བསྒྲོག་པར་བྱས་པས་བྲིམ་བདག་དེ་
 གཉིས་སྒྲོན་པོ་ཉེ་ཏུ་གདང། སྤྱི་ཏུ་ཀར་སྤྱིས་ཤིང་། མིང་མེད་ཀྱི་ལ་ན་ཡིན།
 བྱ་མོ་དེ་གྱུ་ལ་པོ་གཞན་གྱིས་ཕྱད་ཕྱད་སྤྱིས་པའོ། དེ་ནི་མི་བསྐྱུན་སྤྱི་བའི་ཚོགས་ལ་རྟོག་

དབྱོད་མེད་པ་ལས་ལྷག་པའི་དབྱ་མེད་པ་དང་། བཀྲ་ས་དང་བྱ་བ་ཀུན་ལ་དོགས་
 བརྗོད་ཡང་དག་བྱས་པའི་སློམ་དང་། ལེགས་བྱས་ལས་ལྷག་པའི་གཉིན་ནི་འཛིག་
 དྲིན་ན་ཡོད་པ་ས་ཡིན། ཞེས་པ་འདི་ཡང་སངས་གྲུས་འབྲས་བུའི་མཛད་པ་ལས་
 འབྲས་སྒྲུང་དོར་གྱི་ཚེས་གསུངས་པའོ། མཛད་བགྱི་དཔག་བསམ་འབྲི་བོང་ལས་
 ཡུ་ཏུ་ཡ་ནའི་དོགས་བརྗོད། ལྷན་ཚེངས་འབྲོག་གིན་བྱས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་
 བྱས་པ་ལྟེ། བཞི་བཅུ་ཞེ་གཅིག་པའོ།།

XLII.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙེ་གཉིས་པ།

མཁས་པའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིལ་བྱེད་ཚལ་གྱི་ཀུན་དགའ་དུ་བ་ན་བཞུགས་ཤིང་། མཉམ་
 ཡོད་དུ་བྱིས་བདག་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནོར་ཕུག་པ་ཞིག་ལ། བྱ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་བསོད་ནམས་ལྷན་བ་ལེགས་པའི་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ། ཉལ་དུ་གྲགས་པ་དང་ལྷན་
 པ། ལྷེས་པ་ཙམ་ནས་ནོར་ནམས་རབ་དུ་འཕེལ་བ། བྱིས་བ་ནས་ཤུ་རིའི་བྱ་སོགས་
 དག་སློང་ནམས་ལ་ཤིན་དུ་དད་པ། གྱིལ་བོ་ལ་འོས་པའི་ཟས་དང་གོས་ཀྱི་བསྟེན་
 བཀྲར་བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་། ལྷེས་ཤིག་སྟེ་གཞན་པོ་བྱུང་བས་སློང་བྱ་སློང་བྱེད་
 དཔུལ་པོ་མཉམ་དུ་སོང་། ལྷེ་བོ་ནམས་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང་དག་སློང་ནམས་འཚོ་བ་
 མི་རྟོན་པས། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མཁས་པ་བོས་ནས་གྱིལ་བྱེད་ཚལ་དུ་ཆས་
 ཤིང་། བསེར་གྱི་འབྲེང་བས་བགྱིན་ནས་དྲི་ལ་ཞོན་ནས་ཕྱིན་པར། དག་སློང་ག་ཡོན་
 ཅན་དང་སྤྲོ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་སྤྲོས་པ། སློང་བ་པོའི་དཔག་བསམ་གྱི་བོང་ལྟ་བུ་

བྱིད་ལ་བདག་ཅག་ལྟ་བུ་པོ་བསམ་པ་གཏད་ནས་འོང་བ་ཡིན། བྱིད་ཀྱིས་མོད་ན་
 བདག་ཅག་རེ་རེར་གོས་དང་གྱུན་རེ་རེ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་གཏད་བར་མཛོད་ཅིག་ཞེས་
 ལྷོས་པས། མཁས་པ་ནི་དེ་ལས་བབས་དེ་དེ་ལྟོས་ལེགས་པར་མཛོད་ཅིང་བསམ་
 པ། བདག་འདི་ནས་ལོག་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་མ་མཐོང་ཞིང་གསུང་གི་
 བདུད་རྩི་འཕུང་བའི་གོགས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་དག་གིས་མི་བརྗོད་ལ། སློང་བ་པོ་
 ལྟོས་ལ་མ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་ན་རང་གི་གྲགས་པ་ཉམས་ཤིང་ཚུལ་མ་ཡིན། ཇི་ལྟར་བྱ་
 ལྷོས་པའི་ཚེ། ལྟུང་གྱི་ལ་པོ་ལྷག་མ་ས་གཞི་བའོལ་ནས་འཕོན་བྱིད་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་
 རྟོགས་བདག་གི་བྱའོ། ཞེས་སློང་བ་ལྟོས་ལ་གོས་གྱུན་ཐོགས་པ་མེད་པ་སྦྱིན།
 དེ་ནས་མཁས་པ་དད་པ་ཅན་གྱི་བསམ་པར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྗོད་པ་ནི་
 དོན་ཐམས་ཅད་འབྲུབ་པའི་གཞི་མ་ཡིན་སྟེ། དག་སློང་ལྟོས་དང་ལྷན་ཅིག་
 དུ་སྦྱིན་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་མཇུག་བས། ལེགས་ལ་སྦྱི་བོས་བདུད་ཅིང་ལེགས་
 དུང་དུ་དོ་ཤམ་རྒྱ་འོད་རབ་འབར་སྤུངས་ནས་འཁོད་པ་ལ་གྱུལ་བས་ཚོས་གསུངས་
 པས་དེ་དག་འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་རི་བོ་ཕྱག་ནས་གྱུན་དུ་བཞུགས་པའི་འབྲས་
 བུ་ཐོབ་ཅིང་ཕྱག་བྱས་དེ་སོང་། གཞིན་ཏུ་མཁས་པ་ལ་གྱུལ་བས་དབྱེས་ཤིང་
 གསུངས་པ། བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པ་བྱོད་ལེགས་བྱས་དང་དཔལ་འབྱོར་ཕྱན་
 ལྷོས་ཚོགས་པ་ཐོབ། ད་བྱོད་ཀྱིས་དག་སློང་ལྟོས་ལ་ཟས་སྦྱར་ནས་སྦྱོར་དང་བྲམ་
 བར་མཛོད་གསུངས་པས། མཁས་པ་དག་འ་ཞིང་དུལ་བ། སློ་བ། དུང་བས་དེ་བཞིན་
 ཞུ་བར་ཁས་སྤངས། རང་གི་བྱིས་དུ་སོང་ནས་དག་སློང་བཟྱ་ཕྱག་ཕྱེད་དང་བཅུ་
 གསུམ་སོགས་སྦྱོན་པ་འཁོར་བཅས་ལ་གྱུལ་བོ་ལ་འོས་པའི་བསྟེན་བཀའ་མ་ཆག་
 པ་ཕྱུལ། གཞན་ཡང་སློང་བྱསློང་བྱེད་ཐམས་ཅད་དབྱུལ་བ་དང་བྲམ་བ་སྦྱིན། ཉམ་
 ཐག་སློང་ཇི་ལྟར་ལྟོས་ལ་བཅེ་བས་ཟས་ལྷག་པར་སྦྱིན། ལྷག་མ་ལྟོས་སེམས་

འཇུང་བ་ཞམས་ཀྱང་སྤྱིང་རྗེས་བཙལ་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་ཚོགས་བྱིན་ནས་དབུལ་བ་
 དང་བུལ་བར་བྱས་པས། མི་དེ་དག་ལ་རིན་ཆེན་ཐོབ་པས་ཅད་སོལ་བའི་ཕྱང་པོར་
 བྱུར་བས་དེ་དག་གིས་སྦྱས་པ། མཁས་པ་བྱིད་ཀྱི་བདག་ཅག་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བྱིན་
 པས་སྐད་ཅིག་ལ་འབྱོར་བ་དང་ལྷན་ཞིང་མཐོན་པོར་བྱུར་ཀྱང་། ཡང་དག་མིན་ནས་
 རྒྱུ་མ་རིལ་རྣམས་ཡང་། རྐྱད་ཅིག་ལ་སོལ་ཕྱང་དུ་བྱུར་ནས་བདག་ཅག་ཉམས་པར་བྱས་
 སོ་ཟེར་བར། མཁས་པས་ལྟས་ཅན་ཞམས་ནི་དོའི་རང་བཞིན་མི་ཞམས་ཀྱི་ཞོར་
 བྱའི་སྐལ་བ་ཡིན་ཀྱང་། བྱིད་རང་ཞམས་བསོད་ནམས་མ་བསམགས་པས་སོལ་ཕྱང་
 དུ་བྱུར་བ་ཡིན། ད་བདག་གིས་ཟས་ཀྱི་བསྐྱེད་བཀུར་གྱི་ཞོས་པ་སྦྱིན་གྱི། དེ་དག་
 དང་ས་བ་དང་གུས་པས་སངས་གྱིས་དགེ་འདུན་དང་བཙས་པ་ལ་མཚོན་ཅིང་།
 མཇུག་དུ་བདག་བཅའ་དབུལ་བ་དང་བུལ་བར་བྱུར་ཅིག་ཞེས་བསྐྱབ་ནས། ཡོ་བྱད་
 ཞམས་སྦྱིན་པས་དེ་དག་གི་ཉིན་གཅིག་ལྟོན་པ་འཁོར་བཙས་མཚོན་ཅིང་སྦོན་ལམ་
 བདབ་པས། དེ་དག་གི་མདུན་ན་ཡོད་པའི་སོལ་ཕྱང་ཞམས་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱང་པོར་
 བྱུར། མཁས་པའི་བྱིམ་ནང་ཐོབ་ཅད་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཟས་ཞོར་གྱི་གཏོར་མི་ཟད་
 པས་གང་བར་བྱུར། དེ་ནས་སྦྱིན་པ་སྤར་བཞིན་ཆག་མེད་དུ་བདང་། ཞོར་ཞམས་
 བསྐྱང་བའི་སྦྱིན་ཞོར་ཐོབ་ཅད་ཀྱི་དུག་ཆ་རེ་གྱིལ་པོ་གསལ་གྱིལ་ལ་ཕྱལ་བས།
 དེ་ལ་ཡང་སོལ་བའི་ཕྱང་པོར་བྱུར། དེའི་ཚེ་ནས་མཁའ་ནས་ཞོར་གྱི་གཏོར་འདི་
 དག་གཞིན་ལྷུ་མཁས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ལའོ། ཞེས་གྲགས་པ་གྱིལ་
 པོས་ཀྱང་གསལ། དེ་ནས་གཞིན་ལྷུ་མཁས་པ་འདི་རྣམས་སྡེ་བདག་གིས་
 དབུལ་བ་ཞམས་ཟས་ཀྱིས་བསྐྱངས། འཕོངས་པ་ཞམས་ཞོར་གྱིས་བསྐྱངས།
 ཁ་ཉེན་ཞམས་སྐབས་དང་གོགས་སུ་བྱས་ཀྱང་འདི་དག་ལ་འབྱོར་བ་དང་ལྷན་པའི་
 དུས་ནི་མི་འདུག། ཞོར་འཕོངས་སྦྱོད་ལ་བསུན་ཅིང་། འཁོར་བའི་ཕྱན་ཚོགས་ལ་

སྤོང་པོ་མེད། རང་ལུས་འབད་དེ་གསོས་ཀྱང་མི་དྲིལ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་སྐྱེས་
 བས། བྱིས་ལོ་ན་ནི་མས་མ་ལུས་པར་མཚོན་སྤྱིན་དུ་བཏང་ནས། རང་ཉིད་ཁང་
 བྱིས་རྒྱང་ཅུ་དམན་པ་ཞིག་དུ་བསྐྱེད། ས་ལ་བདག་ནི་བྱིས་ཀྱི་ལོངས་སྤོང་ལ་བསྐྱེད་
 ཅིང་སྤོང་པོ་མི་འདུག་པས། བགས་དབེན་བར་རབ་དུ་འབྱུང་བས་གནང་བ་མཚོན་
 ཅིག་ཅེས་སྐྱེས་པས། ཁོ་རང་གི་ཡབ་བུ་ལ་ཆགས་ཀྱང་། དེ་སློབ་དཔོན་པས་མི་
 བསྐྱོག་སྐྱེས་གནང་བ་སྤྱིན། དེ་ནས་ལ་རིའི་བུའི་དུང་དུ་ཕྱིན་ནས་རབ་དུ་བྱུང་། རྒྱང་
 བཟེད་དང་ཚོས་གོས་ཐོགས་ནས་ལ་རིའི་བུའི་ཉེ་གནས་བྱས། བསོད་སྤོང་མས་སྤྱི་
 གྱུ་བའི་སྐབས་ཤིག་ལས་དུ་ཞིང་པ་ཞེས་ཀྱིས་ཀྱི་སྐྱོ་ཚོགས་གྲུས་དེ་ཞིང་ནས་ཞིང་
 ལ་རྒྱ་འཇུག་པ་མཐོང་ནས་ཡ་མཚན་ཞིང་འདི་ལྟར་བསམ། ཀྱི་མ། སེམས་མེད་ཀྱི་
 རྒྱ་ཞེས་ཀྱང་ཀྱི་ལ་དྲངས་ནས་གང་འདོད་དུ་འགྲོ་ཞིང་ལས་བྱེད་པ་འདུག། ལུས་
 ཅན་ཞེས་ཀྱི་སེམས་འདི་བཅོས་དཀའ་བ་ཅི་ཡིན་སྐྱེས་ཞིང་ཕྱིན་པས་ཡང་ལས་དུ་
 མདའ་མཁན་ཞིག་མདའ་སྤོང་ནས་དྲང་པོར་སྤོང་བ་མཐོང་། ཡང་བསམ་པ། མདའ་
 སེམས་མེད་འདི་དག་བསྐྱང་ན་དྲང་པོར་འབྱུང་བ་འདུག། ལུས་ཅན་ཞེས་ཀྱི་
 སེམས་འབྲིས་པོ་འདི་འཁོར་བའི་གདུང་བས་ཀྱང་སྤོང་མི་ཐུབ་པ་ཅི་སྐྱེས་པ་བྱུང་།
 ཡང་ཤིང་མཁན་ཞིག་གིས་ཤིང་ཉི་འཁོར་ལོ་ལོགས་པར་བཅོས་དེ་ཤིང་ཉིའི་ལས་
 གང་ཡང་བྱེད་ནས་པ་མཐོང་བས་འདི་ལྟར་བསམ། སེམས་མེད་ཀྱི་ཤིང་ཞེས་ས་
 ཀྱང་བཟེད་པོ་དེ་པ་ལ་བཅེན་ནས་ཅི་འདོད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་འདུག། ལུས་ཅན་
 ཞེས་ཀྱི་སེམས་འདི་བཅོས་སྤྱི་དཀའ་ཞིང་ལས་སྤྱི་མི་རྒྱང་བ་ཅི་སྐྱེས་ཞིང་། ལྷ་
 རིའི་བུའི་ཞལ་ཟེས་ཞེས་སྤྱིར། རང་པར་པ་དང་བྱ་བཞིན་བག་ཐེབས་པར་ཞུས་པ།
 སྤོབ་དཔོན། དེ་རིང་སྤོབ་དཔོན་གྱི་བསོད་སྤོང་མས་ལ་གཤེགས་པ་ཞུ། བདག་གིས་
 སྤོབ་དཔོན་གྱི་བཅུན་བའི་ཚོས་ཡིད་ལ་བསམ་པར་བྱ་ཞུས་པས། སྤོབ་དཔོན་གྱི་དེ་

བཞིན་གནང་ཕྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁང་སྐྱབས་སུ་བཞག་ནས་བྱོན། མཁས་པས་
 དེ་སྤེལ་ལུས་གཤོ་མེད་སྤྱི་ལ་ཀྱང་དྲང་པོར་བྱས། དཀའ་སྤོན་དུ་བྱས་ནས་རང་གི་
 ཚོས་ལ་བསམ་ཞིང་དྲིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞག་ས་པའི་ཚེ། ས་དང་རི་དང་གྲི་མཚོར་
 བཅས་པའི་འཛིན་རྟེན་རབ་དུ་གཤོས། དེར་དེའི་འབྲས་བུ་སྐྱུར་དུ་ཐོབ་པ་བརྟུན་
 གྱིས་ཤེས་ནས་ཉི་མ་དང་རྒྱ་བ་གཉིས་བར་ཚད་བསྐྱུང་བར་བསྐྱོས། དེ་ནས་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཟེ་དགོ་ཙེ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ཅིང་སྐྱུར་དུ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་འདུག་
 ཀྱང། དྲིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོམ་འཕྲོར་གཏམ་དང་གཤམ་བ་བྱུང་ན་བར་ཚད་དུ་འགྲོ་བར་
 མཁུན་ནས། །ག་རིའི་བྱ་བྱོན་ན་སྐོ་བདེ་ངས་པས་ཁོང་གི་བསམ་གཏན་ལ་གཤོད་
 དོགས། སངས་གྲིས་རང་དེ་མ་ཐག་དེའི་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་ཏེ་ལུས་འགུལ་མི་ཤེས་
 ཤིང། འག་སྐྱོ་མི་ཐུབ་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས། མཁས་པ་ནི་རྐྱུང་མེད་གྱི་
 སྐྱོན་མེད་ང་མཚུངས་པ་ཐོབ། དེའི་སྤྱིང་དུ་བྱིན་བཞག་ས་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ། དེའི་
 སྤྱིང་ལན་གཅིག་ཕྱིར་ཞོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ། དེ་ནས་དགྲ་
 བཅོམ་པ་ཐོབ། དེ་ནས་གཏམ་གསུངས་ཏེ་སངས་གྲིས་རང་གནས་སུ་བྱོན། །ག་རིའི་
 བྱ་དེར་བྱོན་པས་རང་གི་སྐྱོབ་མ་ནི་སྲིད་པའི་འཚིང་བལས་གོལ་ཞིང་ཐར་པ་ཐོབ་
 པ། ཉི་མ་ལྟར་འབར་བ་མཐོང་ནས། དུས་གྱི་ཚུ་ཚོད་བཞི་བརྟུན་ལ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་
 འོ་མཚར་ཆེ་ཞིང་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་པས་ཀུན་ལ་གྲགས། དགོ་སྤོང་ལྷོ་མས་ཀྱིས་
 དེའི་གྲི་ཞུས་པས་གཀའ་སྐྱུལ་བ། སྤོན་ལྟར་ཆ་སྲིར་སངས་གྲིས་འོད་སྐྱུང་དགོ་
 སྤོང་སྤོང་སྤྱུག་ཉི་ཤུ་དང་བཅས་པ། བོད་ཁྱིམ་བ་ལྷོ་མས་ཀྱིས་དད་པས་གཅོང་མའི་
 ཡོངས་སྤོད་ཡིད་འོང་བ་ཐོས་ཅད་གྱི་དུས་རི་སྤོད་ཅིག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་
 བཞག་ས། བྱིས་བདག་དད་འབྱོར་མཚོད་པ་ལ་བཙོན་པ་ཞིག་གིས་བྱིས་དུ་ཕེབས་
 པ། མི་དབྱུང་པོ་སྲིང་ལ་ཡང་དབྱུང་པོ་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་མཐོང་ནས། དབྱུགས་

འཚངས་ཤིང་བསམ་པ། ཤིན་དུ་དབྱེ་བས་དག་བའི་བྱ་བ་ཅིག་ཀྱང་བྱེད་གྱི་མེད།
 དག་སློང་གཅིག་ཙམ་ལ་བསྟེན་བཀུར་ལྷུ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ང་འདྲ་སྟམ་ཞིང་ཡི་
 གྲུག་བའི་ཚེ། དག་སློང་རྣམས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པས། དབྱེ་བའི་དག་བ་བསྐྱེད་བའི་
 སྤྱིར་སྐྱེས་པ། དབྱེ་བའི་བྱེད་དག་སློང་གཅིག་ཙམ་ལ་བསྟེན་བཀུར་མི་བྱེད་པ།
 ད་ལྟ་ནོར་གྱི་དབྱེ་བ་ཀྱང་སྟེ་བ་གཞན་དུ་དག་བ་ཐོབ་བའི་སྤྱིར་དག་སློང་གཅིག་ཙམ་
 ལ་བསྟེན་བཀུར་ཅིས་ཀྱང་ལྷུ་དགོས་གསུངས་པས་དབྱེ་བའི་ནོར་མེད་ལྷག་བའི་
 ལྷག་དུ་ཡོད་པ་སྐྱར་ཡང་ནན་གྱིས་བསྟེན་པ་བཞིན་གྱུར་ནས། བདག་ལ་ཞལ་ཟམ་
 མ་འཕྱོར་པས་བཀྲོས་འཕོངས་ཀྱིས་ཉམ་ཐག། །འཇན། དཔང་རྒྱང་། ཚོག་མི་ཚུལ་
 ཀུན་ལས་ཞན་པས་ཡི་གྲུག་བ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པས། ཡང་སྐྱེས་པ་འབད་པས་སྐྱེ་བ་
 ན་ཟམ་ནོར་ཉུང་རྩ་ཐོབ་མེད། དེས་འཕགས་པ་མཚོན་ན་དོན་དང་ལྡན་གསུངས་
 པས། དབྱེ་བའི་དཀའ་ལས་ལ་མ་རྩིས་པར་ཤིང་བཅད་ནས་གཚོངས་པས་རིན་
 ཆ་ཤས་ཐོབ། དེ་བཞིན་དབྱེ་བའི་ཀྱང་གཞན་གྱི་འབྲས་སའས་པས་སྤྱོད་ཆ་
 ཤས་ཐོབ། དེ་ལས་ཆ་ཤས་ཅིག་ཞིང་བོ་ལ་ཕུལ། དག་སློང་ལ་བསྟེན་བཀུར་ཅི་སྐྱེ་བ་
 ཞིག་འབྱུང་བར་བཅའས་པས། བསམ་པ་དག་ལ་དེ་བཞི་བྱིན་གྱིས་ཤེས་ནས་དའི་
 བོགས་བྱས་ནས་བཞི་བྱིན་གཟུགས་མ་བསྟན་པར། ལྷའི་བཟའ་བའ་དོག་དྲི་རོ་
 དང་ལྡན་པ་བསྐྱབས་པས། དབྱེ་བའི་དག་སློང་གཅིག་ཀྱང་མ་རྟེན་པར་ཕུག་པོ་
 རྣམས་བསོད་ནམས་གསོག་དུས་དག་སློང་མང་དུ་འཕྱོར་ཞིང་། བདག་ལ་གཅིག་
 ཙམ་མགོན་དུ་མི་རྟེན་པ་བསམ་འཚི་བར་བཅའས་པས་སངས་གྱིས་འོད་སྤྱང་
 ཀྱིས་ཕུགས་བརྗེ་བས་མཁྱེན་ཏེ་ཞལ་ཟམ་སྤངས་པས། གྱིལ་བོས་སངས་གྱིས་ཀྱི་
 ཞལ་ཟམ་བདག་གིས་འབྱུལ་ཞེས་འབད་པས་གསོལ་བ་བཅའ་ཀྱང་དབྱེ་བའི་ད་
 ཡིན་བདག་གི་སློང་ཐེབས་པས་ཞལ་ཟམ་བདག་གིས་འབྱུལ་ཞེས་གྱིལ་བོ་ལ་ཁས་

དོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་།

མ་སྤངས་པར་སངས་གྲུས་མཚོད་དེ་སྒྲོན་ལམ་བདབ་པ། བདག་ཡོན་དན་གྱི་ནོར་
 ཡང་དག་ཚོགས་ཤིང་དབྱེ་ལས་གོལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད། འོད་སྤང་རང་
 ལན་སྤྲུལ་གྱི་ཤིང་། ལྷ་དབང་མཐོ་རིས་སྤྲུལ་སོང་བའི་ཚོ་དབྱེ་བའི་བྱིས་
 ལྷའི་རིན་པོ་ཆེ་ཐོས་ཅད་ཀྱིས་གང། བགྱི་བྱིན་གྱིས་བི་བླ་ཀམ་ལ་བཀའ་བསྐྱོལ་
 ཏེ། དབྱེ་བའི་བྱིས་དུ་སྤྲུང་ཚལ་མཚོས་པ་རིན་ཚེན་ཀལ་བས་བགྱིན་བ་དྲི་མ་མེད་
 པའི་ཁང་བཟང་བྱས། དེར་དབྱེ་བའི་ཞལ་བདུན་གྱི་བར་དུ་སངས་གྲུས་འོད་
 སྤངས་དགོ་སྤོང་ཐོས་ཅད་དང་བཅས་འབྱོར་བ་ལོངས་སྤོང་གྱིས་རབ་དུ་མཚོད།
 སྤར་བྱིས་གྱི་བྱུང་མེད་བཀའ་སྐྱོལ་གྱིས་རིད་ཅིང་བྱ་ཚ་ལྷོགས་པས་རྒྱ་ལ། སྤོང་བ་
 བསམ་གྱིས་སྤོང་བའི་ཐལ་བཅུ་ལྷུ་འཕྲོད་ནས་སྤང་བུ་སྤོང་ཅིང་ཐབ་དུ་བྱི་བའི་ཚང་
 བཅའ་རྒྱ་འབོད་འདོན་ལས་བྱ་ཐབས་ཀལ་ཞེ་ནི་མེད་པ་དེ། དེ་རྗེས་དཔལ་འབྱོར་
 གྱིལ་པོའང་སྤོང་བའི་གནས་སྤྲུལ་བ་དེ། སྤྲིན་པའི་མཐུ་བདུད་ཅི་ལྟར་སྤོངས་
 པའི་དབྱེ་བའི་དེ་ནི་ད་ལྟ་མཁམས་པ་འདིར་སྤྲུལ་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པའོ། ཞེས་
 ཀལ་སྤངས་པས། འདི་ཡང་སངས་གྲུས་འབྲས་བུའི་མཚོད་པས་ལས་འབྲས་གང་
 འདུལ་གྱི་ཚོས་བལྟན་པའོ། མཚོད་བགྱི་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས་མཁམས་པའི་
 དོགས་བརྗོད། ལྷན་སོང་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྤེ་བཞི་
 བཅུ་ཙེ་གཉིས་པའོ།

XLIII.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙེ་གསུམ་པ།

གསེར་མདོག་གི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོས་ལྡན་འདས་མཉམ་ཡོད་གྱི་ལ་བྱེད་ཚལ་དུ་དག་པའི་འཁོར་ལུ་རྣམས་ལ་
 དག་པའི་ཚོས་སྟོན་པའི་ཚོ་འདི་སྐད་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། སྟོན་སྐྱེ་གྱི་རྣམས་ཚོ་ལོ་
 བཟོད་ཀྱི་དུས་སྐབས་ཁྱེད་གསེར་ཞེས་བཟོ་བྱིན་གྱི་གནས་ལྟ་བུར། སོ་བུ་
 ཡིད་དུ་འོང་བ་དེའི་ནང་དུ་གྱི་ལ་པོ་གསེར་མདོག་ ཙེ་འགོ་བའི་འདྲེན་པར་འོས་
 ཤིང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཛོམས་པ། མཛོད་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་གྱི་བདེ་བའི་
 བྱ་བ་ཁོ་ན་སྟོང་ལ་བརྒྱུང་བ་ཞིག་བྱུང་། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་གྱིས་གོང་བྱེད་
 དེར་ཚར་མེད་པ་ས་ཐམས་ཅད་ཚད་པས་གདུངས་ཏེ་ཤིན་དུ་ཉམ་ཐག་པར་གྱུར།
 དེ་ལ་གྱི་ལ་པོ་ནི་ཐུགས་ཤིན་དུ་མ་བདེ་བར་སྟོན་པོ་གཙོ་བོ་རྣམས་ཚོགས་པར་སྐྱེས་
 པ། བདག་གིས་སྐྱེ་གྱི་རྣམས་འབད་པས་བསྐྱུངས་ཡང་། ཚར་མེད་པ་འདི་ཐམས་
 གང་གིས་ཀྱང་མ་འགྲུབ། སྐྱེ་གྱི་རྣམས་ལ་ཕན་པ་མེད་པའི་གྱི་ལ་པོ་ནི་ཙེ་བྱེད།
 དེ་བས་བདག་གི་མཛོད་དང་བང་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་གྱི་རྣམས་ལ་ཕན་བདགས་པར་བྱ་
 རིགས་སོ་གསུངས་ནས། བང་མཛོད་ཐམས་ཅད་སྐྱིན་པར་བཏང་། ལྷ་གི་ཚེན་པོ་
 དེ་ཡུན་རིང་བས་མཐར། གྱི་ལ་པོ་ལ་གསོལ་ཟས་སི་གཅིག་ལ་ཟ་ཐེབས་གཅིག་
 ཡོང་བ་ཙམ་ལས་མ་ལུས། དེའི་ཚོ་ནས་མཁའ་ནས་རང་སངས་གྱིས་གཅིག་བབས་
 ཏེ་གྱི་ལ་པོ་ལ་ཟས་སྐྱུངས་པས། གྱི་ལ་པོས་བདག་སྟོན་འཚོ་བའི་ཟས་ཀྱི་ལྷག་མ་
 འདི་ལས་མེད་ཀྱང་། རབ་དུ་དུངས་པས་ཅེས་ཀྱང་འབྲུལ་ཞེས་ཟས་ཀྱི་བསྟོན་བཀའ་
 ལྷག་མེད་པར་ཐུལ། རང་སངས་གྱིས་དེས་གྱི་ལ་པོ་ལ་སྟོང་སྟོབས་དང་། ཡོན་ཏན་
 ཚེ་བའི་བརྗོད་བསྐྱེད་པས་བརྗོད་ནས་ནས་མཁའ་ལ་གཤེགས་པའི་ཚོ། ལྷ་མཁའ་

ཅུ་རིས་ཙན་གྱི་སྤྱིན་གྱིས་འཕྲོ་བ་རབ་དུ་གཡོས་ཏེ་ཞལ་བདུན་གྱི་བར་དུ་སྐྱེ་གྱི་
 ཐམས་ཅད་ཚོས་པའི་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཆར་བ་བབས། དེའི་འོག་དུ་འབྲུ་རིགས་ལ་
 སོགས་ལོངས་སྤོང་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་ཆར་བབས། དེ་ནས་རིས་གྱིས་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་
 ཚོགས་ཀྱི་ཆར་བབས། གྱིལ་པོ་གསེར་མདོག་ནི་གྱིལ་ཁྲག་ཀུན་གྱི་གཙུག་གི་ནོར་
 བྱ་བཞིན་དུ་བྱུར། སྐྱེ་གྱི་མཐའ་དབུས་སྤོགས་མེད་ཀྱི་སྤོག་བསྐྱེད་བའི་གཞན་དོན་
 འབད་པས་སྐྱབ་པ་ལ་དམ་པའི་སྤོང་ཚུལ་མཛེས་པར་བྱུར་པའོ། དེའི་དུས་ཀྱི་
 གྱིལ་པོ་གསེར་མདོག་དེ་ནི་ད་ལྟ་འདྲོ། ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་ཅོམས་རབ་དུ་
 དགའ་བས་ཇེས་སྐྱ་ཡི་རངས་ངོ། འདི་ནི་སྤྱིན་པའི་ཚོས་སྐོར་རོ། མཛད་བགྱི་
 དཔག་བསམ་འབྲི་བཤེས་ལས་གསེར་མདོག་གིས་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་
 མོངས་འབྲོག་གོན་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ། ཞེས་སྐྱེས་པའོ།

XLIV.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙེ་བཞི་པ།

གསེར་གྱི་ལལ་པའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིལ་བྱེད་ཚལ་ན་བཞུགས་པའི་ཚོ། མཉམ་ཡོད་ན་བྱིས་
 བདག་ལྷའི་སྤེ་ཞེས་པར་བྱ་གསེར་གྱི་ལལ་བ་བྱ་བ། ལལ་པ་གཉིས་ཀ་གསེར་ལས་
 བྱུབ་པ། ལྷ་རྩོ་རེ་རེ་བཞིན་ལལ་པ་རེ་ནས་དདུལ་འབྲུམ་ཕྱག་རེ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་སྐོང་
 བ་ཅོམས་ལ་ཅི་འདོད་སྤེར་བ་དཔག་བསམ་གྱི་བཤེས་ལྟ་བུར་བྱུར། དེ་ནས་སངས་
 གྱིས་ལ་དད་པ་སྐྱེས་ཏེ་གྱིལ་བྱེད་ཚལ་དུ་སྤྱིན། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞལས་ལ་ཕྱག་
 འཚལ་ཞིང་འཁོད་པར་སངས་གྱིས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏད་པས། ཀུན་མོངས་ཀྱི་རབ་

རིབ་སངས་ཤིང་། ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་པར་བྲོ་གྲིས་པ་ལྟར་སློབ་གྲོས་གྲིས་ཤིང་དྲི་ས་
 མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བཀའ་ཆགས་སངས་མཚོ་ལ་པ། བཙམ་ལྡན་འདས།
 སེམས་ཅན་མཚས་ཀྱི་ཚོ་སློབ་དང་། ལང་ཚོ་གཞིན་པ་དང་། དཔལ་འབྱོར་ལ་
 རོགས་པ་ནམས་སློབ་ལྟར་གཡོ་བ་ལགས་ན། བདག་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་ཞིང་ཞི་བ་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རབ་དུ་བྱུང་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞུས་པས། སངས་གྲིས་ཀྱི་མཐུས་
 དེ་ཐག་སློབ་པ་ཐོབ་ནས་ཚོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ཐོགས་ཤིང་འཁོར་བ་ལས་
 ཐོལ། དེ་ཉིད་འོ་མཚར་སྣང་དུ་བྱུང་བར་མཐོང་ནས་དགོ་སྤོང་ནམས་ཀྱི་སློབ་དུང་
 ཞུས་པས། བཀའ་སྣལ་པ། སློབ་ལྟར་ན་སེར་སངས་གྲིས་འོད་སྤུང་བྱུང་ན་ལས་
 འདས་པའི་ཚོ་གྲོལ་མོ་གྱི་གྲིས་སངས་གྲིས་ཀྱི་གདུང་ལ་རིན་པོ་ཆའི་མཚོད་དེན་
 ཤིན་དུ་མཐོ་བ་ནས་མཁའ་སློབ་པ་ལྟ་བུ་བཞེངས་ཏེ། མཚོད་པ་འཛིན་པའི་བཟོ་བོ་
 ཀན་དལ་ཞེས་པ་བཀོད་པས་གསེར་གྱི་གཟུགས་བརྗེན་གཉིས་བྱས་པས་ད་ལྟ་
 གསེར་གྱི་ལག་པ་འདིར་སྐྱེས་སོ། ཞེས་གསུངས། འདི་ཡང་སངས་གྲིས་འབྲས་
 བུའི་མཛད་པས་ལས་འབྲས་འདུལ་གྲིས་ཚོས་གསུངས་པའོ། མཛད་བཤྱི་དཔག་
 བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས་གསེར་གྱི་ལག་པའི་དོགས་བརྗོད་ནི། ལྷན་མོངས་འབྲོག་
 ལོན་གྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ། ཞེ་བཞི་པའོ།།

XLV.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙེ་ལྔ་པ།

མ་སྐྱེས་དགུས་ལ་བསང་པའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་ལ་པའི་ཁབ་ཀྱི་རི་བོ་བྱ་ཚོད་ལུང་བོའི་ངོས་ལ་བཞུགས་
 པའི་ཚེ། གྱི་ལ་བོ་གཟུགས་ཚན་སྦྲིང་བོ་ནི་བྱ་ལ་ཤིན་དུ་བྱམས་པས། བྱ་མ་སྐྱེས་
 དགའ་ཇི་ལྟར་མཚོ་བ་བཞིན་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཀྱང་། བྱ་ནི་གོགས་པོ་ངན་པ་སྤྲིག་
 ཚན་ལྷས་བྱིན་གྱིས་གོས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབས་པ་བཞིན་བྱེད་པས། རྣམས་ཤིག་ཡབ་ཀྱི་
 སྲས་མ་སྐྱེས་དགུ་ལ། རྫོན་འབངས་སོགས་སྐྱེ་གྱུ་ནོམས་ལ་ཅུབ་མོ་མ་བྱེད་པར་
 བྱམས་པས་སྦྱོངས་གསུངས་པར། བྱ་རབ་དུ་ཁྲོས་པ་ལ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་ཁྲམ་
 བཅུག་ལྟེ། ཡབ་འདི་མ་བསང་ན། སྲས་དམ་པ་བྱེད་ལ་གྱི་ལ་སྤིང་དང་དབང་ཕོབ་
 པའི་དུས་ནས་ཡང་མི་ཡོང་ཟེར་བར་ཉན་ཏེ་བཙོན་ཁང་ལྷན་པ་ཚན་འཇིགས་སུ་རུང་
 བ་ཞིག་དུ་བཅུག། བཀྲེས་སྐོམ་གྱི་གསོད་པར་འདོད་ནས་སུ་ཡང་གྱུ་འབྱུལ་བྱེད་
 པ་མེད་པར་བྱས་པས། ཡབ་བཀྲེས་སྐོམ་ཉམ་ཐག་པར་བཅུན་མོས་གསང་ནས་
 བཙོན་ཁང་དུ་ཟམ་སྐྱུལ་བ་བྱས་ཤིས་ནས་དེ་ཡང་བསྐྱུངས། ཡབ་ནི་ཤིན་དུ་བཀྲེས་
 ཤིང་སྤོ་ནག་རིད་ཅིང་དྲི་མ་ཚན་དུ་གྱུར། དེར་བཙོན་ཁང་གི་ཕྱི་ནས་བཅུན་མོ་དང་
 བང་ནས་གྱི་ལ་བོ་རང་གིས་རྣམ་གཏངས་གཞན་པས་གདུང་བའི་སྐྱེ་སྤྲུགས་ཀྱི།
 འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་མཚོ་གསངས་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བརྟོད་ཅིང་གསོལ་
 བ་བདབ་པས། གྱི་ལ་བའི་འདོད་ཟེར་བཙོན་ཁང་གི་བྱུག་པ་ལྷ་མོ་ཞིག་ལ་ཞུགས་ནས་
 བཙོན་ཁང་ལྷན་པ་མེད་འདོད་མཏངས་གསལ་བ་བྱུང། བྱས་ཤིས་ནས་རབ་དུ་
 འཁྲུགས་ནས་པའི་བཙོན་ཁང་གི་བྱུག་པ་ལྷ་མོ་དེ་ཡང་བཀག། ཀའི་གསལ་མ་ལ་
 བཀའ་བསྐོས་ཏེ་ཡབ་དམ་དུ་བཅིངས། ཀྱང་པ་གཉིས་པོ་གྱིས་བཅད། དེའི་དུས་

ལྷ་ཤིན་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅིང་སངས་བྱིས་ཡིད་ལ་དྲན་ཞིང་། རྒྱལ་ནས་སངས་བྱིས་
 སངས་བྱིས་ཕྱག་འཚལ་སྐྱབས་སུ་གསོལ་ཞེས་བརྗོད་པས་གྱུ་ལོ་ཤིང་མདུན་དུ་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་མངོན་སུམ་དུ་བྱོན། བཟོ་བྱིན་བྱིས་གདན་བཤམས་པ་ལ་
 བཞུགས་ཏེ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། གྱུ་ལོ་ཤིང་ལྷོ་ཐམས་ཅད་ཆགས་སྤང་གི་དུག་གིས་
 མྱོས་ནས། རང་རང་ལ་ལས་སྣ་ཚོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དཔག་པོ་མྱོང་བ་ནི་འཁོར་
 བ་སྤྱིང་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན། རང་རང་གི་བསམགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་
 རང་ཕྱོག་དུ་སྤྲད་པས་འཛད་ཀྱི། མ་སྤྲད་པར་ལས་འཛད་པ་མེད། དེའི་སྤྱིར་གྱུ་ལོ་
 བྱིད་ལོངས་སྤོད་ཀྱི་རི་བོ་སྤོས་ཐོངས། སྤྲུག་བསྐྱེད་འདི་རང་གི་ལས་འཁོར་བའི་
 སྤོད་ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་མཛོད་ཅིག། བྱིད་ཀྱི་ལས་འདི་རྩད་པའི་འཇུག་དུ་ད་ལྟ་ཉིད་
 དགོ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སེམས་གསོ་བར་མཛད་ནས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་རང་གནས་སུ་གཤེགས། གྱུ་ལོ་ཤིང་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་ཚོ་
 འཕྲོས་ཏེ། དེ་མ་ཐག་ནོམ་ཐོས་ཀྱི་བུ་གྱུ་ལོ་ཤིང་ལྷོ་ཐམས་ཅད་ཐུག་པར་གྱུར་དོ།
 དེ་ནས་པ་ཚོ་འཕྲོས་པ་མ་སྤྱིས་དགས་ཤེས་ནས་འགྲོད་པ་དྲག་པོ་སྤྱིས་ནས་ཕའི་
 བྱར་སྤྲངས། སྤྲུག་པ་བྱས་པ་དང་སྤོད་ཚུལ་ལ་ངན་པ་ལ་རང་གི་རང་ལ་བྲིལ་ཞིང་
 གདུང་བས་ཀྱི་མ་ཀྱི་ཉུང་མོངས་པ་བདག་སྤྲུག་པའི་གཡང་ལ་ཁ་བུབ་དུ་སྤྲངས།
 བདེན་ས་མེད་པ་བདག་འདྲ་བ། དུས་ལ་བའི་མེས་ལྷན་དུ་བསྐྱེད་པ་བདག་ཐུགས་
 རྗེའི་གྱུ་མཚོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ལྟེ། ཡ་ཚད་ནས་འདར་ཞིང་མཚེ་
 མ་དང་བཅས་ཚོངས་འདོན་ཅིང་། སྤྲུག་ཅན་ལོངས་སྤོད་ལ་ཚུགས་ཚུལ་ངན་པས་
 ཕ་གསལ་པ་བདག་སངས་བྱིས་ཀྱི་སྐབ་དུ་གསོལ། ཞེས་སྤྲི་སྤྲུགས་བརྗོད་པས།
 བཀའ་སྤྲུལ་པ། གྱུ་ལོ་ཤིང་གྱི་དགོ་མི་དགའི་ལས་ལ་བསམ་གཞིགས་བཅུག་
 པར། སྤྲུག་ཅན་མི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་ལ་ཉན་ཏེ་སྤྲུག་པའི་ལས་ངན་རང་གིས་བྱས།

དག་ལེགས་ཀྱི་བདུན་ཅི་ཉེ་བར་ཡོད་པ་རང་གི་ལག་པས་སྤྱིར་འཕངས། ས་སྤོང་
 དེའི་སྤོང་བ་ཡང་དེ་རང་གིས་ལས་ཡིན། ད་ཤྲོད་ལ་ཡང་ལས་འདི་ལྟ་བུ་ངེས་པར་
 སྤོངས་དགོས། དག་སྤྱིག་གིས་ལས་ནི་རང་རང་གི་དབུལ་བར་རྩོལ་རི་མོ་བཀོད་
 པ་བཞིན་གཞན་གྱིས་གཡོ་བ་མ་ཡིན། ད་གལ་དེ་ཤྲོད་ལ་སྤྱིག་པའི་ཚམས་སྤྱིན་ད་ལྟ་
 མི་སྤྱིན་ཅིང། གནས་སྐབས་སུ་ཕུན་ཚོགས་ཐོབ་པར་འདོད་ན་སློབ་གྲོས་བསྐྱེད་ལ་ཞི་
 བ་ལ་མོས་པ་དང། སྤྱི་གྱི་བདེ་བས་འཚོ་བ་དང། བྲོགས་ངན་སྤངས་པ་དང།
 བྲོགས་དམ་པ་བསྟེན་པ་དང། སྤར་བྱས་ལས་ལ་འགྲོད་པས་གདུང་བ་དང། ཡང་
 དག་པར་བསྐྱབས་པ་དང། ཀུན་ལ་སྤྱིན་པ་དང། སེམས་ཚན་ཚམས་ཀྱི་སྤྱིག་པ་
 སྤོང་བ་དང། སྤོང་གི་སྤྱིན་མི་གཙང་བ་དག་པར་བྱས་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་སྤོང་བོ་སྤྱི་
 བྱུང་ཕན་པའི་རྒྱུ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མར་མེའབར་ན་གྱིལ་པོ་དལ་བྱས་དལ་བྱས་
 སྤྱིག་པ་ཟད་པར་གྱུར་ནས། མཐར་དབེན་པས་སྤང་བར་བྱས་ས་རང་སངས་གྱིས་
 སུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་དབུགས་དབུང་ནས་སྤྱིག་པའི་ཁྲུང་པོ་ཆེན་པོ་ཅུང་ཟད་ཡང་བ་
 བཞིན་དུ་གྱུར་ནས་རང་གནས་སུ་སོང་ངོ། དེ་དག་གི་གྱུ་དགོ་སྤོང་ཚམས་ཀྱིས་
 ཞུས་པས་བཀའ་སྣུལ་པ། སྤོན་ལྟ་ར་ཁ་སིར་ཚོང་དཔོན་ཞིག་ལ་བུ་བཞི་ཡོད་པ་
 དཔལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པས་སློབ་གསུམ་མ་བསྐྱམས་པར་བག་ཡངས་སུ་གནས་པ།
 ལྟོགས་སློམ་དང་སྤུག་བསྐྱེད་མེད་པ་ཅེ་དགའ་ལ་སྤྱོད་པ་ལས། བམ་ཞིག་བདེ་བས་
 སྤོང་ཞིང་ཀུ་རེ་དང་ཀུལ་ཀའི་གཏམ་གྱི་ལང་ཚོ་གྱིས་པ་དེ་དག་གིས་རང་སངས་
 གྱིས་ཤིག་བྱོན་པ་མཐོང་ནས། ཞི་དུལ་མོད་ཅིང་སྤང་སེམས་སྤེས་ནས། བུ་ཆེ་བ་
 སུན་ད་ར་ཀ་ཞེས་པས་བདུང་བས་སྤྱིས་པ་དང་བཅས་སྤུན་སྤྱོད་ཚམས་ལ་འཇུག་ཞིང་
 སྤྱིས་པ། དག་སྤོང་ཚོས་གོས་དང་སྤྱིང་བཟེད་ཐོགས་པ་འདི་བསའ་ན་སྤུམ་མོ་
 བརྗོད་པས། སྤུན་དེ་འོག་ཀུན་ད་ར་ཞེས་པས། འོ་ན་ཅུ་ལ་འཕངས་དེ་བསའ་དོ་

ཟེར། དེ་འོག་སྤྲུལ་དང་ར་ཀ་ཞེས་པས་འོ་ན་ཁ་བྱུར་ལ་འཕངས་ངོ་ཟེར། དེ་འོག་
 ཀྱུན་དང་ར་ཞེས་པས་རང་གི་སྤྲུ་གྲིས་ཀྱིང་པ་བཅད་དོ་ཟེར། དེ་དག་སྤྲིག་པ་ཡིད་ལ་
 འདོད་ཅིང་སྦྱས་པ། སོ་སོའི་ཚོགས་དང་མཚུངས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྦྱི་བ་ལ་ཞུ་
 དུ་སྦྱིན་པ་སྟེ། ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་ཆེ་བ་ནི། །ཤུ་ཀྱུ་ཤུ་རི་གྱི་ཞེས་པ། ཆང་འབྲུང་ནས་
 ཉམས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཡིན། ལཱ་ཉིས་པ་ནི་ཤུ་ཀྱུ་མིང་ཅན་ཆུ་ལ་ཤི་བ་ཡིན། ལཱ་སྤྲུལ་
 པ་ནི་གྱུ་ལ་པོ་གསལ་གྱུ་ལ་བྱས་བཏོན་ནས་ཤི་བ་ཡིན། བཞི་པ་ནི་ལཱ་ལས་ཅན་སྦྱིང་
 པོ་བྱས་བཅོན་དུ་བཅིངས་ནས་གསལ་པའོ། །ལང་ཚོ་དར་ཅིང་ནོར་གྱིས་གྱུ་གསལ་པ།
 དག་མི་དགའི་དོགས་བརྗོད་མི་ཤེས་པ། རང་བདེ་བའི་ཚོལ་དུ་སྦྱོད་ཅིང་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་མེད་པར་ཁེངས་བྱས་ཀྱིས་འཚལ་ཚོགས་སྤྲུ་བ་ནོམས་མིའི་ལྷན་ལ་ལྷུགས་
 ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། བསྦྱོད་དང་ལྷན་པའི་བྱ་ལོན་བཞིན་ནོམ་སྦྱིན་འཕེལ་
 ཞིང་རང་ཕྱོག་དུ་སྦྱོང་བ་ལ་གང་གིས་ཀྱང་བསྦྱོག་དུ་མེད་པའོ། ཞེས་གསུངས། གྱུ་ལ་
 པོ་གསལ་སྦྱིང་ནོམ་སྤྲུས་ཀྱི་བྱ་གྱུ་ལ་བ་ལྷུ་མཚོག་དུ་སྦྱོས་སྤུལ་གྱུ་ལ་བྱེད་ཚལ་དུ་
 ཡོང་ནས་སངས་གྱུས་ལ་དྲིན་གསོའི་མཚོན་པ་ཆེན་པོ་འབྲུལ་ལོ། དེར་འཁོར་
 བསམས་ཅད་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དགོ་སྤྲིག་སྦྱོན་ཡོན་གྱི་སྤང་བྱང་ལ་དོག་
 དཔྱོད་ཞིབ་མེར་གྱུར་ཏོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་མཚན་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཚོས་
 བཟུན་པའོ། མཚན་བཟྱུ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས་མ་སྦྱོས་དགས་པ་བསལ་
 པའི་དོགས་བརྗོད། རྩོན་སྤོངས་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་
 ལྟེ་ཞེ་ལཱ་པའོ།།

XLVI.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙུ་བ་ལ།

བྱས་ཤེས་ཀྱི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཙམ་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་ཀྱིས་བྱེད་ཚལ་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ། ལྷས་བྱིན་
 ནི་སྤང་བ་དང་རྩོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་གཞོན་པ་ཁོ་ན་བྱེད་ཅིང་། རྒྱུའི་རིགས་
 ལས་སྦྱེས་པའི་སྦྱོར་ལང་ཡིན་པ་ལ། ཁོང་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་མཚོན་
 ཡུལ་བྱེད། ད་ཉི་མ་ལྷན་ལ་གཞན་ལ་གཞི་བྱིན་མི་འདྲུང་བས། དེ་འཛོམས་པ་ལ་
 འབད་དགོས་སྣམ་ང་གྱིས་དང་ལྷ་དོག་གིས་མ་བཟོད་པར་རེག་དུག་སྦྱར་དེ་རང་
 གི་སེན་མའི་རྩེ་ལ་བརྒྱང་ནས། བཙམ་ལྷན་འདས་ལ་གསུམ་ལྟར་བྱས་ནས་ཞབས་
 ལ་བྱུགས་དེ་སྐྱེལ་ས་མི་ངན་པས་ཕྱག་གོ་སྦྱོར་སྦྱི། སྐར་གྱིས་ལ་སོགས་པས་གཉེན་
 རྣམས་ལ་སྦྱོར་པ། བདག་ནི་སངས་ཀྱིས་ལ་གདུག་པ་དང་གཞོན་པའི་སྦྱིག་ལྷོ་བས།
 དེ་རིང་ཞབས་ལ་བསྐྱེད་དེ་ཕྱག་འཚལ་བས་རང་རེ་འདོད་ངོ་ཞེས་གཉེན་རྣམས་
 འབྲིད་དེ་གྱིས་བྱེད་ཚལ་དུ་བྱིན་ནས་ཞབས་ལ་འདྲུད་ཅིང་དུག་བྱུགས་པས། སངས་
 ཀྱིས་ཀྱི་ཞབས་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་ལྟར་བསིལ་ལ། ལྷས་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་པའི་འོག་
 ས་ལས་མི་སྦྱར་དེ་ཀྱང་པ་དུག་ཀྱང་ཅིང་སྐད་ཚེན་པོ་འདོན་ཞིང་བདག་ཚོག་གོ་ཟེར།
 དའི་སྦྱིག་པ་སྐད་ཅིག་ལ་དོ་རྩེ་ལྷ་བྱས་བཙམས་པའི་ཕྱིར་དུལ་བའི་མེ་ཚེན་པོ་
 རབ་དུ་འབར་བའི་ནང་དུ་སྦྱང་ངོ། དེར་ཀུན་ལ་མཚན་པར་གྱུར་པ་ལ་བཀའ་སྦྱུལ་
 པ་སྦྱོན་གོང་ཁྱེར་དགོ་བའི་དབྱངས་སུ། གྱིལ་པོ་ཡིད་བཟང་ལ་བྱ་བྱས་ཤེས་བྱ་བ་
 དང་། བྱས་མི་ཤེས་བྱ་བ་གཉིས་བྱུང་བར། བྱས་ཤེས་ནི་རང་གི་གོས་གྱིན་སོགས་
 ཟས་ནོར་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་གཏོང་། སྦྱོན་གཞོན་པ་བྱས་མི་ཤེས་ཀྱི་པ་ནོར་བགོས་
 རས་མིན་པ་ཕྱ་བོ་གཅིག་པོ་ལ་སྦྱར་བའི་དབང་མེད་ཟེར། སྦྱོན་པ་རྣམས་འཕྲོག་

བར་བྱེད། དེ་ནས་གྱུ་ལ་པོ་སློ་གྲོས་དབྱངས་ཞེས་པ། བྱས་ཤེས་ལ་མག་ནས་ཁོང་
 རང་གི་བྱ་མོ་དག་མ་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ཡོད་པ་སྟེ་བར་བྱས།
 ཡབ་ཡིད་བརྟུང་ཀྱང་དགའ་ནས་ལེན་པར་འདོད། བྱས་ཤེས་ནི་དབྱུལ་འཕོངས་
 རྣམས་ལ་གཏོང་གྱི་མཚོར་རིན་ཆེན་ལེན་པར་གྱུ་གཟིངས་སུ་ཞུགས། གཞན་
 ཡང་ཚོང་པ་མང་པོ་དང་། སྤང་ཤིང་འབྲུན་སེམས་ངན་ཀྱང་གུས་གུས་བྱས་པས་
 བྱས་མི་ཤེས་ཀྱང་ཇེས་སུ་འབྱངས། འདོད་པའི་རླུང་གིས་རིན་ཆེན་གླིང་དུ་སྟེབས།
 ཚོང་པ་རྣམས་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་འདོད་ཀྱིས་གྱུ་ཁེངས། བྱས་ཤེས་ཀྱིས་ས་གཞི་རི་བའི་
 རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་འཕྲུལ་བར་གཏུམ་སྟེ་རས་མས་མདུད་པ་བཅིངས་ལོག་ཡོང་བའི་
 ཚོ། རིན་ཆེན་མང་བའི་སྟེང་གི་གྱུ་གུས་པར་རླུང་ཆེན་པོས་གྱུ་ཞིག། བྱས་ཤེས་ཀྱི་
 ཤིང་དུམ་བརྩུང་། སྤྱན་གྱི་བ་དུ་འཁྲུང་ནས་གྱུ་མཚོ་ལས་སློལ་ཐུབ་སྟེ། ངལ་དུ་བ་
 ཀྱིས་གཉིད་དུ་སོང་བའི་ཚོ། སྤྱན་ངན་བྱས་མི་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བའི་སེམས་དང་འཕྲ་
 བར་བཅིངས་པའི་ནོར་བུ་མགོང་ནས་འདོད་པ་སྟེས་པ་བཅས། བྱས་ཤེས་ཀྱིས་
 མིག་གཉིས་ལ་མཚོན་བཅུགས་ནོར་བུ་རྣམས་འཁྲིར་ནས་ཡུལ་དུ་འབྱོགས་པར་
 ཕྱིན། བྱས་ཤེས་ནི་ཉི་མ་དག་ཅན་གྱི་ཟིན་པ་བཞིན་སྤྱུག་བསྟེན་ཞིང་། དབྱུལ་
 འཕོངས་རྣམས་ལ་སྤྱིན་པས་རེ་བ་བསྐང་བར་འདོད་ཀྱང་དོན་མ་གྲུབ། ད་ལོང་བ་
 བདག་འཚོ་ཡང་འབྲས་བུ་མེད་པས་དགོས་པ་ཅི། དེ་ནི་ནོར་ཟད་སྟེ་བོ་སྤང་ཞིང་།
 རང་ཉིད་ཁེངས་གྲུབ་ཞི་བ་སྟེན་པར་འོས་སོ་སྟེས་དལ་བྱས་ཕྱིན་པས་གྱུ་ལ་པོ་སློ་
 གྲོས་དབྱངས་ཀྱི་གོང་ཁྲིར་དང་ཉེ་བར་སྟེབས། བསྐང་སྟོང་བའི་ཁང་པར་ཅུང་ཟད་
 བསྟན། དེར་གྱུ་ལ་པོ་ལྟོ་དག་མ་དེས་སྟེང་མོས་ཚལ་ལྟ་བུར་ཕྱིན་པས་ལོང་བ་
 དེ་མགོང་ནས་གྱུ་ལ་པོ་ལྟོ་བ་བརྟུང་པོ་དང་སྟེན་བ་སྤྲ་མའི་ལས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཡིད་
 དགའ་བར་གྱུར། དེ་ནས་ཡབ་ཀྱིས་བྱ་མོ་དེ་ལ་གྱུ་ལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁྱོད་

རང་གང་དགའ་བ་ཞིག་འདམས་ཤིག་གསུངས་པས། ལོང་བ་འབྱུངས་པ་དེ་
 གདམས་ཞེས་བརྗོད་པས་ཡབ་ཁྲིམ་ནས་གྲུལ་པོ་ཐམས་ཅད་བདང་ནས་ལོང་སྤང་
 འདམས་ཞེས་བུ་མོ་ཕྱིར་བརྟོན། དེ་ནས་བུ་མོས་ལོང་བ་སྤྱིད་ཚལ་དུ་བཞག་ནས་ཁ་
 ཟས་སྤངས་ཤིང་དྲིལ་དུ་གཡོག་ལ་བརྟོན། མ་ཞིག་ཡུན་རིང་ཟས་མ་འབྱོར་བས་
 ལོང་བ་བཀྲེས་སྐྱེས་གྲིས་གདུངས་པའི་ཚེ་གྲུལ་པོའི་བུ་མོ་སྤྱིབས་པར་སྤྱོད་པ།
 རྒྱུད་བདེག་ཞིབ་སྒྲིན་དུ་མི་བྱེད་གྲུལ་པོ་ཡངས་པའི་སྤྱན་ལྗན་ནི་མས་བདང་ནས་ང་
 ལོང་བ་འདམས། གཡོན་ཅན་མ་རྒྱུད་དེ་འབྱོར་ནས་བདག་ལ་འཇུག་བཞི་བྱེད་པ་
 ཡིན་ནས་ཞེས་སྤྱོད་པས། བུ་མོས་འདར་ཞིང་སྤྱན་པའི་ངག་གིས་སྤྱོད་པ། མགོན་
 པོ་ཁྲོ་བའི་ཚོག་གིས་མདའ་དེ་ལྟར་མ་མཛད་ཅིག། རྒྱུད་ནི་ལྟར་ཤེས་ཤིང་དྲིལ་དུ་
 བརྟོན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ན། བརྟོན་པ་དེས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱན་གཅིག་གསལ་བར་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པས་སྤྱན་གཅིག་བཞུ་ལྟར་རབ་དུ་གསལ་བར་གྱུར། དེ་ལ་བྱས་
 ཤེས་ལ་མཚན་ཏེ་རང་གི་བྱུང་ཚུལ་ནི་མས་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ལང་སྤྱན་ཟླ་བྱས་
 མི་ཤེས་ལ་འཁོར་སེམས་དང་མི་དགའ་བའི་ནི་མ་འབྱུར་ཅམ་མེད། དེ་བརྟོན་ན་
 མིག་ལ་གཅིག་ཀྱང་གསལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཞེས་བརྗོད་མ་ཐག་སྤྱན་གཉིས་ཀ་ཤིན་དུ་
 གསལ་བར་གྱུར། དགོ་མ་རབ་དུ་དགའ་ནས་རང་གི་ཡབ་ཀྱི་དུང་དུ་ཕྱིན་ནས་ལོ་
 གྲུས་བཤད་པས་མགུ་ནས་བྱས་ཤེས་དང་རང་གི་བུ་མོ་རབ་དུ་མཚོད་ཅིང་བྱས་
 ཤེས་ཀྱི་ཡབ་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དུ་བྱོན་པར། ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་གདུགས་ཤིང་དགའ་མགུ་
 ཡི་རངས་ཤིང་གྲུལ་སྤྱིད་ཀྱི་གནས་ལ་བཀོད། ངོ་ཚ་མེད་པའི་བྱས་མི་ཤེས་ཀྱང་
 གཡོ་གྲུས་རབ་དུ་དུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཞབས་ལ་གདུག་ཅིང་སེམས་འལ་བས་
 གསོད་པའི་བསམ་ངན་ཡིད་ལ་སྤྱོད་པས་ཀྱི་དུང་བདག་བསྐྱེགས་བདག་བསྐྱེགས་
 ཞེས་སྐད་ཅིག་ལ་དབྱེལ་བར་རྒྱུངས། དེ་ཉིད་ལྟས་བྱིན་འདི་ཡིན་ནོ། བྱས་ཤེས་དེ་

ང་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་ཚྲིམས་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངན་པ་ལ་ཡིད་
འབྱུང་ཞིང་སངས་གྲུས་ལ་རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་ངོ་། འདི་ནི་བརྗོད་འགྲུས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱོར་
དུ་གསུངས་སོ། མཚན་བརྗོད་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། བྱས་ཤེས་ཀྱི་དྲིགས་
བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་སྐོངས་འབྲོག་གིན་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་
ཞེ་དུག་པ་འོ།།

XLVII.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙུ་བདུན་པ།

ས་ལའི་སྤོང་པོའི་དྲིགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་གྱུ་པ་པོ་ཀོ་ས་ལའི་བདག་པོའི་ཚལ་ན་དགོ་
སྤོང་གི་ཚོགས་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་དུ་དགོ་བའི་ཚོས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་རབ་དུ་
དགོ་ལ་སྤོང་བ་སྟོན་པའི་ཚོ། ལྷན་གྱུ་པ་པོ་གྱུ་མཚོའི་བྱ། ལྷོ་བས་དང་། ལིན་དུ་སྟོབས་
དང་། དབྱུགས་དང་། དབྱུགས་ཚེན་པོ་ཞེས་སྤྱི་བཞི་དང་། སྤིང་མི་མངོན་དགའ་
སོགས་ལྷན་པོ་མོ་རྣམས་མའི་གཞུགས་སུ་སྤྱུལ་ནས་ཚོས་ཉན་དུ་འདུས་པའི་ཚོ།
ཀོ་ས་ལའི་གྱུ་པ་པོ་གསལ་གྱུ་ལ་ཀྱང་ཚོས་ཉན་དུ་འོང་སྟེ། གདུགས་དང་ཇི་ཡབ་
སོགས་ཕྱིར་སྤོང་ནས་གསུམ་པས་སྟོན་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བར། མི་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་གྱུ་པ་པོ་ལ་ལྡང་བ་དང་། ཕྱག་དང་། ལམ་གོ་སྐབས་བྱེད་པ་ལ། ལྷན་
བྱ་བཞི་པོ་ནི་སྤོང་སངས་གྲུས་འཁོར་བ་འཇིག་དང་། གསེར་ཐུབ་དང་། འོད་སྤྱང་
རྣམས་ལ་ཚོས་ཉན་པར་སྤིང་མོས་བསྐྱུལ་ཀྱང་ལྷན་བདེ་བ་དང་འབྱོར་པ་ལ་ཆགས་
ནས་ཚོས་ཉན་དུ་ས་ཕྱིན། སྐབས་འདིར་སྤིང་མོས་བསྐྱུལ་ནས་ཤུག་ཐུབ་པ་ལ་ཚོས་

ཉན་ཅིང་གསུམ་པས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་ཞབས་ལ་འདུད་ཅིང་། སྲིལ་པོ་ལ་ཕྱག་དང་
 གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་བྱས་པས། གསུམ་ལ་སྲིལ་བྲིས་ཀྱང་འགྲམ་དུ་ཚམ་འགྱུར་མེད་
 པ་ལྟར་བྱས། བྱུགས་ལ་དེ་དག་ལ་ཚད་པ་འབེབས་པའི་བསམ་པ་དྲག་པོ་སྦྱིས།
 མཐར་མེ་མོར་འགོ་བའི་ཚོ། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསལ་གྱིལ་ལ་ཞལ་འཇུག་
 མཚན་དེ་བཀའ་སྣུལ་པ། ཡིད་ཀྱི་མེ་ལོང་ཁོང་ཁྲོད་དུ་ལྱིས་གང་བཞིན་དུ་ཚོས་
 ཉན་ཀྱང་དགོ་བའི་གཞུགས་བརྟན་རྒྱུང་དུ་འང་འཚར་མི་ཐུབ་གསུངས་པ་དོན་གོ་
 ཡང་སེམས་ལ་ཁྲོ་བ་མ་སངས་པར། རང་གི་འཁོར་ཚམས་ལ་སྒྲོག་དུ་མངགས་པ།
 མི་དེ་དག་ལས་དུ་བྱུངས་ཤིག་གསུངས། འཁོར་ཚམས་ཀྱིས་ལས་དུ་འགྲུགས་
 པས་ཀྱང་ཚམས་ཚམས་མཁའ་ལ་ཕྱིན་དེ་བྲོས་ནས་གཞོན་པ་བྱེད་དུ་གོ་ས་ལའི་ཐད་ཀྱི་
 བས་མཁའ་ཕྱིན་པ། སངས་གྱིས་ཀྱི་མཁའ་ཉེ་མོ་འགལ་གྱི་བྱ་རྒྱར་དུ་བཏང་བས།
 གོ་ས་ལར་སྤྲིན་ཆེན་པོ་འདུས་དེ་ཐོག་དང་སེར་བ་དྲག་པོ་འབེབ་པའི་ཚོ་མོ་འགལ་
 བྱས་ཐོག་སེར་ཚམས་མེ་དོག་གི་ཆར་དུ་སྦྱར། ཡང་ཀྱང་ཚམས་ཀྱིས་མཚན་ཆ་དང་
 དོད་ཆར་པལས་པས། སྲིལ་པོ་ལ་འེས་པའི་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཆར་དུ་གྱུར། དེ་ནས་ཀྱང་
 ཚམས་ཁྲོ་བ་ཉམས་དེ་རང་གནས་སུ་སོང་། གསལ་གྱིལ་ལྷ་ལ་འེས་པའི་བསྟོན་
 བསྐྱར་དཔག་མེད་འབྲེར་དེ་གྱིལ་བའི་དུང་དུ་ཕྱིན་ནས་རབ་དུ་མཚོད། དེར་དགོ་
 སྦྱང་ཚམས་ཀྱིས་སྲིལ་པོ་གསལ་གྱིལ་སྟོབས་དང་དཔལ་འབྱོར་རབ་དུ་གྱིས་པ།
 ཚལ་ཚམས་ཀྱང་སྤུ་ལའི་སྤོང་པོ་བྱར་ཤིང་སོགས་ལོངས་སྦྱོད་ཀྱིས་གང་བ། ཕུན་
 སུམ་ཚོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་བསོད་ནམས་གང་གི་གྱི་ཡིན་ཞུས་པར། བཀའ་སྣུལ་པ།
 སྤོན་གོ་ས་ལ་འདིར་བྱ་རམ་ཤིང་གི་ཞིང་ས་ཞིག་བྱུང། དེས་རང་སངས་གྱིས་ཞིག་
 ལ་བྱར་རྒྱ་སོགས་ཞལ་ཟས་ཀྱིས་མཚོད་པས། དེའི་རྒྱུང་ནད་སངས་ཤིང་མཉེས་
 པར་གྱུར། བསོད་ནམས་དེས་གསལ་གྱིལ་དུ་གྱུར་ནས་འབྱོར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་

དར་གྱུར་དོ། གསུངས། དེར་གྱུལ་པོ་དགའ་ནས་འབྱུང་བ་ཕྱུན་སྲུབ་ཚོགས་པས་
 རབ་དུ་མཚོད་ནས། སྤོན་དགོ་བ་རྒྱུང་དུས་བསོད་ནམས་དེ་ཙམ་ཐོབ་ན། ད་བསོད་
 རམས་ཚེན་པོ་བསམགས་པས་ཚོགས་ཇོགས་ཏེ་སྤྲོ་མེད་བྱང་རྒྱུ་ཕྱོག་པ་ཐོབ་
 བས་སྐྱམ་པ་ལ། བཀའ་སྐུལ་པ། གྱུལ་པོ་དགོ་བའི་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསམགས་
 ཀྱང་ཕན་ཡོན་ཆེ་མེད་ཀྱི། འཁོར་བའི་ལམ་ལ་འཁོར་མོར་འཇུག་པ་ལ་སྤྲོ་མེད་བྱང་
 རྒྱུ་མི་འབྱུང་གི། སྤོན་རྒྱུང་ས་འདིར་ནོར་ཚེན་ཞེས་པའི་དད་འབྱུར་ཕུན་སུམ་
 ཚོགས་པ་ཞིག་གིས་སྤྱིན་པ་ལ་འཕངས་མེད་སྤྱོད་ཅིང། ལྷག་ས་སྤྱི་འགོ་ཉམ་ཐག་
 པའི་ཚེ་རང་སངས་གྲིས་ལྟ་བུ་ལ་བསྐྱེན་བསྐྱར་ཚོས་པར་ཞུས། བང་མཚོད་ནས་
 འབྱུང་བ་ཁ་ཟས་ཀྱིས་དབུལ་འཕོངས་ནམས་ཚོས་པའི་སྤྱིན་པ་གྱི་ཚེན་པོ་གྲིན་ཆད་
 མེད་པ་བཏང། རང་སངས་གྲིས་སྤོང་ལྷག་གཉིས་ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་ཚོགས་པ་ལ་བསྐྱེན་
 བཀའ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་མཉེས་པར་མཚོད། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱང་དགོ་བའི་
 ཙེ་བ་ཆེ་ཞིང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་གྱུ་ཙམ་དུ་འབྱུར་གྱི། སྤྲོ་མེད་བྱང་རྒྱུ་ནི་འཁོར་བའི་
 ལམ་སྤངས་ནས་ཞི་བའི་དྲིང་འཛིན་ཁོ་ན་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། རོར་ཚེན་དེ་ནི་ད་ལྟ་
 ངའོ། ཞེས་གསུངས་པས། གསལ་གྱུལ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ནམས་བསོད་
 རམས་བསམགས་པའི་ང་གྱུལ་དང་། ཁིངས་གྲགས་ཞི་ནས་དབེན་པར་རབ་དུ་ཞི་བའི་
 ཚོས་ལ་སྤྱོད་བར་གྱུར་དོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་མཚོད་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཚོས་
 གསུངས་པའོ། མཚོད་བཟོ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས་སྤྱི་ལའི་སྤོང་པོའི་དོགས་
 བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མོང་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་
 ཞེ་བདུན་པའོ།

XLVIII.

ཡལ་འདབ་བཞི་བརྒྱ་ཙེ་བརྟུན་པ།

དོན་ཀུན་གྲུབ་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཙོམ་ལྡན་འདས་མཉམ་ཡོད་གྱིས་བྱེད་ཚལ་དུ་བཞུགས་ནས་ཚོས་གསུང་
 བའི་ཞོར་ཞིག་ལ། བཀའ་སྣུལ་པ། སྤོན་གྱིས་པོ་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་དོན་གྲུབ་བྱ་བ་
 བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པ་གཙོག་ལ། གྱི་མཚོའི་ནང་གི་ཀློག་གྱི་མཚོ་ཞེས་པའི་བྱ་དོན་
 ཀུན་གྲུབ་པ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སྤྲིང་སྤོབས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་
 འཕོས་ནས་མིའི་གྱིས་པོ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་བྱ་རྒྱེས། དེ་སྤྱིས་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷན་གྱི་
 འོད་ཀྱིས་ས་གཞི་བྱུང་བ་བྱང་། ཆེ་བར་ལོངས་ནས་ལྷ་མིའི་འཛིག་དེན་ཐམས་ཅད་
 བགས་པས་བྱུངས་ཅིང་ཀུན་གྱིས་མཚོན་པ་བྱང་། རྣམས་ཤིག་སྤྱེད་མོས་ཚལ་དུ་
 ཤིང་དེ་ལ་བཞུགས་ནས་གཟིགས་སུ་བྱོན་པས་ལས་དུ་མི་གྲོད་པོ་གསུ་ཤིང་
 འཁོགས་པ་ཞིག་གཟིགས་པས། འཁོར་བའི་ལྷས་འདི་ལ་སྤྲིང་བོ་མེད་པས་
 ཐུགས་སྤོའིང་། སྤྱེད་ཚལ་དུ་ལྷ་ཡང་མ་འདོད་པར་དལ་བུས་འོག་འོངས་པས་
 ལས་ན་མི་དབུལ་འཕོངས་མཛེས་སྤྲུག་དང་བལ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཞིག་མཐོང་བས་
 སྤྲིང་ཇི་དྲག་པོས་བསམ་པ། ཀྱེ་མ་ས་གཞི་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་འདོད་དུགས་གང་
 བའི་སྤྱེད་ན་གཞན་ལ་སྤྲངས་བས། འཚོ་བ་དབུལ་ཞིང་འཕོངས་པས་སྤྲུག་བསྐྱལ་
 བ་འདི་དག་སྤྱིན་པ་བསྐྱམས་ཏེ་སེར་སྣ་བུས་པའི་ཚོམ་སྤྲིན་ཡིན། འདི་དག་ལ་
 སྤྲོད་བམི་སྤྱེད་པ་ཡང་སྤྲིག་པའི་ལས་སྤྲུས་པའི་འོས་ཡིན། དབུལ་བ་འདི་དག་
 བསྤྲངས་ཀྱང་དྲག་དུ་ལྟོགས་སྤོམ་དང་མི་འབྲལ་བ་ནི་ཀྱེ་མ་བསོད་ནམས་མ་
 བསགས་པ་ཡིན། འགྲོ་བ་དབུལ་འཕོངས་ཐམས་ཅད་སྤོབ་པའི་ཕྱིར་བདག་ནི་གྱི་

མཚོ་ནས་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ལེན་དུ་འགོ་ལོ་སྒྲུབ། སུལ་ཞུས་ཤིང་གནང་བ་ཐོབ་མེད་
 རོན་མཐུན་ཚོང་པ་མང་པོ་དང་བཅས་གྲུ་གཟིངས་སུ་ཞུགས་ཕྱིན། དེ་ནས་རིན་ཆེན་
 གླིང་དུ་སྐྱེས་པ། བྱིད་མོམས་རིན་པོ་ཆེ་གང་འདོད་ཚོམ་པ་བསྐྱུས་ཤིག། བདག་
 ལ་འདི་དག་གིས་དགོས་པ་མེད། བྱིས་ཀྱི་མཚོན་ན་རིན་ཆེན་ལོད་ལྡན་མང་པོ་ཡོད།
 བདག་ནི་ས་སྤེང་གི་དབུལ་འཕོངས་མོམས་ཀྱི་དོན་དུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལེན་པ་
 ལ་འབད་བཅོན་བྱ་བ་ཡིན། གླུའི་གྱུལ་པོ་གྱུ་མཚོའི་བྱིས་ན་བསམ་འཕེལ་ཡིད་
 བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཡོད་པ་ཐོས། དེ་སྤངས་ནས་འཇོམ་བུ་གླིང་གི་འགོ་བདུལ་
 འཕོངས་མོམས་བདེ་སྦྱིད་ལ་འགོད་པར་འདོད། དེའི་བདེན་པས་བྱིད་མོམས་ང་དང་
 མ་འཕད་པར་མི་བདེ་བ་དང་འབྲེགས་པ་གང་ཡང་མི་ཡོང་ངོ་གསུངས། ལྷོང་
 ལྷོང་ས་ཚན་དེ་ཆུ་བོལ་རྒྱུ་ཚམ་ལ་ཞག་བདུན། ལོང་བུ་ཚམ་ལ་ཞག་བདུན་ཕྱི་རྒྱུ་
 ཚམ་ལ་ཞག་བདུན། མགུལ་སྐྱེ་ཚམ་ལ་ཞག་བདུན། ལུས་རྒྱུ་པར་ཞག་བདུན་བགེལ་
 ལས་ཕྱིན། དེ་ཐོན་ནས་སོ་དུག་ཚན་དང་མཐོང་བའི་དུག་ཚན་འཕད་པར་བྱམས་པ་
 མོམས་པས་དུག་མོམས་ཞེ། དེ་ནས་གཞོན་སྦྱིན་ཁྲིའི་འབྲུག་པའི་གླིང་དུ་སྐྱེ་བས།
 བྱམས་པ་སྐོམས་པས་དེ་དག་ཞི་དུལ་གྱི་སྐྱེས་པ་བྱིད་ཀྱི་བཞིན་དོན་སྐྱུབ་ཅིང་མཐར་
 སངས་གྱིས་ཐོབ་པས་བདག་ཅག་ཀྱང་བྱིད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཟེར། དེ་ནས་
 འཇིགས་རུང་ཉམ་ང་སྦྱིན་པའི་གླིང་དུ་སྐྱེ་བས་དེ་དག་ཀྱང་བྱམས་པས་རབ་དུ་
 མཚོན་ཅིང་ཕྱག་པ་ལ་བཀའ་ནས་སྐད་ཅིག་ལ་གླུའི་པོ་བྱང་དུ་བསྐྱུལ། དེ་ནས་བདེ་
 སྦྱིད་དང་དཔལ་འབྱོར་ལྷ་དང་མཉམ་པ་འདུག་ཀྱང་། ལྷུག་བསམ་གྱི་ཚོ་ངའི་སྐྱེ་
 མང་པོ་འདུག་པ་ཐོས་ནས་ཐེ་ཚོམ་མེད། མདུན་དུ་གླུའི་བུ་མོ་བྱང་བ་མོམས་ལ་ཅི་
 ཡིན་དྲིས་པས། དེ་དག་ཀྱང་ལྷ་དང་འགྲུགས་རིང་འདོད་ཅིང་ཁའི་ཆུ་འདབ་ལྷག་
 དུག་གིས་བྱས་ནས་སྐྱེས་པ། འདིར་གླུའི་གྱུལ་པའི་བུ་ཚོ་ཤོས་དོན་ཀྱང་གྲུ་བ་པ་

ཅེས་བྱ་བ་ཚེ་འཕོས་པས་དེའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་དུང་མ་སངས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བས།
 དོན་ཀུན་གྱི་བྱ་བ་པས་རང་ཡུལ་མཐོང་ཞིང་ངོ་ཤེས་པས་དགའ་བ་དང་བཅས་ཀླུའི་ཕོ་
 བྱང་ནང་ཀླུ་གྱི་ལ་དུང་དུ་བྱིན་པས། ཀླུ་གྱི་ལ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་ཀྱང་ངོ་ཤེས་ནས།
 བྱ་ཚུར་ཤོག་ཅེས་ཀུན་རབ་དུ་དགའ་བར་གྱུར། དེར་མིའི་བྱར་སྐྱེས་པའི་གཏམ་
 དང་། གྱི་མཚོར་འོང་བའི་གྱི་ཀྱེན་ནོམས་བཤད་པས་ཀླུའི་གྱི་ལ་པོས་སྐྱས་པ།
 བྱ་བདག་གིས་མགོ་བོའི་གྱིན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འདི་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱག་དུ་བསྐྱེས་པ་ལ།
 འབྲས་བུ་མེད་པར་མ་ཞོག་པར་འགོ་བའི་དོན་གྱི་ཚེན་པོ་མཛོད་ལ་སྐྱར་བདག་ལ་
 ཚུར་སྐྱིན་ཞིག་ཞེས་གཙུག་གི་ནོར་བུ་བཀོལ་ནས་ཕྱུལ། དོན་ཀུན་གྱི་བྱ་བ་རབ་དུ་དགའ་
 ལྟེ་ཕྱིར་ལོག་གྱུ་གཟིངས་དང་ཉེ་བར་སྐྱབས་པའི་ཚེ་གྱི་མཚོའི་རྣམས་མཐོང་ནས།
 ཁྱེད་ཀྱི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དེ་ཅི་འདྲ་སྟོན་ཟེར་བར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་
 པོས་ལག་པ་གདེངས་ནས་བསྟན་པས། རོར་བུ་ཉེ་མའི་འོད་ལྗར་འབར་བ་མཐོང་
 བས་ལྟ་དེ་སྐྱབས་དོག་གི་ལག་པའི་ཐལ་མོ་བསྐྱེད་ནས་རོར་བུ་གྱི་མཚོའི་གཏོང་དུ་
 ཤོར། ངས་ཤིན་དུ་དགའ་བས་སྐྱབ་པའི་ནོར་བུ་འཛུང་བས་བསྟན་པ། ཀྱི་མ་ཁྱེད་
 ཀྱི་སྲང་བས་སྲིག་པའི་ལས་བྱེད་པ་འདི་མི་རུང་། གཞན་ལ་ཁྱེད་པར་འཕགས་པ་
 མཐོང་ན་འགྲན་སེམས་དང་སྲང་སེམས་བྱེད་པ་འདི་བསེལ་བསེལ་འདྲ་ཡང་སྐྱར་
 བའི་མེས་བསྐྱེད་པ་དང་འདྲ། གཞན་ལ་སྐྱོ་བ་དང་མགུ་བ་བསྐྱེད་ན་བསོད་ནསས་
 དང་གྲགས་པ་ག་བྱར་ལྗར་དགར་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་བསྐྱེད་པའོས་ཡིན།
 ལྟ་ནོམས་བདག་གི་ནོར་བུ་སྐྱངས་གསུངས། གལ་སྟེ་མི་སྟེར་ན་ཁྱེད་ཀྱི་གནས་གྱི་
 མཚོ་འདི་སྐྱམ་པར་བྱའོ། ཞེས་ཡང་ཡང་སྐྱས་ཀྱང་མ་སྐྱིན་པས། བྱི་བྱིན་གྱི་
 བྱི་ལྷ་གསུམ་སྐྱུལ་པའི་སྟོན་རི་བྱའི་ཁྱེད་པ་ལྟ་བུ་བྱ་བ་དེས་གྱི་མཚོ་ལས་ཚུ་
 རྐངས་ནས་བར་སྐྱང་ལ་གཏོར་བས་གྱི་མཚོའི་གསུམ་གཉིས་སྐྱམ་སྟེ་གསུམ་ཚ་

ལུས་པར། གྱི་མཚོའི་རྩ་ཚིམས་འཇིགས་ནས་ཚོར་བྱ་སྤྲུལ། དེ་ནས་དོན་མཐུན་ཚིམས་
 དང་འགྲོགས་ནས་ལོག་འོང་པས་འདོད་པའི་རླུང་གིས་སྤྱར་དུ་བགྱོད་དེ་རང་
 གི་ཕ་གྱིལ་པོ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་བལྟོད་ཅིང་རབ་དུ་མཁུ། དེ་ནས་ཚོར་བྱ་གྱིལ་མཚན་
 གྱི་ཚེ་ལ་བདགས། རྟོགས་ཀུན་དུ་གཏམ་བསྐྱབས་ཏེ་བདག་གིས་དཀའ་བས་འབད་
 པ་འདི་གཞན་དོན་ཁོ་ལས་རང་དོན་མ་ཡིན། བདེན་པ་དེས་འཇིག་དེན་གྱི་ཁམས་
 ཐམས་ཅད་དབུལ་བ་མེད་ཅིང་བདེ་སྲིད་དང་ལུན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨིང་ཇི་བཅེ་
 དང་སྨིང་སྟོབས་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་དེས་དེ་སྐད་བརྗོད་མ་ཐག་ས་གཞི་མཐའ་དབུས་
 མེད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་རྟོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བབས་ནས། སྨིང་བ་མེད་ཅིང་ཀུན་
 བདེ་བས་ཚོམས་པར་གྱུར་ཅིང་། ཡིད་བཞིན་ཚོར་བྱ་ཡང་སྤྱར་པ་ལྷོག་གྱི་བཀའ་
 བཞིན་སྤྲུལ་ལོ། དེའི་དུས་ཀྱིས་གྱིལ་པོ་དོན་ཀུན་གྲུབ་པ་དེ་ད་ལྟ་ངའོ། ཞེས་འདི་
 ཡང་བརྗོད་འགྲུས་ཀྱི་ཚོས་སྐོར་རོ། མཛོད་བགྱོད་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས།
 དོན་ཀུན་གྲུབ་པའི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་ཚེས་འབྲོག་གིན་གྱིས་པ་རང་
 ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྷེ་ཞེ་བགྱོད་པའོ།།

XLIX.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙུ་དག་པ།

སྐྱང་པོ་ཙན་གྱི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཙོམ་ལུན་འདས་མཉམ་ཡོད་ཀྱི་ནགས་ལྗོངས་སུ་གྱུ་བའི་ཚོ། བྱིས་བདག་
 ལེགས་པ་རབ་སད་ཞེས་པར་བྱ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་གྱུང་། དེ་སྐྱེས་པའི་ཉིན་སྐྱང་
 པོ་ཆེ་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཀྱང་སྐྱེས། མཛོད་ཚིམས་ཀྱང་

XLVI.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙཱ་བྱུག་པ།

བྱས་ཤེས་ཀྱི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་གྱིལ་བྱེད་ཚལ་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ། ལྷས་བྱིན་
 བི་སྤང་བ་དང་རྩོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་གཞོན་པ་ཁོ་ན་བྱེད་ཅིང་། རྒྱུའི་རིགས་
 ལས་སྦྱིས་པའི་སྤྱན་ང་ཡང་ཡིན་པ་ལ། ཁོང་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་མཚན་
 ཡུལ་བྱེད། ད་ཉི་མ་རྣམ་ཅད་གཞན་ལ་གཟི་བྱིན་མི་འབྱུང་བས། དེ་འཛོམས་པ་ལ་
 འབད་དགོས་སྐྱམ་ང་གྱིལ་དང་སྤོག་གིས་མ་བཟོད་པར་རེག་དུག་སྦྱར་ཏེ་རང་
 གི་སེམས་མའི་རྩེ་ལ་བརྒྱུང་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གུས་ལྟར་བྱས་ནས་ཞབས་
 ལ་བྱུགས་ཏེ་སྐྱེ་ལས་མ་ངན་པས་ཕུག་གོ་སྐྱམ་སྟེ། རྣམ་གྱིལ་ལ་སོགས་པས་གཉེན་
 རྣམས་ལ་སྦྱས་པ། བདག་ནི་སངས་གྱིས་ལ་གདུག་པ་དང་གཞོན་པའི་སྤྲི་བ་སྦྱི་བས།
 དེ་རིང་ཞབས་ལ་བསྐྱེད་དེ་ཕུག་འཚལ་བས་རང་རེ་འདོང་ངོ་ཞེས་གཉེན་རྣམས་
 འཁྲིད་དེ་གྱིལ་བྱེད་ཚལ་དུ་ཕྱིན་ནས་ཞབས་ལ་འདུད་ཅིང་དུག་བྱུགས་པས། སངས་
 གྱིས་ཀྱི་ཞབས་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་ལྟར་བསེལ་ལ། ལྷས་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་པའི་འོག་
 ས་ལས་མེསྦར་ཏེ་ཀྱང་པ་དཀྱུག་ཅིང་རྣམ་ཚེན་པོ་འདོན་ཞིང་བདག་ཚོག་གོ་ཟེར།
 དེའི་སྤྲི་བ་པ་རྣམས་ཅིག་ལ་དེ་རྗེ་ལྟ་བུས་བཅོམས་པའི་ཕྱིར་དཔྱལ་བའི་མེ་ཚེན་པོ་
 རབ་དུ་འབར་བའི་ནང་དུ་སྦྱང་ངོ། དེར་ཀུན་ལ་མཚན་པར་གྱུར་པ་ལ་བཀའ་སྦྱུལ་
 པ་སྡོན་གྲོང་བྱེད་དགོ་བའི་དབང་ས་སྟུ། གྱིལ་པོ་ཡིད་བརྟེན་ལ་བྱ་བྱས་ཤེས་བྱ་བ་
 དང་། བྱས་མི་ཤེས་བྱ་བ་གཉིས་བྱུང་བར། བྱས་ཤེས་ནི་རང་གི་གོས་གྱིན་སོགས་
 ཟས་ནོར་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་གཏོང་། སྦྱོན་གཞོན་པ་བྱས་མི་ཤེས་ཀྱི་ཡ་ནོར་བགོས་
 ལས་མིན་པ་སྤོག་གཅིག་པོ་ལ་སྦྱེར་བའི་དབང་མེད་ཟེར། སྦྱིན་པ་རྣམས་འཕྲོག་

བར་བྱེད། དེ་ནས་གྱུ་ལ་པོ་སློབ་གྲོས་དབྱངས་ཞེས་པ། བྱས་ཤེས་ལ་མག་ནས་ཁོང་
 རང་གི་བྱ་མོ་དག་མ་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ ལྡན་པ་གཅིག་ཡོད་པ་སྟེར་བར་བྱས།
 ཡབ་ཡིད་བརྟུང་ཀྱང་དགའ་ནས་ཡེན་པར་འདོད། བྱས་ཤེས་ནི་དབྱུལ་འཕོངས་
 རྣམས་ལ་གདོང་སྤྱིར་གྱི་མཚོར་རིན་ཆེན་ཡེན་པར་གྲུ་གཟིངས་སུ་ཞུགས། གཞན་
 ཡང་ཚོང་པ་མང་པོ་དང་། སྤང་ཤིང་འགྲན་སེམས་ངན་ཀྱང་གུས་གུས་བྱས་པས་
 བྱས་མི་ཤེས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འབྲངས། འདོད་པའི་རླུང་གིས་རིན་ཆེན་གླིང་དུ་སླེབས།
 ཚོང་པ་རྣམས་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་འདོད་ཀྱིས་གྲུ་ཁྲིངས། བྱས་ཤེས་ཀྱིས་ས་གཞི་རི་བའི་
 རིན་པོ་ཆེ་ལྔ་བརྒྱ་འཕུ་བར་གདུམ་སྟེ་རས་མས་མདུད་པ་བཅིངས་ཡོག་ཡོང་བའི་
 ཚོ། རིན་ཆེན་མང་བའི་སྟེང་གི་གྲུ་གུས་པར་རླུང་ཆེན་པོས་གྲུ་ཞིག། བྱས་ཤེས་ཀྱི་
 ཤིང་དུམ་བཟང་། སྤྱན་གྱི་བ་དུ་འཁུར་ནས་གྱི་མཚོ་ལས་སླེལ་ཐུབ་སྟེ། ལལ་དུ་བ་
 ཀྱིས་གཉིད་དུ་སོང་བའི་ཚོ། སྤྱན་ངན་བྱས་མི་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བའི་སེམས་དང་འཕྱ་
 བར་བཅིངས་པའི་ནོར་བུ་མཐོང་ནས་འདོད་པ་སྤྱིས་པ་བཅས། བྱས་ཤེས་ཀྱིས་
 མིག་གཉིས་ལ་མཚོན་བཅུགས་ནོར་བུ་རྣམས་འཁྲེར་ནས་ཡུལ་དུ་འབྱོགས་པར་
 ཕྱིན། བྱས་ཤེས་ནི་ཉི་མ་དག་ཅན་གྱི་ཟིན་པ་བཞིན་སྤྱུག་བསྟེན་ཞིང་། དབྱུལ་
 འཕོངས་རྣམས་ལ་སྤྱིན་པས་རེ་བ་བསྐང་བར་འདོད་ཀྱང་དོན་མ་གྲུབ། ད་ཡོང་བ་
 བདག་འཚོ་ཡང་འབྲས་བུ་མེད་པས་དགོས་པ་ཅི། ད་ནི་ནོར་རྩ་སྟེ་བོ་སྤང་ཞིང་།
 རང་ཉིད་ཁིངས་གལ་ཞི་བ་སྤྱོད་པར་འོས་སོ་སྤྱོད་པལ་བྱས་ཕྱིན་པས་གྱུ་ལ་པོ་སློབ་
 གྲོས་དབྱངས་ཀྱི་གོང་ཁྲིར་དང་ཉེ་བར་སླེབས། བསྐྱང་སློང་བའི་ཁང་བར་ཅུང་རྩ་
 བསྟེད། དེར་གྱུ་ལ་པོ་སློབ་དག་མ་དེས་སྤྱིད་མོས་ཚལ་ལྟ་བུར་ཕྱིན་པས་ཡོང་བ་
 དེ་མཐོང་ནས་གྱུ་ལ་པོ་སློབ་མཚན་བརྟུང་པོ་དང་སྟེ་བ་སྤྱོད་པལ་ཀྱིས་དེ་ལ་ཡིད་
 དགའ་བར་གྱུར། དེ་ནས་ཡབ་ཀྱིས་བྱ་མོ་དེ་ལ་གྱུ་ལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁྱོད་

རང་གང་དགའ་བ་ཞིག་འདམས་ཤིག་གསུངས་པས། ལོང་བ་འབྱུངས་པ་དེ་
 གདམས་ཞེས་བརྗོད་པས་ཡབ་ཁྲིམ་ནས་གྱུ་ལ་པོ་ཐམས་ཅད་བདང་ནས་ལོང་སྤང་
 འདམས་ཞེས་བུ་མོ་ཕྱིར་བརྟེན། དེ་ནས་བུ་མོས་ལོང་བ་སྤྱིད་ཚལ་དུ་བཞག་ནས་ཁ་
 ཟས་སྤངས་ཤིང་དྲིལ་དུ་གཡོག་ལ་བརྟེན། ཅམ་ཞིག་ཡུན་རིང་ཟས་མ་འབྱོར་བས་
 ལོང་བ་བཞེས་སྐྱེས་གྱིས་གདུངས་པའི་ཚོ་གྱུ་ལ་པོའི་བུ་མོ་སྤྱིབས་པར་སྤྱོད་པ།
 རྒྱུད་བདེག་ཞིབ་སྒྲིན་དུ་མི་བྱེད་གྱུ་ལ་པོ་ཡངས་པའི་སྤུན་ལུན་ནིམས་བདང་ནས་ང་
 ལོང་བ་འདམས། གཡོན་ཅན་མ་རྒྱུད་ད་འགྲོད་ནས་བདག་ལ་འཇོམ་བམི་བྱེད་པ་
 ཡིན་ནམ་ཞེས་སྤྱོད་པས། བུ་མོས་འདར་ཞིང་སྤུན་པའི་ངག་གིས་སྤྱོད་པ། མགོན་
 པོ་ཁྲོ་བའི་ཚོག་གིས་མདའ་དེ་ལྟར་མ་མཛད་ཅིག། རྒྱུད་ནི་ལྟར་ཤེས་ཤིང་དྲིལ་དུ་
 བརྟེན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ན། བདེན་པ་དེས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤུན་གཅིག་གསལ་བར་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པས་སྤུན་གཅིག་བཟོ་ལྟར་རབ་དུ་གསལ་བར་གྱུར། དེ་ལ་བུས་
 ཤེས་ལ་མཚན་དེ་རང་གི་བྱང་ཚུལ་ནིམས་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ལང་སྤུན་ཟླ་བུས་
 མི་ཤེས་ལ་འཁོན་སེམས་དང་མི་དགའ་བའི་ནིམ་འབྱུར་ཅམ་མཛད། དེ་བདེན་ན་
 མིག་ལ་གཅིག་ཀྱང་གསལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཞེས་བརྗོད་མ་ཐག་སྤུན་གཉིས་ཀ་འིན་དུ་
 གསལ་བར་གྱུར། དགོ་མ་རབ་དུ་དགའ་ནས་རང་གི་ཡབ་ཀྱི་དུང་དུ་ཕྱིན་ནས་ལོ་
 གྱུས་བཤད་པས་མགུ་ནས་བུས་ཤེས་དང་རང་གི་བུ་མོ་རབ་དུ་མཚོད་ཅིང་བུས་
 ཤེས་ཀྱི་ཡབ་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དུ་བྱོན་པར། ཞབས་ལ་སྤྱི་པོས་གདུགས་ཤིང་དགའ་མགུ་
 ཡི་རངས་ཤིང་གྱུ་ལ་སྤྱིད་ཀྱི་གནས་ལ་བཀོད། ངོ་ཚ་མཛད་པའི་བུས་མི་ཤེས་ཀྱང་
 གཡོ་གྱུས་རབ་དུ་དུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཞབས་ལ་གདུག་ཅིང་སེམས་འཁྲུ་བས་
 གསོད་པའི་བསམ་ངན་ཡིད་ལ་སྤྱོད་པས་ཀྱི་ཉུང་བདག་བསྐྱེད་པས་བདག་བསྐྱེད་པས་
 ཞེས་སྐད་ཅིག་ལ་དབྱེད་པར་རྣམས། དེ་ཉིད་ལྟས་བྱིན་འདི་ཡིན་ནོ། བུས་ཤེས་དེ་

ང་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་ཚམས་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངན་པ་ལ་ཡིད་
འབྱུང་ཞིང་སངས་གྲུ་ལ་ཇེས་སྤྲུ་ཡི་རང་ངོ་། འདི་ནི་བརྗོད་འགྲུས་ཀྱི་ཚོས་སྐོར་
དུ་གསུངས་སོ། མཇུག་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། དུས་ཤེས་ཀྱི་དོགས་
བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་སྐོངས་འབྲོག་གིན་གྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་དུས་པ་ཉླེ་
ཞེ་དུག་པ་ལོ།།

XLVII.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙུ་བདུན་པ།
ས་ལའི་སྤོང་པོའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་གྲུ་པོ་གོ་ས་ལའི་བདག་པོའི་ཚལ་ན་དགོ་
སྤོང་གི་ཚོགས་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་དུ་དགོ་བའི་ཚོས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་རབ་དུ་
དགོ་ལ་སྤོར་བ་སྟོན་པའི་ཚོ། ལྷའི་གྲུ་པོ་གྲུ་མཚོའི་བྱ། ལྷོ་བས་དང་། ཤིན་དུ་སྟོབས་
དང་། དབྱུགས་དང་། དབྱུགས་ཆེན་པོ་ཞེས་སྤྲུ་བཞི་དང་། སྤིང་མི་མངོན་དགའ་
སོགས་ལྷུ་པོ་མོ་ཚམས་མིའི་གཞུགས་སྤྲུ་སྤྲུ་ནས་ཚོས་ཉན་དུ་འདུས་པའི་ཚོ།
གོ་ས་ལའི་གྲུ་པོ་གསལ་གྲུ་པོ་ཀྱང་ཚོས་ཉན་དུ་འོང་སྟེ། གཏུགས་དང་ངོ་ཡབ་
སོགས་ཕྱིར་སློབ་ནས་གསལ་པས་སྟོན་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བར། མི་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་གྲུ་པོ་ལ་ལྷང་བ་དང་། ཕྱག་དང་། ལམ་གོ་སྐབས་བྱེད་པ་ལ། ལྷའི་
བྱ་བཞི་པོ་ནི་སྟོན་སངས་གྲུ་ལ་འཁོར་བ་འཇིག་དང་། གསེར་ཐུབ་དང་། འོད་སྤྲུང་
ཚམས་ལ་ཚོས་ཉན་པར་སྤིང་མོས་བསྐྱུལ་གྱང་ལྷའི་བདེ་བ་དང་འབྱོར་པ་ལ་ཆགས་
ནས་ཚོས་ཉན་དུ་ས་ཕྱིན། སྐབས་འདིར་སྤིང་མོས་བསྐྱུལ་ནས་ཤུག་ཐུབ་པ་ལ་ཚོས་

ཉན་ཅིང་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་ཞབས་ལ་འདུད་ཅིང་། གྱུལ་པོ་ལ་ཕྱག་དང་
 གུས་པ་གང་ཡང་མ་བྱས་པས། གསལ་གྱུལ་ཁྲིམ་ཀྱང་འགྲམ་དུ་ནྟམ་འགྲུང་མེད་
 པ་ལྟར་བྱས། ཐུགས་ལ་དེ་དག་ལ་ཚད་པ་འབེབས་པའི་བསམ་པ་དྲག་པོ་སྦྱིས།
 མཐར་མོ་མོར་འགྲོ་བའི་ཚོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསལ་གྱུལ་ལ་ཞལ་འཇུག་
 མཚན་དེ་བཀའ་སྣུལ་པ། ཡིད་ཀྱི་མེ་ལོང་ཁོང་ཁྲོའི་དུལ་གྱིས་གང་བཞིན་དུ་ཚོས་
 ཉན་ཀྱང་དགོ་བའི་གཞུགས་བརྟན་ཚུང་དུའང་འཚར་མི་ཐུབ་གསུངས་པ་དོན་གོ་
 ཡང་སེམས་ལ་ཁྲོ་བ་མ་སངས་པར། རང་གི་འཁོར་ལྔ་མས་ལ་སྒྲོག་དུ་མངགས་པ།
 མི་དེ་དག་ལས་དུ་རྒྱངས་ཤིག་གསུངས། འཁོར་ལྔ་མས་ཀྱིས་ལམ་དུ་འགྲུགས་
 པས་ཀྱང་ལྔ་མས་ནས་མཁའ་ལ་ཕྱིན་ཏེ་ཁྲིམ་ནས་གནོད་པ་བྱེད་དུ་གོ་ས་ལའི་ཐད་ཀྱི་
 ལམ་མཁའ་ཕྱིན་པ། སངས་གྱིས་ཀྱི་མཁའ་ཏེ་མོ་འགལ་གྱི་བྱ་སྐྱར་དུ་བདང་བས།
 གོ་ས་ལར་སྒྲིན་ཚེན་པོ་འདུས་ཏེ་ཐོག་དང་སེར་བ་དྲག་པོ་འབེབ་པའི་ཚོ་མོ་འགལ་
 བྱས་ཐོག་སེར་ལྔ་མས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་དུ་སྐྱུར། ཡང་ཀྱང་ལྔ་མས་ཀྱིས་མཚོན་ཆ་དང་
 དེའི་ཆར་པབས་པས། གྱུལ་པོ་ལ་འོས་པའི་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཆར་དུ་གྱུར། དེ་ནས་ཀྱང་
 ལྔ་མས་ཁྲོ་བ་ཉམས་ཏེ་རང་གནས་སུ་སོང་། གསལ་གྱུལ་ལྟ་ལ་འོས་པའི་བརྟན་
 བརྟན་དཔག་མེད་འབྱེད་ཏེ་གྱུལ་བའི་དུང་དུ་ཕྱིན་ནས་རབ་དུ་མཚོད། དེར་དགོ་
 སྲོང་ལྔ་མས་ཀྱིས་གྱུལ་པོ་གསལ་གྱུལ་སྟོབས་དང་དཔལ་འབྱོར་རབ་དུ་གྱིས་པ།
 ཚལ་ལྔ་མས་ཀྱང་སྒྲ་ལའི་སྲོང་པོ་བྱར་ཤིང་སོགས་ལོངས་སྟོད་ཀྱིས་གང་བ། ཕུན་
 སུམ་ཚོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་བསོད་ནམས་གང་གི་གྱུ་ཡིན་ཞུས་པར། བཀའ་སྣུལ་པ།
 སྲོན་གོ་ས་ལ་འདིར་བྱ་རམ་ཤིང་གི་ཞིང་ས་ཞིག་བྱང་། དེས་རང་སངས་གྱིས་ཞིག་
 ལ་བྱར་ཆུ་སོགས་ཞལ་ཟས་ཀྱིས་མཚོད་པས། དེའི་རྒྱང་ནད་སངས་ཤིང་མཉེས་
 པར་གྱུར། བསོད་ནམས་དེས་གསལ་གྱུལ་དུ་གྱུར་ནས་འབྱོར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་

དར་གྱུར་དོ། གསུངས། དེར་གྱུ་པ་པོ་དགའ་ནས་འབྱོར་པ་ཕུན་སུ་པ་ཚོགས་པས་
 རབ་དུ་མཚོད་ནས། སྤོན་དགོ་བ་རྒྱུང་དུས་བསོད་ནམས་དེ་ཙམ་ཐོབ་ན། ད་བསོད་
 རམས་ཚེན་པོ་བསམས་པས་ཚོགས་རྗོགས་ཏེ་སླ་མེད་བྱང་རྒྱུ་ཕྱོད་པ་ཐོབ་
 བས་སྐྱམ་པ་ལ། བཀའ་སྐུལ་པ། གྱུ་པ་པོ་དགོ་བའི་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསམས་
 ཀྱང་ཕན་ཡོན་ཆེ་མེད་ཀྱི། འཁོར་བའི་ལམ་ལ་འཁོར་མེར་འཇུག་པ་ལ་སླ་མེད་བྱང་
 རྒྱུ་མི་འབྱུང་གི། སྤོན་རྗོངས་འདིར་ནོར་ཆེན་ཞེས་པའི་དང་འབྱོར་ཕུན་སུ་པ་
 ཚོགས་པ་ཞིག་གིས་སྤྱིན་པ་ལ་འཕངས་མེད་སྤྱོད་ཅིང། ལྷག་སྐྱེ་འགོ་ཉམ་ཐག་
 པའི་ཚེ་རང་སངས་གྱིས་ལྷ་བགྱི་ལ་བསྐྱེན་བསྐྱར་ཚོས་པར་ཞུས། བང་མཚོད་ནས་
 འབྱུང་ཁ་ཟས་ཀྱིས་དབུལ་འཕོངས་ནམས་ཚོས་པའི་སྤྱིན་པ་གྱི་ཆེན་པོ་གྱུར་ཆད་
 མེད་པ་བཏང། རང་སངས་གྱིས་སྤོང་ཕྱག་གཉིས་ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་ཚོགས་པ་ལ་བསྐྱེན་
 བཀའ་ཕུན་སུ་པ་ཚོགས་པས་མཉམ་པར་མཚོད། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱང་དགོ་བའི་
 ཙེ་བ་ཆེ་ཞིང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་གྱུ་ཙམ་དུ་འབྱུར་གྱི། སླ་མེད་བྱང་རྒྱུ་ནི་འཁོར་བའི་
 ལམ་སྤངས་ནས་ཞི་བའི་དྲིང་འཛིན་ཁོ་ན་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། རོར་ཆེན་དེ་ནི་ད་ལྟ་
 ངའོ། ཞེས་གསུངས་པས། གསལ་གྱུ་ལ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ནམས་བསོད་
 རམས་བསམས་པའི་ང་གྱུ་ལ་དང། ཁེངས་གྲགས་ཞིན་དཔེན་པར་རབ་དུ་ཞི་བའི་
 ཚོས་ལ་སྐྱོ་བར་གྱུར་དོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་མཚོད་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཚོས་
 གསུངས་པའོ། མཚོད་བགྱི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་སྤྱི་ལའི་སྤོང་བའི་དོགས་
 བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་སྐོང་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་
 ཞེ་བདུན་པའོ།།

XLVIII.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙེ་བརྗོད་པ།

དོན་ཀུན་གྲུབ་པའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་གྱིས་བྱེད་ཚལ་དུ་བཞུགས་ནས་ཚོས་གསུང་
 བའི་ཞོར་ཞིག་ལ། བཀའ་སྣུལ་པ། སྤོན་གྱིས་པོ་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་དོན་གྲུབ་བྱ་བ་
 བསོད་ནམས་དང་ལྷན་པ་གཅིག་ལ། གྱི་མཚོའི་ནང་གི་ཀླུ་གྱི་མཚོ་ཞེས་པའི་བྱ་དོན་
 ཀུན་གྲུབ་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་སྤྲིང་སྤོབས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཚེ་
 འཕོས་ནས་མིའི་གྱིས་པོ་དོན་གྲུབ་གྱི་བྱར་སྐྱེས། དེ་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷས་གྱི་
 འོད་གྱིས་ས་གཞི་བྱུང་བ་བྱང་། ཚེ་བར་ལོངས་ནས་ལྷ་མིའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་
 བྲགས་པས་བྱུངས་ཅིང་ཀུན་གྱིས་མཚོད་པ་བྱང་། སྐབས་ཤིག་སྤྱིད་མོས་ཚལ་དུ་
 ཤིང་དེ་ལ་བཞུགས་ནས་གཟིགས་སུ་བྱོན་པས་ལས་དུ་མི་གྲོད་པོ་གས་ཤིང་
 འཁོགས་པ་ཞིག་གཟིགས་པས། འཁོར་བའི་ལྷས་འདི་ལ་སྤྲིང་བོ་མེད་པས་
 ཐུགས་སྐྱོ་ཞིང་། སྤྱིད་ཚལ་དུ་ལྷ་ཡང་མ་འདོད་པར་དལ་བུས་འོག་འོངས་པས་
 ལས་ན་མི་དབུལ་འཕོངས་མཛེས་སྐྱུག་དང་བུལ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཞིག་མཐོང་བས་
 སྤྲིང་ཇི་དྲག་པོས་བསམ་པ། གྱི་མ་ས་གཞི་རིན་པོ་ཚེ་སོགས་འདོད་དུགས་གང་
 བའི་སྤྱིང་ན་གཞན་ལ་སྤྲངས་བས། འཚོ་བ་དབུལ་ཞིང་འཕོངས་པས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
 བ་འདི་དག་སྤྱིན་པ་བསྐྱེས་ཏེ་སེར་སྣ་བུས་པའི་ལྷ་སྤྲིན་ཡིན། འདི་དག་ལ་
 སྤྲིང་བ་མི་སྤྱིར་བ་ཡང་སྤྱིག་པའི་ལས་སྐྱེས་པའི་འོས་ཡིན། དབུལ་བ་འདི་དག་
 བསྐྲངས་ཀྱང་དྲག་དུ་ལྷོགས་སྐྱོས་དང་མི་འབྲུལ་བ་ནི་གྱི་མ་བསོད་ནམས་མ་
 བསལས་པ་ཡིན། འགྲོ་བ་དབུལ་འཕོངས་ཐམས་ཅད་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་བདག་ནི་གྱི་

མཚོ་ནམ་ལོར་བྱ་རིན་ཆེན་ལེན་དུ་འགྲོ་ལོ་སྐྱམ། སལ་ལྷུས་ཤིང་གནང་བ་ཐོབ་མྱེ
 རོན་མཐུན་ཚོང་པ་མང་པོ་དང་བཅས་ལྷུ་གཟིངས་སུ་ཞུགས་སྟེན། དེ་ནས་རིན་ཆེན་
 སྲིང་དུ་སྦྱས་པ། བྱིད་ཅོམས་རིན་པོ་ཆེ་གང་འདོད་ཚོམ་པ་བསྐྱུས་ཤིག། བདག་
 ལ་འདི་དག་གིས་དགོས་པ་མེད། བྱིས་ཀྱི་མཚོན་ན་རིན་ཆེན་འོད་ལྡན་མང་པོ་ཡོད།
 བདག་ནི་ས་སྟེང་གི་དབུལ་འཕོངས་ཅོམས་ཀྱི་དོན་དུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་ལེན་པ་
 ལ་འབད་བཅོམ་བྱ་བ་ཡིན། ལྷུའི་གྱུ་ལ་པོ་གྱུ་མཚོའི་བྱིས་ན་བསམ་འཕེལ་ཡིད་
 བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་ཡོད་པ་ཐོས། དེ་སྤངས་ནས་འཇོམ་བྱ་སྲིང་གི་འགོ་བདུལ་
 འཕོངས་ཅོམས་བདེ་སྦྱིད་ལ་འགོད་པར་འདོད། དེའི་བདེན་པས་བྱིད་ཅོམས་ང་དང་
 མ་འཕྲད་པར་མི་བདེ་བ་དང་འབྲེགས་པ་གང་ཡང་མི་ཡོང་ངོ་གསུངས། ལྷིང་
 ལྷོ་བས་ཅན་དེ་ཅུ་པོ་ལ་རྣམ་ཅམ་ལ་ཞག་བདུན། ལོང་བུ་ཅམ་ལ་ཞག་བདུན་ལྷུས་རྣམ་
 ཅམ་ལ་ཞག་བདུན། མགུལ་སྐེ་ཅམ་ལ་ཞག་བདུན། ལྷུས་རྣམ་པར་ཞག་བདུན་བགེལ་
 ལས་ཕྱིན། དེ་ཐོན་ནས་སོ་དུག་ཅན་དང་མཐོང་བའི་དུག་ཅན་འཕྲད་པར་བྱམས་པ་
 རྫོམ་པས་དུག་ཅོམས་ཞི། དེ་ནས་བཞོད་སྦྱིན་འབྲུག་པའི་སྲིང་དུ་སྦྱེབས།
 བྱམས་པ་རྫོམས་པས་དེ་དག་ཞི་དུལ་གྱི་སྦྱས་པ་བྱིད་ཀྱི་བཞིན་དོན་སྦྱབ་ཅིང་མཐར་
 མངས་གྱིས་ཐོབ་པས་བདག་ཅག་ཀྱང་བྱིད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཟེར། དེ་ནས་
 འཇིགས་རྩང་ཉམ་ང་སྟོན་པོའི་སྲིང་དུ་སྦྱེབས་དེ་དག་ཀྱང་བྱམས་པས་རབ་དུ་
 མཚོན་ཅིང་སྤྲུལ་པ་ལ་བཀའ་ནས་སྐད་ཅིག་ལ་ལྷུའི་པོ་བྱང་དུ་བསྐྱུལ། དེ་ནས་བདེ་
 སྦྱིད་དང་དཔལ་འབྱོར་ལྷ་དང་མཉམ་པ་འདུག་ཀྱང་། ལྷུག་བསྐལ་གྱི་ཚོང་འཇི་སྐྱེ
 མང་པོ་འདུག་པ་ཐོས་ནས་ཐེ་ཚོམ་མྱེ། མདུན་དུ་ལྷུའི་བྱ་མོ་བྱང་བ་ཅོམས་ལ་ཅི
 ཡིན་དྲིས་པས། དེ་དག་ཀྱང་ལྷ་ངན་དང་ཤུགས་རིང་འདོན་ཅིང་ཁའི་ཅུ་འདབ་ནག་
 དུག་གིས་བྱས་ནས་སྦྱས་པ། འདིར་ལྷུའི་གྱུ་ལ་པོའི་བྱ་ཆེ་པོས་དོན་ཀྱང་གྲུབ་པ་

ཅེས་བྱ་བ་ཚེ་འཕྲོས་པས་དེའི་སྐྱབ་བསྐྱེལ་ད་དུང་མ་སངས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བས།
 དོན་ཀུན་གྱུ་བ་པས་རང་ཡུལ་མཐོང་ཞིང་ངོ་ཤེས་པས་དགའ་བ་དང་བཅས་ལྟུང་པོ་
 བྱང་ནང་ལྷ་གྲོལ་དུང་དུ་བྱིན་པས། ལྷ་གྲོལ་ཡབ་ཡུམ་གྲིས་ཀྱང་ངོ་ཤེས་ནས།
 བྱ་རྒྱུར་ཤོག་ཅེས་ཀུན་རབ་དུ་དགའ་བར་གྱུར། དེར་མིའི་བྱར་སྐྱེས་པའི་གདམ་
 དང་། ལྷ་མཚོར་འོང་བའི་ལྷ་རྒྱུན་རྣམས་བཤད་པས་ལྟུང་གྲོལ་པོས་སྐྱས་པ།
 བྱ་བདག་གིས་མགོ་བེའི་ལྷ་ལོད་བཞིན་ཞོར་བྱ་འདི་ཁྱེད་ཀྱི་བྱུག་དུ་བསྐྱེལ་ལ།
 འབྲས་བུ་མེད་པར་མ་ཞོག་པར་འགྲོ་བའི་དོན་ལྷ་ཚེན་པོ་མཚོར་ལ་སྐྱར་བདག་ལ་
 རྒྱུར་སྐྱིན་ཞེས་ཞེས་གཙུག་གི་ཞོར་བྱ་བཀོལ་ནས་བྱུལ། དོན་ཀུན་གྱུ་བ་རབ་དུ་དགའ་
 ལྷེ་བྱིར་འོག་གྲུ་གཟིངས་དང་ཉེ་བར་སྐྱེབས་པའི་ཚེ་ལྷ་མཚོའི་རྣམས་མཐོང་ནས།
 ཁྱེད་ཀྱི་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བྱ་དེ་ཅི་འདྲ་སྐྱོན་ཟེར་བར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསམ་པ་དུང་
 པོས་ལག་པ་གཏེངས་ནས་བསྐྱེད་པས། ཞོར་བྱ་ཉེ་མའི་འོད་ལྗང་འབར་བ་མཐོང་
 བས་ལྷ་དེ་སྐྱབ་དོག་གི་ལག་པའི་ཐམ་མོ་བསྐྱེད་ནས་ཞོར་བྱ་ལྷ་མཚོའི་གཏོང་དུ་
 ཤོར། ངས་ཤིན་དུ་དགའ་བས་སྐྱབ་པའི་ཞོར་བྱ་འཛེལ་བས་བསྐྱེད་པ། ཀྱི་མ་ཁྱོད་
 ཀྱི་སྣང་བས་སྐྱིག་པའི་ལས་བྱེད་པ་འདི་མི་རུང་། གཞན་ལ་བྱེད་པར་འཕགས་པ་
 མཐོང་ན་འབྲན་སེམས་དང་སྣང་སེམས་བྱེད་པ་འདི་བསེལ་བསེལ་འདྲ་ཡང་སྐྱར་
 པའི་མེས་བསྐྱེད་པ་དང་འདྲ། གཞན་ལ་སྐྱོ་བ་དང་མགུ་བ་བསྐྱེད་ན་བསོད་ནསས་
 དང་བྲགས་པ་ག་བྱར་ལྗང་དཀར་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་བསྐྱེད་པའི་ཡིན།
 ལྷ་རྣམས་བདག་གི་ཞོར་བྱ་སྐྱེད་པས་གསུངས། གལ་སྟེ་མི་སྟེར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གནས་ལྷ་
 མཚོ་འདི་སྐྱེས་པར་བྱའོ། ཞེས་ཡང་ཡང་སྐྱས་ཀྱང་མ་སྐྱིན་པས། བྱ་བྱིན་གྱི་
 ལྷ་ལྷ་གསུམ་སྐྱེལ་བའི་སྐྱོད་རི་བྱའི་ཁྱོད་པ་ལྷ་བྱ་བདད་པ་དེས་ལྷ་མཚོ་ལས་ཚུ་
 ལྷངས་ནས་བར་སྐྱང་ལ་གཏོར་བས་ལྷ་མཚོའི་གསུམ་གཉིས་སྐྱེ་བསྐྱེད་པ་ཆ་

ལུས་པར། གྱི་མཚོའི་ལྷ་ཞེས་འཛིགས་ནས་ནོར་བུ་སྤྲུལ། དེ་ནས་དོན་མཐུན་ཞེས་ས་
 དང་འགྲོགས་ནས་ལོག་འོང་བས་འདོད་པའི་རླུང་གིས་ལྷུང་དུ་བགྱོད་དེ་རང་
 གི་ཕ་གྱིལ་པོ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་བལྟོད་ཅིང་རབ་དུ་མགུ། དེ་ནས་ནོར་བུ་གྱིལ་མཚན་
 གྱི་རྩེ་ལ་བཏགས། རྩོགས་ཀུན་དུ་གཏམ་བསྐྱབས་ཏེ་བདག་གིས་དགའ་བས་འབད་
 པ་འདི་གཞན་དོན་ཁོ་ན་ལས་རང་དོན་མ་ཡིན། བདེན་པ་དེས་འཛིག་དེན་གྱི་ཁམས་
 ཐམས་ཅད་དབུལ་བ་མེད་ཅིང་བདེ་སྲིད་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོང་ཇི་བཅེ་
 དང་སྟོང་སྟོབས་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་དེས་དེ་སྐད་བརྗོད་མ་ཐག་ས་གཞི་མཐའ་དབུས་
 མེད་པ་རིན་པོ་ཆའི་ཆར་རྩོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བབས་ནས། སྟོང་བ་མེད་ཅིང་ཀུན་
 བདེ་བས་ཚོམས་པར་གྱུར་ཅིང་། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཡང་སྤྲར་པ་ལྷུག་གྱིལ་གྱི་བཀའ་
 བཞིན་སྤྲུལ་ལོ། དེའི་དུས་ཀྱིས་གྱིལ་པོ་དོན་ཀུན་གྲུབ་པ་དེ་ད་ལྟ་ངའོ། ཞེས་འདི་
 ཡང་བརྗོད་འགྲུས་ཀྱི་ཚེས་སྟོར་རོ། མཚན་བགྱིད་དབུག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས།
 དོན་ཀུན་གྲུབ་པའི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མེད་འབྲོག་གིན་གྱིས་པ་རང་
 ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་ཞེ་བགྱིད་པའོ།།

XLIX.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙུ་དགུ་པ།

སྐང་པོ་ཙན་གྱི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ཀྱི་ནགས་ལྗོངས་སུ་གྱུ་བའི་ཚོ། བྱིས་བདག་
 ལེགས་པ་རབ་སང་ཞེས་པར་བྱ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་གྱུང་། དེ་སྐྱེས་པའི་ཉིན་སྐང་
 པོ་ཆེ་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཀྱང་སྐྱེས། མཚན་དོམས་ཀྱང་

ནོར་གྱིས་གང་། བུའི་མིང་ལ་གྲང་པོ་ཅན་ཞེས་བདགས། དེ་ཆེར་ཡོངས་ནས་རྒྱ་བ་
 ལྷར་མཛེས་ཤིང་དཔའ་ཚོལ་དང་ལྡན་པར་གྱུར། དེའི་ཚེ་གྱུལ་པོ་གསལ་གྱུལ་ལ་
 བུ་མོ་ལུས་ཚེས་གོས་ཀྱི་དྲིལ་ས་དང་ལྡན་པ་ཅེག་སྐྱེས་པ། མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་
 བ་ཞིག་སྐྱེས་པར་མིང་ཡང་ཚེས་གོས་བུ་མོ་ཞེས་བྲགས། རྣམས་ཤིག་གཞིན་ཏུ་
 གྲང་པོ་ཅན་སྐྱེད་མོས་ཚལ་བལྟ་བུ་ཕྱིན། ཚེས་གོས་བུ་མོས་ཀྱང་སྐྱེད་ཚལ་དུ་ཕྱིན་
 པས། བཞེག་གི་བཞེག་མཐོང་བས་སོ་སོ་མཛེས་སྤྲུལ་ལ་ཡིད་ཆགས་ཤིང་འདོད་
 པས་ངོ་ཚ་བུལ་བའི་ཚེས་འགྲུར་སོ་སོར་སྟོན་ཅིང་། རང་རང་གི་བཞེགས་སྤྱིན་
 པས། བཞེག་ཀ་སོ་སོའི་བཞེགས་བུད་ཡིད་ལ་དྲན་པས་བཞེག་ཀྱང་མི་ཁྲག་པར་
 གྱུར། དེ་ནས་གྲང་པོ་ཅན་གྱི་པ་ལ་ལོ་གྱིས་བཤད་པས་པས་སྤྲོས་པ། བུ་འདི་ནི་
 ཡུལ་སྤོགས་ལ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་གྱུལ་པོའི་སྤྲོས་མོ་ཡིན། འདི་ལུ་ཅག་ལ་
 ཅིའི་ཕྱིར་འོང། བུང་བ་ཚེས་ས་རང་མཉམ་སྐྱེད་ཚལ་ལ་ཆགས་ན་བདེ་བ་ཡིན། རྗོན་
 ཤིང་ཆེན་པོ་ལ་ཆགས་ན་བུང་བ་ཚེས་ས་ཚོག་པའི་གྱུ་ཡིན། གྱུལ་པོ་ཆེན་པོ་ལ་བུ་
 མོ་སྤོང་བའི་གཏམ་བརྗོད་ཀྱང་མི་ལུས། འོན་ཀྱང་པན་རྒྱན་སྟོན་གྱི་ལས་དབང་ཡོད་
 བའེས་པ་མེད། བུ་ཁྱོད་རང་ཡོན་དན་དང་ལྡན་པས་བཙུན་ཞིང་གྱུལ་པོ་ལ་གྲུས་
 པར་མཛོད་ཅེས་ཟེར། དེ་ནས་གྲང་པོ་ཅན་གྱིས་རང་གི་གྲང་ཆེན་མཚོག་ལས་
 བསེར་གྱི་མཚེ་བ་བཞེགས་གྲངས་ཏེ་འབྱེད་ནས་གྱུལ་པོ་མཇལ་བར་ཞུས་ཏེ་བུལ་
 བས་ཤིན་དུ་མཉེས། ང་ལ་བསེར་གྱི་བང་མཛོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཁྱོད་ཀྱི་བསེར་
 ལ་དགའ་བ་མེད་མོད། ཁྱོད་ཀྱི་མཛེས་སྤྲུལ་དང་སྤྲོ་མཁས་པ་སོགས་ཡོན་དན་ལ་
 མཁུ་བ་ཡིན་པས། འདོད་དོན་ཅི་ཡོད་སྤྲོས་ཤིག་སྤྱིར་བ་ཡིན་གསུངས་པས། གྲང་
 པོ་ཅན་གྱིས་བུ་མོ་སྤོང་མ་ལུས་པར། བདག་ནི་གྱུལ་པོ་ཆེན་པོ་སྤྱིན་ཅུར་གྱིས་བསྐྱང་
 དུ་གསོལ། རོར་སོགས་འདོད་པ་གང་ཡང་མེད་ཞུས་ནས་ལོག་ཕྱིན། ཡང་དེ་

གཉིས་སོ་སོར་ཡིད་ལ་འབྲེང་ཞིང་ཕན་ཚུན་ནས་ཡང་ཇི་སྲིད་དུ་བྱམ། དེ་ནས་
 སྤང་པོ་ཅན་གྱི་གསེར་གྱི་མཆེ་བ་གསར་པ་སྐྱེས་པའི་ཚོ་སྤངས་ནས་གྱུ་ལ་པོ་ལ་
 འབྲུལ་ཞིང་། གང་མ་མཁམས་པས་བྱིད་པ་མཁམས་པས་འོས་ཤིང་འདྲ་ཚགས་པའི་
 ཚོག་བརྗོད་ན་ཕྱི་བ་མོར་སྐྱས་ཀྱང་ཀུན་མཁུ་ཞིང་། མོངས་པས་ངོ་བལྟོད་དང་
 ཞོགས་སྤོངས་སྐྱས་ན་འཇམ་པོར་བརྗོད་ཀྱང་ན་བ་ཚ་བའི་གྱུ་ཡིན་ཞིང་། དེས་
 གང་མ་རིགས་པར་བརྗོད་པ་ལ་གྱུ་ལ་པོ་མཁུ་ལྟེ་ཤིན་དུ་མཚའ་བས་ཕྱོད་ཡང་ཡང་
 གྱུ་ལ་པོ་བལྟེན་པ་ལ་དོན་ཡོད་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་པས། གུས་པས་འདུད་པ་ལ་བདག་
 གི་བང་མཚོད་རྣམས་སྦྱིན་ཀྱང་འགྲོད་པ་མེད་པས་ཅི་འདོད་སྦྱོས་ཤིག་གསུངས་
 པས། དེས་བདག་ལ་ཞོར་སོགས་དགོས་པ་མེད། དམ་པ་ལ་བལྟེད་ནས་འདོད་
 དོན་ངེས་པར་གནང་ན་མཚོག་ཡིན་ཞུས་པས། འོ་ན་ཅི་འདོད་སྦྱོས་ཤིག་གསུངས་
 པར། བདག་ལ་གྱུ་ལ་པོ་འི་བྱ་མོ་སྤངས་ཞུས་པས། གྱུ་ལ་པོས་བསམ་པ། མ་སྦྱིན་
 བཞིས་ཉལ་དུ་དམ་པ་བལྟེན་པ་ལ་དོན་མ་ཐོབ་པས་བདག་ངན་པར་འགོ། སྦྱིན་ན་
 འབངས་ལ་བྱ་མོ་ལྟེར་དུ་མི་རུང་བསམ་ཡིད་གཉིས་སུ་གྱུར་ལྟེ། དོ་རྒྱལ་ངས་
 བསམ་མནོ་གཏོང་བས་ཇི་སྲིད་སུ་ཤོག་ཅིག་གསུངས། དེ་སོང་ཇི་སྲིད་གྱུ་ལ་པོས་སྦོན་
 པའི་གཚོ་བོ་ལ་གོས་སྐྱས་པ། བཞེན་ལྷ་སྤང་པོ་ཅན་ལ་བྱ་མོ་སྤངས་ཟེར་བར་ལྟེར་
 བཁམས་སྤངས། ད་སྦྱིན་ན་བྲན་ལ་བྱ་མོ་འོས་ཇི་ལྟར་དུག་གསུངས་པས། སྦོན་
 པོས་ཞུས་པར། ད་ཕྱོད་ལ་གསེར་གྱི་སྤང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཞོན་ལ་ཤོག་བྱ་མོ་སྦྱིན་གྱི།
 དེ་མིན་ན་སྦོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟེར་དུ་མི་འཇུག་གསུངས་དང་། སྤང་ཆེན་ས་དུལ་
 བས་བཞེན་དུ་གལ་གཏུབ། དེའི་ངོ་ཚས་སྤོང་དུ་འོང་མི་ལུས་ཞུས་པ། དེ་བཞིན་
 གསུངས་པས་ནང་པར་བཞེན་ལྷ་གསེར་སྤང་ལ་ཞོན་རང་གི་འཁོར་གཡོག་རྣམས་
 འབྲིད་ནས་བག་མ་ལེན་དུ་འོངས་གྱུ་ལ་པོས་གཟིགས་ནས་ངོ་མཚར་ཆེ་བར་

དགོངས། གསེར་སྲུང་དེ་ལ་གྱུ་པོས་ཚིབས་པས་གཡོ་མགུལ་ཙམ་མ་བྱས།
 ཡང་གཞིན་ནས་གཞིན་པས་གང་འདོད་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་གྱུ་པོ་ཡ་མཚན་ཏེ་གཞིན་
 ལཱི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་སྲུང་པོ་འདི་རྣམས་སྤྲུལ་པར་འདུག། འདི་ལ་བདག་གི་བྱ་
 མོ་སྤར་བ་སྐལ་བ་བཟང་སྣམ་ཏེ་སྤྱོད། བྱ་མོ་ཡང་རབ་དུ་དགའ་སྤེ་གཞིན་ནུ་ལ་
 མཚོག་དུ་གསུམ་པས་མཚོད། དེ་ནས་དེ་གཉིས་ཤིན་དུ་མཛེའ་བས་དབལ་འབྱོར་གྱི་
 ཡུན་རིན་འཚོ་ཞིང་གྱུ་པོ་ཡང་དགའ་ནས་གཉིས་ཀ་པོ་བྱང་དུ་བོས། འདོད་ཡོན་
 གྱི་ཚོམ་བར་བྱས་ཏེ། བྱིད་གཉིས་བསོད་ནམས་དང་ལས་དབང་ཅི་ཡིན་ཞུ་བ་དང་
 བཅས་སངས་གྱིས་ཀྱི་ཞལ་མཇལ་དུ་འབྲོའི་ཞེས་བྱ་མོ་མཁའ་བ་གྱུ་པོ་སློན་འཁོར་
 དང་བཅས་པ་གྱུ་པོ་བྱེད་ཚལ་དུ་ཕྱིན། གྱུ་པོ་བྱེད་ཚལ་མིག་གི་མཐོང་མཚམས་ནས་
 ཏེ་སོགས་གཞག་ནས་ཞབས་ཀྱིས་བྱོན། བཅོམ་ལྷན་དུང་དུ་ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་བརྟེན་
 སྤྱི་དུང་དུ་འཁོད་ནས་གསོལ་བ། གཞིན་ནུ་འདི་དབལ་འབྱོར་དང་ལྷན་ཞིང་།
 ཅི་འདོད་ཐམས་ཅད་གསེར་གྱི་སྲུང་པོ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། བདག་གི་བྱ་མོ་འདི་སྤྱི་ས་
 ཏུས་ནས་ཚོས་གོས་ཀྱིས་བྱོན་པ་ཞིག་བྱུང་། འདི་ཉིད་ཤིན་དུ་ཡིད་མཛེའ་བ་སྣོང་
 ལྟར་འབྲལ་མི་ཤོད་པ། ལས་ཀྱི་གྱུ་རྒྱེན་ཅི་ཡིན་ཞུས་པར། བཀའ་སྤྱུལ་བ།
 གྱུ་པོ། འདི་དག་བསོད་ནམས་ལས་བྱུང་བ་སྤེ། འཇིག་རྟེན་ན་འདོད་དོན་འབྲུབ་
 པ་དང་། དབལ་འབྱོར་གྱི་ཆེ་བ་དང་། བྱ་བ་འོས་པ་དང་། མཛོས་པ་དང་། ལེགས་
 པ་གང་བྱུང་བ་དེ་དག་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ཡིན། སློན་སངས་གྱིས་ནོམ་གཟིགས་
 དགོ་སློང་དང་བཅས་པ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་མཉམ་ཡོད་དུ་གྱུ་བའི་ཚོ།
 བྱིམ་ཞིག་དང་བྱ་མོ་ཞིག་ཤིང་གི་སྲུང་པོ་ཆེ་ལེགས་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ་ལམ་ན་རྩེད་མོ་
 བྱེད་ཅིང་འདུག་པས། སངས་གྱིས་འཁོར་བཅས་མཐོང་ནས་སྐྱེ་འཛོམས་བྱ་ན་དའི་
 གསེར་འོད་པད་འདབ་གྱིས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་དད་ཅིང་གསུམ་པས་བརྟེན་དེ་ཅིང་ཚའི་

རྒྱང་པོ་དེ་ཕྱལ་ནས་ཞབས་དུང་དུ་འཁོད་པར། སངས་གྲུས་ཀྱིས་ཐུགས་བརྗེ་བས་
 ཤིང་གི་རྒྱང་པོ་ལ་ཞབས་པད་རེག་ཅིང་དེ་དག་གི་མོས་པ་ཡང་དག་པ་མ་བྱིན་ནས།
 བྱི་ཕུས། བཅའ་རྒྱུ་འབྲུག་གི་གུར་ནས་གསེར་གྱི་རྒྱང་པོ་འདི་བཞེད་པ་དང་། རིགས་
 དང་། མཐུད་དང་། འགྲོར་པ་དང་། ལེགས་པས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་དུ་འཚོ་བར་གྱུར་ཅིག་
 ཅེས་པ་དང་། བྱ་མོས་སངས་གྲུས་ཀྱི་ཚོས་གོས་མཛེས་པ་མ་བྱོང་ནས། བདག་སྐྱེ་
 བར་ཚོས་གོས་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག་བསམ། དེ་དག་གིས་བསམ་པ་བཞེད་སྐྱབ་
 པར་སངས་གྲུས་ཀྱི་བསྐྱོ་བ་མཛད་པས། དེ་གཉིས་གཞེན་ལྷ་རྒྱང་པོ་ཅན་དང་། ཚོས་
 གོས་བྱ་མོ་འདི་གཉིས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་པས་གྱུ་ལ་པོ་རབ་དུ་དགའ་
 ནས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་ཞབས་ལ་གཙུག་གི་བདུད་དེ་པོ་བྱང་དུ་ལོག་གོ། གཞེན་ལྷ་དང་
 བྱ་མོ་གཉིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཚོས་གསུངས་པ་ཐོས་ནས་ཆགས་བྲལ་ཡང་
 དག་པ་གྱུང་ལ་སྐྱེས་ཏེ་གཉིས་ཀ་རབ་དུ་བྱུང་བས་ཉོན་མོངས་པའི་དབྱ་བ་དུལ་ཞིང་
 ཡང་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་པོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་མཛད་པས་ཚོས་
 གསུངས་པའོ། མཛད་བགྱི་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས་རྒྱང་པོ་ཅན་གྱི་དེགས་
 བརྗོད། ལྷན་མོང་འབྲོག་གིན་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྐྱེ་ཞེ་དག་པའོ།།

LIBRARY
1892

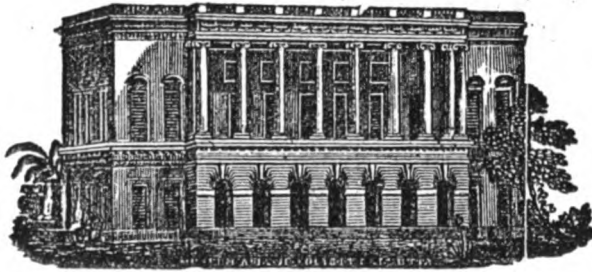
110/11
7/22/92

BIBLIOTHECA INDICA ;

COLLECTION OF ORIENTAL WORKS

PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY OF BENGAL
NEW SERIES, No. 815.

APPENDIX
TO
PAG-SAM THI SIN

NOW FIRST EDITED

BY

SARAT CHANDRA DAS, C. I. E.,

ASSOCIATE MEMBER, AS. SOC., BENG.

FASCICULUS III.

CALCUTTA :

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS,

AND PUBLISHED BY THE

ASIATIC SOCIETY, 57 PARK STREET.

1892.

LIST OF BOOKS FOR SALE

AT THE LIBRARY OF THE

ASIATIC SOCIETY OF BENGAL,

No. 57, PARK STREET, CALCUTTA.

AND OBTAINABLE FROM

THE SOCIETY'S LONDON AGENTS, MESSRS. KEGAN PAUL, TRENCH,
TRÜBNER & CO., LD.

PATERNOSTER HOUSE, CHARING CROSS ROAD, LONDON, W. C.

Complete copies of those works marked with an asterisk * cannot be supplied—some
of the Fasciculi being out of stock.

BIBLIOTHECA INDIOA.

Sanskrit Series.

Advaita Brahma Siddhi, (Text) Fasc. I—IV @ /6/ each	Rs.	1	8
*Agni Purāṇa, (Text) Fasc. II—XIV @ /6/ each	...	4	14
Aitareya Aranyaka of the Rig Veda, (Text) Fasc. I—V @ /6/ each	...	1	14
Aṇu Bhāṣyam (Text) Fasc. I—II	...	0	12
Aphorisms of Sāṅḍilya, (English) Fasc. I	...	0	6
*Aphorisms of the Vedānta, (Text) Fasc. VII—XIII @ /6/ each	...	2	10
Aṣṭasāhasrikā Prajñāpāramitā, (Text) Fasc. I—VI @ /6/ each	...	2	4
Aśṭavaidyaka, (Text) Fasc. I—V @ /6/ each	...	1	14
Avadāna Kalpalatā, (Sans. and Tibetan) Vol. I, Fasc. I—III; Vol. II, Fasc. I @ 1/	...	4	0
*Bhāmati, (Text) Fasc. II—VIII @ /6/ each	...	2	10
Brahma Sūtra, (English) Fasc. I	...	0	12
Bṛihaddevata (Text) Fasc. I—III @ /6/ each	...	1	2
Bṛihadharma Purāṇa, (Text) Fasc. I and II @ /6/ each	...	0	12
*Bṛihat Aranyaka Upanishad, (Text) Fasc. VI, VII & IX @ /6/ each	...	1	2
* Ditto (English) Fasc. II—III @ /6/ each	...	0	12
*Bṛihat Saṃhitā, (Text) Fasc. II—III, V—VII @ /6/ each	...	1	14
*Chaitanya-Chandrodaya Nāṭaka, (Text) Fasc. II—III @ /6/ each	...	0	12
Chaturvarga Chintamani (Text) Vols. I, Fasc. 1—11; II, 1—25; III, Part I, Fasc. 1—18. Part II, Fasc. 1—9 @ /6/ each	...	23	10
*Chhāndogya Upanishad, (English) Fasc. II	...	0	6
*Dasarupa, (Text) Fasc. II and III @ /6/	...	0	12
Gopatha Brahmana, (Text) Fasc. I—II	...	0	12
*Hindu Astronomy, (English) Fasc. II—III @ /6/ each	...	0	12
Kāla Mādhava, (Text) Fasc. I—IV @ /6/ each	...	1	8
Kātantra, (Text) Fasc. I—VI @ /12/ each	...	4	8
Kāthā Sarit Sāgara, (English) Fasc. I—XIV @ /12/ each	...	10	8
*Kāushitaki Brahman Upanishads, (Text) Fasc. II	...	0	6
Kūrma Purana, (Text) Fasc. I—IX @ /6/ each	...	3	6
*Lalita-Vistara, (Text) Fasc. III—VI @ /6/ each	...	1	8
Ditto (English) Fasc. I—III @ /12/ each	...	2	4
Madana Pārijāta, (Text) Fasc. I—IX @ /6/ each	...	3	6
Manutikā Sangraha, (Text) Fasc. I—III @ /6/ each	...	1	2
*Mārkaṇḍeya Purāṇa, (Text) Fasc. IV—VII @ /6/ each	...	1	8
Mārkaṇḍeya Purāṇa, (English) Fasc. I—II @ /12/ each	...	2	4
*Mīmāṃsā Darṣana, (Text) Fasc. II—XIX @ /6/ each	...	6	12
*Nārada Pancharātra, (Text) Fasc. IV	...	0	6
Nārada Smṛiti, (Text) Fasc. I—III @ /6/	...	1	2
Nyayavārtika, (Text) Fasc. I	...	0	6
*Nirukta, (Text) Vol. I, Fasc. 4—6; Vol. II, Fasc. 1—6; Vol. III, Fasc. 1—6; Vol. IV, Fasc. 1—8 @ /6/ each	...	8	10
*Nītisāra, or The Elements of Polity, By Kāmandaki, (Sans.) Fasc. II—V @ /6/ each	...	1	8
Nyayabindutika, (Text)	...	0	10
Nyaya Kusumājñali Prakaraṇa (Text) Vol. I, Fasc. 1—6; Vol. II, Fasc. 1—2 @ /6/ each	...	3	0
Parīśiṣṭa Parvan, (Text) Fasc. I—IV @ /6/ each	...	1	8

(Continued on third page of Cover.)

L.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་པ།

ལས་བཅུ་སྟུང་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་དུ་བཞུགས་ཤིང་། ལོག་ལྷ་ཅན་གྱིས་བསྐྱེད་
 བའི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་བྱུང་མེད་རྣམས་སྟོན་པའི་གྲགས་པ་གཞིས་པ་ལ་བརྩོན་པས།
 དེ་དག་ལུས་མ་སྦངས་པར་དབྱེ་བར་རྒྱུངས། དེ་ནས་ཆུ་ལྷང་ཡོངས་སུ་ཚོགས་
 པ་དྲི་བུལ་རྒྱུ་བཞུང་བ་མེད་པ་ཅེས་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆའི་ཐེངས་སྐྱེས་དང་། གསེར་གྱི་
 བད་འདབ་གྱིས་པའི་གེ་སར་པ་དུའི་བྲི་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་བཞུགས་ཤིང་།
 འཁོར་རྣམས་ལ་ལས་ཀྱི་གྱུར་སྟོང་ཚུལ་གྱི་ཚོས་གསུངས་པར། ལས་འབྲས་ཀྱི་
 ཚོས་ཆད་པ་དེ་ཉན་དུ་ཐུགས་བརྩེ་བས་ཤུ་རིའི་བྱ་འབོད་པར་མོ་འགལ་གྱི་བྱ་
 བཏང་བས། ཤུ་རིའི་བྱ་བྱ་ཚོད་སྤང་བའི་རི་ལ་ཁབ་དང་སྐྱད་པས་ཚོས་གོས་སྟོང་
 བས་ཚེ། མོ་འགལ་བུས་ཤུ་རིའི་བྱ་སེར་མ་རེངས་པར་བུས་ཏེ་སྟུར་དུ་རྩྭ་ཤོག།
 ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་རྒྱུ་བཞུང་བ་མེད་པ་ན་དག་སྟོང་རྣམས་ལ་ལས་ཀྱི་ཚོས་
 སྟོན་པས་ཉན་དུ་ཤོག། གལ་ཏེ་སྟུར་དུ་མི་འགོ་ན་བདག་གིས་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲུང་གི་
 སྐྱེས་པས། ཤུ་རིའི་བུས་རེ་ཞིག་བདག་གིས་བྱ་བ་འདི་གྲུབ་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོབས་
 བརྩེ། ཞེས་སྐྱེས། དེ་ནས་བྱ་ཚོད་སྤང་རིའི་རྩེ་ལ་རང་ཉིད་བཏགས་པས།
 མོ་འགལ་བུས་སྒྲུངས་པས་རི་འགལ་ཞིང་ཤུ་རིའི་བུས་རྒྱན་པོ་ལ་བཏགས་པ་མོ་
 འགལ་བུས་སྒྲུངས་པས་ལྷའི་གནས་ཀྱང་རྣམ་པར་གཡོས། ཤུ་རིའི་བུས་རི་རབ་
 ལྷུང་དོགས་སྟོན་པའི་བཞུགས་ཁྲི་གསེར་གྱི་བད་གཏན་ལ་བཏགས་པས། མོ་འགལ་
 བུས་གཡོས་འགལ་མ་ལུས་པར་ཤུ་རིའི་བྱ་རྩྭ་འབྲུལ་གྱི་ལ་བར་བྱར། དེ་གཉིས་རྩྭ་

འབྲུལ་གྱི་སྤྱོད་པའི་དུང་དུ་བསྐྱོད་པས། ལྷ་དགའ་བོ་དང་། ཉི་དགའ་ལྟི་ས་ཀྱང་
 འཇིགས་ནས་ས་འོག་ནས་འཕྱོལ་དེ་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་
 ཞིང་འགོད། དེར་དགོས་ཤིང་མཉམས་ཀྱི་མོ་འགལ་བུ་རྩེ་འབྲུལ་གྱི་མཚོག་ཡིན་ཀྱང་།
 །ཤ་རིའི་བུ་རྩེ་འབྲུལ་གྱི་ལ་བ་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། སྤྱོད་པས་སྤྱོད་བུང་གསུངས་པ།
 སྤྱོད་ལྷ་ར་ཆ་སྤྱིར་དུང་སྤོང་དུང་དུང་བྲིས་པ་ཟེར་བ་གཉིས་བུང་བས། མས་ཞིག་དེ་
 གཉིས་ཆར་དང་ཆར་མེད་ལ་འགལ་བའི་གཏམ་གྱིས་གཤགས་འདྲིན་པར། དུང་
 རྩོས་ནས། བྲིས་པའི་རལ་པ་དུང་གི་ཀོང་པ་བཞག་པས། བྲིས་པས་སྦྱས་པ། སང་
 ཉི་མ་ཤར་བ་དང་ཕྱོད་ཀྱི་མགོ་བོ་དུམ་བུར་གྱུར་ཅིག། ཅེས་བརྗོད་པས། དུང་གིས་
 སྦྱས་པ་འོ་ན་ཉི་མ་མི་འཆར་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པས། ཉི་མ་མ་ཤར་བས་
 འགོ་ཀུན་སྦྱུན་པར་གྱུར། དེ་ལ་བྲིས་པའི་དུང་དང་སེམས་ཚན་ཀུན་ལ་བརྟེན་བས་ས་
 བཞི་མགོ་བའི་ཚུལ་དུ་བྲས་དེ་ཉི་མ་ཤར་དུ་བརྟུག་པས། ས་བཞི་དུམ་བུ་བཞིར་
 གྱུར་རོ། དུང་གི་མོ་འགལ་གྱི་བུར་སྦྱེས། བྲིས་པ་ནི་ཤ་རིའི་བུར་སྦྱེས་པ་སྟེ་དེའི་
 ཚོང་འདྲིས་པ་གྱུལ་བར་གྱུར་རོ། དེ་ནས་འཁོར་མཉམས་ཀྱིས་ཞུས་པ། བཙོམ་ལྷན་
 འདས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདི་སྐྱེ་འགོ་ཀུན་ལ་སྦྱིན་ངེས་ཤིང་། ལས་ཀྱིས་གྱུ་མཐུ་
 བཙོན་པས་སངས་གྱིས་ཡེས་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་འང་ལས་ཀྱི་ལྷོ་སྦྱིན་ཕྱོངས་གསུངས་
 པ་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས་ཞུས་པས། བཀའ་སྤྱུལ་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞབས་ལ་
 རྗོད་ཅེས་ཕོག་པས་མཐེ་བོང་སྣང་པ་དང་གཅིག། སང་ལྗང་ཐུར་མས་ཞབས་ཕྱག་
 སྟེ་མ་བུང་བ་དང་གཉིས། བསོད་སྟོམས་མ་ཐོབ་པར་སྣང་བ་ཟེར་སྟོང་པར་སྣང་བ་
 དང་གསུམ། མཚེས་མ་རབ་དུ་བུང་བའི་བརྗོད་གྱི་བདག་ལ་སྣང་བ་དང་བཞི། ཡང་
 མི་བདེན་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ཀྱི་བདག་ལ་སྣང་བ་དང་ལྔ། ཤེ་རན་དུ་དུ་ཀོ་ཏ་རིའི་ནས་
 དུལ་གསོལ་བ་དང་དུག། ལོ་དུག་དུ་དཀའ་ཐུབ་སྣང་བ་དང་བདུན། ལུས་ལ་རབ་

བཞོན་གྱི་ནད་ཀྱི་རིག་པ་དང་བསྟུན། ཡུལ་འདི་རིགས་ཞུས་པའི་ཚེ་དབྱེ་
 བསྟུང་བ་དང་དག། ལུས་ལ་རྒྱུང་གི་སྐྱུ་གྱུ་བ་བསྟུང་བ་དང་བཅུ། དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་ལས་ཀྱི་གྱུ་རེ་རེ་འབྲས་བུ་རེ་རེ་སྦྱེ་བ་ཀུན་དུ་སྦྲིན་ཅིང་། ད་ལྟོ་སངས་གྱུ་ས་
 ཅས་ཀྱང་། ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་དེ་ལྟར་སྟོང་བ་ཡིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལས་
 ཀྱི་འཚིང་བ་དམ་པོ་ནས་ཡང་འབྲལ་བ་མེད་པར་འགོ་ཡང་གྱི་ནས་འབྲེངས། བུང་
 རྩོད་དུ་མ་དུ་ན་ན་རྩོད། དཔེན་པར་བཞགས་ཀྱང་སྦྲན་ཅིག་དུ་འཇུག། ས་སྦྱོགས་གང་
 དུ་དོན་ཞུས་པའབྲལ་ཀྱང་ལས་ནི་དེ་ཅུ་གྱུ། གྱི་མཚོར་བཞུགས་ཀྱང་ལས་ནི་མཉམ་
 པོར་འཇུག། རི་རབ་རྩེ་ལ་འཛོལ་ས་ཀྱང་ལས་ནི་མཉམ་པོར་འཛོལ། བསྟུ་བྱིན་
 བཞགས་སུ་སྦྱིན་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ཀུན་དུ་བཞོན། ས་འོག་མི་མངོན་བཞགས་སུ་ཡིབ་ཀྱང་
 ལས་ནི་གསལ་ཞིང་འབྲལ་བ་མེད། འཁོར་བའི་གྱི་མཚོར་ལས་ཀྱི་བོ་རྒྱ་བས་གཡོ་
 ཞིང་གང་གི་འང་འགོག་མི་ཐུབ། སྦྱེ་བའི་ལྷོན་ཤིང་གསར་པར་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
 སྦྱིང་བས་དྲིལ་དུ་འབྲལ། ལས་ནི་དགོ་སྦྱིག་གང་ཡང་ཤིང་ལྟར་བཅད་ཀྱང་མི་ཚོད་རྩེ་
 ལྟར་བཞུས་ཀྱང་མི་འགོངས། ལྷགས་ལྟར་བདོར་ཀྱང་ཟད་པ་མེད། དགོ་བའི་
 ལས་ནི་རྒྱབ་ལྟར་མཛེས་ཀྱང་སྦྱིག་པའི་ལས་ནི་ཐིག་ལེ་ནག་པོ་ལྟར་བཞོན། སྦྱིག་
 པའི་ལས་ནི་དུག་སྐྱུ་ལ་གཞུག་གི་འོར་བུ་ལྟར་ཕན། ལས་དཀར་ནག་འབྲེས་མ་
 ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་དཀར་ནག་སོ་སོར་བྱིས་པའི་རི་མོ་ལྟར་གསལ་ཞིང་སྦྲིན་
 པའོ། ཅེས་གསུངས་པར་འཁོར་ཞུས་ཀྱིས་ལས་བཅུ་པོ་དེ་དག་སོ་སོར་གྱི་ཞུས་
 པས། བཀའ་སྐུལ་པ། རྩོན་གོང་ཁྱེར་ཀར་པ་ཏར་བྱིས་བདག་ཁར་བཏེལ་འོར་
 ཐུག་ཅིང་བུ་མང་རྩེང་མ་དང་བཅས་འབྱོར་བ་གྱུ་ས་ཞིག་ལ། མ་མི་གཅིག་པའི་
 སྦྱིན་རྒྱ་བྱིས་པ་སྦྱག་རྒྱ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། ཅུས་ཞིག་བྱིས་བདག་གི་རྩེང་མ་
 ཅག་པོ་ཞིས་པ་སེམས་མ་འུངས་པ་ཞིག་ཡོད་པས་སྦྱས་པ། རྗེའི་སྦྱས་པོ་མ་ཡིན་

བའི་མ་མ་གཅིག་པའི་སྐྱུན་འདི་དུག་གི་ལྗོན་ཤིང་དང་འདྲ། སྐར་ལོར་ལྷོ་མ་འདི་
 ལ་ཕྱེད་བཤོས་ཤོར་འགྲོ། འདི་ད་ལྷ་བསམ་དཀ་ཅད་ལ་སྐྱུན་བཞིན་མཚོག་དུ་ཕན།
 མི་ལྷོ་མ་གཉེན་སྦྱོང་བ་མང། ལོར་སྦྱོང་བ་ག་ལ་བཟོད། ལོར་ཉམས་ན་སྤང་ཆེན་
 འབྲུལ་བ་དང་འདྲ། ཞེས་སྐྱུ་མ་པས། བྱིས་བདག་གིས་སྐྱུ་ག་པའི་ཚོག་དེ་ཐོས་
 བསམ་བསམ་ཞིང་འདར་ནས་རྒྱུང་མ་ལ་སྐྱུ་མ་པ། བྱིད་ཀྱི་མཚོན་བསམ་ཕན་པར་བཟོད་
 ཀྱང། འདི་ལོ་སྤྲི་ག་པའི་གྲོ། ཕྱི་རོལ་ལོར་གྱི་ཡན་ལག་འདོད་ནས་རང་གི་ཡན་
 ལག་གཅོད་པ་སྲུ་ཡོད། ལོར་གྱི་དོན་དུ་སྤྲི་ག་གསོག་པ་མི་རུང། ལས་ངན་པ་དེས་
 རྐྱད་ཅིག་ལ་བརྒྱག་པར་གྱུར་ཞིང། ལོ་མ་སྤྲི་ན་རི་གཟར་གྱི་རྒྱ་བོ་བཞིན་སྐྱུ་མ་བརྒྱུག།
 ལོར་ཉམས་ཀྱང་གསོ་རུ་ཡོད་སྤྱོད་རྒྱལ་ཉམས་ན་གསོ་བཤམས་མེད་ཞེས་སྐྱུ་མ་ནས།
 སྐྱུ་གསོད་པའི་འདྲུ་ཤེས་མེད་པར། རྒྱུང་མ་དེས་ཡང་ཡང་གྱུ་ན་དུ་ནན་གྱི་བརྒྱུ་
 བསམ་བྱིས་བདག་དེ་རྒྱུང་མ་དང་མཚོན་བསམ་ངོ་མ་བརྒྱུག་པར་བྱུང་མེད་དབང་ཆེ་
 བའི་ལྗོ་གོས་ལ་སྐྱུ་གྱི་རྣོན་པོ་ལྷ་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་དུས་བྱར་གཅོད་པ་ཡིན་
 པས། བྱིས་བདག་གིས་སྐྱུ་རྒྱ་དེ་མེ་དོག་འཕྲ་རུ་བཏང། མི་མེད་ནགས་གསེབ་
 རྐྱད་མི་ཐོས་པའི་སར་རྩོ་གྲིབ་ནས་བསམ། བྱིས་བདག་དེ་ང་ཡིན་དེ་སྤྲི་ག་པ་དེའི་
 ལོ་མ་སྤྲི་ན་སྐྱུ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱོང་ཞིང། ལས་ཀྱི་ལྷག་མས་ད་ལྷ་མཐེ་བོང་རྩོས་
 བརྒྱད་པ་འདི་ཡིན་གསུངས། ཡང་དེད་དཔོན་དོན་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་གྲུ་གཟིངས་སྲུ་
 ལྷགས་དོན་མཐུན་ཚོང་བ་མང་པོ་དང་བཅས་རིན་ཆེན་གླིང་ནས་འདོད་པའི་རྒྱུང་
 གིས་ལོག་འོང་བའི་ཚོ། དེད་དཔོན་གཞན་གྱི་མཚོར་དོན་གཉེར་བ་ཞིག། དེད་དཔོན་
 དོན་བྱིན་ལ་དེན་བཅོལ་ཏེ་བཅུག་པ། དེས་སྤང་བའི་ངན་སེམས་ཀྱིས་གྲུ་གཟིངས་
 ལ་སྐྱུ་མ་པའི་བྱུག་པ་འབྲུག་པར་བཅོམས་པས། དོན་བྱིན་གྱིས་མཐོང་ནས་ཡང་
 དང་ཡང་དུ་བཀག་གྱང། དེས་སྤང་བའི་ངན་སེམས་ཀྱིས་བྱུག་པ་འབྲུག་ཅི་ཐུབ་

བྱས་པར། དོན་ཤིན་གྱིས་གྲུ་བྱིངས་དོགས་རང་དང་ཚོང་པ་བྱིངས་སྐབས་པའི་
 ཕྱིར་སྤང་སེམས་ཅན་གྱི་མི་ནག་དེ་ལ་འགྲོ་གྲོལ་བྱེ་གསལ། དོན་ཤིན་དེ་ད་ལྟང་
 ཡིན། སྤང་བའི་ངན་སེམས་ཅན་དེ་བསལ་དཔའི་ཚོས་སྤྲིན་སྤྲེ་བ་མང་པོར་རྒྱུང་ནས།
 ད་ལྟའས་ཀྱི་ལྷག་མའི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཅིག་ལྷན་པས་ཀྱང་པར་སེར་སྤིང་གི་མི་གྲུང་
 པའོ། ཡང་སྤོན་ཀ་ཤིདི་གོང་དུ་ལྷུ་པ་རིན་ཞེས་བྱ་བའི་རང་སངས་གྱིས་ཤིག་
 བསོད་སྤོས་མཚན་བསལ་འདོད་པའི་རྒྱུང་བཟེད་ཁེངས་པ། འབྲས་མེད་གཡོ་ལྷན་
 ཞེས་བྱ་བས་ལག་པས་རྒྱུང་བཟེད་དཀྲུགས་ནས་སལ་འཕལ། དེ་ད་ལྟང་ཡིན། རང་
 སངས་གྱིས་ཀྱི་རྒྱུང་བཟེད་འཕོ་བའི་ཚོས་སྤྲིན་ཆེན་པོ་སྤྲེ་བ་མང་པོར་སྤྲུང་གྲང་
 ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་རྒྱུང་བཟེད་ལྷན་པས། ལན་འགའ་བསོད་སྤོས་མ་ཐོབ་རྒྱུང་བཟེད་
 རྒྱུང་པར་གྲུང་པའོ། ཡང་སྤོན་དག་བཙོམ་པ་བ་ཤིག་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་དྲུངས་ཤིང་
 རབ་དུ་ཞི་བ་ཞིག་ཡོད་པ། གོང་པ་ཚོས་ཀྱིས་སྤྲེད་ཚལ་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་
 བཞེངས་ཏེ། དེར་བཞུགས་ནས་དྲུང་དུ་བཀྲར་སྤྱི་ཆེན་པོ་བྱེད་པའལ། དེའི་སྤྱན་རླབས་
 ལྷན་རྒྱུ་རྩེ་ཞེས་པའི་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ། བ་ཤིག་ལྷན་གྱི་གསལ་པས་
 བཀྲར་སྤྱི་བྱེད་པའལ་ལྷན་རྒྱུ་རྩེ་ལྷན་དོག་དྲུག་པོས་སྤང་སེམས་ཀྱིས་སྤྲུང་གང་ཐུབ་
 བྱེད་ཅིང་། སྐབས་ཤིག་བ་ཤིག་ལྷན་གྱི་ལྷན་གྱིས་ཆེན་པོ་ལ་འཕྲོས་པའི་གོས་བཟང་
 པོ་རྒྱུང་ཞིག་ཐུལ་བ། སྤྱན་རླབས་ཉེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྲིན་གྲང་། ལྷན་དོག་གི་
 སེམས་ཞེས་པའི་བཞི་བརྒྱུག་པར་དཀའ་བས། ལྷན་རྒྱུ་རྩེ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་བསྐྱུང་
 མ་མང་དུ་གསོ་ནས་གོས་རྒྱུང་དེ་སྤྲིན་ནས། མི་བཞུགས་གྱི་གང་ནས་བྱུང་འདྲི་ན་བ་
 ཤིག་སྤྲུང་བྱིན་བྱུང་སྤོས་ཤིག་བྱས་པས། མོས་བྱོན་ནས་དེ་བཞིན་སྤྲུང་པས། གོང་
 བྱིར་བཞོམས་ལོག་ལྷན་གྲུང་ཏེ་རྒྱུ་ཤིས་མཚལ་བར་བསམ་བཀྲར་སྤྱི་ཆེད་པར་
 བྱུང། ལྷན་རྒྱུ་རྩེ་དེ་ད་ལྟང་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའལ་སྤྲུང་པའི་ཚོས་སྤྲིན་སྤྲེ་བ་མང་

བོར་སྐྱོངས་ཤིང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་མཁེེ་ཆ་གས་ཀྱི་མཛེས་མ་རབ་དུ་བྱུང་བའི་བརྗོད་
 གྱི་སྤྲད་པའོ། །ཡང་སྤོན་ལྟ་ར་ཏ་སིར་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པའི་དྲང་སྤོང་གོ་དམ
 མངོན་ཤེས་ལྟ་ཐོབ་པ་ཞིག་དཔེན་པར་གནས་ཤིང་། སྤོང་བྱིར་དུ་སྤྲད་ཚེང་མ་བར་
 མོ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱུང་མེད་ཞིག་ཡོད་པར། ལྟ་ར་ཏ་སིརི་སྤྲེས་བྱ་གཡོན་ཅན་པདྨའི་
 ཅོ་ལག་ཞེས་བྱ་བ་ཅིག་ཡོད་པས། བར་མོ་ལ་མཚན་མོ་སྤྱོད་པའི་དུས་བྱས་ཏེ་
 གོས་དང་གྱིན་སྦྱིན། དེ་ནས་དགོང་ཁའི་མཚམས་གཞན་ཚེང་པ་ཞིག་གིས་བར་
 མའི་སྤོར་ཕྱིན་ཏེ་གཡོག་མོ་ཆུ་སྦྱིན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཀ་ལ་པ་ནི་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ཏེ་
 བར་མོ་དང་འགྲོགས་པའི་འཕྲིན་བྱས་པར། བར་མོས་སྤྲེས་པ་བདག་དོ་ལྟ་
 སྤྲེས་བྱ་བ་ད་ཅོ་དང་དུས་བྱས་པས་ནང་པར་གྲོག་གིས་ཟེར། གཡོག་མོས་དེ་བཞིན་
 བྱས་པས། ཚེང་པ་ན་རེ་དོ་ལྟ་བུ་འོངས་པ་ཕྱིར་སྤོག་ནས་ནང་པར་འོང་སི་ཐུབ་ཟེར་
 བར། གཡོག་མོས་བར་མོ་ལ་སྤྲེས་པ། སྤྲད་ཚེང་མ་དང་གྱུ་བའི་མུད་ན་པ་
 འདྲ། སྤྱི་བོ་མང་བོ་འདྲུ་ས་ཡིན། དེ་གཉིས་སྤོང་པར་ལྷས་ན་ཡོན་དན་མེད། གཅིག་
 ཐལ་བའི་ཇེས་སྤྱུ་གཅིག་འཇུག། གཞན་དག་འགྲུག་ཅིང་ཐམས་ཅད་འདྲུ་ན་སྤྲད་
 ཚེང་མཛེས་མ་ཡིན། དེ་ལ་ཟས་ནོར་འོངས་སྤོང་ཆར་བཞིན་འབབ། བར་མོ་བྱིང་
 མཛེས་ཤིང་ཡོན་དན་ལྡན་པས་སྤྱི་བོ་འདྲུ་བ་ཀུན་སྐྱོངས་པར་མཛོད། དེའི་ཕྱིར་དོ་
 ལྟ་ནས་སྤོང་ལ་ཚེང་པ་འདི་བཞེན་ལ་ཀ་ལ་པ་ནི་ལྟ་བུ་བོ་འདི་འོང། དེ་ནས་
 སྤྲེས་བྱ་བ་ད་ཅོ་བཞེན་ཞེས་སྤྲེས་པས། བར་མོས་ཁྲུས་བྱས་བྱིན་དང་མེ་དོག་
 འཕྲོང་བས་མཛེས་པར་སྤྲེས། ཚེང་པ་ནང་དུ་བོས་ཤིང་དགའ་མགུར་སྤོང་བའི་ཚོ།
 སྤྲེས་བྱ་བ་དྲུ་འི་ཅོ་ལག་སྤྲེས་ཏེ་གཡོག་མོས་ལོ་གྱུས་སྤྲེས་པས་པད་ཅོ་ཁྲོས་ཏེ་
 ནང་དུ་ཞུགས་ནས་བར་མོ་བསམ། གཡོག་མོས་སྤྲད་བདང་བས་པད་ཅོ་བྲོས་ནས་
 སྤྱི་གྲུག་གིས་སྤྲེས་པ་དེ། གོ་དམ་བསམ་གཏན་པའི་སྤྱི་ལ་བའི་འགྲུ་དུ་བོར།

མི་ཚམས་ཀྱི་དེ་བརྗོད་ནས་གྱིལ་པོའི་དྲུང་དུ་སྤྱལ། གསལ་ཤིང་ལ་བསྟོན་བྲིས་ས་
 ཀྱིས་ཚད་བཀའ་ཅད། སྐྱེས་བུ་པད་ཅེས་དེ་མཐོང་འགྲོད་ནས་ཉེས་པ་འདི་ནི་བདག་
 གི་གསལ་ལོ་ཞེས། བསྐྱེད་ཅི་ལག་དེ་ནི་ད་ལྟ་ཉིད་ཡིན་ནོ། རང་སངས་ཀྱིས་ལ་
 སྐད་པའི་ཚམས་སྟོན་གྱི་སྐྱེ་བ་འབྲུམ་སྤྱལ་དུལ་བར་སྤྱལ་བསྐྱེད་པ་ལྟའི་སྐྱེད། དེའི་
 ལས་འབྲས་ཀྱི་ལྷག་མས། ད་ལྟ་སྤྱེགས་ཀྱི་བྱ་མའི་ཚུན་གྱིས། སྐྱེ་བོ་ཚམས་ཐེ
 ཚོམ་ཞིང་སྐད་པ་ཚེན་པོ་བརྗོད་པ་དེའི་ལས་ཀྱི་ལྷག་གོ། ཡང་སྤོན་གྲོང་ཁྲིམ་གཉེན
 ལྡན་དུ་སངས་ཀྱིས་ཚམས་གཟིགས་དག་སྤོང་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་ལ། གོང་ཁྲིམ་གྱི
 སྐྱེ་བོ་ཚམས་ཀྱིས་ལོངས་སྤོང་སྤྱན་སྤྱུམ་ཚོགས་པས་མཚོད་པའི་ཚོ། བསམ་བློ་མ
 ཐར་ར་ཞེས་པ་སྤྱལ་དོག་གིས། དག་སྤོང་མགོ་རེག་འདི་དག་ལོངས་སྤོང་གྱི་མཚོད་
 པའི་འོས་མིན། འདི་དག་གིས་ཁ་ཟམ་ནི་ཀོ་ཏ་རའི་ནས་ཅུལ་པ་ཟ་བའི་འོས་ཡིན
 ཞེས་བརྗོད་པས་སྐྱེ་བ་མང་པོར་དེའི་ལས་ལྷོངས་ཤིང་ད་ལྟ་ཀོ་ཏ་རའི་ནས་ཅུལ་ལྟ
 བ་གསུམ་ཟེས་པ་དེ་དེའི་ལས་ཀྱི་ལྷག་མའོ། ཡང་ང་སྤོན་བསམ་བློའི་བྲིའུ་ལྟ་ད
 ར་ཞེས་པར་གྱུར་པའི་ཚོ། མཚོད་ཡུལ་སངས་ཀྱིས་ལོ་དུག་ཁ་ཟམ་མཚོང་བ་
 ལྟ་བུའི་སྐད་པ་བརྗོད་པས་སྐྱེ་བ་མང་པོར་ལས་འབྲས་ལྷོངས་ཤིང་། ད་ལྟ་ཡང་ལོ་
 དུག་དུ་དཀར་བུ་སྤོང་པའོ། དེ་ལྷག་གུང་ཚུབ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་མཚོང་ངོ།
 ཡང་སྤོན་གྲོང་ཁྲིམ་ཀར་པ་ཏར་བྲིས་བདག་ནོར་ལྡན་ཞེས་པ་ལ་བྱུང་བལ་ལྡན་ཞེས་
 པ་ནད་ཀྱིས་བཀྲུངས་པར། སྤྱན་པ་ཁ་བའི་བཞེན་ཞེས་པར་གྱུར་ཚོ་ནད་པ་དེས་
 བོས་པས། སྤྱན་པས་ནོར་མང་པོ་སྤྱིར་དུ་རི་ནས་སྤྱན་བཟང་པོ་སྤྱིན་པས་བྱུང་ནད་
 ལས་གྲོལ། ནད་པ་དེའི་ཕས་སྤྱན་པ་ལ་ཅི་ཡང་མ་སྤྱིན། དེ་ནས་ནད་གཞི་ཡང་ཡང་
 ལངས་པས་སྤྱན་པ་ཡང་ཡང་བོས་པར་ནོར་ཅི་ཡང་མ་སྤྱིན། དེ་ནས་སྤྱན་པ་ཁྲོས་
 ནས་བདག་གིས་དོག་དུ་སྤྱན་བཟང་པོ་སྤྱིན་ཞིང་ནད་པ་ནད་ལས་ཡང་ཡང་གྲོལ་བར་

བྱས་ཀྱང་། བདག་ལ་ཅི་ཡང་མི་ལྟར་བ་འདི་ལྟ་ན། ལྷན་ཚད་སྤྱོད་པོ་གཞན་གྱི་སྒྲིན་
 བ་ལ་རྩིས་སྤྲོ་ག་ལ་འོང་སྒྲིམ་པའི་བསམ་པ་ལོག་པ་ཤར་ནས། ལྷོ་མ་ཚད་པའི་
 སྒྲིན་སྒྲིན་བས། གན་པ་དེ་གྱུ་མ་དུ་མ་བྱུར་ཚད། སྤྱི་ག་པ་དེའི་ནོམ་སྒྲིན་སྤྱོད་པ་མི་ཤྲག་
 བ་གྱུའི་བར་དུ་སྤྱོད་ས་ནས་ལས་ཀྱི་ལྷག་མས་ད་ལྟ་ཡང་རབ་གཞོན་གྱི་ནད་ཀྱིས་
 བདབ་པའོ། ཡང་སྤོན་ཉ་པ་ནོམས་ཀྱིས་ཉ་ཚེན་པོ་གཉིས་བརྒྱུད་སྤྱོད་ཤ་གཞོན་པའི་
 ཚོ། ང་ཉ་པའི་བྱར་བྱར་པས་མཐོང་ནས་ཉ་ཤ་གཞོན་པ་ལ་དགའ་བ་ཚེན་པོ་བྱས།
 སྤྱོད་པ་གཞན་དུ་ཡང་ནོམ་སྒྲིན་མང་པོ་སྤྱོད་ས་ཤིང་། ད་ལྟ་ཡང་ཤྲོ་ལྷོ་མས་ཉ་མས་
 པའི་ཚོ། རྣམ་ཅིག་ལ་མགོ་བོ་ནད་ཀྱིས་བདབ་པ་འང་དེའི་ལས་ཀྱི་ལྷག་གོ། ཡང་
 ང་སྤོན་སྤོངས་ཀྱི་བྱར་དུ་བྱར་པའི་ཚོ། ལོགས་པོ་བྱར་སྤོབས་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
 གཡུལ་འབྱོར་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཅོལ་འབྲན་བས། དེའི་གྲོབ་ནོམ་པ་གཉིས་སྤྱོད་
 བས་སྤྱི་ག་པ་ཚེན་པོ་དེའི་ནོམ་སྒྲིན་སྤྱོད་པ་མང་པོ་སྤྱད་ཅིང་། ད་ལྟ་ཡང་རྒྱུད་གི་ནད་
 ཀྱིས་གྲོབ་དུ་གཟེར་བ་འདི་དེའི་ལས་ཀྱི་ལྷག་མའོ། དེ་ལྟར་སྤོན་མེད་པའི་བྱར་རྒྱལ་
 དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་སངས་གྱིས་ཐོབ་ཀྱང་། སྤོན་གྱི་དགོ་སྤྱི་ག་གི་ལས་ཀྱི་ལྷག་
 མའི་ཆ་ཤས་ངས་པར་འབྱུང་ན། སྤྱོད་པོ་ཀུན་ལ་སྤྱོད་པ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་
 པའི་བདེ་སྤྱུག་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་སྤོན་བསམ་གས་ཀྱི་ལས་ལ་སྤོན་པའོ། ཞེས་
 གསུངས་པས། འཁོར་ནོམས་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཚེས་ཤིང་གྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྤོང་
 ལེན་ལ་ཤིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱར་དོ། འདི་ཡང་སངས་གྱིས་འབྲས་བུའི་མཚན་པས་
 ལྷོ་མ་ཚད་ཀྱི་ཚོས་གསུངས་པའོ། མཚན་བསྟེན་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ལས་
 བཅུ་སྤྱད་པའི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཚེ། ལྷན་སྤོངས་འབྲོག་གོན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་
 ལོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྤྱོད་པུ་བཅུ་པའོ།

LI.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཙེ་གཅིག་པ།

གསེར་ལྷན་གྱི་རྟོགས་བརྗེད་ནི།

བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་པར་དང་ར་ད་བདུལ་ཞེས་པ་ནས། གསང་བས་དབཱེ་
 བའི་ནགས་སུ་གཤེགས། དེར་བསྱོ་བྱིན་ལ་སོགས་འཁོར་མོས་སེས་སུ་འབྲངས་
 ཤིང་། སྱོལ་བས་ཞལ་འཇུག་མཛད་པས་བསྱོ་བྱིན་གྱིས་སྱོལ་མཚན་མེད་པར་སངས་
 སྱིས་འཇུག་པ་མ་མཛད་ན། ད་ལྟ་འཇུག་པའི་སྱོལ་ཚེལ་གས་ཞུས་པས། བཀའ་
 ལྷུལ་པ། འདིར་བདག་གི་སྲོན་གྱི་སྲོད་པ་དེ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན། སྲོན་གྲོང་བྱིར་
 ལྷུལ་ལྷན་བྱ་བར། སྲོང་བྱིར་གྱི་གཙོ་བོ་བྱུང་མེད་སྲིན་པ་དང་། ཚུལ་བྲིས་ས་དང་།
 སེམས་ཚན་ལ་བྱམས་པས་བཙེ་བ་གསེར་ལྷན་མ་ཞེས་གྲགས་པ་ཞིག་བྱུང་། མས་
 ཞིག་དེས་དབཱེ་པ་ཞིག་དུ། གཞན་བྱུང་མེད་བྱ་བཙས་ནས་ལྷོགས་པས་བཟོད་མེད་
 དུ་གྱུར་པ། སྲིན་མོ་བཞིན་བྱ་དེ་ཟེ་བར་བཙོམས་པ་ཞིག་མཐོང་བས་སྲིང་ཇི་རབ་དུ་
 སྱིས་པས། ཀྱེ་མ། འདི་ལ་ལྷེར་བའི་ཟས་བདག་གིས་ལན་དུ་ཕྱིན་ན། སྲིག་མོ་
 འདི་བཀྲོས་གྲགས་བྱུང་དེ་ཟེ་དེས། བདག་གིས་བྱུང་དེ་འབྲེར་ནས་ཟས་ལེན་དུ་
 བྲིས་ལ་སྲིན་ན་དེའི་བར་ལ་འདི་འཆི་བར་འདུག། ད་ཅི་དྲག་བསམ་ཞིང་། སྲིང་པོ་
 མེད་པའི་བྲམ་འདི་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་སྲོན་ལམ་བདེ་བ་ནས་སྲུག་བཟུལ་འདི་ལས་
 སྲོལ་བར་བྱ་སྐྱམ་སྟེ། རང་གི་རྣམ་གཉིས་བཙེད་སྟེ་བྱུང་མེད་དེ་ལ་སྲིན་པས་མ་བྱ་
 གཉིས་ཀའི་སྲོག་འཚོ་བར་གྱུར། དེའི་སྲིན་པ་འཇིག་དེན་གསུམ་དུ་གྲགས་ཤིང་།
 བསྱོ་བྱིན་བྲམ་ཟེའི་གཟུགས་ཀྱིས་འོང་ནས་བྲོད་རྣམ་སྲིན་པས་མི་འགྲོད་དམ་ཟེར་
 བར། བདག་རྣམ་སྲིན་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དང་། འགྲོད་པའི་ཆ་ཤས་ཙམ་མེད།

དེ་བཞེན་ན་བདག་གིས་ལུས་འདི་བྱད་མེད་ཀྱི་མ་ཡིན་པ་སྐྱེས་པའི་ལུས་སྲུ་གུར་
 ཅུ། ཞེས་བཟོད་པ་ཙམ་གྱིས་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་སྲུ་མ་ཚོགས་པའི་སྐྱེས་
 པའི་ལུས་སྲུ་གུར། དེའི་དུས་སྲུ་གོང་ཁྱེར་ལྷུ་དྲུལ་ལྡན་གྱི་གྱུལ་པོ་ལྷུ་དྲུལ་ཞེས་པ་
 ཚོ་ཚད་རྫོགས་ནས་འདས་པས་ལུལ་དེའི་གིན་པ་དང་། རྫོན་པོ་དང་། རྫོ་ལྡན་ཅོམས་
 གོས་བྱས་ཏེ། ལྷུ་དྲུ་བྱད་མེད་སྐྱེས་པར་གུར་པ་གསེར་ལྡན་འདི་གྱུལ་པོའི་འོས་
 མོ། ཞེས་གྱུལ་པོར་དབང་བསྐྱར་མངའ་གསོལ། དེས་གྱུལ་སྲིད་ཚོས་ཀྱིས་ལུན་
 རིང་བསྐྱངས། མཐར་ཚོ་འཕོས་ནས་ཚོང་དཔོན་ཞིག་གི་བྱ་སྡིང་སྟོབས་མཚོག་
 ཅེས་བྱ་བར་སྐྱེས། སྐྱོན་པ་ལ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་དབུལ་འཕོངས་ཀུན་
 རྫོངས་ཤིང་། ཅམ་ཞིག་དེས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་བྱ་ཤིན་དུ་ལྷོགས་པ་ཅོམས་མཐོང་ནས་སྲུ་
 གྱིས་རང་གི་ལུས་ལ་ཤགས་ཏེ་གན་གྱིལ་དུ་ཉལ་ནས་སྐྱིན་པས། བྱ་ཅོམས་ཀྱིས་མིག་
 ལ་ལས་པ་མཚུས་ཐོག་ཤིང་ཡང་ཡང་འཕྲེན། དེ་ནི་ལུས་དང་ཡན་ལག་གཡོ་
 འགུལ་ཙམ་མེད་ཀྱང་། བྱ་ཅོམས་བག་ཚེན་གྱིས་མིག་འཕྲོག་པ་ལ་སྡིང་རྗེས་སྐྱེས་
 པ། འཁོར་བའི་ལུས་འདི་རྟག་པ་དང་བཅས་པ་བདེན་པ་མེད་པ། སྡིང་པོ་མེད་པ་
 ཅེས་དང་སྲུ་གུ་བསྐྱེས་ཀྱིས་གྱུ་འདི་ལ་ཞེན་ཆགས་མེད་ཅིང་། ལེན་ལ་པན་སྐྱིར་
 བདང་ན་སྡིང་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་པས། བག་ཚེན་མེད་པར་རྩོམ་ཞིག་ཅེས་བཟོད་པས།
 བྱ་ཅོམས་ཀྱི་རྩོམ་ཏེ་ཅུས་པའི་སྐྱེས་མ་ཙམ་དུ་གུར་ཏེ། དེ་ནས་དེ་བུམ་ཟེ་ལུ་ལ་ཆེན་
 པོའི་བྱ་བཞེན་པའི་བདུལ་བཞུགས་ཞེས་བྱ་བར་སྐྱེས། རིག་པ་དང་སྡིང་རྗེས་
 མེམས་ཞི་བ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་བསྐྱར་བ། རིགས་བཟང་ཞིང་སྲོ་གོས་དང་ཡོན་ཏན་ལྡན་
 པ་དེ་ཁྲིམ་སྤངས་ཏེ་རབ་དུ་བྱུང་བ་འདོད། ཅགས་གསེབ་དབེན་པར་ཕྱིན་པས་དྲང་
 རྫོང་གཉིས་ལས་འདོད་པ་ཐོབ། ཅགས་གསེབ་ན་སྐྱེས་མོ་བཞུགས་པ་ལྷུ་གུ་བཅའ་
 ལ་ཉེ་བ་ཉམས་ཐག་པ་ཞིག་མཐོང་བས། འདི་ཞིག་བདུན་ཚུན་ལ་བྱ་ཅོམས་བཅས་ནས་

ཟ་བར་ངེས་སྒྲིམ་སྟེ་དྲང་སྟོང་གཉིས་ལ་ལོ་གྱིས་བཤད། ཞལ་བདུན་སོང་ནས་ལྷག་
 མོ་དཀའ་ལས་དང་བཅས་ལྷ་གུ་སྐྱེས་ལྟོག་སྐྱོས་གྱིས་རང་གི་བྲག་གིས་དྲི་ལ་ཡང་
 ལྷོས་ཞིང་བཟླག་པ་སོགས་ལྷ་གུ་ནོམས་ཟེལ་ཁད་འདུག་པས། ལྷིང་ཇེས་མ་བརྗོད་
 པར་རང་གི་མགུལ་དང་སྟིང་ཁར་མོ་གཤགས་དེ་ལྷག་མོའི་སྐད་ལྷ་འབྱེལ་བས།
 ལྷག་མོ་ལྷེར་མོ་རྣམས་སྟིང་ཁར་བདབ་སྟེ་གཤགས་སྐྱེས་ལྷག་མ་མེད་པར་རྗོས་སོ།
 དེའི་དུས་ཀྱི་བདེན་པའི་བདུལ་ཞུགས་དེ་ཞིན་ལྷ་འཕོ། ཞེས་གསུངས་པས་བཟྱ་བྱིན་
 ལ་སོགས་པ་འཁོར་ནོམས་འགོ་ལ་བཅེ་བའི་སྟིང་སྟོབས་དང་ལྷན་པར་གྱུར་དོ།
 འདི་ཡང་སྟིན་པའི་ཚེས་སྟོར་རོ། མཚན་བཟྱ་དབག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ལས་པར་
 ལྷག་གི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མོངས་འབྲོག་གྱིན་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་
 བར་བྱས་པ་སྟེ་ལྷ་བཅུ་ཙོག་ཅིག་ཡིག་པའོ།།

LII.

ཡལ་འདབ་ལྷ་བཅུ་ཙོག་གཉིས་པ།

བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཀའ་ལྷག་གི་ནགས་ཚལ་ན་བཞུགས་ཤིང་ཞལ་འཇུག་པ་
 མཚན་པར། བཟྱ་བྱིན་གྱིས་འཇུག་པའི་གྱི་ཞུས་པས། བཀའ་སྐྱེལ་པ། ངས་གནས་
 འདིར་སྟོན་གྱི་སྟོན་ཚུལ་དུན་ནས་འཇུག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སྟོན་མཛུ་དཀའ་ཞེས་པའི་
 ལྷིང་ལྷིང་སྟེ་ལྷ་ལྷ་དང་མཚུངས་པར། ལྷིང་པོ་བསོད་ནམས་མི་དམན་པ་ཞེས་བྱ་བ།
 སེམས་ཅན་ནོམས་ལ་བྱམས་པ་དང་། ལྷིང་ཇེ། དགའ་བ་དང་། བདང་སྟོམས་
 སོགས་ཚང་མེད་པ། འཕོངས་པ་ནོམས་སྟིན་པས་སྟོང་བ་ཞིག་གྱུང་། དེའི་སྟིན་

གྲགས་ཀུན་དུ་གྱིས་པ་ལ། གྱུ་ལ་པོ་ཚངས་བྱིན་མི་བཟེད་པའི་ཕྱག་དོག་གིས་སྐྱང་
 པོ་ཚའི་དཔུང་སོགས་དམག་བཤམས་ནས་གཡུལ་སྤྲད་ཅིང་གོང་ཁྲིར་གྱི་མཐའ་
 བསྐྱར་བས། གྱུ་ལ་པོ་བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་ཕྱགས་ལ། ཕ་རོལ་འཛོམས་པ་
 བྱི་མི་དགོ་བའི་ལས་ཡིན་པས་འཐབ་ལན་མ་བྱེད་གསུངས་ཀྱང། རྫོན་པོས་གསང་
 བས་དམག་གྱུ་བ་པས་ཚངས་སྦྱིན་པས། དེར་བསོད་ནམས་མི་དམན་པས་མཁྲིན་
 བས་ཕ་རོལ་དང་ཚོད་པ་འདི་གྱུ་ལ་སྤྲིད་འདི་བརྒྱང་བས་ལན་དགོངས་དེ། ཀུན་གྱི་
 མ་ཤེས་པར་དབྱུག་གུ་དང་ཤིང་ཤུན་ཐོགས་ནས། བགས་ཚལ་དབེན་པར་དྲང་
 སྲོང་གི་བདུལ་ཞུགས་བརྒྱང་ནས་བཞུགས། ཚངས་སྦྱིན་གྱིས་དམག་ལན་གཉིས་
 བཅུག་ཀྱང། རྫོན་པོས་གཡུལ་སྤྲད་པས་ཚངས་སྦྱིན་ཁོ་ན་པས། རྣམས་དེར་ཀོ་
 སུ་ལར་བུམ་ཟེ་སེར་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བར། གྱུ་ལ་པོ་དབྱིག་གི་གོ་ཚས་ལོར་གྱི་ཆད་པ་
 མང་པོ་ཕོག། ལོར་མ་ལུས་པ་སྐུལ་ཡང་མཁྲིར་བས། བུམ་ཟེའི་ཕ་དང། མ་དང།
 སྲིང་མོ་དང། སྐུན་རྒྱ་དང། བྱ་མོ་དང། བྱུལ་སོགས་པ་གཉིན་ཚན་ལྷོས་བཅོན་
 རར་བཅུག་ནས་བཅིངས་པས། བུམ་ཟེའི་བསམ་པར་གྱུ་ལ་པོ་ཚོས་ལ་སྤང་བས་
 ལོར་མེད་ན་གཉིན་ལྷོས་བཅོན་ལས་མི་གོལ། ཡང་ན་ཡུལ་འདི་སྤངས་ནས་གཞན་
 དུ་འགོ་འཇམ། ཡང་ན་གཉིན་ལྷོས་ཀྱི་འཚིངས་ཐག་བཏང་ངམ་སྣམ། ཇི་ལྟར་
 བསམ་ཀྱང་གཉིན་ལྷོས་སློས་མ་ཐོངས་པར་ལོར་སྐུབ་པའི་ཐབས་གཞན་མ་རྙེད་
 པར། གྱུ་ལ་པོ་བསོད་ནམས་མི་དམན་པ་ནགས་ཚལ་ན་བཞུགས་པ་ཐོས་ནས། དེ་
 བཅོལ་སྟེ་ལོར་སློང་སྣམ་ནས་བྱིན་པས། དེ་ཙུའི་སྤྱི་ལ་པོ་ན་བཞུགས་པས་གཟིགས་
 བས། ངལ་ཞིང་དུ་བ་པ་ཁྲོད་ཐག་རིངས་ནས་འོངས་པ་འདྲ། དོན་ཅི་ལ་འོང་
 བ་སྤྱངས། རྒྱ་དང་ཤིང་འབྲས་སྦྱིན། དེར་བུམ་ཟེས་རང་གི་ལོ་གྱིས་ལྷོས་པ་བཤད་
 ཅིང་གསེར་མང་པོ་གཞང་དགོས་ཞུས་པར། གྱུ་ལ་པོ་ལོར་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་གཏམ་

མི་སྣ་ལ་པ་དེ་བཅོས་ནས་དེ་ལ་གསུངས་པ། བདག་ནི་གྲུལ་སྲིད་བཏང་ནས་འགས་སུ་
 གནས་པས། དུས་མིན་སློང་བ་བྱོད་ལ་སྟེར་གྱི་ཅི་ཡང་མེད་གསུངས་པས། བྲམ་
 ཟེ་གཉེན་ཞུས་པ་བཅོམ་ར་ལས་མི་ཐར་བར་བསམ་ནས་དུན་མེད་དུ་བགྱུལ་སོང་།
 དེར་བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་ཐུགས་ལ། བདག་བསོད་ནམས་རེ་ཚུང་། ཡ་རོལ་
 སློང་དུ་འོང་བའི་རེ་བ་འབྲས་མེད་དུ་བརྒྱུག་མི་ལུས། གཞན་དུ་བསོད་སྟོམས་
 སྤངས་ནས་སྤྱིན་ཀྱང་འདི་ལ་སྤལ་གྱི་ཟམ་སྟོམ་ཅམ་ལས་ཞོར་ནི་མི་འབྱོར། ད་ཇི་
 ལུང་དུ་གསུམ་ནས་ཐུགས་ཤིན་དུ་མི་བདེ་བར་གྱུར། ཡང་བསམ་པས་ཐབས་ཞིག་
 ཚྱེད་དེ་བྲམ་ཟེ་བོས་ནས་ཡར་ལོངས་དང་། བྱོད་ལ་ཞོར་འབྲུང་བའི་ཐབས་ངས་
 བྱེད་གསུངས། གྲུལ་པོ་ཚངས་སྤྱིན་འདི་གྲགས་པ་མ་བཟོད་པར་སྤྱིག་པའི་ལས་
 ཚེན་པོ་བྱེད་པ་དེང་ལ་སྤང་བས། ད་བྱོད་རང་ངའི་མགོ་བོ་འདི་བཅད་ནས་འབྱེད་
 དེ་ཚངས་སྤྱིན་ལ་སྤལ་ན་ཞོར་མང་པོ་སྟེར་བར་འབྱུར། ཞེས་གསུངས་པས། བྲམ་ཟེ་
 ལ་རེ། རྒྱ་བགྱི་ཞུས་ཀྱི་འཕོངས་པ་སེལ་བ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུ་བྱོད་ཀྱི་
 མགུལ་ལ་མཚོན་གྱི་གཞོན་པ་སྤུས་ལུས། དེས་བདག་གིས་རེ་བའི་དོན་མི་འབྱུབ་
 ཟེར་ཡི་སྟག་པར་བྱེད་པ་ལ། ཡང་གསུངས་པ། འོ་ན་བྱོད་རང་ང་ཐག་པས་
 བཅིངས་ནས་འབྲིད་དེ་ཚངས་སྤྱིན་ལ་སྤལ་ལ། བྱོད་ཀྱི་དགུ་བདག་གིས་བཅིངས་
 ཡོད། བདག་བྲམ་པ་ཚེ་བས་ཞོར་སྟོལ་ཞིག་ཞེས་བཅོམ་ན་བྱོད་ལ་ཞོར་མང་པོ་ཐོབ་
 པར་འབྱུར་རོ་གསུངས། དེར་བྲམ་ཟེས་གྲུལ་པོ་བསོད་ནམས་མི་དམན་པ་བཅིངས་
 ལས་འབྲིད་དེ་གྲུལ་པོ་ཚངས་སྤྱིན་ལ་སྤལ་བས། ཞོར་ཡིད་ལ་འདོད་པ་ལས་ལྟག་
 མ་སྤྱིན་དེ་བྲམ་ཟེའི་གཉེན་ཞུས་པ་བཅོམ་ར་ནས་ཐར། བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་
 ལོ་གྲུས་ཞུས་བྲམ་ཟེས་ཞིབ་པར་བཤད་པས། གྲུལ་པོ་ཚངས་སྤྱིན་རབ་དུ་མགུ་
 ཞིང་དེའི་སྤྱིང་སྟོབས་ལ་ཉ་ལས་ཉེ་བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་

གྲགས་ཀུན་དུ་གྱིས་པ་ལ། གྱུ་ལ་པོ་ཚངས་བྱིན་མི་བཟོད་པའི་ཕྱག་དོག་གིས་སྒྲང་
 པོ་ཚའི་དཔུང་སོགས་དམག་བཤམས་ནས་གཡུལ་སྤྱད་ཅིང་གོང་ཁྱོད་གྱི་མཐའ་
 བསྐྱར་བས། གྱུ་ལ་པོ་བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་ཐུགས་ལ། ཕ་རོལ་འཛོམས་པ་
 བྱི་མི་དགོ་བའི་ལས་ཡིན་པས་འཐབ་ལན་མ་བྱེད་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱུན་པོས་གསང་
 བས་དམག་གྱུ་བ་པས་ཚངས་སྦྱིན་པས། དེར་བསོད་ནམས་མི་དམན་པས་མཁྱེན་
 བས་ཕ་རོལ་དང་ཚོད་པ་འདི་གྱུ་ལ་སྤྱི་དུ་འདི་བརྒྱུང་བས་ལན་དགོངས་དེ། ཀུན་གྱི་
 མ་ཤེས་པར་དབྱུག་གུ་དང་ཤིང་ཤུན་ཐོགས་ནས། བགས་ཚལ་དབེན་པར་དྲང་
 སྤོང་གི་བདུལ་ཞུགས་བརྒྱུང་ནས་བཞུགས། ཚངས་སྦྱིན་གྱིས་དམག་ལན་གཉིས་
 བཅུག་ཀྱང་། རྒྱུན་པོས་གཡུལ་སྤྱད་པས་ཚངས་སྦྱིན་ཁོ་ན་པས། རྣམས་དེར་ཀོ་
 སྤུ་ལར་བམ་ཟེ་སེར་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བར། གྱུ་ལ་པོ་དབྱིག་གི་གོ་ཚས་ནོར་གྱི་ཆད་པ་
 མང་པོ་ཕོག། རོར་མ་ལུས་པ་སྐུལ་ཡང་མཁྱེད་བས། བམ་ཟེདི་ཕ་དང་། མ་དང་།
 སྤྱིང་མོ་དང་། སྐུན་རྒྱ་དང་། བུ་མོ་དང་། བུ་ལ་སོགས་པ་གཉེན་ཚན་ནོམས་བཅོན་
 རར་བཅུག་ནས་བཅིངས་པས། བམ་ཟེདི་བསམ་པར་གྱུ་ལ་པོ་ཚོས་ལ་སྤང་བས་
 རོར་མེད་ན་གཉེན་ནོམས་བཅོན་ལས་མི་གོལ། ཡང་ན་ཡུལ་འདི་སྤངས་ནས་གཞན་
 དུ་འགོ་འཇམ། ཡང་ན་གཉེན་ནོམས་ཀྱི་འཚིངས་ཐག་བཏང་ངམ་སྟམ། ཇི་ལྟར་
 བསམ་ཀྱང་གཉེན་ནོམས་སྒོས་མ་ཐོངས་པར་ནོར་སྐུབ་པའི་ཐབས་གཞན་མ་རྙེད་
 པར། གྱུ་ལ་པོ་བསོད་ནམས་མི་དམན་པ་ལགས་ཚལ་ན་བཞུགས་པ་ཐོས་ནས། དེ་
 བཅོལ་སྟེ་ནོར་སྒོར་སྟམ་ནས་བྱིན་པས། དེ་ཙུའི་སྤྱི་ལ་པོ་ན་བཞུགས་པས་གཟིགས་
 བས། ངལ་ཞིང་དུ་བ་བཞེད་ཐག་རིངས་ནས་འོངས་པ་འདྲ། དོན་ཅི་ལ་འོང་
 གསུངས། རྒྱ་དང་ཤིང་འབྲས་སྦྱིན། དེར་བམ་ཟེས་རང་གི་ལོ་གྱིས་ནོམས་བཤད་
 ཅིང་གསེར་མང་པོ་གནང་དགོས་ཞུས་པར། གྱུ་ལ་པོ་ནོར་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་གསུང་

མི་སྣམ་པ་དེ་ཐོས་ནས་དེ་ལ་གསུངས་པ། བདག་ནི་གྲོལ་སྲིད་བདང་ནས་ནགས་སུ་
 གནས་པས། དུས་མིན་སློང་བ་འབྲོད་ལ་ལྟེན་གྱི་ཅི་ཡང་མེད་གསུངས་པས། བྲམ་
 ཟེ་གཉེན་ནམས་བཅོན་ར་ལས་མི་ཐར་བར་བསམ་ནས་དུན་མེད་དུ་བགྱེད་སོང་།
 དེར་བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་གྲགས་ལ། བདག་བསོད་ནམས་རེ་རྒྱུང་། ཕ་རོལ་
 སློང་དུ་འོང་བའི་རེ་བ་འབྲས་མེད་དུ་བརྒྱུག་མི་ཉུས། གཞན་དུ་བསོད་སྟོམས་
 སྤངས་ནས་སྤྱིན་ཀྱང་འདི་ལ་ཕྱལ་གྱི་ཟམ་སྐོམ་ཙམ་ལས་ནོར་ནི་མི་འབྱོར། ད་ཇི་
 ལཱ་དུག་སྣམ་ནས་གྲགས་ཤིན་དུ་མི་བདེ་བར་གྱུར། ཡང་བསམ་པས་ཐབས་ཞིག་
 རྙེད་དེ་བྲམ་ཟེ་ཐོས་ནས་ཡར་ལོངས་དང་། འབྲོད་ལ་ཞོར་འབྲུང་བའི་ཐབས་ངས་
 བུའོ་གསུངས། གྲོལ་པོ་ཚངས་སྤྱིན་འདི་གྲགས་པ་མ་བཟོད་པར་སྤིག་པའི་ལས་
 ཚེན་པོ་བྱེད་པ་དེང་ལ་སྤང་བས། ད་འབྲོད་རང་ངའི་མགོ་བོ་འདི་བཅད་ནས་འབྲེར་
 ཏེ་ཚངས་སྤྱིན་ལ་སྤུལ་ན་ནོར་མང་པོ་སྤྱིར་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པས། བྲམ་ཟེ་
 བ་རེ། སྤྱི་བགྱི་ནམས་ཀྱི་འཕོངས་པ་སེལ་བ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྷ་བྱ་འབྲེད་ཀྱི་
 མགུལ་ལ་མཚན་གྱི་གཞོན་པ་སྤུས་ཉུས། དེས་བདག་གིས་རེ་བའི་དོན་མི་འགྲུབ་
 ཟེར་ཡི་སྤྲུག་པར་བྱེད་པ་ལ། ཡང་གསུངས་པ། འོ་ན་འབྲོད་རང་ང་གྲགས་པས་
 བཅིངས་ནས་འབྲིད་དེ་ཚངས་སྤྱིན་ལ་སྤུལ་ལ། འབྲེད་ཀྱི་དགུ་བདག་གིས་བཅིངས་
 ཡོད། བདག་བྲས་པ་ཚེ་བས་ནོར་སྟོལ་ཞིག་ཞེས་བརྗོད་ན་འབྲོད་ལ་ཞོར་མང་པོ་ཐོབ་
 པར་འགྱུར་རོ་གསུངས། དེར་བྲམ་ཟེས་གྲོལ་པོ་བསོད་ནམས་མི་དམན་པ་བཅིངས་
 བས་འབྲིད་དེ་གྲོལ་པོ་ཚངས་སྤྱིན་ལ་སྤུལ་བས། ཞོར་ཡིད་ལ་འདོད་པ་ལས་ལྷག་
 མ་སྤྱིན་དེ་བྲམ་ཟེའི་གཉེན་ནམས་བཅོན་ར་ནས་ཐར། བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་
 ལོ་གྲོས་ནམས་བྲམ་ཟེས་ཞིབ་པར་བཤད་པས། གྲོལ་པོ་ཚངས་སྤྱིན་རབ་དུ་མགྱུ་
 ཞིང་དེའི་སྤྱིང་སྟོབས་ལ་ཉ་ལས་ཏེ་བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་

བདུན་ཅིང་། འཁོར་དང་སྤང་སེམས་གདུག་པའི་དུག་ཞིན་ས་རང་གི་གྲོལ་སྲིད་ཀྱི་
 ལོ་ས་མཐོན་པོར་བཀོད་ཅིང་ཤིན་དུ་མཛེལ་བར་གྱུར་དོ། དེའི་དུས་ཀྱི་བསོད་ནམས་
 མི་དམན་པ་དེ་ནི་ད་ལྟ་ངའོ། ཞེས་གསུངས་པས་བསྱོད་ཀྱི་ལ་སོགས་འཁོར་ནམས་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱིང་སྤྱོད་ས་ལ་མཚོག་དུ་དད་ཅིང་། སྤྱུ་ལོང་གཡོ་བར་གྱུར་
 རོ། འདི་ནི་སྤྱིན་པའི་ཚོས་འཁོར་དུ་གསུངས་པའོ། མཛེལ་བསྱོད་དཔག་བསམ་འབྲི་
 ཤིང་ལས། བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་ཚོངས་བྱིས་
 པ་རང་ཉིད་ལོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་ལྟེ་བཅུ་ཙམ་གཉིས་པའོ།

LIII.

ཡལ་འདབ་ལྡ་བཅུ་ཙམ་གསུམ་པ།

ལེགས་བཤད་འཚོལ་གྱི་དོགས་བརྗོད་ནི།

སྐབས་ཤིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་འཇུག་པ་མཛེལ་བས། བསྱོད་ཀྱི་གྲོལ་
 ཞུས་པས། བཀའ་སྣུལ་པ། སྤོན་ལྡ་ར་ཆ་སིར་གྲོལ་པོ་ལེགས་བཤད་འཚོལ་བ་
 ཞེས་བྱ་བ། སྤྱིང་ཇི་དང་གཏོང་པོད་ཆེ་བ། བྲགས་པས་ཀུན་དུ་བྱུབས་པ། བང་
 མཛེལ་ནམས་སྤྱིན་པར་གཏོང་བ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སློབ་མར་མེ་ལྟར་གསལ་ཞིང་རྫོབས་
 བཞུག་སློབ་ཀྱི་སྤྱན་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ། མཁམས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྣན་དང་གས་དང་
 ལེགས་བཤད་ལ་མཁམས་ཀྱང་། ད་དུང་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་འཚོལ་
 ཞིང་བསྐྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྤྱི་ནང་གི་སློན་པོ་དང་གོང་ཁྱིམ་པ་
 རྣམས་ཀྱང་མཁམས་ཤིང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནར་གྱུར་ཀྱང་། གྲོལ་པོ་ནི་དེས་
 ཀྱང་ཐུགས་མ་ཚོམས་དེ། སྣན་དང་གས་དང་ལེགས་བཤད་ལ་མཁམས་པའི་སྤུལ་དུ

གུར་པ་སློན་ཤེས་པའི་སློབ་དཔོན་ཞིག་གྱང་ན་མཁས་པར་བསྐྱབ་ཏེ་ལེགས་པར་
 བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་གསར་པས་སྐྱེ་བོ་ཚམས་གྲོལ་བར་བྱ་དགོས་དགོངས་ཏེ། སློན་
 བོ་སློ་ལྡན་ཚམས་མདུན་དུ་བོས་ནས་བཀའ་སྣུལ་པ། མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་མེད་ན་
 གསོན་ཀྱང་རོ་དང་འདྲ། རང་རེདི་སློངས་ན་ལེགས་བཤད་གསར་པ་བརྩོམས་པ་
 ལ་མཁས་པའི་སློབ་དཔོན་འདྲ་ཡོད་དམ་གསུངས་པས། སློན་བོ་སློ་གྲོས་དང་ལྡན་
 པ་སློ་བཟང་ཞེས་པས་ཡིད་ལ་ཕན་ཕན་པའི་ཚོག་དེ་ཐོས་པས་གསོལ་པ། མི་དབང་
 བྱིད་སྟུན་དང་གསལ་དང་ལེགས་བཤད་འགྲན་ཆེ་དང་བྲལ་བས་ཡུལ་ཕྱོགས་ཚམས་
 ཀྱང་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནར་གུར་པས་བྱིད་ལས་ལྷག་པའི་སློབ་
 དཔོན་ཅི། བྱིད་ནི་གུས་པ་དང་གཏོང་པོད་མཚོག་གུར་རིགས་པ་ལ་དབྱེས་པ་ཉི་མ་
 ་ཤར་བ་དང་འདྲ་བས་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་གི་སློབ་ལྷན་པ་སེལ་ཞིང་། ཡུལ་གྱི་གྱུལ་
 བའི་མཚན་སློད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཡུལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཚམས་ཀྱི་སློད་པའང་དེདི་ཆ་
 ་ཤས་སུ་འགྱུར་བས། གྱུལ་བོ་སྐྱུ་ཚལ་དང་ལྡན་ན་སྐྱེ་བོ་ཚམས་ཀྱང་སྐྱུ་ཚལ་སློངས།
 ཅེད་མོལ་དགའ་ན་ཅེ་འདྲོ། མོས་གུས་ལྡན་ན་མོས་གུས། ཡོན་ཏན་ལྡན་ན་ཡོན་
 ཏན། མཁས་ན་རིག་པ་ལ་སློབ། དཔའ་ཚལ་ཆེན་གཡུལ་ལ་དཔའ་བ། བདུལ་
 བཞུགས་ཆེན་བདུལ་ཞུགས་འདྲིན་པར་འགྱུར། གྱུལ་བོ་སྐྱུ་ན་སྐྱེ་བོ་ཚམས་ཀྱང་
 མོངས་ཤིང་། གཡོ་ན་ཀུན་ཀྱང་གཡོ་ལ། གཡུག་སེམས་དང་ལྡན་ན་ཐམས་ཅད་མ་
 ཅུངས་པའི་སློད་པ་བྱེད། གྱུལ་བོ་མཁས་ཤིང་བཅེ་བཞི་སྐྱེ་གྱུའི་བསོད་ནམས་
 ལས་བྱུང་ཞིང་། སྐྱེ་བོ་ཚམས་ལེགས་པར་སློད་པ་དང་། སློན་བོ་སློ་ལྡན་མཁས་ཤིང་
 བདེན་པར་སྐྱབ་སོགས་ཡུལ་ཕྱོགས་དགོ་བ་དར་བའི་མཚན་ཉིད་བཟང་བོ་ཡིན།
 ད་གྱུལ་བོ་ཡོན་ཏན་དོན་དུ་གཉེར་ན་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ནགས་སུ་གྱུ་བའི་རྫོན་པ་
 གཡུག་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཏོར་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པས། དེ་ལས་ཡོན་

དྲན་སྒྲུངས་བར་མཛོད་ཞེས་སྣམ་པས། གྱུ་ལ་པོ་མེད་ཐུགས་ལ་བཅའ་ཉེ་མདུན་ན་
 བཞུགས་པ་ལྷོ་མ་གྲུས་པའི་ཚེ། ཐ་མལ་གྱི་ཆས་སུ་ཞུགས་ནས་རིན་པོ་ཆའི་དོ་ཤལ་
 རིན་ཐང་བྲལ་བ་ཞིག་བསྐྱེད་ནས་ནགས་གསེབ་དུ་འབད་པས་བཅའ་བས་རྡོ་བ་
 དེ་རྟེན། ལག་གཡོན་དུ་འཁྲིག་པའི་གཞུ་ཐོགས། གཡས་སུ་དྲང་བའི་མདའ་
 བྱིར། ལྷོད་ལ་མི་བྱའི་སྣོ་ཐུལ་གྱོན། དྲིལ་དུ་གསོད་པའི་ལས་ལ་མཁམས་པ་ཞིག་
 འདུག། དེ་ལ་བྱིད་ནི་ལེགས་བཤད་བསྟུན་པ་ལ་མཁམས་པ་ཡིན་ཞེས་ཐོས། བདག་
 ལ་ལེགས་བཤད་པའི་བཟུན་བཅོས་སྣོལ་ཞེས་རིན་ཆེན་དོ་ཤལ་ཐུལ་བས།
 དོ་ཤལ་འོད་ཀྱིས་ས་སྟོགས་དེ་བྱིབ་བའི་ལས་སྒྲུངས་ནས་བསམས་པ་འདི་ལྟ་བུ་
 བདག་ལ་སྦྱིན་པས་འགྲོད་ནས་སྤར་འཕྲོག་ཉེན་ཡོད། དེ་བས་འདི་སྟོག་དང་བྲལ་
 བ་ལེགས་སྣམ་སྣམ་པ། བྱིད་ལེགས་བཤད་འདོད་ན་རི་འདིའི་ཅེ་ནས་མཚོངས་
 ཤིག་ཟེར་བར། གྱུ་ལ་པོ་མེད་ཐུགས་ལ། ཅེ་འདི་ནི་མི་རིགས་པའི་གཏམ་དུ་བྱུང་།
 ལེགས་བཤད་བཅའ་བས་སྟོག་དང་བྲལ་ཚེ་དགོས་པ་ཅི། འོན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཐོབ་
 ན་སྟེ་བ་ཕྱི་མར་ཕན་པས་དོན་གཉེར་མི་གཤོལ་སྣམ་ནས། བདག་ལེགས་བཤད་དུ་
 ལྷོད་ཞིག་དེ་རྗེས་རི་ཅེ་ནས་མཚོངས་བར་བྱའོ། གསུངས་པས། རྡོ་བ་སྣམ་པ།
 གྱུ་ལ་པོ་དྲིལ་དུ་སྟུག་བསྟུལ་བསྟེད་པར་བྱེད་པ་རང་བདེ་འདོད་པའི་སྟོག་པ་དང་།
 ཉེན་མོངས་པས་མ་གོས་པར་བྱ། རྩལ་བྱིས་ཀྱི་དགོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་
 ཚོགས་མཚོག་དུ་བསྟེན། མི་དྲིལ་གཡོ་བའི་ཚོས་ལ་ཆགས་སེམས་སྤངས་ནས་
 ཆགས་བྲལ་ཚོག་ཤེས་ཡིད་ནི་ཚོས་པར་བྱ། རབ་དུ་ཞི་བས་གྱུ་ལ་སྟོན་སེང་གའི་བྱི་
 ལས་མི་ལྷོ་མ་སྟོབ་པར་བྱེད་པ་དགོ་བའི་ཚོས། བདེ་གཤེགས་བཟུན་པ་ཡིད་ཀྱི་
 མེ་ལོང་དག་བྱེད་ལེགས་བྱས་ཚོགས་ནི་སྟུབས་པར་བྱ། ཞེས་སྣམ་པས། གོང་དུ་
 གྱུ་ལ་པོ་མེད་ཐུགས་ལ་རྡོ་བ་འདི་སྟོག་ལྟ་འདོད་པས་བཅོངས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་

འདུག། རྫོག་པ་ལ་ག་བྱར་བྱུགས་ཀྱང་རྫོག་པའི་དྲི་མི་གཏོང་བ་ལྟར། ཞི་བར་སྦྱས་
 ཀྱང་འདིའི་སེམས་མ་རྩུངས་པ་མི་སྤོངས། འོན་ཀྱང་གདུག་པ་སྦྱུལ་གྱི་ཁྲོ་བས་
 གཞོན་པ་བྱེད་ཀྱང་གདེང་ཀའི་གཙུག་ན་ཞོར་བྱུང་བྱུང་བ་བཞིན་ལེགས་བཤད་ལེན་
 ལྷམ་པར། རྗོད་བས་ཚོས་ཀྱིས་ལེགས་བཤད་དེ་སྐད་བརྗོད་པས། གྱུ་ལ་པོ་མགུ་
 ཅས་སྦྱོན་ལམ་བདེ་བ་ཏེ་རི་ཅེ་ནས་མཚོངས་པ་གཞོན་སྦྱིན་ཅོས་པར་གྱུ་ལ་བས་གཟུང་
 ཅས་སྦྱོན་མེད་པ་ས་ལ་བབས་ཏེ་རང་ཡུལ་དུ་བྱོན། དེ་ནས་རྗོད་བས་རིན་ཆེན་དོ་
 ་ཤལ་ཚོང་དུ་བྱིན་པས། ཡུལ་གྱིས་བསྐྱུངས་པས་ཀུན་པོ་ཡིན་པ་འདུག་སྦྱུས་
 བཟུང་ནས་གྱུ་ལ་པོའི་དུང་དུ་འབྲིད་པས། གྱུ་ལ་པོས་དོ་ཤལ་གྱི་འོད་ཟེར་རིང་མོ་
 གཟུགས་པའི་འདི་ནི་བདག་གིས་ལེགས་བཤད་སློབ་དཔོན་དམ་པ་ཡིན་ཞེས་གྲུས་
 པ་དང་བཀུར་ལྷེ་ཆེན་པོ་མཛད། དེའི་དུས་ཀྱི་གྱུ་ལ་པོ་ལེགས་བཤད་འཚོལ་དེ་ནི་ད་
 ལྟར་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་ནས་མེད་ཏན་འཚོལ་བ་ལ་སློབ་ཞིང་རྗེས་
 སྤུ་ལི་རངས་ཏེ་ས་ཆེན་པོ་ཡང་རབ་དུ་གཡོས་སོ། འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་
 བྱིན་པའི་ཚོས་སྐོར་རོ། མཛད་བགྱིད་པག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ལེགས་བཤད་
 འཚོལ་བའི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་ཚོངས་འབྲེག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་
 བདེ་བར་བྱས་པ་ལྷེ་ལྷ་བཅུ་ཙུ་གསུམ་པའོ།།

LIV.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཙེ་བཞི་པ།

སེམས་ཅན་སྣམ་གྱི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོས་ལྡན་འདས་མེ་དོག་ཅན་མ་ཞེས་པའི་མཚན་མོ་གྱི་འཕྲོག་བྱེད་བདུལ་
 བའི་ནགས་ཚལ་དུ་བཞུགས་ཤིང་། ཞལ་འཇུག་མཛད་པས། བསྐྱེད་བྱིས་གྱིས་གྱི་
 ཞུས་པས་བཀའ་སྣུལ་པ། སྤོན་སྤྱོད་གྱི་ནམས་ཚེ་ལོ་སྤོང་སྤྲུག་བདུན་བཅུ་གཉིས་ཐུབ་
 པའི་དུས་སུ། སྤོང་ཁྱེར་དབང་ཆེན་ལྡན་ཞེས་པ་ལྟ་ཡུལ་དང་མཉམ་པ་ཞིག་དུ།
 སྤྱིལ་པོ་དབང་ཆེན་སྤེལ་འབྱོར་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ། སྤྱ་སེམས་ཅན་སྣམ་ཞེས་
 སྤྱ་བ་ཐུགས་བརྩེ་བས་ཚད་མེད་པ་བཞིའི་བསམ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་བསྐྱེད་མེད་ཅིང་།
 ལ་ཐུར་གྱི་སྤོང་པོའི་དྲི་བཞིན་སྣམ་གྲགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་བྱུང་བ། སྤྱོད་འགྲོ་སྤྱོད་
 དང་སྤྱོག་པར་སེམས་ཅན་ནད་པ་ནམས་ལ་ཕན་པར་མཛད་པ། ཕྱོགས་མཐའ་དག་
 ལོ་འགྲོ་བ་ནད་ཀྱིས་གདུངས་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་ཤིང་ཞལ་མཐོང་བ་དང་། རེག་པ་
 དང་། དྲི་ཚོར་བ་ཅམ་གྱི་ནད་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱང་ཞི་ཞིང་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ། ཆད་
 པ་མེད་པའི་སྤྱིན་གདོང་གིས་དབུལ་འཕོངས་ནམས་སྤྱངས་པས་ཡུལ་ཕྱོགས་དེར་
 བྱོང་བ་དང་། སྤོང་བ་མེད་པ་ཅམ་དུ་གྱུར། དེ་ནས་གྱིལ་སྤྱ་སེམས་ཅན་སྣམ་སྤྱང་
 འཇུག་ལས་འདས་པས་སྤྱོད་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྱིག་བསྐྱེད་ཞིང་། བྱུང་པར་ནད་པ་ནམས་
 མགོན་སྤྱིབས་དང་འབྲལ་བའི་ཚེ། སྤོན་པོ་སྤོན་གྲོས་ཅན་ཞིག་གིས་གྱིལ་བུའི་སྤྱ་ལུས་
 ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པས། ནགས་ཚལ་གཙང་མར་རྫོང་བུའི་མགོར་གཞོན་ལྷུའི་སྤྱ་
 གདུང་ལ་མཚོད་ཉེན་བྱས་པས། རྫོང་བུ་མེ་དོག་བརྗོད་ཚལ་གྱིས་ཤིང་བདུད་ཅིའི་
 རྩུར་གྱུར་ནས། སེམས་ཅན་ནམས་འབྱུངས་བྱས་པ་དང་། འཕྱང་བ་དང་། མཐོང་

ཐོས་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ནད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྡུལ་ཞི་ཞིང་། སྤྱིལ་པོ་སེམས་ཅན་སྤྲོད་ཀྱི་
 མཚན་དང་། རྗོང་བྱ་དང་། སྤྱོད་ཚུལ་ནིམས་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་ནད་ཀྱིས་བསྡུལ་ཞི་བར་
 འགྱུར་རོ། མ་འོངས་པ་ན་གྱིལ་པོ་སྤང་ན་མེད་ཅེས་པས། མཚོད་རྟེན་བྱེ་བ་བྱེད་
 ཅིང་རབ་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། དེའི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྤྲོད་ཅི་དུ་ལྟ་འོ།
 ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་ནིམས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ངོ་། འདི་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་
 ཚོས་སྐོར་རོ། མཚན་བརྗོད་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། སེམས་ཅན་སྤྲོད་ཀྱི་
 དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་ཚེངས་འབྲེག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་
 བྱས་པ་སྟེང་བཞི་པའོ།།

LV.

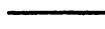
ཡལ་འདབ་ལྗ་བཅུ་ཙེ་ལྗ་པ།

ཐམས་ཅད་སྤྱིར་བཏུ་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱོད་བྱེད་བདུལ་ནས་སྤྲོད་ཅན་གྱི་ནགས་ནས་ག་ཤིགས་ནས་
 ནགས་ཚལ་གཞན་དུ་བཞུགས་ཤིང་། དེར་ཞལ་འཇུག་མཚན་པར་བརྗོད་བྱིན་གྱིས་གྱི་
 ཞུས་པས། བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྤྱོད་གོང་ཁྱེར་ཐམས་ཅད་ལྷན་ཞེས་པ། རོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་
 ནམ་མཁའ་མཚོད་བཞིན་གང་བཞིག་དུ། སྤྱིལ་པོ་རྒྱ་འོད་ལྟར་རྗེས་མེད་པ་ཐམས་
 ཅད་སྤྱིར་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱང་རྗེ་དང་གཏོང་པོད་ཆེ་བ། ལོངས་སྤྱོད་ནིམས་ཆགས་
 མེད་སྤྱིན་པར་གཏོང་བ་ཞིག་བྱུང་། དེའི་གྲགས་པ་ནི་སྤྱིད་པ་གསུམ་དུ་ཉིན་མཚན་
 མེད་པར་སྐྱོགས་པ་ལས། ལྷགས་ཤིག་སེམས་ཅན་ནིམས་ལ་བརྟེ་བས་དབྱུལ་
 འཕོངས་ནིམས་གཟིགས་པའི་སྤྱད་དུ་ས་ཕྱོགས་གཞན་དུ་བྱོན་པས། ཕྱོགས་ཀྱི་

གྱུ་ལ་ཕུན་ཞིག་གིས་སློང་བ་བྱུང་བས་རིན་པོ་ཆེའི་དབྱ་གྱུན་སྦྱིན། དེའི་ཚོ་ཕྱག་རོན་
 གཤོག་ཅེ་ཟད་པ་དབྱུགས་ཉམ་པ་དང་ངས་སྐྱབ་གིས་གདུངས་པ་ལྷུས་ཁྲམ་པ་ཞིག་
 མིག་གཟེར་ཅིང་འཇིགས་སྐྱབ་དང་བཅས་བྱིན་པར་འབྲིལ་བ་ཞིག་བྱུང་བས། དེ་ལ་
 མི་བཟོད་པའི་སྡིང་ཇི་དྲག་པོ་འབྲུངས་ནས་ཕྱོགས་སུ་གཟེགས་པས། ཇོན་པ་ཞིག་
 གྱུ་ལ་མེད་ལྟེ་འདི་བདག་ནོམས་ཀྱི་ཟས་ཡིན། འདི་གཅིག་པོ་སྐབས་ནས་བདག་
 ནོམས་ཡལ་བར་གཏོང་ངས་ཞུས་པས། རྒྱུད་ལ་ཅི་དང་ཅི་འདོད་པའི་ཟས་ལོར་ངས་
 ལྟེར། བྱུ་འདི་བསའ་ད་ན་མི་དགོ་བའི་ལས་ཡིན་གསུངས་པས། ཇོན་པས་སྐྱས་པ།
 བདག་ནོམས་ནགས་ན་གནས་པའི་འབྲུ་སོགས་མི་ཟས་ནི་གཅིག་ཀྱང་ཟ་མ་རྒྱུངས།
 ཇོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསའ་བའི་གཤམས་པ་ཁོ་ན་ཟ་བ་ཡིན། བྱུ་འདི་བདག་
 གིས་ལུན་རིང་དུ་བཅའ་ནས་སྟེད་པ་ཡིན་པས། འདི་ཟ་གྱུ་མ་བྱུང་ན་བདག་དང་
 རྒྱང་མ་བྱུ་དང་བཅས་པ་འཛིངས། གྱུ་ལ་པོ་མམས་ཅད་ལ་བྱམས་པས་སྟོམས་པ་
 ལ་བྱུ་འདི་ལ་བྱམས་ཤིང་བདག་ཅག་ལ་སྤང་བའི་ཚོས་འདི་ཅི་འདྲ། དེ་བས་ན་བྱུ་
 དང་བདག་ཅག་གིས་སློབ་མཉམ་དུ་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར། གྱུ་ལ་པོའི་སྐྱེ་ག་བཅད་དེ་
 སྦྱོལ་ཞིག་ཞུས་པས། གྱུ་ལ་པོ་དགའ་ནས་བྱུ་དང་འབྲོད་ཀྱི་སློབ་བསྐྱུང་བའི་མཐས་
 མ་སྟེད་པར་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་བཅིངས། ད་འབྲོད་ཀྱི་མཐས་བཟང་པོ་དེ་བརྗོད་པ་ལེགས་
 མོ། འབྲོད་ཀྱི་མིག་གི་ཞལས་པས་བཅིངས་པའི་བྱུ་འདི་ཐོངས་ཤིག་གསུངས།
 གསའ་གྱི་གདུ་བྱས་སྐྱས་པས་ཕྱག་རྒྱུང་གིས་བྱུ་དེ་བསྐོར་བ། ཇོན་པས་བྱུ་དང་གྱུ་ལ་
 པོའི་གསུང་ལ་བཏགས་ནས་ཉིས་འབྲུར་སྦྱོལ་ཞིག་ཟེར། དེར་གྱུ་ལ་པོས་གོང་ཁྱེར་
 དུ་བདེ་བྱས་ཏེ་འདི་ག་གཅད་དེ་སྤང་ལ་འཇལ་བའི་མི་སྐྱུ་བྱུང་ཀྱང་དེ་ལ་གསའ་
 མང་པོ་སྟེར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་མམས་ཅད་ཡི་སྐྱབ་ཅིང་ཉ་ལས། གདུག་
 པའི་སློབ་ཞེས་བྱ་བ་མིག་སེར་སྐྱ་ཡོད་པ། བྱུ་བའ་ན་པ་ལ་སྐྱར་དུ་འཇུག་པ་ཞིག་

ཡོད་པ་དེས། སྤྱི་གྲོ་རྣམས་པོས་གྱུ་ལ་པོའི་བྱིན་པ་གཡས་ཀྱི་ཤ་མཆོས་མཚན་ནས་
 ཕྱག་རོན་དང་སྤང་ལ་སྤྱི་གྲོ་པས་ཕྱག་རོན་གྱི་ལྷིད་མ་ཡོང་། དེ་ནས་འབྲུག་གཟུགས་
 པ་ས་ལ་སེམས་པས་ས་ཡང་རབ་དུ་གཡོས། བྱིན་པ་གཡོན་དང་བསྐྱོད་དང་ཉ་བཞི་
 དཔུང་ཤ་སོགས་མགྲིན་པའི་བར་གྱི་ཤ་མཆོས་ཅན་གཅན་ཀྱང་མ་ཡོངས་པར་ལུས་
 རིལ་པོ་སྤང་དུ་བཅུག་ནས་བཏེགས་པའི་ཚེ། རྗོན་པ་དེ་སྤྱི་གྲོ་པས་ལ་མགྱུ་ལྷིང་
 ཉ་ལས་ནས་སྤྱི་གྲོ་པ། གྱུ་ལ་པོ་བྱུང་འདི་ལྟ་བུའི་དཀའ་བ་དུང་དུ་ལེན་པ་འཛིག་རྗོན་
 འདིའི་ཕྱན་ཚེགས་ཅི་འདོད་པ་ཡིན་ཞུས་པས། ང་ཚོ་འདི་དང་འཛིག་རྗོན་གྱི་འདོད་
 པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད། སེམས་ཅན་མཆོས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྤྱི་གྲོ་པ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
 པའི་ཕྱིར་ཁོ་མོ་གསུངས། འདི་ལྟ་བུ་ལ་འབྱོར་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་མེད་དམ་ཞུས་
 པས། ང་ལ་འབྱོར་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་མེད། དེ་བདེན་ན་ལུས་འདི་སྤྱི་གྲོ་པ་ཞིན་གསོས་
 པར་གྱུར་ཅིག་གསུངས་པས་དེ་མ་ཐག་ལུས་ཀྱི་མ་ཐམས་ཅན་གསོས་ནས་སྤྱི་གྲོ་པ་
 ལྟར་མཛེས་ཤིང་གྱིས་པར་གྱུར་དེ་ཕོ་བྱང་དུ་བྱོན། བྱང་དང་རྗོན་པ་ཡང་སོ་སོར་རང་
 ལུས་སྤྱི་གྲོ་པ་དོ། དེའི་དུས་ཀྱི་གྱུ་ལ་པོ་ཐམས་ཅན་སྤྱི་གྲོ་པ་ཉིད་ལྟ་བུའོ། ལུས་
 པའི་སྤྱི་གྲོ་པ་སྤྱི་གྲོ་པ་སྤྱི་གྲོ་པ། རྗོན་པ་དེ་ནི་ངས་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅན་སྤྱི་གྲོ་པར་
 བཏང་བལ་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་མེད་བདེག་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་གྲོ་པ་དང་པོས་སྤྱི་གྲོ་པ་བྱས་པའོ།
 ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་ཐམས་ཅན་རྗོན་པ་སྤྱི་གྲོ་པ་དོ། འདི་ཡང་སྤྱི་གྲོ་པའི་ཚོས་
 རྗོན་པ་རོ། མཛེན་བཟྱ་དབག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། གྱུ་ལ་པོ་ཐམས་ཅན་སྤྱི་གྲོ་པ་
 དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་སྐྱོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྤྱི་
 ལྟ་བུའོ།

LVI.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བརྒྱ་ཙེ་དུག་པ།

ལྷ་བ་ཤང་སྦྱོང་བདུལ་བའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་གཞོན་སྤྱི་ཁ་ཁ་གཞོན་གྱི་གནས་ནས་གོང་ཕྱིར་དྲིང་གུ་མ་ད་
 བར་ག་ཤེགས་ཏེ། ལྷུལ་པོ་ཚངས་སྤྱིན་གྱིས་གུས་པས་མཚོན་དེ། དེར་གོང་ཕྱིར་གྱི་
 མི་ལྷོས་འོང་ནས་གསོལ་པ། བདག་ཅག་གིས་གོང་ཕྱིར་གྱིས་མཐའ་ན་དོའི་རི་
 བོ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལ་ལྷ་བ་ཤང་སྦྱོང་ཞེས་གདུག་ཚུབ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གནས་པས་
 མི་ལྷུགས་ལོ་དོག་སོགས་ལ་གཞོན་པ་ཆེ་བས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཐུགས་བརྩེ་
 བས་དེ་འདུལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞུས་ནས་ཁོང་ལྷོས་མོང་བའི་ཚོ། ལྷུལ་བས་
 དོའི་རི་ལ་བྱོན་ནས་དེར་སྤྱིལ་གྲུང་གིས་བཞུགས་པས། རི་དེའི་ནང་ན་ལྷུའི་པོ་བྲང་
 དུག་མཚོ་ཁོལ་ཞིང་དུག་རིགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མི་སྲུང་ཞིང་། ལྷུལ་མང་པོས་གང་ལ་
 འདུག། དེ་ལ་སྤྱན་གྱི་འོད་ཟེར་པོག་པས་ལྷ་དེ་ཁྲིམ་ནས་མིག་བྲག་ལྷར་དམར་ཞིང་
 ལྷ་མ་ཁམར་འཕགས་ནས་སྤྱིན་ནག་དང་། འབྲུག་དང་། ལྷོ་ཤང་། མེ་ལྷེ་དང་།
 རྩོག་དང་། སེར་བ་དང་རྣམ་ཚོན་གྱི་ཆར་དུག་པོ་ཕབ་ལྟེ། རི་དང་། འཕྲང་དང་།
 ལྷགས་ཚལ་དང་། ས་གཞི་ལྷོས་ཀྱང་འཁོལ་ཞིང་བྱིས་དང་། ས་ལྷུག་ལྷོས་ཀྱང་
 དེབས་པར་རྩོམས་པའི་ཚོ། ལྷུལ་བས་སྤྱན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱི་ལྷུའི་དུག་དང་གདུག་
 ཚུབ་ཞི་ཞིང་། ལྷ་ལྷོས་བདུད་ཅི་དང་། རྩོ་ཆར་ལྷོས་མེ་དོག་གི་ཆར་དུ་གྲུང་བས་
 ལྷུ་ཞི་དུལ་གསུལ་པས་འདུད་པར་ཚོས་བལྟན་ནས་བསྐྱབ་པའི་གཞིར་བཞོད། དེ་ལྷོས་
 ཞལ་འཛུམ་མཛད་པར་བསྐྱོ་བྱིན་གྱི་འཛུམ་པའི་གྱུ་ཞུས་པས། གནས་འདིར་དེ་ལྷ་
 ངས་འོང་པ་བཞིན་སྤྱིན་གྱི་སངས་གྱུས་འཁོར་བ་འཇིག་དང་། གསེར་ལྷུང་དང་།

འོད་སྤང་ཚམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདིར་བྱོན་ཞིང་བཞུགས་པར་མཛད་དོ། གསུངས། དེར་གཞོན་སྤྱིན་ལག་ན་དོ་ཇེས་ཀྱང་བདུད། རྗོན་པ་ཞིག་གིས་བདུད་ཅིང་དབྱ་སྦྲང་དང་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སེན་ཆ་སྤངས་ནས་མཚོད་དེན་སྦྱབ་པས་འཁོར་ནམས་ཡི་རང་ངོ་། འདི་ཡང་སངས་བྱིས་འབྲས་བུའི་མཛད་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཚོས་བསྟན་པའོ། མཛད་བཤྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ལྷ་བ་སྤང་སྤྱོད་བདུལ་བའི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་ཚོངས་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེང་དུག་པའོ།།

LVII.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཙུ་བདུན་པ།

མཚོད་དེན་གྱི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བཤྱ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་ཤིང་། ལྷན་གྱི་སངས་བྱིས་གསུམ་གྱི་མཚོད་དེན་དང་། རྗོན་པའི་མཚོད་དེན་བཅས་བཞིའི་ཁར་ཤུག་ཐུབ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་མཚོད་དེན་བཅས་དོའི་རི་ལ་ལྷ་ཚམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་མཚོད་དེན་འོད་ཟེར་འབར་བ་ལྔ་བཞེངས། དེ་ནས་སྤྱོད་ལྷ་ཞེས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱོན། ཚོང་དཔོན་ལེགས་པར་རབ་སད་ཞེས་བྱ་བའི་མཚོད་ཅིང་། འཁོར་བཅས་འདུལ་བའི་ཚོས་བསྟན་ནས་ཚོངས་པའི་གཉིད་རབ་དུ་སད་པ་བཞིན་གྱུར། བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོ་བཞིན་མཛད་པར་མཐོ་བའི་སྤྱོད་ལྷ་ཞེས་མཚོད་དེན་ཞེས་པ་བཞེངས། དེ་ནས་ལྷ་པ་རའི་གོང་ཕྱིར་དུ་བྱོན་ནས་གཞོན་སྤྱིན་ལྷ་ར་ཞེས་པ་བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ་བསྐྱོར། དེ་ནས་གཏུམ་པོའི་གོང་དུ་བྱོན་ཏེ། གཏུམ་མོ་མ་ལི་གཞེས་བྱ་བདུན་དང་བཅས་པ་སེམས་གཏུམ་པའི་རིགས་བཅོམས་ནས། སྤྱིད་མེ་དོག་ལྷ་ར་འཇམ་ཞིང་སེམས་དུངས་པ་

ལ་བཀོད། དེ་ནས་གྱུ་ལ་བ་འཁོར་བཅས་པ་འཕྲི་བྱོང་དུ་བྱོན། བྱིས་བདག་གུ་
 འཛོན་ཞེས་པས་མཚོན་ཅིང་ཚོས་བལྟན་ནས་བསྐྱབ་གཞིར་བཀོད། དེས་དབུ་སྐྱ་དང་
 སེན་ཆ་ཞུས་ནས་རིན་པོ་ཆའི་མཚོན་དེན་བཞེངས། དེ་བལྟ་བར་ལྷ་དབང་འོངས་
 དར་གྱུ་ལ་པོ་མི་ལེན་དུ་ཞེས་པས་ཀྱང་མཚོན་དེན་བྱེད་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་ས་
 རྩོགས་དང་གནས་ཡུལ་ཇི་སྟེན་དུ་མཚོན་དེན་མང་པོ་བྱུང་ཞིང་། སེལ་སེལ་དེལ་
 བུའི་སྐྱ་དང་། སྟན་བྲགས་དར་དེར་སྐྱོག་པའི་མཚོན་དེན་མང་པོ་སའི་གྱོན་དང་།
 འགོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དཔལ་དུ་གྱུར་བའོ། འདི་ཡང་སངས་གྱུས་འབྲས་བུའི་
 མཛོད་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཚོས་གསུངས་པའོ། མཛོད་བརྗོད་དཔག་བསམ་འགྲི་
 ཤིང་ལས། མཚོན་དེན་གྱི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མོངས་འབྲོག་གོན་བྱིས་པ་
 རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེང་བདུན་པའོ།།

LVIII.

ཡལ་འདབ་ལྡ་བཅུ་ཅི་བརྗོད་པ།

བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱི་དོགས་བརྗོད་ཟི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་གོང་ཁྱེར་པརྟོ་ལྷན་དུ་བཞུགས་ཤིང་། སྐབས་ཤིག་ཞལ་
 འཇུམ་པ་མཛོད་པས། བརྗོད་བྱིན་གྱིས་ཞལ་འཇུམ་པའི་གྱི་ཞུས་པར། བཀའ་སྐུལ་
 པ། སྟོན་གོང་ཁྱེར་བསོད་ནམས་ལྷན་བྱ་བར་གྱུ་ལ་པོ་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཞེས་བྱ་
 བཀོང་ཁྱེར་སྟོང་ཕྱག་བརྗོད་ཅུ་སྟོངས་པ་དཔལ་འབྱོར་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་
 པོ་བྱང་ཤེལ་གྱི་མཁར་པ་ལྷ་བའི་འོད་རླེང་ཅན་ནས། སྟེན་མོས་ཚལ་གསར་བ་
 གཟིགས་སུ་སྤྱི་རོལ་དུ་ཤིང་དྲ་ཞོན་ནས་བྱོན་པས། ལམ་དུ་མི་ཟས་ཀྱི་གདུང་བས་
 འཁྲུགས་པའི་ནད་པ་ཉམ་ཐག་པ་ཞིག་གཟིགས་པས་སྟིང་ཇི་དྲག་པོ་འཇུངས་

ཤིང་། རྟ་པ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་དགོངས་ནས། ལོང་བྱིར་མཐའ་དག་གི་
 རྟ་པ་གང་ན་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཅོད་བཅད་ལྟེ། རྟ་པ་དྲག་ཞེ་མེད་པར་ཟམ་
 དང་། ལོ་ས་དང་། མལ་ཆ་དང་། བྱི་སྟན་དང་། ལྷོལ་འབོལ་དང་། རྟ་པ་ཡོག་དང་།
 མཐུན་ཀྱིན་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་བ་མེད་པར་སྦྱིན་ཞིང་། དེ་དག་ལ་རིམ་གྱོ་པ་དང་སྦྱན་
 པ་ལྷོ་ས་ཀྱང་མཁམས་པ། ཞི་བ་དུལ་བ། ལྷིང་ཇེ་དང་། བཙོན་འགྲུམ་ཆེ་བ། ངག་
 འཇམ་ཞིང་། ངང་གྱུད་རིང་བ་དག་བསམ་པས་ནས། འདོད་པ་མེད་པའི་རིམ་གྱོ་པ་
 བྱི་འབྱོར་པ་དགའ་བས། དེ་དག་གི་བསྟེན་བཀུར་དང་། ཡོན་དང་། བྱ་དགའ་ལ་
 སོགས་པ་ལྷོ་ས་ཀྱང་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྦྱིན་ནས་རྟ་པ་ཀུན་གསོ་བར་མཛེད་
 ཅིང་། ཀུན་ལང་ལོངས་སྤོད་ལྷོ་ས་ཀྱིས་སྦྱོ་བོ་ཀུན་སྦྱིན་པས་ཚོས་པར་མཛེད་པ་ལ།
 བགྱི་བྱིན་གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་མཛེད་པ་ལ་འགྲོད་སེམས་དང་ཁེངས་གསལ་ཡོད་མེད་
 ལྷིང་སྟོབས་བདེ་ག་པའི་ཕྱིར་བུམ་ཟེ་མིག་ལོང་པ་ཞིག་ཏུ་སྤྱུལ་ནས། བདག་ཏུ་གཏུ་
 ལྷན་པར་གནས་པ་འདི་ལ་ཐུགས་ཅེ་བས་སྦྱན་གཤམས་པ་སྦྱོལ་ཞིག་ཞུས། དེ་མ་
 ཐག་སྦྱན་གཤམས་པ་མཚོན་གྱི་བདོན་ཏེ་སྦོན་ལམ་དང་པཅས་སྦྱིན་པས་བུམ་ཟེ་མིག་
 གཤམས་པ་གསལ་བར་མཐོང་བས། ལྱུལ་པོ་དགའ་ནས་གཤོན་པའང་འགྲུ་བར་
 བཙོན་པའི་ཚོ། བགྱི་བྱིན་གྱུལ་པའི་ལྷིང་སྟོབས་ལ་མག་ལས་རང་གཟུགས་བསྟན་
 ཏེ་གྱུལ་པའི་སྦྱན་སྒར་བཞིན་གསལ་བར་བུམ་སོ། དེའི་དུས་ཀྱི་གྱུལ་པོ་བསོད་
 ལྷོ་ས་སྟོབས་དེ་དྭ་ངའོ། ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་ལྷོ་ས་ཇེས་སྤྱི་ལོ་རང་ངོ་།
 འདི་ལང་སྦྱིན་པའི་ཚོས་སྐོར་རོ། མཛེད་བགྱི་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། བསོད་
 ལྷོ་ས་སྟོབས་ཀྱི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མོངས་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་
 ལོ་བདེ་བར་བུས་པ་སྦྱེང་བགྱིད་པའོ།།

LIX.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཙེ་དགུ་བ།

ཀུལ་ལའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

སྤོན་གྲོང་བྱི་མཚོལ་བུ་ཡལ་ཞེས་པའི་སའི་སྤྱིང་པོར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 དུ་གྱུལ་པོ་ལྷ་ངན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ། མོག་མར་ལཱ་མ་ཞིང་ཙེ་བ་པ། ལྷིས་སུ་དགོ་
 བའི་སྤྱིང་སྤོབས་དང་ལྷན་པ་ཞིག། བཅུན་མོ་བུ་ལྷ་ལྷན་ཞེས་པ་བུད་མེད་ཐམས་ཅད་
 གྱི་གཙུག་གྱིན་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ། སྤུས་སུ་སྤུས་ཚོགས་པ་སྤུན་གཉིས་གསེར་རིའི་བྱ་
 ཀུལ་ལའི་མིག་ལྟར་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་མིང་ལ་གྱུལ་བུ་ཀུལ་ལ་ཞེས་
 སྤྱིང་སྤོབས་དང་ལྷན་ཞིང་སྤྱིན་པ་ལ་སྤོབ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ནི་སྤོབས་དང་སྤྱི་ཙེ་ལ་
 འགྲན་རྒྱ་བྱལ་ཞིང་། མཛེས་སྤུག་མཚུངས་པ་མེད་པ་སོགས་བྲགས་བས་ཀུན་དུ་
 རྒྱབ་པ་ལས། ལྷོགས་གྱི་གྱུལ་ཁག་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་བྱ་མོ་ནོམས་དེའི་བཅུན་
 མོར་འབྲུལ་འདོད་པ་གསུག་བྱུང་། རྒྱད་པར་བཅུན་མེད་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་གསེར་
 གྱི་འབྲེང་ལྷན་མ་ཞེས་པ་དང་བདེ་བར་བཅེ། གྱུལ་བུ་སྤྱི་ཙེ་ལ་དང་། མཛེས་སྤུག་
 དང་། འབྲོར་བས་སྤུགས་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་དགའ་བའི་ཚོ། གནས་བདེན་གྲགས་
 པ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་མཚོང་བས་སྤྱིར་འབྲུང་འབྲུང་ཤེས་ནས་རང་གནས་གཙུག་ལག་
 ཁང་དུ་འབྲིན་ཅིང་། མཁན་པོ་བགོས་པོ་མངོན་ཤེས་དུག་ལྷན་དེས་གསུངས་པ།
 གྱུལ་བུ་བྱི་གཞོང་དང་མིག་མཛེས་པ་འདི་དྲི་ཉལ་པ་མ་ཡིན། སྤྱིར་ཉམས་པའི་
 མཚན་མར་འདུག་པས་ཚུལ་བྲིས་ལ་གནས་ན་སྤྱིར་ཉམས་པ་གསོས་ཤིང་
 འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པས་གྱུལ་བུ་ཡིད་ལ་བཅགས་ཤིང་
 མོ་བྱང་དུ་ཡོག་གོ། དེ་ནས་གྱུལ་བུ་གནས་བདེན་གྱི་གསུང་བཞིན་ཚུལ་བྲིས་གྱི་

དཔེན་པར་འདུག་པ་དེས། ཡལ་གྱི་བཙུན་མོ་བརྟུ་ལྷན་ཞེས་གྱུ་ལ་སྤང་བའི་ཡུམ་
 དེའི་ཚུན་མ་བཙུན་མོ་སྐར་གྱུ་ལ་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེས་མགོང་ནས། གྱུ་ལ་བྱ་བྱེད་ནི་
 བཞིན་དང་སྤྱན་བརྟུ་ལྷན་མཚོག་དུ་མཛེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་འཛིག་དེན་ན་དཀོན་པས།
 བདག་ནི་བྱེད་ལ་ཡིད་ཚགས་པས་དྲིལ་དུ་འཛོལ་བར་མཛོད་ཅིག་ཟེར། ཚགས་པས་
 གདུངས་བས་ངོ་ཚོ་བོར་དེ་གྱུ་ལ་བྱེད་མགུལ་ལ་ལག་པས་འབྱུང་ལྟེ། ལྷོན་ཤིང་གི་
 འདབ་མ་རྒྱུང་གི་བསྐྱོད་པ་ལྟར་འདར་རོ། དེ་ལ་གྱུ་ལ་བྱས་ཡལ་གྱི་བཙུན་མོར་
 གསུངས་པ་རང་གིས་མ་བཞིན་དེའི་ཀོང་པར་ཕྱག་བཙལ་ཞིང་སྤྲོས་པ། མ་མ་དེ་ནི་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་དེ་ངན་པས་སྤོད་པ་ནི་ཚོམ་པ་ཀུན་དུ་ཉམས་པའི་གྱུ་ལྟེ། དེ་བས་
 འཛིག་དེན་ལྷགས་དང་མཐུན་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་གནས་ན་དམ་པའི་སྤོད་ཚུལ་
 ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྤོད་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པས། བཙུན་མོས་སྤྱན་
 པའི་ངག་གིས་ཡང་ཡང་དུ་སྤྲོས་ཀྱང་། གྱུ་ལ་བྱས་ཚུལ་མིན་ངན་སྤོད་དེ་མི་རུང་བར་
 ཅན་གྱིས་བཀག་པས་མཐར་མོ་བྲིས་ནས་སེམས་ལ་འཁོན་ཆེན་པོ་བཞག་པར་གྱུར་
 ཏོ། དེ་ནས་རྗོད་འཛིག་གི་གྱུ་ལ་པོ་སྤང་པའི་ནོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡུལ་ཁམས་དང་བཅས་
 པ་དབང་དུ་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་གྱུ་ལ་བྱ་དཔུང་དང་བཅས་པ་ཡལ་གྱིས་གྲོང་བྱེད་རྗོད་
 འཛིག་དུ་བདང་བས། རྗོད་འཛིག་གྱུ་ལ་པོས་གྱིས་བྱེད་ཞབས་ལ་བདུད་ཅིང་། ཏིད་དང་།
 སྤང་པོ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ཚོམས་ཕྱལ་དེ་པོ་བྱང་དུ་སྤྱན་དྲངས། རང་གི་གྱུ་ལ་སྤོད་ལ་
 མཉམ་པོར་དབང་བསྐྱར། ཤིན་དུ་འཛོལ་བར་གྱུར་ནས་ཡུན་རིང་སོང་བའི་ཚོ།
 གྱུ་ལ་པོ་བྱ་ངན་མེད་པས་བྱ་དྲན་ནས་བལྟ་བར་འདོད་པའི་ཚོ། གྱུ་ལ་པོ་ལ་ལྟེ་སྤོད་
 གྱི་ནད་དག་པོ་ཞིག་བྱུང་བས་སྤྱན་བ་མང་པོས་སྤྱན་དཔུད་སྤྲོ་ཚོགས་བྱས་ཀྱང་ཕན་
 བསྐྱེད་མེད་པ་ངོ་ནག་ཅིང་། བཙུན་མོ་ཚོམས་ཀྱང་བྲིས་པའི་རི་མོ་ལྟར་ངོ་ཡལ་
 མོགས་ཤིང་གཡོ་འགུལ་མེད་པ་བལྟ་བར་བྱེད། གྱུ་ལ་པོ་ཚོའི་དུས་བྱས་པར་

བསམ་ནས་སྒྲིལ་པ། རང་རང་ལས་ཀྱིས་མནར་བ་ལ་སྒྲན་པ་དང་སྒྲན་དབྱེད་ཀྱིས་
 མི་པན་ངེས། ངའི་བྱ་དོ་འཛིག་གི་བྱུང་སྲིད་ལ་ཡོད་པ་མུར་དུ་བོས་ཤོག། ངའི་
 གཙམ་བྱུན་དང་གདུགས་དཀར་སོགས་བྱུང་སྲིད་ཚམས་བྱ་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་
 གསུངས་ནས། བཅོན་མོའི་བྱང་ལ་དབྱ་བཅུགས་པས། བཅོན་མོ་སྐར་བྱུང་སྲིད་
 བཟེད་ནས་བྱུང་བོ་ལ་སྐྱོག་དུ་ཞུས་པ། སྒྲན་པ་ངན་པ་ཚམས་ཀྱིས་སྒྲན་བྱི་གོ་མ་
 མཚོད། བདག་གིས་རིག་པས་བྱུང་བོའི་སྐྱེད་ནད་གོལ་བར་བྱས་ཀྱི། བྱུང་སྲིད་
 སྒྲས་ལ་མ་གཏོད། རང་གི་དབང་ཕྱུག་མི་ལ་སྐྱེད་ནད་ཀྱིས་བརྒྱས་པར་བྱེད་ཅེས།
 སྒྲས་འབོད་དུ་མ་བཅུག་པར་བཅོན་མོ་ཕོ་བྱང་གི་བྱི་རོལ་དུ་སོང་ནས་བྱུང་བོའི་
 བྱང་དང་འབྲེ་བའི་ནད་པ་གོང་བྱིར་ཀུན་དུ་བཅོལ་བས་བ་ཇི་བྱུང་བོའི་ནད་ཇི་ལྟ་བས་
 གཟེར་བ་ཞིག་རྗེས་པས། དེ་དབུག་པར་འཁྲིད་ནས་གཡོག་མོ་སྐྱེད་ཇི་མེད་པ་ཞིག་
 བྱང་བ་དེ་གསོད་དུ་བཅུག། དེ་ཕྱི་ལ་ལྟོ་བ་གཤགས་ནས་བལྟས་པས་བྱུ་མའི་ནད་
 བ་སྲིན་བྱ་གདུག་པ་ཅན་མང་བོ་འདུག་པ་འབྱོགས་པར་བྱེད་དུ་བྱུ་ན་ཡར་སྒྲོས་
 ཤིང་བདུབ། མར་བྱུ་ན་སྐྱེ་བ་འཁྲུ་འམ་འགག་པ་འདུག། དེ་ལ་སྒྲན། བྱི་ཐང་ཀའི་
 སྐྱོར་བ་དང་། ཤིང་ཀུན་དང་། དི་དི་ལིང་དང་། ཕོ་བ་རི་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོར་སྐྱེ་སྐྱེ་
 ཚོགས་ལྷུག་ཀྱང་སྲིན་བྱ་ཚམས་མི་ཤི་བར། སྐྱོག་སྐྱེད་ཅི་བ་བདུབ་ནས་བདུབ་པས་
 སྐར་ཅིག་ལ་སྲིན་བྱ་ཚམས་ཤི་བས། བཅོན་མོས་སྐྱོག་སྐྱེད་ཅི་བ་སྐྱེ་བས་པ་བྱུང་བོ་
 ལ་སྐྱེན་པས་བྱུང་བོ་སྐྱེད་པ་ལས་སྐྱེད་དུ་གོལ་ལོ། དེ་ནས་བྱུང་བོས་བཅོན་མོ་ལ་
 བྱས་ཤེས་རྒྱན་གསོའི་བྱིར་དུ་ཅི་འདོད་རྒྱས་པས། བདག་ཞག་བདུན་བྱུང་སྲིད་ལ་
 དབང་བསྐྱར་ཅིག་ཞུས་པས། སྐྱིར་ཡང་བྱེད་མེད་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་འདུན་མ་
 ཉམས་པའི་བྱུ་ཡིན་ཅིང་། སྐྱོས་སྐྱེད་བྱུང་སྲིད་མེད་ལ་གཏོང་བ་ཤིན་དུ་མི་རིགས་
 ཀྱང་། བཅོན་མོ་བྱུན་དུ་འཛོལ་བ་དང་། བྱང་ལ་བྱས་པ་ཆེ་བས་ཞག་བདུན་དབང་མ་

བསྐྱར་བས་མ་འདུས་སྐྱམ་དེ་བཞིན་གནང་བས། བཅུན་མོས་སྤྲོས་ལ་འཁོན་
 བཞག་པའི་བསམ་སྦྱོར་ངན་པས་གྱུ་ལ་པོའི་སྤྲིངས་ཡིག་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྩོ་
 འཛོག་གྱུ་ལ་པོར་ཡིག་རྩོམ་གྱི་བཀའ་གྱི་རིན་པོ་ཆེའི་དེན་དང་བཅས་སྤྲིངས་པ།
 རྩོ་འཛོག་གྱུ་ལ་པོས་གུས་པ་དང་བཅས་པས་སྦྱི་པོར་གྲངས་ཤིང་ཁ་ཕྱེ་ནས་གྲགས་
 པའི་ཚོགས་ལ་འདི་ལྟར་འདུག། སྤྱི་ལོ། བྱོང་བྱིར་ལྟ་ལེ་བུ་འཕམ་མཚུངས་
 མེད་གཡུལ་ལ་དཔའ་བས་གྱི་མཚོའི་མཐའ་མཚམས་ཚུན་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་དྲི་
 བྲལ་དུ་ཀུ་མའི་རས་དཀར་པོས་ས་ཐམས་ཅད་ལ་འོངས་སྦྱོར་བ་སྐལ་བཟང་སྦྱེམས་
 པ་བྲལ་བ་དག་ཤིངས་གཞི་བྱིན་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་ཅེ་དགའི་དཔལ་དུ་གྱུར་པ་དྲི་
 མེད་ཞོར་བྱུའི་ཀིང་འདེགས་མཐའ་ཡས་པའི་གྱུ་ལ་ཕྱན་ཤིངས་གྱི་རབ་དུ་བདུད་
 པའི་ལེགས་བྲས་དག་པའི་པརྟོ་ཤིངས་པར་གྱིས་པར་བྱེད་པའི་ཉིན་མའི་དབང་ཕྱུག།
 དུལ་པོད་དང་བཅོན་འགྲུས་དང་སྦྱོ་བ་ཆེན་པོ་རབ་དུ་གྱིས་པའི་སྦྱོ་བའི་སང་གོ་
 དཔལ་ལྷ་བྱ་ངན་མེད་པས། རྩོ་འཛོག་གི་དབང་པོ་དཔལ་གྲང་པོ་ནི་ལ་ཡང་དག་
 པར་སྤྲིངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་གིས་བྱ་བྱེད་བཞིན་དང་འདྲ་བའི་དག་པོ། རྩེ་
 མེད་ཅིང་ངན་སྦྱོར་ལ་བྱམས་པ། མི་གཙང་ཞིང་བལྟན་བཅོས་ལ་སྤང་བ། མིག་གི་
 པརྟོ་ཚུངས་ལ་སྦྱོར་བ་དུག་གི་སྦོད་ལྟ་བུ། སྤྲིངས་པའི་རྗེས་མཐུན་གཟུགས་དང་།
 འང་ཚོ་དང་། སྦོ་བ་དང་། དུལ་པོད་དང་ལྷན་པའི་སྦྱོ་བོ་དེའི་མིག་གི་ཞོར་བྱ་ཕྱུང་
 ལས་གོས་དང་བྲལ་བར་བགྱིས་ལ་བསྐྱར་བར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པ་འདུག་པས། གྱུ་ལ་
 བྱ་དང་སྦྱིང་བཅེ་བས་གཞོད་པ་མི་ཉུས། ལྟ་ལེའི་གྱུ་ལ་པོ་དབང་ཆེ་བས་འཛོགས།
 རྩོ་འཛོག་གྱུ་ལ་པོ་ཅེ་བྱེད་ཅེ་དུག་དུ་གྱུར་ནས་གདོང་པ་ལ་པམས་ཅིང་མཚི་མ་གདོང་
 ཞིང་འདུག་པ། གྱུ་ལ་བྲས་གཞིགས་ནས་ཅེ་འདུག་དེས་པར། སྤྲིངས་ཡིག་བལྟན་
 པས། ཐུགས་ལ་འདི་ང་ལ་སྤང་བས་ཡབ་ལ་ཕྱ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་པ་འདུག། ད་པའི་

དགོངས་དོན་མ་འགྲུབ་ན་ཐུགས་མི་སྡོགས་ཤིང་། རྫོང་འཛོལ་གྲུལ་པོ་འདི་ཡང་
 བརྒྱལ་འགོ། དེ་བས་ཡབ་ཐུགས་དགོངས་ཚོགས་པ་དང་། རྫོང་འཛོལ་ལ་བཀའ་
 བཀྲོན་མི་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། བདག་གིས་གཞུགས་ཅིའི་སྡོན་མེ་ལྟར་མི་དྲག་ཅིང་།
 མིག་ཚུ་བྱར་ལྟ་བུ་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད། ཀུན་ལ་ཕན་ཕྱིར་དེ་བཞིན་བུའོ་སྦྲུལ་ལྟེ།
 རྫོང་འཛོལ་གི་སྐྱེ་བོ་མཚོག་དམན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནན་གྱི་ལྷུས་ཀྱང་མ་གསན་པར།
 སྐྱེ་བོ་ནོར་ལ་ཆགས་པ་ཞིག་ལ་གསེར་མང་པོ་སྦྱིན་དེ་སྦྱོན་གཉིས་འདོན་དུ་བཅུག།
 དེར་རང་གི་བཅུན་མོ་གསེར་གྱི་འཕྲིང་ལྡན་མ་བྱུང་བས་མཐོང་ནས་དྲན་མེད་དུ།
 བགྲུལ་ཞིང་འབྲེལ། གྲུལ་བྱ་ནི་མི་དྲག་པའི་ཚོས་ལ་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་གྲུལ་ལྷུགས་
 ཐོབ། བཅུན་མོ་བགྲུལ་བ་སངས་ནས་གྲུལ་བྱས་སྦྲས་པ། སྐྱེ་འགོ་ཐམས་ཅད་རང་
 གིས་ལས་ལ་སྦྱོད་པ་ཡིན་པས་སྦྱུག་བསྐྱེལ་མ་བྱེད་ཅིག། ང་ནི་ལྟས་ལ་ཆགས་པ་
 མེད་པས་བཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་སྤུ་འགོ། རྒྱུད་རང་དཀའ་ཐུབ་མི་བཟོད་པས་པོ་
 བྱང་འདིར་བསྐྱོད་ཅིག་གསུངས་པས་བཅུན་མོ་འདར་ཅིང་སྦྲས་པ། གྲུལ་སྦྲས་པོ་
 བྱང་དུ་མི་བཞུགས་ཀྱང་། འབྲོར་ཚོ་འཛའ་ཞིང་། བྱུད་ཚོ་འབྲལ་བ་ནི་ཅི་ལ་བཟོད་
 རྒྱུད་པར་ལོང་བའི་གོགས་ནི་མཁར་བ་མཚོག། བཙེ་བའི་གོགས་མེད་གཏོང་བར་
 ག་ལ་མོད། གང་དུ་འབྲོན་ཀྱང་བདག་ནི་འཁྲིད་པར་ལྷ་ཟེར། དེ་ནས་གྲུལ་བྱ་དང་
 བཅུན་མོ་གསེར་གྱི་འཕྲིང་ལྡན་མ་གཉིས་གོང་བྱིར་དུ་བྱུགས་ཤིང་། གྲུལ་བྱ་གྲུད་
 མངས་དང་སྤྲུལ་ལ་མཁས་པས་སྦྱོང་བཞིན་དུ་རང་གི་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་ནས་
 གྲུལ་པའི་པོ་བྱང་དང་ཉེ་བའི་སྦྱང་མོས་ཚལ་ཞིག་དུ་ཕྱིན་པས། སྦྱང་མོས་ཚལ་སྤུང་
 བ་པས་ངོ་མ་ཤེས་པར་ཕྱིར་བསྐྱར་དེར་བཅུན་མོ་བགྲུལ་ཞིང་། དྲན་པ་རྙེད་ནས་
 གྲུལ་པའི་སྤང་པོ་འཇུག་པའི་ར་བ་ཞིག་དུ་སྦྱོབས་པས། སྤང་པོས་ངོ་ཤེས་ནས་
 ཞབས་ལ་བསྐྱུད་ཅིང་སྐད་ཚན་པོ་འདོན། མ་གྲུ་ནོམས་ཀྱིས་ཤེས་ནས་སྦྱོ་མདོངས་

འོས་ཤིང་གར་བྱས་པས་བཅུན་མོ་མཆི་མ་ཤོར། འྱུལ་བྱུ་མྱུ་དང་འྱུལ་མངས་ལ་
 མཁམས་པས་སྐྱེང་པོ་སྐྱེངས་པས་ནི་བ་སྟོན་པས་གནས་ཚང་གཡར། སྐབས་དེར་
 འྱུལ་བྱུ་བྱུ་ངན་མེད་པའི་ཐུགས་ལ་ངའི་བྱུ་རོ་འཛོགས་ནས་ཡི་གེ་ཅམ་ཡང་སྤྱིས་སྤྱ
 མ་བྱུང། ཡུན་རིང་སོང་ན་མཛེའ་བ་འང་བཟེད་ཞེས་པ་ལྟར་བྱས་པ་གཞན་བཟེད་པ་
 བོ་མོ་ལས་ཆེ་སྟོན་ཞིང་ཤིན་ཏུ་དུན་པས་སྤྱིས་དང་མཛེའ་འདོད་ཆེ་བའི་ཆོ། སྐྱེང་
 པོ་སྐྱེངས་པས་ནས་གང་ལ་འྱུལ་མང་དང་བཅས་སྐྱེང་ལོང་ཟེར། འྱུལ་བྱུ་གཉིད་མ་
 སངས་པས་སྐྱེང་ཆུང་ཏུ་བཅས་སྐྱེངས་པར་མ་མག། ཐུགས་ལ་འྱུལ་པའི་འབངས་
 རྣམས་སྤྱུག་དང་འདྲ་ཞིང་གཏུམ་པས་སྐྱོད་དང་བལྟན་དགོས་དགོངས་ཏེ། སྐྱེང་ཆེ་ཞིང་
 སྟོན་པས་སྐྱེངས་འྱུལ་མངས་སྐྱེར་བས། འྱུལ་པོ་བྱུང་དུང་མཁམས་སང་ནས་
 གསན་པས་རང་གི་སྤྱིས་ལྟར་སྐྱེང་དང་འྱུལ་མངས་ལ་མཁམས་པ་འདི་སྤྱི་ཡིན་ནས།
 བདག་ལ་སྤྱིས་སྤྱི་མི་ལམ་ངན་ཅིང་གོང་ཁྱེར་གུན་པ་འདུག་ཀྱང་ད་ལྟའི་སྐྱེང་སྟོན་པ་
 འདི་ལ་མཚན་ཆེ་སྟོན་ཕྱོད་ལྟུལ་བ་བདང་བས་སྤྱིས་ཀྱུ་ལྱུ་ཡིན་བར་ཤེས་ནས་
 པོ་བྱུང་དུ་བོས་པས། དེ་ནི་མིག་དང་བྱུ་ཞིང་། ལྟོད་གཡོགས་ལྟུལ་པོ་ཅམ་ལས་
 མེད་པ་སོགས་ཡབ་ཀྱི་གཟིགས་པས་ཉ་ལས་ཤིང་བའྱུལ་བར་བྱུར། དེར་སྤྱིང་ཁ་
 ལ་ཆུ་བསེལ་བུན་པས་བའྱུལ་བ་སངས་ཏེ། བྱུ་འདི་ལྟ་བུ་ཅི་ཉེས་གསུངས་པས།
 ཡབ་ཀྱི་སྤྱིང་ཡིག་བྱུང་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་པར་སྤྱིས་པས། ཡབ་ཤིན་ཏུ་ཁྱིས་ནས་
 བཅུན་མོ་སྐྱེང་འྱུལ་སྐྱེང་བ་གསོད་ཅེས་བཀའ་དྲག་པོ་བཞེས་བས། སྤྱིས་ཀྱིས་
 བདག་རང་ལས་ལ་སྐྱོད་པལ་བཅུན་མོར་བཀའ་བཀྱོན་མི་མཛེད་པ་ཞུ་ཞུས་པས།
 བྱུ་ཁྱོད་ལ་མི་མཚམས་པའི་གཞོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པའི་དགྲ་འདི་མི་གསོད་པ་ཅི
 བྱེད། འདི་ངེས་པ་ཚར་གཅོད་ངོས་ཞེས་ནན་གྱི་གསོད་པར་བཅོལ་པའི་ཆོ། སྤྱིས་
 ཀྱིས་ཞུས་པ། ཡབ་བདག་ལ་འདི་ལྟར་སྐྱོང་ཆ་རང་ལས་ཡིན་སྤྱིར་སྤྱུག་བསྐྱེད་

དྲོགས་བཅོམ་དབག་བསམ་འཁྲི་ཤིང།

དང། གཞན་ལ་མི་དགའ་བའི་སེམས་ཚ་ཙམ་མེད། དེ་བཞེན་ན་བདག་གིས་མིག་
 སྤོན་བཞིན་དུ་གསལ་བར་གྱུར་ཅིག། ཅེས་བཅོམ་མ་ཐག་སྤྲོད་གཉིས་སྤར་བཞིན་
 གསལ་ཞིང་མཛེས་པ་གྱུར་དོ། དེར་ཡབ་ཀྱང་དགའ་མགུ་ལི་རངས་དེ་གོང་ཕྱིར་
 སྤྲུལ་ལ་དང། རྫོང་འཛོག་སོགས་གྱུ་ལ་སྤོན་འབངས་བཅས་ཞི་དུ་ལ་དང་བདེ་བ་ལ་
 འཁོད་དོ། དེ་ནས་དེ་དག་གི་སྤོན་གྱི་གྱུ་འཁོར་ནམས་ཀྱིས་གནས་བཏོན་གཤམས་པ་
 ལ་ལུས་ཤིང་གསུངས་པ། གྱུ་ལ་བྱ་ཀྱུ་ལ་ལ་འདི་སྤོན་ཀ་ཤིའི་གོང་ཕྱིར་དུ་རྫོན་པ་
 ཞིག་དུ་སྦྱེས་པའི་ཆེ། གངས་ལྡན་ངོས་ཀྱི་ཕུག་པ་ཞིག་དུ་ལུགས་པའི་རི་དུགས་ལྡ་
 བགྱི་དུས་གཅིག་ལ་མིག་ཕུངས་ནས་རིམ་ཀྱིས་བརྒྱང་ནས་གསལ། ཡང་སྦྱི་བ་
 གཅིག་ལ་ཚང་དཔོན་གྱི་བྱ་སྤྲུག་དེ་ཞེས་པ་སྤོན་གྱིས་ཚོངས་པ་གཅིག་དུ་སྦྱེས་ནས་
 མཚོད་དེན་ལ་སངས་ཀྱིས་སྤྲོ་གཞུགས་ཡོད་པའི་སྤྲོན་བྱས། སྤར་དེ་ལ་འགྲོད་ལྷེ་
 ཡིན་དུ་ཉི་ལའི་སྤྲོན་འབྲས་ཡོད་པའི་སྤྲོན་ལེགས་པར་བྲིས་ཤིང། གཞན་མཚོད་
 དེན་མང་པོ་ལ་ཉམས་གསོ་བྱས་པས་སྦྱི་བ་མང་པོར་མིག་དང་བྲལ་ཞིང་ད་ལྟ་འང་
 མིག་ཉམས་པ་ནི། རི་དུགས་ཀྱི་མིག་བཏོན་པ་དང། མཚོད་དེན་གྱི་སྤྲོན་བྱས་པའི་
 རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་ཅིང། སྤར་མཚོད་དེན་ལ་རིན་པོ་ཆའི་སྤྲོན་དང་གཞན་ཡང་ཉམས་
 གསོ་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གྱུ་ལ་བུའི་སྤྲོན་སྤར་བཞིན་ཐོབ་པ་དང། མཛེས་
 ཤིང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་ཅིང་གྱུ་ན་བཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང།
 ཚགས་བྲལ་གྱི་བདེན་པ་མཐོང་ལ། སྤར་མཚོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་གྱིས་པར་
 འགྱུར་རོ་གསུངས། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་མཛོད་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཚོས་བསྐྱར་
 རོ། མཛོད་བགྱི་དབག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ཀྱུ་ལ་ལའི་དྲོགས་བཅོམ་རིན་པོ་ཆེ།
 སྤོན་ཚོངས་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་སྦྱིང་དགུ་པའོ།།

LX.

ཡལ་འདབ་དུག་ཅུ་པ།

ལྷ་བཞེན་ལྷའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིལ་བྱེད་ཚལ་ན་བཞུགས་དུས། ལྷ་མཚོའི་མཐར་ལྷ་ལོར་
 རི་ཞེས་བཞེན་མང་པོ་དང་བཅས་པ་བཞན་པ་ལ་དཔལ་དུ་བྱེ་ཚོན་གྱི་ཆར་བབས་ནས་
 ལྷུག་བསྐྱེད་པར། ལྷའི་བྱ་ལོར་བཟང་བཞེན་ལྷ་ཞེས་བཞེས་པ་ཞིག་གིས་པ་ལ་སྦྱས་
 པ། ཡལ་བདག་ཅག་ལྷ་ལྷོ་མས་བྱེ་མ་རབ་དུ་ཚ་བས་བཞེས་པ། བདག་ཅག་དང་
 མཚུངས་པ་དང་། བདག་ཅག་ལས་མཐོ་བ་དང་། དམན་པའི་ལྷ་དབག་ལྷེད་པ་
 ལྷུག་བསྐྱེད་པ་འདི་ཅིས་ལན། འདི་ལ་པན་པའི་སྤྲུགས་དང་སྦྱོན་སོགས་ཅི་ཡོད་
 དྲིས་པས། ལྷ་པ་མས་སྦྱས་པ། བཞེན་དག་སྤྲུག་བསྐྱེད་མེད་པ་ལྷོ་མས་ཚོས་ཐོས་
 ཤིང་། སངས་ལྷོས་ཚོས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཚོག་བཅས་དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལ་
 ལྷུག་སྤྲུག་མང་ཅིང་བསྐྱབ་པའི་བཞི་ཐོབ་པ་ལྷོ་མས་ལ་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 ལྷ་ཡང་མི་འབྱུང་། ལྷ་ཅག་ཚོས་མ་ཐོས་ཤིང་བསྐྱབ་བཞི་མ་བསྐྱུང་བས་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་པ་ཡིན། ཚོས་སྦྱོན་པ་དེ་ད་ལྷ་མཉམ་ཡོད་གྱིལ་བྱེད་ཚལ་ན་བཞུགས་པ་ཡིན་
 ཟེར། དེར་ལྷ་བཞེན་ལྷ་མི་དོག་གིས་ཚུན་པོ་ཐོགས་ཏེ་གྱིལ་བྱེད་ཚལ་དུ་ཕྱིན། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ལ་རབ་དུ་མོས་པ་ཐོབ་ནས་རང་བཞན་སྤྲུག་ཐེབས་པར་གསོལ་བ་དབབ་པ་
 བཞིན་ཐོགས་ལྷེས་དགོངས་ནས་གྲུང་པོ་ཆེར་ཚིབས་ནས་ལྷ་ལྷུལ་དུ་ཐེབས། ལྷ་
 ལྷོ་མས་ལ་ཚོས་གསུངས་ཤིང་སྤྲུག་འགྲོ་ཐོག། ལྷ་ལྷོ་མས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞི་ཞིང་
 དགའ་བས་བཞེན་དུ་བཞུགས་པར་ཞུས་པས། འགྲོ་བ་མང་པོའི་དོན་བྱེད་དགོས་
 པས་འདི་གཞིག་ལྷ་ལྷོ་མི་སྦོད་གསུངས། དེར་ལྷའི་བཞན་བཞན་སྤྲུག་ལྷུག་ལྷུག་

དོགས་བརྗོད་དབག་བསམ་འབྲི་ཤིང་།

ཁང་མང་པོ་བྱས། ག་བྱར་དང་། ཅན་དན་ལ་སོགས་པའི་དྲི་བ་རྩེད་ལྷན་གྱི་མེ་
 རྟོག་གཏོར་ཅིང་བསྟེན་བསྐྱར་ལྷན་སྐྱུ་ཚོགས་པ་དང་བཅས་ཀྱི་ལན་དུ་ཀའི་གནས་
 འོད་མའི་ཚལ་དུ་ཕེབས། གྱུ་ལ་བ་འཁོར་བཅས་དགོས་ཤིང་དང་བཅས་པའི་ཚོགས་
 རྣམས་ལ་ལྟུང་བ་བསྐྱུ་བ་བསྟེན་བཀུར་ལྷན་གྱིས་ཤིང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྟུ་
 ག་ཞེན་ནུ་འདི་དུ་བདེ་བ་ལ་སྟོན་ཅིང་། མཐར་བུང་ཆུབ་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་
 གསུངས། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཚོས་བསྐྱོར་རོ། མཚན་བརྗོད་དབག་བསམ་འབྲི་
 ཤིང་ལས། ལྟུ་ག་ཞེན་ནུའི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྟུ་མོངས་འབྲོག་གིན་བྱིས་
 པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་དུག་ཅུ་པའོ།།

LXI.

ཡལ་འདབ་དུག་ཅུ་ཙཱ་གཅིག་པ།

ཞིང་པའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་བཞུགས་པའི་ཚོ། བྲམ་ཟེ་བཀྱ་ཤིས་ཞེས་པ་
 རོར་མེད་ཅིང་ཤིན་དུ་དབྱུལ་བས་ཞིང་ལས་ལ་བརྩོན་པ། དོག་ཅེ་དང་ཐོང་བ་འབྲུལ་
 མེད་དུ་འབྱེད་ཞིང་སོ་ནམ་ བྱས་ ཀྱང་ལོ་དོག་ཆེར་མི་འབྱུང་ཞིང་ ཉམ་ཐག་པའི་ཚོ།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་གོང་བྱིར་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་ག་ཤེགས་པ་མཐོང་ནས། བྲམ་ཟེ་
 བཟའ་མི་གཉིས་ཀྱིས་གྲོས་སུ། བྱ་ཅག་ལ་ནི་སངས་གྱིས་ལ་བསྟེན་བསྐྱར་དོག་
 ཅིག་ལྷུ་ལི་སྐལ་བ་མེད་པ་དབྱུལ་ཞིང་འཕོངས་པ་འདི། སྟོན་ཡང་མཚོན་ཡུལ་ལ་
 མ་མཚོན་ཅིང་བསོད་ནམས་མ་བསམགས་པས་ལན། རང་ཅག་ལྟོ་ངན་གོས་དུལ་
 ཀྱན་ལས་ཁ་ཞན། ཉམས་དམའ་བ་འདི་ཤི་བ་དང་འདྲ་བས་གསོན་ནས་ཅི་ཡོང་།

ད་ཅི་འབྱོར་པའི་བསྟེན་བཀའ་ཞིག་སངས་ཀྱིས་ལ་ཕྱལ་ན་ཕྱི་མ་འབྲས་བུ་ཅུང་ཟད་
 ཐོབ་པ་སྲིད་ཞེས་བྱས་ཏེ། བྱས་ཟེ་མོས་བྱིས་དུ་ལོག་ནས་ཅི་ཡོད་པའི་ཟས་གཙང་
 བར་གཡོས་ཏེ་བཤམས་པ་ན། སངས་ཀྱིས་ཀྱིས་དེ་དག་གིས་ཡིད་ཚིམ་བར་དག་
 པ་དེ་གཟིགས་ནས་སྒོ་ཏུ་ཐེབས་ཞལ་ཟས་བཞེས་པའི་འཇུག་དུ་བྱས་ཟེས་བདག་
 དབྱལ་བ་དང་བྲལ་ཞིང་ནོར་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅེས་སྟོན་ལས་བདེ་བས། དེ་ནས་བྱས་
 ཟེད་ཞིང་ལ་གསེར་གྱི་ལྗང་པ་བཟང་པོ་སྟེས་པས་བྱས་ཟེ་གསེར་ལ་ལོངས་སྟོན་
 ཅིང་དབང་ཕྱུག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་བས། གྱུ་ལ་བའཕྱིར་བཅས་ལ་བསྟེན་བཀའ་
 ཕྱན་ཚོགས་སྐྱབས། ཚོས་ཉན་པས་ཕྱིན་ཞུགས་ཐོབ། དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་བས་བསོད་
 བསམས་ལ་ཇེས་སུ་ཡི་རངས་ནས། གྱུ་ལ་པོ་གསལ་གྱུ་ལ་གྱིས་གྱུ་ལ་བའཕྱིར་བཅས་
 ཚེད་དུ་མཚོད། བྱས་ཟེ་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་རབ་དུ་བྱུང་བས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ།
 དེའི་གྱུ་དགོ་སྟོང་ནོམས་ཀྱིས་ཞུས་པས། བཀའ་སྐྱལ་པ། འདི་སྟོན་སངས་ཀྱིས་
 འོད་སྲུང་གི་བསྟན་པ་ལ་ཚངས་པར་སྟོན་པ་སྲུད་པས། ཉེ་དབང་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་
 བསམས་ཀྱིས་མཚོད་ཅིང་། ཤུག་ཕུབ་པའི་དུང་དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པོ་ཞེས་ལུང་
 བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས་པས་འཕྱིར་ནོམས་ཡི་རང་ངོ་། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཚོས་
 སྟོར་རོ། མཛད་བཤྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ཞིང་པའི་དོགས་བརྗོད་རིན་
 པོ་ཆེ། ལྷན་སོངས་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་དེ་གཅིག་
 པའོ།།

LXII.

ཡལ་འདབ་དྲུག་ཅུ་ཚ་གཉིས་པ།

གྲགས་བྱིན་བྱི་དོགས་བཟོད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉུ་གོ་རྒྱའི་ཀུན་དགའ་བར་བཞུགས་པའི་ཚེ། ལྷ་རི་ཁ་སིར་
 བྱིས་བདག་ཡིགས་པར་རབ་སང་ཅེས་བྱ་བ་ནོར་ལྷུག་པ། བཞིང་མོད་པ་དང་
 འབྲེད་པ་གྱིས་ཀྱང་། བྱ་མེད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཚེན་པོ་བྱེད་པ་ལ། བཞིན་ཚམས་
 འདུས་ནས་གོས་བདེ་པ། ཉུ་གོ་རྒྱའི་ཤིང་སྤོང་མཚོད་པའི་དེན་དུ་གྱུར་པ་ལ་
 མཚོད་ཅིང་གསོལ་བ་བདེ་བ་ན་བྱ་དང་ནོར་གང་འདོད་འབྱུང་ཟེར་བར། བྱེད་ཚམས་
 ལྷན་པོའི་གཏམ་ཡིན། ཤིང་སྤོང་སེམས་མེད་ལ་རང་གི་ཡལ་ག་བསྐྱེད་པའི་ཉུས་
 བ་ཡང་དགའ་ན། བཞུགས་ལ་བྱ་ནོར་སྤེར་བའི་ཉུས་པ་གལ་ཡོད་ཟེར་བར། ཡང་
 བཞིན་ཚམས་ཀྱིས་ཤིང་སྤོང་ལ་མཚོད་ན་དེའི་སྤོང་དངོས་གྲུབ་སྤེར་བ་ཡིན་ཞེས་
 ཚན་བྱི་བསྐྱེད་ནས་བྱམ་ཟེས་གསང་བ་བྱས་བྱིན་དེ། ཤིང་ལ་མཚོད་པ་ཞིག་བྱ་རྗེས་
 ལྷ་རི་ཚོན་པོ་འབྲུར་དེ་སྤྱིས་པ། ང་ལ་བྱ་སྤྱིན་ན་ཤིང་བྱོད་ལ་སྤྱིས་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་
 མཚོད་པ་ཚེན་པོ་བྱེད། བྱ་མ་སྤྱིན་ན་ཤིང་བྱོད་ཚོ་བ་ནས་བཅད་དེ་མེ་ལ་བསྐྱེད།
 ཐམ་བཅུ་ལ་སྤྱུར་རོ། ཞེས་བཟོད་དེ་ཡོག། དེ་ལ་ཤིང་གི་སྤོང་དེ་འཇིགས་སྤྱུག་སྤེ་
 བ་བྱི་བྱིན་དུང་དུ་བྱིན་ནས་ཞུས་པ། བདག་ལ་བྱ་སྤེར་བའི་ཉུས་པ་མེད་ཀྱང་སོ་
 སོའི་ལས་ཀྱི་བྱ་འབྱུང་བ་དང་འགྲིག་པ་སྤྱིན་བྱའི་ཟོས་རྗེས་ལ་ཡིག་གཞུགས་བྱུང་
 བ་དང་འདྲ། ད་འདི་ལ་བྱ་མ་བྱུང་ན་བདག་གིས་གནས་དེན་བྱི་ཤིང་གཅོད་ངེས་
 པས། རི་སྤུར་དྲག་ཅེས་འདར་ཞིང་ཞུས་པས། བྱི་བྱིན་བྱིས་དེ་ལ་བྱ་འབྱུང་བའི་
 ཐམས་བསམ་པར། ལྷ་རི་བྱ་སྤོང་བཟང་ཞེས་པ་སྤོང་མ་ཡིན་བྱི་དགྲས་བསམ་ནས་འོག།

དུ་ལྷུང་བ་ཤེས་ནས། བཤྱི་བྱིན་གྱིས་སློབ་བཟང་ལ་སྦྲས་པ། ཁྱོད་མིའི་ཁྱིམ་དུ་
 ལེགས་པར་རབ་སང་གི་བུ་ཅུ་སྟེ་བའོངས་ཤིག་སྦྲས་པས། དེས་ཞུས་པ། བདག་
 སྟེ་བ་དེར་ཤུག་ཐུབ་པའི་དུང་དུ་རབ་དུ་བྱུང་བར་ཤོག་ཅིག་ཞུས་ནས་སོང་། ཤིང་གི་
 ལྷ་དེ་དགའ་ནས་ལེགས་པར་རབ་སང་ཅན་དུ་བྱིར་དེ། ཁྱོད་ལ་བྱུང་བར་འགྱུར་
 ཞིང་དེ་རབ་དུ་འགྱུང་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སྦྲས་པས་དེ་དགའ་ནས། བདག་ལ་བྱུ་
 བྱུང་ན་རབ་དུ་འགྱུང་བ་བཀག་པས་ཚོག་སྦྲས་མོ། དེ་ནས་དུས་སྟེ་དེའི་རྒྱང་མ་རེལ་
 པ་མ་ཞེས་པར་བྱ་གསེར་འོད་དང་ལྷན་པ་རིན་པོ་ཚེའི་གདུགས་དང་བཅས་པ་ཞིག་
 སྦྲས། དེ་སློབ་གོས་དང་ཡོན་ཏན་གྱིས་པ་དཔལ་འབྱེར་རྟོགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་
 བྱུབ་པ། ལྷན་གཤམས་གྱིས་ཀུན་དུ་ཁྱབ་པ་ཞིག་བྱུང་བས་མིང་ཡང་གྲགས་སྤྱིན་དུ་
 བདགས། དེ་རབ་དུ་བྱུང་དོགས་པས་སློབ་དང་ཕྱོགས་མཚམས་རྟོགས་བསྐྱུང་བ་པོ་
 བསྐྱོས། རྣམས་ཤིག་རབ་གིས་སྦྱེད་མོས་ཚལ་དུ་བྱིན་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཐེབས་པ་མཐོང་ནས་དད་ཅིང་གུས་པས་ཞབས་ལ་བདུགས། བྱུལ་བས་དགོས་པ་དེ་
 བྱུལ་ལ་འདི་ལྟུང་མོ་རབ་དུ་བྱུང་བའི་ལས་སྣ་བཤིས་ཤིག་གསུངས་ནས་གཤེགས།
 དེར་བཤྱི་བྱིན་གྱིས་སྦྱེད་ཚལ་དུ་བྱུང་མེད་གི་ལུས་ཅུལ་ཞིང་དེི་གནམས་པ། ཤིག་
 སློ་སོགས་སྤིན་བྱས་གཡོགས་པ། གཅིན་དང་བྱི་ས་འཛག་པ་སྦྱག་དོ་བཞིག་དུ་
 སྦྱུལ་པ། གྲགས་སྤིན་གྱིས་མཐོང་ནས། བྱུང་མེད་བྱ་བ་ལང་ཚོ་ལྷན་དུས་བཞིན་
 མཛོས་སྦྲས་མཁམས་ལྷུང་བྱིས་ཤིང་བསྐྱུ་བྱིད་མཁམས་ཀྱང་། དོན་དུ་མི་གཙང་བའི་
 ཇིས་ལྷགས་པས་གཡོགས་པ། ལྷིང་མི་སྦྱུག་པ་འདི་ལྟ་བུར་འདུག་པས། བྱུང་མེད་
 ལ་ཚགས་པ་ཞེ་རེ་ལོག་ན་བདག་ནི་ཚགས་བྲལ་རབ་དུ་འགྱུང་བར་བྱའོ་སྦྲས་སྟེ།
 སྤོ་ཁྱིམ་དུ་ལོག། དེའི་ཉིན་མོ་སེམས་སྦྱོའིང་གནས། ལྷུང་མོ་དེ་རབ་དུ་བྱུང་བ་
 བསྐྱུང་བའི་བྱིར་བྱུང་མེད་མང་པོ་པེ་ལྷང་དང་། ལྷིང་བྱུང་དང་། ཇི་རེ་སོགས་སྦྱགས་

བྱེད་པ་ཅོམས་གཉིད་ཀྱིས་དུབ་ལྟེ་བེ་ལྲང་དང་། ཇི་ཇི་ཅོམས་ལལ་ནས་ཤོར། ལ་ལ་
 བཞག་ཀྱིལ། ལ་ལ་ཁ་བྱུབ། ལ་ལ་སྐྱོ་གོལ་ཞིང་ཁ་བཤེངས་ནས་ཐམས་ཅད་གཉིད་
 ལ་ཤོར་བ་བཤྱི་བྱིན་གྱིས་བྱིན་བརྒྱབས། བྲགས་སྦྱིན་ནི་དེ་དག་མཐོང་བས་ཤིན་
 དུ་སྦྱོ་ཞིང་ཁྲིལ་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་རིན་པོ་ཆའི་ལྷམ་གྱིན་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བར་བྱིན།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚུ་གྲུང་གའའ་བའི་འབྲས་དུ་བཅེ་བས་བྱོན་ཏེ། བྱ་ཚུར་
 ཤོག་གསུངས་ཏེ་རབ་དུ་དགའ་ནས་ལྷམ་དེ་ཚུ་ཁར་བོར་ནས་ཚུ་བོ་བགོལ། དེ་ནས་
 སྤྲོ་བྲགས་སྦྱིན་སོང་བ་ཕམ་ཤེས་ནས་ཚོལ་དུ་བྱིན་པས་ཚུ་ཁར་རིན་པོ་ཆའི་
 ལྷམ་བོར་བ་མཐོང་། ཚུ་བོ་བགོལ་ནས་བྱིན་པས་གྱིལ་བའི་ཞབས་ཇིས་ཟིན་ཀྱང་
 སངས་གྱིས་ཀྱི་སྐྱུས་བྲགས་སྦྱིན་མ་མཐོང་། བྱ་མོ་ཞིག་དུ་མཐོང་། དེ་ནས་
 སངས་གྱིས་ཀྱི་སྐྱུས་བྲགས་སྦྱིན་མཐོང་བས་ཕྱིར་ལོག་དུ་རེ་ནས་སངས་གྱིས་
 འཕྱོར་བཅས་བྱིས་དུ་སྦྱན་དངས། བསྐྱེན་བསྐྱར་གསོལ་ནས་ཚོས་བལྟན་པས་ཕ་
 མ་དང་གཉེན་འདུན་ཅོམས་བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ་བཀོད། བྲགས་སྦྱིན་རབ་དུ་བྱུང་
 བའི་ཀྱེན་གྱིས་དད་ནས་བོགས་མཚོག་དེ་མེད་དང་། བཤ་བོ་དང་། ལལ་བཟང་དང་།
 བསྐྱང་བདག་དང་བཞི་ཡང་རབ་དུ་བྱུང་། དེ་བཞིན་མི་ལྡ་དང་བྲགས་སྦྱིན་བཅས་
 དག་སྦྱོང་བཅུ་ཚོས་འདུལ་བ་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ། སྐར་ཡང་བྲགས་
 སྦྱིན་གྱི་བོགས་པོ་མི་ལྡ་ཡང་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་དག་བཅོམ་ཐོབ། དའི་བྲགས་པ་ལ་
 བསྐྱེན་ནས་གཞན་མི་ལྡ་བཤྱི་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་འབྲས་བུ་ཐོབ། དེ་དག་ལ་ངོ་མཚར་
 དུ་བྱུར་ནས་བྲགས་སྦྱིན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གྱི་དག་སྦྱོང་ཅོམས་ཀྱིས་ལྷམ་པས་
 བགའ་སྦྱུལ་པ། སྦྱོན་སངས་གྱིས་གཙུག་ཏུ་ཅན་གྱིང་བྱིར་དུ་བསོད་སྦྱོམས་ལ་
 བཤེགས་པ། ལམ་གྱི་འབྲས་པ་ཚད་དུ་བཞུགས་ཤིང་། གྱིལ་བོ་ཚངས་བྱིན་ལམ་
 དེར་འགོ་བའི་འཕྲིན་གྱི་ནང་ནས་འོད་བཟང་ཞེས་པས་སངས་གྱིས་ཉི་མའི་འོད་

ལྷན་འབར་བ་མཐོང་ནས་རབ་དུ་དད་གུས་གྲིས་འདུད་ཅིང་། གྲིབ་བསིལ་གྱི
 གདུགས་བརྒྱུང་ཞིང་ཚངས་པར་སྦྱོད་པའི་དགོ་བ་བཙོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་བཞུགས།
 བྱིན་མ་འོངས་པའི་དུས་ཤུག་ཐུབ་པའི་དུང་དུ་དག་བཙོན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་
 ལུང་བསྟན། དེ་ཚེ་འཕྲོས་ནས་ལྷའི་བུ་སྐོ་བར་དུ་སྦྱིས། འཕྲོས་ནས་གཤགས་སྦྱིན་
 དུ་སྦྱིས། གཞན་ཡང་གྱུ་ལ་པོ་གྱི་གྱི་ཞེས་པས་སངས་གྲིས་འོད་སྲུང་གི་སྐྱུ་གདུང་
 ལ་རིན་པོ་ཆའི་མཚོད་རྟེན་གུས། དའི་བུ་གསུམ་པ་གཤགས་ལུན་དགའ་བས་མཚོད་
 རྟེན་དེ་ལ་རིན་པོ་ཆའི་གདུགས་སྤུལ། དའི་བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་སྤ་
 མ་ལྡོམས་སྐོམ་པའི་སྤུས་གཤགས་སྦྱིན་རིན་པོ་ཆའི་གདུགས་དོག་དང་བཙས་པ་
 སྤུན་སྦྱས་ཚོགས་པར་གྱུར་ཅིང་དག་བཙོན་ཐོབ་པ་དང་། རང་གི་བོགས་པོ་སོགས་
 དགོ་བས་འབྲེལ་བ་ལྡོམས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའོ། ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་
 ལྡོམས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཅིང་ཇེས་སྤུ་ཡི་རངས་ངོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཚོས་
 སྐོར་རོ། མཚོད་བཤོ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། གཤགས་སྦྱིན་གྱི་དོགས་བརྗོད་
 རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་ཚོངས་འབྲོག་གིན་གྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་གུས་པ་ལྟེ་རེ་
 གཉིས་པའོ།

LXIII.

ཡལ་འདབ་དུག་ཅུ་ཙཱ་གསུམ་པ།

འོད་སྲུང་ཆེན་པའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

མ་གཏུའི་ཐང་ཆེན་ཞེས་པའི་གོང་བྱིར་དུ། བྲམ་ཟེ་རིགས་ཤིང་སལ་ཆེན་
 པོ་ལྟ་བུའི་ཏུ་གོ་ལྟའི་དོག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཚུང་མ་གཞུགས་བར་སྐྱུ་མ་ཞེས་པ་ལ།

ཤིང་པོས་པ་ཡའི་གྲིབ་བསིལ་ལོག་དུ་བྱ་གསེར་ལོད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་སྐྱེས་པས།
 བྱའི་གོས་ཤིང་དེ་ལས་རྒྱའི་ན་བཟང་བཟང་པོ་བྱང་བས་བྱའི་མིང་ལ་ཡང་པོས་པ་
 ལ་སྐྱེས་ཞེས་བཏགས། དེ་སློབ་དང་རིག་པ་སྦྱ་ཚལ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཕུན་སྦྱུང་ཚོགས་
 པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བྱང་། གཞོན་ཏུ་ནས་ལམོར་བའི་སྤྱོད་ལ་ཡིད་མི་འཇུག་ཅིང་།
 ཚོགས་བྲལ་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་བར། རིགས་གྲུང་ཆད་ཀྱི་དོགས་ནས་ཡ་མ་ཚུལ་ས་
 རྩོམ་བདེ་བས་བྱ་ལ་བྱིས་ཐབ་ལེན་དགོས་ཡང་ཡང་བྱས་པར། བདག་ནི་ལམོར་
 བ་སྦྱུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དང་དུ་ལེན་ཏུ་ཤིན་དུ་སྐྱོངས་པ་ཡིན།
 ཚགས་བྲལ་རབ་དུ་བྱང་ན་གཏན་དུ་བདེ་བ་ཡིན་ཞེས་པར་ད་དུང་ཕས་ནན་གྱིས་
 སྦྱས་པར། བྱས་བཟོ་བོ་མཁམས་པ་མཁམས་པ་གསེར་གྱི་བྱ་མོའི་གཟུགས་ཤིན་དུ་
 ལེགས་པ་གཅིག་བཟོ་བྱ་བཅུག་ལྟེ་འདི་ལྟ་བུ་མི་རྩིད་སྦྱས་ནས་ཕ་མ་ལ་སྦྱས་པ།
 གལ་ལྟར་བདག་བྱིས་ཐབ་བྱེད་ཚོ་བྱ་མོ་མདོག་དང་གཟུགས་བྱང་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་
 བྱང་ན་བྱིས་བཟང་ངོ་། ཞེས་སྦྱས་པས། འདི་ལྟ་བུ་མི་འབྱོར་སྦྱས་པ་ཡི་སྦྱུག་པར་
 བྱུར་པ་ལ། སའི་གོགས་པོ་ཚ་རྩ་ཀར་ཞེས་པས་སྦྱས་པ། རྩོམ་ཏུ་བྱེད་དེ་ཚམ་
 ཡི་སྦྱུག་མི་དགོས། བྱོང་བྱོར་ཀུན་དུ་བཅལ་ན་བྱ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་རྩིད་མིན་གྱི་ཅེས་
 སྦྱས་དེ། གོགས་པོས་གོས་གྱུན་བཟང་པོ་བྱས། གསེར་གྱི་གཟུགས་དེ་བྱོར་དེ་
 སྤྱོད་མཚམས་ཀུན་དུ་ཚལ་དུ་ཕྱིན་པས་མ་རྩིད། མཐར་ཡངས་པ་ཅན་དུ་བྱ་མོ་
 གསེར་གྱི་མདོག་དང་མངོས་སྦྱུག་ལྷན་པ་ཞིག་རྩིད་ནས་ཕ་མ་ལ་སྦྱོངས་པས། འདི་
 བྱི་བྱིས་ལ་མི་དད་ཅིང་ཚགས་བྲལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། བྱང་བར་བྱོང་
 འོད་སྤུང་གི་རིགས་ཡིན་པས་དེད་ནམས་ཀྱི་ཞོར་གོགས་པའི་ནོར་ཚེན་པོ་མེད་ན་
 བྱ་མོ་ལྟར་དུ་མི་ཅུང་། ཞེས་སྦྱས་པས། བྱས་ཟེས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་བརྗོད་
 ཅིང་། བྱ་མོ་སེར་སྦྱ་བཟང་མོ་ཞེས་པ་དེ་ལ་པོས་པ་ལ་སྐྱེས་གྱི་ལོ་གྱུས་བཤད་ནས་

རང་ཡུལ་དུ་ལོག། ས་ལ་གཟུགས་བརྟན་ལས་སྐྱབ་པའི་བུ་མོ་རྙེད་སྐྱེས་པས་པ་
 མག་ནས་གྱུན་གོས་སོགས་ཞེས་མང་པོ་སྐྱབ། དེས་པ་ལ་སྐྱེས་ཀྱི་ཐོས་ནས་ལ་
 མཚན་དེ་སྟོང་མོ་བར་རྗེས་ནས་ཡངས་པ་ཅན་དུ་སྦྱིན་པས། སུ་རྩུབ་མཐོང་ནས།
 གཟུགས་དང་ལང་ཚོ་དང་། འཁོར་བ་ལ་ཡིད་ལུངས་ཤིང་ཚངས་སྟོན་པ་ལ་མོས་
 པ་སོགས་བསམ་པ་གཅིག་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་སུ་རྩུབ་མག་ནས་ཚོས་ཀྱི་འཛེལ་གྲོགས་
 བྱེད་པར་གཉིས་ཀས་ཁས་སྐྱེས། དེས་པ་ལ་སྐྱེས་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་ཅིང་། སུ་
 བསྐྱབ་ཆེན་པོ་བདེ་ནས་གསེར་སྐྱབ་བཟང་མོ་སུ་ཞེས་མང་སྐྱེས། དེ་གཉིས་
 ཐོགས་ནས་ཚངས་སྟོན་བསྐྱེད་ཞིང་མིང་སྤིང་ལྟར་འཛེལ་བར་བྱས། གཅིག་གཉིས་
 ལ་སོང་དུས་གཅིག་གིས་སེལ་ཚོ་བྱེད་པ་བྱས། དེ་ལྟར་བཟང་མོ་གཉིས་ཀྱི་རེ་མོས་
 སྐབས་དེས་པ་ལ་སྐྱེས་ཀྱང་གཉིས་དུ་སོང་། བཟང་མོའི་འགྲམ་དུ་སྐྱེས་ཀྱིས་ཆེན་
 པོ་ཞིག་བྱུང་བ་མཐོང་ནས་བཟང་མོ་ལྟ་ས་དང་ཡན་ལག་ནས་ཀྱང་འདར། རྩོས་
 རྒྱུ་ལ་དང་གོས་ཀྱིས་སྐྱེས་ནས་སྐྱེས་དེ་བསྐྱེད། བཟང་མོས་བྱིད་ཀྱི་ཁས་
 སྐྱེས་པའི་དམ་བཅའ་ས་འགལ་ལས་ཟེར་བས། བདག་གི་བྱིད་ལ་བརྟེན་བ་བརྗོད་པ་
 མེད་པས་ས་འགལ་ལོ་ཟེར། སྤྱི་ལྟར་བྱིད་ཀྱི་ཁས་པས་པའི་ངག་བཞིན་སྐྱབ་
 པའི་ངང་ནས། སུ་ལྟོ་འདྲི་དོག་དེ་རྩེད་མ་དང་བཅས་པ་མཐོང་དེས་སུ་གཤེགས།
 རྩོད་གཉིས་ཀྱིས་པའི་ཤུལ་བཟང་སྤེལ་བྱིས་དང་བཟན་གཡོག་ནས་སུ་རྩུབ་བཞིན་
 བསྐྱེད། སྐབས་དེའི་བཟན་ནས་ཉིལ་འཚོར་དུ་བཅུག་པས་ཁ་མཚོག་མཐོན་དུ་
 བཅུག་ནས་བཅོར་བའི་སར་ཁ་མང་པོ་སྟོན་མང་པོར་སྐྱབ་ནས་བཞག། དེ་ནས་
 ལ་སྟོག་ཆགས་མང་པོ་སྐྱེས་ནས་ཤི་བ་དེས་པ་ལ་སྐྱེས་ཀྱིས་མཐོང་བས་བཟང་
 མོ་ལ་སྐྱེས་པ། འདི་ལྟར་བྱེད་ཤིག་པ་ཁས་སྐྱེད་ལ་འོང་བ་འདྲུག་ཅིང་། རང་རེ་
 གཉིས་བྱིས་ཀྱི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་ཀྱང་དུ་མི་སྟོན་འབྲུལ་བའི་ཚོས་ཉིད་

ཡིན། ཞིང་ལས་ལ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཟེན་དུས་མེད་ཅིང་སྤྱིང་པོ་མེད། བྲན་གཡོག་བསྐྱེད་ཡང་རང་གཞན་འབྲུལ་པའི་ལས་ཁོ་ནར་འདུག་པས་ཀྱིས་སྤངས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་ན་ལེགས་སྤྲོས་པས། བཟང་མོས་ཀྱང་ལེགས་སོ་བརྗོད། དེར་ལོར་རྣམས་མ་ལུས་སྤྱིན་པར་བཏང་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བར་ཕྱིན། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བརྗེ་བས་བསྐྱ་བར་བྱོན་ཏེ་བྱ་མང་མཚོད་རྟེན་གྱི་དྲུང་དུ་བཞུགས་པས་དེར་མཇལ་ནས། དིས་པ་ལ་སྤྱེས་དེ་འོད་སྲུང་གི་རིགས་ལས་འབྲུངས་པས་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ཞེས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཀྱང་ཕྱག་གིས་གནས་སུ་གུར། གསེར་སྤྱོད་བཟང་མོ་ཡང་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་བདེན་པ་མཐོང་། དེ་ལ་ངོ་མཚར་དུ་གུར་ནས་དགོ་སྤོང་རྣམས་ཀྱི་སྤོན་བྱུང་ཞུས་པས། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྤོན་ཀ་ཤིའི་གྲོང་དུ་ལོར་རྒྱང་ཞེས་པས་ཏ་གར་གི་ལྷོ་ཞེས་པར་ཟས་དང་འབྲུ་སོགས་བསོད་སྤོས་སུ་ཉུང་དུས་རང་གི་ཟས་ཀྱི་མཚོད་པ་དང་། སྤྱིལ་པོ་གྱི་གྱིས་བཞེངས་པའི་མཚོད་རྟེན་ལ། དེའི་བྱས་རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་ཕུལ་བ་སོགས་སྤྱོད་བའི་གཉིས་ཀྱི་བསོད་རྣམས་ཀྱིས་ད་ལྟ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ལྷ་མའི་ཕྱག་མཚོད་ཀྱི་གནས་སུ་གུར་པ་འདྲིའོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུ་གང་འདུལ་གྱི་ཚོས་སྐོར་རོ། མཚོད་བཤྱོད་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། འོད་སྲུང་ཆེན་པོའི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མོངས་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྷེ་རེ་གསུམ་པའོ།།

LXIV.

ཡལ་འདབ་དྲུག་བཅུ་ཙ་བཞི་པ།

ཞོར་བཟང་གི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཙམ་ལྷན་འདས་ལ་ཡལ་གྱི་པོ་ཟས་གཙང་གིས་ཡང་ཡང་ནན་གྱི་གསོལ་
 བ་གཏབ་པས། རང་གི་པོ་བྱང་དུ་སྦྱོན་དངས་པར་ཐབས་པའི་ཚོ། བཅུན་མོ་
 བྲགས་འཛིན་མས་མཐོང་ནས་སྤར་གྱི་བག་ཆགས་དྲན་ཞིང་། དེ་འགྲོགས་པ་དང་།
 ལྟུང་པ་དང་། རིག་པའི་རི་བ་མེད་སྐྱམ་བ་གས་ཅེ་ནས་གཡལ་དུ་མཚོངས།
 སངས་གྲིས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་ལྷུས་ལ་སྦྱོན་མ་བྱུང་། དེ་རྗེས་ནགས་ཚལ་དུ་དེའི་ལོ་
 གྲུས་ལྷུས་པས། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞལ་མཚུ་བ་དྲུའི་འདབ་མ་ལྟར་འཇུག་ཞིང་།
 ཚམས་འཕྲེང་རྒྱ་བའི་འོད་ཟེར་ལྟར་དཀར་བས་གསུང་གི་བདུད་རྩི་འདི་སྐད་སྐྱུལ།
 བྲགས་འཛིན་མ་འདི་ཆགས་པའི་དབང་གིས་སྦྱིབ་སྦྱོན་དུའང་བདག་ལ་སེམས་
 བརྩེ་ཞིང་། བདག་གིས་ཀྱང་སྦྱིབ་སྦྱོན་ནས་འདི་ལ་སེམས་བརྩེ་ཞིང་། ཆགས་པས་
 ཉོན་མོངས་པའི་དཀའ་བ་སྤྲད་པ་ཡིན། སྦྱོན་ཏེ་སྦྱི་ནའི་གོང་ཁྱེད་ཚེ་པོ་ཞེས་སྐྱེའི་
 ཡུལ་དང་མཉམ་པ་ཞིག་དུ། གྱུ་པོ་ཞོར་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བ། སྐྱུས་
 བའི་ངག་དབྱངས་ཅན་མ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཅིག་བྱུང་། དེའི་བཅུན་མོ་མཛེས་མ་ལ་
 བྱ་ཞོར་བཟང་ཞེས་གདོར་བཤྱིད་དང་སྐྱུན་བྲགས་ལྷན་ཅིག་དུ་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱུང་།
 དེ་རིག་གནས་ཀུན་ལ་མཁས་ཤིང་སློབ་གྲོགས་ཀྱི་ཀུ་སྤྲད་གྲིས་པ། སྐྱུ་ཚལ་དང་ལྷན་
 ཞིང་མཛེས་སྤྲུལ་དུ་མེད་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟར་དངས་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ནས་
 གོང་ཁྱེད་དེའི་པ་ལོགས་ཉེ་བར་སྤང་བར་སེམས་པའི་གྱུ་པོ་དབང་ཚེན་སྦྱེ་ཞེས་
 པ། བཞུན་གྱི་ཞོར་ཐམས་ཅད་འཕྲོག་པ། ལམ་ཚམས་སུ་དཔྱ་བྲལ་གྲིས་མནར་

དོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་།

གཙོ་བོ་དཔག་པོ་གཏོང་བ་ཞིག་ཡིན་པ། དེས་བསོད་ནམས་ས་ཡིན་པའི་ལས་བྱས་
 པས་ཆར་དཀོན་ཞིང་ལོ་དྲོག་ཉམས་པས་སྤྲུ་གེ་དང་། རྒྱལ་པོ་ངན་པས་འབངས་
 རྣམས་ཁྲུང་པར་དུ་གཟུང་། དེ་རྣམས་ཚོགས་ཤིང་གོས་བྱས་པར། རྒྱལ་པོ་ངན་པ་
 ལྷན་པ་ལྟ་བུ་འདྲིས། བདག་ཅག་རྣམས་བདེ་བའི་བསྐྱོད་ཁ་རྒྱས་ཞིང་། དཔུ་ཁྲུལ་
 གསར་པ་ཆར་བཞིན་དུ་འབབས་པ་དང་། རྫོན་པོ་ངན་པའི་ངག་ལ་ཉན་ནས་རྫུན་པོ་
 དང་། བུན་རྣམས་གསོ་ཞིང་ངན་སྤོད་རྣམས་འཇུག་པར་བྱེད། རྒྱལ་ངན་སྤྲིག་ལ་
 སྤོད་པར་ཆར་མེད་སྤྲུ་གེས་གདུངས། ཉམ་མེད་པོང་བྱིང་བྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་དགེ་བའི་
 ཚོས་ཀྱིས་བྱོང་བྱིང་འཚོ་ཞིང་འབངས་རྣམས་ལ་བྱ་བཞིན་བརྟེ། འུ་ཅག་རྣམས་
 ཀྱང་རྒྱལ་ངན་འདི་སྤངས་ཏེ་དེར་སྤྱིན་ན་པ་བྱིས་དུ་འཇུག་པ་ལྟར་སྤྱིད་དང་མཇུག།
 ཞེས་ཡུལ་དེ་སྤངས་ནས་ཉམ་མེད་པོང་བྱིང་བྱི་རྒྱལ་པས། རྒྱལ་པོ་ལོར་དང་། སྤྲུ་
 ལོར་བཟང་སོགས་ནི་རང་གིས་ལྷན་དང་སྤོག་ལ་ཡང་མི་བཟུ་བར་སེམས་ཅན་
 བྲམས་ཅན་སྤོང་བ་ཡིན་པས། དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་བྱམས་པས་འཚོ། དའི་ཚོ་རྒྱལ་
 པོ་དབང་ཚེན་སྤེས་དེ་དག་སོང་བ་ཤེས་ནས་འགྲོད་ཅིང་རབ་དུ་བྲོས་པས་རྫོན་པོ་
 ཚེན་པོ་རྣམས་མདུན་དུ་བོས་ནས་སྤྲུས་པ། ཉམ་མེད་པོང་བྱིང་པོ་ལ་བདག་ཅག་ལས་
 ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད། མི་རྣམས་གསར་པ་ལ་དགའ་བས་རང་རེད་ཡུལ་ནས་
 སོང་བ་རྣམས་ལ་དྲིལ་དུ་བྱམས་པས་ག་ལ་སྤོངས། ད་དགའི་ཡུལ་དུ་རེ་མོས་ལྟར་
 སྤྲུ་གེ་འབྲུང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་འགྱོར་པ་དང་གྲགས་པ་ཉམས་པའི་ཐབས་ཇི་ལྟར་
 དྲག་དྲིས་པས། རྫོན་པོས་སྤྲུས་པ། རྒྱལ་པོ་དའི་བྱོང་བྱིང་ན་མི་རྣམས་ཀྱི་བསོད་
 རྣམས་ལས་བྱུབ་པ་ལྟ་བུའི་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཚུ་མང་ཅི་ཏེ་ཞེས་པ་ཡོད། དའི་མཐུ་ལས་
 ཆར་དང་ལོ་དྲོག་སྤུན་སྤུས་ཚོགས་པས་འབྲུ་མང་པོ་འཕེལ་བ་ཡིན། ལྷུ་དེ་འཕྲོག་
 ཐུབ་ན་ཡུལ་དའི་སྤུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་རང་རེད་ཡུལ་དུ་འབྲུང་བས། དེགས་

ལྷགས་གྲུབ་པ་པོ་བཅའ་ནས་ཀློང་འགྲུག་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་མཛོད། ཅེས་
 ལྷགས་པས། གྲུལ་པོས་བདེན་ནོ་ཞེས། རིགས་ལྷགས་ཤེས་པ་ཡོད་ན་གསེར་མང་
 པོ་ལྟར་རོ་ཞེས་སྒྲོགས་ཤིང་། རིག་པ་འཛོན་པའི་ལྷགས་པ་རྙེད་ལྟེ་ཀློ་ཙོ་
 འགྲུགས་སུ་བདང་། དེ་ནས་ལྷགས་པས་ཉལ་ཉེ་གོང་མཐར་ཕྱིན་པས་ནགས་ཚལ་
 ལྷུ་ཞིང་འཇམ་པའི་ས་ན་དྲི་མེད་དུངས་པའི་མཚོ་དང་། སྤྲོ་སངས་ནས་མཁའ་
 ལྷར་དག་པའི་ཀླུ་འི་ཕོ་བྲང་མཐོང་ལྟེ། དེར་ལྷགས་པས་ཕྱོགས་དང་མཚམས་
 རྣམས་བཅིངས་ཤིང་། ཀླུ་གཟེར་བའི་ལྷགས་བརྒྱས་པས་ཀླུ་འི་གྲུལ་པོ་མགོ་བོ་
 གཟེར་ཞིང་ལྷན་པ་དང་གདོངས་ཀ་དང་ལྷུ་འདར་ཞིང་གདུངས་བས་ལངས་ནས་
 བརྟ་བར་ཕྱིན་པས། རྩོ་པོ་སྤར་སྤྲིན་མ་སེར་བ། མིག་སེར་སྤྲོ་གྲོག་ལྷར་འབྲུག་
 པ་ཞིག་ཀླུས་མཐོང་ནས་འཇིགས་ཅུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་འདིས་བདག་བཅིངས་
 པས་སྤོག་སྤོབས་པའི་སྤྲོ་བས་ཤིག་གང་ནས་འཚོལ། ལྷགས་ཚལ་འདིའི་ངོགས་
 ལྷུ་དང་སྤོང་ཆེན་པོ་ཤིང་ཤུན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ལྟེ་དེས་ཀྱང་སྤོབས་པར་མི་རྣམས་
 པ་འདུག། དེའི་ཞབས་དོག་སྤྲོ་བ་པར་བྱེད་པའི་ངོན་པ་དུ་ཅན་ཞེས་པ་ཡོད། དེས་
 སྤོབས་པར་རྣམས་པ་འདུག་སྟེ་ནས་དེ་དག་ལ་གསོལ་བ་བདབ་པས། ལྷགས་པས་
 ཀླུ་གྲུལ་བཀག་ལྟེ་ཆུ་སྤོང་ཞིག་དུ་བཅུག། མཚོ་དེ་འཕྲོལ་ཞིང་ཆུ་ལྷུར་དཀྱིལ་ནས་
 ཀླུ་འི་ཆུང་མ་དང་འཕྲོལ་རྣམས་འདར་ཞིང་ཐལ་མོ་སྤར་ནས་གསོལ་བ་འདེབས།
 དེར་ངོན་པས་མདའ་གཞུ་ཐོགས་ནས་ཕྱིན་པས་ལྷགས་པ་མཐོང་། དུག་མདའ་
 གྲུབ་པ་མིག་ལ་ཕོག། རལ་གྱི་འཇིགས་པས་མགོ་བོ་བཅད་ནས་གསལ། སྤོན་པོ་
 རྣམས་ལ་ཆགས་པའི་རིག་པ་ནི་རང་ཉིད་འཇོམས་པའི་ཐབས་སུ་ཟད། དེ་ནས་ཀླུ་
 གྲུལ་དགའ་བས་ངོན་པ་ཀླུ་འི་ཕོ་བྲང་དུ་བོས། བྲས་པ་དྲིན་དུ་བརྗོད་པའི་མཚོད་པ་
 ཆེན་པོ་བྲས། དེར་རེ་ཞིག་གནས་པའི་ཚོ། ཀླུ་རྣམས་ལོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་དོན་ཡོད་

ཞགས་པ་བྱ་བ་ལ་མཚོན་པ་བྱེད་པ་མཐོང་བས། རྗོད་པས་དྲིས་པས་ཞགས་པ་དེའི་
 ཡོན་ཏན་ཚམས་ཀླུས་བཤད་པས་རྗོད་པ་ནོར་བུ་དོན་ཞབས་དེ་ལ་ཆགས་ནས་ནན་
 གྱིས་སྤངས་པས་ཀླུས་བྱིན། དེ་ནས་ཀླུའི་མཐུས་སྐྱལ་ནས་རང་གནས་སུ་སྤྲོབས།
 ཀླུ་ནོར་ལ་ལོངས་སྤོང་ཅིང་ཡུན་རིན་སོང་རྗེས་རྗོད་པ་ཚོ་ལས་འདས་ཁར་རང་གི་
 བྱ་ལྟ་དྲུལ་ཅན་ཞེས་པར་དོན་ཞབས་སྤྱིན། རྗོད་པ་གཞིན་རྒྱས་ཀྱང་པའི་ལྷང་བཞིན་
 དང་སྤོང་གི་ཞབས་དོག་སྤར་ལྟར་སྐྱབ། སྐབས་ཤིག་ཀླུ་དབྱངས་སྟན་པ་མང་དུ་
 ཐོས་པས་དང་སྤོང་ནི་རི་བོ་བཞིན་གཡོ་མེད་དུ་བཞུགས་པ་ལ། རྗོད་པས་འདི་ལྟ་
 བུའི་ཀླུ་དབྱངས་སྟན་པ་གང་ལས་བྱུང་ཞུས་པས། དང་སྤོང་གིས་གསུངས་པ།
 འདི་ནི་མི་འམ་ཅིའི་བྱ་མོ་ཡིད་འཕྲོག་མ་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་ལྔ་བཅུ་དང་བཅས་པ་
 ཀླུ་ཡུལ་དུ་ཅེད་མའི་ཕྱིར་འོད་པས། དེ་དག་གིས་ཀླུ་དབྱངས་ཡིན་གསུངས། རྗོད་
 པས་ཞུས་པ། མི་འམ་ཅིའི་བྱ་མོ་དེ་མིས་བདག་དུ་བརྒྱུད་རྒྱས་སམ་མི་རྒྱས་དྲིས་
 པས། དང་སྤོང་གིས་གསུངས་པ། རྟོད་རང་གི་ལག་ཅེར་ཡིད་པའི་ཞགས་པ་དེས་
 བརྒྱུད་ན་འཛིན་རྒྱས་གསུངས་པས། རྗོད་པ་གཞིན་རྒྱ་དགའ་ནས་ཞགས་པ་ཐོགས་
 དེ་ཀླུའི་ཕོ་བྱང་དུ་སྤྱིན། དེ་ན་ཡིད་འཕྲོག་ལ་སོགས་མི་འམ་ཅིའི་བྱ་མོ་ཚམས་ཀླུས་
 དང་ཅེ་འཛིན་བྱེད་ཅིང་འདུག་པས། རྗོད་པ་ཞགས་པ་ཐོགས་པ་མཐོང་ནས་ཐམས་
 ཅད་ནས་མཁའ་ལ་སྤར་སོང་། ཡིད་འཕྲོག་ཀླུས་བྱེད་འཕྲོར་ལངས་པ་ལ་རྗོད་པས་
 ཞགས་པ་འཕངས་པས་ཐེབས་ནས། རི་དྲུགས་སྟི་ལ་ཐེབས་པ་ལྟར་དངངས་སྐྱབ།
 དང་བཅས་མིག་རིག་རིག་འདུག་ཅིང་རྗོད་པ་ལ་སྐྱས་པ། བདག་ནི་མི་འམ་ཅིའི་
 བྱ་མོ་རིགས་བརྒྱུས་བྱ་བྱེད་པར་ཅན་མ་གཏོགས་རིགས་ངན་པས་རིག་ན་ད་ལྟ་
 འཚི་བས་བདག་ཐོངས་ལ། རིགས་འོས་པའི་གནས་སུ་འབྲིད་ན་བྱེད་ལ་གཏམ་
 དང་ནོར་གྱི་བརྗོད་པ་ཚེན་པོ་འོང་། བྱེད་གར་འགྲོའི་བའི་རྗེས་སུ་བདག་རང་འོང་

གིས་བདག་གི་སྒྲིབ་གནས་པའི་གཙུག་གྱིན་ཅོར་བུ་འདི་འབྲོང་གི་བཟང་ན། བདག་
 ལས་མཁའ་ལ་འཕྱར་ཀྱང་མི་ཐུབ་པོ་ཞེས། གཙུག་གྱིན་དགོལ་ཏེ་དོན་པའི་ལག་དུ་
 སྤྱད་པས། དོན་པ་ཡང་དེ་ལ་དགའ་ཞིང་སྟོང་ཇི་དང་བཅས་རེག་མ་རྣམས་པར་ཞགས་
 པ་དགོལ་ནས་འབྲིད་པའི་ཇིས་སུ་ཡིད་འཕྲོག་འོངས་སོ། དེར་ཡིད་འཕྲོག་ཚོང་
 འདོན་ཞིང་མཚི་མ་བཏོང་བ་ལ་དོན་པས་སྦྱས་པ། འབྲིད་སྐྱུག་བསྐྱེད་མཛད་མི་དགོས་
 ཀྱིས། ཕྱོགས་འདི་ན་རིན་པོ་མེད་པོ་བྲང་གི་ནང་ན་རིགས་མེ་ཞིང་མཐོ་བའི་གྱུལ་
 པོ་མཛེས་སྐྱུག་དང་ལང་ཚོ་གྱུས་པ་སློབ་གྲོས་དང་སྐྱུ་ཅོལ་འབྲན་རྒྱ་བལ་བ། རིག་
 གནས་ཐམས་ཅད་མཁའ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། དཔལ་དང་འབྱོར་པ་ཐུན་
 སུམ་ཚོགས་པ་ནོར་བཟང་ཞེས་པ་ངོ་མཚར་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིད། འབྲིད་དེའི་
 བཅུན་མོད་འོས་སུ་མེ་བ་ཡིན་ནོ་ཟེར། དེའི་ཚོ་ནོར་བཟང་འཁོར་བཅས་འབྲིགས་
 བྱེད་གྱི་ནགས་ཚལ་ལ་ཅེ་འཛའི་ཕྱིར་བྱོན་ནས་ཕྱིར་ལོག་འོང་པའི་ལམ་དུ་ཤིང་
 དེའི་ཁ་ལོ་པར་སྦྱས་པ། ལྷན་ཉེ་འདི་ཚལ་ལྟར་སྟོ་ལྟར་ཅུའི་སྐྱུ་གུ་དུངས་པའི་
 ཚལ་ན་ཀྱང་འཕྱང་གསར་པའི་འདབ་མཛེས་མེ་དོག་སྒྲ་ཚོགས་མཛེས་པ་དང་། ལྗོན་
 ཤིང་གསར་པའི་འདབ་ཕྱིང་དུ་གཞོན་བསེར་བྱས་སྦྱོད་པའི་གར་དང་བཅས། ངོ་
 མཚར་ཡིད་འོང་ཉམས་དགའི་གནས་འདིར་མགྲོགས་པའི་ཤིང་དུ་རྒྱུང་ལྟར་འཕྱོ་
 ཞིང་དུལ་གྱི་སྦྱོན་ཚོགས་འབྲིལ་བ་སྟོ་དགའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོངས། ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་བྱོན་པའི་ལམ་དུ་དོན་པས་ཡིད་འཕྲོག་གྱུ་པ་པོའི་དུང་དུ་འབྲིད་ཅིང་
 ཡིད་འཕྲོག་ལ་སྦྱས་པ། གྱུལ་པོ་འདི་ནི་ལྷ་དང་། མི་དང་། དུ་ཟེར་བཅས་པའི་
 འཛིག་དེན་ན་མཚུངས་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན། འདི་ལ་འབྲིད་མགུ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྦྱས་ཏེ།
 གྱུལ་པོའི་དུང་དུ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་གསོལ་བ། མི་འམ་ཅིའི་བུ་མོ་ཡིད་འཕྲོག་ལྷ་
 མོ་ངོ་མཚར་ཅན་འདི། གྱུལ་པོ་འབྲིད་གྱི་བཅུན་མོད་འོས་སུ་བདག་གིས་ཞགས་

པས་གཟུང་བ་ཡིན། འདིའི་གཙུག་གྱིན་མོར་བྱ་རིན་ཆེན་འདི་མ་བུལ་བར་གཟུང་ན།
 ལྷ་མོ་འདི་ནས་མཁའ་ལ་འགོ་མི་ཐུབ་ཅིང་འབྲལ་མེད་དུ་གནས་པ་ཡིན། ཞེས་ཡིད་
 འཕྲོག་གཙུག་གྱིན་དང་བཅས་པ་གྱུ་ལ་པོ་ལ་ཕུལ་བས། ཡིད་འཕྲོག་ཀྱང་གཞོན་ནུ་
 ལང་ཚོ་གྱིས་ཞིང་ཆགས་པས་ཡིད་དྲངས་ནས། འདི་ནི་ལྷ་འདི་གནས་ན་འང་མེད་ལ་
 མེད་པུལ་ན་གདས་ཙམ་གྲགས་མ་གྱིང་། འདིའི་མཛེས་སྤྱུག་ནི་ལྷ་བཟོ་མཁའ་པ་
 སྤངས་པ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པས་རི་མོ་བྱིས་ཀྱང་འབྲུང་བ་དགའ། ལྷ་འདི་ཕུལ་དུ་ལྷ་བྱ་
 གསར་དུ་འབྲུངས་པ་འམ་ཅི། ལྷ་མ་ཞིང་རི་དུགས་མོ་རི་དུགས་ཀྱི་ཁྱུ་དང་བུལ་བ་
 ལྷ་བུའི་སྤྱུག་བསྐལ་དེ་བརྗོད་པར་གྱུར་དོ། གྱུ་ལ་པོ་ཡང་རབ་དུ་མཉམ་ནས་རྗོད་པ་
 ལ་རིན་པོ་ཆེ་མང་དུ་སྦྱིན། ཡིད་འཕྲོག་ཤིང་དེའི་སྤྱིང་དུ་གདན་དྲངས་དེ་གོང་ཁྱིར་
 ཉམ་ཉམ་པོ་བྱང་དུ་བྱོན། རང་གིས་ཡབ་ལ་ལོ་གྱིས་བརྗོད་པས། ཡབ་ཀྱང་དགའ་
 བས་མཁའ་མ་སྤེལས་པའི་དགའ་སྦྱོན་ཆེན་པོ་བྱས་སོ། དེ་ནས་མོར་བཟང་དང་ཡིད་
 འཕྲོག་གིན་དུ་མཛོལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཞིང་། པདྨའི་སྦྱོན་
 ཡངས་བལྟ་ཞིང་མེ་དོག་འདབ་འདྲའི་མཚུ་འཛིབ་ཅིང་རིན་པོ་ཆེའི་གདུབ་བྱ་
 སིལ་སིལ་སྒྲ་དང་བཅས་པས་ཕོ་བྱང་དུ་ཅེད་དགའ་བདེ་སྦྱོད་དཔལ་གྱི་ཕུན་
 ཚོགས་ལ་ལོངས་སྤོང་ཅིང་གནས་སོ། དེ་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་པའི་བྲམ་ཟེ་སེར་སྒྲ་དང་།
 བྲམ་རྒྱ་བ་བགཉིས་ཟས་མོར་འདོད་པས་འོངས། ཡབ་གྱུ་ལ་པོ་མོར་གྱིས་དེ་བགཉིས་
 རིག་པ་ཅན་དུ་མཐོང་ནས་བདག་ཀྱིན་བྱས་དེ་སེར་སྒྲ་ཡབ་ཀྱི་ནང་སྒོན་དང་། བྲམ་རྒྱ་
 སྤྱིས་ཀྱི་སྒོན་པོར་བཅུག། དེ་བགཉིས་སེམས་མ་རུང་པ་ཕྲག་དོག་གིས་གྱུ་ལ་བ་ཡིན་
 པས། སྤྱིས་མོར་བཟང་དང་། བཅུན་མོ་ཡིད་འཕྲོག་གཉིས་ལ་རིག་པ་དང་ཡོན་ཏན་
 ཆེན་པོ་ཡོད་པ་མཐོང་ནས་ཕྲག་དོག་གིས་སྤང་ཞིང་། མོར་བཟང་གསོད་ཐུབ་པ་
 ཞིག་རེ་བའི་བསམ་པ་ངན་པ་ཁོ་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་གྱུར། དེའི་ཚོ་སྦྱིན་ཞེས་པར་

ཀར་པ་འདི་གྱི་ལ་ཕན་སྲིབ་པ་ཅན་གྱི་ཉམ་ཉམ་ནི་གོང་ལ་ཀུན་དམག་བྱེད་པར་
 བཅོམས་པས། ཡབ་ཀྱིས་དམག་དེ་འཛེམས་པར་གྱིས་ཞེས་སློན་པོ་ལ་བཀའ་སྣུལ་
 བས། སློན་པོ་ཞེས་ཀྱིས། སྲས་དཔའ་བ་བདུལ་པོད་པ། སྐྱུ་ཚེལ་དང་ལྷན་པ་
 འདི་དཔྱང་དང་བཅས་པ་གཡུལ་དུ་བྱོན་ན་གཡུལ་ལས་གྱིལ་བར་གྱུར། ཞེས་སྲས་
 བས། ཡབ་ཀྱིས་སྲས་ལ་འདི་ལྟར་གསུངས་པས་ཡིད་འཕྲོག་ཐུགས་ལ་འཕྲད
 གྱང་འབྱོན་པར་བཞེད་པའི་ཚེ། ཡིད་འཕྲོག་ནི་མཚི་མའི་དོ་ཞལ་སྐྱེད་ཀྱི་དོག་མ་
 ལྟར་གྱུབ་ཞིང། གདོང་ས་ལ་ཕབས་དེ་ལག་པས་ས་ལ་རི་མོ་འབྲི་བར་འགྱུར། དེར་
 སྲས་ལ་ཡབ་ཀྱིས་གསུངས་པ། རྟོན་གྱི་སྐྱུ་ཚེལ་དང་དཔྱང་དང་བཅས་པས་ཕ་རོལ་
 གྱི་དག་པོ་ངན་བའི་དཔྱང་ཚོགས་བརྗོད་ཅིང་བསད་ན་གྲགས་པས་ཀུན་དུ་བྱུབ་
 ཅིང། ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ཞེས་ནན་གྱིས་བསྐུལ་བས། སྲས་འབྱོན་
 དགོས་པའི་ཚེ་ཡིད་འཕྲོག་ལ། ང་ཐག་རིང་པོ་འགོ་མི་དགོས་ཤིང་ཡུན་རིང་པོ་
 མི་ཐོགས་ཞེས་སེམས་གསོ་ཞིང། ཡུམ་ལ་སློབ་དུ་ཡིད་འཕྲོག་གི་གཙུག་གྱིན་
 བཅོལ་དེ། མ་མ་བདག་དང་འབྲལ་བའི་སྐྱུག་བསྐུལ་གྱིས་གདུངས་པ་འདི་མ་མས་
 སློངས་པར་མཛོད། གཙུག་གྱིན་འདི་མོ་རང་གི་སློབ་ལ་འབབས་པ་བྱུང་ན་མ་
 གདོགས་མ་སྟོན་པར་བདག་པོ་མཛོད་ཅིག། ཅེས་ཡིད་འཕྲོག་གཙུག་གྱིན་དང་
 བཅས་པ་ཡུམ་ལ་བཅོལ་ནས། སྤྱང་པོ་ཚེའི་ཚོགས་སོགས་དཔྱང་དང་བཅས་
 གཡུལ་དུ་བྱོན་ནོ། དེ་ནས་ཡབ་ཀྱི་མི་ལས་དུ་གོང་བྱེད་གྱི་མཐར་དགའི་དཔྱང་
 སླེབས་པར། རང་གི་ལྟོ་བ་བཤགས་ནས་གྱུ་མ་བཏོན་དེ་གོང་བྱེད་གྱི་མཐའ་བསྐྱར་
 བའི་མི་ལས་བྱུང་བས་དོག་པ་རྩོམ་ནས། སློན་པོ་སེར་སྐུ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དེས་བས།
 སློན་པོས་གྲུས་གྲུས་ལྟར་བྱས་ནས། བདག་ནི་གྱིལ་པོ་ཚེན་པོ་བྱིད་ལྟ་བུ་ལས་ཡིད་
 ལ་བསམ་པ་མེད། འདི་ལྟ་བུའི་ཚོག་ངན་པ་ཐོས་པས་སེམས་མ་དགའ། འདི་ནི

འུལ་པོའི་སྐྱ་སྲོག་དང་འུལ་སྲིད་ཉམས་པའི་ལྷས་ཡིན་དུ་ངན་པ་ཡིན་ཞེས་སྟངས་
 ཆེ་བའི་ཚུལ་བྱས་པས་འུལ་པོས་སྦྱས་པ། ངན་ལྷས་ཞི་བའི་ཐབས་དང་རིམ་འགོ
 བསམ་པར་མཛོད་ཅིག་གསུངས། སེར་སྐྱ་དང་བྱ་ལྟར་གྲོས་བྱས་ཏེ། དེ་ནི་ཡིད་
 འཕྲོག་འདི་མེད་པ་བྱ་བ། འདི་མེད་ན་ཞོར་བཟང་སྲོག་ཆད་འགོ། ཞེས་དགའ་
 ཉམས་འུལ་པོ་ལ་ཞུས་པ། འུལ་པོ་སྤོངས་པ་ལ་འདི་ཞི་བའི་ཐབས། རྗེ་བྱུང་ལ་
 ལྷགས་མང་པོའི་ཁྲག་ལྟ། དེ་ལ་བུམ་ཟེས་འུལ་པོའི་སྐྱ་ལུས་བཀུས་པའི་ཚུ་
 ལྟག་ཅིང་། གསེར་དང་རིན་ཆེན་མང་པོ་བྱིན། མི་འམ་ཅི་མེད་ཚོལ་བུས་སྦྱིན་སྲེག་
 བྱས་ན་མི་ལམ་ངན་པ་ཞི་ཞིང་བསམ་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། མི་འམ་ཅི་མེད་
 ཚོལ་བ་ཞེས་དུ་དཀོན་ཀྱང་འདི་ན་འུལ་པོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དཀོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཡིད་འཕྲོག་བསའ་དཔའི་ཚོལ་བྱིས་བྱས་པས་ཚོག་གོ། ཞེས་སྦྱས་པས། ཚོག་མ་རུང་
 བ་དེ་ཐོས་ནས་འུལ་པོས་སྦྱས་པ། རང་གི་སྲོག་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱུང་མ་གསོད་པ་
 མི་རིགས་ཤིང་། རྒྱུད་པར་ཡིད་འཕྲོག་འདི་མེད་ན་བདག་གི་བྱ་སྲོག་མི་འཚོ་སྦྱས་
 པས། ཡང་སྦྱོན་པོས་སྦྱས་པ། འུལ་པོ་སྦྱོ་གྲོས་ཆེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་ལྷགས་མི་མཁྱེན་
 པ་འདུག། འུལ་པོའི་སྲོག་དང་འུལ་སྲིད་ཉམས་པའི་ལྷས་བྱུང་ན་བྱ་དང་མཐའ་
 མ་ལ་ཆགས་པ་ཅི། སྲོག་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱ་དང་རྒྱུང་མ་ལྷུལ་གཞིས་ཞོར་ཁང་
 གཏོང་བའི་ལྷགས་ཡིན་ལ། འུལ་པོ་སྐྱ་སྲོག་འཚོ་ན་བྱ་དང་རྒྱུང་མ་སྦྱར་ཡང་
 འགྱུང་། འུལ་སྲིད་ལྷུལ་འཁོར་བའི་བར་འཚོ། འཛིག་དེ་གསལ་ན་རང་གིས་
 སྲོག་ལས་གཏེས་པ་སྐྱ་ཡང་མེད་ཅེས་སྦྱོན་པོ་སྲིག་པའི་སེམས་ལ་ངམས་ཤིང་
 གཏུམ་པ་དེས་དཔེ་དང་གྱུ་མཚན་མང་པོས་བྲིད་ནས་མེལ་བས། འུལ་པོ་ཡང་སྦྱོ་
 ཁྲོག་ཅིང་འགྱུར་ནས། རང་གི་བཅུན་མོ་མདུན་དུ་བོས་ནས་སྦྱས་པ། མི་ལམ་བྱུང་
 ཚུལ་དང་རིམ་འགོ་དགོས་ལྷགས་སོགས་བཤད་པས། བཅུན་མོའི་བསམ་པར།

གྱུ་ལ་པོ་དང་རྫོན་པོ་སྤྲིག་ཅན་གཏུམ་པོའི་སེམས་ཀྱིས་བག་མེད་དུ་སྤྲིག་སོག་པ་
 འདུག། བདག་གིས་བྱས་མཁའ་མ་འདི་བདག་ལ་བཅོལ་བ་ཡིན། སྤྲིག་ལ་བབས་
 ཅན་གཙུག་གྱིན་ཅོར་བུ་སྤོད་ཅིག་ཟེར་བ་ཡོད། འདི་སྤྲོད་ནས་ནས་མཁའ་ལ་འཕྱར་
 ཅན་སྤྲོད་བུ་དང་ཕྱད་པ་སྤིད་སྤྲོད་ཡིད་འཕྲོག་ལ་དེ་དག་གི་ལོ་གྱུས་ཞིབ་དུ་བཅོལ་
 ཅས། དེ་ལྟོད་རང་གཙུག་གྱིན་ཅོར་བུ་འདི་སྤྲི་བོར་བཅེངས་ལས་མཚོད་སྤྲིན་
 བྱེད་པ་བོས་ཚོ་སོང་ལ་ནས་མཁའ་འཕྱར་ཞིག་ཅེས་མངགས་སོ། དེ་ནས་ཇིང་བུ་
 ལྷགས་ཀྱི་ཁྲག་གིས་བཀའ་ལྟེ་མཚོད་སྤྲིན་གྱི་སར་ཡིད་འཕྲོག་བོས་བས། གཙུག་
 གྱིན་བདགས་ནས་དེར་སྤྲིན། གསོད་ཁར་ནས་མཁའ་ལ་འཕྱར་ནས་སྤྲོས་པ། གྱུ་ལ་
 པོ་བྱེད་ནི་བུ་ལ་བཅུ་ཡང་མཁའ་མ་གསོད་པ་འེས་མ་ཡིན། བྱེད་ནི་གིས་བར་གུར་
 ཅིག། བདག་ནི་རང་གནས་སུ་འགོ། གྱུ་ལ་བུ་གཞོན་ཅུ་སྟེ་བས་ན་ཡལ་གྱིས་གྱུ་ལ་
 བུའི་སྤོག་བསྐྱེད་བར་མཚོད་ཅིག་ཅེས་བཅོལ་ནས་ཁྲ་ཞིང་འབྲུག་ཅིང་སྤོག་ལྷར་
 ཅས་མཁའ་ལ་སོང་ངོ། དེར་གྱུ་ལ་པོ་མཚོད་སྤྲིན་དེས་འགྲུའི་གོགས་སུ་བསམ་
 ཅས་བྲགས་མ་བདེ་བར། རྫོན་པོ་སེར་སྤྲོས་ཚུན་སྤྲོས། འདི་ནི་མཚོད་སྤྲིན་མ་སྤྲོབ་
 པ་མ་ཡིན་གཏུག་པ་ཚང་བའི་སྤིན་པོ་ཞེས་བས། ལྷགས་ཀྱིས་བཀའ་གནས་བདག་
 པ་ཡིན་པས་མཚོད་སྤྲིན་འབྲུག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྤྲོས་པས། གྱུ་ལ་པོ་ཡིད་ཚེས་སོ།
 དེ་ནས་ཡིད་འཕྲོག་རང་ཡུལ་དུ་སྤོབས་ནས་ཡལ་བྱི་ཟེད་གྱུ་ལ་པོ་ལྗོན་པ་དེ་མགོ་
 ཅན་གྱི་དུང་དུ་ལོ་གྱུས་ནིམས་ཞིབ་བར་ཞུས་པས། མིའི་བྱི་མ་དག་སྤྲིར་ཉིན་རེ་
 པ་ཞེན་སྤོད་མོས་ཚལ་དུ་གསེར་གྱི་བྱམ་པ་ལྗ་བའི་སྤོས་ལྷས་ཁྲུད་དུ་བཅུག་གོ། ཡིད་
 འཕྲོག་ནི་ནས་མཁའ་ལ་འཕྱར་བ་ནས་ཉིན་མཚན་ཀུན་དུ་ཅོར་བཟང་དུན་པས་ཡིད་
 གདུངས་སོ། དེ་ནས་འཕྱར་དེ་ཁྲུ་གྱུ་ལ་གནས་ཀྱི་མཚོ་འབྲུག་དུ་སྤྲིན་ནས་དང་སྤོང་
 ཤིང་གུན་ཅན་ལ་ལྷག་བྱས་པས་འདུད་ཅིང་སྤྲོས་པ། དང་སྤོང་ཚེན་པོ་བྱེད་དོན་པ

ལ་བདག་འཛིངས་པའི་རིག་པ་སློབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས། ད་བདག་གི་ཚོག་
 འགའ་གསལ་དུ་གསོལ་ཞུས་པས། དྲང་སྲོང་ཚུང་ཟད་ངོ་ཚ་བའི་ཚམ་པས་སྦྱས་པ།
 འདི་ནི་བདག་གིས་བྱས་པ་མ་ཡིན། བྱེད་རང་གི་སྲོན་གྱི་ལས་དང་། རྩོན་པ་གཡོན་
 ཅན་གྱི་ཚོར་བུ་དོན་ཞགས་ཐེབས་པའི་འབྲུལ་གྱིས་བཅིངས་པ་ཡིན་གསུངས། ཡིད་
 འཕྲོག་གིས་ཞུས་པ། བདག་ནི་རིགས་ངན་རྩོན་པས་བརྒྱང་བའི་སྦྲུལ་བསྐལ་གྱི་
 འདམ་དུ་ཚུད་ཀྱང་། ཚོར་བཟང་ཞེས་པའི་མི་མཚོག་གྱུལ་བུའི་བཙུན་མོར་གྱུར་པ་
 སྐལ་བ་བཟང་ན་ཡང་། ད་ལྟ་དེ་དང་བྲལ་བས་གདུངས་ནས་བཟོད་ཀླགས་མེད།
 བཅེ་ལྷན་དེ་ཡང་བདག་དང་བྲལ་བས་ཐུགས་སློབ་པར་ངེས། དྲང་སྲོང་ཚེན་པོ་བྱིད་
 སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བཅེ་ཞིང་ལྷག་པར་གདུངས་པས་གཟེར་བ་ལ་ཕན་མཛད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་གྱུལ་བུ་དེ་བདག་འཚོལ་བའི་སྦྲུང་དུ་ལམ་འདི་ཕྱོགས་སུ་འབྱོན་
 སྲིད་པས་འཕྲིན་པ་འདི་ལྟར་གསུང་རོགས་མཛོད། བདག་ནི་བྱིད་དང་བྲལ་བའི་
 གདུངས་པའི་མེས་ཚོག་ཅིང་བཛྲེད་པ་མེད་པར་རང་གི་ཡུལ་ན་ཡོད། བྱིད་ནི་དེར་
 འབྱོན་ན་ལམ་ལ་བགྱོད་དཀའ་བའི་འཛིགས་པ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པའི་མི་ནམས་
 བགྱོད་པའི་གནས་མ་ཡིན། དཀའ་བྱུང་ནགས་འདིའི་མཐའ་མ་ནགས་ཚལ་ན་
 བདུད་ཅི་ཞེས་པའི་སྦྲན་ཚེན་པོ་ཡོད། དེ་མར་ཁྱེད་ལ་བསྐོལ་ནས་བདུང་ན་སྦྱིང་སྦྱོབས་
 ཚེན་པོ་བྱིད་གངས་རི་ལྟར་དཀའ་བའི་ལམ་ལ་བདེ་བར་ཐར་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ལམ་
 གྱི་བགྱོད་ཚུལ་ནམས་ཞིབ་པར་མངགས་ནས་བདག་གི་ལག་དྲགས་འདི་ཡང་དེ་
 ལ་སྦྱོད་པར་ཞུ་ཞེས་སོར་གདུབ་བཅོལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་སོང་ངོ་། དྲང་སྲོང་
 གི་ལམ་གྱི་བགྱོད་ཚུལ་ནམས་མ་བཛྲེད་པར་ཐུགས་ལ་ཡང་ཡང་བསམ་ཞིང་སོར་
 གདུབ་དང་བཅས་གཅེས་པར་བརྒྱང་ངོ་། དེའི་ཚོ་ནོར་བཟང་གིས་སྦྱིན་ཞེས་གདུག་
 པའི་གྱུལ་ཕྱན་དེ་བཅོམས་ནས་བང་མཛོད་ནམས་ཀྱང་གྲངས། ཡིད་འཕྲོག་བལྟ་

བར་འདོད་ནས་སྤྱར་དུ་འོངས། ཉམ་ཉམ་གྱི་ལ་སློན་ནམས་དག་པོ་གྱུ་ལ་སྤུང་རང་གི
 གདུགས་འོག་མངའ་ཞབས་སུ་འཁོད་པས་དགའ་ཡང་། མཉམ་མ་སྤོན་གྱི་མེད
 པས་ཇི་ལྟར་ཤོད་ཅེས་འཚོར་ཞིང་འདར་བར་གྱུར། དེ་ནས་ལོར་བཟང་པོ་བྱང་གི
 འཁོར་དང་ཡབ་ཀྱི་དུང་དུ་སྤོན་ནས་གུས་པས་བདུད་ཅིང་། བཞིན་བཟང་མ་འཚོ
 འམ་ཞེས་སུ་ལ་དྲིས་ཀྱང་ཡན་ནི་མི་སྤྱོད་བར་གདོང་ས་ལ་འབབས་ཅིང་འདུག། དུམ
 གྱིས་སྤྲུམ་པ། བྱུང་གི་དགའ་མ་སྤོན་མེད་འཚོ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དུ
 བྱུར་ནས་ངས་གཙུག་གྱིན་སྤྲད་ཅིང་མཁའ་ལ་འཕྱར་ནས་སོང་། ཞེས་པས། གྱུ་ལ་
 བྱུ་ནི་མཚི་མཁའ་བའི་ཁྱབ་ལྟར་འབབས་ཅིང་ས་ལ་སྤྱེལ་བར་གྱུར་དོ། དེ་ནས་ཉ་རི
 ཅན་དན་གྱི་ཚུ་སྤྱིང་ཁར་བྲན་པས་སྤྲར་དུན་པ་རྗེད་ནས་མཚི་མས་བཅོངས་ཤིང་
 རྒྱལས་དེར་འདི་རྒྱད་བརྗོད། ཁ་བ་མ་ཡིན་ལྷ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དོངས། སྤུབ་པ
 མ་ཡིན་བདུད་ཅིང་གྱུ་ན་དང་འདྲ། འབད་པ་མ་ཡིན་མེ་དོག་ལྟ་བུ་ཡི། བདག་གི
 ཡིད་འཕྲོག་མ་དེ་གང་དུ་སོང་། ཅེས་བརྗོད་ཅིང་སྤྱེད་མེས་ཚལ་དུ་སོང་ནས་འཚོལ་
 བར་བྱེད། དེར་འཁོར་ནམས་བྱིད་ཅིང་ཉིན་མོ་འདས་ཏེ་མཚན་ལ་མ་ཚོར་བར་
 ཉགས་གསེབ་དུ་འཚོལ་དུ་སོང་། དེ་ནི་སྤོན་པ་ལྟར་གྱུར་ནས་ཡིད་ཅན་གྱི་མི་དང་
 རྒྱགས་དང་། བྱ་དང་། རི་དུགས་དང་། སེམས་མེད་ཀྱི་དོད་དང་། ཤིང་ལ་སོགས་
 མིག་གིས་མཐོང་ཚད་ལ་འདྲི་ཤིང་། བྲོགས་པོ་ནི་ཚོའི་སྤྱུག་གུ་བདག་གིས་བྲོགས་
 མོ་རྒྱབ་ཉ་གང་པ་ལྟ་བུ་དཀར་ལ་མཛེས་པ། བདུའི་འདབ་ལྟར་དམར་བའི་མཚུ
 ལ་དཀར་བའི་ཚོམས་ཀྱི་གོ་སར་བཀོད་པ་ཅན། རི་དུགས་མིག་ཅན་ནི་གྱིན་རིན
 ཚེན་འགས་པ་མཛེས་པ་ཉིད། ལྷ་དོག་འཕྲིང་བས་ཉམ་གྱིས་པ་གྱིན་བྱས་པའི།
 བདག་གིས་ཡིད་འཕྲོག་ལྟ་མོ་བྲོད་ཀྱི་མ་མཐོང་ངམ་ཞེས་ཀུན་ལ་འདྲ་ཞིང་གྱུག་པ
 ལ། དེའི་ལམ་སྤྱོད་འདྲེན་པ་བཞིན་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱ་བ་དལ་གྱི་འགྲོ་བ་མཐོང་ནས་

གས་མཁའའི་གཞུང་ཡས་ཁང་ནས་རྒྱ་ཞལ་མ་དེའི་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅུང་ཟད་
 བསྟན་པ་ནི་མིན་གསུམ་བསམ། བཏམ་ནི་སྣེ་ལོད་ཅིང་ཅེད་འཛོམས་པ་འདི་ཅི་སྣུམ་
 སེམས་ནི་ཉོན་མོངས་ཇི་མར་གྱུར། དེ་ནས་རྒྱ་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགོ་ཞིང་དྲིས་པ།
 བོགས་པོ་འོད་ནི་མཁའ་ལ་གྱུ་བའི་བོགས་སུ་རི་དྲགས་མིག་ཅན་དེ་མེད་འོད་
 དཀར་ཅན་འོད་དང་མཚུངས་པའི་རྒྱ་ཞལ་མ་དེ་མ་མཐོང་ངམ། མཛོས་སྤུག་སྤྲིན་
 ལྡན་སྣ་ཚོགས་མདོག་བཀྲ་ཞིང་། རིན་ཚེན་གཙུག་ལྷན་ལོར་བྱའི་མདངས་གསལ་
 ཞིང་། སྣ་སོག་མཇུག་མའི་མདོག་ལྡན་གར་བྱེད་ལ། བདག་གི་མ་བུ་དེ་ནི་མ་མཐོང་
 ངམ། འོད་ཀྱི་གྲགས་པས་གསུམ་མཁའའི་ཁམས་ཁྲུབ་ཅིང་། བསེལ་ཟེར་བདུད་ཅིས་
 འགོ་བའི་སྤྲན་པ་སེལ། བདག་གིས་སློ་ཡི་སྤྲན་པ་སེལ་ཕྱིར་དུ། ཅུང་ཟད་བཙེ་
 བའི་བཏམ་དེ་མི་ཤོད་ཅི། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བཏམ་འདྲི་ཞིང་རྒྱ་བགར་
 འགོ་བའི་ཕྱོགས། མཚན་གང་ཕྱིན་པས་ཀྲའི་ཕོ་བྲང་གི་གསུམ་མཐའ་དཀའ་ཐུབ་
 གནས། དྲང་སྟོང་ཚེན་པོ་ཤིན་ཤུག་ཅན་གྱིས་དྲུང་དུ་སྤྲེབས། དེ་ལ་སྤར་བཞིན་དུ་
 དྲིས་པས། གྱུལ་བྱང་ལ་ཞིང་དུ་བ་ཀྱང་གདུང་བས་མི་བཟོད་པར་ཀུན་དུ་འཚོལ་ཞིང་
 འདྲི་བ་སོགས་སྣོན་པ་ལྟར་ཆ་མ་ཚོང་མཐོང་བས། དྲང་སྟོང་གིས་ཤེས་ནས་སྤྲེས་
 པ། འོད་ནི་གདུང་བ་དྲག་པོ་དེ་ཐོངས་ཤིག། མཛོས་མ་དེ་བདག་གིས་མཐོང་ཞིང་
 འོད་ལ་འཕྲིན་པ་ཡང་ཡོད། དེ་ནི་འོད་ཉིན་མཚན་ཀུན་དུ་དྲན་ཞིང་ཟས་ཡང་མ་དྲན།
 འདོད་བསམ་གདུང་བས་མེས་ཚོག་དང་མཚུངས་པར་འདུག། མི་འམ་ཅིའི་གནས་
 སུ་བགོད་དཀའི་ལམ་གྱི་བགོད་ཚུལ་དང་། ལྗོན་པའི་གནས་ན་ཡོད་པས་དེར་སྦྱར་
 དུ་བྱོན་ཅིག་ཞེས། ས་ཡང་འོད་ཟེར་སེར་པོས་འགོངས་པ་ལྟ་བུའི་སོར་གདུབ་
 འདི་ཡང་འོད་ལ་སྤུལ་ཅིག་ཟེར། བསྐྱེད་པ་ནས་སོར་གདུབ་བདད་ཅིང་ལམ་གྱི་
 བགོད་ཚུལ་ནི་མས་ཞིབ་པར་བཤད་པས་དགའ་ཞིང་། ཇི་ལྟར་མངགས་པ་བཞིན

སྐྱོན་ཆེན་བདུན་ཅི་བདུས་ནས་མར་ཁྲུང་སྐྱོན་པར་བྱས་ཏེ་བདུང་བས་རྩོམ་འབྲུལ་དང་
 ལྷན་པར་གྱུར། མཚན་ཆ་རྟོགས་ནས་བྱོན་བས་གངས་ཅན་གྱི་རི་གྲོབ་ནས་ཀུ་ཀུ་ལྷ
 ཡི་རི་ལ་སྐྱེ་བས་འབྲས་བུའི་སྐྱེས་ཀྱིས་འཚོ། དེ་ནས་སྤྱུའི་ཁྱུའི་བདག་པོ་རྒྱང་
 ། འབྲས་ཞེས་པ་ལ་ཞོན་ནས་རི་དེ་བཞུལ། དེ་ནས་ལྷག་གི་ཞེས་པའི་རི་བོ་བཞུལ།
 དེ་ནས་སྐྱུལ་ཆེན་གདུག་པ་དང་འཕྲད་པར་མདའ་གྱུབ། སྐྱོན་མོ་གྱུར་མངས་རྟོགས་
 བསྐྱེད་བྱེད་པར་བེ་ཚོས་མེད་པར་བྱོན་ནས་རི་བོ་སྐྱུ་གྱིའི་སོ་རྟོན་ལྷ་བུ་ལ་སྐྱིང་
 རྒྱེ་བས་དང་དཔའ་ཚལ་ལྷན་པས་འཛོམས། དེ་ནས་ཡང་རྡོ་རྗེ་ཅན་ཞེས་པའི་རི་ཡང་
 འཛོམས། དེ་ནས་སྐྱོན་མོ་ཤ་ཟན་བྱ་ཚོད་གདོང་གི་གནས་སྐུ་རི་དུགས་ཀྱི་ལྷགས་
 བ་རྫོན་བས་ལྷས་གཤོགས་ནས་རིའི་རྩེ་མོར་བཞུགས་པས། མཚན་མོའི་དུས་
 སྐྱོན་མོ་བྱ་ཚོད་གདོང་ཤ་ཟ་བར་འོངས་པ་ལྷགས་རྫོན་པོར་ཏེ་བསལ་ནས་བདུལ།
 དེ་ནས་སེང་ལྷེང་གི་གནས་རི་སྐྱུག་པོ་འཛོམས་ཤིང་། བབས་པའི་འབྲས་ན་སྐྱུག་
 པར་བཞུགས་ནས་རྡོ་བསགས་པས་ཚ་གང་དང་། ལྷན་པ་དང་། སྐྱུལ་དང་། སྐྱོན་
 པོ་ལ་སོགས་འཛོམས་པ་ཐམས་ཅད་འཕྲོག་པའི་སྐྱོན་རྗེད། དེ་ནས་རིའི་འབྲུལ་
 འཁོར་རི་གཉིས་སྤེལ་པ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་འབྲུལ་འཁོར་དང་།
 ལྷག་གི་འབྲུལ་འཁོར་དང་། སྐྱེས་བུའི་འབྲུལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་འབྲུལ་འཁོར་
 འཛོམས་པ་ཅམས། མདའ་རྩེ་དང་། ལྷན་བུའི་རྩེས་སྐྱུག་ཅིང་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་སྐོ་
 ཅམས་བཅོས་ནས་བྱོན། དེ་བཞིན་འཛོམས་ཅུང་ཆུ་སྐྱོན་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་དང་། སྐྱོན་
 པོའི་སོའི་འབྲུལ་འཁོར་དང་། ལྷན་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱུག་དང་། རྫོན་པ་གཉིས་དང་།
 ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་ཅམས་བཞུལ་ནས་བྱོན། ཆུ་དེའི་ངོགས་སུ་སྐྱོན་པོ་ཅམས་བསལ།
 མཆེ་བའི་དུག་ཅན་གྱི་སྐྱོན་བྱ་གནས་པའི་པ་དམ་གཞེས་པའི་ཐུར་བཞོད། གངས་
 འབྲས་དུ་མིའམ་ཅིའི་འབངས་ཅམས་ཏུ་བ་དང་། ཚོད་པའི་གནས་སོ་སོར་ཏུ་ཚོད་

གྱི་སྐྱེས་ལས་དུ་བགོད་མི་ལུས་པ་ཚམས་ཀྱང་སོ་སོར་བགོད། དེ་ནས་ཀླུ་དུག་ཅན་
 བང་། མི་འམ་ཅི་མོས་གདུང་བས་ལམ་འགག་པའི་ཐུར་སོགས་བགོད་དཀར་
 བསམས་ཅད་བགོད། དེ་ནས་ཚུ་བོ་རྒྱ་བས་ཅན་གྱི་ཚུ་རྒྱུང་ཚེན་པོར་བོ་རྒྱ་བས་དང་
 རྒྱུན་ཤིང་རིང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བགོད། དེ་ནས་མི་འམ་ཅིའི་གོང་ཁྱིམ་ཤེལ་ལས་
 བྱུབ་པའི་ཁང་པ་འདུག་པའི་གསེབ་དུ་བྱོན་པས་པདྨ་འི་ཚལ་གྱི་འགྲམ་དུ་རྒྱུན་
 ཤིང་གི་རྩེར་འཛོགས་ནས་ཡལ་གའི་སྤྱུབ་ལ་བལྟས་པས་སྐྱེད་མོས་ཚལ་གྱི་ནང་ན་
 རྒྱས་གྱི་ཚུ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྷ་བྱ་མཐོང་། སྤི་བཟང་བདེ་བའི་ཚུ་དེ་ནས་མི་འམ་
 ཅི་མོ་ཚམས་གྱིས་གསེར་གྱི་བྱམ་པ་བཀང་ནས་ཁྱིམ་ཅིང་འདུག། དེར་གཅིག་འལ་
 ཞིང་ཚུ་འདེགས་གྱི་ཁར་བྱམ་པ་བཞག་ནས་འལ་གསོ་བར། རོར་བཟང་གིས་དེའི་
 མདུན་དུ་བྱོན་ནས། མ་མ་ཁྱིམ་ཚུ་འདི་འབད་པས་སྐངས་ནས་ཅི་བྱེད་ཞེས་
 ཚིག་འཇམ་པོས་དྲིས་པས། འག་སྐྱེན་འཇམ་པོའི་གཏམ་གྱིས་ཕྱོགས་སྤྱི་ཡིད་སྐྱུང་
 བས་མཚའ་བར་སྐྱེས་པ། རྒྱས་གྱི་ཚུ་འདི་མི་འམ་ཅིའི་གྱུལ་པོའི་སྤྱིས་མོ་ཡིད་
 འཕྲོག་མ་མའི་དྲི་ང་འཁྱུང་པའི་ཕྱིར་ཡབ་གྱིས་བཀའ་བཞེན་ལེན་པ་ཡིན། ཞེས་
 བརྗོད་པས། རོར་བཟང་ནི་བདུན་ཅུ་མ་བཞེན་རབ་དུ་དགའ་ཉེ་ཚུ་སྐྱོད་གྱི་
 གསེར་བྱམ་ནང་དུ་ཡིད་འཕྲོག་གིས་སོར་གདུབ་བཅུག་ནས་བྱམ་པ་བཞེན་པའི་
 གོགས་གྱི་རྒྱལ་བྱས། དེ་ནས་གཡོག་མོས་ཡིད་འཕྲོག་ལ་རྒྱས་ཚུ་འབྱུང་བའི་ཚོ་
 བྱམ་པའི་གཏིང་ནས་སོར་གདུབ་འཕྲོན་ཏེ་ལྷ་མ་རྒྱུང་ལ་ཕོག་པས། བདག་པོ་སྐྱེ་བས་
 པར་ཤེས་ཏེ་དངོས་སྤྱི་མཇལ་བ་ལྷ་བྱའི་ཅེ་དགའ་ཐོབ། དེ་ནས་གཡོག་མོར་དགའ་
 བའི་འཇམ་གྱི་སོར་གདུབ་འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་གང་ནས་ཐོབ་ཅེས་དལ་བུའི་དྲིས་པས།
 རྒྱ་མོ་རྗེ་འདུའི་འགྲམ་ན་མཚེས་སྤྱི་གཡང་ཚོ་ལྷན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཞིག་
 འདུག་དེས་བཅུག་པ་ཡིན་པ་འདུག་ཅེས་སྐྱེས་པས། དེ་འབོད་དུ་བཏང་ནས་སྐྱེད་

མོས་ཚལ་གྱི་ཁང་བཟང་དུ་སྦྲས་ཏེ་བཞག། བཅ་ཚུན་མགོང་བས་སྡོན་བུལ་བའི་སྦྲུག་
 བསྐལ་དང་དེ་ཚོ་མཇལ་བའི་དགའ་སློབ་སྦྲུ་མི་ཤེས་པ་ཐོབ། དེ་ནས་ཡིད་འཕྲོག་
 གིས་ཡབ་ཡུམ་ལ་ལོ་གྲུས་བཤད་པས། ཡབ་རབ་དུ་བྲིས་ནས་མཚུ་བསྟོད་ཅིང་
 འབར་བ། སྦྲིག་ཅན་ལ་བྲོད་རིགས་མགོ་ཞིང་མཛེས་སྦྲུག་ལྷའི་གོགས་བྱ་འེས་
 པས། སྦྲར་མིའི་དྲི་མ་དག་སྤྱིར་བྲུས་ལ་འབད་ཀྱང་ཅི། སེམས་ལ་ཆགས་པའི་
 དྲི་མ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང། བྲོད་ནི་མིའི་གནས་སུ་འགོ་འདོད་ལྷུང་ལ་ལྷུང་བ་ཡིན།
 བྲོད་སྟོང་བའི་ལྷ་ཅོམས་ལ་ང་ནི་གཏོང་ཡང་སྡོན་མི་ལུས། བྲོད་ཀྱི་གོགས་དེང་
 ཡིས་གསོད་དེ་ཞེས་རབ་དུ་འབྲུགས་པས། ཡིད་འཕྲོག་གིས་སྦྲས་པ། ཡབ་
 གཅིག་བདག་ལ་དེ་ལྟར་གསུང་བ་མི་རིགས་ཀྱིས། འདི་ནི་མི་ཡིན་ན་བགོད་པར་
 དགའ་བའི་ལམ་ཅོམས་ཅི་ལ་བགོད། བྱ་ཡང་བགོད་དགའི་གནས་ཅོམས་སྟོབས་
 ལྡན་འདི་ཡིས་རྩོམ་ལྷུ་ལུ་མཐུ་ཡི་བགོད། འདི་ནི་ཡོན་ཏན་མཚུངས་མེད་ལྡན་པས་
 ལྷ་ལས་ལྷག། ཡོན་ཏན་མེད་ན་རིགས་ནི་མགོ་ཡང་ཅི་ཞེས་བཟོད་པས། ཡབ་ཀྱིས་
 དེ་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་ཏེ་གོག་མ་བདེག་དགོས་སྦྲས་ནས། འོ་ན་མགའ་པ་དེ་འབྲིད་ཤོག་
 གསུངས། ཡབ་ཀྱི་མདུན་དུ་བཀུག་སྟེ་མི་འོས་པའི་ལས་སྦྲུབ་པར་དགའ་བ་
 བསྐྱོས་ཏེ། བྲོད་རང་ཤ་རིའི་གནས་ཀྱི་ཐང་ལ་ཉིལ་བྲེག་ལས་མི་ཉུང་བ་མཛད་
 ཅས། དེའི་ལོ་ཉོག་བསྐྱས་པའི་འབྲུ་འབྲེར་ཤོག་ཟེར། ཅོར་བཟང་ནི་ཡིད་འཕྲོག་
 ཐོབ་དུ་རེ་བས་དགའ་ཡང་ཅི་བསྐྱོས་ཀྱི་ལས་ལ་འཇུག་པས་ལྷའི་དབང་པོས་ཤེས་
 ཅས་བསམ་པ། བསྐལ་བ་བཟང་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འདི་དོན་མེད་པའི་
 ལས་ཀྱི་ངལ་བ་འདི་ལ་བདག་གིས་སྡོངས་གོགས་བྱ་བ་རིགས་སོ་སྦྲས། གཞོད་
 སྦྲིན་ཕག་གི་གཟུགས་ཅན་གྱིས་ཤ་རིའི་གནས་ཀྱི་ས་ཅོམས་སྟོགས་ཤིང་བཏབ།
 གོག་སྦྲར་མང་པོ་འབྲུ་བསྐྱད་དུ་བཅུག་ནས་འབྲུ་ཅོམས་གཅིག་དུ་སྦྲངས་པ་དྲི་ཟེར།

ཡབ་ལ་སྐུལ་བས་ཡ་མཚན་པར་གྱུར་ཀྱང་། ཡང་མདའ་ཙམ་བལྟ་འོ་ཟེར། ལམ་མེད་
 གྱི་ཀ་བ་བདུན་དང་། ཉལ་འི་སློང་པོ་བདུན། ལྷགས་ཀྱི་ཕག་འཁོར་གཅིག་རྗེས་
 མདའ་ཤིན་དུ་རྫོབ་གཅིག་གིས་སྐྱུག་པས་ངོ་མཚར་རབ་དུ་ཆེ། ད་དུང་སྟོབས་དང་།
 གྱུ་ཙམ་དང་། བཟོ་དང་། སློབ་དང་། རིག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་དག་ལ་མགུ་
 ཞིང་ཡ་མཚན་ཀྱང་ད་དུང་གྲུ་གྲུའི་གདམ་གྱིས། ཡིད་འཕྲོག་འདྲ་བའི་དྲི་ཟའི་བྱ་མོ་
 གཟུགས་དང་། བོངས་ཚོད་དང་། ཉམ་ཚོད་དང་། བྱད་བཞིན་རྗེས་ཤིན་དུ་འདྲ་བའི་
 བྱ་མོ་ལྟ་བུ་བསམ་ནས་ཡིད་འཕྲོག་ངོས་འཛིན་དུ་བཅུག་པ་སོགས་ཐབས་ཇི་
 སྟེད་བྱས་ཀྱང་ཕྱོགས་པ་མ་བྱུང་བས། རོར་བཟང་ལ་དྲི་ཟའི་གྱུལ་པོ་མཚོག་དུ་དང་
 ཅིང་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་ཡིད་འཕྲོག་སྐྱུལ་ཞིང་། རོར་བཟང་དང་ཡིད་འཕྲོག་
 མཉམ་དུ་བཞུགས་སོ། དེ་ནས་ཡབ་ཀྱིས་ལྷའི་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་འདོད་ཡོན་མང་
 པོ་སྐྱུལ་ཞིང་མཚོན་ནས་རོར་བཟང་དང་ཡིད་འཕྲོག་རང་གི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བས། ཡབ་
 ཡུམ་འབངས་དང་བཅས་པ་རབ་དུ་དགའ་ཞིང་། རོར་བཟང་གྱུལ་སྲིད་དུ་དབང་
 བསྐྱར་ཅིང་། ཡབ་དབེན་པར་ཞི་བ་གནས་པར་མཛད། རོར་བཟང་གྱུལ་སྲིད་དུ་
 དབང་བསྐྱར་བའི་སྣ་དྲོ་རིན་ཆེན་བདུན་སོགས་གྱུལ་སྲིད་ཆེན་པོའི་འབྱོར་པ་
 རྗེས་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་ཞིང་བདེ་སྲིད་ཀྱི་འཚོ་བར་མཛད་དོ། དེའི་དུས་ཀྱི་རོར་
 བཟང་དེ་ནི་ད་ལྟ་ངོ། ཡིད་འཕྲོག་དེ་ནི་གཤམས་འཛིན་མའོ། སྲོན་ཡང་ཞེན་ཅིང་
 ཆགས་བསམ་ཞལས་བསམ་འཚིང་བ་དེ་འདྲ་ན། ཞམས་གསུམ་འདིར་འཚིངས་བྱེད་
 ཀྱི་ཞེན་པ་སློང་པོ་འདི་ཐར་པ་འདོད་པ་རྗེས་ཀྱི་སྤངས་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་
 པས། འཁོར་རྗེས་འཁོར་བ་འཚིངས་བྱེད་ཀྱི་ཞེན་པ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུངས་པ་ལ་ཇེས་སྐུ་ཡི་རང་ངོ། འདི་ཡང་སྲིན་པའི་ཚོས་
 སྟོར་དོ། མཛད་བཤྱི་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། རོར་བཟང་གི་དོགས་བརྗོད་

རིན་པོ་ཆེ། རྒྱན་མོངས་འབྲོག་གོན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་རེ་
བཞི་པའོ།

LXV.

ཡལ་འདབ་དྲུག་ཅུ་ཚ་ལྔ་པ།

དུ་གཞིག་པའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཙམ་ལྡན་འདས་ཤུག་འི་གོང་ཉུ་གོ་རྒྱའི་ཀུན་དགའ་ར་བར་བཞུགས་ཤིང་།
དག་སློང་ཚམས་ཀྱིས་ཞུས་པ། བཙམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ནི་ཞེན་འདོད་དང་ཆགས་པ་
ཡོངས་སུ་གོལ་ཞིང་། དབེན་པར་བཞུགས་ནས་ཞི་བར་གནས་ལ། བྲགས་འཛིན་
མས་གྱུལ་བ་ཡབ་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དུ་གཤེགས་པ་མཐོང་ནས་སྡོན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་
རིན་པོ་ཆེས་ལྟས་བགྱན་ཅིང་། ལ་དུའི་ཞལ་ཟས་ཀྱི་སྡོད་ཕྱོགས་ནས་འདོད་པ་གཡོ་
བའི་ཚམ་འགྲུར་སྡོན་པ་སོགས་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། བཀའ་སྐྱུལ་པ། བྲགས་
འཛིན་མ་འདི་སྐྱེ་བ་འདི་ཙམ་གཞིག་ཤུ་མ་ཡིན་དེ། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡང་ང་ལ་
ཆགས་པའི་བག་ཆགས་ལུན་དུ་གོམས་པ་ཡིན་དེ། སྡོན་ཀ་འདི་གོང་དུ་གྱུལ་པོ་
ཀ་ཤུ་ཞེས་པ་བྲགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གྲུང་། དེས་བྱ་འབྲུང་བའི་ཐབས་དཀའ་བ་
མང་པོ་སྤྲད་ཀྱང་བྱ་མ་བྲུང་ཞིང་། བྱ་མོ་བརྒྱ་ལྡན་བྱ་བ་གཞིག་གྲུང་། གྱུལ་པོ་
རིགས་ཆད་པ་ལ་ཡིད་གཏུངས་ཤིང་སྡོན་པོ་ཚམས་མདུན་དུ་བོས་ནས་གསུངས་པ།
བདག་རིགས་འཛིན་པའི་བྱ་ནི་མེད། བྱ་མོ་བརྒྱ་ལྡན་གཞིག་ཤུ་འདི་ཡོན་ཏན་དང་
ལྡན་ཀྱང་། བཤོག་དང་། གོང་པ་དང་། རིགས་མི་མཉམ་པ་ལ་སྐྱེར་བའི་འོས་ཀྱང་
མིན། ཐག་རིང་པོའི་གྱུལ་རིགས་ལ་སྐྱེར་བར་འོས་ཀྱང་། བྱ་མོ་གཞིག་ཤུ་འདི་

ཐག་རིང་དུ་སོང་ན་ཤི་བ་དང་འདྲ། དེ་བས་བྱ་མོ་འདི་ལ་མག་པ་གྱུ་ལ་རིགས་རང་
 བྱིས་སྤངས་ནས་བདག་གི་གྱུ་ལ་སྲིད་འཛིན་པ་ཞིག་དགོས་པས་དེ་ལྟར་འེས་སུ་ཆེ་
 བ་འདུག་གས། བདག་གིས་ཐོས་པ་ལ་ཆུ་ཀླུང་གི་ངོགས་དཀར་ཐུབ་ཀྱི་གནས་ན་
 གྱུ་ལ་རིགས་དཀར་ཐུབ་སྟོན་པའི་དྲང་སྟོང་ཀ་ཤུ་པ་གནས་ཤིང་། དེའི་དྲི་ཆུ་དང་
 རྩེབས་ནས་ཁུ་བ་ཐིག་པ་ལྷུ་བ་ཞིག་དོ་དམའ་བའི་ཁྲུང་དུ་སྤྲུངས། དེ་ལྟར་བསྐྱུངས་
 པ་རི་དུགས་མོ་ཞིག་སྐོམ་ནས་བདུང་བས་དེ་ལ་བྱ་ཡོན་དན་དང་ལྷན་པ་གཙུག་ན་
 མོར་ཚད་ཅམ་གྱི་དུ་ཚོག་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཞིག་བྱུང་ནས། དུ་གཅིག་པ་ཞེས་གྲགས་པ་
 ཞིག་ཡོད་པ་ཐོས། དེ་བདག་གི་བྱ་མོའི་མག་པར་འེས་སམ་སྐྱེས། དེ་ནི་འཁོར་
 བར་མི་ཞེན་དཀར་ཐུབ་སྟོན་ཅིང་ཚངས་པའི་གནས་པ་བཞི་ལ་བརྟེན། གསེར་གྱི་
 མཛོག་ཅན་ལང་ཚོ་དར་བབས་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་འདུག། དེ་མག་པར་
 འདུགས་པའི་ཐབས་བསམ་པར་མཛོད་ཅིག་གསུངས། སྟོན་པོ་ནོམས་ཀྱི་ཡུན་རིང་
 བསམ་ཞིང་། ལོ་སྤྱི་བས་ཀྱི་ལོ་ལོ་ཞུས་པ། དྲང་སྟོང་གི་སྐྱེས་དུ་གཅིག་པ་དེ་
 འདུག་པ་ལ་བརྗེས་ལྷན་རང་བྱོན་ནས་དྲིས་པ་ལེགས་ཞེས་བགོས་ཏེ། བྱ་མོ་བརྗེས་ལྷན་
 ལོས་གྱུ་ན་བཟང་པོས་མཛོས་པར་བྱས་ཏེ་དཀར་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་ཚལ་དུ་ཕྱིན་པ་མེ་
 ཏོག་འཐུ་བའི་ཚོ། དུ་གཅིག་པས་མཐོང་ནས་པན་ཚུན་བག་ཆགས་སད་པས་ཡིད་
 ཆགས་ཤིང་། དྲང་སྟོང་གི་སྐྱེས་ཡིན་པ་ཤེས་ནས། བརྗེས་ལྷན་གྱིས་དེ་ལ་ཕྱག་
 འཚལ་ཞིང་ཀ་རའི་རོ་དང་། ག་བྱར་གྱི་དྲི་ལྷན་པའི་ལ་དུ་སྤུལ་ཞིང་ངོ་ཚ་བཤང་ནས་
 རྩེལ་གྱི་ཐིག་པ་དང་། རྩེན་ཤིང་གི་ཡལ་འདབ་རྒྱུང་གིས་བསྟོན་པ་ལྟར་འདར་བའི་
 ལག་པས་དམ་དུ་འབྱུང་ནས་ཚུར་ཤོག་ཞེས་འདོད་ཚོག་སྐྱེས་ཤིང་། བྱིད་ནི་དཀར་
 ཐུབ་ནགས་འདིར་ལུས་སོ་ཤིང་བཞིན་སྐྱེས་པ་འང་སྲིད། བྱིད་ཀྱི་བཟླ་གནས་དེ་ནི་
 གང་ན་ཡོད་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པར། དུ་གཅིག་པས་ཀྱང་མཛོད་པའི་ཚོག་གིས་

བདག་གི་བཀའ་ནི་ནགས་འདིའི་དོགས་ན་ཡོད་ཅེས་སོགས་བརྗོད། དེ་ནས་པད་
 ལུན་མས་སྐར་ཡང་འོང་བའི་སྤྱིར་དུ་གཅིག་པ་ཤིང་དེའི་སྤྱིར་དུ་བཞག་པས།
 ཤིང་དྲུང་དེ་འདྲེན་པའི་དེ་བཅས་རི་དྲགས་སུ་འབྱུང་ནས་དུ་གཅིག་པས་བདག་
 ཉི་རི་དྲགས་ཀྱི་བྱ་རི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱིར་ཀྱང་པ་མི་འཛོག་ཅེས་ཟེར། དེ་གཉིས་རང་
 བཀའ་སུ་སོང་ནས། པད་ལུན་མས་ཡབ་ལ་ལོ་གྱིས་ཞིབ་པར་བཤད། སྤྱི་ཉིན་
 དེ་ཡབ་དང་སློན་པོ་བཅས་གྲུ་གཞིངས་འཁྱེར་ནས་གང་གའི་འགྲམ་དུ་ཕྱིན། པད་
 ལུན་གཡོག་མའི་ཚོགས་དང་བཅས་གྱིན་གོས་ཐབ་པར་བྱས་དེ་ཕྱིན། དུ་གཅིག་
 པས་མཐོང་ནས་པན་ཚུན་ཤིན་དུ་ཆགས་པར་གྱུར་ཅིང་། དུ་གཅིག་པས་ཡབ་དྲང་
 སྤོང་ལ་ཞུས་པ། བདག་གིས་དབེན་པའི་ནགས་འདིར་ཁྱུ་ལྷག་གི་སྐད་ཀྱང་མིན་ལ་
 བྱང་བའི་སྐད་ཀྱང་མིན་པའི་སྐད་སྟོན་གོས་པར་བལྟས་པས། རབ་མཛོས་བྱ་མོ་
 འདི་ལྟར་མཐོང་བར་སེམས་ཆགས་ཞིང་བདག་གི་བསམ་པ་དེའི་སྤོགས་སུ་
 ལྷུངས་ཞེས་ཞིབ་པར་ཞུས་པས། ཡབ་དྲང་སྤོང་གིས་བྱུ་ལ་དཀའ་ལྷན་གྱི་གོགས་
 སུ་བར་ཆད་བྱུང་བར་བསམ་ནས་སྦྱས་པ། བྱུ་འདི་ནི་ལོགས་པ་མ་ཡིན་དེ། བྱུང་
 མེད་བྱ་བ་འཁོར་བའི་ཞགས་པས་འཚིངས་ཤིང་སྤྱི་ག་བསྐྱེད་ཀྱི་འདམ་དུ་ཚུང་བ་
 ཡིན། དཀའ་ལྷན་ནགས་ནི་གདུང་བ་མེད་ཅིང་རང་དབང་ལུན་པས་སྤྱིད་ཞེས་
 མོགས་མང་དུ་སྦྱས་ཀྱང་དེ་ལོ་སློམ་ལོག། དེ་ནས་དྲང་སྤོང་ཚེན་པོ་མེད་ཀྱི་དང་
 ཡམ་ཤིང་འཐུ་ཅུ་སོང་བའི་ཚོ། པད་ལུན་མས་དུ་གཅིག་པར་བདག་གི་སྤྱིད་ཚལ་
 བང་གའི་འགྲམ་ན་ཡོད། དེ་གཞིགས་སུ་བྱོན་ཞེས་སྟུན་དྲངས་ནས། ཚུ་བའི་ནང་
 དུ་གྲུ་གཞིངས་ལ་ལྷོན་ཤིང་དང་པད་ཚལ་མང་པོས་བཤྱོན། མཐོལ་དང་ལོགས་
 ཐམས་ཅད་མེད་ཀྱིས་བཤྱོན་དེ་སྤྱིད་མོས་ཚལ་ཡིན་པ་ལྟར་བྱས་ནས་དེའི་ནང་དུ་
 ཚུག་པ་དང་གྲུ་གཞིངས་མཐོགས་པར་སྤྱིད་ནས་ཚུ་བོ་བཤོལ་ཞིང་། ལྷུ་ར་ཆ་མིར་

གྱུ་ལ་པོ་པོ་བྱང་དུ་སྤྱིན། གྱུ་ལ་པོ་རབ་དུ་དགའ་བས་བག་མའི་སྤྱིན་བསྐྱེག་བྱས་
 བ་དུ་གཅིག་པས་སྤྱིན་སྲེག་གཞན་ཡིན་ནས་སྒྲམ། དེ་ནས་བསྐྱེད་ལྡན་དུ་གཅིག་པར་
 བྱུང་ནས་མག་པའི་དགའ་སྤྱོད་ཚེན་པོ་བྱས། དུ་གཅིག་པ་བཅུན་མོར་བཅས་པ་
 རང་གནས་ནགས་སྤྱིན་པས། མ་རི་དུགས་མོས་མཐོང་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷ་ལོན་པར་
 ཤེས་ཤིང་རབ་དུ་དགའ། ཡབ་དྲང་སྲོང་འོད་སྤྱང་ཀྱང་མཉེས་བཞིན་སྐྱར་ཡང་པོ་
 བྱང་དུ་སྤྱིན། གྱུ་ལ་པོས་རང་གི་གྱུ་ལ་སྤིང་གྱུ་ལ་ཕྱན་དང་བཅས་པ་དུ་གཅིག་པར་
 བཏད་ནས། གྱུ་ལ་པོ་དབེན་པར་ཞི་བ་ལ་གནས་པར་མཛོད་དོ། དུ་གཅིག་དེ་ནི་ད་
 ལྟ་འདྲིའི་ཡིན་ལ། བྱ་མོ་བསྐྱེད་ལྡན་དེ་གཤམ་འཛོན་མའོ། ཞེས་གསུངས་པས་
 འཁོར་ཤིང་སྤྱི་ཡ་མཚན་པར་གྱུར་དོ། འདི་ནི་བསམ་བཏན་གྱི་ཚོས་བསྐྱོར་དུ་
 བསྐྱེད་སོ། མཛོད་བཤྱི་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས་དུ་གཅིག་པའི་དོགས་
 བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མོངས་འབྲོག་གིན་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་
 ལྟེ་རེ་ལྟེ་པོ།

LXVI.

ཡལ་འདབ་དུག་ཅུ་ཅོ་དུག་པ།

གཞོན་ནུ་སྒྲུབ་དང་གས་མཁའ་གྱི་དོགས་བརྗོད་ནི།

ནས་ཞིག་ལྟས་སྤྱིན་གྱིས་དོ་བཤྱི་བ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཞབས་
 མཐེབ་བཏད་ནས་མཚལ་འབྲག་བྱང་བར། དགོ་སྲོང་ཤིང་གྱི་གྱུ་ལས་པས། འདི་ནི་
 སྤོན་གྱིས་ལས་གྱི་ལྷག་མ་ཡིན་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་སྤོན་བྱང་བཀའ་སྤྱུལ་པ།
 སྤོན་ལྟེ་ལེན་གྱི་ཡུལ་གྱིང་བྱིར་ཀ་བི་ལར་གྱུ་ལ་པོ་བདེན་པར་དགའ་ཞེས་པ། བདེན

བ་དང་ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་གྲུ་ལྷན་པས་བསྐྱེད་སྤངས་པ། དེའི་བཙུན་མོ་མཚན་ཉིད་ཅན་ཞེས་པ་
 མཚན་སྤྲོད་ལ་ཚེན་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་གཉིས་ལ་བྱམ་པ་དང་པར་བཙུན་མོས་བྱུལ་པོར་
 རྒྱལ་མ་ལེན་པའི་གསོལ་བ་བདེ་ལྷན་ལུས་འཕགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཚེས་བཟང་མ་བྱ་
 བ་རྒྱལ་མར་སྤངས། དེའི་ཚེ་བཙུན་མོ་མཚན་ཉིད་ཅན་མར་བྱ་ཞིག་བཅས་པས་
 རྒྱལ་མ་སྤངས་པར་འགྲོད། བྱ་སྐྱེས་པས་བྱུལ་པོ་དགའ་ཞིང་བུའི་མིང་ལ་མ་དུད་
 ཞེས་གྲགས། དེ་ནས་ཚེས་བཟང་མ་སྐྱེས་དང་ལྡན་ཞིང་བྱུལ་པོ་འདས། མཚན་ཉིད་
 ཅན་གྱི་བྱ་དེ་རྗོ་ལྷན་མཁམས་ཤིང་སྐྱུ་ཚེལ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་བས་སློན་པོ་ལྷན་པས་
 ཀྱིས་བྱུལ་སྤིད་དུ་དབང་བསྐྱར་བས་མ་དུད་པ་བྱ་བུའི་སྤོད་པ་ཅན་དུ་བྱུར། དེ་ནས་
 ཚེས་བཟང་མར་བྱ་སྐྱེས་ནས་མཚན་མཁམན་གྱི་འདི་ལོངས་ནས་བྱུལ་སྤིད་བརྒྱལ་
 པར་འགྲུར་ཞེས་སྐྱེས་པས། བྱུལ་པོ་མ་དུད་པས་གཤེད་མ་བསྐྱོས་ནས་མཚན་ཆ་
 འཕྲོགས་ཤིང་ཚེས་བཟང་གི་བྱ་གསོད་པར་བཅོམས་པས། མས་མ་མཚོད་པར་
 སློན་པོ་བསྐྱེད་དུ་ཞེས་པར་སྐྱབས་བཅོལ་བས། སློན་པོས་བྱ་དེ་ཉ་པའི་གྲོང་དུ་
 སྐྱལ། ཉ་པའི་ཁང་པར་གནས་ཤིང་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པས་རིག་གནས་མཁས་ཅན་
 དང་། སྐྱུ་ཚེལ་དང་། ཟེད་འཛོ་སྐྱུ་གར་ལ་སོགས་མཁས་པར་གྱུར་པས་གཞིན་ཏུ་
 སྐྱེད་དང་གས་མཁམན་དུ་གྲགས། དེ་གཞན་གཞིན་ལུའི་དབྱང་ཚོགས་མང་པོ་དང་
 བཅས་ཅེ་བ་སློན་པོ་མཚན་མཁམན་གྱིས་མཐོང་ནས་བྱུལ་པོ་ལ་ཞུས་པ། བདག་
 གྱིས་སློན་དུ་ཞུས་པའི་གཞིན་ལུ་སློག་དང་བྱུལ་སྤིད་བརྒྱལ་པར་བྱེད་པ་དེ་དེ་ཞི་རིག་
 གནས་དང་། སྐྱུ་ཚེལ་ལྷན་སྐྱེས་ཚོགས་པ་དང་བཅས་ཉ་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་ན་གཞིན་ཏུ་
 དབྱང་དང་བཅས་པ་འདུག་ཞེས་སྐྱེས་པས། བྱུལ་པོ་ཁྲིས་ནས་ཚེས་བཟང་མར་
 འབར་ཞིང་། སློན་པོ་བསྐྱེད་དུ་བཀའ་ལྷན་སྐྱེས་པ། བདག་གི་སློག་དང་བྱུལ་སྤིད་
 ཉམས་པར་བྱེད་པ་དེ། མེན་མོས་ཚོད་དུས་ཁྲིད་ཀྱིས་ཉ་པའི་གྲོང་དུ་སྐྱེས། ན་ཞི་ལྷ་

རེས་མི་ཚོད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སོང་འདུག་པས། འདི་ཁྱོད་རང་གིས་གསོད་
 ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཟེར་བས། རློན་པོ་སྐྱབས་ལས་དཔུང་དང་གྲུབ་པའི་གཤེད་
 མ་དང་བཅས་གཞོན་ནུ་གསོད་པར་བཅོམ་པ་ན། མ་ཚོས་བརྗོད་གིས་གཞོན་ནུ་སྐྱོག་
 ནུ་པོས་ནས་རང་གིས་གཙུག་གྱུན་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱིན་པ། བུས་སྦྱི་པོར་བདགས་ཤིང་
 མགོ་གསུམ་པར་བྲོས་པས། གཤེད་མས་མཐོང་ནས་དེད་པས་ཚུ་ལ་མཚོངས་པ་ཀུས་
 བརྗེད་ནས་གྲུབ་པོ་ལ་འོས་པའི་བསྟེན་བསྐྱར་ཞུས། དེ་ནས་རློན་པོ་ཆེན་པོས་པ་ཏ་
 ཀ་ཞེས་པ་གསུམ་བས་ཉུལ་དུ་བཏང་བས་ཀུའི་གནས་ན་ཡོད་པ་ཤེས། གཤེད་
 མའི་ཚོགས་ནི་མས་དེར་ཕྱིན་ཏེ་རློན་པོས་སྦྱས་པ། ཀུ་ཁྱོད་ཀྱི་མི་པན་བཞིན་དུ་གྲུབ་
 པའི་བྱ་དེ་བརྗེད་བམའོས་པས་དེ་ཐོངས་ཤིག། མི་གཏོང་ན་ཀུའི་གནས་དེན་
 རྣམས་དུལ་ལྷན་བཞིན་དུ་འཐོར་བ་དང་། ཚུ་རྣམས་ཀྱང་གཞན་དུ་བསྐྱར་ཞིང་སྐས་
 ལས་སྐྱུལ་རྣམས་ཤི་ཞིང་ཀུ་གནས་ཉུམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པས་ཀུ་སྐྱབས་
 ལས་དེའི་ལྷན་པོ་གཞོན་ནུ་བཏང་། དེ་སོང་བ་ཤེས་ནས་གཤེད་མ་རྣམས་ཀྱི་ཇེས་
 ལྟོགས་པས་ཀུས་མཁན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་ཞུགས་ཤིང་། ལོ་ལ་ལྷུ་ནས་རོ་སྦྱུལ་བའི་
 ཚུ་ལ་གྱིས་དུར་ཁྲོད་དུ་སྦྱུལ། ཡང་པ་ཏ་ཀས་རིག་ནས་ཇེས་ཅོད་ཅོད་ཕྱིན་པས།
 གཞོན་ནུ་ཇི་མཁན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་ཚུད། གཤེད་མས་ལས་བཀག་ཅིང་བསྐྱོར་བས།
 གཞོན་ནུ་ལོས་ཀྱིས་གཡོགས་ཤིང་མེ་དོག་གི་འཕྲེང་བ་བདགས་ནས་རོ་ཡིན་པ་
 ལྟར་བྱས། གནས་ཚང་དེའི་ནད་ཀྱིས་མི་ཤི་ཞེས་མི་ཤི་བ་ལྟར་ཏུ་འབོད་ཆེན་པོ་
 བཏོན། ལྷན་པོ་བྲོས་སུ་བཅུག། དེ་ནས་གཞོན་ནུ་མགོ་གསུམ་པར་བྲོས་པ་གཤེད་
 མས་རིག་ནས་དེད་པས་མི་ཐར་བར་ཉེ་བའི་ཚོ། ངལ་དུབ་དང་འཇིགས་སྐྱབས་གིས་
 གཤེད་མ་ཏེ་གཡང་ས་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་མཚོངས། གཙུག་གྱུན་རིན་ཆེན་ཤིང་གི་ཡལ་
 ལྟར་སྐོགས་པ་གཤེད་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྤངས་ཏེ་འཁྱེར་ནས་གྲུབ་པོ་ལ་སྦྱུལ།

མ་ཚོས་བརྗང་མས་དེའི་ལོ་གྲུས་ཐོས་པས། བྱ་གཡང་ལ་རྒྱུངས་ནས་གི་བའི་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་ཀྱིས་རང་ཉིད་མཚོངས་ནས་འཆི་བར་བཅོམས་པའི་ཚོ། ལྷ་མོ་ནྟེན་གྱིས་
 བསྐྱེད་ནས་ཁྲོད་ཀྱི་བྱ་ལ་ཉེས་སྦྱོན་མེད་དོ་ཞེས་དབྱུགས་དབྱུང་། གཞོན་ལྷ་ནི་གོད་
 སྦྱོན་ལ་ཇ་ལོ་ཞེས་པས་བརྗང་ནས་སྦྱོན་མེད་བྱ་བ་ཞེན་ས་ལ་བབས་ནས་སྦྱོན་པས།
 ལྷ་གི་སྤེར་མོ་རྣམ་པོས་དེའི་ཐང་ཡང་ལོང་པོར་གྱུར་ཅིང་། སྤང་ཚེན་བསད་པའི་
 རྒྱུ་གིས་སྐྱུགས་པའི་ནགས་གསེབ་དུ་སྦྱོབས། དེ་ན་རྗེན་པ་མིག་སེར་ཚན་ཞེས་པ་
 ལུས་ཐམས་ཅད་མིས་ཤགས་པ་ཞིག་མཐོང་། དེ་ལ་སྤྱིང་རྗེ་སྦྱོས་ཤིང་དྲིས་པས་
 སྦྱོས་པ། ནགས་འདི་ན་གཏུམ་པོ་བྱ་རེངས་ཞེས་པ་གཏུག་པ་ཅན། དུང་གི་ཁ་ཞེས་
 པའི་བྱི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡོད། གཏུམ་པོ་ཉིན་གུང་ལ་བའི་ཚོ་བྱི་དུང་
 རས་མཐོང་ཚད་བསད་ནས་གཏུམ་པོ་འབྲུག་གིས་འཚོ་བར་བྱེད། དེས་བདག་གིས་
 ལུས་སྦྱང་ཅིང་གཏུང་བ་འདི་བྱུང་བ་ལགས་ཞེས་བཤད་པའི་ཚོ་གཏུམ་པོ་བྱི་དང་
 བཅས་པ་བྱུང་བས། གཞོན་ལྷས་བྲོས་ཤིང་སྦྱུ་རའི་ཤིང་ཅེར་འཛོགས་པས།
 གཏུམ་པོས་མཐོང་ནས་གཞུ་ནི་བའི་བར་དུ་བཀང་ནས་མདའ་གྱུབ་པར། གཞོན་ལྷས་
 བདག་ལྷ་བྱ་གང་དུ་བྲོས་ཀྱང་འཛིགས་པ་ནྟེན་ལས་བཞེན་རྗེས་སུ་འབྲངས།
 འཐབ་པ་ལ་ནི་མཚོན་ཆ་མེད། ད་ནི་ཐབས་གཞན་མ་རྟེན་ལས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།
 ཞེས་བསམ་ཞིང་གནས་པའི་ཚོ། དུང་སྤོང་མ་དར་ཞེས་པའི་ལྷ་མིག་གིས་གཟིགས་
 ནས་སྤྱིང་རྗེས་ནས་མཁམ་འོང་ཞིང་། འབྲུག་མེད་པའི་རལ་གི་ཐོགས་ནས་ཁྲོས་པའི་
 སྤང་མིག་གིས་གཟིར་ཞིང་གཏུམ་པོ་བྱི་དང་བཅད་པ་བསད། གཞོན་ལྷ་དབྱུགས་
 ཕུངས་ཏེ་རང་གནས་སུ་འབྱིད། དེར་གིན་དུ་མཇེའ་བས་དུང་སྤོང་གིས་སྦྱུ་མའི་
 རིག་པ་བསྐྱབས། མཐར་གཞོན་ལྷས་རང་གི་གྱུ་ལ་སྦྱིད་འདོད་པ་དང་། སྤང་གྱུ་ལོ་
 གྲུས་ནྟེན་ལས་ཕས་དུང་སྤོང་གིས་རང་གནས་སུ་བཏང་། དེ་ནས་གཞོན་ལྷས་གསུང་།

དེ་ལས་ཕྱིན་དེ་བྱུང་མེད་ལུས་སུ་སྐྱེལ་ནས། གོས་དང་གྱིན་གྱིས་མཛོལ་པར་བྱས་
 བས་པར་གྱི་རེལ་ཅེད་སྣ་ཚོགས་བསྐྱུར་བས་གོང་ཁྱེད་པ་ཅོམས་ལྟ་མོས་ཚོམས་
 ཤིང་ངོ་མཚར་རབ་དུ་ཆེ་བ་གྱིལ་པོས་བོས་ནས་པོ་བྱང་གི་སྒྲོར་གར་མཁན་མོ་བོས་
 བས་ཅེ་ཅུ་བཅུག། ལྟ་མོའི་ཁང་པ་ནས་གཟིགས་པས། གར་མཁན་མོ་མཁས་
 ཤིང་ཤིན་དུ་མཛོལ་པ་ལྟ་བུས་མི་ངོམ་པར་གྱུར་ནས་དགོང་ཁ་རིན་པོ་ཆེ་མང་བོ་
 སྐྱེན། ལུས་མོ་པོ་བྱང་དུ་བོས་ནས་གར་ཅེ་ཅུ་བཅུག་ཅིང་ཆགས་པས་གདུངས་ནས་
 གར་མཁན་མོ་མ་གཏོགས་སྒྲོན་པོ་སོགས་འཁྲིར་མེད་པ་བྱས། མཐར་མཚན་མོ་
 དེའི་མགུལ་ལ་འཁྱུང་པས་གཞོན་ལུས་གར་མཁན་མའི་སྐྱེལ་པ་བཞིག་ནས་རང་
 གཟུགས་བསྟན་དེ། རིང་གཉིས་གྱིལ་སྲིད་མཉམ་པོར་འེས་པ་ལ་ཁྱོད་གཅིག་བྱས་
 གྱིལ་སྲིད་དབང། ང་གསོད་པའི་ལས་མང་པོ་བཅོམས་པ་ཡིན་ཞེས་ཚོག་དུག་པོ་
 བཅོལ་ཅིང་ལུས་མོ་དེ་དམ་པར་བཅོངས་ནས་ནང་པར་རྩོ་གྱིབ་ནས་བསང། རྒྱོན་
 འབངས་ཅོམས་ལ་དུལ་བར་སྐྱས་ཏེ་གྱིལ་སྲིད་བསྐྱངས། མཐར་གཞོན་ལུ་ཚོའི་དུས་
 བྱས་ནས་དམུལ་བར་རྒྱངས། ལོ་སྤོང་གི་བར་སྐྱུག་བསྐལ་ཕྱོངས་ཤིང་ལས་ཟད་
 ཀྱང་ད་ལྟ་ལས་ཀྱི་རྣམ་མས་ཀྱང་པ་སྟེད་པ་ཡིན། དེའི་དུས་ཀྱི་གཞོན་ལུ་སྐྱེན་
 དང་གསུམ་མཁན་དེ་ད་ལྟ་ང་ཡིན་གསུངས་པས་འཁྲིར་ཅོམས་ལས་འབྲས་ལ་ཤིན་དུ་
 ཅེས་ཆེ་བས་སྤོང་ལེན་ཤིན་དུ་ཞིབ་པར་གྱུར་དོ། འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚོས་སྒྲོར་རོ།
 མཛོལ་བའི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ལྷན་དང་གསུམ་མཁན་གྱི་དོགས་བཅོལ་
 རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མོངས་འབྲོག་གིན་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་
 དུག་པའོ།།

LXVII.

ཡལ་འདྲུག་དྲུག་ཅུ་ཙུ་བདུན་པ།

དགོ་འདྲུག་བསྐྱུངས་ཀྱི་དོགས་བརྗོད་ནི།

མཉམ་ཡོད་དུ་བྱིས་བདག་སངས་ཀྱིས་སྐྱུངས་ཞེས་བྱ་བ་ལོངས་སྤོང་ཆེ་ཞིང་།
 དཀོན་མཆོག་ལ་དད་པ། འཕོངས་པ་ནམས་སྤྱིན་པས་དྲུག་ལྟོང་བ། དེས་
 །ཤུ་རིའི་བྱུང་ལ་མཆོག་དུ་མོས་པས་བསྐྱེན་བཀུར་ལ་བརྩོན་ཞིང་། རྒྱུ་ལ་བྱ་དད་པ་
 དང་མོས་གུས་སྦྱིང་རྗེ་བརྩོན་འགྲུས་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་ནས་རབ་དུ་འབྱུང་བར་
 གསུངས་པས། དེ་ལྟར་བྱུང་ཚེ་ཤུ་རིའི་བྱུང་ཉེ་གནས་སུ་འབྱུང་བར་ཞུས། ཡོན་
 དན་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་བྱུ་ཞིག་བཅས་པར་མིང་དགོ་འདྲུག་སྐྱུངས་ཞེས་པར་
 གསུངས། དེ་ཤུ་རིའི་བྱུར་ཕུལ་ཞིང་ཚོས་ཀྱི་རྣོ་གོས་ཀྱིས་པས་ཚངས་གནས་བཞི་
 སོགས་ཚོས་སྤོང་ལ་བརྩོན་ཅིང་ཁ་འདོན་ཉུས་པ་སོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་
 བྱུར་པ་དེ་མཚོན་པའི་ཡུལ་དུ་བསྐྱར། ཉམ་ཉམ་ཅམ་གྱི་དོན་མཐུན་ལྡ་བཀྱི་གྱི་མཚོ་
 ལ་འགོ་བའི་ཚོ། འཛིགས་པ་སྦྱོབ་པའི་ཕྱིར་དགོ་འདྲུག་སྐྱུངས་འབྱོན་པར་གསོལ་
 བ་བདེ། ཤུ་རིའི་བྱུས་བཀའ་གནང་ལྟེ། དགོ་འདྲུག་སྐྱུངས་ཚོང་པ་ལྡ་བཀྱི་དང་
 བཅས་བྱུ་གཞིངས་སུ་ཞུགས་ནས་གྱི་མཚོའི་དཀྱིལ་དུ་བྱུ་གཞིངས་བོ་རྒྱབས་ཀྱིས་
 དཀྱིག་ནས་ཚོང་པ་ནམས་དངངས་སྐྱབ་གིས་སྐད་ཚེན་པོ་ཤོར་བའི་ཚོ། བོ་རྒྱབས་
 ཀྱི་སྐྱེལས་དགོ་འདྲུག་སྐྱུངས་ཅུ་ལ་སྐྱུར་ཞེས་སྐྱུང་བར། ཚོང་པ་ནམས་ཀྱིས་
 བདག་ཅག་ནམས་སྤོག་གིས་འཛིགས་ཀྱང་། ཤོགས་པོ་ཅུ་ལ་སྐྱུར་བསུ་ཡིས་པོད་
 ཅེས་བརྗོད་པའི་ཚོ་དགོ་འདྲུག་སྐྱུངས་ཚོང་པ་ནམས་སྐབས་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་ཅུ་
 ལ་མཚོངས་སོ། དེ་ནས་དགོ་འདྲུག་སྐྱུངས་སྐྱུར་པོ་བྱང་དུ་གདན་དྲངས་བསྐྱེན་བསྐྱར་

ལྷགས་ཁུད་མར་པོར་གྱར་བ་མཐོང་། དེ་ཅི་ཡིན་དྲིས་པས། བདག་ཅག་ནྲིས་ས་
 རྫོན་ཁ་ཟས་ཀྱི་དུས་སུ་སེམས་ངན་པས་དག་སློང་རྗེས་སུ་འོང་བ་ རྣམས་ལ་ ཟས་
 མེད་པར་བྱས་པས། དེའི་རྣམ་སྤྲིན་ད་ལྟའི་བར་ཡང་ཉིན་རེ་བཞིན་དོག་དུ་འབྱུང་བ་
 ཡིན་ཟེར། དེ་ནས་ཕྱིན་པས་ཡང་གསུམ་བུ་གཙུག་ལག་ཁང་གྱིས་བ་མདུན་དུ་
 གསེར་གྱི་ཞིང་འབྲུ་ལེགས་པ་དག་སློང་མང་པོ་དང་བཅས་པ་འདུག། དེར་ཡང་
 གོང་བཞིན་གྱི་མཐར་དག་སློང་རྣམས་ཟས་ཀྱི་ཚེ་ས་ཐམས་ཅད་མེ་འབར་བས་ཀུན་
 བསྐྱེད་པ་མཐོང་བས་ཅི་ཡིན་དྲིས་པར། བདག་གིས་རྫོན་གཞན་གྱིས་ལེགས་པ་
 མཐོང་ནས་སེམས་ངན་པས་དེ་དག་མེས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འདི་དོག་དུ་སློང་
 བ་ཡིན་ཟེར། དེ་ནས་ཕྱིན་པས་སེམས་ཅན་ལྷན་ཀུན་ལ་འདྲ་བ་དབང་པོའི་བྱ་བ་
 སོགས་མེད་པ་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པར་ཀུན་པའི་སྣོད་ཀྱིས་སྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡང་
 དེ་བཞིན་རྩིག་པ་ལྟ་བུའི་ལྷན་རྩིག་པས་གནན་པ་ལྟར་སྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་དང་། ཐག་པ་ལྟ་བུ་དང་། བྱི་ལྟ་བུ་དང་། གུ་ལྟ་བུ་དང་།
 དྲིལ་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཐགས་ཀྱི་སྐྱེལ་མའི་ལྷག་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་པ་གཉིས་པ་དང་།
 ཉལ་ནས་སེམས་སྲུག་བསྐྱེད་ཞིང་ལྷན་འགྲུལ་མི་རྣམས་པ་སོགས་མཐོང་། དེ་ནས་
 དཀའ་ཐབས་ཀྱི་ནགས་ཚལ་དུ་ཕྱིན་པས་དྲང་སློང་ལྟ་བུའི་ཐག་རིངས་པོ་ནས་མཐོང་
 བས། རྒྱུ་ཐབས་པའི་དག་སློང་རྣམས་ལ་གནས་མི་གཡར་ཞིང་གཏམ་མི་སྤྲོད་པའི་
 གོས་བྱས། དེ་ནས་དྲང་སློང་ཀུན་གྱིས་གཏམ་མི་སྤྲོད་ཞིང་གནས་མ་གཡར་བས་ངལ་
 དུབ་པར། ལུ་མོ་དྲང་སློང་གཅིག་གིས་སྤྱིལ་པོ་སློང་བཞིག་གཡར་བར་གནས་
 པའི་ཚོ། དེའི་ལྷ་མོ་ཞིག་གིས་གཟུགས་བསྟན་ནས་གུས་པས་མཚོན་ཅིང་། ཐོག་
 མར་བདག་ལ་ཚོས་གསུངས་ཤིག། དེ་ནས་དྲང་སློང་རྣམས་ལ་ཚོས་སྤོན་ཅིག་ཟེར་
 པར། དྲང་སློང་རྣམས་བདག་ལ་གཏམ་མི་སྤྲོད་པའི་ཚོད་དོན་བྱས་འདུག་སྤྲོས་པས།

དོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་།

ཁམ་མཁའི་བྱ་དང་ཕྱི་བས་ཀྱི་རི་དྲགས་དང་། ཤིང་ཁའི་ནེ་ཙོ། ཅུ་ཡི་སྐྱུལ་ལ་
 སོགས། ཐང་ཁའི་ཟེ་མོ། སའི་བྱི་བ་བཅས་སྲོག་ཆགས་ཀུན་ལ་གོ་བ་ཡོད་པས་
 ན་དང་སྲོང་ཀྱི་མས་ལ་གོ་བ་ཅིས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་སྲ་གོ་ལྷ་མོ་ལ་ཚོས་བཟུན་པས་
 དང་སྲོང་ཀྱི་མས་འོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་ཚོས་ལྷས་པར། མ་རིག་པ་ནས་གོ་ཤིང་
 བར་དེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལྷགས་འབྱུང་དང་། ལོ་གི་ནས་མ་རིག་པའི་བར་
 ལྷགས་ལྲོག་དུ་འགོག་པའི་ཚོས་སྲོན་ཅིང་རི་ཞིག་ཤིང་དུང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་
 བས་དགོ་འདུན་སྲུངས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ། དེ་ནས་དང་སྲོང་ལྷ་བཀྲིས་བདག་ཅག་
 གྱུལ་བ་ཤུ་གུ་ཐུབ་པའི་དུང་དུ་འབྲིད་ཅེས་ཚོས་གོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་འཇུས། ཁམ་མཁའ་
 ཕུར་ནས་གྱུལ་བའི་དུང་དུ་སླེབས། དབ་དུ་གུས་པར་ཚོས་བཟུན་པས་དང་སྲོང་ལྷ་
 བཀྲིས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ། དེ་དག་སོང་བའི་རྗེས་སྲུ་དགོ་འདུན་སྲུངས་ཀྱི་གྱི་མཚོའི་
 ལམ་དགོ་སྲོང་གི་སྐྱེ་བ་སྐྱུམ་དང་། སེམས་ཅན་ཀ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཅིག་པ་དང་།
 འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་དང་། ཐག་པ་དང་། ཕྱགས་མ་དང་། བྲི་དང་། བཀུན་དང་། དྲིག་པ་
 དང་། ལྷལ་མ་དང་། ཀྱིས་པ་གཉིས་དང་། ཉལ་བ་སོགས་མཐོང་བའི་ལས་ལྷས་
 བས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་སྐྱུལ་བ། དེ་དག་ནི་སྲོན་སངས་གྱིས་འོད་
 སྲུངས་ཀྱི་བཟུན་པ་ལ་ལྷགས་པའི་དགོ་སྲོང་ཡིན་ཅིང་། ལས་དེ་དང་དེ་བསགས་
 བས་ནི་སྐྱེ་དེ་དང་དེ་སྲོང་བ་ཡིན་ལ། ཀ་བ་ལྟ་བུ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཀ་བ་
 ལ་མཚོལ་སྐྱབས་དོར་བའི་ནི་སྐྱེ་དང་། དེ་བཞིན་ཅིག་པ་ལ་སྐྱབས་ལུང་དོར་བ།
 དགོ་འདུན་གཞན་མེ་དོག་དང་འབྲས་བུ་ལེན་པ་ལ་གོགས་བྱས་པ་དང་། ཤིང་འཐུ་
 བའི་ཐག་པ་དང་། གཙུག་ལག་གི་ཕྱགས་མ་ཀྱིས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྲི་དང་།
 བཀུན་སྲོང་སོགས་ཀྱང་མཐོང་བའི་ནི་ས་པ་དེ་དང་དེའི་ལས་ཀྱི་ནི་སྐྱེ་དེ་དག་
 རྫོངས་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ནས་དགོ་འདུན་སྲུངས་དང་སྲོང་ལྷ་བཀྲིས་དང་བཅས་

དག་མཚོམ་ཐོབ་པའི་གྱུ་དགོ་སློང་ཞམས་ཀྱིས་ཞུས་པར། བཀའ་སྣུལ་པ། སྤོན་
 སངས་གྱིས་འོད་སྤུངས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དགོ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཞལ་ཏ་
 བ་བསམ་སྦྱོར་དག་ལ་ཞིག་བྱང་ཞིང་། དེའི་གྲོགས་བྱེད་པའི་དགོ་འདུན་ལྟ་བུ་
 དང་བཅས་པ་ཚོས་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོད་ཅིང་། མཇུག་དུ་སྤོན་ལམ་ཞམ་དག་བཏབ་
 པས་ཞལ་ཏ་བ་དེ་དགོ་འདུན་སྤུང་དུ་སྦྱེས་ཤིང་། དེའི་གྲོགས་ལྟ་བུ་པོ་དང་སྦྱོང་
 ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ཀྱང་ལྷག་བསམ་དགོ་བ་སྤྱད་པའི་མཐུས་ད་ལྟ་ཐམས་ཅད་དག་
 བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ་གསུངས་པས། འཁོར་ཞམས་གྱུ་འབྲས་ཀྱི་ལས་ལ་ཡིད་ཆེས་
 ཤིང་སྦོངས་ལེན་གྱི་སྤིང་སྦོལས་ལ་གོ་བ་ཆེ་བར་གྱུར་དོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་
 མཚན་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཚོས་སྐོར་རོ། མཚན་བུ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས།
 དགོ་འདུན་སྤུངས་ཀྱི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། སྤོན་སློངས་འབྲོག་གོན་བྱིས་པ་
 རང་ཉིད་གོ་བ་དེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་རེ་བདུན་པའོ།།

LXVIII.

ཡལ་འདབ་དུག་བཅུ་ཙེ་བུའི་པ།

པདྨ་ལྷན་གྱི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་དགོ་སློང་ཞམས་ཀྱིས་ཞུས་པ། བཅོམ་ལྷན་བྱེད་རང་གི་
 པོ་དང་ནས་གཤེགས་དུས། བྲགས་འཛིན་མས་མངལ་བརྒྱུང་ཞིང་། གྱུ་ལ་བསམ་ལོ་
 དུག་བཀའ་ཐུབ་སྤྱད་ཅིང་དེ་ཇི་གཤན་དུ་དེ་ཇི་ལྟ་བུའི་དེང་འཛིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཛིན་
 དུ་གྱུར་ནས་སངས་གྱིས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བྲགས་འཛིན་མར་སྤྱས་བྱེད་དང་
 མཚུངས་པ་འབྲུངས་ནས། ཡལ་ཟས་གཙང་ཡིད་མ་ཆེས་དེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་

དབའ་བྱིས་སྤངས་ནས་ལོ་དྲུག་སོང་བས། བྱོད་ཀྱི་བྱ་འདི་སྤུའི་བྱ་ཡིན་ཞེས་
 ལམ་སོང་པར་འབྲིད་པའི་ཚོ། བཅོམ་ལྷན་སྤྱིང་རྗེས་རྗེ་འབྲུལ་གྱིས་འབྲིན་བྱུང་ནས་
 མ་བསད་ཅིང་། སྤྲུམ་དག་ཅན་འདྲིན་རྗེ་བ་ལ་བསྐྱེད་མས་ནས་དམོད་བ་བོར་ཞིང་རྒྱ་
 ལ་སྐྱུར་བས་མ་བྱིངས་བར་དོད་ལྷིང་དུ་སྐྱེལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་ཀྱང་། ཡབ་ཁྲིམ་
 པ་མ་ཞི་བས་འབར་བར། ལྷགས་འདྲིན་མ་ཡིད་སྐྱོ་ཞིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་དུག་པོ་སྐྱོང་
 བ་དེ་ལས་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་པ། སྤོན་གྲོང་
 བྱིར་ཀ་པི་ལ་ཞེས་པར་གྱུ་པོ་ཚངས་བྱིན་བྱ་བ་བྱུང་། དེ་རལ་གྱི་རྒྱ་ཅེས་དང་
 ལྷན་ཞིང་དཔྱད་དང་བཅས་དག་འཛིན་སྤྱོད་པར་བཏང་། ལྷགས་ཤིག་དེ་ལ་བཞུགས་
 བས་ཞགས་ལྗོངས་སྤྱིན་པ་ན། ཉི་མ་ཚ་བས་འབྲུམ་པར་དུ་ལ་གྱི་ཐིག་པ་སྤྱིག་
 ལྷན་ཆགས་པའི་ཚོ། རི་དྲུགས་ཀྱི་སྤྱུ་གུ་འཛིན་གཡོ་མེད་དུ་བཞུ་བར་བྱེད། ཞགས་
 དེ་དེ་འདབས་སུ་དང་སྤོང་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པ་ཞིག་གི་རྗེ་རྒྱ་རི་དྲུགས་མོ་
 ལྷོ་མས་པས་བདུང་བར་བཏེན། རི་དྲུགས་མོ་དེར་བྱ་མོ་ཤིན་དུ་མཛེས་པ་ཀོང་པ་
 བཞག་སར་བདུ་སྤྱི་བཞིག་བྱུང་བ་བདུ་ཅན་དུ་གྲགས། དེ་རྒྱ་ལེན་དུ་སྤྱིན་པས་
 གྱུ་པོ་མ་མཐོང་ནས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཅིང་ཡིད་ཆགས་པར་གྱུར། བདུ་ཅན་ཡང་
 གྱུ་པོ་ལ་སེམས་ཆགས་ཤིང་། གྱུ་པོ་མོ་ལྟོད་འདི་བཅུན་མའི་འོས་སྤྱུ་འདུག་
 པས་ཤོག་ཟེར་བར་བཤད་ཅན་མས་ཀྱང་བྱོད་སྤྱི་ཡིན་གང་དུ་གནས་སོགས་མན་ཚུན་
 ལོ་སྐྱུས་ཞིབ་དུ་འདྲི་ཞིང་བཤད་ཅིང་། གྱུ་པོ་རྒྱ་ལྷང་ངོགས་སྤྱུ་བཞུགས། བདུ་
 ཅན་རང་གི་ཡབ་དང་སྤོང་གི་དུང་དུ་སྤྱིན་ནས་གྱུ་མཚན་འཛིན་ཞུས་པས། བྱོད་ཞི་
 བའི་གནས་སྤྱི་མི་རྒྱུགས་པར་འཁོར་བའི་བྱིས་ཐབ་ལ་འཇུག་པ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་
 གྱུ་པོ་ཐུམ་པ་ཡིན། འཛིན་ཀྱང་གྱུ་པོ་དེ་ང་ལ་སྤོན་ཅིག་ཅེས་བདུ་ཅན་འབྲིད་ནས་
 སྤྱིན་པས། གྱུ་པོ་དང་འཕྲད་ནས་བྱོགས་སྤྱི་འོས་པར་མཐོང་ནས་སྤྱིན། བྱ་མོ་

འདི་ནགས་དབེན་པར་གནས་ཞིང་སྤར་མི་དང་མ་འགོགས་པས་འདི་ལ་ཚོག་ཚུབ་
 པ་དང་། ཁྲོ་བ་ནམ་ཡང་མ་མཛད་ཅིག་ཞེས་པར། གྱུ་ལ་པོས་ཀྱང་བཅུན་མོ་ཚོ་ནམ་
 འཚོའི་བར་དེ་བཞིན་བྱེད་པ་ཁས་སྲུང་ས། གྱུ་ལ་པོ་དང་པས་ཅན་ཏེ་ལ་བཞེན་ཏེ་ཕོ་
 བྱང་དུ་སླེབས། བཅུན་མོའི་དམ་པར་མངའ་གསོལ་ཞིང་དགའ་ལྗོན་ཚེན་པོ་བྱས།
 དེ་ནས་རྗེས་སུ་སྐྱུ་ལ་དང་ལུན་པར། བཅུན་མོ་གཞན་ནམས་སྤྲུག་དོག་སྐྱེས་ནས་ངན་
 པའི་གོས་བཅོམས་པ། པད་ཅན་མར་བྲིའུ་ནམ་བཅའ་བའི་ཚོ་མའི་མིག་རས་ཀྱི་
 བཅིངས་དགོས་ཞེས་སྐྱེས་ཏེ། མིག་རས་ཀྱིས་བཅིངས། གང་བཅས་པ་དེ་གསོད་
 པའི་གོས་བྱས། དེ་ནས་བཅའ་དུས་མའི་མིག་རས་ཀྱིས་བཅིངས་ཏེ་གདོང་ལ་ཁྲག་
 བྱགས། པད་ཅན་མ་རི་དྲུགས་ཀྱི་བྱ་མོ་མི་དང་མ་འགོགས་པར་དབེན་པར་གནས་
 པས་བཅུན་མོ་གཞན་ནམས་ཀྱིས་ཅི་སྐྱེས་བདེན་པར་བརྒྱང་ནས་གང་འདོད་བྱེད་དུ་
 བཅུག། བྲིའུ་གསེར་གཙོ་མའི་མདོག་ལྟ་བུ་གཉིས་བཅས་པར། གཞན་ནམས་
 ཀྱིས་བྲིའུ་མེད་པར་ཤ་དུམ་བུ་གཉིས་བཅས་སོ་ཞེས་སྐྱོམ་དུ་བཅུག་ནས་ཚུ་ལ་
 སྐྱར། དེ་ནས་གྱུ་ལ་པོས་བཅུན་མོ་གཞན་མུ་བྱོན་ནས་ཅི་སྐྱེས་དྲིས་པས། བཅུན་
 མོ་གཞན་ནམས་དང་། ཕོ་བྱང་འཁོར་གྱི་སྐྱེ་བོ་ནམས་ཁ་མཐུན་པས་ཞུས་པ། འདི་
 ལ་བྲིའུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་གཉིས་བཅས་པ། མ་འདི་ཤ་ཟ་མོ་ཡིན་འདུག་པས་གཉིས་
 ཀ་མོ་རང་གིས་ཟས་སོང་ཞུས་པས་གྱུ་ལ་པོས་བལྟས་པས་བཅུན་མོའི་གདོང་དང་
 ཁ་ལ་ཁྲག་འདུག་པ་མཐོང་ནས་ཏེ་ལས་ཏེ་བཅུན་མོ་གསོད་པར་བསམ། ཕྱི་རེལ་
 དུ་གསོད་དུ་བདང་། རྗོན་པོ་རྗོ་གོས་རིང་པོ་ཞེས་པས། འདི་ནི་བཅུན་མོ་ཚུན་མ་
 རྗོམས་ཀྱི་གཡོ་འདུལ་ཅི་ཡིན་མི་ཤེས་སྐྱུ་ལ་བཅུན་མོ་མ་བསད་པར་རང་གི་བྲིམ་
 དུ་སྐྱས། དེ་ནས་པས་ཅན་གྱི་སྒོན་གྱི་གནས་དང་སྤོང་གི་བལྟ་གནས་ཤུན་པའི་སྒྲ་
 མོས་ནམ་མཁའ་ལ་འོངས་ནས་གཞུགས་མེད་པའི་སྐྱ་སྐྱེ་བོས་ཐོས་པར་གྱུ་ལ་པོ་ལ་

སྐྱེས་པ། བྱིད་ནི་བདེ་བ་དཔྱད་མ་བྱས་པར་བཅུན་མོ་ཉེས་མེད་གསོད་པའི་ལས་
བྱེད། བརྒྱ་ཅན་འདི་རི་དྲགས་ཀྱི་བྱ་མོ་སྐྱོང་ས་ཤིང་གཞན་ལ་སློབ་གྲྭ་ལ་བས་ལེན།
འདི་ནི་བཅུན་མོ་རྒྱན་མ་རྣམས་ཀྱི་ཐུག་དོག་གིས་གཡོ་འབྲུལ་བྱས་པ་ཡིན། ཞེས་
བརྗོད་པས། བྱུལ་པོ་ཤིན་ཏུ་འགྲོད་པས་དྲན་མེད་དུ་ས་ལ་འབྱེད། བྱུལ་པོ་དྲན་
པ་རྙེད་ནས་བཅུན་མོ་རྒྱན་མ་རྣམས་ལ་ལྟ་མེད་ཚོག་ཐོས་པ་བརྗོད་ནས་བྱིད་རང་
རྣམས་ཀྱང་གསོད་ཅེས་དྲག་དུ་འབར་བས་སྐྱབ་ནས་རྩལ་རྣམས་བརྗོད། དེའི་ཚོ་
གང་གའི་རྩལ་ནས་ཉ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱུ་སྐྱོམ་བྱུལ་པོའི་ཐུག་དོགས་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་
བ་བྱུལ་པོར་ཐུལ་བས། ཁ་ཕྱེ་ནས་གཟིགས་པས། བྱིའུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་གཉིས་
འདུག། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིའུ་རྣམས་བྱུལ་པོའི་གཟུགས་བྱས་འདྲ་བ་འདུག་ཞེས་
གྲགས་པས། བྱུལ་པོས་བྱིའུ་གཉིས་པང་དུ་སྐྱངས་ཏེ་མཚི་མ་བདང་། ད་དེ་ལྟ་བུའི་
བཅུན་མོ་དང་བུལ་བས་ད་ནི་འགོགས་པའི་སྐལ་བ་མེད་ཅེས་སྐྱབ་བསྐལ་བྱིས་ཚོན་
པའི་ཚོ། སྐྱོན་པོ་ཚང་པོ་སློབ་གྲྭ་རིང་གིས་བྱུལ་པོ་ལ་བཅུན་མོ་མ་གསལ་པ་ཡོད་
ཞེས་སྐྱེས་པས། བྱུལ་པོ་སྐྱོག་རྙེད་པ་ལྟར་དགའ་ནས་ལངས་ཏེ་དེ་ང་ལ་སྐྱོན་ཅེས་
སྐྱོན་པོའི་བྱིས་དུ་སོང་། བཅུན་མོ་མཐོང་སྟེ་བྱིད་ལ་མི་འོས་པ་འདི་བྱིད་པའི་རྒྱན་
མ་རྣམས་གསོད་པས་ལྷོས་ཤིག་སྐྱེས་པས། བརྒྱ་ཅན་ན་རེ། མི་དབང་བྱིད་དེ་
སྐད་མ་གསུངས། བྱི་བའི་ལན་ལ་བྱོན་སྐྱར་ཡང་བྱོ་བ་འཕེལ། སྐང་བའི་ལན་ལ་
སྐང་ན་དག་རྣམས་རྒྱད་པ་མེད་མེ་འབར་བ་གསོད་ཕྱིར་ཤིང་གཞན་སྐྱར་ཡང་མེ་
འབར་བྱེད། སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན་གྱི་བདེ་སྐྱབ་སྐྱོན་གྱི་ལས་དབང་ཡིན། སྐང་ལ་བཟོད་པ་
སྐྱོམ་ན་ཐམས་ཅད་བྲོགས་སུ་འགྱུར། བདག་ནི་རེ་ཞིག་དཀའ་ཐུབ་ནགས་སུ་ཡབ་
ཀྱི་དྲུང་དུ་འགྲོ། ཞེས་སྐྱེས་པ། བྱུལ་པོས་གྲུས་པས་ནན་གྱིས་བཞེལ་ཀྱང་མ་ཉན་
སྐྱོན་གྱི་གནས་སུ་སོང་བ་རི་དྲགས་ཚོགས་ཀྱིས་བསུ་ཞིང་བསྐྱོར། ཡབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་

ཕྱིན་པས་དེ་ནི་གཤམ་ནས་བསྟེ་གནས་ལྟོང་པར་སོང་བ་མཐོང་། །ཁམས་གསུམ་
 འཛིག་དེན་ཐམས་ཅད་མི་དྲིལ་འཁོར་བའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པར་ངེས་ཤིང་། རྩོད་ནས་
 ཚགས་བྲལ་ཚུལ་གྱིས་དབེན་པར་གྱུ་ཞིང་ལྟ་ར་ཁ་སིར་ཕྱིན། གྱུལ་པོ་གྱི་གྱིས་
 མཐོང་ནས་ཚགས་ཤིང་མོས་ནས་གསུམ་པས་བརྒྱང་། དེ་དུས་གྱུལ་པོ་ཚངས་བྱིན་
 བཅུན་མེར་བཅས་པས། བདུ་ཅན་གར་ཡོད་པ་ཉན་གྱི་ནོ་བ་བདང་བས། ལྟ་ར་ན་
 སིར་ཡོད་པ་ཤེས་ནས། ཚངས་བྱིན་གྱིས་བྲམ་ཟེའི་གཞུགས་སུ་ཚུས་ནས་ཕྱིན་
 པས་བདུ་ཅན་དང་འཕྲད་པ་རང་གི་ཕོ་བྲང་དུ་འཁྲིད་ཕྱིན། བད་ཅན་མར་གྱུལ་པོ་
 དང་བྲལ་བ་ནས་ཀྱང་བའི་བདུ་ཅན་ཡང་མ་གྲུང་། གྱུལ་པོ་དང་འགྲོགས་པ་ནས་
 ཀྱང་པ་བཞག་སར་བདུ་ཅན་བཞེན་གྲུང་། དེ་ནི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལ་རང་སངས་གྱིས་
 དང་མཇལ་ནས་བདུ་ཅན་ལོ་སྟལ། ཚགས་སེམས་སྐྱེས་ནས་བདུ་ཅན་སྐྱེས་སྐྱེས་ས།
 དད་ནས་ཡང་པར་སྟལ། དེ་ལྟར་རང་སངས་གྱིས་ལ་མེ་དོག་སྟལ་བས་ཀྱང་ཇེས་
 བདུ་སྐྱེས་བ་དང་། ཚུར་སྐྱེས་པས་བར་སྐབས་བདུ་ཅན་ཅིང་ཅིང་གསོད་པའི་ཉན་ལ་
 བབས། སྐར་ཡང་མེ་དོག་སྟལ་བས་བདེན་པའི་སྟོབས་གྱིས་བདེ་བར་འཚོ་ཞིང་
 སྐར་ཡང་བདུ་ཅན་འབྱུངས། དེ་ཕྱིར་བདུ་ཅན་དེ་གྲགས་འཛོན་མ་འདི་ཡིན། རང་གི་
 ལས་གྱི་བར་སྐབས་ཡབ་གྱི་བཀའ་བཀོན་བསྟུག་བསྟུག་ལྟོང་བ་སྟོན་གྱི་ལས་
 འབྲུགས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་ནས་ཡ་མཚན་པར་གྱུར་དོ། འདི་
 ཡང་འབྲས་བུས་གང་འདུལ་གྱི་ཚོས་སྐོར་རོ། མཛོད་བསྟེ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་
 ལས། བདུ་ཅན་གྱི་དོགས་བརྗོད། ལྷན་ཚོངས་འབྲོག་གིན་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་
 བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་དེ་བསྟེན་པའོ།།

LXIX.

ཡལ་འདབ་དྲུག་ཅུ་ཙུ་དག་པ།

ཚོས་གྱུལ་རབ་གནས་ཀྱི་དོགས་བརྗོད་ནི།

དཀ་ལི་ཤུ་དྲར་ཚོས་གྱུལ་ལྷ་ངན་མེད་ཅེས་པ་ཞིག་བྱང་། གྱུལ་པོ་དེ་འཇིག་
 ཉེན་གྱི་ལྷ་ངན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་བྱ་བ་ལྷ་བྱར་གྱུར་ཅིང་། བྱང་ཚུབ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་
 རྒྱས་སྦྱབ་ཅིང་གསེར་གྱི་ཆར་པས་སྦྱེ་འགྲོ་ཚོམ་ཞིང་། ཚོས་གོས་གསུམ་བསྟེན་
 བཀུར་གྱི་དགོ་འདུན་མཚོན་པ། རྒྱད་པར་གནས་བཅུན་གྲགས་པ་མཚོན་བྱའི་ཡུལ་
 དམ་པར་བསྐྱར་ཞིང་། འདས་པའི་སངས་གྱིས་ཀྱི་སྐྱེ་བཀྲུང་རིང་སྲིལ་འབྱོར་ཚད་
 བསོག་ཅིང་། རིན་ཐང་བུལ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་སྐྱེ་བུ་ལྷོ་དེ་དག་ལ་གྱུ་བྱས་
 སངས་གྱིས་ཀྱི་རིང་སྲིལ་ཅན་གྱི་མཚོན་དེན་མང་དུ་བཞེངས། ལྷའི་ཡུལ་དུ་འང་
 བྱོན་ནས་ལྷ་ཞེས་ཀྱིས་ཀྱང་རིང་སྲིལ་ཡུལ་བ་སོགས་སངས་གྱིས་ཀྱི་རིང་སྲིལ་
 བཞུགས་པའི་མཚོན་དེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྤྱོད་ཀྱི་གི་བྱ་བ་ཅན། མཚོན་དེན་ཚོས་གྱུལ་
 ལྷགས་ཞེས་འཇོས་བྱ་སྤྱིང་གི་གནས་གནས་སྤུ་དུས་ཅིག་ལ་སྦྱུལ་པས་མཚོན་དེན་
 ལྷོང་སྤྲུག་བཀྲུད་ཅུ་ཙུ་བཞེངས། དེ་ལ་གནས་བཅོན་གྱིས་རབ་གནས་མཚོན་ཅིང་
 ལྷས་མཁའ་ལ་སྦྱུལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་དེ་ཚོས་གོས་ཀྱི་གྲིབ་མས་ས་གཞི་བྱུབ་
 པར་མཚོན། དེའི་དུས་སྤྱོད་གས་ཀྱི་གནས་བཅོན་གཞན་ཞེས་སྐྱེ་བུ་ལྷོང་
 ཉེན་འཇུག་པ་ལ་དགའ་ནས་ལྷས་ཁོགས་ནས་ལྷས་གིང་། དེ་ཞེས་ལ་གྱུལ་པོ་འོས་
 པའི་ཟས་བཟང་པོ་ལྷལ་བས་ཀུན་བདུད་ཅི་ལྷོང་བ་ལྷར་གསོལ། གཙོ་བོར་དགོ
 ལྷོང་གིས་པོ་འོལ་བ་དེ་ལ་དེར་གནས་པའི་དགོ་སྤོང་ཞེས་ཀྱིས་སྦྱས་པ། རྒྱད་
 གྱུལ་པོའི་བསྟེན་བཀུར་འདི་བཞེས་ནས་དོན་ཅི་འདོད་པ་ཡིན། གྱུལ་པོ་ཞེ་ཚོས་

དོན་དུ་གཉེན་བས་རང་ལ་འེས་པའི་ཟས་ཀྱི་བྱིད་མཚོན་པ་ནི། ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་
 འོང་བའི་དགོས་ཤིང་གོན་པོ་བྱིད་ལ་གཞན་ལས་ ལྷག་པའི་ཚོས་གསུངས་དུ་རེ་ནས་
 མཚོན་པ་ཡིན་ཞེས་སྐྱེས་པས། དགོས་ཤིང་གོན་པོ་དེ་སྤྱིངས་ཤིང་ངོ་ཚ་ནས། བདག་
 ལ་ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་བཞི་ཆ་གཅིག་ཙམ་ཡང་མེད། ཡི་གེ་ཡང་མི་ཤེས། ད་
 བྱུལ་པོས་མི་མང་སར་ཚོས་དྲིས་ན་གང་ཤོད་སྐྱམ་སེམས་ཤིན་དུ་ནས་མ་བདེ་ཞིང་
 ཅི་དྲག་དུ་གྱུར་པའི་ཚོ། སངས་གྲིས་ལ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པའི་ལྷ་མོ་དང་པ་ཅན་ཞིག་
 བྱིས་དེ་ཤེས་ནས་དགོས་ཤིང་ལ་སྐྱེས་པ། བྱིད་ལ་གྱུལ་པོས་དྲིས་པའི་ཚོ། འདི་སྐད་
 སྐྱོས་ཤིག་ཅེས་ཚོག་བསྐྱབ་པ། ཚོས་ནི་ཤིན་དུ་གྱི་ཆེ་མདོར་བསྐྱུས་གྱུལ་པོ་གསོན།
 འོན་ཀྱང་འཁོ་ཙམ་ཡན་ཐོགས་བྱ་བ་ཉུང་ལ་སྤྱིད། འཚོ་བའི་ཟས་ནི་རྒྱུང་ཞིང་ལྷས་
 བདེ་གཉེན་ཀྱང་སྲབ། ཟས་འོར་ལྷག་ནིམས་བཏང་ན་འོངས་སྤོད་གྲིས་པར་འགྱུར།
 ཞེས་དགོས་ཤིང་གོན་པོ་ཚོག་དེ་འཛིན་དུ་བཅུག། དེ་ནས་གྱུལ་པོའི་དུང་དུ་དེ་སྐད་
 བརྗོད་པས་དགའ་བ་དད་པས་གྲུས་པར་གྱུར་ནས། ཚོག་ཉུང་དོན་ཆེ་ལེགས་བཤད་
 འདི་ལྟ་བུ་ཐོས་པ་ནི་བསོད་ནམས་རེ་བསགས་སྐྱམ་ཞིང་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་དགོ་
 སྤོང་ལ་ཚོས་གོས་འོད་ལྡན་གསེར་གྲིས་བཀྲས་པ་ལུལ། དེ་ནས་དགོས་ཤིང་ལྷ་མོས་
 བསམ་གཏན་གྱི་མནང་ག་བསྐྱབས་ཅིང་། ལམ་གྱི་ཤིང་དུང་དུ་བསྐྱོམས་པས་དག་
 བཅོམ་ཐོབ། རྗེན་པའི་ཡལ་ག་ལས་དྲི་བཟང་འབྱུལ་བའི་ཚོས་གོས་མེ་དོག་གིས་
 བགྱན་པ་བྱུང་། སྐར་གྱུལ་པོས་དགོ་འདུན་མཚོན་པའི་དུས་རྗེན་ཞིག་ལ་དགོས་ཤིང་
 དེ་ཡང་བྱོན་པས་གྱུལ་པོས་བྱིད་ལ་ཚོས་གོས་དྲི་བསྐྱུང་ལྡན་པ་འདི་གང་ནས་བྱུང་
 དྲིས་པས། ལྷའི་རྗེན་ཤིང་གི་ཚ་བར་བསམ་གཏན་སྤོང་དུས་ལྷས་སྐྱུལ་ཞེས་བརྗོད་
 པས། གྱུལ་པོ་ངོ་མཚར་མཚོག་དུ་གྱུར་པས་གྲུས་ལུག་འཚལ་ཞིང་སངས་གྲིས་
 དང་། ཚོས་དང་། དགོ་འདུན་ལ་མི་ཕྱིད་པའི་དད་པས་མཚོན་ཅིང་འདུད་པར་གྱུར་

དོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་།

ཉོ། དེ་ལྟར་ཚོས་ལ་དད་ན་སློབ་ཡོད་གསེན་པོ་ཡིན། བདེན་ཚོག་དྲང་པོར་བརྗོད་
 ན་སློབ་ཡིན། ཇི་སྲིད་ལོང་སློབ་དུ་བསམ་ཞིགས་བཏང་ན་སློབ་གྲྲི་ཡིན། སློབ་ཤེས་
 མཚོན་སློབ་བཏང་ན་ལོང་སློབ་ཡོད་པའི་དགོ་བ་ཡིན། ཅེས་སོ། འདི་ཡང་སངས་
 གྲུ་ལ་འབྲས་བུའི་གང་འདུལ་གྱི་ཚོས་སྐྱོར་རོ། མཚན་བསྟེན་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་
 ལས། ཚོས་གྲུ་ལ་རབ་གནས་ཀྱི་དོགས་བརྗོད། ལྷན་སྐྱོང་ས་འབྲོག་གིན་གྲིས་པ་རང་
 ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་རེ་དག་པའོ།།

LXX.

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་པ།

ཉི་མ་གུང་བའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

དག་སློང་དག་བཙུག་པ་ཉི་མ་གུང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཀུན་དགའ་བོས་བཀའ་
 ལྷུལ་པ། །ཁ་ཚེདི་ཡུལ་དུ་སངས་གྲུ་ལ་གྱི་བསྟན་པ་དར་བར་བཀྲིས་ཤིག་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཉི་གུང་པས་ཁ་ཚེདི་ཡུལ་དུ་བྱོན་པས། ཡུལ་དེའི་ཀླུ་མི་སྤྱན་པ་འཛིན་གྱིས་
 མ་བཟོད་པར། ས་གཡོ་ཞིང་། ཐོག་མེར་དང་། མའི་ཆར་ཕབས་པ། དག་སློང་གི་
 དབྱེ་ལ་མེ་ཉོག་གི་གདུགས་སྤྱུ་གུར་པས། ཀླུ་འཛིན་དད་ནས་ཅི་འདོད་ལྷུས་པས།
 ང་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་ས་ང་རང་གི་སྤྱིལ་ཀྱང་གི་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་
 གསུངས། དེ་བཞིན་ཡུལ་བས་སྤྱིལ་ཀྱང་གྱི་ཚེར་བཞུགས་པའི་སར་གཙུག་ལག་
 ཁང་དགོ་འདུན་ལྟེ་བསྟེན་པའི་གནས་བཏབ་སྟེ་ཚོས་གསུངས་པས། དགོ་འདུན་
 ཤིན་དུ་མང་བ་འདུས་ནས་ཚོས་ལ་སློབ་པར་གྱུར། ཉི་གུང་པའི་སློབ་དང་ལྷང་བའི་
 རི་ནས་གུར་གྲུ་ལ་གྱི་ས་བོན་སྐྱོངས་ནས་བཏབ་པས། །ཁ་ཚེདི་ཡུལ་ཀུན་གུར་གྲུ་ལ་

གྲིས་ཁྱབ་པར་གྱུར་དོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཚོས་སྐོར་རོ། མཚན་བགྱི་དཔག་
བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ཉི་མ་གུང་པའི་དོགས་བརྗོད། ལྷན་སྐོང་ས་འབྲོག་གིན་
བྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་ཏེ་བདུན་ཅུ་ཐམས་པ་འོ།།

LXXI.

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་ཚིག་ཅིག་ཅུ།

ལྷན་འདུག་གིས་ཚན་གྱི་དོགས་བརྗོད་ནི།

ཞིབ་ལ་རིག་དྲི་མེད་ཚུལ་བྲིས་ས་རབ་དཀར་ཅེ་དགའ་ཡིས། མཚོས་པས་
བཟུན་ཅིང་ཡུལ་དང་ཆས་ལས་ལྷི་རོལ་ཕྱོགས་ལྗོངས་ལ། དར་གོས་དག་དང་ལྷ
ནི་གོས་ལྷུ་ལྷི་མ་ཚན་གྱིས་ཀྱང་། མངོན་པར་ཁེངས་པ་བསྐྱེད་མིན་དམན་པ་ཉིད་
དུ་བསྐྱབ་པ་མིན། ཞེས་པའི་དོན། དགོ་སྤོང་ལྷན་འདུག་གིས་ཚན་ཞེས་བྱ་བ། གོས་ངན་
ལྷུ་པོ་ལ་མཉམ་པ། ཞིབ་འདི་དྲིང་ངེ་འཛིན་སྐོར་པ་ཞིག་ཡིད་པ། ཀྱན་དགའ་བོས་
གྲིལ་བའི་བཟུན་པ་དར་བའི་ཕྱིར། བྱོང་བྱིར་བཅོམ་བརྒྱུ་ཚན་དུ་སྐོར་དུ་བཏང་
བས། ལས་དུ་གྱུར་རིགས་ཀྱི་དགོ་སྤོང་གཉིས་དང་འཕྲད་པས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་
སྐྱེས་པ། བྱིན་ན་བཟུང་འདིའི་ལྷགས་ཀྱི་དགོ་སྤོང་ལྷན་འདུག་གིས་ཚན་ཡིན་ངེས།
བྱིན་ནི་ལྷ་ལ་འོས་པའི་གོས་ལས་ལྷན་འདུག་ལ་དགའ། བཟོད་པ་དང་། ཚུལ་
བྲིས་ས་དང་། ཡོད་དམ་མཚོག་དུ་གྱུར་ཀྱང་ཁེངས་དྲེགས་མེད་ཅིང་ཞིབ་དུལ་བ་
གྲགས་པས་ཀྱན་དུ་ཁྱབ་པ། བྱིན་གྱིས་བཅོམ་པའི་ཚོས་ཚོག་ལྗོངས་དགོ་སྤོང་
ལྗོངས་ཀྱིས་ཁ་འདོན་དུ་བྱེད་པ་སོགས་ངོ་མཚར་ཆེ་བཟུང་བར། དེས་སྐྱེས་པ། བདག་
སྐྱེ་བ་སྤོན་སྐྱེན་པ་ཞིག་དུ་གྱུར་དུས། རང་སངས་གྲིས་ཞིག་སྤྱིང་གི་ནད་གྱིས་གཟེར་

དོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་།

བསྐྱེད་གྱིས་གསོས་ཤིང་། དེ་ཤུ་མའི་གོས་རྒྱལ་པོ་འདུག་པ་ལ། བདག་གི་ལྟ་ལ་
 འོས་པའི་དར་གོས་བཟང་པོ་ལྷལ་བས། རང་སངས་གྱིས་དེས་བདག་ལ་གསུངས་
 པ། བོགས་པོ་ང་ནི་གོས་བཟང་པོ་མི་འདོད། ཤུ་མའི་གོས་རྒྱལ་གྱི་ནས་བསམ་
 བཏན་སྐྱོམ་པ་ལ་དགའ་གསུངས་པས་བདག་ཀྱང་རབ་དུ་དད་ཅིང་དེ་ལ་མཚོན་པ་
 བཟང་པོ་ལྷལ་ནས། བདག་ཀྱང་ཤུ་མའི་གོས་ལ་དེ་ནས་བསམ་བཏན་སྐྱོམ་པར་
 ཤོག་ཅེས་སྐྱོན་ལས་བདེ་བས། དེའི་མཐུས་ད་ལྟ་ཤུ་མའི་གོས་ཅན་ཞེས་ཡོངས་སུ་
 བྲགས་ཤིང་ཚོས་ལ་སྤོད་པར་གྱུར་ཏེ་གསུངས། དེ་ནས་གོང་གྱིར་བཅོམ་བརྟག་
 གི་རི་བོ་མགོ་ཆེན་ཞེས་པར་འདོགས་པའི་ཚེ་མོར་སྦྱིལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པས་རི་
 དེ་འདྲར་ཞིང་། ལྷག་དུག་པས་བགོགས་བྱེད་པ་བདུལ་ནས་བཞུགས་ཤིང་། དེར་
 གོང་དེའི་ཚོང་དཔོན་གྱི་བྱ་ན་ཏུ་ལྟ་ཞེས་པ་བོགས་སུ་བཟུང་ནས། བཞུགས་དེར་
 བཏུག་ལག་ཁང་རིན་ཆེན་འབར་བ་དང་། ཤེལ་དང་གསེར་གྱི་བ་གསལ་ལྡན་པ། བྲི་
 དང་བྲིཕ་སལ་སྟན་ལ་སོགས་པ་བཀོད་མཛེས་ལྷའི་ཁང་བཟང་ལྟ་བུ་ཞིག་བཞེངས་
 ཏེ་འགོ་བའི་ཕྱག་མཚོན་གྱི་དེན་དུ་གྱུར་ཅིང་། དགའ་སྟོང་ཤུ་མའི་གོས་ཅན་དག་
 བཅོམ་ཐོབ་ཅིང་མཐར་དེའི་གདུང་ལ་ཚོང་དཔོན་བྱས་མཚོན་དེན་བྱ་ཤིང་ན་ཏུ་ལྟ་
 བཏུག་ལག་ཁང་ཞེས་བྲགས་སོ། འདི་ཡང་གང་འདུལ་གྱི་ཚོས་སྐོར་རོ། མཛོད་
 བགྱི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ཤུ་མའི་གོས་ཅན་གྱི་དོགས་བརྗོད། ལྷན་མོངས་
 འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་དོན་གཅིག་པའོ།།

LXXII.

ཡལ་འདབ་བདུན་ཚུ་ཙེ་གཉིས་པ།

ཉེར་སྤྲུམ་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

སྤྱི་བོ་འདོད་པའི་དུལ་གྱིས་མིག་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ཀུན།
ཡལ་ནི་གང་དག་ཉིད་ཀྱི་མངོན་པས་འདོད་པའི་སར་གྱུར་པ།
དེ་ཉིད་ཀྱི་ནི་བསོད་ནམས་ཡོངས་གཅད་དག་པ་བསྟན་ནི་མས་ཀྱི།
ཡིད་ནི་རབ་དུ་ཞི་ཞིང་ཆགས་བྲལ་ལྡན་པ་དག་དུ་གྱུར།

སྤྱི་བོ་ཤོང་བྱིང་བཙམ་བརྟུག་དུ། སྤྲུམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་འཚོང་ཞིག་ལ།
བྱ་ཉེར་སྤྲུམ་ཞེས་པ་དཔལ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གྱུར། དེ་མ་སྤྲུམ་གོང་ནས་པའི་
ངག་ནས། འདི་བྱ་སྤྲུམ་ན་དག་སྤོང་ག་ནི་གོས་ཅན་གྱི་སྤོང་མར་འབྱུལ་ཞེས།
དེ་ལ་མོས་གུས་ལྡན་ཅིང་བྱ་དེ་ན་ཚོད་ཡོངས་ནས་རབ་དུ་གྱུར་བར་དད་པ་ན།
བགོགས་ཀྱི་བར་གཅོད་ཀྱིས་མ་རྩེགས་པས་བདུན་ནི་མས་ཡིད་ཅད་བར་གྱུར།
ནས་ཞིག་པའི་ངག་བཞིན། ཉ་རི་ཙན་དན་དང་། ལྷ་ཙོད་དང་། ལ་ཀ་ཅུ་དང་། ལ་བྱར་ལ་
སོགས་པའི་སྤོང་སྤྲུམ་ཉེ་ཚོང་དང་སྤོང་ཐབས་ནི་མས་མཁུལ་པར་གྱུར། དེ་ནས་
སྤྲུང་འཚོང་མ་ཞོར་ལྷས་བྱིན་ཞེས་བྱ་བས་གཡོག་མོ་སྤོང་ཉེ་ཅུ་བཏང་བས། མོས་
ཉེར་སྤྲུམ་གྱི་གཟུགས་དང་། ཤེས་བྱའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་དེའི་ལོ་གྱིས་སྤྲུང་འཚོང་
མར་བཤད་པས། དེ་འགྲུ་ནས་ཉེར་སྤྲུམ་འགྲུགས་སུ་བཏང་ནས་འདོད་པ་བཞིན་
སྤྲུམ་པས། ཉེར་སྤྲུམ་གྱི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་བསམ་ནས་འཇུག་དང་ལྡན་པས་
སྤྲུམ་པ། དེ་དང་བདག་པ་ལྟ་འཕྲད་པའི་དུས་མ་ཡིན་ཞེས་མ་ཕྱིན་པས། སྤྲུང་
འཚོང་མ་ཁོ་ཐག་ཚོད་པས་ཚོ། ཚོང་དཔོན་གྱི་བྱ་ལང་ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དེའི་བྱིས་
དུ་གནས་པ་ལ། གཞན་གྱང་ཕྱོགས་ནས་འོངས་པའི་འཚོང་པ་ཞོར་དང་ལྡན་པ་ཞིག་

བྱུང་ནས། དེས་མཚན་མོ་ལོངས་སྤྱད་ཅིང་གོས་དང་གསེར་སོགས་སྤྱོན་པས། སྤྲོད་
 ཚོང་མ་དང་རང་གི་མ་གོས་བྱས་ཏེ། བདག་པོ་སྤྲུམ་འདི་ལང་ཚོ་ལྷན་ཀྱང་ནོར་
 མེད། ཟས་མེད་པས་བསྐྱད་ཀྱང་འགྲོ་བ་དཀའ། གསུམ་པ་འདི་ནོར་དང་ལྷན་ཞིང་
 རང་ཅལ་ཚོས་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཆགས་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོར་ཕྱིར་ཁོ་ན་ཡིན་པས། ཚོང་པ་
 གསུམ་པ་ནོར་ལྷན་འདི་བཟུན་པའི་ཕྱིར། ཚྱིང་པ་འདི་གསལ་དཔར་འོས་ཞེས། ཆང་
 ལ་དུག་བདེ་བ་ནས་སྤྱོན་ཏེ་གསལ། དེ་ནས་ཡུལ་མི་ཚོས་གྲིས་ཚོང་དཔོན་གྱི་བྱ་དེ་
 སྤྲོད་འཚོང་མའི་ཁང་པར་ཞུགས་པས་འཕྲོམ་མ་བྱུང་ཞེས་སྤོང་ནས་ཉེ་དུ་ཚོས་ས་
 གྲིས་སྤྲོད་འཚོང་མའི་ནང་གཡེངས་པས་བྱུག་དར་གྱི་ཐལ་ཕྱང་འོག་ནས་རོ་བརྗོད་
 བས་གྱུ་པོ་ལ་ཞུས་པས། སྤྲོད་ཚོང་མ་གྱུ་པོ་པོའི་དུང་དུ་བཀྱག་ནས་དེ་བ་བྱས་
 པས་བསལ་དཔར་འོས་སྤངས་ནས། སྤྲོད་འཚོང་མ་གསོད་པར་འབྲིད་དེ་ཀྱང་ལག་
 བཞི་དང་། སྤྲོད་དང་། ལྷ་བ་ལྷོས་གཙང་། རྒྱལ་གྱི་འདམ་ཇེ་བ་དཀྱིལ་དུ་འདྲེ་ལོག་
 ཅིང་སྤྱུག་བསྐྱེད་པའི་ཚོ། ཉེར་སྤྲོས་གྲིས་ཐོས་ནས་སྤྱིང་ཇེས་མ་བཟོད་པར་དེར་
 ཕྱིན་པས། སྤྲོད་འཚོང་མ་སྤྲོས་ལོགས་བཤུས་ཡན་ལག་ཚོས་གཙང་ཅིང་གཡོག་
 མའི་གོས་འདོམ་ལ་བཀའ། ལག་ངར་རུ་མ་ལ་བཀའ། སྤོན་དུ་ཉེར་སྤྲོས་ལ་སེམས་
 ཆགས་པས་འདོད་པའི་བཀའ་ཆགས་གྲིས་གདོང་དམད་ནས་སྤྲོས་པ། ལྷོས་བྱ་བྱིད་
 སྤོན་ལང་ཚོ་དང་འབྲོར་བ་ལྷན་ཞིང་བདེ་བར་གནས་དུས་འབོད་དུ་བདང་ཀྱང་
 འོང་བའི་དུས་མིན་གསུངས། ད་བདག་གནས་སྐབས་འདི་ལྷ་བྱར་གྱུར་དུས་འབྲོན་
 པའི་དུས་གཡོ་ལྷན་ཞུས་པས། ཉེར་སྤྲོས་གྲིས་སྤྲོས་པར། ད་འོད་ལྷ་དང་གཞོན་
 སྤོན་སོགས་གང་ལ་སྤྲོས་ཀྱང་མི་ཚངས་གྱི། སངས་གྱིས་ཁོ་ན་ལ་སྤྲོས་སྤྲོས་སྤྱི་
 འགྲོ་དཔོས། ལུས་མཛེས་སྤྱུག་པར་དང་མཚུངས་ཀྱང་། ཀེང་ཅུས་དང་། ལྷོ་མ་
 དང་། ལྷོ་གྲྭ་སོགས་བསྐྱེད་བྱེད་སྤྲོད་པོ་ལ་དགའ་བ་མེད། བདག་གི་

དགོ་བའི་བོགས་ཀྱིས་སློན་ལས་བདེ། རྩོད་ཀྱང་དཀོན་ལུས་ལ་སྐབས་འགོ་ས་
 བརྗོད་པར་བགྱིས་ཤིག་བརྗོད་པས། སྤང་འཚོང་མས་ཚོས་ཀྱི་ལས་ལ་གསུམ་པའི་
 བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་། ལྷན་ཞུགས་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་ཤི་བས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྤྱོད་
 སྤྱོད་པ་གོང་ཁྱེར་བཅོམ་བརྒྱུག་གི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་ནས་དེའི་ལྷན་ལ་སྤྱང་བ་
 བྱས། དེའི་ཚེ་དགོ་སློང་ཤུ་ནའི་གོས་ཅན་གྱིས་ཉེར་སྤྱོད་རབ་དུ་འབྱུང་བའི་དུས་ལ་
 བབས་པར་དགོངས་རབ་དུ་བྱུང་། དེ་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་ནས་གོང་ཁྱེར་གྱི་མི་རྣམས་
 ལ་ཚོས་ཟབ་མོ་བསྟན་པས། བདུད་རྣམས་ཀྱིས་དགོགས་བྱས་ཏེ་ཡུལ་དེར་གསེར་
 དང་སྲུ་ཏིག་གི་ཆར་བབས། གར་མཁན་མངོས་སྤྱུག་འཛོལ་སྤྱུག་ལྡན་པས། གར་སྤྱོད་
 ཚོགས་བྱས་པས། ཚོས་ཉན་པ་རྣམས་གཡེངས་བྱིང་གྱིང་ལ་ཆགས་པ་སྤྱི་བར་
 བྱུར་བ་ལ། ཉེར་སྤྱོད་ཀྱིས་བདུད་དེ་རྣམས་འདུལ་སྤྱིར་ཞི་དུལ་གྱིས་གར་མཁན་
 མ་རྣམས་ཀྱིས་དུང་དུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་གར་མཁན་པ་འདི་དག་གི་བསྟན་མོས་
 བདག་ཚིམ་མོ་ཞེས་མོ་དོག་གི་འཕྲུང་བ་བདགས་པས་གར་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་
 མགོ་ལ་སྤྱུལ་གྱི་རོ་དང་། མགྱིན་པར་མི་དང་བྱིའི་རོར་སོང་སྟེ། རོ་གསུམ་པོ་
 དེས་བདུད་རྣམས་བཅིངས་པ་འགོལ་མ་ཐུབ་པར་དབང་པོ་ཉེ་དབང་དང་ཚངས་པ་
 སོགས་ལྟ་རྣམས་ལ་སྐབས་སྤྱི་སོང་ཡང་མ་གྲོལ་བས། བདུད་རྣམས་ཁེངས་དྲེགས་
 ཉམས་ནས་ཉེར་སྤྱོད་ལ་དུལ་བས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་ཞབས་ལ་གདུགས་ཏེ་ཐལ་མོ་
 སྤྱོད་ནས་གསོལ་བ། བདག་རྣམས་ཀྱིས་གཞོན་པ་བྱས་པ་ལ་བྱེད་ཀྱིས་རོ་གསུམ་
 གྱིས་བདག་ཅག་བཅིངས་པར་མཛད་ཀྱི། ད་བྱེད་ནི་བདག་ཉིད་ཚེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱི་བྱ་བའོད་ཡིན་པས། དེ་ནི་དེ་རྗེས་ཀྱི་འདུག་དུ་བྱུང་ཆུབ་སྤྱིར་པོ་བརྟེན་པའི་
 ཚོ། བདག་ཅག་བདུད་རྣམས་ཀྱིས་བར་གཞོན་བྱས་ཀྱང་ཁྱོད་མེད་ཅིང་སྤྱན་རླབས་
 ཚམ་མི་གཡོ་ཞིང་། བྱས་པའི་དོང་འཛིན་གྱིས་སྐབས་པ་ལགས་ལ། རྩོད་ཀྱིས་

དོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འགྲི་ཤིང་།

ཀྱང་བདག་ཅག་ལ་ཁྲོ་བ་མི་མཛད་པ་སྤྱིང་ཇེས་རོ་གསུམ་པོ་འདི་དགྲོལ་དུ་གསོལ་
 ཞེས་ཞེ་དུལ་གསུམ་པས་གསོལ་བ་བདབ་པས། སྤྱིན་ཆད་དག་སྤོང་ཚམས་ལ་གཞོན་
 འཚོ་མི་བྱེད་ན་འགྲོལ་ལོ་གསུངས། རོ་གསུམ་དགྲོལ་བས་མེ་དོག་གི་རྒྱན་པོར་
 སོང་། དེ་ནས་ཉེར་སྤྲས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐྱེའི་སྤང་བརྒྱན་མཐོང་བར་འདོད་ནས་
 སྤྲས་པར། ངས་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་སངས་གྲིས་ཀྱི་ཚོས་ཐོས་པས་ཕྱགས་
 ཀྱིས་དེ་ཉིད་དོགས་པས་སངས་གྲིས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཐོང་བ་ཡིན་ཀྱང་། སངས་གྲིས་
 གྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མ་མཐོང་བས། བྱིད་སྦྱུལ་བ་གང་ཡང་སྟོན་ཀུས་པ་འདུག་ཅིང་།
 སྟོན་སངས་གྲིས་བཞུགས་དུས་བྱིད་ཀྱིས་མཐོང་སྟོང་བས། བྱིད་ཀྱི་སངས་གྲིས་ཀྱི་
 སྐྱེ་ཇི་ལྟར་བསྦྱུལ་ནས་ང་ལ་སྟོན་ཅིག་ཞེས་བརྗོད་པས། བདུད་ཀྱིས་སྤྲས་པ། བདག་
 གིས་སངས་གྲིས་མཐོང་སྟོང་ཡང་། སངས་གྲིས་ཀྱི་སྐྱེའི་ཚད་དང་གཞུལ་བར་མི་
 ཀུས་ཇི་ལྟར་བ་ཞིག་སྟོན་པའི་མཐུ་བདག་ལ་མེད། འོན་ཀྱང་བྱིད་ཀྱི་བཀའ་སྐྱབ་
 ཕྱིར། འདུལ་བའི་ལུང་དང་མཐུན་པའི་སྐྱེ་ཆ་འདྲ་ཞིག་བསྟན་གྲིས་ཟེར། སྐྱེ་གསེར་
 གྱི་མདོག་ལྟ་བུ། སྤྱན་དཀར་རིང་ཞིང་ཤངས་དབྱིབས་མཐོ་བ་སྤྱན་ལལ་རིང་ཞིང་
 ཕྱག་རྒྱང་འཇམ་མཉེན་གཙུག་ཏེར་ཚོས་གོས་ཅན། དེ་ལྟ་བུ་ཉེར་སྤྲས་ཀྱིས་མཐོང་
 བས་མཚི་མ་ཤོར་ཞིང་དད་པས་སྦུ་ལོང་གཡོས་ནས་ཕྱག་བཅའ་བས། བདུད་
 ཀྱིས་རང་གཟུགས་བསྟན་ནས། སྤྲིས་བུ་བྱིད་ཀྱི་བདག་ལ་ཕྱག་འཚལ་མི་རིགས་
 ཞུས་པས། མཁས་པ་ནོམས་ནི་སངས་གྲིས་ཀྱི་སྐྱེ་ས་དང་ཤིང་ལས་གྲུབ་པའང་
 ཕྱག་གི་གནས་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤང་བརྒྱན་མཐོང་བ་ལ་ཕྱག་
 འཚལ་བར་འོས་གསུངས། དེ་ནས་བདུད་ཀྱང་དུལ་ཞིང་གསུམ་པར་གྱུར། དེ་ནས་
 ཉེར་སྤྲས་ཀྱིས་གོང་བྱིད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ནོམས་ལ་ཚོས་མང་དུ་བསྟན་པས། འཁོར་འབྲུམ་
 ཕྱག་བཅོམ་གྱིད་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་དོ། དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉེ

གནས་ཀུན་དགའ་བའི་སློབ་མ་ཤུ་ནའི་གོས་ཅན་དེའི་སློབ་མ་ཉེ་སྤྲུམ་དེ། འཁོར་
རེ་རེས་ཀྱང་འགྲོ་བའི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་མཛད་པར་འགྱུར་དོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་
ཚོས་སྐོར་རོ། མཛད་བགྱི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ཉེ་སྤྲུམ་གྱི་དོགས་
བརྗོད། ལྷན་ཚེངས་འབྲོག་གོན་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་དོན་གཉིས་
པའོ།།

LXXIII.

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་ཙུ་མ་སྤྲུམ་པ།

ལྷུ་ལ་སྤྱིངས་ཡིག་བཏང་བའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

ཉམས་པ་མེད་པའི་བཀའ་དང་ཡངས་པའི་དཔལ།

བྲགས་པ་བསིལ་ཟེར་བྱེད་པ་རྩེ་ལྷན་དཀར།

ངོ་མཚར་སྤྱོད་པས་མངོས་པའི་མཐུད་གནི།

བདེ་གཤེགས་མཚོན་པའི་འབྲས་བུའི་ཆ་ཤས་ཡིན།

ཞེས་པའི་དོན། ལོང་ཁྲིར་བཏུ་ལི་བུ་དྲར། ལྷུ་ལ་པོ་ལྷ་ངན་མེད་ཞེས་བྱ་བ་
སྤྱིན་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ། མས་ཞིག་དུང་དུ་ཚོང་བ་ཞོར་ཉམས་པ་ནི་མས་
འཁོར་ནས། བདག་ཅག་ནི་མས་ལྱི་མཚོར་ཞོར་གང་ཡོད་ལྷུས་སྤོགས་ནས་
ཅི་ཡང་མེད། བདག་ཅག་གི་ལྷོ་གོས་པར་ཞེག། ལྷུ་ལ་པོ་ལི་དཔུ་ཁྲུལ་ཀྱང་
འབྲུལ་གྱི་མེད་པས་བང་མཛོད་ཀྱང་སྤོང་པའི་གྱིར་འགྲོ་བར་འདུག་པས། འདི་
ལ་གྱི་ལ་པོ་ལི་དཔུང་གིས་བརྗོད་གསུང་ལྷན་དུ་བཀའ་བསྟུན་པས། ལྷུ་ལ་པོ་ནི་ཕྱག་གིས་
ཚོལ་གོ་བདེན། འཇུག་མོས་སྤྲོ་བཀའ་སྤྱི་ལྷན་རིང་དུ་བསམ་པར། ལྷུ་མཚོའི་
ལྷུ་ལ་དཔུང་གིས་ཚོལ་དུ་མེད། ཅི་དུག་སྤྲུམ་པར། དུང་ན་དགོ་སྤོང་དབང་པོ་

དེགས་བཞེད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་།

ཞེས་པ་མངོན་ཤེས་དུག་ལྡན་ཞིག་ཡོད་པས་གྱུ་པོ་ལ། འདི་ལ་དཀའ་
 བའི་ཐུགས་བསམ་མང་པོ་བཏང་མི་དགོས། ལྷུ་ལ་སྤྲིངས་ཡིག་བཏང་བས་ཚོག་
 ལུས། གྱུ་པོས་སྤྲིངས་ཡིག་ཚུ་ལ་བསྐྱར་ཞིང་། མནལ་མེད་ཅིང་མཚན་རིང་བར་
 བྱུར་པས་ཐོ་རངས་ནས་མཁའ་ནས་ལྷོ་མོས་ལྷང་བསྟན་པ། དཀོན་མཚོག་ལ་བསྟེན
 བཀུར་གྱི་མཚོད་པ་ལྟུང་། གསོལ་བ་བཏབ་ན་དོན་འགྲུབ་ཟེར་བར། གྱུ་པོས་ལྷུས་
 དང་གཅིང་སྤྲུགས་མཚོད་པ་ཚེན་པོ་བཤམས། གསོལ་བ་དྲག་དུ་བཏབ། ཕྱོགས་
 ཕྱོགས་ནས་དགོ་སྤོང་སྤོང་ཕྱག་དུག་ཅུ་སྟེན་དངས། དགོ་སྤོང་དབང་པོས་གསེར་
 ལས་གྱུ་པོ་པོའི་གཟུགས་གཅིག་དང་། དེ་དང་མཉམ་པའི་ལྷུ་གྱུ་པོས་གཟུགས་
 གཅིག་བཅོས་ཏེ་མཉམ་དུ་བཞག། དཀོན་མཚོག་མཚོད་པས་དང་པོ་ལྷུ་གཟུགས་
 མཐོང་ཞིང་གྱུ་པོ་པོའི་གཟུགས་དམའ་བ་བྱུང་། མཚོད་པ་གྱུ་ན་བསྤིངས་པས། མཐར་
 གྱུ་པོ་པོའི་གཟུགས་མཐོང་ཞིང་ལྷུ་གཟུགས་དམའ་བར་བྱུར་པའི་ཚོ། ཟངས་ཀྱི
 རྟེན་གསུ་བྱར་ཟེང་གིས་བཞོས་ཏེ་གྱི་མཚོར་སྐྱར་ནས་སྤྲིང་ཡིག་བཏང་བ་ལྷུས་མཐོང་
 ཅས། ཚོང་པའི་ཤོར་ཤོས་སྤྲུགས་ཕྱག་པར་འཁུར་ནས་གྱུ་པོ་པོའི་དྲུང་དུ་ཕྱུལ་བ།
 གྱུ་པོས་ཚོང་པ་ནམས་ལ་གཏང་། དེ་ནས་གྱུ་པོས་སངས་གྱུས་ལ་དད་པས་
 མཐོང་བར་འདོད་ཀྱང་། སངས་གྱུས་མྱུང་ན་ལས་འདས་ནས་མེད་པས། ཉེར་སྐྱེས་
 སངས་གྱུས་དང་འདྲ་བར་ཐོས་ནས་སྟེན་དངས། མཚོད་པ་ཚེན་པོས་མཚོད་ཅིང་
 ཚོས་མང་དུ་ཉན། དཀོན་མཚོག་གསུམ་གྱུ་པོའི་དབྱང་གཉེན་དུ་བྱུར་བས། ལྷུ་ལ་
 མོགས་པའི་སྤྱི་གྱུ་ལ་སྤྲིངས་ཡིག་བཏང་བ་ཅམ་གྱིས་ཀུན་གྱིས་སྤྱི་པོས་བསྐྱར་
 བར་བྱུར་དོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཚོས་སྐྱར་རོ། མཚོད་བཞུ་དཔག་བསམ་འཁྲི་
 ཤིང་ལས། ལྷུ་ལ་སྤྲིངས་ཡིག་བཏང་བའི་དེགས་བཞེད། ལྷན་ཚོངས་འབྲོག་གིན་
 བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་དོན་གསུམ་པའོ།།

LXXIV.

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་ཙུ་བཞི་པ།

ས་གཞི་ཡོངས་སུ་སྤུལ་བའི་དོགས་བཅོམ་ནི།

གང་ཞིག་སྦྱིན་ལ་བཅོན་པས་སྤུལ་ལ་དགའ་བ་ལྷང་ཆེན་བཞིན།
 ཡན་ལག་རྒྱུགས་ཤིང་མཛེས་སྤྱུག་གྲིས་ལ་གྱི་ཆེ་དབུས་ཉིས་ཕྱོགས།
 དཔེར་ན་རང་གི་མཉེས་གཤེན་དང་བཅས་རབ་དུ་ཕྱེར་བྱས་པ།
 དེ་དག་བསོད་ནམས་རབ་སྦྱིན་ལས་དུ་ཇི་ལྟར་འགྲོ་མ་ཡིན།

ཞེས་པའི་དོན། ཚེས་གྲིལ་ལྷང་ཆེད་དེ་སྦྱིན་པ་ལ་དྲིལ་དུ་གོམས་པས་ཕྱོགས་
 མཚམས་གྱི་སློང་བ་པོ་ནོམས་ལ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟར་དགོས་འདོད་ཐམས་
 ཅད་ཕྱེར་ཞིང་། གྲིལ་པོ་ལ་འོས་པའི་ཟས་དང་གོས་གྱིན་གྲིས་དགོས་འདོད་འབྲས་སྤྱུག་
 གསུམ་གྱི་དུ་མཚོན་པ་དང་། གསེར་བྱི་བ་དགུ་ཅུ་ཙུ་དུག་སྤུལ། དེ་ནས་དུས་ལ་
 བབས་པ་ན་གྲིལ་པོ་ནད་གྲིས་ཐེབས་པས་མི་དྲིལ་པར་ངེས་ནས་ནོར་གང་ཡོད་ཀྱི་
 གཤམ་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བར་དགོ་འདུན་ལ་འབྲུལ་བར་བཅོམས་པས། གྲིལ་པོའི་ཚ་
 བོ་སྤུན་ཚོགས་ཅན་ཟེར་བས་ནོར་ལ་ཆགས་པའི་མཛོད་བསྐྱུང་བ་བསྐྱོས་ནས་སྦྱིན་
 པ་བཀག་སྟེ། གྲིལ་པོ་ལ་རང་སྐལ་སྐྱུ་རུ་རའི་ཕྱེད་མ་ལས་མ་ཐོབ་པ་དགོ་འདུན་ལ་
 སྤུལ། དེ་ནས་སློན་པོ་སློབ་ཤིང་དང་ལྡན་པ་སྐབས་ཀྱི་སྤུལ་བཞེས་པས་གྲོས་བསྐྱེད་
 ནས་གྲིལ་པོས་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དགོ་འདུན་ནོམས་ལ་སྤུལ་བས།
 བསོད་ནམས་གྱི་ཚད་གཞལ་དང་དཔག་དུ་མེད་པ་ཐོབ་ཅིང་མཐོ་རིས་སུ་གཤེགས།
 དེ་ནས་ཚ་བོ་ལ་སློན་པོས་གྲོས་བསྐྱེད་སྤུལ། གསེར་གྱི་སྤྱུག་མ་བྱི་བ་སྤུལ་བཞི་དགོ་
 སློང་ནོམས་ལ་སྤུལ་ནས་ས་གཞི་ཉེས་པར་གྱུར། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཚོས་

སྐོར་རོ་མཛོད་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ས་གཞི་ལྷུལ་བའི་རྟོགས་བརྗོད།
སྤྱན་རློང་ས་འབྲོག་གིན་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་དོན་བཞི་པའོ།།

—
LXXV.

ཡལ་འདབ་བདུན་བཅུ་ཙེ་ལྔ་པ།

རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་བྱུང་བའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

མ་རིག་པ་ཡི་ཙེ་བ་ཅན།

འཁྲིར་བའི་ལྡོན་པ་ནོམ་བཀྲ་ཀུན།

ཤེས་དང་བརྗོད་དང་གཞིམ་པ་ནི།

ཀུན་མཁྲུན་མ་གཏོགས་སུ་ཡིས་ཀུས།

ཞེས་པའི་དོན། རྟོན་མཉམ་ཡོད་གྱུལ་བྱེད་ཚལ་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་མཁྲུན་པ་བཞུགས་པའི་དུས་དགེ་སློང་ནོམས་ལ་བཀའ་སྣུལ་པ། ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ཡིད་ཅན་ནོམས་ལ་བྱབ་པས། དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་རིམ་བཞིན་བཤད་ཀྱི། ཀུན་ལ་དགོ་བ་དང་ལེགས་པའི་ཕྱིར་ཉོན་ཅིག་གསུངས། ཐོག་མར་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་འདི་འཁྲིར་བ་དུག་གི་ལྡོན་ཤིང་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་ཕུང་བོ་ཆེན་པོ་འདིའི་ཙེ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་རྟོན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ནི་འཚིང་བ་འབྱུབ་པའི་ལྷན་ངག་ཡིད་གསུམ་འདུ་བྱས། དེའི་རྟོན་གྱིས་ནོམ་ཤེས་ནི་མིག་གི་ནོམ་ཤེས་དེ་བཞིན་ནི་བ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷེ་དང་། ལྷས་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ནོམ་ཤེས་སོགས། དབང་བོ་དུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན། དེའི་རྟོན་གྱིས་མིང་དང་གཞུགས། མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞུགས་སུ་འདོད་ཅིང་མིང་སྣ་ཚོགས་སུ་བདགས་པའོ།།

དེ་ལ་རྟེན་ནས་ཡིད་ནི་དབང་པོ་ནི་བས་ལ་གནས་པས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ག། དེ་ལས་ཡུལ་
 ཀུན་ལ་ཡིད་སྦྱོད་ཅིང་སྦྱོར་བ་ནི་རེག་པ་ཞེས་བརྗོད། དེ་དག་གི་རོ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་
 བ་ནི་ཚོར་བ་ཞེས་གྲགས། དེ་ལས་ཡུལ་ནི་བས་ལ་ཆགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་
 སྲིད་བསྐྱེད་པ་ནི་སྲིད་པ་ཞེས། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལེན་པ་ནི་འདོད་པ་སོགས་ལ་
 འཇུག་པར་འགྱུར། དེ་ལས་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ལ་འཇུག་
 པས་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ། དེ་ལས་སྐྱེ་གནས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བའོ། དེ་ལས་གྲོ་
 ཤིང་དང་མུ་ངན་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བ་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བས་
 འཁོར་བ་འཁོར་མོར་བགྱུད་པ་ཡིན། དེ་ལ་མ་རིག་པ་འགོག་པས་འདུ་བྱེད་འདོག་
 པ་སོགས་དེ་བཞིན་རིམ་གྱིས་འགོག་པས་ཞི་བར་འགྱུར། དེའི་སྤྱིར་མ་རིག་པས་
 དྲངས་པའི་ལྷས་མང་པོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུང་བའི་གནས་འདི། དཔེན་པའི་
 གནས་སུ་བསྐྱེད་ནས་ཞི་བའི་དོན་ལ་ཡང་དག་བསམ་པར་བྱ། ཡོངས་སུ་ཤེས་ན་
 རིམ་བཞིན་པར་གྱུར་ནས་འཁོར་བ་བརྗོད་ཅིང་ཞི་བ་ཡང་དག་ཐོབ་པར་འགྱུར།
 ཞེས་གསུངས་སོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུས་ཚོས་སྟོར་རོ། མཛེད་བསྟེན་དཔག་བསམ་
 འབྲི་ཤིང་ལས། བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འགྱུར་གྱི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མོངས་
 འབྲོག་གི་ན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་དོན་ལྡེ་པའོ།།

LXXVI.

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་ཙ་དུག་པ།

བི་དུ་རའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

འདོད་ལྡན་རབ་གདུང་ཡིད་ཅན་ནམས་ལ་སྤྲུལ་དོག་དང་ནི་སྐོ་བ་ཉེ་བར་གནས།
སྐོ་བས་ཡོངས་བཞིན་སྐོ་བོས་ཉམས་ནམས་མི་ཟད་རབ་རིབ་གཡོངས་པར་ནམ་
པར་སྤངས།

དེར་ནི་རབ་དུག་ནམ་མང་དཔྱལ་བའི་ཉོན་མོངས་ཚ་བས་སྐོངས་པ་སྟེན་བྱེད་ཅིང་།
བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་སྤྲུ་གི་མལ་སྟན་དུ་བདག་ས་ཡུལ་གྱི་ས་གཞིས་བཅོམ་ནམས་
བརྒྱལ།

ཞེས་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉམ་ཡོད་ཀྱི་ཅུ་གྲུང་བྱམས་ལྡན་ཞེས་པར་བྱོན་
པའི་ཚོ། མ་ཉེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ལྟས་ཆེ་བ། མགོ་མཇུག་ཐམས་ཅད་མས་གང་
བ། མ་ནམས་ལ་སྤྲིན་འབྲུ་མང་པོ་སྐྱེས་ཏེ་ཟ་བར། སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱིང་རོ་འདོན་བ་
ཞིག་གོང་བྱིས་མི་ནམས་ཀྱིས་བསྐོར་ནས་བཟུ་བ་ལ། སྤྲུལ་བས་དེ་ལ་སྤྲིང་
ཇིས་བཀའ་སྤྱུལ་བ། བི་དུ་ར་བྱོད་སྟོན་ལས་ངན་སྤྲུད་པའི་ནམ་སྤྲིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་
དུན་ནམ་གསུངས། སྐྱེ་བ་དུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་གོང་བྱིས་པས་སྟན་
བཤམས་པ་ལ་བཞུགས། སེམས་ཅན་དེས་སྐྱེ་བ་དུན་ནས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་བདག་མི་དགོ་བའི་ལས་ཆེན་པོ་བྱས་པས་དཔྱལ་བ་ལྟ་བུའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་
ཟད་མི་ཤེས་པ་འདི་འབྲུང་ཞེས་ཚོང་དུག་པོ་འདོན་ནོ། དེར་མི་ནམས་འདི་ཅི་ཡིན་
ཟེར་བར། ཀུན་དགའ་བོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པས་བཀའ་སྤྱུལ་བ། སྤྲིན་
འཕགས་སྤྲུག་གྱི་ལ་པོ་བི་དུ་ར་ཞེས་པ་བཙན་མོ་ནམས་ལ་འིན་དུ་ཆགས་པ་

ཞིག་གྲུང་། འཇམ་ཞིག་དཔྱིད་སོས་དུས་སྲུ་འགས་ཚལ་མེ་དོག་གི་གླིང་དུ་སྦྱིན་པས།
 བཙུན་མོ་འཇམ་ས་མེ་དོག་འཕྲུ་ཞིང་སྦྱིན་པས། འགས་སེབས་ན་རང་སངས་གྱིས་ཞིག་
 འཁོར་དག་བཙོམ་མང་བོས་བསྐྱོར་བ་མཐོང་ནས། རབ་དུ་དད་པས་ཞབས་ལ་ཕྱག་
 འཚལ་ཞིང་མགོ་བདུད་དེ་མདུན་དུ་འཁོད་པ་ལ། བདུད་ཅི་ལྟ་བུར་སེམས་ལ་ཕན་
 པའི་ཚོས་གསུངས་པའི་ཚོ། འྱིལ་པོ་བྱུང་ནས་བཙུན་མོ་འཇམ་ས་གསུམ་པས་འདུད་
 པ་མཐོང་བ་ལ་ཕྱ་དོག་སྦྱིས་ནས། རང་སངས་གྱིས་འཁོར་བཙོམ་གྱིས་ཡན་ལག་
 འཇམ་ས་བདུབ་དུ་བཅུག། དེའི་ལས་གྱིས་དཔྱལ་བ་མི་བཟད་པ་དཔག་མེད་ཚྱོང་ཞིང་
 ད་ལྟ་འང་འདི་ལྟ་བུའི་སྲུག་བསྐྱེད་ཚྱོང་ཞིང་། ད་དུང་དཔྱལ་བ་ཁོ་ནར་སྲུག་བསྐྱེད་
 ཡུན་རིང་བོར་སྲུད་ནས་མཐར་གཏུས་པོ་ཞེས་པ་དོན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དུ་སྦྱིས་ནས་རང་
 སངས་གྱིས་ཞིག་གསོད་པར་གྱུར། དེའི་ནོམ་སྦྱིན་དཔྱལ་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་
 ཚྱོང་བར་འགྱུར། གངས་ལས་འདས་པའི་སྲུག་བསྐྱེད་བརྗོད་མེད་ཚྱོང་ཇིས། ལས་
 འཇམ་ས་ཟད་ནས་མ་ལུས་ཐོབ། ལས་ལ་འགྲོད་པས་ཡིད་འབྱུང་དྲག་བོས་སངས་
 འྱིས་ལྟུང་དར་ཞེས་པའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་དུ་བྱུང། ཀ་ཤི་འྱིལ་པོས་སྦྱིད་མོས་
 ཚལ་དུ་བཙུན་མོ་འཇམ་ས་གྱིས་མཚོན་པ་མཐོང་ནས་འྱིལ་པོ་ཕྱ་དོག་སྦྱིས་པས་རབ་
 དུ་བྱུང་བའི་ལུས་ལ་ཆད་པ་དྲག་པོ་གཅད། དེ་ནས་སྲུག་བསྐྱེད་མི་ཟད་པའི་མེ་
 ཚེན་པོ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། གསུངས་པས་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཆགས་བྲལ་གྱིད་ལ་
 སྦྱིས་པར་འགྱུར་དོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཚོས་སྐོར་རོ། མཚན་བརྒྱ་དཔག་བསམ་
 འབྲི་ཤིང་ལས། བི་དུ་རའི་དོགས་བརྗོད། ལྷན་མོངས་འབྲོག་གིན་གྱིས་པ་རང་ཉིད་
 ལོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་བདུན་ཅུ་ཙུའི་དུག་པའོ།།

དོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་།

LXXVII.

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་ཙུ་བདུན་པ།

ཀེ་ནེ་ཡ་ཀའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

མི་བསྐྱུན་རབ་དུ་གྲིས་པ་ཡིས།

ཀུན་གྲིས་ཡོན་ཏན་ཉམས་པར་བྱེད།

བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་མཐུ་ཡིས་ནི།

མངོན་པར་དར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར།

ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཨུ་ཏུ་མའི་ནགས་མཐའ་འབྲུང་བོའི་ཕྱག་པ་ན།
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་པའི་དུས། ཞིང་པ་བྱུང་མཚོག་བཅས་ལ་ནམ་ཁའི་ཕོག་
 དུག་པོ་བབས་ཀྱང། བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉམ་བཞག་ལ་དགོད་པ་ཡང་ནས་འབྱུག་
 བྱ་སྐྱ་མ་གསལ། དེ་ཇིས་ཅུ་བོའི་འགྲམ་དུ་གྲུལ་ཆེན་བཞི་ཕྱོད་པའི་དུང་དུ་ལྷགས་
 ནས་ཚོས་ཞུས། དེ་ཡང་ཡུལ་འཁོར་སྲུང་དང་འཕགས་སྐྱེས་པོ་འཕགས་པའི་
 རིགས་ཡིན་ལགས། མིག་མི་བཟང་དང་ནོར་བདག་རྣམ་སྲས་ནི་གདུག་པའི་
 རིགས་ཡིན་གསུངས། དེ་དག་སོ་སོ་རང་རང་གི་སྐད་དུ་ཚོས་བསྐྱུན་པས་དགོན་
 མཚོག་གསུམ་ལ་གུས་ཤིང་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ་བཀོད། རིན་
 པོ་ཆེ་དང་མེ་དོག་གིས་གཏོར་དེ་རང་རང་གི་གནས་སུ་སོང། དེ་ལ་དགོས་ཚུངས་
 ཀྲིས་སྡོན་གྱི་གྲུ་ཞུས་པར། སྡོན་ཁྲུ་དབྱུགས་ཅུང་དང་དབྱུགས་ཆེན་ཞེས་པ་གཉིས།
 དག་བྱ་བྱུང་འདབས་བཟང་གཙུག་ལྡན་དང་མི་ཤི་དབྱུངས་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྲིས་
 འཛིགས་པར། ཁྲུ་གཉིས་ཀྲིས་སངས་གྲིས་འོད་སྲུང་ལ་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་སྐབས་
 སུ་སོང་བས་འདབ་བཟང་གིས་བརྗོད་པར་མ་ལུས། དེར་འདབ་བཟང་གཉིས་ཡིད་མ་

རང་སྟེ། འགྲན་སེམས་ཀྱིས་འོད་སྲུང་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་
 གྲུ་གཉིས་ཡུལ་འཁོར་སྲུང་དང་འཕགས་སྐྱེས་སོ། འདབ་བཟང་གཉིས་སྐྱེས་སོ།
 བཟང་ཚམས་སྲས་སོ། ཞེས་གསུངས་པས། བགས་དེའི་དྲང་སྲོང་གེ་ནེ་ཡ་ཀས་ཐོས་
 པས་སྐྱབས་འགོ་ལ་མཚོག་དུ་དད་ནས་གེ་ནེ་ཡ་ཀ་དང་། དེའི་ཚ་བོ་ཤི་ལ་གཉིས་
 གྱིལ་བའི་བལྟན་པ་ལ་བཞུགས་ནས་སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབ་གཞི་རྒྱུང་། ཕྱིར་མི་འོང་
 བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཅིང་བདེན་པ་མཐོང་། དེ་གཉིས་འཁོར་བཅས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་
 དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ནས་ཞི་བ་བརྟེན། དེའི་རྣམ་མ་ཚམས་གྱིལ་བས་ཀ་པི་ནར་གྲུ་
 རིའི་བྱ་དང་མོ་འགལ་བུས་སྐྱངས་པར་མཛད། དེའི་ལས་ཀྱི་གྱུ་དགོས་མོང་ཚམས་
 ཀྱིས་ཞུས་པས་བཀའ་སྐྱེལ་པ། རྩོན་ལྷ་ར་ཆ་སེར་བྱིས་བདག་ཨང་གསར་ཨ་ག་
 ཞེས་པ་གཉིས་གོགས་པོ་འཛེལ་ཞིང་ཚོས་ལ་དད་པ་གཉིས་བྱུང་བས། ཁོང་གཉིས་
 སངས་གྱིས་འོད་བསྲུང་གི་དྲུང་དུ་ཚངས་པར་སྦྱོད་པ་དང་སྦྱོན་ལས་ལེགས་པར་
 བདབ་པས་ད་ལྟ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་དོ། ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་
 ཚམས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ངོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཚོས་སྐོར་རོ། མཛད་བགྱི་
 དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། གེ་ནེ་ཡ་ཀའི་དོགས་བརྗོད། ལྷན་སྐོངས་འབྲོག་གོན་
 བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་བདུན་ཅུ་ཚེ་བདུན་པའོ།།

LXXVIII.

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་ཙུ་བཤྱིད་པ།

བཤྱི་བྱིན་ལྷུང་བའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

གང་གི་སྐབས་གསུམ་དབང་ཕྱག་པ་ཡང་བརྗེ་བ་དང་ལྷན་པའི།

མིག་ནི་ཞི་བ་མིན་པ་ཞི་བྱེད་ལ་དཔའ་ལྷུང་བྱེད་པ།

ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་མས་ཀྱི་མཐུན་ཆེར་བོས་ཆེན་པོ་ཉིད།

དག་མཚན་གྱིས་ནི་ཅེ་མོ་ཤིན་དུ་མཐོ་བ་དག་དུ་འཛོག།

ཞེས་པའི་དོན་ནི། ལྷའི་མདུན་སར་བཤྱི་བྱིན་གནས་པ་ལྷུང་བའི་ལྷས་ནི་མས་
 བྱང་ཞིང་། མགོ་ལ་མེ་དོག་མན་དུ་ར་གསེར་གྱི་འོད་ཆགས་པ་ཡང་མདོག་ཉམས།
 ལྷས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དུ་ལ་ཅུ་ལྷར་འཛོག། སང་གའི་བྲི་ལས་ཉམས་པ་
 བས་ལྷུང་དུ་ཉེ་བའི་ཚོ། རང་གི་ཕྱོད་པས་དང་བཟུན་པ་ནི་མས་བྲོས་པ་བཞིན་སོང་།
 དེའི་ཚོ་ལྷ་མོ་འཛོག་པའི་སྤེ་སོགས་ཀྱིས་སྦྱས་པ། ལྷའི་དབང་ཕྱག་ཁྱེད་ལ་ཡང་
 ལྷུང་བའི་འཛོགས་པ་བྱུང་ན། འདི་ལས་སྦྱོབས་པའི་ཐབས་འཚོལ་མཛོད། འཛོམ་
 བྱ་སྦྱིང་དུ་བོབས་ལ་དག་འདུན་ལ་སྦྱབས་སུ་སོང་ན་འཛོགས་པ་ལས་གོལ་བར་
 ཐོས་སོ་ཟེར། དེར་བཤྱི་བྱིན་གྱིས་འཛོམ་བྱ་སྦྱིང་དུ་འོང་ནས་དག་འདུན་ནི་མས་ཀྱི་
 རྱུང་དུ་བྱིན་པས་བཤྱི་བྱིན་གྱི་གཟེ་བཅིང་མ་བཟོད་པར་དག་འདུན་ནི་མས་ཀྱིས་ཕྱག་
 འཚོལ་བདུད་པས་བཤྱི་བྱིན་གྱིས་བསམ་པར། འདི་དག་བདག་ལ་འདུད་ན་སྦྱབས་
 གལ་འོང་སྦྱས་ནས་རང་གནས་སུ་ལོག། དེ་ནས་བཙོམ་ལྷན་འདས་དབང་བོའི་
 ཕྱག་ན་བཞུགས་པ་དེས་འཛོགས་པ་སྦྱོབས་ལུས་པར་གཤེས་ནས་དེར་བྱིན། བྱིལ་བ་
 མེ་ཁས་ཀྱི་དྲིང་འཛོམ་ལ་ཞུགས་པས་སྐབས་མ་རྟེན་པར། ལྷོ་མས་པར་འཛོག།

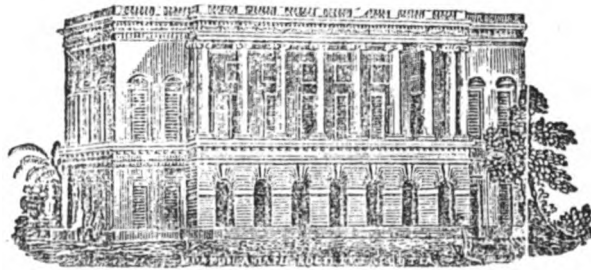

བལ་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང་། འཚོ་བ་དང་། འབད་བ་སོགས་མི་རིགས་པར་བསམ་
 ཅས། དྲི་ཟེའི་བུ་ཟུར་སྤྲུང་ལྡ་པ་ལ་བསྟོ་བྱིན་གྱིས་གུས་པས་སྦྱས་པ། བོད་དུ་ཅུ་འི་
 དུག་གོ་ཅན་ཤོད་ཀྱིས་གྱུད་སང་གི་སྦྱ་སྦྱར་པོས་གསོལ་བ་ཐོབ་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་
 པས། ཟུར་སྤྲུང་ལྡ་པས་སངས་གྱིས་ལ་བརྗོད་བསྟུགས་དང་བཅས་གྱུད་མང་གི་
 སྦྱ་དབངས་སྦྱར་པོས་གསོལ་བ་བདབ་པས། སངས་གྱིས་མེའམས་ཀྱི་སྦྱོམས་
 པར་འཛོག་ལས་བཞེངས་ཏེ་སྐབས་ཕྱེ་བས། བསྟོ་བྱིན་འཁོར་བཅས་ཕྱག་ནང་དུ་
 བཞུགས་ནས་ཞབས་ལ་བདད་པས་ཞབས་སེན་སྦྱི་པོར་རེག་པ་ཅས་གྱིས་མགོ་འི་
 མེན་དུ་ར་མེ་ལོང་ཕྱིས་པ་བཞེན་གསར་དུ་གསོས་ཤིང་ལྷུང་བ་ལས་ཐར་བས་ཚོས་
 གསུངས་ཤིང་། ཚོས་ཀྱི་མེག་དང་ལྡན་བཞེན་བདེན་པ་མཐོང་། དེའི་མཐུས་བསྟོ་
 བྱིན་ལྷུང་བ་ལས་ཐར་ནས་སྤར་བཞེན་རང་གནས་སུ་སྦྱར་ལ་ཁོད་ཅིང་ནམ་པ་ཀུན་དུ་
 སངས་གྱིས་ལ་གུས་ཤིང་སྐབས་སུ་འགོ་བར་བྱེད། དམ་པ་ནྟམས་ནི་ཕན་བདགས་
 བལ་བུ་ལོན་བཞེན་ལན་འཇལ་བ་ཡིན་པས། ཟུར་སྤྲུང་ལྡ་པ་ལ་དྲིན་བཟེའི་ཕྱིར་
 གཏུམ་བུ་རའི་བུ་མོ་མཛོས་མ་བྱིན་པར་གྱུར། དགོ་སྤོང་ནྟམས་ཀྱིས་དེའི་གྱོ་ཞུས་
 པས། སྤོན་གོང་ཁྱེར་མཛོས་ལྡན་དུ་གྱིལ་པོ་སྐལ་བཟང་ཞེས་པས་སངས་གྱིས་
 ལོག་པར་དད་སེལ་གྱི་སྐྱེ་གཏུང་ལ་མཚོད་ཏེན་བྱས་ཤིང་སྦྱོན་ལམ་བདབ་པས་བསྟོ་
 བྱིན་འདྲིར་སྦྱེས་པའོ་གསུངས་པས་འཁོར་ནྟམས་ཡི་རངས་ངོ། འདི་ཡང་འབྲས་
 བུའི་ཚོས་སྐོར་རོ། མཛོད་བསྟོ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། བསྟོ་བྱིན་ལྷུང་བའི་
 དོགས་བརྗོད། ལྷན་མོངས་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ།
 བདུན་ཅུ་ཅོ་བསྟོད་པོ།།

BIBLIOTHECA INDICA :
COLLECTION OF ORIENTAL WORKS

PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY OF BENGAL.
NEW SERIES, No. 845.

APPENDIX
TO
PAG-SAM 'THI SĪN

NOW FIRST EDITED
BY
ÇARAT CHANDRA DAS, C. I. E.,
ASSOCIATE MEMBER, AS. SOC., BENG.
FASCICULUS IV.

CALCUTTA :

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS,
AND PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY, 57, PARK STREET.

1894.

LIST OF BOOKS FOR SALE

AT THE LIBRARY OF THE

ASIATIC SOCIETY OF BENGAL,

No. 57, PARK STREET, CALCUTTA,

AND OBTAINABLE FROM

THE SOCIETY'S AGENTS, MESSRS. KEGAN PAUL, TRENCH,
TRÜBNER & CO., LD.

PATERNOSTER HOUSE, CHARING CROSS ROAD, LONDON, W. C., AND
MR. OTTO HARRASSOWITZ, BOOKSELLER, LEIPZIG, GERMANY.

Complete copies of those works marked with an asterisk * cannot be supplied—some
of the Fasciculi being out of stock.

BIBLIOTHECA INDICA.

Sanskrit Series.

Advaita Brahma Siddhi, (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	...	Rs.	1	8
*Agni Purāna, (Text) Fasc. 2-14 @ /6/ each	...	...	4	14
Aitareya Aranyaka of the Rig Veda, (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	...	...	1	14
Anu Bhāshyam, (Text) Fasc. 1-2	...	...	0	12
Aphorisms of Sāṅdilya, (English) Fasc. 1	...	...	0	6
Ashtasāhasrikā Prajāpāramitā, (Text) Fasc. 1-6 @ /6/ each	...	...	2	4
Aśvavaidyaka, (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	...	...	1	14
Avadāna Kalpalatā, (Sans. and Tibetan) Vol. I, Fasc. 1-4; Vol. II, Fasc. 1-2 @ 1/	...	...	6	0
*Bhāmati, (Text) Fasc. 2-8 @ /6/ each	...	...	2	10
Brahma Sūtra, (English) Fasc. 1	...	...	0	12
Brihaddevata (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	...	...	1	8
Brihadharma Purāna, (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	...	...	1	8
Brihadaranyaka Upanishad (English) Fasc. 2-3 @ /6/ each	...	...	0	12
Chaitandya-Chandrodanya Nāṭaka, (Text) Fasc. 2-3 @ /6/ each	...	...	0	12
*Chaturvarga Chintamani (Text) Vols. II, 1-25; III, Part I, Fasc. 1-18, Part II, Fasc. 1-9 @ /6/ each	...	...	19	8
*Chhāndogya Upanishad, (English) Fasc. 2	...	...	0	6
*Hindu Astronomy, (English) Fasc. 2-3 @ /6/ each	...	...	0	12
Kāla Mādhava, (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	...	...	1	8
Kātantra, (Text) Fasc. 1-6 @ /12/ each	...	...	4	8
Kathā Sarit Sāgara, (English) Fasc. 1-14 @ /12/ each	...	...	10	8
Kūrma Purana, (Text) Fasc. 1-9 @ /6/ each	...	...	3	6
*Lalita-Vistara, (Text) Fasc. 3-6 @ /6/ each	...	...	1	8
Ditto (English) Fasc. 1-3 @ /12/ each	...	...	2	4
Madāna Pārijāta, (Text) Fasc. 1-11 @ /6/ each...	...	...	4	2
Manutikā Sangraha, (Text) Fasc. 1-3 @ /6/ each	...	...	1	2
*Mārkaṇḍeya Purāna, (Text) Fasc. 4-7 @ /6/ each	...	...	1	8
Mārkaṇḍeya Purāna, (English) Fasc. 1-3 @ /12/ each	...	...	2	4
*Mīmāṃsā Darśana, (Text) Fasc. 3-19 @ /6/ each	...	...	6	6
Nārada Smṛiti, (Text) Fasc. 1-3 @ /6/	...	...	1	2
Nyayavārtika, (Text) Fasc. 1-2	...	...	0	12
*Nirukta, (Text) Vol. I, Fasc. 4-6; Vol. II, Fasc. 1-6; Vol. III, Fasc. 1-6; Vol. IV, Fasc. 1-8 @ /6/ each	...	...	8	10
*Nītisāra, or The Elements of Polity, By Kāmandaki, (Sans.) Fasc. 2-5 @ /6/ each	...	...	1	8
Nyayabindutika, (Text)	...	...	0	10
Nyāya Kusumājali Prakarana (Text) Vol. I, Fasc. 1-6; Vol. II, Fasc. 1-2 @ /6/ each	...	...	3	0
Parīśiṣṭa Purva, (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each...	...	...	1	14

LXXIX.

ཡམ་འདབ་བདུན་བཅུ་ཙོ་དགུ་བ།

དབང་ཚེན་སྲེའི་རྟོགས་བརྟེན་ནི།

བྱད་མེད་སློ་ཡི་སྲིན་མོ་ནམས་ཀྱིས་སློ་གྲོས་སྤངས་བྱས་ཤིང་། བདེ་བ་
 འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིད་ནི་ཞོར་ལ་ཞུགས་གྱུར་པ། སྲེས་བྱ་གང་ཞིག་རབ་ཞི་དང་
 བྲལ་ཞི་བར་མི་འགོད་པ། དེ་དེ་ངེས་པར་བྲལ་ལ་ཉོན་མོངས་དག་ཏུ་སྤྱང་བར་
 འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་ནི། མཉམ་ཡོད་དུ་བྲམ་ཟེའཚོ་བ་བདེ་ཞེས་པ། གཞོན་
 དུས་ཚེ་ཕྱིད་ཅམ་རིག་གཞུས་སོགས་ཡོན་ཏན་ལ་སྤྱད་ཅིང་། དེ་ནས་གསུམ་ཤིང་ཁ
 སྤྱུ་ཁྲ་བོར་གྱུར་ཚེ་མཛོའ་བའི་གཉེན་ནམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བདབ་སྟེ། བྱད་མེད་
 གཡོ་ལྷན་མ་ཞེས་ན་སོ་དར་བབས་ཤིན་ཏུ་མཛོས་པ་ཞིག་རྒྱང་མར་སྤྱངས། དེ་ནི་
 བྲམ་ཟེའི་བོ་ལ་ཡིད་ནམ་ཡང་མི་ཚགས་ཤིང་། བདག་པོ་བྱོད་ཞོར་མེད།
 གཡོ་ལྷན་མེད། བྱི་ལྷན་དང་མལ་ཆ་མེད། ད་བྱོད་སློམ་ལས་སྤུ་མ་སྤོད་ཞོར་འགྲུབ་
 པའི་བྲབས་མཛོད་ཟེར། མོ་རང་ཀུན་བོ་དང་འགོགས་ཤིང་ཡོངས་སྤོད་དོ། དེ་ནས་
 བྲམ་ཟེས་དབེན་པ་བོར་ནས་གོང་ཡུལ་དུ་ཞོར་འཚོལ་བར་ཕྱིན། མཐུར་པ་མཐུར་
 གྱི་མཚོའི་འགྲམ་དུ་གསེར་དང་གོས་སོགས་ཞོར་མང་པོ་བྲོམ་ནས་རང་ཡུལ་དུ་
 ཡོག་ཡོངས་པས། ཡུལ་དང་ཉེ་བའི་ནགས་སུ་ཚོམ་ཀུན་དང་འཕྲད་ནས་ཞོར་གང་
 ཡོད་འཕྲོགས། བྲམ་ཟེས་བསམ་པ། དཀའ་ལས་ཚེན་པོས་ཞོར་དེ་ཅམ་བརྟེན་
 ཀྱང་བདག་ནི་སྐལ་བ་དམན་བས་མི་ལམ་ལྟར་དེ་ནི་ཅེ་ཡང་མེད། ལག་སྟོང་དུ་
 ཕྱིན་ཀྱང་བྱད་མེད་དེས་ཞེ་སྲང་དང་ཚོག་ཚུབ་གྱི་འབར་བས་བཟོད་སྐྱགས་མེད།
 དེ་བས་འདིར་ཤིན་ཡེགས་སྐྱམ་ནས། ཤིང་སྤོང་གི་ཤུན་པས་སྐྱེ་བསྐྱེམས་ཉེ་ཚེ་

རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་།

བར་བཅོམ་པ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཐུགས་ཀྱིས་མཐུན་ཏེ་དེར་བྱོན་ནས། ཐག་
 བ་དགོལ་ཞིང་སྤྱོད་པའི་གཏོར་སྤངས་ནས་བྲམ་ཟེལ་གནང་བས་དགའ་ཞིང་བྱིས་
 དུ་སོང་ནས་ཞོར་ཕྱག་པར་གུར་ཀྱང། རྒྱང་མ་དེ་བྲམ་ཟེལ་ནས་ཡང་མག་བར་མི་
 བྱེད། གཞན་ཁོང་དུ་ཞུགས་པའི་བྱད་མེད་ཞོར་གྱིས་ཚོམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ནས་
 བྲམ་ཟེལ་བསམ་པ། འཁོར་བ་འདི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཞིང། རྒྱད་པར་དབུལ་འཕོངས་
 སྤྱུག་བསྐྱེལ། དེ་བས་ཀྱང་ཞོར་འཚོལ་བ་སྤྱུག་བསྐྱེལ། འབྱོར་ཀྱང་མི་སེམས་
 འཛིན་པ་སྤྱུག་བསྐྱེལ། བསམ་སྡེ་ཞི་བ་ཆགས་བྲལ་ལ་མོས་ཤིང། གྱུལ་བ་ལ་དང་
 རྣམ་གྱུལ་བྱེད་ཚལ་དུ་བྱིན་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དེའི་བསམ་པ་བག་ལ་ཉལ་
 བ་ཡོངས་སུ་མཐུན་ཏེ། མིན་པས་གདུང་བའི་ནད་ཀྱིས་ཟིན་པ་དེལ། བདུད་ཅི་ལྟ་
 བུའི་ཚོས་ཀྱིས་སྤྲོད་སྤུལ་བས། བྲམ་ཟེལ་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་རབ་དུ་བྱུང་ནས་
 དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པོ། དེལ་ལ་མཚན་ནས་དགོ་སྤོང་ཅོམས་ཀྱིས་སྡོན་གྱི་གྱུ་ཞུས་
 པས། བགའ་སྤུལ་པ། སྡོན་ལྟ་རྒྱ་སེར་གྱུལ་པོ་དབང་ཆེན་སྡེ་ཞེས་པ། ཐམས་
 ཅད་བྲམས་པས་སྦྱོང་བ། བྱོགས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ཅོམས་སྤྱོད་པས་ཚོམ་པར་མཛད་པ་
 ཞིག་བྱུང། རྣམས་ཤིག་གྱུལ་ཕྱན་གཞན་གྱི་དམག་བྱུང་བར་བཞོལ་ན་གསོད་པའི་
 ལས་སུ་གྱུར་དོགས་མ་འཐབ་པར་གྱུལ་སྤིད་སྦྱོས་བདང། གཅིག་ཕུར་གསང་ནས་
 རྣགས་སེབས་དུ་བྱོན། སྦྱོན་པོ་ཅོམས་ལ་གྱུལ་ཕྱན་དེས་ཞོར་བྱིན་པས་སྦྱོན་པོ་ངན་
 པ་ཅོམས་ཨ་གསར་གྱིས་གྱུལ་ཕྱན་གསར་པ་དེའི་གཡོག་བྱེད། དབང་ཆེན་སྡེ་
 གང་དགར་སྦྱར་བདང། དེ་ནས་སྦྱོང་ན་ཅོམས་གྱུལ་པོ་གསར་པ་དེས་ནད་དུ་མ་
 བདང་བ་མོ་བྱང་གི་སྦོ་བྱ་བསྐྱུངས་པས་དེ་དག་སྦྱོ་ནས། གསར་པ་མའི་ཚ་བས་
 གདུང་བའི་ཚོ། དབང་ཆེན་སྦྱོ་བའི་བསིལ་འོད་དྲན་ནས་བྱུང། ཞེས་སོགས་སྤྱུ་
 ལེན་ནོ། དེ་ཚོ་བྲམ་ཟེལ་ཀུའུ་ཤི་ཀ་ཞེས་དབུལ་པོ་ཞིག་གྱུལ་པོ་དབང་ཆེན་སྡེ་ལ་ཞོར་

སློང་དུ་འགོ་བཙུག་གསལ་སེབས་དུ་མཇལ་ནས་དེ་ལ་སྤྲིའི་ཙ་བའི་ཟས་ཞེས་པོས་
 མགོན་པུས་ཏེ་ཞི་དུལ་གྱི་གཏམ་དྲིས་པས། གྱུལ་པོ་དབང་ཆེན་སྡེ་ལ་ཞོར་སློང་དུ་
 སོ་བུང་སློར་འགོ་ཟེར། དེ་ནི་ང་ཡིན། མངའ་ཐང་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་རྩུལ་
 གསུངས་པས། བུམ་ཟེ་དེ་རང་གི་མགོ་ལ་རྩོ་རྩལ་ཅིང་དུན་མེད་དུ་གྱུལ། མངས་
 ལས་གྱུལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱན་ལ་ཅི་འདོད་པའི་ཞོར་ལྟར་བལ། བདག་བསོད་ནམས་
 དམན་པས་སྐལ་བ་མ་ཐོབས་དུ་གི་བ་དྲག་ཟེར། སྐལ་ལྷན་ཐུ་ཐུག་བདགས་པས།
 གྱུལ་པོས་ཁྱེད་དེ་ལྟར་མ་བྱེད་ཅིག། ངའི་ལྷས་འབྲས་བུ་མེད་མེད་པའི་ཤིང་སྐྱམ་
 ལྟ་བུ་འདྲིས་ཅི་བྱེད། ཁྱོད་ལ་ཞོར་འབྲུང་བའི་ཐབས་བྱའོ། ང་ཐག་པས་བཅིངས་
 ལ་དགའི་སར་འབྲིན་ནས་ཚོང་ཞིག། ང་གསོད་པའི་སྤྱིར་ཉོས་ནས་ཁྱོད་ལ་ཞོར་
 འོང་གསུངས། དེར་བུམ་ཟེས་གྱུལ་པོ་བཀྱིགས་ཏེ་འབྲིན་པས། གྱུལ་པོ་གསར་
 པ་དེས་ལོ་གྱུས་ཞིབ་དུ་ཐོས་པས། གྱུལ་པུན་དེ་ཚོས་གྱུལ་དབང་ཆེན་སྡེའི་སྤྱིང་
 ལྟོབས་ལ་རབ་དུ་མགུ་ཞིང་མཚོག་དུ་དད་པར་གྱུར་ཏེ་བུམ་ཟེ་ལ་ཞོར་མང་པོ་སྤྱིན།
 ཚོས་གྱུལ་དབང་ཆེན་སྡེ་ལ་རང་གི་གྱུལ་སྤིན་ཕྱིར་ཕུལ། མངའ་གསོལ་ཞིང་སྤྱི་
 པོས་བསྐྱར་རོ། དབང་ཆེན་སྡེ་དེ་ནི་ད་ལྟ་ང་ཡིན་ཅིང་དུས་ཀྱན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་
 ཕན་པ་སྐྱབས་པ་དེ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་ཚམས་བྱང་རྩལ་གྱི་སྤྱད་
 པ་སྤྱོད་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ངོ། འདི་ཡང་སྤྱིན་པའི་ཚོས་སློར་རོ། མཚན་བཀྱི་
 དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། དབང་ཆེན་སྡེའི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་
 ཚོངས་འགོག་གིན་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་དོན་དགུ་པའོ།

LXXX.

ཡལ་འདབ་གཞི་བཅུ་པ།

རབ་བཟང་གི་དྲིགས་བཞེད་ནི།

གདུངས་པར་གུར་ཀྱང་ཡིད་འབྱུང་མི་འབྱུར་ཞིང་། བསྐྱབ་པ་བརྒྱུད་པ་
 ཡིད་ཀྱང་ཕན་པར་བཞེད། གཞན་ལ་ཕན་པ་དགའ་ལ་ཆེར་ཞུགས་པ། དམ་པས་
 མཚོག་དུ་བདག་ཉིད་གདུང་བ་བཟོད། ཞེས་པའི་དོན་ནི། ལྷ་དབང་པོ་བཟྱ་བྱིན
 གྱིས། དྲི་ཟེའི་གྱུལ་པོ་རབ་དགའ་ཚོས་ལ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་དེའི་དུང་དུ་བྱིན་པར།
 རབ་དགས་མཚོད་པ་ཆེན་པོས་མཚོད་ཅིང་། དབང་པོས་སྐྱས་པ། རབ་དགའ་
 རང་རེ་སའི་ཕྱིང་དུ་ཚུར་ཤོག། ཟས་གཙང་སྐས་ལྷོན་པ་སངས་གྱིས་གྱིས་འགོ་བ་
 ཀུན་ལ་རབ་ཞིའི་ཚོས་ལྷོན་པས་འུ་ཅག་ཀྱང་ཉན་དུ་འགོ་བྱས་པར་རབ་དགས་
 བདག་ནི་གྱུད་མང་གི་སྐྱ་སྐྱོན་པོ་ལ་ཆགས་པས་ཚོས་ཉན་པས་སྐལ་བ་བྱེད་མི་ལུས་
 ཞེས་ཚོས་དོན་དུ་མི་གཉེར་བར་བཟྱ་བྱིན་ཡིད་ལྱུང་ཞིང་རང་གནས་སྤྱོད་ཅིང་། དེའི་
 ཚོ་རབ་བཟང་གུ་ཤེའི་དུང་གི་མཚོ་འབྲུམ་ལྷུ་དུམ་ལྷ་རའི་མེ་དོག་གི་ཚལ་དུ་སྤོམ་
 བཅོལ་གྱིས་གནས་ཤིང་། ཡང་བཟྱ་བྱིན་གྱིས་རབ་དགའ་ཚོས་ལ་བསྐྱལ་ཀྱང་
 ལོང་བཞིན་གྱུད་མང་ཆགས་པས་ཉན་དུ་མ་འདོད། དེའི་ཚོ་རབ་བཟང་གིས་ལྷུ་
 དུམ་ལྷ་རའི་མེ་དོག་རབ་དུ་གྱིས་པ་མཐོང་ནས་འདི་ནི་སངས་གྱིས་འཇིག་དེན་དུ་
 བྱིན་ནས་ཚོས་ལྷོན་པའམ། འཁྲིར་ལོས་བསྐྱར་གྱུལ་བྱིན་པལ་འབྱུང་གི། འདི་ནི་
 བདག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུའོ་སྐྱུ་མ་ཞིང་སྤོ་བ་དང་བཅས་དགའ་བཅོམ་ཐོབ། དེ་
 བས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་མཚན་པ་ལྷོན་དུ་ཉེ་བ་ན། བདག་
 གི་གདུལ་བུའི་ལྷགས་དྲི་ཟེ་རབ་དགའ་དང་། དགོ་སྤོང་རབ་བཟང་ཚམ་མོ་

དགོངས་ནས་རབ་དགའི་གནས་སུ་བྱོན། དེ་ཟེའི་གྲོལ་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཏུ་
 སྐྱལ་ནས་བེ་རྒྱུའི་དབྱུག་པ་ཅན་གྱི་དམངས་ལྷན་གྱི་འགྲུང་བས་རབ་དགའ་གྱི་དམངས་
 མང་ཡོངས་སུ་ཆད་ནས་དབའ་ལྷུ་ཞིང་ཁྱེངས་དྲེགས་འཛོམས་པར་ཚོས་བལྟན་
 ལྷན་གྱི་བཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ། དེ་ནས་ཀུ་ཤའི་གོང་དུ་མཐའ་མའི་གཟིམ་
 མལ་དུ་གཟིམས་པས། ལྷ་དུམ་ལྷ་རའི་མེ་དོག་ལྷོ་རྒྱུ་ཞིང་གིས་པ་མཐོང་
 ལས། རབ་བཟང་རྫོ་མ་བདེ་བར། བདག་གི་བསོད་ནམས་ཉམས་སམ་སྣམ་བར།
 ཚལ་གྱིས་ལྷ་མོས་སྐྱས་པ། རབ་བཟང་ཁྱོད་སྐྱུག་བལྟལ་མ་བུའ། ལྷ་དུམ་ལྷ་
 རའི་མེ་དོག་འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་མ་ཡིན། འདི་གྲོལ་བ་སྐྱུ་བལྟམས་
 པའི་དུས་སུ་འཁྱུངས། བྱང་རྩལ་བརྟེས་ནས་ད་ལྟའི་བར་བལྟན་པ་གྱིས་པས་མེ་
 དོག་རབ་དུ་གྲིས། ད་མེ་དོག་རྒྱུ་ཞིང་གིས་ནས་ཉམས་པ་འདི་གྲོལ་བ་མཐའ་མའི་
 གཟིམས་མལ་དུ་བྱུང་ནལས་འདའ་བའི་ལྷས་ཡིན་ནོ་ཟེར། དེ་ནས་རབ་བཟང་
 བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞལ་བལྟ་བར་འདོད་ནས་ཕྱིན་པས། ཀུན་དགའ་བོས་རབ་
 བཟང་ལ་སྐྱས་པ། ད་ལྷ་བཙོམ་ལྷན་འདས་སྐྱུ་ཤིན་དུ་བརྟེལ་བས་སྐྱུ་ལ་འང་མཇལ་
 བའི་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་བཀག་ཀྱང་། རབ་བཟང་གིས་སྐྱས་པ། ཀུན་དགའ་བོ་
 ང་གྲོལ་བའི་ཞལ་བལྟ་བར་འདོད་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚུབ་མོ་འདི་མ་མཛད་མཇལ་
 བའི་གོགས་མཛོད་ཟེར། ཀུན་དགའ་བོས། གྲོལ་བ་སྐྱུ་བརྟེལ་ནས་མཇལ་བའི་
 སྐབས་མེད་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གོ་མེད་རང་འདོད་འདི་སྐྱུ་བ་མི་རིགས་ཞེས་བཅོམ་
 ཀྱང་རབ་བཟང་གིས་ཡང་ཡང་མི་ཉན་པར་ནན་གྱིས་ཞུས། ཀུན་དགའ་བོས་ཡང་
 ཡང་ལོ་གྲོལ་བ་ཤད་ནས་གྲོལ་བའི་དུང་དུ་བཀག་པས། ད་དུང་མ་ཉན་པར་ནན་
 གྱིས་སྐྱས། དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་གྲོལ་བས་གསུང་ཚེན་བོས་རབ་བཟང་ནང་དུ་
 ཐོངས་ཤོག་གསུངས། རབ་བཟང་གིས་བཙོམ་ལྷན་འདས་སྐྱུ་རྒྱལས་འདའ་བར་

དགོངས་པ་འདི་འཇིག་རྟེན་ལྷན་པར་མཛད་པ་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། རབ་བཟང་
 འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དྲུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། ཚོས་བསྟན་པས་
 རབ་བཟང་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དེ། སངས་བྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་
 བའི་གོང་དུ་བདག་འཛི་བར་འཐད་དོ་སྟུང་ནས། སྐུལ་ཤུག་བཞེ་བ་བཞིན་ལྷས་
 བདང་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། དེར་ཕྱི་པ་དང་ནང་པ་གཉིས་རབ་བཟང་གི་
 སྐྱར་ལ་ཚོད་པ་སྐྱ་སྟེགས་པ་ནོམས་ཀྲིགས་འབྲེར་དེ་ལོག་སོང་། ཉང་པའི་དགོ་
 སློང་ནོམས་ཀྲིས་རབ་བཟང་གི་སྐྱར་མེ་ལ་བཞུ་ནས་མཚོད་རྟེན་བྱས་སོ། དེའི་ཕྱི་
 མཚན་ཞུས་པས། སྡོན་ལྷ་ར་རྒྱ་སིར་བྲས་ཟེ་མྱ་ངན་མེད་བྱ་བ་སངས་བྱིས་འོད་
 སྐྱང་སློག་ལྷར་བསྟེན་པ་ཞིག་བྱུང་། སངས་བྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་གོང་འཛི་བར་
 སྡོན་ལས་འདེབས། དེ་བཞིན་ལྷས་སྡོན་ལས་བསྐྱབ་པའི་ལས་ཀྱི་བདེན་ཚོག་དེ་
 ལྷར་ཡིན་ཞིང་། སྡོན་ང་རི་དྲགས་སྐྱ་སྟེགས་ནས་ཀྲུ་དང་བཅས་ངོན་པས་གཟེར་བ་ན།
 ངས་རི་དྲགས་བྱིངས་ནོམས་བྱིབ་ལ་འབྲེར་ནས་ཚུ་བོ་བསྐྱལ། བདག་ཉིད་ལ་
 ཚད་ནས་འཛི་ལ་ཐུག་པ་ན་རི་དྲགས་གཅིག་བདག་གི་སྡོན་དུ་ཚུ་བོ་བཞག། དེ་
 ཡང་རབ་བཟང་ངོ། ཞེས་གསུངས་པས། ཡང་དྲི་ཟ་རབ་དགའི་ཕྱོ་ཞུས་པས།
 སྡོན་སངས་བྱིས་འོད་སྐྱང་གི་སློབ་མ་དགོ་བསྟེན་སློབ་ཟུང་ཞེས་པ་ཞིག་སངས་
 བྱིས་དུང་དུ་བསྐྱབ་པའི་གནས་ཐོབ། དེས་དྲི་ཟ་ནོམས་བདེ་དགའ་དང་སྐྱུ་དབྱངས་
 ལྷན་པར་ཡིད་ཚགས་པས་སློབ་ཟུང་དེ་དྲི་ཟ་རབ་དགར་སྟེས། སྡོན་ལས་མཐའ་
 བཅོན་པས་ད་ལྷ་རབ་བཟང་དང་རབ་དགའ་བདག་གིས་ཞི་བ་ལ་བཀོད། སྡོན་
 གོང་འབྲེར་མཚོད་འོས་ཞེས་པ་ལྷའི་གོང་ལྷ་བྱ་ཞིག་དུ་བྱུལ་པོ་ནོམ་པར་བྱུལ་བ་
 ཞེས་དཔལ་ལྷན་བཤོ་བྱིན་ལྷ་བྱ་ཞིག་བྱུང་བ་མཚོད་སྟོན་ལ་བརྗོད་པ་ཞིག་བྱུང་།
 དེའི་སྟིང་སྟོབས་བདག་པའི་ཕྱིར་བཤོ་བྱིན་གྱིས་སེམས་ཅན་གདུག་པ་བཀྲེས་པ་

ཞིག་དུ་སྐྱེལ་ནས་ཤུགས་སྐྱེད་པས་གྱུ་ལ་པོས་རང་གི་ཤུགས་ཅན་བཅད་ནས་
 སྐྱེན། སྐྱར་བཤྱོ་བྱིན་རང་གཟུགས་བསྟན་ནས་གྱུ་ལ་པོ་ལ་ཉམ་ང་བ་དང་འགྲོད་པ་
 ཡོད་མེད་དྲིས་པས། བདག་ལ་འགྲོད་པ་སོགས་སེམས་ལ་ལུས་འབྲིག་མེད་པ་
 བདེན་ན་ལུས་གྱི་མ་ཚམས་གསོས་པར་གྱུར་ཅིག་ཞེས་བརྟུན་མ་གྱུར་བཞིན་
 གསོས་ནས་དཀར་མདངས་འོད་དང་ལྗན་པར་གྱུར་དོ། གྱུ་ལ་པོ་དེ་ནི་ད་ལྟ་ང་འོ་
 གསུངས། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཚོས་སྐོར་རོ། མཛོད་བཤྱོ་དཔག་བསམ་འབྲི་
 ཤིང་ལས། རབ་བཟང་གི་རྟོགས་བརྟུན། ལྷན་ཚེངས་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་
 གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་བཤྱོད་བཅུ་པའོ།

LXXXI.

ཡལ་འདབ་བཤྱོད་བཅུ་ཚྭ་ཅིག་ཅིག་པ།

གྱུའི་མཚོག་གི་རྟོགས་བརྟུན་ནི།

ལེགས་ཚོས་ཞིང་ལ་རབ་ཉུང་གང་བདབ་དང་། བྱས་ཤེས་དགོ་ལ་ཕན་པ་
 གང་བྱས་དང་། ཡོན་ཏན་དག་གིས་མཐོ་ལ་གང་བྱིན་པ། དེ་ནི་ལོ་མ་སྤོང་ལྷག་
 འཕེལ་བར་འགྲུར་ཞེས་པའི་དོན་ནི། བཅོམ་ལྗན་འདས་མཉམ་ཡོད་གྱུ་ལ་བྱེད་ཚལ་
 དུ་བཞུགས་ཤིང་། དགོ་སྟོང་ཚམས་ལ་གཏམ་གྱི་ཞེར་ལ་བཀའ་སྐྱེལ་པ། དགོ་
 སྟོང་དག་འཛིག་རྟེན་ན་རང་གིས་གང་སྤྱད་པའི་ཡོངས་སྤོད་ལ་འབྲས་བུ་མེད་ཅིང་།
 དག་བཅོམ་པ་སོགས་མཚོད་ཡུལ་ལ་གང་སྤུལ་བ་ལ་འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་ཡིན་དེ།
 བོང་བྱིར་པ་པའི་བྱ་པར་དོན་མཐུན་གྱི་ཚོང་པ་འགའ་གྱི་མཚོར་བྱིན་ནས་ཚན་དན་
 ས་མཚོག་སོགས་མང་པོ་སྤངས་ནས་ཚུར་འོང་བས་མི་འདོད་པའི་རྒྱུང་དྲག་པོས་

གཟིངས་ཞིག་པལ་ལྷན་པས་ཚང་པ་ལྷན་སྲོག་དང་བྲལ་ལ་ཉེ་བའི་ཚོ། དེད་
 དཔོན་བསོད་ནམས་སྲེ་ཞེས་པ་འདར་བཞིན་དུ་བསམ་པ། བདག་གི་བྱིས་དང་ཉེ་
 བའི་གནས་ན་དགོ་བརྟེན་ཚོས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་བྱ་བ་ཡོད། དེ་དག་དུ་གྱུ་འི་མཚོག་སྟོན་
 པ་སངས་གྱིས་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན། བདག་ཙམ་ཀྱང་དེ་ལ་སྐབས་པ་ལེགས་
 ལྷན་འདར་བའི་ངག་ལྷ་བ་ལྷིག་གིས་སྐྱས་པ། ཉམ་མཁུ་འཛིགས་པས་གཏུང་
 བའི་འགྲོ་ལ་སྐྱབས་པའི་དཔག་བསམ་སངས་གྱིས་གྱུ་འི་མཚོག་དག་བཅོམ་ཚེན་
 བོ་ལ་སྐབས་སུ་མཚོའོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་ཡིད་ལ་དྲན་པས། གྱུ་མཚོའི་རྣམས་དེ་དག་
 མཚོའི་ངོགས་སུ་བསྐྱལ་ནས་འཛིགས་པ་ལས་གོལ་བར་གྱུར་དོ། འཛིགས་ཚེན་
 དེ་ལས་གོལ་བ་ནས་བརྒྱང་དེ་དག་གྱུ་འི་མཚོག་སངས་གྱིས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་
 སྐབས་སུ་འགྲོའོ། དེ་ནས་གྱུ་ལ་པོ་རྒྱ་བ་སྣང་ཞེས་པས་ཅན་དན་ས་མཚོག་ཀྱན་དུ་
 འཚལ་ཞིན་དེད་དཔོན་ལ་དོང་ཅེ་འབྱུང་ཕྱག་བཞེ་སྣང་ནས་ཅན་དན་ས་མཚོག་ཉོ་
 བར། དེད་དཔོན་གྱིས་ཅན་དན་ཚལ་བ་ཅམ་མ་བཅོང་། གྱུ་འི་མཚོག་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྐྱལ་ཅན་དན་ས་མཚོག་གི་བྱུག་པ་དང་། གཙུག་ལག་དུ་དོ་འཕལ་
 དང་འཕྲིང་བས་བགྱན་པ་ཕྱལ། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་དེད་དཔོན་བསོད་ནམས་
 བདེ་ལྷན་དང་ཡན་ལག་རྒྱ་བ་ལྷར་དཀར་སིལ་འོད་དང་ལྷན་པར་གྱུར། གྱུ་མཚོར་
 གཟིངས་གཞིག་པའི་ཅན་དན་རྒྱུང་བ་མམས་ཅད་རང་གི་བྱིས་དང་ཉེ་བར་འོོན་
 པ་ཞིག་གི་ནང་ནས་འཕྱོན་པ་ཚོང་པ་ལྷན་ལ་བྱིན་ཞིང་ཅི་འདོད་རྒྱངས་ནས་དགོ་
 འདུན་ལྷན་ལ་འབྱལ་ཞིང་བསྟེན་བསྐྱར་གྱུ་ཚེན་པོ་བྱས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ས་
 བོན་རྒྱང་ཏུ་བདག་པས་དགོ་བའི་ལོ་འདབ་དཔག་མེད་གྱིས་ཤིང་བྱང་ཚུབ་ཀྱིས་
 འབྱས་བུ་མཚོག་དུ་སྟོན་པར་གྱུར་དོ། དེད་དཔོན་འདི་ཚོས་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་ནས་
 མཐར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཅན་དན་དཔལ་ཞེས་པར་འགྱུར་དོ་གསུངས་པས།

འཁོར་ཚམས་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ལས་ལ་ཇེས་སུ་ཡི་རངས་བར་གྱུར་དོ། འདི་ཡང་
འབྲས་བུའི་སྐོར་རོ། མཛད་བཤྱོད་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ཤྱིའི་མཚོག་གྱི་
དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། སྤྱོད་མཛད་འབྲོག་གོན་གྱིས་བ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་
བྱས་པ་ལྟེ། བྱ་གཞིག་པའོ།།

LXXXII.

ཡལ་འདབ་བཤྱོད་བཅུ་ཙེ་གཉིས་པ།

དབྱུང་བ་སྤོན་ལྷན་གྱིས་དོགས་བརྗོད་ནི།

འཇིག་རྟེན་པ་རེལ་སློབ་ལྷན་དོན་མེད་བྱ་ལ་ཆགས་པ་ཅི་སྤྲད་སྤྲུབས། བསོད་
ནམས་གང་རིགས་དེ་ནི་རང་གིས་བྱས་དེ་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་སྤྱོད་མ་ཡིན། གང་
གིས་སྤིག་པའི་ལས་ཚམས་མ་ལུས་རིགས་ནི་ཚམ་པར་སྤྲུང་ཞིང་དམན་ཉམས་
བྱེད། དེ་དག་མཚུངས་མེད་གདུག་པའི་བྱ་བ་ལ་མཁས་བྱ་ནི་དགའ་ཡིས་ཚམས་
པ་སྤྲུབས། ཞེས་པའི་དོན་ནི། བྱོང་བྱེད་མཉམ་ཡོད་དུ་བྱིས་བདག་ཐོས་པའི་གོ་
ཆ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱུ་མ་གྱུལ་བའི་བདེ་བྱ་བ་གཉིས་ལ་བྱ་སྤྲོད་པའི་གོ་ཆ་ཞེས་བྱ་
བ་ཞིག་བྱུང་། ཕ་མ་རིགས་མཐོ་བས་རིགས་བཤྱོད་ལ་ཕན་དུ་དེ་ནས་གཞུང་པར་
སྤྲུངས། དེ་ནས་པ་འདས་ཇེས་མས་སྤྱོད་བསྤིངས། བྱིས་ཚོས་ཀྱི་བྱོག་པོ་འཛེལ་
བ་ཞིག་དང་ཅེ་ཞིང་ལང་ཚོ་གྱིས་པས་སྤྲུང་པོ་ཆེ་ལྷགས་ཀྱས་མ་མཚུན་པ་བཞིན་
སྤྱོད་ལམ་མ་བཟུམ་པ་ཀུན་དུ་འབྲུམས་ཞིང་བྱོང་དུ་གྱུ་བས། ཁང་བཟང་ཞིག་གི་
ཅེ་ནས་བྱ་མོ་མཛེས་མ་ཞིག་གིས་བཟུ་བ་དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ཡིད་ཆགས་ཤིང་
འཛེལ་བའི་ཚམས་འགྲུར་གྱིས་བདེའ་སྤྲོ་ཚོགས་དང་། བྱ་མོ་དེ་མེད་ཀྱི་འཕངས་པ་

སྲིད་པའི་གོ་ཚའི་མགོ་ལ་ཕོག་པ་སོགས་གོགས་པོས་མཐོང་བས་བསམ་པར།
 འདི་ནི་མཚན་མོ་སྐྱལ་ལྟར་འབྲམས་ཚོ་གོང་བྱིས་པོ་གཡོན་ཅན་གཞུ་ལྟ་
 བྱས་གནོད་པའི་དྲུག་མདའ་ཕོག་ཉེན་འདུག་བསམ་མ་པོད་པར་ཡུལ་དུ་འོང་སྟེ་
 མ་ལ་དེ་དག་གི་ལོ་གྲིས་ཞིབ་དུ་བཤད། ཉེན་དེ་ལྟ་བུ་འདུག་པས་ཉེན་མོ་བདག་
 གིས་བསྐྱེད་སྲིད་ཀྱི། མཚན་མོ་མ་རང་གི་བསྐྱེད་སྲིད་ཞིག་སྐྱེས་སོ། དེ་ནས་མཚན་མོ་
 བྱེད་ཀྱིས་གྲིས་སྐྱེས་དུ་ཉལ། མས་སྐོ་འགག་དུ་ཉལ་བས་ནམ་ལ་བྱེད་འཕྲོད་བྱུང་
 བ། མས་མ་བཟང་བར་བསྐྱེད་སྲིད་པས་བྱེད་པས་མ་པར། བྱེད་མཚན་མ་དེ་དང་
 དུས་བཟུང་། བདག་གི་མི་ཉམ་པར་ཕྱིན་ནམ་འདིས་སྐྱེད་བཟང་ནས་བྱིས་ཚོས་གྲིས་
 ཤེས་མོད། དེས་ན་བདག་མཚན་མོ་དང་འགོགས་པའི་གོགས་མ་འདིས་བྱེད་པ་
 འདུག་སྐྱེས་ནས་རལ་གྱི་བྱིར་དེ་མའི་མགོ་བོ་བྲོགས་ནས་གསལ། བྱེད་པོ་དེའི་བྱིས་
 དུ་གཡེ་ཞུགས་པས་མོས་ཀྱང་བསྐྱེད་སྲིད་འདོད་ཡོན་གྱི་མགུ་བར་བྱས། དེ་ཚོ་
 མོ་ལ་ངོ་སོ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བདག་གི་མ་གསལ་པའི་གཏམ་བཤད་དར་ནས། སྲིག་
 ཅན་མ་གསོད་པའི་ལག་དམར་བ་འདི་དང་བདག་འགོགས་ཅུང་སྐྱེས་ནས་ཁང་
 པའི་བ་གས་གྱི་རྩེར་འཛོགས་དེ་སྐད་ཚེན་པོས་ཚོམ་ཀྱིན་པ་འདུག་ཅེས་སྐྱབས་
 པས། གོང་བྱིར་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཞེས་ཀྱི་དེད་པས་བྲོས་ལ་ཐར་ཅམ་བྱུང་། ལང་པར་
 བདག་བདག་གི་མ་ཚོམ་ཀྱིན་གྲིས་བསལ་དེ་ཞེས་ཕྱང་པོ་ཞེས་སྐྱེད་སྲིད་སྲིད། དེ་ནས་
 འགྲོད་དེ་བདག་དཔལ་བ་ལས་འགྲོ་ས་མེད་བསམ་ཅི་དྲག་དུ་གྱུར། དགོ་འདུན་
 ཞེས་སྲིག་པ་བཤགས་པའི་ཁ་དོན་མཚན་པ་ཐོས་ནས་བདག་ཀྱང་འདིར་འཇུག་
 གོ་སྐྱེས་གསོལ་བ་བཟུང་བས་དགོ་འདུན་ཞེས་ཀྱིས་དེ་རབ་དུ་བྱུང་། འགྲོད་པ་
 དྲག་པོས་ཁ་དོན་ལ་བརྩོན་པར་གྱུར། དེ་ནས་བཙོམ་ལྡན་འདས་དགོ་སྐྱོང་ཚོགས་
 ཀྱིས་དབྱུས་སུ་བཞུགས་དུས། དགོ་སྐྱོང་སྲིད་པའི་གོ་ཚོམ་སྐྱེ་བ་ལ་མཁམས་

ཤིང་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ཁོང་སྤུ་ཚུང་ཀྱང་། མ་གསོད་པའི་སྤྲི་མ་ཅན་འདི་སྤུས་རབ་དུ་
 བྱུང་། འདི་ནི་མནར་མེད་གྱི་དབྱེལ་བ་ཚ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་གསུངས། མཐར་
 དེ་ཚེདི་དུས་བྱས་མནར་མེད་དུ་སྐྱེས་ཤིང་། འོན་པ་ཀུན་དུ་ལྷན་ཚོད་ཅིང་དབྱེལ་
 སྤྱངས་འཛིགས་པ་འོས་སྤྲོད་ཀྱིས་ཐོ་བས་བདུང་ཞིང་ཞིབ་མོར་སྤུབས་པ་སོགས་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་ཚན་ཆེ་ལ་དོས་དྲག་ཡུན་རིང་བ་སྐྱོང་སྟེ། མཐར་རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཕན་
 ཡོན་གྱིས་གྱུལ་ཚེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྲོད་སྐྱེས་ནས་དར་དང་རིན་པོ་ཆེས་གྱུན་ཅིང་
 སངས་གྲུས་ལ་གྲུས་བས་དུང་དུ་སྤྲོད་ཀྱིས་ཉེ་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་ཚོས་ཉན་
 བས་བདེན་པ་ཐོང་བར་གྱུར་དོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུ་དེ་ཚོས་སྐོར་རོ། མཛད་བགྱི་
 དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། དབྱེལ་བ་སྤོན་ལྡན་དོགས་བརྗོད། ལྷན་སྐོངས་འབྲོག་
 ལོན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ། བྱ་གཉིས་པའོ།།

LXXXIII.

ཡལ་འདབ་བགྱིད་བཅུ་ཙེ་གསུམ་པ།

སྐྱ་གཅན་འཛིན་གྱིས་དོགས་བརྗོད་ནི།

མངལ་དུ་གནས་དང་སྐྱེ་དང་བྱིས་པ་དག་དང་ནི། དར་བབས་དེ་ནས་དལ་
 གྱིས་གོ་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་གྱུར་པ། སྐྱེ་བོ་མཚུངས་མེད་དུས་ཀྱིས་སྤྱང་བོས་ཕྱུང་
 བ་དག་གི་ནི། ལས་སྐྱུད་འདི་ནི་སེམས་སྐྱུད་ཚུལ་གྱིས་ངེས་པར་གཡོ་མི་འགྱུར།
 ཞེས་པའི་དོན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དགོས་པའི་འཁོར་དང་ཉི་མ་དེང་ཡིན། གྱུལ་
 བོ་སྐྱབ་དེ་བྱེད་སྐྱེ་ཅན་འཛིན་འདི་ཡིན། དེའི་ཚོ་དང་སྐོང་ཉི་མ་ཞེས་དུག་ཉན་
 མོངས་པར་བྱས་པའི་ལས་ཀྱིས་ལོ་དྲུག་མའི་མངལ་དུ་གནས་དགོས་པ་བྱུང་ངོ།

ཡང་བ་ཇི་མོ་བཟང་མོ་ཞེས་པ་ལ། བྱ་མོ་རི་དྲུགས་མོ་ཞེས་པ་མ་མད་གཉིས་
 བྲོང་བྲིར་ཕྱོགས་དཔག་ཚད་ཕྱེད་གཉིས་ཀྱི་སར། དར་བ་ཚོང་དུ་འགོ་བར།
 མ་གོད་མོ་ལྷས་གུད་པར་དར་བའི་སྒོད་བྱམ་པ་ཆེན་པོ་ཤིན་དུ་ལྷི་བ་བསྐྱར། བྱ་མོ་
 དར་བབས་ལྷས་ཤིད་བཟང་ཀྱང་བྱམ་པ་ཡང་བཀྲར། བྲོང་བྲིགས་དྲུག་གི་བར་དུ་
 མ་དེ་ངལ་དུབ་ཡི་ཆད་པ་བྱུང་བས། བྱ་མོ་དེ་གྲགས་འཛིན་མ་འདི་ཡིན་པས་ལོ་
 དྲུག་བྲིབ་ལྷོ་བར་ཉིན་མཚན་དུས་མེད་དུ་ཁྱར་དགོས་པ་བྱུང་ངོ་གསུངས་པས།
 ཡབ་ཟས་གཙང་དང་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་། སྤང་སྤངས་ལ་
 བརྩོན་པར་གྱུར་དོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཚོས་བསྐྱར་རོ། མཛད་བགྱིད་པག་
 བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། སྤྱི་ཅན་འཛིན་གྱི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། སྤྱི་ཚེས་
 འབྲོག་གོན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་གྲགས་པ་ལོ།།

LXXXIV.

ཡལ་འདབ་བགྱིད་བཅུ་ཚོ་བཞི་པ།

སྤང་རྩེའི་དབྱངས་ཀྱི་དོགས་བརྗོད་ནི།

ལང་གི་ལས་པའི་ཡིད་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ནི་ཀུན་དགའ་གཉེན་ལྷན་རིགས་
 པར་བྱེད། ལང་གི་མཐུ་ཡི་གུག་ལྷན་མས་ཀྱི་ཡང་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་ཐུན་པ་ཞི་
 པར་བྱེད། ལང་གི་བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་གྲངས་ཀྱིས་ཚོག་གི་ཚད་ཀྱིས་ལྷལ་
 དུ་མི་འགྱུར་བ། འགོ་བ་དུལ་བའི་མགོན་པོ་རབ་གྱིས་མཐུ་ལྷན་དེ་ཉིད་གཅིག་སུ་
 འབྱུང་བ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ནི། མཉམ་ཡོད་དུ་བྲིས་བདག་ཤིན་དུ་བརྟན་པ་དང་།
 རྒྱང་མ་མིག་བཟང་མ་ཞེས་པ་ལ། བྱ་མོ་ངོ་མཚར་ཅན་གཅིག་སྐྱེས། དེ་སྐྱེས་མ་

ཐག། སྤྱིན་འཇམ་པོ་ལས་དབྱངས་སྟུན་པ་སྒྲོག་ཅིང་། སྤྱང་རྩེ་དང་། མེ་དོག་དང་།
 རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་བབས། རྒྱུ་དེ་བྲི་དང་སྟུན་སོགས་རིན་པོ་ཆེས་གྲིན་པ་རང་
 གྲུབ་དུ་བྱུང་། མིང་ཡང་སྤྱང་རྩེའི་དབྱངས་སྟུ་བདགས། བྲིམ་ནང་ཐམས་ཅད་རིན་
 པོ་ཆེས་གང་བཞིན་བསྐྱོར། དེ་ཡར་ཙམ་ཡོངས་ནས་དེའི་བྲིམ་དུ་ཀུན་དགའ་བོ་
 བྱོན་པ་མཐོང་བས་དད་ཅིང་མོས་པས་སྟུ་ཡོང་གཡོ་ཞིང་རང་གི་ཕ་ལ་དེ་སྟུ་ཡིན།
 ཞི་ཞིང་དུལ་བ་ངོ་མཚར་ཙན་དེ་བྱུང་དུ་འཕགས་པ་འདུག་ཟེར། ཕ་ཡིན་དུ་བདེན་
 པས་སྦྱས་པ། དེ་ནི་སེམས་ཙན་ཀུན་ལ་བརྩེ་བའི་འཇིག་རྟེན་སྒྲོན་མེ་སངས་གྲིས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཉེ་གནས་ཡིན་བྱས་པས། དད་པ་རབ་དུ་གཡོས་བཞིན་ཀུན་
 དགའ་བོ་ལ་མཚོན་པ་ཆེན་པོ་བྱས་སོ། དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་དང་མཉམ་པོར་གྱུ་ཡ་
 བྱེད་ཚལ་དུ་ཕྱིན་ནས་སངས་གྲིས་མཚན་དང་དཔེ་བྱེད་ལྷན་པ་གསེར་གྱི་དལ་ལྷ་བྱ་
 ངོ་མཚར་མཚོག་དུ་འབར་བ་མཐོང་ནས་བྱུག་འཚལ་ཞིང་ཞབས་སེན་སྤྱི་བོར་
 སྤངས། གསོལ་བ་བདབ་ནས་རང་གི་ཕ་བྲིམ་དུ་སྦྱན་བྱངས། གྱུལ་བ་དགའ་འདུན་
 གྱི་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་མཚོན་པ་ཆེན་པོ་བྱས། དེ་དག་གཤེགས་རྗེས་གྲོང་
 རྒྱུར་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིན་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པས། དེ་དག་གི་བྲིམ་དུ་རིན་པོ་
 ཆེ་སོགས་ཤོར་ནྤམས་སོལ་བའི་སྤང་བོར་གྱུར། དེ་ཐོས་པས་སྤྱང་རྩེའི་དབྱངས་
 མ་དགའ་ནས་དེ་དག་ལ་སྦྱས་པ། བྱེད་ནྤམས་སྒྲོན་ཡང་བསོད་ནྤམས་མ་བསགས།
 ད་ལྟ་ཡང་དད་པ་མེད་པས་སངས་གྲིས་དགའ་འདུན་དང་བཅས་པ་མ་མཚོན་པས་
 ལན། ད་བདག་གི་མཐུན་ཀྱིན་སྦྱར་གྲིས་གྱུལ་བ་འཁོར་བཅས་མཚོན་ཅིག་ཟེར།
 གྲོང་ཁྱེར་གྲིས་སྐྱེ་བོ་ནྤམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགའ་འདུན་བཅས་མཚོན་
 པས་སོ་སོའི་བྲིམ་ནྤམས་རིན་པོ་ཆེས་གང་། དེ་ནས་སྤྱང་རྩེའི་དབྱངས་གྱུལ་བའི་
 བྱུང་དུ་རབ་དུ་བྱུང་། ཚོས་ཀྱི་ཚོས་པར་མཚན་ནས་དབེན་པའི་གནས་རི་བྲག་

མཚམས་སྲུ་གཙུག་ལག་ཁང་གྲས་པར་བཞུགས། དེར་འཁོར་མང་པོ་འདུས་ལྟེ་
 ཚོས་བསྟན་པས་ཀྱན་ཞི་དུལ་དག་བཅོམ་ཐོབ། དེའི་ཚེ་ནགས་མཐར་ཚོམ་ཀྱན་མང་
 པོ་གནས་པ་དུར་གྱི་ལྷ་གསོལ་བའི་ཕྱིར། དམར་མཚོད་བྱེད་པའི་ཡས་དྲགས་ལ་
 ཁས་སྒྲངས་པའི་མི་འཚོལ་དུ་ཡོང་ནས་རི་བྲག་གི་དགེ་འདུན་ རྣམས་ བཅེངས་དེ་
 ཁས་སྒྲངས་དྲིས་པར། དགེ་འདུན་གོན་རིམ་གྱིས་བདག་འཁྲིད་ལ་དགེ་སྦྱོང་གཞན་
 ལ་གཞོན་པ་མ་བྱེད་ཅིག་ཟེར། ལྷག་པར་སྦྱིང་སྦྱོབས་ལྡན་པ་སྤྱང་ཅིའི་དབྱངས་
 ཀྱིས་གཞན་ལ་མི་གཞོན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཁོ་ན་འཁྲིད་ཅིག་གསུང་བ་བཞེན་འཁྲིད་
 ལྟེ། དུར་སའི་གནས་དེ་འཛིགས་སྲུ་རྩང་བ་མ་དེ་དང་། རྩ་རྩའི་ཤ་ཁྲག་གི་གང་
 ཞིང་མི་མགོ་མང་པོའི་འཕྲེང་བས་འབྲུམས་རྣམས་བསྐྱོན་ཅིང་མི་ཁྲག་མང་པོས་
 ཕྱོགས་མཚམས་བྲབས་པ། སྤྱུ་མེད་མང་པོ་རང་གི་སྤྱི་སྦྱིང་ཁྲག་གིས་འཁོར་
 ཡུག་བྱེན་པ། དེར་སྤྱང་ཅིའི་དབྱངས་ལ་གོས་དྲགས་ཀྱི་མེ་དོག་བདགས་ནས།
 སྐྱུ་གསེར་གྱི་གཏན་པར་བྱིས་པ་ལྟ་བུ་ལས་གོས་རྣམས་བཤུས་པས། གོས་ཡང་
 ཡང་བྱང་བ་མདུན་དུ་སྤྱངས། སྤྱང་ཅིའི་དབྱངས་ཞུས་པ་དང་། སྐྱག་དངངས་དང་།
 དགའ་དང་མི་དགའི་སྤྱང་བ་མེད་པ་ དག་བཅོམ་ མཚོག་དུ་གྱུར་པ་ གཡོ་མེད་དུ་
 བཞུགས་པར། དུར་གྱི་ལྷ་མོ་འབྱུང་པོ་ལྟ་བུ་དང་བཅས་པས་ཚོམ་ཀྱན་ལྟ་བུ་
 པོ་རིངས་པར་བྱས་པས་མཚོན་ཆ་རྣམས་ ལག་ནས་བུལ་ཞིང་གཡོ་འབྱུལ་མ་ཐུབ་
 པར་ལུས་སོ། དེ་ནས་སྤྱང་ཅིའི་དབྱངས་ནས་མཁའ་ལ་འཕགས་ཤིང་དབུ་ལ་མི་
 དོག་གི་ཆར་བབས། དེ་དག་མཐོང་ནས་ཚོམ་ཀྱན་རྣམས་དད་ཅིང་གུས་པས་ཕྱག་
 འཚོལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་སྤྱང་ཡང་བསྟན་ལ་བཞུགས་ནས་མི་དགེ་སྦྱོང་ཞིང་དགེ་
 བསྐྱབས་པའི་ཚོས་བསྟན་པས་དེ་དག་རབ་དུ་བྱུང་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ། དེ་ནས་
 དག་བཅོམ་དེ་དག་དང་རི་བྲག་གི་དག་བཅོམ་ རྣམས་ དང་ལྡན་གཅིག་དུ་སྤྱང་ཅིའི་

དབྱངས་འཁོར་བཅས་གྱུ་ལྟེ་ཚལ་དུ་བྱོན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཞལ་ལ་
 བལ་ཞིང་ལྟེ་འབྱོར་པ་ཚེན་པོས་བདེ་གཤེགས་རབ་དུ་མཚོད། དེ་དག་ལ་ཟབ
 ཅིང་གྱེ་ཆེ་བའི་ཚོས་བསྟན་ཅིང་སྤང་ཅིའི་དབྱངས་ཚོས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་སྣོད་དུ་གྱུར་
 པ་ཐོས་ནས་ཕ་ཤིན་དུ་བདེན་པ་དགའ་ཞིང་དད་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་
 ཀྱི་པ་རྣོ་ལ་སྤྱི་བོས་བདུད་ཕྱེ་ཞུས་པས། དེ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བྱོད་མ་འོང་པ་ན
 ཀའང་པ་གང་བཀོད་པའི་སར་གསེར་གྱིས་པ་རྣོ་འབྲུངས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 པ་རྣོའི་མཚོག་ཅེས་པར་འགྱུར་རོ་གསུངས་པས། འཁོར་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་འགྱུ་
 བར་གྱུར་ཏོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཚོས་སྐོར་རོ། མཛེད་བགྱི་དཔག་བསམ་
 འབྲི་ཤིང་ལས། སྤང་ཅིའི་དབྱངས་ཀྱི་དྲིགས་བཞེད། ལྷན་མོངས་འབྲོག་གིན་
 བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ཕྱེ་གྲ་བཞི་བའོ།།

LXXXV.

ཡལ་འདབ་བགྱིད་བཅུ་ཙེ་ལྔ་པ།

ཕན་པ་འཚོལ་གྱི་དྲིགས་བཞེད་ནི།

ལང་གི་མིག་ལ་ཇེས་འབྲེལ་ཆགས་པའི་ནད། སྤང་བའི་རྒྱལ་ཏུ་སྦྱིང་ལ་
 རབ་བྱབས་དང་། ཡན་ལལ་ཀུན་ལ་བྱབ་པ་སྤིག་པའི་མཛོ། འཕྲོག་བྱེད་སྣན་པ་
 དེ་ལ་ཕྱག་འཚོལ་ལོ། ཞེས་པའི་དོན་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་གཏམ་
 གསུངས་ཇེས་ནགས་མཐར་བཞུགས་པ་ལ། དག་སྦྱོང་ལྷོས་ཀྱིས་ཞུས་པར།
 འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་འདྲིས་པའི་འཛེལ་ཤེས་ཚེན་པོ། སྤིང་པ་
 ལྷུག་བསྐལ་གྱི་ནད་ལ་དམ་ཚོས་བདུད་ཅིའི་སྣོད་གྱིས་ཐམས་ཅད་གསོ་བར་མཛེད་

བ། རྩུང་པར་འགོ་བ་ནད་པ་ནྟམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་མཚོག་དུ་བྱམས་པ་འདི་
 ལྟ་བུ་འོ་མཚར་ཆེ་ལགས་ཞུས་པས། བཀའ་སྤྱུལ་པ། དེ་བདེན། ང་ད་ལྟ་མ་ཟེང་
 སྟོན་ཡང་ནད་ཀྱི་གདུང་བ་ལ་ལྟག་པར་བརྩེ་བས་པན་པ་ཁོ་ན་འཚོལ་བ་ཡིན།
 སྟོན་གོང་བྱེད་ཤི་བའི་དབངས་ཞེས་པས། སྐྱུལ་པོ་ཤི་བེ་བྱ་བ་སྟོང་བ་ནྟམས་ལ་
 པ་མ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་། དེས་གོང་བྱེད་གྱི་ནད་པ་ནྟམས་གསོ་བར་བརྩོན་ཅིང་། ཉམ་
 ཞིག་ནད་པ་ཤིན་དུ་གསོ་དཀའ་བ་ཞིག་བྱུང་བར། སྐྱུལ་པོས་སྤྲན་པ་བསྐྱེ་ཐུག་
 བསགས་ནས་གསོ་བྱ་བཅུག་པས། སྤྲན་པ་ནྟམས་འདི་ནི་ཤིན་དུ་གསོ་དཀའ་འོ་
 འདི་ལ་གསོ་བའི་སྤྲན་ཀྱང་མི་འབྱོར་རོ་ཟེར། སྤྲན་ཅི་དགོས་དྲིས་པས། སྤྲེས་པ་
 ཉམས་ཁོ་བ་མ་མྱོང་བའི་མིའི་ཁྲག་དགོས་ཟེར། དེར་སྐྱུལ་པོས་འོ་ན་ཁོ་བ་མེད་
 པའི་མི་མེད་ཀྱི། ངས་སྤྲེས་པ་ནས་ཉམས་ཡང་ཁོ་བ་མྱོང་མ་ཟེང་། མ་སྤྲེས་གོང་
 མངལ་ན་ཡོད་དུས་མ་ཡང་ཁོ་བ་མ་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་ངའི་ཁྲག་གི་གསོས་
 ཤིག་གསུངས། ཀུན་གྱིས་བཀག་ཀྱང་མ་གསལ་པར་དབྱུངས་ཁྲག་གཏོན་ནས་
 ཉན་པ་དེ་ལ་རྒྱ་བ་དུག་གི་བར་དོག་དུ་ཁྲག་སྤྲིན་པས་ནད་པ་ནད་ལས་གོལ། སྐྱུལ་
 པོ་ཤིན་དུ་རིད་པར་གྱུར་ཀྱང་དགའ་བས་བསམ་པ་ཚོགས་པར་གྱུར། དེའི་ཚེ་སྐྱུལ་
 པོའི་བྱ་བ་ནད་པ་འཚོལ། ལས་དབང་གིས་གཞིགས་སྐྱམ་ནད་ཀྱིས་ཤིན་དུ་གཟེར་བ།
 སྤྲན་པ་སྟོང་གིས་མར་གྱི་སྟིང་པོ་གཅིག་དུ་བསྐྱུས་ཤིང་། བྱ་ཤང་ཤང་གི་ཁྲབ་རྩ་
 དང་སྦྱར་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་སྐྱབས་པའི་སྤྲན་མར་གྱིས་པན་པར་ཤེས་ནས།
 དེ་རྗེ་བཞིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཞུན་མར་དེ་སྐྱུལ་བུས་གསོལ་བར་བརྩོན་པའི་ཚེ།
 རང་སངས་གྱིས་ནད་དེ་ལྟ་བུས་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་ནས་སྤྲན་མར་སྤྲངས་པས། གཞན་
 ཉམས་ཀྱིས་སྤྲན་འདི་འབྱོར་བ་དཀོན་ཞིང་། ཡུན་དེ་ཙམ་དུ་སྐྱབས་པ་སྐྱུལ་བུའི་
 གསོལ་བ་ལས་གཞན་ལ་སྦྱར་བའི་སྐྱབས་མེད་ཞེས་ནན་གྱིས་ཞུས་ཀྱང་མ་གསལ་

དར། གཞན་ལ་ཕན་པ་བཤོལ་ནས་བདག་དོན་འགྲུབ་པ་མི་རིགས་གསུངས།
 ལྷན་མར་དེ་སྤྱོད་པས་རང་སངས་གྲིས་དེ་ནད་ལས་བྱོལ། རང་སངས་གྲིས་དེས་
 བདེན་ཚོག་སློན་ལས་གྲིས་གྲུལ་བྱ་ཡང་ནད་ལས་བྱོལ་ལོ་གསུངས། ཕན་པ་འཚོལ་
 དེ་ནིང་ལོ་གསུངས། དག་སློང་ནམས་གྲིས་དེ་ལྟ་བུ་རང་སངས་གྲིས་དང་གྲུལ་
 བྱ་དེ་གཉིས་ནད་ཀྱང་མཚུངས་པ། ལྷག་ཀྱང་འགྲིག་པ་སློན་གྲིས་ལས་ཅི་ཡིན་
 ལྷས་པས། སློན་ལྟར་རྒྱ་སིར་གྲུལ་བོ་ཚངས་སྤྱོད་ལ་བྱ་དགའ་བོ་དང་། ཉེར་
 དགའ་བྱ་བ་གཉིས་བྱང་། དགའ་བོ་གྲགས་པ་དགའ་ཞིང་ཉེར་དགའ་གྲུལ་སྲིད་
 ལ་དགའ་ཡང་། གྲུལ་སྲིད་ལྟ་བོ་དགའ་བོས་ཐོབ། ཉེར་དགའ་གྲུལ་སྲིད་མ་ཐོབ་
 པས་ཡི་ལྷག་ལྟེ། བོགས་པོ་སློན་བའི་བྱ། ཁ་གསལ་ཅན་བྱ་བ་ཡོད་པས་དེ་ལ་
 ལྷས་པ། བདག་གི་སྤྱ་བོ་ནི་གྲགས་པ་དང་གྲུལ་སྲིད་ལ་དབང་བསྐྱར། སློན་
 འབངས་ཀུན་གྲིས་སྤྱི་བོས་འདུད། བདག་ནི་ཀུན་གྲིས་སྤངས་ཞིང་གྲུལ་སྲིད་མེད།
 འདི་ལས་དབེན་པར་གི་བ་དགའ། རྩོད་ཀྱང་འདྲ་བས་རང་གཉིས་དབེན་པར་
 འགྲོ་ཞེས་སྣང་པས། སློན་བའི་བྱས་ཀྱིང་ལ་བདག་གི་ཕན་པ་སྐྱབས་པོ་ཞེས་
 བརྗོད་ནས། ཇི་སྲིད་བྱས་པས་གྲུལ་བོ་སྤྱ་བོ་ལག་པ་ཉམས་ནས་གྲུལ་
 སྲིད་མ་འཁྱོངས་པས་ལྟ་བོ་ཉེར་དགའ་ལ་གྲུལ་སྲིད་གཏང་། དེར་ཉེར་དགས་
 བོགས་པོ་སློན་བའི་བྱ་མདུན་ན་འདོན་གྱི་གོ་སར་བཀོད། དེ་ནས་སྤྱ་བོ་ལག་པ་
 ཉམས་པ་མཁའ་བ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་ནས་ཉེར་དགའ་གི་དུ་འགྲོད་ཏེ་སློན་བའི་བྱ་
 ལ་སྐྱས་པ། བདག་གི་སྤྱ་བོ་ལ་མི་མཚནས་པ་སྲིག་པའི་ལས་འདི་ལྟ་བུ་རབ་དུ་
 འགྲོད་དོ་བྱས་པས། ཁོ་ན་རེ། བདག་ཀྱང་རབ་དུ་འགྲོད་དོ་ཟེར། དེས་ཕན་
 པའི་ཇི་སྲིད་བྱས་པས་སྤྱ་བོ་ལ་ལག་སྐྱར་བཞིན་གསོས། ཁོང་དཔོན་གཡོག་
 གིས་གྲུལ་སྲིད་ཀྱང་སྤྱ་བོ་ལ་སྤུལ། གཉིས་བོས་རང་སངས་གྲིས་ལ་མཚོད་པ་

དོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འབྲི་གིང་།

ཆེན་པོ་བྱས། གྱུ་ལ་པའི་བྱ་ཉར་དགའ་ཕན་པ་འཚོལ་དུ་སྐྱེས། ལྷོན་བྱ་རང་སངས་
 གྱིས་སྐྱེས། ཐོག་མར་གཞན་ལ་འཚེ་བས་ནད་ཀྱང་མཚུངས་ལ་རྗེས་སྐྱེ་འགྲོད་
 ཅིང་བཤགས་པས་སྐབས་དང་འགྲིག་ལ་མཉམ་དུ་གསོས་པར་གྱུར་ཏེ་གསུངས་
 པས། འཁོར་ཤིངས་དག་དང་མི་དགའི་བསམ་སྦྱོར་ལ་སྤང་བྱངས་མཁམས་པར་
 གྱུར་ཏེ། འདི་ཡང་སྤྱིན་པའི་ཚོས་སྐོར་རོ། མཚན་བཟྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་གིང་
 ལས། ཕན་པ་འཚོལ་གྱི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་སྐྱོངས་འབྲུག་གིན་བྱིས་
 པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་གྲ་ལྟེ་ལོ།

LXXXVI.

ཡལ་འདབ་བཟྱད་བཅུ་ཙ་དུག་པ།

བྱ་སྤོག་གི་གྱི་དོགས་བརྗོད་ནི།

ཚོས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་རིག་པ་གང་གི་མཚོན་བྱ་ཤིངས་ལ་དུལ་བར་གོན་རིམ་
 གྱིས། མཚོན་བྱའི་ཚོགས་ལ་རབ་འདུད་དུལ་བས་ཕྱག་བྱེད་དེ་དག་མཐོ་བ་ཐོབ་
 པར་འགྱུར། གོགས་པས་འཕྱར་ལས་སློབ་གྲོས་ཤིངས་པར་མ་བསྐྱམས་སྐྱོངས་ལས་
 འོག་དུ་འགྲོ་བྱེད་ཅིང་། གོན་འདས་ཤིངས་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་དང་པ་རོལ་དེ་ཡང་
 དག་དུ་མྱ་ངན་བཅས། ཞེས་པའི་དོན་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། དག་སྦྱོང་
 ཤིངས་གོན་རིམ་གྱིས་ཕྱག་དང་ཞེས་བསྐྱར་བཟྱ་བྱ་བ་ནི་ཚོས་ཀྱིས་སྦྱོད་ལམ་
 ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་རིམ་གྱིས་གོན་རིམ་ལ་དེ་ལྟར་བྱའོ། ལྷོན་ལྟར་རྒྱ་སིར་
 གྱུ་ལ་པོ་ཚངས་སྤྱིན་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་ཞིང་། བྱོང་བྱེད་ཤིངས་བདེ་ཞིང་ཚོས་ཀྱིས་
 འགྲོར་བ་གྱིས་པར་གྱུར་བ་ནི། བགས་མཐའ་ཞིག་ན་སྤོག་ཆགས་འཛེལ་བ་བཞི་

གནས་ཏེ། བྱ་སྤྱོད་པ་དང་། རི་བོང་དང་། སྤྱི་ལུ་དང་། སྤྱི་ལུ་ཆེན་ཏེ་བཞིའོ། དེ་དག་
 བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཐུས་ཏུ་ཅག་གོན་རིམ་གྱིས་བསྐྱར་བ་ལ་གོན་གཞོན་ཇི་ལྟར་
 ཤེས་ཅེས་སློབ་སྦྱར་བས། ཏུ་གོ་དོའི་སྤོང་པོ་ཆེ་བ་འདབས་མ་ཏུལ་པོ་ཞིག་ལ་
 ཚད་བྱས་པས། སྤྱི་ལུ་ཆེན་ན་རེ་ཤིང་འདྲིའི་འདབས་མ་གསར་པའི་དུས་ངའི་
 ལུས་དཔང་མཉམ་པ་དྲན་ཟེར། སྤྱི་ལུ་སྤྱོད་པ་ཀྱང་དྲན་དུས་ཤིང་འདི་ཆུང་བ་
 བདག་ལུས་དང་མཉམ་ཟེར། རི་བོང་གི་འདི་བདག་དྲན་དུས་འདབས་མ་གཉིས་པ་
 མོར་ལྡོ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེལ་བ་མངར་པོ་ཆགས་པ་བདག་གི་རྩོད་ཟེར། བྱ་སྤྱོད་པ་ན་
 རེ་ཤིང་འདི་འབྲས་བུ་ས་ལ་ཡོད་པའི་སྤོང་དུ་བདག་གི་གཅི་བ་དོར་བ་ལ་དེ་ན་ནས་
 སྤྱི་ལུ་སྤོང་ཟེར། དེ་ནམས་ཀྱིས་གོན་གཞོན་གོ་རིམ་ཤེས་ནས་གོན་རིམ་ལ་གཞོན་རིམ་
 གྱིས་ཞེས་དང་བསྟེན་བསྐྱར་གསུང་འདྲུང་ཆེན་པོ་བྱེད་ཅིང་། བྱ་སྤྱོད་པས་བསྐྱོབ་བས།
 སྤྱོད་པ་ཚེད་པ་དང་། ཀྱུ་བ་དང་། འགྲོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྩོན་སྤྱོད་པ་དང་། ཤིང་
 འབྲས་སྐྱར་པོ་ཟ་བ་ནམས་སྤངས་ནས་བསྐྱབ་པའི་གནས་བསྐྱངས། དེའི་མཐུས་
 སྤྱི་ལུ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཆར་བབས། ས་ལས་ལོ་དོག་འབྲས་བུ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོགས་པ་བྱུང་
 བས་ཡུལ་བྱོགས་བདེ་སྤྱོད་དཔལ་འབྱོར་ལྡན་པར་གྱུར་དོ། དེའི་ཚོ་གྱུ་པོ་ཚངས་
 སྤྱི་ལུ་བསམ་པར་འདི་དག་ངའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུའོ་སྤྱོད་ནས་ཁེངས་དེགས་
 སྤྱི་ལུ་པར། དྲང་སྤོང་མངོན་ཤེས་ཅན་གཅིག་གིས། འདི་ནི་གྱུ་པོ་པོའི་མཐུ་མ་ཡིན།
 བགས་ཚལ་ན་སྤྱི་ལུ། སྤྱི་ལུ་ཆེན། རི་བོང་། བྱ་སྤྱོད་པ་ནམས་གོན་རིམ་མཚོན་
 ཅིང་ཚོས་ཀྱི་སྤོང་ལམ་སྤོང་བ་འདུག། དེའི་མཐུའོ་ཞེས་ཐོས་ནས་ཡ་མཚན་པས།
 གྱུ་པོ་པོ་བཙན་མོ་སྤོང་འབངས་དང་བཅས་པ་བཟུ་བྱ་བྱེད་པས། ཇི་བཞིན་མཐོང་
 བས་མཚོག་དུ་དང་ཅིང་མི་ནམས་ཀྱང་གོན་རིམ་ལ་ཞེས་དང་གསུང་པའི་བསྐྱར་སྤྱོད་
 ལ་མཁུས་པར་གྱུར་དོ། སྤྱོད་པ་དེ་ནི་ངའོ། རི་བོང་ལྷ་རིའི་བྱ། སྤྱི་ལུ་མོ་འགལ་བུ།

དོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་།

སྤང་ཚེན་ཀུན་དགའ་བོ་ཡིན་གསུངས་པས། ལམ་རིམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བརྟེན་ནས་
 བསྟོར་སོགས་བསྐྱབ་པའི་ལན་ལ་བརྗོད་པར་གྱུར་དོ། འདི་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
 ཚོས་སྐོར་རོ། མཚན་བརྗོད་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། བྱ་སྤྲོད་པའི་དོགས་
 བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་སྐྱོང་ལ་འབྲོག་གོན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་
 ལྟ་བུ་དུག་པའོ།།

LXXXVII.

ཡལ་འདབ་བརྗོད་བཅུ་ཙུ་བདུན་པ།

བདུ་ཅན་གྱིས་དོགས་བརྗོད་ནི།

གང་ཞིག་གཡོ་དང་ཡོངས་ཁབ་དྲེགས་པ་མི་བཟད་གང་ཡང་གཏུག་པ་ལྷོས་
 བས་བཅས། གང་ཡང་འིན་དུ་བྲག་རི་ནག་པོ་བརྟེན་པ་བཅོས་པ་ཚེར་གནས་
 བརྟེན་པ་དང་། གང་དག་གཞན་ཡང་བཟོད་དཀའ་དུག་ལྷོས་པས་ལ་བར་གཅིག་དུ་
 བྲས་པ་དེ་དག་གི། ཚོག་ཚུབ་དུག་གི་རྩོམ་ཉིད་ལ་ཆ་དང་དབེར་ཡང་མཚུངས་
 སར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་དོན། མཉམ་ཡོད་དུ་བྱིས་བདག་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
 བྱ་བརྗོད་ཅན་གྱིས་བདུ་བདུ་ལ་དང་ལྷན་པ། ཞི་བ། དུལ་བ། ཚོས་དང་།
 དམ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་སྐྱེས་ལས་ཚོ་གྲིས་པ་
 དང་ཆགས་བྲལ་ལ་ལོས་པས། དགོ་སྤོང་ཉེ་སྤོང་དུ་རབ་དུ་བྱུང་། འདུལ་བ་
 ལ་བརྗོད་ཅིང་ལྷུང་ཟེན་དང་ཚོས་གོས་ལྷན་པས་སྐབས་ཤིག་བསྐྱེད་སྐྱེས་ལ་གྱིན་
 ཚོ། ལྷུངས་དང་སྐྱེད་ཚམ་དང་གཟུགས་ལག་ཁབ་སོགས་སུ་གྱུ་ཞིང་གཅིག་བྱ་བཅོས་
 བརྗོད་གི་གྲོང་དུ་སོང་བས། དགོ་སྤོང་གསར་པར་སོང་མི་སེམས་པ་སྤྲོད་ཚོང་མ་

ལྷ་བའི་རི་མོ་ཞེས་པའི་ཁང་པའི་འབྲུགས་སུ་བཞུགས་པས། ལྷ་ཚོང་མས་
 མཐོང་ནས་དག་སློང་དེ་ལྷན་དུ་མཛོམས་པ། ཡང་ཚོ་དར་བ། བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་
 མཐོང་ནས་ཡིད་རབ་དུ་ཆགས་པས་སྦྱས་པ། བྱིད་ནི་ནསོ་དང་ཡང་ཚོ་གྲིས་པ་
 འདི་ལྟ་བུ་འཕག་དུ་ལྷུང་བཟེད་འཛིན་པ་མི་རིགས། ཆགས་བྲལ་དེ་ནི་གོ་དཔོན་
 འོས། བདག་ནི་ཡང་ཚོ་དང་ལྷན་འདྲེས་འབྲེལ་གྱིས་མོན། ཆགས་པས་རབ་དུ་གདུངས་
 པས། བྱ་བྱ་གཉིས་འགྲོགས་པའི་འོས་སུ་འདུག། ཅེས་མཛོམས་པའི་རྒྱུ་མིག་
 དང་པད་འདབ་ལྟ་བུའི་མཚུ་སྟོན་དང་། བྱུར་བྱུས་བྱུགས་འདྲ་དམར་མེར་ལྷ་
 འབྲུང་བལྟན་ནས་བསྐྱེད་པ་ལ། མ་གཅིག་བདག་ནི་བལྟན་པ་སྦྱང་པའི་ལས་མི་བྱེད་
 བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་བསོད་སྟོབས་ཀྱི་རི་བ་མེད་པར་ཕྱིར་བྱོན་དེར་སྦྱང་ཚོང་
 མས། ལྷ་ཚོང་མ་གཏུ་མ་མོ་འོད་ལྡན་མ་ཞེས་བྱ་བ་རིགས་སྒྲགས་ཀྱི་སྟོར་བ་
 ཟབ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལོས་ནས་ཟས་མོར་གྱི་མག་བར་བྱས། ལོ་གྲུས་ཞིབ་དུ་བཤད་
 པས། གཏུ་མ་མོས་སྒྲགས་དང་། ཇིས་དང་འབྲུལ་འཁོར་དང་བཅས་པས་འགྲུགས་
 པའི་དབང་བསྐྱེད་བྱས་པས། བསྐྱེད་པ་དབང་མེད་པར་སྦྱང་ཚོང་མའི་མདུན་
 དུ་བྱུང་ནས། བདག་ཅི་བྱེད་ཟེར། གཏུ་མ་མོས་སྦྱས་པ། འཁྲུང་ཡང་ན་སྦྱང་ཚོང་
 མ་ལྷ་བའི་བཞེན་རས་འདྲ་བ་འདི་དང་འགྲོགས་ཤིག། ཡང་ན་མེད་པུང་འདི་ལ་
 ཚོངས་ཞིག། ཅེས་བཛོད་པས། བསྐྱེད་པའི་གྲིས་བདག་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ལྷག་
 པའི་གྱིན་མེད། ཆགས་པའི་མེ་ལ་ཚོངས་ན་སྦྱི་བ་བཞུ་སྒྲགས་མང་པོར་ཀུན་དུ་
 བསྐྱེད། བསྐྱེད་པའི་མེ་ལ་ཚོངས་ཀྱང་སྦྱི་བ་འདི་ཅེས་སྦྱི། ཞེས་བཛོད་ནས་གོས་
 ཕྱང་སྦྱི་མེ་དབྱུང་ཆེན་པོ་འདུག་པ་དེ་ལ་ཚོངས་པར་བཅོམས་པས། གཏུ་མ་མོ་དང་
 ལྷ་ཚོང་མ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་དུ་བྱུར་ཅིང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ནས་དེ་ལ་ཚོས་
 རྩ་ཅིང་རབ་དུ་བྱུང་ནས་དག་བཅོམ་ཐོབ། དེ་ནས་བསྐྱེད་པའི་དག་བཅོམ་ཐོབ།

གྱིལ་བྱེད་ཚལ་དུ་སྟོན་པའི་དུང་དུ་སོང་ནས་ཞབས་ལ་འདུད་ཅིང་། དགོ་སྤོང་རྣམས་
 ལ་རང་གི་གཏམ་བཤད་པས་ཀུན་ལ་མཚན་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གྱུ་ཞུས་
 བས། སྤོན་སངས་གྱིས་འོད་སྤུང་གི་བཟུན་པ་ལ་བྱིས་བདག་བཤེས་གཉེན་ཞེས་
 པ་རབ་དུ་བྱུང་། དེའི་རྒྱུང་མ་དགའ་མོ་དང་རབ་དགའ་མོ་དང་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱང་
 རབ་དུ་བྱུང་། དེ་རྣམས་རྩལ་བྲིམས་ཀྱི་བདུལ་ཞུགས་དང་ལྷན་པར་གུར་ཅིང་།
 གུལ་ལག་ཁང་དུ་གནས་པས་དགོ་སྤོང་མ་གཞན་ལ་ཚོག་ཅུབ་བཞེད་དེ། གཅིག
 གི་གཏམ་མོ་འདྲ་བཞེད་པས་ད་ལྟ་གཏམ་མོར་སྦྱེས། གཅིག་གི་སྦྱང་ཚོང་མ་འདྲ་
 ཞེས་བཞེད་པས་ད་ལྟ་སྦྱང་ཚོང་མར་སྦྱེས། དེ་གཉིས་ཀ་སྤོན་རབ་དུ་བྱུང་བས་ད་
 ལྟ་གཉིས་ཀས་དགའ་བཅོམ་ཐོབ། བྲིས་བདག་བཤེས་གཉེན་རྩལ་བྲིམས་ཀྱི་བདུལ་
 ཞུགས་ལྷན་པས་ད་ལྟ་འང་རྣམ་དག་གཅོང་ཞིང་དགའ་བཅོམ་ཐོབ། བསྐྱེད་འདི་
 སྦྱོར་བ་གཞན་ཡང་མེད་ཤིང་ཞེས་པར་གུར་དུས་མེད་ཤིང་གི་ཚོགས་སྦྱོན་པས་སྦྱོར་
 ཀུན་མགུ་བ་དང་། རང་སངས་གྱིས་བདུ་དང་། ལྷུ་དུལ་དང་། ཀུ་ར་སོགས་མེ
 དོག་གིས་གཏོར་ཞིང་། ལོས་ཀྱིས་གཏོགས་ཤིང་མཚོད། དེའི་མཐུས་ད་ལྟ་བུ་
 ལྟར་མཛོས་ཤིང་རྩལ་བྲིམས་གཅོང་བ། ལྷའི་དྲི་བཟང་འཕུལ་བ། ངའི་བཟུན་པ་
 ལ་འོས་པ་འདི་ལྟ་བུར་གུར་དོ་ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་རྣམས་དགའ་མགུ
 ཡི་རངས་ངོ་། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཚོས་སྐོར་རོ། མཚོན་བགྱི་དཔག་བསམ་
 འབྲི་ཤིང་ལས། བསྐྱེད་ཀྱི་དོགས་ཞེད། ལྷན་ཚོངས་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་
 ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་བྱ་བ་དུན་པའོ།།

LXXXVIII.

ཡལ་འདབ་བཤྱིད་ཅུ་ཙེ་བཤྱིད་པ།

ནག་པ་སྤང་པོའི་བདེན་གྱི་དོགས་བརྗོད་ནི།

ཤིན་དུ་དྲག་པོའི་འདུལ་བ་མཐོང་ནས་འཕྲོག་ཅིང་ཞི་བ་ངེས་པར་བརྗོད་མི་
 བྱེད། ལྷུང་བར་ཡིད་དགའ་ཁ་བ་དང་མཚུངས་མཆུག་དུ་བསྐྱེག་པར་བརྗོད་པའི་
 ལས་དག་བྱེད། བྱ་མིན་དག་ལ་འཛིགས་བདང་སློ་གྲོས་རབ་འཇུག་འཁོར་བའི་
 བྲོགས་མོ་བྱུང་མེད་གྱི། མི་ལམ་དག་དང་མཚུངས་པའི་ནོམ་འཕྲུལ་མཚན་ཉིད་
 འདི་དག་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འཛིན། ཞེས་པ་ནི། ཤྱིལ་པོའི་ཁབ་དུ་ཤྱིལ་པོ་
 གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོའི་སྤང་པོའི་སྤྱིང་བ། སྤང་ཆེན་བདེན་ཞེས་པའི་བྱ་ནག་པ་
 ཞེས་པ་ཤྱིལ་པོའི་འབྱོར་པ་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་ལ། རྒྱང་མ་སྤངས་ཤིང་འདོད་
 ཡོན་ཆེ་ཡང་། ནག་པ་དེ་གཞིན་རྒྱ་ནས་ཆགས་བྲལ་ལ་མེས་པས་ཡོ་བྱུང་ནོམས་
 བོར་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བས། རྒྱང་མ་དེ་དཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྤྱོད་ལྡན་ཡང་བདག་
 བོས་བོར་བས་ལྷན་རིང་དུ་བསམ་པ་འབྲུགས་པར་གྱུར་ལ། ཇིས་སྤྱི་ནག་པ་སྤང་
 པོའི་བདེན་གྱི་བྱ་རང་གི་བྱིས་དུ་འོངས་པས། རྒྱང་མ་དེས་མཚོན་པ་བཟང་པོའི་
 མཐོན་གྱིས་མཉེས་པར་བྱས། འཛོལ་བའི་གཏམ་གྱིས་སློ་བྱིད་པས། དེས་བསམ་པ་
 གཞིན་རྒྱ་མ་འདི་ཤིན་དུ་མཛེས་ཤིང་ལང་ཚོ་དང་ལྡན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་གྱིས་ལྷུག་པ།
 བདག་ཀྱང་ན་སོ་དར་ཅིང་ཆགས་བྲལ་ཡིན་ཀྱང་། བདེན་པས་ནགས་སྤྱུ་དུ་བ་ན་བྱིས་
 ཤྱི་བདེ་བ་དྲན་ལ་འདི་ཡང་བསྐྱུ་མི་རིགས་བསམ་ཏེ་ཡིད་གཉིས་སྤྱུ་གྱུར་པ་ལ།
 རྒྱང་མས་བ་གས་གྱི་ཅེ་ནས་ཟས་སྤོད་གྱི་ཟངས་བོར་བས་སྤྱོད་པ་ནག་པ་ཡོད་གྱི་
 དངངས་སྐྱབ་པས་ཚོད་ལོངས་ཏེ། སྤྱོད་ཅེས་ལ་སྐྱབ་ན་བདག་གི་ཡིན་ལྷུགས་གྱི་

བཅའ་བཞུགས་ན་འདི་ཡིད་ཅེས་མི་འགྲུར་སྐྱམ་ནས་སྤྲོས་པ། བདག་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་
 ལྡན་ཡང་བདག་པོས་བོར་བའི་ཚུངས་ལ་སྐྱོ་བྱི་ཡང་སྤང། རང་གི་འཁོར་བལྟོག་
 འྲིས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྒྱས་པ་ཆེ་ཞིང། མགོ་བོའི་སྐྱེ་ནས་འདྲུ་ལ་ཁད། ཚུལ་འདི་ལྟ་
 བྱུང་བ་ཞིག་སྤྱི་བཞུགས་པས། དེ་བལྟོག་འཁོར་འྲིས་སྤྲོས་ནས། ཆགས་པ་
 དང། བཀྲི་སྤྲུག། ང་གྱུལ་ཕྱག་དོག་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་གྱིས་ནས་ཚོས་གོས་དང་སྤྱང་
 བཟེད་བོར་སྤྱེ་རལ་གྱི་ཕྱོགས་ནས་འཁོར་བལྟོག་འྲིས་གསོད་དུ་ཆས་པས། ཚུང་
 མས་ཟླ་ནས་སྤྲོས་པ་དེ་བསྐྱུངས། དེ་ནས་གྱུལ་བོས་སྤྱང་ཆེན་གྱིས་སྤྲོས་པ་བཞིན་
 བདད་པས་འབྱུང་བ་གྱིས་ཤིང་ཡོད་པ་ལ། དགོ་སྤོང་འྲིས་གོང་བྱིར་དུ་བསོད་
 སྤྲོས་སྤྱི་བཞུགས་སྤྱང་བོའི་བདེན་གྱིས་བྱ་ཞག་པོའི་སྤྱོད་ཚུལ་ངན་པ་མཐོང་ནས།
 བཅོས་ལྡན་འདས་ཞགས་ན་བཞུགས་པའི་དུང་དུ་ལོ་གྱིས་ལྷས་པས། དེ་ནི་དགོ་
 བའི་འབྲས་བུ་མ་སྤྲོད་པས་དབེན་པར་ལྷགས་ལ། སྤྲོས་ཡང་བྱིས་དུ་འཇུག་ཅིང་
 འདོད་དོན་ལ་ཞེན་པས་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་དྲན་པས་ལན། དེ་ཡང་བདེན་པས་
 དྲངས་ཚོ་དགོ་བའི་བག་ཆགས་སད་པར་ངེས་གསུངས་ཞིང། ཞག་པའི་བྱིས་དུ་
 ཐེབས་ནས་སྤྲོད་དོད་ཀྱིས་སྤྱི་ནང་གི་སྤྲོད་པའི་རབ་རིབ་གསལ་ཞིང་ཚོས་བསྐྱེད་
 པས། ཞག་པ་ཆགས་བྲལ་ཡང་དག་པ་གྱུད་ལ་སྤྲོས། དེ་རང་གི་གནས་སྤྱོད་
 ཐེབས་ཅིང་ཚོས་བསྐྱེད་པས་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་དག་བཅོས་པ་ཐོབ་པོ། དེ་དག་གི་
 སྤྱི་དགོ་སྤོང་འྲིས་ཀྱི་ལྷས་པས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ཞག་པ་འདི་སྤྱི་བཞུགས་རང་
 སངས་གྱུལ་ལ་དྲག་དུ་མཚོན་ཅིང་མཇུག་དུ་མཚོན་དེན་ཆེན་པོ་བྱས་པས་ངའི་བསྐྱེད་
 པ་ལ་ལྷགས་ཤིང་དག་བཅོས་ཐོབ། སྤྱི་བའི་སྤྲོད་པར་རྒྱ་སྤྱི་བའི་ཚངས་སྤྲོད་
 ལ་སྤྲོད་པོ་འཕྲོག་བྱེད་ཀྱིས་བྱིན་ཅེས་བྱ་བ་ལ་བྱུང་བྱོལ་བྱེད་བྱེད་དང། འཕྲོག་བྱེད་
 ཚེ་ཞེས་པ་རིག་པ་དང་འདྲུལ་བ་ལ་སྤྲོས་པ་གཉིས་བྱུང། གཉིས་ཀ་རབ་དུ་བྱུང་

ཞིང་དག་བཅོམ་པ་མངོན་ཤེས་ལྡན་དུ་གྱུར། སྤྱི་ལོ་སློན་འབངས་དང་དྲུང་སྤོང་
 སོགས་ཀུན་གྱིས་བསྐྱར་བཞིན་བཞུད་བསྐྱབས་སློགས་པར་བྱེད། དེའི་ཚེ་དྲུང་
 སྤོང་འཕྲོག་བྱེད་ཅེ་ནས་མཁའ་ནས་སྤྱི་ལོ་ཤིང་ཁང་པར་སོང་། དེ་ལ་སྤྱི་ལོ་པོ་རབ་
 དུ་དང་ཅིང་ཡུན་དུ་མཚོད། དེ་ནས་སྤྱི་ལོ་པོ་གཞན་དུ་དོན་གཉེར་ལ་འགོ་དུས། རང་
 གི་བྱ་མོ་མངོས་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ངའི་མཚོད་འོས་འདི་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཚོད་
 ཅིག་ཅེས་བསྐྱབས་བྱ་བྱས། དེ་ནས་བྱ་མོས་འདོད་ཡོན་ཀུན་གྱིས་རབ་དུ་མཚོད་
 ཅིང་སེམས་ཤིན་དུ་ཚགས་པར་གྱུར། དེ་གཉིས་འཛུལ་བས་འཆལ་བའི་ནྱ་
 འགྲུར་གྱི་སྤྱོད་ལས་མི་མངོས་པ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་ཀྱང་བརྗོད་མ་ལུས་པར་འདུག་
 པའི་ཚེ། སྤྱི་ལོ་ཤིང་པོ་དྲུང་དུ་འཁོར་ནས་དགའ་སྤོན་ཆེན་པོ་བྱས། ཁྱུང་པར་
 དྲུང་སྤོང་འཕྲོག་བྱེད་ཅེ་ལ་སྤྱི་ལོ་པོ་སྤོང་པོ་ལ་འོས་པའི་མཚོད་པ་ཆེན་པོས་
 མཚོད་ཅིང་མདུན་དུ་གནས་པ་ལ། དེ་གཉིས་སྤོན་དུ་སྤོད་པ་ངན་པ་ལ་གོམས་པའི་
 བག་ཆགས་ནི། སྤྱི་ལོ་ཤིང་པོ་སྤོང་དྲུང་སྤོང་ལ་ལག་བས་འཁྱུང་ཅིང་མཚུ་ཡིས་
 འོ་བྱེད། དྲུང་སྤོང་གིས་ཀྱང་བྱ་མོའི་ལུ་མ་ཉེད་པ་སོགས་ལང་ཤོར་གྱིས། བྱ་མོས་
 གསེར་གྱི་བྱ་མ་པའི་རྒྱས་དྲུང་སྤོང་གི་ལག་པ་བྲན་པ་ན། དྲུང་སྤོང་གིས་ལག་པ་
 བཀྱིངས་ནས་རྒྱར་ཤོག་ཅེས་དེའི་ལག་པ་ནས་བརྒྱང་བ། སྤྱི་ལོ་པོ་སྤོང་ནས་
 འཕྲལ་ལ་ཁྱོས་ཏེ་དང་པས་གུས་བསྐྱེན་མཚོད་པ་འདི། རྒྱལ་མ་ཡིན་པ་འདི་བྱེད་
 ན་འདི་ལ་ཆད་པ་གཅོད་དགོས་བསམ་པ། བྱ་མོས་ཡབ་ཀྱི་བཞིན་འགྲུར་བ་མཐོང་
 ནས་འཕྲལ་དུ་བརྗོད་སྐྱབས་པ། འདི་མགྲིན་པ་ཟས་ཀྱིས་འགགས་པ་ཡིན་པ་འདུག་
 ཞེས་མགུལ་ལ་རྒྱ་བྲན་པས། སྤྱི་ལོ་པོ་ཡིད་ཆེས་ནས་ལོག་ལྷ་ཞི་བར་གྱུར་ཏེ།
 དེ་ནས་འཕྲོག་བྱེད་ཅེ་ནས་མཁའ་འགོ་བར་བཅོམས་པས་བདུལ་ཞུགས་ཉམས་
 ནས་འགོ་མ་ཐུབ། དེའི་ཚེ་ཕུ་བོ་དྲུང་སྤོང་འཕྲོག་བྱེད་བྱས་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་རང་

གི་ལྷོ་ལྷོ་སྤྱུག་བསྐྱེད་བ་མཐོང་ནས་དེར་བྱོན་དེ་རང་གནས་སྤྱི་བྱིད་ནས་འོང་། དེས་
 བསམ་གཏན་བཞིའི་དྲིང་འཛིན་སོགས་བསྐྱོམ་བས་དག་བཅོམ་མངོན་ཤེས་ལྡན་དང་
 ལུན་པར་གྱུར། དེའི་དུས་ཀྱི་འཕྲོག་བྱེད་ཅེ་དེ་ད་ལྟ་སྤྲང་བོའི་བདེན་གྱི་བྱ་ཞག་པ་
 འདི་ཡིན། གྱུ་ལ་བོའི་བྱ་མོ་དེ་ཞག་པའི་རྒྱུང་མ་འདི་ཡིན། ལུ་བོ་འཕྲོག་བྱེད་བྱ་
 དེ་ད་ལྟ་དེ་ཡིན། དེ་དུས་ཀྱང་འཛེས་མས་བསྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ད་ལྟ་འང་
 ཞག་པ་དགའ་ཐུབ་ལས་ཕྱིར་བྱོགས། བྱིས་དུ་ཉམས་སྤྱི་འཆའ་བ་ལ། ངས་ཇིས་
 སྤྱི་བཟུང་སྟེ་བདེ་བ་ལ་བཀོད་ཅིང་ཞིབའི་བདུད་ཅི་ཐོབ་པ་འདི་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 བསྐྱེད་པས། འཁོར་ནིས་སྤྲང་རྒྱུ་ཀྱི་ལས་ཉམས་སྤྱི་ལེན་པ་ལ་རྒྱུན་ལ་གཟུབ་
 དགོས་པར་གོ་བཞིན་ཇིས་སྤྱི་ཡི་རང་ངོ། འདི་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚོས་སྐོར་རོ།
 མཛེད་བཤྱི་དཔག་བསམ་འཁྲི་བཤེད་ལས། ཞག་པ་སྤྲང་བོའི་བདེན་གྱི་དོགས་བརྗོད་།
 ལྷན་མོངས་འཕྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་གྱུ་བཤྱིད་པའོ།།

LXXXIX.

ཡལ་འདབ་བཤྱིད་བཅུ་ཙོ་དགུ་པ།

ཚོས་སྤྱི་དེ་དོགས་བརྗོད་ནི།

འཛིགས་རྒྱུང་སྤྱུག་བོའི་རྒྱུང་གིས་རབ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་བས་ནིས་སྤྱི་བས།
 མ་ལུས་ཕྱོགས་ཀུན་ཡོངས་འགོངས་དུག་བོའི་སྤྱི་དང་རབ་དུ་ལུན། རྒྱ་སྤྱི་འབྱུང་
 གནས་བཟོད་དགའ་རྒྱ་ཡིས་ནིས་འབྱུར་ཅན་དེ་ཡང་། བདེ་བཤེགས་དུན་པའི་མི་
 རིས་དགའ་ལ་མཐའ་རྒྱ་གུར་པ་ཉིད། ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལུན་འདས་མཉམ་ཡོད་
 གྱུ་བྱེད་ཚལ་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་དོན་མཛེད་ཅིང་

བཞུགས་པ་ན། བོད་བྱིར་ནས་རིན་པོ་ཆེ་ལེན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་མཐུན་ཚོང་པ་མང་
 བོ་གྱི་མཚོར་གཟིངས་ལ་ཆས་པས། གྱི་མཚོའི་འགྲམ་དུ་ཚོང་པ་ཉ་ཅང་མང་བས།
 ལྷིང་གྱི་གཟིངས་གཏིང་དུ་བྱིངས་དོགས་དེད་དཔོན་ནོ་བ་འཛིན་གྱིས་སྦྲས་པ། རིན་
 ཚེན་མི་འདོད་པ་སྲུ་ཡང་མེད་དེ། གཟིངས་འདི་བྱིས་དང་ས་གཞི་མ་ཡིན།
 གྱི་མཚོའི་གླིང་ན་བོ་རྒྱ་བས་དང་རྒྱུང་དམར་དྲག་པོས་མི་འདོད་པའི་སར་འབྱེར་བ་
 དང་ཚུའི་གཏིང་ནས་རི་རྩེར་ཐུག་པས་གཟིངས་འཕོར་བ་དང་། ལྷག་གཏོང་གི་མེ་
 དང་། ཚུ་སྲིན་ཉ་མིད་ཅན་དང་། འཛིགས་པའི་ཉེན་མང་པོ་ཡོད། བཅོམ་མེད་
 པའི་མི་ལྷོས་མ་གཏོགས་ཡིད་གཉིས་ཅན་ལྷོས་འགྲོ་མི་རུང་ངོ་ཅེས་བརྗོད་པས།
 མི་འགའ་ཞིག་ཕྱིར་འཕོན། དེ་ནས་དོན་མཐུན་ལྷོས་ས་རིན་ཚེན་གླངས་ནས་ཕྱིར་
 ལོག་པའི་གྱི་མཚོའི་ལམ་དུ་སེམས་ཅན་རི་རབ་ལྟར་མཐོ་བ་སྦྱི་བོར་ཉི་མ་བཅུ་
 གཉིས་བཅེགས་པ་ལྟར་འབར་བ། མིག་གཉིས་ཉི་མ་འདྲ་བ། ཁ་ཕུབ་ལྟ་བུ་
 མཐའ་མ་རི་རྩེ་སྲིན་དཀར་གྱི་བསྐོར་བ་ལྟར་སེའི་འཕྲིང་བ་འཛིགས་པ། དེས་ཚུ་
 ལ་རྒྱབ་དྲངས་པས་ཉ་དང་རུས་སྦྲལ་དང་སློག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་ཁོའི་ཁར་གཡང་
 ལ་ལྷུང་བ་ལྟར་འཇུག་ཅིང་། ཚོང་པ་ལྷོས་གཟིངས་དང་བཅས་པ་ཡང་འཇུག་ལ་
 ཁད་དུ་གྱུར་པས་ལིན་དུ་སྦྲག་ནས་དྲིས་པར། ལོ་བ་འཛིན་གྱིས་སྦྲས་པ། འདི་ནི་
 ཚུ་སྲིན་ཚེན་པོ་ཉ་མིད་ཅན་བྱ་བ་དེ་ཡིན། དེ་ནི་འཛིགས་པ་འདི་ལ་ཐབས་གཞན་
 གང་ཡང་མེད། སངས་གྱིས་ལ་སྦྱབས་སྲུ་སོང་བ་དྲག་ཅེས་ཀུན་གྱིས་ཚོང་དྲག་
 བོ་བརྗོད་ཅིང་། སངས་གྱིས་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ་ཞེས་ཡང་ཡང་བརྗོད་པས་ཚུ་སྲིན་
 དེ་ཁ་གཡེ་རྒྱུ་ཞིང་མིག་ཀྱང་རྒྱུ་པར་གྱུར། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱུ་བྱེད་ཚལ་
 ལ་བཞུགས་པས་ལྷོའི་སྣམ་ལྷོས་པར་དག་པས་གསལ་ནས་དེ་དག་འཛིགས་པ་ལས་
 སྦྱབས་པས་དེ་དག་གྱི་མཚོའི་འགྲམ་དུ་བྱིན་ཅིང་། དེ་ནས་རང་གནས་སྲུ་སྦྱབས་

དེ་གྱི་ལ་བའི་དྲུང་དུ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་ཚོས་བཟུན་པས་དད་ཅིང་རབ་དུ་
 བྱུང་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་དོ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 ལྷུ་ལ་པ། འདི་དག་སྤོན་སྤོན་པ་འོད་སྤུང་གི་བཟུན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་ད་
 ལྟོ་འདྲུང་བ་བཤད་པ་ནི། གྱི་མཚོའི་ཚུ་སྤིན་ཉ་མིང་དེ་སློབ་ཆགས་མང་པོ་ཟེས་
 བས་མཚོམ་པར་ཚོའི་དུས་བྱས། དེའི་རོ་དེ་དྲི་དང་མི་གཅང་བས། ལྷ་སྤོབས་
 ལྡན་ཞེས་པས་གྱི་མཚོའི་མཐར་ཕུང་བས་རུས་པའི་ཕྱང་པོ་ཁ་བའི་རི་ལྟར་དུ་གྱུར།
 ཅིས་ཤིས་ནི་བྲམ་ཟེ་སོ་སྤྲན་དུ་ཞེས་པའི་བྱ་ཅུ་བྱུང། མངལ་ན་ཡོད་དུས་མ་དེ་ཤིན་
 དུ་བསྐྱེས་པས་ཟས་ཀྱིས་མི་འགྲངས་པ་བྱུང། སྤྱིས་ནས་བྱུད་མེད་བགྱའི་འོ་མས་
 བཀོས་ཀྱང་མི་ངོ་མས་ཞིང། ཚེར་ཡོངས་ནས་ཟས་དཔག་དུ་མེད་པ་ཟ་དགོས་ཤིང་
 ཡིད་བྱུང་ནས་དགོ་སྤོང་ནིས་ཀྱི་དྲུང་དུ་རབ་དུ་བྱུང། དེར་བསོད་སྤོམས་ཀྱི་མི་
 འགྲང་ཞིང་དགོ་འདུན་ལ་ཚོས་སྤོན་ཇི་ཅམ་བྱུང་གྱང་དེ་ནི་མི་ཚོམ་པ་བྱུང། སྐབས་
 ཤིག་འདི་བདག་དཔལ་ལྡན་སྤྱིན་པའི་བདུ་ལ་ཞུགས་ཞེས་པས། དགོ་འདུན་ནིས་ས་
 ལ་བསྐྱེན་བསྐྱར་བཤམས་དེ་རང་གི་འདྲིམ་དུ་སྤྱན་འདྲན་པར་ཕྱིན་པས། དགོ་སྤོང་
 ཐམས་ཅད་གཞན་དུ་ཐེགས་གྱུབ། དགོ་སྤོང་ཟས་མང་དེ་གཅིག་པོ་ཐོབ་ནས་གདན་
 དྲངས། དེ་ལ་ཚོས་སྤོན་དྲངས་པས་རང་སྐལ་གྱིས་མ་འགྲངས་པར། དགོ་སྤོང་
 བཞུན་ཀྱན་གྱི་སྐལ་བ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་དྲངས་པས་ཀྱན་ཟེས་ཤིང། འདྲི་བདག་རབ་
 དུ་འཇིགས་ནས་འདི་དགོ་སྤོང་ག་ལ་ཡིན། བཞོད་སྤྱིན་ཤ་ཟ་ཞིག་ཡིན་པ་འདུག།
 བདག་གྱང་ཟ་ཉེ་ཆེ་བསམ་ཡོན་ལྷན་དུ་ཕྱུལ་ནས་ཕྱིར་མིག་བལྟ་བཞིན་བྲོས་ནས།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་དེའི་ལོ་གྱུས་ཞུས་ཤིང་འདི་གཞོད་སྤྱིན་ཤ་ཟ་
 འམ་སྤིན་པོ་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། འདི་ཤ་ཟ་དང་སྤིན་པོ་སོགས་མིན། དགོ་སྤོང་
 ཚོས་སྤོད་ཞེས་བྱ་བ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་གསུངས། ཚོས་སྤོད་ངོ་ཚ་བར་གྱུར་དོ།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྩོམ་འབྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འབྲིད་ནས་གྱུ་མཚོའི་
 འགྲམ་དུ་ཕྱོན་དེ་རྒྱ་སྡོག་གྱིས་ཅུས་པ་དེ་བལྟན་པས། བོ་དང་ཀའ་ཅུས་འཇིགས་
 པ་སྡོག་བྱས་ཕྱགས་གྲོལ་ཚོགས་འབྱུང་དུ་བར་འབྲེལ་བ། ཅུས་པའི་ཕྱང་པོ་མི་
 རྒྱལ་པ་དེ་མཐོང་ནས་ཅེ་ཡིན་ཞུས་པས། འདི་ནི་ཚོས་སྲིད་ཁྱོད་རང་གི་ཅུས་པའོ།
 ཞེས་ཉ་མིང་ཅན་གྱིས་རྒྱལ་མཁའ་ལ་ཚོས་སྲིད་ཤིན་དུ་སྐྱོད་བར་གྱུར། དེ་ནས་
 རང་གནས་སུ་ཕྱོན་དེ་ཚོས་སྲིད་ལ་གདམས་པ་གསུངས་པས། གྱུན་བཞུགས་དང་
 སྤྱིར་འོང་བ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་སོགས་བདུད་ཅི་ཐོབ་ནས་མངོན་ཤེས་དང་། རྒྱེ་བ་
 ཐམས་ཅད་དྲན་པར་གྱུར་དོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་སྲིད་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་མང་བ།
 དུམ་རིང་བ་ཡང་རིང་བ་ཤིན་དུ་རིང་བ་ཆེས་རིང་བ་འཁོར་བར་དུབ་པ་ཤེས་སམ་
 གསུངས་པས། ཚོས་སྲིད་སྐྱེ་བ་དྲན་པས་འཇུག་ཅེས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་བདག་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་མང་བ་ཆེས་མང་བ་དུམ་རིང་བ་ཆེས་དུམ་རིང་
 བར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བར། ཕྱོག་པ་བྲིད་ཀྱི་ཕྱགས་རྗེས་ད་ལྟ་ཞི་བ་རབ་དུ་ཐོབ་པ་བཀའ་
 རྒྱུ་ཚོས་ཆེ་བར་གྱུར་ལགས་ཞེས་ཞུས། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་གདམ་འཕྲོལ་མཛོད་པ་
 ཐོས་པས་དགོས་ཤིང་ནམས་ཀྱི་ཇི་ལྟར་ཞུས་པས་བཀའ་སྐྱེལ་བ། སྐྱོན་བསྐྱེལ་བ་
 དགོ་བ་ཞེས་པར་སངས་གྱིས་དགོ་མཛོད་ཞེས་བྱ་བུར། དེའི་དུས་ཀྱིས་བདག་ཚོས་
 ཀྱི་ངང་རྒྱལ་ཞེས་པ་བྱུང་། དེས་གྱུ་མཚོར་བཞོད་ནས་རིན་ཆེན་མང་པོ་ལོན་ཅིང་
 འབྱོར་བ་ནོམ་ཐོས་བྱ་ལ་འགྲན་པ་ཅོམ་བྱུང་། དེ་ནས་ནམ་ཞིག་སངས་གྱིས་དགོ་
 བ་གཟི་བརྗོད་དཔག་དུ་མེད་པ་དེ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པས་བྱིས་བདག་ཚོས་ཀྱི་ངང་
 རྒྱལ་དེ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དུག་པོས་ཟེན་ཅིང་། སངས་གྱིས་དེའི་མཚོད་དེན་གསེར་དང་
 རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པ་བཞེངས་པར་བཅོམས་པ་ན། གྱུ་ལ་བའི་བལྟན་པ་
 ལ་སྤང་བའི་བྲམ་ཟེ་ནམས་ཀྱི་བཞེངས་སུ་མ་བཅུག་པས་དེས་གྱུ་ལ་པོ་ལ་ཞུས་

དོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཁྲི་བོང་།

བོང་། གྱུལ་བོས་དཔའ་བོ་སྤོང་ཐུབ་ཞེས་བྱ་བ་གནང་ནས་བྱས་ཟེ་འཇམས་ཆད་པས་
 བཟུངས་བས་བྱིས་བདག་གི་མཚོན་དེན་གསེར་དང་། འོར་བུ་དང་ལྷ་དྲིལ་གི་འཇམ་
 པར་སྐྱུས་པའི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་བཞེངས་ཏེ། དགོ་བ་འདི་ཡིས་བདག་འགྲོ་བ་
 ཐམས་ཅད་ལ་པན་པའི་སྤྱིར་རྒྱ་མེད་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅེས་སྒྲོན་
 ལས་བདེ། སྤོང་ཐུབ་གྱིས་བདག་ཀྱང་བྱིད་གྱི་ཉན་ཐོས་སུ་སྐྱེ་བར་ཤོག་ཅེས་སྒྲོན་
 ལས་བདེ། བྱིས་བདག་ཚོས་གྱི་ངང་ཚུལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤྲུལ་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་
 པས་དེ་ལ་སྐྱུས་པ། སྤོང་ཐུབ་བྱིད་སྤྱིག་པ་མང་པས་ཚོགས་ཆེན་བོས་ཉན་ཐོས་སུ་
 གྱུར་ནས་སངས་གྱིས་གྱི་མཚན་ཐོས་པས་དགོ་བ་ཐོབ། ཚོས་གྱི་ངང་ཚུལ་དེ་ནི་
 ད་ལྟར་ཡིན་ལ། སྤོང་ཐུབ་དེ་ཚོས་སྤེད་འདི་ཡིན་ཅིང་། འདི་སྐྱེ་བ་གཞན་ལ་
 བསྐྱེད་པ་གཉིས་པར་གྲོང་བྱིར་མར་མེ་ཚན་དུ་གྱུལ་བོ་མར་མེ་ཞེས་པས་སྤོན་པ་ལ་
 མར་མེ་མཚན་བྱང་ལྟེ། སངས་གྱིས་དེ་ནགས་རབ་དུ་གྱིས་པའི་ཚལ་ལ་བཞུགས་
 པའི་དུང་དུ་གྱུལ་བོས་སྤྱིན་ནས་གནང་བ་ཞུས་ཏེ་བཀོད་པ་ཆེན་བོས་མཚོན། དེ་ནས་
 གྱུལ་བོས་ཀ་ཤིང་གྲོང་ན་གྱུལ་བོ་འོར་ལྷའི་བུ་བྱ་བ་ཡོད་པ་ལ་ལོ་ཉ་བཅད་ནས།
 བྱིད་སྤོན་པ་སངས་གྱིས་ལ་ལྟོས་ཤིག་ཅེས་སྤྲིངས། དེའི་ཚོ་གྱུལ་བོ་འོར་ལྷའི་བུ་
 ལོ་བཅུ་གཉིས་མཚོན་སྤྱིན་གྱི་ཚོ་གཞོགས་ནས་ཡོན་ལྷའི་བདེག་པ་བྱས་པས་ལྷའི་
 སྐྱུས་པ། བྱིད་གྱི་དུང་དུ་བྱས་ཟེ་ལྷོ་གྲོས་བཟང་པོ་དང་། ལྷོ་གྲོས་ཞེས་པ་གཉིས་
 འོང་། དེ་གཉིས་མཚོན་ཅིང་ཐོག་མར་ལྷོ་གྲོས་བཟང་པོ་མཚོན་ཟེར། དེ་ནས་གྱུལ་
 བོ་འོར་ལྷའི་བུ་ཚན་དུ་བྱས་ཟེ་གཉིས་བྱང་ལྟེ་བསྐྱེན་བསྐྱར་ཟབ་ཅིང་རིན་པོ་ཆེའི་བྱི་
 ལྷན་དང་། གསེར་གྱི་དབྱིག་པ་དང་རིལ་བ་སོགས་གསེར་གྱི་འོངས་སྤོད་ཆེན་པོ་
 ལྷུལ། མཚུགས་དུ་གསེར་གྱི་སྤོད་དུ་གསེར་ལྷ་བཟོ་ལ་སོགས་པ་འདོད་ཡོན་མང་དུ་
 ལྷུལ། རང་གི་བྱ་མོ་མཚོས་མ་ཞེས་པ་ཡང་རིན་པོ་ཆེས་བཟོན་པ་ཡང་ལྷུལ་བས།

བྱས་ཟེ་སློབ་གྲོས་བཟང་པོ་ཚངས་སྤྱོད་ལ་གནས་པས་བྱ་མོམ་སྤངས། བྱ་མོས་བྱས་
 ཟེ་གསེར་གྱི་འོད་ཅན་དེ་མཐོང་ནས་ངོ་ཚ་པོར་བས་བདག་བཞེས་པར་ཞུས་ཀྱང་མ་
 སྤངས་པར་རང་གི་ཚལ་དུ་སོང་། དེ་ནས་བྱ་མོས་གོང་ཁྲིར་མར་མེ་ཅན་དུ་སྤྱོན་
 བས་རང་གི་གྱུན་ཅོམས་རིམ་པས་བཙོང་ནས། དེའི་རིན་རིན་པོ་ཆེ་དང་མེ་དོག་
 ཉེས་ཏེ་ལྷ་ལ་མཚོད་པར་བྱེད། བྱས་ཟེ་སློབ་གྲོས་བཟང་པོས་རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་
 ཅོམས་སྤྲོ་མ་ལ་ཕུལ་ཞིང་རྒྱང་མ་འགོགས་པར་ཞུས། གསེར་ལྷག་མ་ཅོམས་རང་
 གི་ཉར་། དེའི་རྒྱབ་མི་ལས་བཅུ་མཐོང་སྟེ། བདུད་ཅིའི་གྱུ་མཚོ་འབྲུང་བ་དང་།
 ཅོམས་མཁར་འགོ་བ་དང་། ཉེ་མ་མཐོང་བ་དང་། ལྷ་བ་མཐོང་བ་དང་། གྱུལ་པོ་
 མཐོང་བ་དང་། སྤང་སྤོང་མཐོང་བ་དང་། ཤིང་དེ་ཞོན་པ་དང་། སྤང་ཆེན་ཐལ་དཀར་
 ཞོན་པ་དང་། ངང་པ་ཞོན་པ་དང་། སེངྒའི་རི་ལ་འཛོགས་པ་དང་བཅུ་མཐོང་ངོ་།
 དེ་གཉིད་སད་ནས་རང་གི་སྤྲོ་མ་མངོན་ཤེས་ལྷ་ལྷན་ལོ་མའི་ཚལ་ན་བཞུགས་པར་
 སྤྱོན་ནས་ཞུས་པས། རྒྱུད་ཀྱི་མི་ལས་འབྲས་བུ་གྱུས་པ་དེ། མར་མའི་གོང་གི་
 ཚལ་ན་སངས་གྱུས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞུགས། དེ་ལ་ཞུས་ཤོག་གསུངས་
 པས། མཚོད་གོགས་སློབ་གྲོས་དང་སྟེབས་ནས་སྤྱོན། སྐབས་དེར་གྱུལ་པོ་མར་
 མེས་སངས་གྱུས་རང་གི་བྱིས་དུ་གདན་དྲངས་ནས་གོས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་
 དང་མཚོད་པ་གྱུ་ཆེན་པོ་འབྲུལ་ཞིང་། སངས་གྱུལ་ལ་འཕྱོར་བའི་སྤྱིར་མེ་དོག་
 ཅོམས་གྱུལ་པོས་བསྐྱམས་པས་གཞན་ལ་མེ་དོག་ཉེ་ཚོང་མ་རྙེད་པས། གྱུལ་པོའི་
 བྱ་མོ་མཛེས་མ་ཡང་མཚོད་པའི་མེ་དོག་མ་འབྱོར་བར་སྤྱུག་བསྐལ་ཞིང་འཕྲིང་བ་
 མཁམ་ལ་གཉེར་གཏད་བྱས། དེའི་ཚེ་སློབ་གྲོས་བཟང་པོར་ཡང་མེ་དོག་མ་འབྱོར་
 བར་ཉུང་བས་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་འདམ་སྐྱེས་མེད་པའི་ཇིང་བྱར་མེ་དོག་འབྱུང་
 འཕགས་བདུན་འབྲུངས་པ་འཕྲིང་བ་མཁམ་གྱི་གྱུལ་པོ་སོགས་གཞན་གྱི་མ་ཚོར་

བར་གྱུལ་པོའི་བྱ་མོར་སྦྱིན། དེས་བྱུང་བའི་ནང་དུ་ཆུ་དང་བཅས་སྤྲུམ་ནས་འབྱེར་
 བས། གློ་བྲོས་བརྗོད་པོ་དང་འཕྲད་པར་མེ་དོག་ཡོད་པ་རིག་ནས། ང་ལ་སྤངས་
 སྤྲུམ་པས་མཛེས་མས་ངོ་ཤེས་དེ། བྱིད་ཀྱི་བདག་རྗེས་སུ་མ་བརྒྱུང་བས་ད་བདག་
 ལ་མེ་དོག་སྤངས་ན་བྱིད་ཀྱི་ཚངས་སྦྱོར་དང་མི་འགལ་ལས། འོན་ཀྱང་མེ་དོག་
 འདི་ཕུལ་བས་བདག་སྦྱོ་བ་ཕྱི་མ་བྱིད་ཀྱི་ཆུང་མར་སྦྱོ་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་མེ་དོག་
 ལྡུ་ཕུལ། དེ་གློ་བྲོས་བརྗོད་པོས་སངས་གྱིས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏོར་བས་བཀོད་པས་
 མཛེས་པས་སྤང་བོར་གྱུར། དེར་གྱུལ་པོ་མར་མེས་གསེར་གྱི་རྩིབས་མ་ཙན་གྱི་
 གཏུགས་དང་། གྱུལ་པོ་ནོར་ལྷའི་བྱུས་རྒྱ་བ་ལྟར་དཀར་བའི་ངོ་ལ་བ་ཐོགས་ཤིང་
 མཚོན་པར་བྱེད། གློ་བརྗོད་གིས་ཕུག་འཚལ་ཞིང་རལ་པ་ས་ལ་བཀྲམ་པ་སྦྱོན་
 པའི་ཞབས་ཀྱི་མཚན་དེ་མཁའ་ལས་མེ་དོག་བབས། རལ་པ་ཚད་པ་ནྟམས་མཚོན་
 ལ་རབ་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་གློན་པོ་ནྟམས་ཀྱིས་བརྒྱུང། གྱུལ་པོའི་བྱ་མོ་མཛེས་
 མས་རང་གི་བྱུང་བར་བརྒྱུང་བའི་མེ་དོག་གཉིས་པོ་སངས་གྱིས་ལ་གཏོར་བས་
 སྦྱོན་གྱི་གྱིན་དུ་གྱུར། གློ་བྲོས་ཀྱིས་ཕུག་འཚལ་ཞིང་རལ་པ་ས་ལ་བཀྲམ་པ་
 སྦྱོན་པའི་ཞབས་ཀྱིས་མཚན་པས་སེམས་འབྲུགས་པར་གྱུར། དེའི་ཚེ་སངས་
 གྱིས་ཀྱི་གློ་བྲོས་བརྗོད་པོ་བྱིད་ཀྱི་ཕྱུ་ཕྱུ་པ་ཞེས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་
 འགྱུར་རོ་གསུངས། ཅས་མཁའ་འགྲོ་ཞིང་ཚོའི་མཐར་དགའ་ལྡན་དུ་སོང་སྟེ་དེ་
 ད་ལྟ་ངོ། གྲོགས་མཚོན་གློ་བྲོས་ནི་དཔུལ་བར་སོང་། དེ་ད་ལྟ་ཚོས་སྟེད་དོ།
 གྱུལ་པོའི་བྱ་མོ་མཛེས་མ་ནི་ད་ལྟ་གྲགས་འདོན་མའོ། ལང་བསྐལ་པ་གསུམ་
 བར་སངས་གྱིས་འཁོར་བ་འཛིག་གི་དུས་གོང་བྱིར་འཕགས་གྱུལ་དུ་ཚོང་བ་
 ཙན་དན་བྱིན་ཞེས་པ་ནོར་ཚེ་བཚོང་གིས་ཕུག་པ་ཞིག་བྱུང། དེའི་ཆུང་མ་འདོད་
 པའི་སྦྱོབས་ཞེས་པར་བྱ་ནོར་ལྷ་ལྟར་མཛེས་ཤིང་ལང་འཚོ་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང།

དོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་།

འཕེལ་བ་སློབ་པའི་ཚེས་ཉིད་ཡིན་པས་སྐབས་ཤིག་ཚོང་པའི་བྱ་མཛེས་པ་ཞིག་
 ཡོད་པ་མ་དེ་རང་གི་བྱས་ཆགས་པ་ཚོམ་ཀྱང་། རོར་ལ་སྲིད་པས་ཚོང་པའི་བྱ་
 མཛེས་པ་དང་གསང་ནས་འགྲོགས་པས་ཞོར་མང་པོ་ཐོབ། དེ་ནས་དུས་སྤྱིན་གྱིས་
 ཤེས་ནས་ཁྲོམ་དེ་མ་ལ་རལ་གྱི་གྱིབ་ནས་གསལ། དེ་ནས་ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ས་
 མཚམས་ལས་ཕྱིར་བསྐྱད། དུས་སྤྱིན་འགྲོད་པ་དྲག་པོ་སྐྱེས་ནས་དགོ་འདུན་
 རྣམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བྱིན་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བར་གསོལ་བས། སློབ་ཅན་ཁྲོད་ལ་རབ་དུ་
 འདུང་མི་རྣམས་གསུང་བས། ཁོ་ཞེ་སྤང་ཡངས་དེ་མཚན་མོ་དག་སྤོང་རྣམས་མེས་
 བསྐྱེད་པར་བསམ། དེ་ལ་བརྗེ་བའི་དག་སྤོང་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་གཅིག་གི་
 རབ་དུ་བྱུང་། བསྐྱེད་པའི་གནས་མ་སྤྱིན་པས་ཡང་ཡང་ཞུས་པར། སློབ་ཅན་
 ཁྲོད་ཀྱིས་མཚམས་མེད་གསུམ་གྱི་ལས་བྱས་པས་བསྐྱེད་གནས་མི་ཐོབ། དེ་བས་
 སངས་གྲིས་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ་ཞེས་ཡང་ཡང་གྱུན་དུ་བརྗོད་ཅིག། སངས་གྲིས་ཀྱི་
 མཚན་ཐོས་པས་མཐར་ཁྲོད་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་བརྗོད། ཇིས་སྲུ་ཚེའི་དུས་བྱས་
 བས་དཔྱལ་བར་སོང་ཕྱི་ཚ་གང་སྤྲོ་ཚོགས་པའི་སྲུག་བསྐྱེད་དཔག་མེད་མྱོང་ཤིང་
 ཡུན་རིང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་རིང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་རིང་བ་རྩོད་ཕྱི་མཐར་ཚོས་སྲིད་
 འདིར་སྐྱེས་པའོ་གསུངས། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཚོས་སྐོར་རོ། མཛེད་བགྱི་
 དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ཚོས་སྲིད་ཀྱི་དོགས་བརྗོད། ལྷན་མོངས་འབྲོག་
 ལོན་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་གུ་དགུ་པའོ།།

XO.

ཡལ་འདབ་དག་བཅུ་པ།

ནོར་ཙན་གྱི་དོགས་བརྗོད་ནི།

ཡིད་ནི་དགོ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་ཅན། སྤྱན་པ་ཤིན་དུ་རྒྱུང་བྱ་ཡིས། སྤྱིང་སྤྱོད་སམ་
 ཅན་ལ་ཡུན་ཚོགས་ནི། བདོག་པས་འགོ་བ་པར་བྱ་མི་འགྱུར། ཞེས་པ་ནི། སྤྱི་ཚེའི་
 ཡང་པར་ཙན་གྱི་སྤྱི་ཚེ་རྒྱུང་ཞེས་པའི་འགྲུལ་ཁང་བརྒྱུད་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 བཞུགས་པའི་དུས། བྱིས་བདག་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚོག་དུ་གྱུར་ཅིང་དཔལ་གྱིས་འབྱོར་
 པ་གྱིས་པ་ཞིག་བྱུང་། དེའི་རྒྱུང་མ་ཚོས་གྱི་གོགས་ངང་རྒྱལ་ཙན་ཞེས་པ་དང་།
 བྱ་གཏོང་མོད་ཙན་བྱ་བ་དང་། མནའ་མ་བདེ་ལྷན་མ་ཞེས་བྱ་བ་དང་བཅས་ཡོད་པ་
 ལས། ཡངས་པ་ཙན་གྱིས་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཚོགས་བྱས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་འཁོར་
 བཅས་སྐྱེན་དངས་ཏེ་ཞབས་ཏེག་ལྷ་བར་བྱས། མི་གྱུ་ཤེད་ཙན་གཅིག་གིས། རང་
 དེ་གྱིལ་བ་མཚོད་དུས་ལ་ཞུགས་གྱིས་གོགས་བྱས་ན་དེ་ཡུལ་ནས་འདོན་ནོ་ཟེར་ཁ་
 འཚམ་མོ། དེ་ནོར་ཙན་གྱིས་མ་ཤེས་པར་གྱིལ་བའི་དུང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་འཁོར་བཅས་
 བདག་གི་བྱིས་དུ་གཤེགས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས། དགོ་ཞིང་
 རང་བྱིས་དུ་གོས་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བྱི་སྐྱེན་དང་། ཞལ་ཟས་སོགས་རྣམ་ལའོས་
 པའི་ཡོ་བྱད་སྐྱེན་སྐྱེས་ཚོགས་པ་བཤམས། དེ་ཚོ་ཡངས་པ་ཙན་བྲམ་ཟེ་རྣམས་
 གྱིས་གྱིལ་བའི་དུང་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ང་འཁོར་བཅས་ཐོག་མ་ནོར་ཙན་གྱི་
 བྱིས་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་གསུངས། དེ་རྣམས་གྱིས་ནོར་ཙན་གྱི་མཚོད་པ་ལ་མིག་
 ཏོག་ཅིང་རང་གནས་སྤྱོད་ཅིང་། དེ་ནས་སངས་གྱིས་འཁོར་བཅས་ནོར་ཙན་གྱི་བྱིས་
 དུ་ཐེབས་ནས་མཚོད་སྤོན་སྐྱེན་མེད་པ་ཞུས། དེའི་ཕྱི་ཕྱིན་ནོར་ཙན་རྒྱུང་མས་ཞུས།

དེ་ཇི་མཁའ་མས་བསྟེན་བསྐྱར་ལྷུ་དེ་དེ་དག་པོ་སོས་འབྱོར་བ་ལྟ་ཚོགས་
 མཚོག་དུ་གྱུར་བས་མཚོད་པ་ན། ཡངས་པ་ཅན་བཞུགས་ལ་མཚོད་པའི་སྐབས་
 མ་རྟེན་པས་ཞོར་ཅན་གནས་ནས་དབྱུངས་བར་ཁ་འཚམ་བར་གྱུ་ལ་བས་ཞོར་ཅན་
 གྱིས་མ་ཤེས་པ་སོགས་བཀའ་བཀྲོལ་བས་ཚོད་པ་ཞི། དེར་དགོ་སྤོང་ཞེས་ཀྱིས་
 ཞོར་ཅན་འབྱོར་པ་ལྟ་ཚོགས་ཐོབ་པའི་གྱུ་ལྷུ་པས་སྟོན་བྱུང་གསུངས་པ། སྟོན་
 ལྟ་ར་ཁ་སིར་འཕྲིང་གྱུར་མཁའ་བདུ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱུང་མ་ཡང་འདཔ་ཅན།
 བྱུ་ལྷུ་དཔུ་ཞེས་པ། མཁའ་མ་པ་ཏུ་ལ་ཞེས་པ་ཞེས་པ་དང་། ལྷུ་གོས་ཉིན་པའི་དུས་
 དེ་དག་གི་ནད་དབྱུང་བར་གྱུར། ཉེ་འདབ་ན་མེ་དྲོག་གི་ཚལ་ཡོད་པ་ནས་གྱུ་པོ་
 ལ་ཉིན་རེ་བཞིན་མེ་དྲོག་འབྱུང་དུ་འགོ་བར། མི་བཞི་པོ་དེར་གོས་གཅིག་ལས་མེད་
 པས་སྤུ་འགོ་ཡང་གོས་དེ་རེ་མོས་ཀྱི་གྱོན་འགོ་བལ། སྐབས་ཞིག་སྟེན་ཚལ་ན་
 རང་སངས་གྱིས་ཞིག་འདོད་ཟེར་ལྷུ་མ་མེད་བཞུགས་པ་མཐོང་ནས་ཁོང་བཞི་རབ་དུ་
 དད་ནས། ལཱ་ཤོགས་པ་ཆད་པའི་བྱ་བཞིན་ཞོར་མེད་པས་བསྟེན་བསྐྱར་ལྷུ་གྱུ་མ་
 འབྱོར་བར་གོས་མཐུན་པར། གྱུ་པོ་ལ་མེ་དྲོག་འབྱུང་བར་གཅེར་བྱུར་འགོ་
 དགོས་བྱུང་གྲང་། གོས་གཅིག་སྤུ་འདི་སངས་གྱིས་ལ་འབྱུང་ཞེས་དད་པས་ལྷུ་
 ཞས་སྟོན་ལས་བདབ་པས་འཕྲིང་གྱུར་མཁའ་དེ་ད་ལྟ་ཞོར་ཅན་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་
 དུ་དེ་དུས་ཀྱི་རྒྱུང་མ་བྱུ་དང་མཁའ་མར་བཅས་པ་དེ་དག་ད་ལྟ་ཞོར་ཅན་གྱིས་བཟུང་
 ཚང་འདི་ཞེས་ཡིན། སྟོན་བསོད་ནམས་ཀྱི་གྱུ་འདིས་ད་ལྟ་འདི་དག་འབྱོར་པ་
 ལྟ་ཚོགས་ཐོབ་པའོ། ཞེས་གཞན་ཡང་དེ་དག་ལ་ཚོས་གསུངས་པས་
 བདེན་པ་མཐོང་བར་གྱུར། དགོ་སྤོང་ཞེས་ཀྱང་དད་པས་ཀུན་ནས་སྤངས་པས་ཅོ་
 རེ་ཟེའི་ཟེའི་པ་ཅས་ཡང་མཚོད་པར་འགྱུར། དགོ་བའི་ཅོ་བ་རང་གི་སེམས་ལ་ཐུག་
 ལྷུ་མ་ལྟེ་བསོད་ནམས་ལ་ཡི་རངས་བར་གྱུར། དེ་ཇི་མཁའ་མ་ཅན་གྱི་བྱུ་མ་ཟེ

ནམས་ཀྱིས་མཚོན་པ་ལུན་སྲུང་ཚོགས་པས་མཚོན་ཅིང་བསོད་ནམས་བསགས་
པར་གྱུར་དོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཚོས་སྐོར་རོ། མཚན་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་
ཤིང་ལས་ནོར་ཅན་གྱིས་དོགས་བརྗོད། ལྷན་མོངས་འབྲོག་གིན་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་
བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་དག་བཅུ་པའོ།།

XCI.

ཡལ་འདབ་དག་བཅུ་ཚ་གཅིག་པ།

ཤི་པོའི་ལེགས་བཤད་ནི།

སྤང་བ་མེད་པའི་གནས་ནམས་དག་ཏུ་སྐྱོན་མེད་བཞིན། ལེགས་པར་བཤད་
པ་བདེན་པའི་ལམ་ནི་གསལ་བར་བྱེད། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ནི་དྲི་བར་མཁོ་བ་ལས།
བདག་ཉིད་ཆེ་ནམས་དབེན་པ་སྤོད་ལ་ཡིད་དུ་འོང། ཞེས་པ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་
གྲང་སྤེལ་བའི་གནས་ཀྱི་ཤི་པོའི་དུ་དགོས་ཅིང་ནམས་ལ་དགོ་པའི་ཚོས་སྐོར་པར་
མཚན་ཅིང་དེ་དག་གི་ལྷན་པ། གྱུ་ལ་བཤེགས་པར་བཤད་པའི་ཚོགས་མཚོན་དུ་
མཉམ། བདག་ཅག་གི་འདི་ལྟ་བུའི་ལེགས་བཤད་སྤྲོ་བར་མི་སྤོབས་ཞེས་ལྷན་
པས། བཀའ་སྣུལ་པ། ང་སྤོན་ཡང་ལེགས་བཤད་ལ་རབ་དུ་དགའ་བ་ཡིན་དེ།
ཤོང་ཁྱེད་ཞི་ལྷན་བྱ་བར་གྱུ་ལ་པོ་ཞི་སེར་སྤེས་དུས། སྤོ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་
དང་གྱུ་ལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བཅོན་ཅིང་། ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཚོགས་གི་མི་ནམས་སྤོང་
བལ། བཤུ་བྱིན་གྱིས་དེའི་སྤོང་སྤོབས་བདེག་པའི་ཕྱིར། འཇིགས་རུང་ག་ཟ་སྤིན་
པོའི་ཚུལ་དུ་སྤུལ་ནས་ཁང་བཟང་གི་རྗེར་གྱུ་ལ་པོའི་དུང་དུ་ཕྱིན་ནས། འདུ་བྱེད་
མི་དྲི་བའི་དྲི་བའི་ཤོག་རབ་མཛོས་པ་དག་དང་མཚུངས། རབ་དུ་སྤེས་ཤིང་།

འཛིག་པའི་མི་དྲུག་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དག་ལ་ཆགས། ཞེས་སྣམ། གྱུ་ལ་པོ་ལེགས་
 བཤད་དེ་ལ་འགྲུ་ནས་སློན་པོ་དེ་ལ་ཕྱག་དང་ཞེ་པར་བཅས་པའི་ཐལ་མོ་སྦྱར་དེ་
 རྟའམས་པ་ཉིད་ལེགས་བཤད་དེའི་འཕྲོས་གསུངས་དུ་གསོལ། བདག་ཉན་པར་
 འདོད་ཞུས་པས། སློན་པོས་སྣམ་པ། འཛིག་དེན་གྱིས་མི་རྣམས་ཟས་དང་འབྲུ་
 དང་ཤིང་དོག་ལ་སོགས་ཟ་ཡང་བདག་ནི་གསུང་དུ་བྲེགས་པའི་ཤ་དང་ཁྲག་གིས་
 འཚོ་བ་ཡིན། བདག་བཀྲེས་ཤིང་སྐྱོས་པས་ལེགས་བཤད་ལྷག་མ་བཅོམ་མ་ཐུབ་
 །ཤ་ཁྲག་འཚོལ་དུ་འགྲོ་ཞུས་པས། གྱུ་ལ་པོ་ལེགས་བཤད་ཉན་འདོད་ནས་རང་གི་
 །ཤ་རྣམས་གཙང་ནས་ཤ་ཁྲག་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་སློན་པས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་པས་
 བཤུ་བྱིན་རང་གཟུགས་བསྟན་ཅིང་ལེགས་བཤད་སྣམ་ནས། སླིང་སྟོབས་འདི་ལྟ་
 བུ་ལ་མི་འགྲོད་དམ་ཞུས་པས། བདག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ལེགས་
 བཤད་འཚོལ་བའི་ཕྱིར། དཀའ་བ་སྤྱད་པ་འདིའི་དོག་པས་སངས་གྱིས་ཐོབ་པར་
 གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྐྱོན་ལམ་འདེབས་པ་ལ། འགྲོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད། དེ་བདེན་
 ཅོད་བདག་གིས་ལྷན་སྦྲེལ་བ་ཞིན་དུ་གྱུར་ཅིག་གསུངས་མ་ཐག་མ་རྣམས་བསོམ་
 ཅོད་པ་བཅིང་བཅིང་གྱིས་པར་གྱུར། གྱུ་ལ་བ་ནི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ་ཐུགས་དགེས་
 ཤིང་། རྟའམས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་བཤད་ལས་ལྷག་པའི་མགུ་བ་བསྐྱེད་བྱེད་གང་
 ཡང་མེད། འདི་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚོས་སྐོར་རོ། མཛད་བཤུ་དཔག་བསམ་འབྲི་
 ལས། ཤི་པོ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་དེགས་བཅོམ་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་སྐོངས་འབྲོག་གིན་
 བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་གོ་གཅིག་པའོ།།

XCII.

ཡལ་འདབ་དག་ཅུ་ཙུ་མཉིས་ལ།

འཇའ་བའི་བྱ་མའི་དོགས་བཅོལ་ནི།

སྐྱུ་མ་མྱམས་ཀྱི་མདུན་དག་ཏུ་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྐྱ་མའི་གནས་སྤྱུ་ཆེ། འབྲུང་པོ་
 རྣམས་ནི་འཛིན་བྱེད་མཐའ་དག་རོ་ཡིས་སྦྱིང་པོ་རབ་དུ་བསྐྱུན། ལྷས་ནི་འཇའ་
 བཅུགས་བཞིན་དུ་གྱིས་བྱེད་སྐབས་གསུམ་ཅུ་པོ་གཙང་བའི་ལྷས། མ་དེ་ཉིད་ཉི་
 ཉིད་དུ་མཁམས་པས་མཚོན་བྱ་ཡིན་གྱི་ནོར་འཛིན་མིན། ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་མཉམ་ཡོད་གྱི་ལ་བྱེད་ཚལ་དུ་བཞུགས་ཤིང་དུ་འཁོར་རྣམས་ལ་ཟབ་པ་དང་
 གྱི་ཆེ་བའི་ཚོས་གསུངས་མཐར། མདོར་བསྐྱུས་འདི་གསུངས། བཀའ་ཡང་སྲོག་
 བསྐྱེད་པའི་པ་བས་ལྷག་པའི་སྐྱ་མ་ཡང་མེད་ལགས། མས་མངལ་དུ་འཁྲུང་བའི་
 མ་བས་ལྷག་པའི་ལྷ་ཡང་མེད། དེ་ཕྱིར་པ་མ་གཉིས་ནི་སྐྱ་མ་ལྷ་ར་མཚོན་དང་
 བསྐྱུར་བའི་ཡུལ་དམ་པ་ཡིན། པ་མ་མཚོན་ན་དམ་པའི་ལྷགས་ཏེ་ཀུན་དུ་བསོད་
 རྣམས་འཕེལ། པ་མ་ཡིད་གསལ་སྤྱི་བོར་གནས་ལྷགས་འཁོར་ལོ་འབབས་དང་
 མཚུངས་པའི་གདུང་བ་ཐོབ། ངས་ཀྱང་སྲོན་ལྷ་ར་ཆ་སོར་བྱིས་བདག་འཇའ་བོ་
 ཞེས་པ་ལ་རྒྱང་མ་མོར་འཛིན་མ་ཞེས་བྱ་འགའ་བྱུང་ཡང་བཙས་སྤལ་གྱི་བར་གྱུར།
 ར་སོ་མཐོ་ཙམ་སྤྱེབས་དུས་བྱ་ལེགས་པ་གཅིག་བྱུང། དེ་ཡང་གི་ཡིས་དོགས་
 རས་བྱ་མའི་མིང་བདགས་པས། འཇའ་བའི་བྱ་མ་ཞེས་པར་གྲགས། དེ་ནས་པ་
 དེ་གྱི་མཚོར་ཕྱིན་པས་གི་ནས་ལོག་གྱི་མ་བྱུང། བྱ་དེ་མས་ཤིན་ཏུ་གཅིས་པར་
 བཏེར་བཞིན་བསྐྱུངས་ཞིང་བསྐྱེད་བསྐྱེངས། ཆེར་ལོངས་ནས་རིགས་ནི་གྱི་མཚོའི་
 སྤིང་དུ་འགྲོ་བའི་རིགས་ཡིན་ཀྱང། མས་གཏོང་མ་ཐོད་པ་རང་ཡུལ་དུ་ཚོང་

རྒྱུ་བྱ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཉིན་དང་པོར་ཀ་ཤ་པ་ན་བཞི་ཐོབ། གཉིས་པར་བཞི་འགྲུར།
 དེ་ཇི་སྲིད་འགྲུར་བཞི་དྲུག་འགྲུར་སོགས་ཁི་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཀུན་མ་ལ་སྤུལ་བས་
 མ་དགའ་སློང་དཔག་དུ་མེད་པ་ཐོབ། དེ་ནས་མཛེལ་བོའི་བྱ་མོས་གྱི་མཚོར་འགོ་
 བའི་བསམ་པ་སྦྱེས། མས་ནན་དན་བཀའ་ཀྱང་མ་ཉན་པར་འགོ་བ་བཅོམས་པ་ན།
 མ་སྤུག་བསྐྱེད་གྱིས་བཞུལ་ཞིང་འགྲུལ་ཡང་མ་ཉན་པར་ཀིང་པ་དོག་ཤུགས་
 དམུལ་ནས་ཕྱིན། གྱི་མཚོར་གཟིངས་ལ་ཞུགས་ནས་སྤྱིང་དུ་གྱུ་ཟིངས་གཞིག་སྤྱང་
 ཤིང་གི་ཚལ་པ་གཅིག་ལ་འཇུག་ནས་ག་ལེ་འཕྲོན་ཐུབ། དེས་བསམ་པ། ཡ་ནི་
 དང་པོ་བྱ་སྤྲུལ་ནས་རབ་དུ་དགའ་བ་དང་བཅས་བསྟོད་བསྐྱེད་གྱི་ཆར་འབེབས།
 བར་དུ་ཡིད་དུ་འོང་གིང་རེ་བ་ཆེན་པོས་བྱམས་པས་སྦྱོངས། མཐར་ལང་ཚོ་གྱིས་
 ཉན་རང་གེས་གྱི་དཔའ་ཚལ་ངོམས་ནས་ཡ་མའི་བཀའ་བཅག་ཅིང་ཡིད་གསལ།
 བདག་ཀྱང་མའི་ངག་ལ་མ་ཉན་ཅིང་ཐུགས་དཀའ་གསུམ་པས་ལ་ཡོགས་ཡིན་པར་ངེས་
 བསམ་ནས་ཉམས་ཚལ་ཞིག་དུ་ཡུན་རིང་ཕྱིན་པས། བྱོང་བྱིར་བཅུ་དགའ་ཅན་
 ཞེས་པ་ནོར་བུའི་བཞུན་དང་ཁང་བཟང་། ཇིང་བྱ་སྤྱིད་ཚལ་བྲི་སྤྱན་ལོངས་སྤྱོད་
 དང་ལྡན་པར། ལྷ་མོ་རྣམས་འོད་ལྗང་མཛེས་པ་གཞིས་མགོན་དུ་གཉེར་ཞིང་
 དགའ་བས་ཆགས་ནས་དེ་ནི་མས་དང་འགོགས་ཤིང་བདེ་བར་གནས། ལྷ་མོ་དེ་
 དག་གི་བྱོང་བྱིར་འདྲིའི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ནས་ཡང་འགོ་བར་མ་མཛེད་ཅིག་ཞེས་སྦྱས་
 ཀྱང་། དེ་ནི་ཤིན་དུ་འགོ་བར་འདོད་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་པས་ལྷོ་འོ་བྱོང་བྱིར་
 དཀའ་དུ་སྤོས་བྱ་བར་མཛེས་པའི་ལྷོ་མོ་བཞུད་གྱི་སྤར་བས་ལྷག་པ་ཡུན་རིང་མཚོད།
 དེ་དག་གིས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་མ་འགོ་བཅོད་ཀྱང་། ཡང་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་པས་བྱོང་
 བྱིར་དགའ་བྱེད་བཅས་སྤར་བས་ལྷག་པ་ཞིག་དུ་ལྷ་མོ་བཅུ་དྲུག་གིས་རབ་དུ་
 མཚོད། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འགོ་བ་བཀའ་ཀྱང་མ་ཉན་པར་ཕྱིན་པས།

གོང་ཁྲིར་ཚངས་པའི་མཚོག་ཅེས་པར་རྣ་མོ་སྲུམ་ཅུ་ཙཱ་གཉིས་ཀྱིས་སྤར་བས་
 འགོ་བ་བཀག་ཀྱང་མ་ཉན་པར་ཕྱིན་པས། གོང་ཁྲིར་ཚངས་པའི་མཚོག་ཅེས་པར་
 རྣ་མོ་སྲུམ་ཅུ་ཙཱ་གཉིས་ཀྱིས་སྤར་བས་རྣམ་པ་མཚོད། དེ་དག་གིས་ཀྱང་རྣོ་
 ཕྱོགས་སུ་འགོ་བ་བཀག་ཀྱང་མ་ཉན་པར་ཕྱིན་པས། གོང་ཁྲིར་ལྷགས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ཅུབ་པ་ལྷགས་ཁང་མང་བོའི་ཁྲོད་དུ་སྤྲེལ་ས་པས། རྣོ་བསྐྱམས་པ་བཞིན་
 བར་ཡང་འགོ་བ་མེད་པར་ཅུག། དེ་ནས་ས་གཞི་བྲག་དུ་འབྲིམ་ཞིང་སྤྲེལ་བ་
 བཅོམ་འདུག་པ་མགོ་ལ་གནས་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཙུག་ནས་དུག་དུ་འཁོར་
 བས་མགོ་ནས་ནོག་བྲག་འཕྲོད་པ་ནོམས་རང་གི་ཟས་སུ་ཟ་བ་གཅིག་འདུག། དེ་ལ་
 རྣོང་རྗེས་སྤྲེལ་བ། ཁྲོད་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ལས་ཅི་
 སྤྲད་པའི་ནོམ་སྤོན་ཡིན་དེས་པས། དེ་ན་རེ། བདག་ནི་མ་ལག་ནོད་པ་བྱས་པའི་
 ནོམ་སྤོན་ཡིན་ཟེར། དེ་ཐོས་པས་འཛེལ་བོའི་བྱ་མོ་སྤྲུལ་བྱེ་མ་ལག་ནོད་པ་བྱས་
 པའི་སྤྲིག་ཅན་བདག་ཀྱང་ཡིན། རྣོད་གོང་དུ་རྣ་མོ་དེ་ནོམས་ཀྱི་ནོར་བུ་དང་འདོད་
 དགའི་མཚོད་པ་བཞག་ནས་འདིར་རྣམས། དེ་ཡང་མ་ལག་ནོད་པའི་ལས་ཀྱི་
 ཞགས་བས་བདག་དངས་པ་ཡིན་ལས་ཆེ་བསམ་པའི་ཚོ། ནམ་མཁའ་ལས་སྤྲ་
 བུང་སྟེ། དེ་ནི་དུས་ལ་བབས་པ་ཡིན་གྱིས། བཅོངས་པ་སྤྲ་མ་ཁྲོལ་ལ་གསར་པ་
 འཛིངས་ཤིག་ཞེས་གྲགས་མ་ཐག་སྤྲེ་བུ་སྤྲ་མ་དེ་བཅོངས་པ་གྲོལ། སྤྲི་བོའི་འཁོར་
 ལོ་ཡང་གྲོལ། འཛེལ་བོའི་བྱ་མོ་ལྷས་དམ་དུ་བཅོངས་ཤིང་མགོ་ལ་གནས་ལྷགས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་བབས་ནས་གཟིར་བས་ཤིན་དུ་མི་བཟོད་པའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་གྱིས་ཉེན་
 པ་ན། སྤྲེལ་བུ་དེ་ལ་སྤྲེལ་བ། བདག་གི་མའི་ཡིད་བསད་པའི་སྤྲིག་པའི་ལས་
 རང་ཉོས་ཡིན། བཞེད་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་སྤྲོད་པ་དག་འོང་ངས་བྱས་པས། དེས་སྤྲེལ་
 པ། འདིར་སྤྲེལ་ནས་ལོ་སྤོང་སྤྲུག་དུག་བཅུ་དང་བཅུ་སྤྲུག་བཅུ་སྤོང་དགོས་

ཤིང། གཞན་ཡང་མ་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པའི་མི་མང་པོ་འདིར་འོང་ངེས་ཟེར་བར།
 འཛེལ་བའི་བྱ་མོས་སྤྱིང་ཇེས་མ་བཟོན་པར། འདི་ལྟ་བུའི་ལས་ངན་གྱིང་དགོས་
 པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཐབས་ཅན་བདག་གཅིག་ཤུའི་ཐོག་དུ་སྒྲིན་
 ཅས། ཀུན་གྱི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་གྱི་སྐྱེལ་བཞུགས་བདག་གི་གྱིང་བ་དང། གཞན་ལ་ལས་
 ཀྱི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་མེད་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྤྱིང་ནས་ཞེ་ཐག་པའི་སྒྲོལ་ལམ་བདེ་བོ།
 སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པ་བཟང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་མཐུས་སྤྱི་བའི་
 འཁོར་ལོ་ཅམ་མཁར་སོང། དེ་ཉིད་ལྟའི་གནས་སུ་ཚོ་འཕོས་སོ། མའི་ངག་བཅག་
 པས་དབྱེད་གནས་སྤྲུལ་བསྐྱེད་དེ་ལྟ་བུ་གྱིང་ཞིང་མ་ལ་ཀ་ཤ་བ་ནས་མཚོན་པས་
 ལྷ་མོ་ཞུས་ཀྱི་མཚོན་པའི་བསོད་ནམས་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབས། དེས་ན་ཕ་དང་མ་ལ་
 ལུས་པས་བསྐྱར་ཞིང་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་འདུད་པ་ནི་དམ་པའི་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན།
 དེ་དུས་ཀྱི་འཛེལ་བའི་བྱ་མོ་དེ་ནི་ངའོ་གསུངས། དེར་འཁོར་ནམས་མ་ལ་ལྷས་
 དྲིན་འཇལ་བའི་བརྗེ་སེམས་དང། ས་མ་ལ་གུས་པས་བཀུར་སྤྱི་བུ་བ་ལ་ངེས་པ་
 བསྐྱེད་པར་གུར་དོ། འདི་ཡང་བཟོན་པའི་ཚོས་སྐོར་རོ། མཛེད་བཤྱི་དཔག་བསམ
 འབྲི་ཤིང་ལས། འཛེལ་བའི་བྱ་མོའི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མོངས་འབྲོག་
 གན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་གོ་གཉིས་པའོ།།

XCIII.

ཡལ་འདབ་དག་བཅུ་ཙེ་གསུམ་པ།

མ་ག་རྟོ་བཟང་མའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

གང་གི་མཚོད་འོས་མཚོད་པར་སྐབ་ལ་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་དེ། སེམས་མེད་
 རྣམས་ཀྱང་འོས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྤྱི་ལ་ལ་གུས་པས་ཁྱད་
 པར་བརྟེན་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱབས་འོས་ཤིང། དད་པ་རབ་གྱུས་བདུད་ཚིའི་གྱུན་
 ཐིག་དེ་དག་གྱུ་ལ་གྱུར་ཅིག། ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱུ་ལ་བྱེད་ཚལ་དུ་
 བཞུགས་པའི་དུང་དུ། བྱིས་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་གསོལ་པ། བདག་
 གི་བྱ་མོ་མ་གཏུ་བཟང་མོ་འདི་ན་སོ་དར་ལ་བབ་ཅིང། བྱ་རམ་ཤིང་འཕེལ་གྱི་
 བྱིས་བདག་མགོན་པོ་ཞེས་པའི་བྱ་བྱ་མཚོག་ཤིན་ཞེས་བུ་བའི་བྱིས་འཛིན་དུ་
 སྦྱངས་ཟེར་བ། བདག་གི་སློག་དང་ཡོངས་སྦྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ལགས་ན། བཀའ་གྲོལ་ན་བྱ་མོ་སྦྱེར་རམ་སྦྱུས་ཇི་ལྟར་ལགས་ལྷུས་
 པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གནང་བ་ཐོབ་དེ་སྦྱེར་བར་ཁས་སྦྱངས། དེ་ནས་མ་
 ག་རྟོ་བཟང་མོ་དར་ཟབ་མང་པོས་བགྱན་ཅིང་བྱ་རམ་ཤིང་འཕེལ་དུ་མཚན་མར་
 བརྗོད་པས་ཐག་རིང་ཞིང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་མ་འཇལ་བས་སྦྱོ་ནས་དུ་ཤིང་
 ཡིན། དེ་ནས་ཁྱོ་པོའི་བྱིས་དུ་གྱོས་པོ་གྱོས་མོ་བྱིས་བདག་བཅས་ཞབས་ཏོག་ལ་
 བཅོམ་ཅིང། ཡང་སྐབས་ཤིག་བྱིས་དེར་སྦྱི་པའི་མཚོད་གནས་ཡོན་ཏན་མེད་པ་
 དང། གཅེར་བྱ་བ་སྦྱེད་པལ་བ་སོགས་ལ་བསྐྱབས་པ་མང་པོ་བོས་ནས་བསྟེན་
 བསྐྱར་མང་པོ་བྱེད་པལ་བཟང་མོ་ཡིད་མ་འདུ་སྦྱེ་སྐྱབ་མོ་ལ་སྦྱས་པ། བྱིད་རྣམས་
 བསྐྱང་ཕྱགས་དང་འདྲ་བའི་མཚོད་ཡུལ་འདི་རྣམས་མཚོད་པར་ཞེ་དེ་བྱིས་སྦྱས་

བས། སྐྱུག་མོ་ན་རེ་འོ་ན་ཁྲོད་ཀྱི་ཡུལ་ན་མཚོད་འོས་ཅི་འདྲ་ཡོད་ཟེར་བར། བཟང་
 མོས་སྐྱུག་པ། བདག་གི་བྱིམ་དུ་མཚོད་འོས་ནི། ལྷོན་པ་སངས་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་
 མཛེས་ཤིང་ལྟ་བུ་བས་མི་ངོམས་པ་མཚན་བཟང་པོ་སྐྱུག་ཅུ་ཙུ་བཞིས་པོ་རེ་རེ་ནས་
 བཤད་དེ། དེ་ལྟར་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལུག་པ་ཞི་ཞིང་དུལ་བ་མངོན་ཤེས་དང་རྩོ་
 འཕྲུལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་
 ག་ས་ལྟར་ཐུགས་ལྷག་པར་བརྩེ་བ་སོགས་ངོ་མཚར་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡོད་ཚུལ་
 འཛིན་གྱིས་པར་བཤད་པས། དེ་དག་དད་པར་གྱུར་ནས་ཁྲོད་ཀྱི་མཚོད་ཡུལ་དེ་
 བདག་ཅག་གི་མཐོང་བའི་སྐབས་ཡོད་དམ་མེད། འདིར་སྐྱུན་འབྲེན་པར་ཕྱིན་ན་
 གདན་འདྲོངས་ངམ་མི་འདྲོང་དྲིས་པས། འདི་སྐྱོན་པ་ལ་ཐག་ཉེ་རིང་དང་ཐུགས་
 རྩེ་ལ་ཕྱི་ནང་མེད། གསོལ་བ་བདབ་ན་སྐྱུན་འདྲོང་ཞིང་ཞལ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཟེར། དེར་
 ཁང་བྱིམ་བྱི་དོར་དང་མཚོད་བའི་ཡོ་བྱད་ཁྱད་འཕགས་བཤམས་དེ། བཟང་མོས་
 སྐྱོས་དང་མེ་དོག་ཁྲོད་དེ་ཁང་བཟང་གི་རྩེར་འཛེགས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 བཞུགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཁ་བལྟས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་མཚེ་མ་གཏོང་ཞིང་གསོལ་
 པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྲོད་ཀྱི་ཞབས་འབངས་མོ་བདག་པ་དུའི་ཚལ་ནས་རི་དུགས་
 དེད་པ་བཞེན་ཐུག་རིང་འདིར་སྐྱེབས། འོན་ཀྱང་ཁྲོད་ཀྱི་ཐུགས་རྩེ་ལ་ཉེ་རིང་མེད་
 པའི་ནང་པར་བདག་གི་མགོན་དུ་གཉེར་བར་བརྩེ་བས་བརྱུང་ཚལ་ཞེས་གསོལ་བ་
 བདབ་ཅིང་ལག་བའི་སྐྱིམ་པས་མེ་དོག་གཏོར་བས། མེ་དོག་དཀར་སེར་དམར་སྟོ་
 འཛིན་བདུག་སྐྱོས་ཀྱི་དུད་སྐྱིན་དང་དྲི་བཟང་གུལ་ཞིང་ནམ་མཁའ་ལ་དལ་བྱས་
 སོང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་པད་ལ་མེ་དོག་འཛིན་སྐྱོས་དུད་དང་བཅས་གུས་
 བའི་རྩེ་ལ་གྱིས་བབས་ཅིང་། ལྷ་བའི་ཚོག་དབྱངས་བཅས་བྱུང་བས། ཀུན་དགའ་
 བོལ་བཀའ་སྐྱུལ་པ། ནང་པར་མ་གཏོ་བཟང་མའི་བསྐྱེན་བསྐྱར་གྱི་མགོན་དུ།

འགྲོ་བས། དེ་ཐག་རིང་བ་དཔག་ཚད་བརྟུ་དང་དུག་ཅུ་ཡོད་པས་དེ་ཉིན་ཕྱིད་ལ་
 སླེབས་པ་བྱ་དགོས་པས། དགོ་སློང་ཚུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ་གང་ཡོད་ལ་ཚུལ་
 ཤིང་བྲིམས་ཤིག་གསུང་། ཀུན་དགའ་བོས་སློད་ལ་ཚུལ་ཤིང་བྲིམས་པས།
 གང་པོ་བགོས་བོ་བྱས་པ་ལ་སྤྲས་བྱས་པས་ལག་པ་བརྒྱུངས་པས་ཀུན་དགའ་
 བོས་འཇུག་མཛད་ནས། གང་པོ་ཁང་པར་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་བྱིས་དུ་ཀྱང་
 བས་འགྲོ་བ་མ་ཡིན། མ་གཞི་བཟང་མོ་གནས་པ་དཔག་ཚད་བརྟུ་དུག་བཅའི་ས་
 ཉིན་ཕྱིད་ལ་བགོད་ནས་བྱ་རམ་ཤིང་འཕེལ་དུ་འབྱོན་དགོས་པས་ཚུ་འཕྲུལ་གྱི་
 རྣམ་མཁའ་ལ་གཤེགས་པ་ཡིན་བརྗོད་པས། གང་པོ་དེའི་མཐུ་མེད་ནས་བསྐྱེད་ས་
 ཏེ་གདོད་སྤོང་ནས་བསམ་བ། ཐོག་མེད་ནས་བྱས་བསམ་གསུ་སྦྱིབ་པ་ཕྱ་མོས་
 བདག་དགའ་བཅོམ་ཐོབ་ཀྱང་ཚུ་འཕྲུལ་མ་ཐོབ་པ་འདི། དགོ་སློང་རང་སྤེའི་མདུན་
 དུ་ཉམས་ཅེ་དམའ་སྤྲུལ་སྤེ་བསྐྱོམ་པས། དེའི་རྣམ་སྤྱོད་ཅིག་ལ་ཚུ་འཕྲུལ་ཐོབ།
 ཁང་བར་སྤྲ་བར་དགའ་བཅོམ་ཚུ་འཕྲུལ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལྷའི་གོས་བཟང་པོའི་ཆས་
 བྱོན་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཇོམ་ནས་ཐམས་ཅད་ནས་མཁའ་ལ་བྱོན། དེའི་ཚེ་བྱ་
 རམ་ཤིང་འཕེལ་དུ་མ་གཞི་བཟང་མོ་གྲོས་སྤྱུག་ཁྱོད་དང་བཅས་པ་གོས་བཟོན་ཟེབ་
 ཏེ་ཁང་རྩེར་མེ་ཏེག་དང་བདུག་སློས་མང་པོ་ཐོགས་ནས་རྣམ་མཁའ་ལ་བལྟ་ཞིང་
 གསོལ་བ་འདེབས་པར། རྣམ་མཁའ་ནས་ཤིང་ཏེ་ལ་ཆིབས་པའི་དགོ་སློང་གཟི་
 བརྗོད་ཉི་མ་ལྟར་འོད་འབར་ཤིང་བྱོན་པ། གྲོས་སྤྱུག་སོགས་ཀུན་གྱིས་མཐོང་ནས་
 ཉལ་ས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡ་གོ་ཡིན་ནས་ཟེར། བཟང་མོས་འདི་དགོ་སློང་
 ཀུན་གསུ་ཀོ་ཉི་བྱ་བ་ཡིན་ཟེར། ཡང་རིའི་རྩེ་མོ་ལ་ཆིབས་པའི་དགོ་སློང་ཞིག་
 བྱོན་པས། ད་སྟོན་པ་ཡ་གོ་འམ་ཟེར། མིན་ཏེ་འདི་ནི་དཀའ་ཐུབ་ལ་ཞི་བར་གནས་
 པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཚོག་གསེར་གྱི་ལྗོན་པ་ལྟར་འོད་འཕྲོ་བ་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ཡིན

ཟེར། ཡང་སྤྲིན་དང་འབྲུག་འབྲོག་སྤྱི་ཚིགས་པ་གཅིག་ཕྱོན། འདི་འཇམ་ཟེར།
 མིན་ཏེ་འདི་ནི་ས་སྤེང་གྲགས་པས་ཁྲུབ་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་བྱ་བ་ཡིན། ཡང་སྤྱང་ཚེན་
 གངས་རི་ལྷ་ར་དཀར་བ་མཆེ་བ་བཞི་ལྷན་ལ་ཚིགས་པ་གཅིག་ཕྱོན། ད་འདི་འཇམ་
 ཟེར། མིན་ཏེ་འདི་ནི་བསོད་ནམས་ལྷུལ་དུ་གྱུར་པ་མོ་འགལ་བྱ་ཞེས་བྱ་ཡིན། ཡང་
 གསེར་གྱི་བརྗོད་བེད་དུ་འདབ་ལྷན་ནས་སྐུའ་རྒྱ་བཟང་གིས་འགོངས་བ་ལ་
 ཚིགས་པ་གཅིག་ཕྱོན། ད་འདི་འཇམ་ཟེར། འདི་ཡང་མིན་ཏེ་འདི་ནི་དགོ་སྤོང་ས་
 འགགས་པ་བྱ་བ་ཡིན། ཡང་སྐུའ་རྒྱུང་གྲུ་ཁྲུང་ལ་ཚིགས་ཏེ་གཤོག་ཚལ་དང་
 ལྷན་པས་སྤྲིན་ནམས་འབྲོར་ཞིང་མགོགས་པར་འབྲོན་པ་ཞིག་གྱུང། ད་འདི་འཇམ་
 ཟེར། མིན་ཏེ་འདི་ནི་བྱམས་པའི་བྱ་གང་པོ་བྱ་བ་ཡིན། ཡང་ཚུའི་རྒྱུང་བྱ་ཚིགས་
 ཏེ་ཤིན་དུ་ཞི་ཞིང་དུལ་བའི་དགོ་སྤོང་གཅིག་ཕྱོན། འདི་འཇམ་ཟེར། མིན་ཏེ་འདི་ནི་
 དུལ་བའི་མཚོག་ཏེ་ཐུལ་བྱ་བ་ཡིན་ཟེར། ཡང་གསེར་གྱི་དུལ་འཁྲི་ཤིང་ཚུ་སྤྱེས་
 གཡོ་བ་ལ་ཚིགས་པ་གཅིག་གྱུང། འདི་ནི་བསོད་ནམས་མངོན་པར་གསལ་ཞིང་
 རྫོགས་པ་ཉེ་བ་འཁོར་ཡིན། ཡང་བེད་དུ་ཁྲུང་ཁང་བཟང་གསེར་དང་མོར་བུའི་བཏ
 རིས་ཀྱི་གྱུན་ཅིང་འོད་ཀྱིས་བྱུགས་པ་ལ་ཚིགས་པ་གཅིག་ཕྱོན། འདི་ནི་དགོ་སྤོང་
 ཀྱུ་ཡ་ན་བྱ་བ་ཡིན། ཡང་ཁྲུ་མཚོག་མ་ཉེ་ལ་ཚིགས་ནས་ཤིན་དུ་བདྱན་པས་རྫིང་
 ཞིང་བྱོན་པ་གཅིག་གྱུང། འདི་ནི་སྤོང་བ་དུ་བདྱན་པ་དགོ་སྤོང་ཀོ་ཤི་ལ་བྱ་བ་ཡིན།
 ཡང་ངང་པ་རྣམས་ཀྱི་འཕུར་ཡང་འོད་ཟེར་འགྲུང་བ་ཞིག་ཕྱོན། འདི་དཀར་ཐུབ་
 ཀྱི་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་དགོ་སྤོང་སི་ལིན་ད་པད་ལྷེས་བྱ་བ་ཡིན། ཡང་ལྷོན་ཤིང་
 དང་གསེར་གྱི་པད་ཚལ་གྱིས་པ་ལ་ཚིགས་པ་གཅིག་ཕྱོན། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་ན་བ་བྱེ་བར་གྲགས་པ་ཡིན། ཡང་སྐུའ་རྒྱ་
 རྣམས་གསེར་འོད་ཀྱིས་འགོངས་ཞིང་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་བསྐྱར་ཞིང་འབྲོན་པ་

གཅིག་ཀྱང་། འདི་ནི་སྤོན་པའི་སྲས་སྐྱ་གཙན་འཛིན་བྱ་བ་ཡིན། དེ་ནས་ས་གཞི་རི་
 བྱག་ནས་མཁའ་སོགས་འོད་དང་ཟེར་གྱི་གང་ཞིང་དགེ་འདུན་གྲངས་མེད་ཚོགས་
 བཅས་བྱོན་པའི་མཐུར། སངས་བྱུས་ནི་ཉི་མ་བགྱི་སྤོང་གི་ཟེར་འོད་ལས་འབར་
 ཞིང་། ལྷ་བ་བགྱི་ཕྱག་ཚོགས་པས་དཀར་བའི་བསིལ་འོད་ཅན། གསེར་གྱི་འོད་
 ཟེར་ཉི་ལྷ་བྱེ་བ་སྤྱིངས་པར་བྱེད་པ་ཅན། འཁོར་དུ་བྱུལ་ཆེན་བཞི་སོགས་ལོར་སྣའི་
 ཚོགས་དང་། ཚངས་པ་དང་བགྱི་བྱིན་ལྷ་ཡིས་བསྐྱོར་ནས་མཚོན་རྗེས་དུ་མར་
 བཅས་སྣ་མོ་ནས་མཁའ་གང་བས་མེ་དོག་གཏོར་ཞིང་རབ་དུ་མཚོན། དེ་ལྟ་བུའི་
 སྤོན་པ་སངས་བྱུས་དེ་ནས་མཁའ་ལ་བྱོན་ཏེ། གོང་ཁྱེར་དེ་ལ་སྐོ་ལས་བཙོ་བགྱིད་
 དུ་སྐྱུལ་ནས་སྐོ་རེ་རེ་ནས་སྐྱུ་རེ་རེ་བྱོན། རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པའི་ཁང་
 བཟང་སྐྱུལ་ནས་འཁོར་བཅས་བཞུགས་པ་ལ། མ་གཏོ་བཟང་མོ་གཉེན་ཙོ་ལག་དང་
 བཅས་པས་དཔག་དུ་མེད་པས་འདོད་ཡོན་ཆེན་པོས་རབ་དུ་མཚོན་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་
 ཞིང་ཞབས་ལ་འདུད་པར། གོང་ཁྱེར་གྱི་སྐྱེ་བོ་ནང་དུ་མ་ཚུད་པ་ནི་མས་ཀྱང་ཕྱི་ནས་
 མཚོན་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པར། ཕོ་བྱང་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་ཙུག་པར་རི་མོ་བྲིས་པ་
 བཞིན་མཐོང་ཞིང་། དེ་དག་གི་མཚོན་པ་ནི་མས་ཀྱང་སངས་བྱུས་འཁོར་བཅས་
 ཀྱིས་བཞེས་ནས། མ་གཏོ་བཟང་མོ་གཉེན་བཤེས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནི་མས་
 དང་། གོང་ཁྱེར་གྱི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོས་གྱི་ཆེར་བསྟན་པས་ཀུན་གྱིས་
 བདེན་པ་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིང་། དུལ་ཁམས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱིལ་བའི་བསྟན་
 པའི་འདུལ་བུའི་ཞིང་དུ་གྱུར་ཏོ། དེར་མ་གཏོ་བཟང་མོའི་བསོད་ནམས་ལ་ངོ་
 མཚར་དུ་གྱུར་པས། དགེ་སྤོང་ནི་མས་ཀྱི་སྤོན་བྱང་ཞུས་པས། ཞལ་འཇུག་ཚོས་ས་
 འཕྲིང་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་ཞིང་བཀའ་སྐྱུལ་བ། སྤོན་ལྷ་ར་རྒྱ་སིར་གྱིལ་བོ་གྱི་གྱི་
 ལ་བྱ་མོ་གསེར་འཕྲིང་མ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱ་གསེར་གྱི་འཕྲིང་བ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བྱུང་།

དེ་ནས་སངས་ཀྱིས་འོད་སྤང་ལ་མཚོག་དུ་དད་པས་རང་གི་བོགས་མོ་ལྔ་བཟླ་དང་
 བཅས་པས་དྲུ་མཚོད་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད། དེའི་ཚོ་ནམ་ཞིག་གྱུ་ལ་པོ་གྱི་གྱི་
 ལ་མི་ལམ་འདི་དག་མིས་དེ། གྱི་སྐར་ཞིག་ནས་སྤང་པོ་ཆེ་འཕོན་པར་མ་ཐོགས་
 པ་དང། སྐྱོམ་པའི་རྗེས་སུ་ཁྲོན་པ་ལས་ཚུ་གྱུགས་པ་དང། བྱེ་བྱེ་གང་དང་ལྷ་དྲིག་
 བྱེ་གང་ཚོང་བྱེད་པ་དང། ཤིང་ངན་པ་ནོམས་དང་ཅན་དན་སྤང་མཉམ་པ་བྱེད་པ་
 དང། གཡུལ་དུ་སྤང་ལྷུག་གི་སྤང་པོ་ཆེ་འཕོད་པ་དང། སྤྱེའུ་ཚོགས་ལུས་ལ་མི་
 བཀའ་བ་བྱགས་པས་གར་བྱེད་ཅིང་གཞན་ལ་ཡང་བྱགས། སྤྱེའུ་ངན་པ་ཞིག་ལ་
 གྱུ་ལ་སྤྲིད་གཏང་ནས་གྱུ་ལ་པོར་དབང་བསྐྱར་བ་དང། སྐྱེས་བུ་བཅོ་བཟླ་དུ་རས་
 ཡུག་གཅིག་གངས་ཀྱང་མ་ཉམས་པ་དང། མེ་དོག་དང་འབྲས་བུའི་དགའ་ཚལ་
 ཞིག་ཚོས་ཀྱན་གྱི་དྲུགས་པ་དང། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཞེས་དང་བཞད་གད་གྱིས་བརྩོན་པ་
 བྱེད་པ་སོགས་མིས་པས། གྱུ་ལ་པོ་དོག་པ་ཚེན་པོ་སྐྱེས་ནས་མཚན་མཁམན་མཁམས་
 པ་ལ་དྲིས་པས། བྱེ་མོ་གསེར་འབྲེང་མ་ལ་སྤང་བ་དེ། མི་ལས་ངན་པ་ཚེན་པོ་
 ཡིན། དེ་བརྗོག་ལ་གྱུ་ལ་པོ་རང་གི་ཐུགས་ཤིན་དུ་བརྗེ་བ་ཞིག་གི་སྤྲིང་མེ་ལ་
 བསྐྱེགས་ན་ཕན་ཟེར། དེ་ལ་གྱུ་ལ་པོས་བདེན་པར་མ་བརྒྱང་བས་སངས་ཀྱིས་འོད་
 སྤང་གི་དུང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཞུས་པས་ལག་འཁྱུལ་པ། གྱུ་ལ་པོའི་མི་ལམ་དེ་ནི་སྐྱེ་བོ་
 རྣམས་ཚོ་ལོ་བཟླ་པའི་དུས་སུ་རྗོགས་པའི་སངས་ཀྱིས་ཤུག་ཐུབ་པ་ཞེས་བདུད་
 ཅུའི་གཏེར་ཚེན་པོ་གཅིག་འབྲུང་བ་དེ་སྤང་ཚེན་དུ་མཐོང་བ་ཡིན། ཇི་མ་ཐོགས་པ་
 དེ་དེའི་བལྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་རང་གི་བལྟན་པ་ལ་རབ་དུ་བདེན་པར་འཛིན་
 ཅིང་བརྩོད་པ་དང། འཚལ་བས་བསྐྱེད་པ་རྩལ་བྲིམས་མ་བསྐྱེམས་པ་དག་བལྟན་
 པའི་འཇུག་དུ་འབྲུང་བ་མཐོང་བ་ཡིན། དེ་དག་ཚོས་གྱི་སྐྱོམ་ཡང་འདོད་པའི་ཁྲོན་
 པ་ནས་སྤེད་པའི་རྩལ་སྤྱེགས་པ་དང། མཐར་བལྟན་པའི་སྤྲིང་པོ་བྱང་རྩལ་གྱི་ལྷ

དོག་བྱེ་གང་དང་ཆགས་པའི་དངོས་པོ་ཕྱེ་བྱེ་གང་བཇེ་བ་དང་། ལྷ་སྟོགས་ཀྱི་ལོག་
 ཚོས་ཤིང་ངན་ལྟ་བུ་དང་། སངས་བྱོམ་ཀྱི་གསུང་ཡང་དག་པ་ཅན་དན་ལྟ་བུ་དབྱེ
 མི་ཤེས་པ་མཉམ་པོར་ཅི་བ་དང་། ཚུལ་འཆལ་གྱི་དགོ་སྤོང་སྤང་ལྷུག་འདྲ་བ་
 རྣམས་ཀྱིས། ཞི་དུལ་ཡང་དག་པའི་དགོ་སྤོང་རྣམས་ལ་འགྲན་སེམས་ཀྱི་འབོད་པ་
 དང་། གཡེང་བ་དང་ཚུལ་འཆལ་གྱི་མི་གཙང་བས་དགོ་སྤོང་སྤྱེའུ་འདྲ་བ་རྣམས་
 བྱུང་ཞིང་། རང་གི་སྤོད་ཚུལ་མི་གཙང་བ་དེ་གཞན་ལ་ཡང་བྱུག་པར་བྱེད། གཡོ་བ།
 མི་བདོན་པ། ངན་པ། སྤྱེའུ་ལྟ་བུ་དེ་དག་བཟུན་པའི་ཁྲུང་འབྱེར་ནས་བཟུན་འཛིན་
 དུ་སྒྲོམ། སངས་བྱོམ་ཀྱི་བཟུན་པའི་རས་ཡུག་ནི་གངས་ཀྱང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར།
 དེའི་དུས་དགོ་འདུན་གྱིས་རྗེས་དང་ཡོ་བྱད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དགའ་ཚལ་དང་བཅས་པ་
 ཡང་ཀྱབ་བྱེད། ཚོས་སྤོད་རྣམས་ཡན་ཚུན་འགྲན་སེམས་དང་། སྤྲོད་པ་དང་།
 འཐབ་པ་སོགས་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་བྱུལ་པོ་གྱི་གྱིས་
 ཡ་མཚན་ཅིང་། སྤྱིལ་པོ་བཅུན་མོ་འབངས་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། གསེར་
 གྱི་འཕྲེང་ལྷན་མ་སོགས་ལ་ཚོས་བཟུན་ཅིང་། དེ་དག་གིས་གསུམ་པས་མཚོད་པར་
 བྱུར། གཞན་ཡང་སྤྱི་བ་གཅིག་དུ་མཚོད་དེན་ལ་མི་དོག་ན་རང་གའི་འཕྲེང་བས་
 མཚོད་པས་གསེར་གྱི་འཕྲེང་ལྷན་མར་བྱུར་ཅིང་། དེ་མ་གཏོ་བཟང་མོ་འདིར་སྤྱེས་
 རྣམས་བྱུལ་བ་འཁོར་བཅས་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་བྱ་བ་ལྷག་པར་བྱས་པའོ། ཞེས་
 གསུངས་པས་འཁོར་རྣམས་དང་བྱ་རམ་ཤིང་འཕེལ་གྱི་སྤྱོད་པོ་མཉམས་ཅན་བསོད་
 རྣམས་ལ་ཡི་རང་ཞིང་བཟུན་པ་ལ་རིས་གྲོ་ཆེ་བར་བྱུར་དོ། ལྷོན་པ་འཁོར་བཅས་
 འཇའ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པས་ཕྱོགས་ཀུན་འགོངས་ཤིང་ནས་མཁའ་ལ་
 གཤེགས་ནས་བྱུལ་བྱེད་ཚལ་དུ་བྱོན་ནོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཚོས་སྤོར་རོ།
 མཚོད་བཟྱི་དཔག་བསམ་འཁྲི་བཤང་། མ་གཏོ་བཟང་མོའི་དོགས་

བརྗོད། ལྷན་མེངས་འབྲོག་གན་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ།
གོ་གསུམ་པའོ།།

XOIV.

ཡལ་འདབ་དག་ཅུ་ཙུ་བཞི་པ།

གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དོགས་བརྗོད་ནི།

སྐལ་པ་ཉམས་པ་ཁ་ཅིག་རབ་གཡོ་བ་རྒྱབས་སྦྱེས་པ་ཡིས། ཟབ་མོའི་རྒྱ་
ལྷན་འགོ་བ་དག་དུ་གཏུང་བ་ཉིད་འཛིན་ཅིང། བསོད་ནམས་གྱིས་པ་ཁ་ཅིག་ལྷ
ངན་དྲག་པོས་ཡོངས་གཏུང་ལ། ལྷན་སྦྱེས་རྒྱ་ཡི་ཚོགས་ཀྱིས་མི་བཟད་སྲིད་པ་
གཏོང་བར་བྱེད། ཞེས་པ་ནི། མཉན་ཡོད་དུ་བྱིས་བདག་བསོད་ནམས་བཤེས་
གཉེན་གྱིས་བྲ་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་བྱ་བ་གྲགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཅིག་
བྱུང། དེ་སྦྱེས་ཙུ་རྒྱ་དཀོན་པའི་གཏུང་བ་དྲག་པོ་ཡོད་ཀྱང། སྦྱེས་ཚེ་ཆར་གྱི་
གྱུན་བབས་གཏུང་བ་ཞི་བར་གྱུར། ཆེར་ཡོངས་ནས་སྲིད་པའི་བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་
པར། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱུ་ལ་བྱེད་ཚལ་ན་བཞུགས་པའི་དུང་དུ་ཕྱིན་པས། གྱུ་ལ་
བས་ཚོས་གསུངས་པ་ཐོས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ། རང་གི་སོ་
མཆེ་བ་ནས་རྒྱ་རོ་བཅུད་དང་ལྷན་པ་ཤེས་གྱི་ཁྲ་བ་ལྟར་བབས་ནས་དེས་འཚོ་བ་
བྱུང། གསེར་དང་རྟོ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པར་བདག་འཛིན་གྲོལ། དགའ་བ་དང་མི་
དགའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པར་སེམས་མཉམ་པར་གྲོལ། དེ་ལ་དགོ་སློང་ནམས་ལ་
མཚན་ནས་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་རང་གི་མཆེ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱས་འཚོ་བ་
བསོད་ནམས་ཀྱི་གྱུ་ཙུ་ཡིན་ཞུས་པས། ལྷན་ཀ་ཤིའི་གོང་དུ་ཚོང་དཔོན་གྱི་བྱ་མཛེས་

བ་ཞེས་པ་ཞིག་བྱུང། དེ་སངས་གྲུ་འོད་སྲུང་གི་སྲུང་དུ་རབ་དུ་བྱུང། དེ་སྐོས་
 བས་གདུང་ནས་སོ་གའི་ཙུ་སྲུང་སྐམ་པོ་ལྟར་ཚུ་དང་ཚུ་སྐོད་དང་ཁྲོན་པ་སོགས་
 བསམ་ཅད་སྐམས། ཤིན་དུ་སྐོས་པས་ཚོང་འདོན་ཅིང་འཆི་བ་ལ་ཐུག་པས་རང་གི་
 མཁམ་པོས་ཚུ་སྐྱོན་ཀྱང་མ་མ་ཐོང། དེའི་ཚོ་སངས་གྲུ་གི་ཐུགས་རྗེས་དགོངས་
 ཅས་ཚུ་སྐོད་ཀྱི་བྱམ་པ་ཐུག་གི་པརྟོས་ཀྱན་ལ་བྲིམས་པས་ཚུ་མི་ཟད་པར་
 འབབས་ཅིང་ཀུན་གྱི་གདུང་བ་ཞི་བར་བྱུང། དེ་ལྟར་སངས་གྲུ་ལ་བལྟེན་པའི་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་རང་གི་མཆེ་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདུད་
 ཅུའི་ཚོམ་པ་འདི་ལྟར་བྱུང་བའོ། ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་རྣམས་དགའ་མགུ་
 ཞིང་རྗེས་སྲུ་ཡི་རང་ངོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཚོམ་སྐོར་རོ། མཛོད་བརྒྱ་དཔག་
 བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དོགས་བརྗོད། ལྷན་རྫོངས་
 འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་གོ་བཞི་པའོ།།

XCIV.

ཡལ་འདབ་དགུ་བཅུ་ཙུ་ལ།
 ལྷག་མའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

གྱི་ཆེ་སྤྱི་གུ་པའི་ལྷན་པར་འདུག་པ་དག་ནི་རབ་སྲུངས་ནས། ལྷལ་ལ་སྤྱིང་
 རྗེའི་འོད་ཟེར་སྤང་བ་རབ་དུ་བྱིས་པ་འཕེལ། ལྷོན་སེལ་ཅེ་ཡང་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་
 དག་ཀྱང་འབྲོག་བྱེད་པ། སངས་གྲུ་འོད་སྲུང་ལྷན་པས་དམ་པའི་ལམ་ནི་སྤོན་
 པར་བྱེད། ཞེས་པ་ནི། བཙམ་ལྷན་འདས་གྱི་ལ་པོའི་ཁབ་བྱ་ཀ་ལེན་དཀའི་གཞུས་
 འོད་མའི་ཚལ་ན་བཞུགས་ཤིང། བྱོང་ཁྱེར་དེར་དེད་དཔོན་དོན་བྱིན་ཞེས་པའི་རྒྱང་

མ་རྣམས་མེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བྱ་གཉིས་མཚེ་མར་སྐྱེས། དེ་ཇི་ས་པ་དེ་ཤི་ནས་མ་དེ་
 ཚོགས་ཚེན་པོས་གསོས་པས་བསྐྱེད་བསྐྱོངས། རོར་རྣམས་ཟད་ནས་མས་ཡུལ་
 དེའི་ཚོམ་ཀུན་རྣམས་ལ་གཉེར་ཞིང་། ཤ་ཀུ་དང་ལ་མཚམས་བྱིན་ཞེས་བྱ་གཉིས་
 པོས་ཀྱང་ཀུན་མོ་རྩུང་བྱ་བ་ནས་ཉེ་འདབས་ཀྱི་རོར་རྩུང་བྱ་དང་རྣོད་རྣམས་རིམ་
 གྱིས་བརྒྱལ། དེ་ནས་ཚེར་ཡོངས་ཏེ་གཞན་གྱིས་བྱིས་ལ་འཛོག་པ་དང་། །ཁང་པ་
 འབྲུབ་པ་སོགས་ཀུན་མེདེ་བྱ་བ་ལ་ཅོལ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ནས་གོང་བྱིས་
 རོར་རྣམས་མང་དུ་བརྒྱལ། དེ་གྱུལ་པོའི་ས་ཉལ་ཉལ་ན་བས་ཤེས་ནས་གྱུལ་པོ་ལ་
 ཞུས་པས། གྱུལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགས་བཀའ་བསྐྱོད་བ། མ་བྱ་གསུམ་བཅིངས་ལ་ཀྱང་
 ལག་གཅོད་ཅིང་གསལ་ཤིང་ལ་བསྐྱོན་པ་སོགས་ཁྲིམས་གཅོད་དང་བཅས་གསོད་
 ཅེས་གསུངས། དེ་གསུམ་གསོད་པར་འབྲིད་སྟེ་གོས་བཀའ་བའི་མཐའ་བྱི་
 གོང་བྱིས་གྱིས་མིས་བསྐྱོར་ནས་བལྟ་བའི་ཚེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་
 མཁུན་ནས་བཅེ་བས་དེར་བྱོན་ཏེ་སྐྱབས་པས་དེ་དག་སློབ་ཐར་པར་གྱུར། གྱུལ་
 པོས་བཅིངས་པ་ལས་དགྲོལ་ནས་བཏང་བས། གྱུལ་བའི་ཞབས་ཇིས་སྤྱུ་འབྲིངས་
 པས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་། དག་བཅོམ་ཐོབ། མ་དང་བཅས་པའི་གསུམ་ཀ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་འབྲེར་པ་ཐོབ་པ་མཐོང་པས་ཡ་མཚན་ནས་དག་སློང་རྣམས་ཀྱི་གྱུ་ཞུས་པས་
 བཀའ་སྐྱུལ་པ། འདི་དག་སློན་ཡང་ངས་སྐྱབས་ཏེ། མ་འདི་ནགས་གསེབ་དུ་
 ལྷག་མོ་འཛིགས་སྤྱུ་རྩུང་བ་གཅིག་དུ་ཡོད་དུས་བཀའ་ནས་ལྷག་སྤྱུག་གཉིས་ཟུལ་
 །ཁད་འདུག་པར། ང་ཉིད་གྱུལ་པོའི་བྱ་བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔའ་སྣོང་ཇིའི་དུལ་ཞེས་
 བྱ་བས་སྣོང་ཇིས་མ་བཟོད་པར་ལྷག་མོ་མ་བྱུལ་ལྷས་སྐྱོན་ཏེ་སློབ་སྐྱབས་དེའི་ལས་
 ཀྱི་ལྷག་མས་ལྷག་མོ་མ་བྱུལ་ཚོམ་ཀུན་དུ་གྱུར་ཀྱང་། ངའི་ལྷས་སྐྱོན་པས་མཐར་
 བུད་པ་མཐོང་བའོ་གསུངས་པས། འཁོར་རྣམས་གྱུལ་བ་སྣོང་ཇིའི་གཏོར་ལ་

མཚོག་དུ་དང་པར་གྱུར་དོ། འདི་ཡང་སྤྱིན་པའི་ཚོས་སྐོར་རོ། མཚན་བགྲོ་དཔག་
བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ལྷག་མའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་ཚངས་འབྲོག་
གིན་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྷེ་གོ་ལྷ་བའོ།།

XCVI.

ཡལ་འདབ་དག་བཅུ་ཙུག་པ།

སྤང་བའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

ལྷ་བའི་ཀུན་དགའི་ཉི་མའི་རབ་གསལ་དང་། མེ་ཡི་ཚ་བ་རྒྱུད་གིས་
མགྲོགས་པ་དང་། སྤྱིང་ཇི་ལ་དགའ་སྤྱོ་བོ་ཆེ་ཞེས་ས་གྱིས། གཞན་ལ་ཡན་པ་རྣམས་
སྤྱོས་རང་བཞིན་ཡིན། ཞེས་པ་ནི། འཕགས་གྱུ་ལ་དུ་གྱུ་ལ་བའི་འཆར་བྱེད་ཞེས་
སྤྱོབས་དང་ལམ་པ་ཅེད་དགའ་ཅན་གྱི་བཅུན་མོ་ཞེས་ས་མེ་དོག་འབྲུ་བྱ་ཕྱིན་པས།
དང་སྤོང་དགའ་ལྷ་བའི་ལྷ་བའི་འབྲོན་པ་མཐོང་ནས། བཅུན་མོ་ཞེས་དང་ཅིང་
གུས་པས་མེ་དོག་འབྲོར་ཞིང་འདུད། དེ་དག་གྱུ་ལ་བས་མཐོང་ནས་ལྷག་དོག་གིས་
དང་སྤོང་ཞེས་ས་ཀྱང་ལག་གཅད་པས་འབྲུག་གིས་འདས་ལྷོ་བྱ་དུ་གྱུར་ཅིང་སྤྱོ་སྤྱོ་གས་
འདོན་པ་ལ། བཅོས་ལུན་འདས་གྱིས་ལྷགས་ཇི་ལེ་སྤྱོན་གྱི་གཞིགས་པས། ལྷན་གྱིས་
འདོན་ཟེར་བདུད་ཅི་ལྷ་བྱས་རེག་པས་དང་སྤོང་ཞེས་ས་སྤོག་འཚོ་ཞིང་ཀྱང་ལག་
ཞེས་སྤར་བཞིན་སྤྱར་ཅིང་བདེ་བར་གསོལ། དེ་དག་ལ་ཚོས་གསུངས་པས་ལྱིར་
མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ། འཁོར་ཞེས་ས་འོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་སྤོན་གྱི་གྱུ་ལྷས་
པས། འདི་དག་སྤོན་ཡང་ངས་སྤྱོབས་པ་ནི། ལྷ་ར་རྒྱ་སིར་གྱུ་ལ་བོ་ཚངས་སྤོན་
གིས། གདུག་པའི་སྤོན་པོ་སྤོག་ཅན་ལྷ་བའི་ལྷ་ལ་ནས་བསྐྱེད། དེ་དག་གྱུ་ལ་བའི་

དོགས་བཤེད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་།

འཛིགས་པས་ཐག་རིང་སོང་ཕྱི་སོས་ཀ་ཆད་པས་གདུང་ཞིང་ཚུ་དང་གྲིབ་མ་མ་རྙེད་
 པར་སྐོམ་པས་ཚེ་ངའི་མདས་སྦྱིང་ཕྱག་པ་ལྟར་འཆི་ལ་ཐུག། དེར་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་བྲུང་བོ་ཆེ་བ་ཟུང་བོ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་དག་མཐོང་ནས། སྦྱིང་ཇེས་ས་
 བཟོད་པར་སྣ་ཞེགས་ཀྱི་ལག་པ་བཀྱངས་ནས་ཐག་རིང་བོ་ནས་ཚུ་བྲུངས་ཏེ་སྦྱིན་
 པས་སྦྱོན་བོ་ནོམས་སྟོག་འཚོ་ཞིང་གདུང་བ་ཞི། མཐར་དེ་དག་འཚོ་བའི་ཕྱིར་བྲུང་
 བོས་རང་གི་ལུས་བདང་ནས་ཤས་དེ་དག་ཚོམ་པར་བྱས། སྦྱོན་བོ་ནོམས་ཀྱང་བྲུང་
 བོ་ལ་དྲིན་བཟོ་བས་བྲུང་བོའི་ལུས་སྦྱངས་ཤིང་སྣ་ལ་འོས་པའི་མཚོད་པ་བྱས་སོ།
 སྦྱོན་བོ་ནོམས་ད་ལྟ་དང་སྟོང་ནོམས་ཡིན་ཞིང་། བྲུང་བོ་ནི་ང་ཡིན་ཏེ་དེ་དུས་ཀྱང་
 ངས་པན་བདགས་སོ་གསུངས་པས། འཁོར་ནོམས་སངས་གྲོས་ལ་འགོ་བཀྱན་གྱི་
 གཉེན་གཅིག་ཤུར་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དད་པར་གྱུར་ཏོ། འདི་ཡང་སྦྱིན་པའི་ཚོས་
 སྐོར་རོ། མཚོད་བཀྱི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། བྲུང་བོའི་དོགས་བཤེད་
 རིན་བོ་ཆེ། སྦྱོན་ཚོངས་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་གོ་
 དུག་པའོ།།

XCVII.

ཡལ་འདབ་དག་བཅུ་ཙེ་བདུན་པ།
 སྤལ་གྱི་དོགས་བཤེད་ནི།

སྣམ་སྣང་སྦྱོན་གྱི་དུག་གིས་ཡིད་ནི་སྦྱོན་ཕུང་གུར་ནོམས་ཀྱི། དམ་པ་དག་
 ལ་གཞོད་པ་བསྐྱབ་ལ་འབད་པ་རབ་ལྗོངས། དེ་ཉིད་གལ་ཏེ་དེ་ཡིས་ཡོན་ཏན་རབ་
 འབར་ཇེས་བྱེད་པར། གུར་ནས་སྲིད་འདིར་སྦྱ་ཞིག་གྱི་ཆེར་གཞོད་དང་ལྡན་པར་

གྱུར་ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱུ་ལ་པོའི་ཁབ་དང་ཉེ་བ་འོད་མའི་ཚལ་དུ་
 བཞུགས་ཤིང་། ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྤང་བའི་སྒོས་དྲང་སྲོང་ལྡ་བགྱུ་ལ་བའོན་པ་བྱིན་
 ཅིང་མཚོན་ཆ་སྤྲད་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གསོད་པར་བསྐྱལ། དྲང་སྲོང་ནོམས་
 ཀྱིས་གྱུགས་ནས་མཚོན་ཆ་ཐམས་ཅད་གྱིས་པས་གྱུ་ལ་བའི་སྐུ་ལ་བསྐྱུ་དང་།
 ལྷ་དྲལ་ལ་སོགས་མེ་དོག་གི་ཕྱང་པོར་གྱུར་ཅིང་། གྱུ་ལ་བའི་སྐུ་སྒྲིབས་པར་བྱེད་
 པའི་ལོར་བྱའི་ཁབ་ཅེགས་ནས་མཁའ་འོད་འཕྲོག་པ་བྱུང་བས་གནོད་པར་མ་རྣམས།
 ཚུབ་པའི་མཚོན་ཆ་ཡང་འཇམ་པའི་བརྐྱོ་དང་། རྩོ་བའི་གདུག་སེམས་ཀྱང་བྱམས་
 པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཞི་བར་མཇོད། དྲང་སྲོང་ལྡ་བགྱུ་སྤངས་ཤིང་ངོ་ཚ་སེམས་ཞུས་དད་
 ཅིང་གུས་པས་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་འདུད། གྱུ་ལ་བས་ཁྲོ་བ་མེད་པ་བྱམས་པས་
 བུ་བཞིན་བསྐྱངས་ནས་ཚོས་ནོམས་བསྐྱན་པས་དེ་དག་རབ་དུ་བྱུང་ཤིང་ཟག་པ་རྩད་
 ཅིང་དག་བཅོམ་ཐོབ། དེ་ལ་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་པས་དག་སྲོང་ནོམས་ཀྱི་གྱུ་ཞུས་པས་
 བཀའ་སྐུལ་པ། སྒོན་ཀ་ཤིའི་གོང་གི་ཚོང་པ་ལྡ་བགྱུ་གྱི་མཚོར་ཕྱིན་བས་གྱུ་
 བཟེངས་གཞིག་ནས་འཚི་བར་ངེས་པའི་ཚོ། བདག་ཉིད་ཅུས་སྐལ་དུ་སྐྱེས་པས་
 སྤྱིང་ཇེས་མ་བཟོད་པར་དེ་དག་གྱུ་ལ་འཕྱུར་དེ་གྱུ་མཚོ་ལས་སྐྱལ། དེར་ཅུས་སྐལ་
 དེ་ཐང་ཆད་ནས་གཉིད་ལ་ཤོར་བས་ཚོང་པ་ནོམས་ལྷོགས་པས་ཅུས་སྐལ་གྱི་ཤ་ཟ་
 བར་འདོད་ནས་ཀུན་གྱིས་རྟོ་མང་དུ་གྱུ་བ་པར་ཁོ་གི་མཐུག་པས་མ་གཤི། ཡང་སྤྱིང་
 ཇེས་མ་བཟོད་པར་ཅུས་སྐལ་གྱིས་རང་གི་སྒོག་བཏང་ནས་ལུས་ཀྱི་ཁོག་ཤས་ཚོང་
 པ་ནོམས་ཚོམས་པར་བྱས། དེ་ནོམས་སངས་གྱིས་འོད་སྐྱུང་གི་དྲུང་དུ་དག་བཅོམ་
 ཐོབས་ཏེ་དེའི་རྣམས་པས་ད་ལྟ་འབྲས་བུ་འདི་ལྟར་ཐོབ་བོ་ཞེས་གསུངས་པས།
 འཁྲིར་ནོམས་གྱུ་ལ་བ་སྤྱིང་ཇེའི་གཏེར་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་ས་གཞི་ལྟར་བདོན་པ་ལ་
 དད་ཅིང་ཡི་རངས་བར་གྱུར་དོ། འདི་ཡང་སྤྱིན་པའི་ཚོས་སྐོར་རོ། མཇོད་བགྱུ་

དོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་།

དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ཅུས་སྤྲལ་གྱི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་སྐྱོངས་
འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྷེ་གོ་བདུན་པའོ།།

XCVIII.

ཡལ་འདབ་དག་བཅུ་ཙེ་བཤྱིད་པ།

དཀའ་ཐུབ་པའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

རིགས་ཀྱི་རི་བོ་དག་གི་ཙེ་མོ་ཤིན་དུ་མཐོ་བ་དང་། དམའ་ཞིང་མི་གཙང་
ཚོགས་དང་ཕྱག་དར་ཁྲོད་ཀྱི་གང་བར་ཡང་། ཉིན་མོ་འདྲེན་པའི་སྤང་བ་མཚུངས་
བར་ཕན་བྱེད་བདག་ཉིད་ཙན། འདི་ནི་བྱེད་བྲག་མེད་པ་འཇུག་པར་ངེས་པར་བབས་
པ་ཉིད། ཞེས་པ་ནི། བཙམ་ལྡན་འདས་འོད་མའི་ཚལ་ན་བཞུགས་ཤིང་། སྐབས་
ཤིག་སྤྲུག་ཉམ་ཐག་པའི་ཚོ། བྱད་ཅོམས་དང་ལྷོགས་པས་ཉེན་ནས་བཙམ་ལྡན་
འདས་ལ་སྐབས་སྤུ་སོང་བས་དེ་དག་ལ་ཟས་ཀྱིས་བསྐྱངས་ཤིང་ཚོས་བསྟན་པས་
རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་དག་བཙམ་ཐོབ་པས་འགྲོ་བའི་མཚོད་པའི་གནས་སྤུ་གྱུར། དེའི་
ཚོ་གོང་ཁྲིར་གྱི་མི་ཐམས་ཅད་དེ་དག་དང་གྱུན་དུ་མི་མཐུན་པས་ཕྲག་དོག་བྱེད་
ཅིང་རིགས་ཤིན་དུ་ངན་པ་ཁྲོད་ཀྱི་བྱད་ཅོམས་ཀྱང་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པ་
འདི་འདྲ་མི་རིགས་ཅེས་ཁ་གཏོང་བར་བྱེད། སྤྲུག་མཚོད་ལྷལ་ལ་ཡོན་ཚུང་བུ་
ལས་མེད་པའི། གསལ་པ་རིགས་ངན་ལ་འབྲུལ་སྤོ་མི་འདུག་ཅེས་པར། གྱུལ་
བས་སྤྱོད་པའི་ངོ་མཚར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བཀའ་བསྐྱོས་བྱད་ཅོམས་སྤོ་མི་སྟོན་དུ་
ནས་མཁའ་ལས་འགྲོ་འོང་བྱས་པས་ཀུན་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་གྱུལ་པོ་དང་གོང་
ཁྲིར་བ་ཅོམས་ཀྱིས་ཕྱག་དང་མཚོད་པའི་གནས་ཀྱི་དགོ་སྤོང་མཚོག་དུ་གྱུར་པར།

ཡ་མཚན་ཉེ་གྱུ་ཞུས་པས། སྤོན་ཀ་ཤིང་གོང་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ཚལ་དུང་ཉིད་དུང་
 སྤོང་དགོ་བའི་ངང་ཚུལ་ཞེས་པར་གྱུར་ཚོ། བྱད་འདི་ནི་མས་དང་སྤོང་དཀའ་ཐུབ་
 ཡིན་པ་ལ། ངས་ཚོས་བཤད་པས་ཁོང་ནི་མས་སངས་གྱིས་འོད་སྤུང་གི་དུང་དུ་
 རབ་དུ་བྱུང་། གྱུལ་བའི་དུང་དུ་གནས་པས་ད་ལྟ་བུ་དུ་སྤྱེས་ཤིང་། ངས་ཚོས་
 བསྟན་པས་དུང་སྤོང་མངོན་ཤེས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་བའོད་སྤུང་ལ་རབ་དུ་བྱུང་
 བ་བཅས། ད་ལྟ་འབྲས་བུ་འདི་ལྟར་ཐོབ་ཅེས་གསུངས་པས། རིགས་རི་བོ་ལྟར་
 མཐོ་བ་དང་། ཤིན་དུ་དམའ་བ་ཆག་དར་ཁྲོད་པ་སོགས་གང་ཡང་ཚོས་ཀྱི་སྤོད་དུ་
 ཅུང་ཞིང་གྱུལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ལ་དད་ཅིང་མངོན་པར་བརྟོད་དོ། འདི་ཡང་བསམ་
 བཤད་གྱིས་ཚོས་སྐོར་དོ། མཚན་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། དཀའ་ཐུབ་
 པའི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་ཚེངས་འབྲེག་གིན་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་
 བར་བྱས་པ་ལྟེ་གོ་བརྗོད་པའོ།།

XCIX.

ཡལ་འདབ་དག་བཅུ་ཙེ་དག་པ།

པདྨ་ཅན་གྱིས་དོགས་བརྗོད་ནི།

ལུས་ཅན་ལུས་དང་དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱི་ནི། སྤིང་པའི་རང་བཞིན་ནད་ཆེན་འབྲོག་
 བྱེད་པ། འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་རོལ་གཉེན། སངས་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་
 བདུད་ཅིང་གཏེར་ཉིད་དོ། ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་དུ་བཞུགས་
 ཤིང་། བྱོང་བྱེད་གྱི་མི་དང་དགོ་སྤོང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་གསོ་དཀའི་ནད་ཀྱིས་
 བཟེར་པ་ནིས་ས། གྱུལ་བའི་ཐུགས་རྗེས་ཐམས་ཅད་གསོ་བར་མཚན་པས་ཀུན་

དགའ་མག་དང་ཡི་རངས་པ་ཐོབ་ཚེ། བཀའ་སྣུལ་པ། ད་ལྟ་མ་ཟད་སྤོན་ཡང་
 བྱིན་ཞུས་པ་ལས་ལྷན་ལས་གྲོལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤོན་པར་རྒྱ་སྤོང་འཁྲིད་
 གྱུལ་པོ་བསྐྱོད་ཅན་ཞེས་བྱ་བ། སྤྱི་འགྲོ་ཞུས་པ་བའི་ཐབས་ཁོ་ན་ལ་བརྩོན་བསྐྱེ་
 དགའི་པ་མ་ལྟ་བུ་ཅིག་བྱུང་། བྱོང་བྱིར་དེར་གནམ་གྱི་ནད་དྲག་པོ་གཟེར་ཞིང་།
 གྱུལ་པོས་སྤོན་པ་ཞུས་པ་གསོ་བྱ་བཅུག་ཅིང་ཡོ་བྱད་སྤྱར་ཡང་མ་ཕན་པར། སྤྱི་བོ་
 མང་པོ་འཛི་ཞིང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བར་སྤོན་པ་མཁས་པ་ཞུས་པ་གྱི་ནད་འདི་ལ་ཉ་ཆེན་
 རོ་ཉི་ཉ་ཞེས་པའི་ག་བྱུང་ན་ཕན་ཟེར་བར། ཉ་པ་ཞུས་པ་གྱི་གང་དུ་བཅའ་ཡང་ཉ་
 དེ་མ་འབྱོར་བས། གྱུལ་པོས་ནད་པ་ཞུས་པ་བཅུ་བས་མ་བཟོད་པར་ཕོ་བྱང་བ་གས་
 ཅུར་ཕྱིན་ཏེ། བདག་སྤྱི་བོ་ཞུས་པ་ཕན་པའི་ཕྱིར་ཅུ་ལྷུང་ཆེན་པོ་འདིའི་ནད་དུ་ཉ་
 ཆེན་རོ་ཉི་ཉར་སྤྱི་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྤོན་ལམ་བཟུང་བུ་མཚོངས་པས། འཕྲལ་དུ་
 ཉ་ཆེན་རོ་ཉི་ཉར་སྤྱིས་ནས། ནད་པ་ཞུས་པ་གྱིས་ག་གང་འདོད་བཅད་ནས་བཟང་བས་
 ནད་ལས་གྲོལ། དེའི་དུས་གྱི་ནད་པ་ཞུས་པ་ད་ལྟ་བྱོང་བྱིར་གྱི་མི་དང་དགོས་བྱེད་
 ཞུས་པ་ཡིན། ངས་ནད་པའི་དོན་ལ་བརྩོན་པས་སྤྱི་བར་ནད་དཀོན་པ་ཡིན་གསུངས།
 འཁོར་ཞུས་པ་འགྲོ་བའི་སྤོན་པ་ཆེན་པོ་སངས་གྱིས་ལ་མཚོག་དུ་གུས་པར་གྱུར་དོ།
 འདི་ཡང་སྤོན་པའི་ཚོས་སྤོར་རོ། མཚན་བཟྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། བསྐྱོད་
 ཅན་གྱི་དོགས་རྗོད་རིན་པོ་ཆེ། སྤོན་ཚོངས་འབྲོག་གིན་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བའི་
 བར་བྱས་པ་ལྟེ། བོ་དགུ་པའོ།།

O.

ཡལ་འདབ་བགྱི་བ།

བསོད་ནམས་རབ་གསལ་གྱི་དོགས་བརྗོད་ནི།

གང་གི་བསམ་པར་སྒྲ་མེད་བྱང་ཚུབ་འདོད། བདུན་ཅིའི་ཕོ་ཉ་དང་པོ་སྐྱ
 ཚོས་ཞིང་། བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་གསར་དུ་འཇུག་བྱེད་པ། སྤྱིང་སྤྱོད་ས་གྱི་མཚོར་
 སུ་ཞིག་དེར་ཕྱག་འེས། ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་ལ་བྱེད་ཚལ་དུ་བཞུགས་
 རྒྱུ་དུ། ཀོ་ས་ལའི་གྱི་ལ་པོ་གསལ་གྱི་ལ་གྱིས་གསུ་པ་དང་དྲངས་བསམ་གསོལ་པ།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་བྱང་ཚུབ་མཚོག་དུ་ཐུགས་དང་པོ་སྐྱའི་སྐྱེ་བ་གང་འདྲ་ཞིག
 ལ་བསྐྱེད་པ་ལགས་ཞུས་པས། འཇུག་པའི་ཚོམས་འབྲེང་འོད་ཟེར་འབར་བ་ཞིན་
 དུ་བཀའ་སྣུལ་པ། སྔོན་གོང་ཁྱིམ་འོད་ལྷན་ཞེས་བྱ་བར་ད་ཉིད་གྱི་ལ་པོ་རབ་གསལ་
 ཞེས་པར་གྱུར་དུས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་དེ། དེ་ཡང་
 གྱི་ལ་པོས་སྐྱང་རྗེ་ཀུན་དུ་བསྐྱོད་དང་བཅས་སྐྱང་པོ་ཆེ་ལ་བཞེན་ཏེ་རྗེངས་གྱི་བ་
 ལས། སྐྱང་པོས་ནགས་སུ་སྐྱང་མའི་དྲི་ཚོར་ཏེ་འདོད་པས་དྲངས་ཏེ་ནགས་དང་
 བཤམ་ས་གར་ཡང་གྱིགས་པའི་ཚོ་གྱི་ལ་པོ་དཔོན་གཡོག་གཉིས་ཤིང་གི་ཡལ་ག་
 ལ་འཇུག་ཤིང་བབས་ནས་པོ་བྱང་དུ་ལོག། སྐྱང་པོ་ཡང་འདོད་པས་ཚོམ་ནས་རྗེས་
 སུ་ལོག། དེ་ཚོ་ཀུན་བསྐྱོད་གྱི་སྐྱས་པ། གྱི་ལ་པོ་ཆེན་པོ། བདག་གི་སྐྱང་པོའི་
 ལྷས་དུལ་བར་བདུལ་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་འདུལ་བར་མི་རུས། སེམས་འདོད་
 ཚགས་ཀྱི་སེས་གདུངས་ཚོ་སེ་དང་ཉི་མས་ཀྱང་མི་ཚུགས་མཚུངས། མ་ཕྱིན་པར་
 དཔྱལ་བ་དང་འདྲ། མིག་ལོང་བ་དང་མཚན་མོ་མིན་ཀྱང་རབ་རིབ་སྐྱུན་པ་དང་
 འདྲ། སྐྱལ་མིན་པའི་དུག་ལས་ལོད། ཆང་མིན་པའི་སྤོས་བྱེད། དམའ་བ་མིན་

དོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་།

བར་སྐྱུང་བའི་གཡང་པ། གཞོད་འདྲེ་མེད་པའི་སྣོད་འདྲེ་ལྷེ་དེ་ལྷ་བྱ་འདོད་ཆགས་
 གྱི་སེམས་ནི་འདུལ་དགའ། ལུས་པས། སྤྱིལ་པོས་འོ་ན་ཡེ་ལྷིག་དེན་ན་སེམས་དུལ་
 བའི་ཆགས་བྲལ་སྲུ་ཡོད་གསུངས་པས། ཀུན་བགྲོད་གྱིས། འཇིག་དེན་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བ། ཞི་བ། དུལ་བ། འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བརྩེ་བ། རྒྱན་པ་སེལ་བའི་
 སྣོན་མེ་ལྷ་བྱ་ཞི་སྒྲ་མེད་སངས་གྱིས་ལགས་སོ། ལུས་པས། སྤྱིལ་པོ་དེ་འཕྲལ་སྒྲ་
 མེད་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་སྐྱེས་པར་གྱུར་དོ། དེའི་བསོད་ནམས་གྱི་རྒྱ་ཞི་
 སྣོན་ཇི་མཁམ་བྱིས་བདག་ཅེས་པར་གྱུར་དུས། ལྷ་གོས་དབུལ་ཚོ་བྱ་རམ་ཟན་གྱིས་
 སངས་གྱིས་མཚོད་ནས་སྣོན་ལམ་བཏབ་པས་རབ་གསལ་དུ་སྐྱེས་ཏེ་བྱང་ཚུབ་གྱི་
 ལྷ་གྱུ་བསྐྱབ་པའི་སྣོན་ལམ་གྱིས་ད་ལྷ་ང་བྱང་ཚུབ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་སྣོད་པའོ་
 གསུངས་པས། སྤྱིལ་པོ་གསལ་གྱི་དུང་བས་བྱུགས་བསྐྱེད་པལ་རབ་དུ་དགའ་
 ཅས་རང་གི་ཕོ་བྲང་དུ་སོང་ངོ། འདི་ཡང་ལེན་དང་པོ་དང་འདྲ་ལྟེ། བྱང་ཚུབ་དུ་
 བྱུགས་བསྐྱེད་པའི་ཚོས་སྣོན་རོ། མཚན་བགྲོད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། བསོད་
 ཅས་རབ་གསལ་གྱི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མོངས་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་
 རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་བགྲོ་ཐམ་པའོ།།

OI.

ཡལ་འདབ་བགྲོ་ཙེ་གཅིག་པ།

སྣོ་བསངས་ཙན་གྱི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཤང་ཞིག་སྐྱེད་བྱེད་ཚེ་ཟེར་ལྷན་པ་གྱི་བའི་ཞབས་ནི་ཉི་བར་བསྐྱན་པ་འཇིན།
 བཤང་གི་མིང་ནི་ཐོ་རངས་སྐྱང་བ་མཚོད་འོས་དྲིག་པར་གྱིན་དུ་རབ་གསལ་འཆར།

སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དགའ་བའི་སྤྱོད་ཉིད་ཉིད་མོ་དགའ་ལ་བསྐྱབས་པར་འོས། དེ
 ཡིས་ཇེས་འབྲང་འཇིག་རྟེན་འདི་འམ་གཞན་དུ་འགར་ཡང་སྐྱེ་བས་རེག་མི་
 འགྲུར། ཞེས་པ་ནི། ཤུག་འོ་གྱུ་ལ་པོ་ཟས་བཟང་སྦྱོར་འདས་པས། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཡབ་གྱི་སྦྱུ་གཏུང་ལ་མཚོད་པ་དང་། མཚོད་རྟེན་མཛད་པས། དགོས་ལོ་ཐེ
 ཚོས་དུ་གྲུར་ནས། ཤུ་ལ་བའཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་སྤངས་ནས། འཇིག་རྟེན་དང་
 མཐུན་པའི་མཛད་པ་འདི་འདྲ་ལ་མཚན་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། མཚོད་འོས་སྤྱུ་གྲུར་
 པ་པ་མ་ནི་སྐྱ་མས་ཀྱང་མཚོད་པར་འོས་ཤིང་། པ་མ་མི་མཚོད་པ་ནི་ཚོས་ཀྱང་
 འོག་ཚོས་ཡིན། ངས་སྤོན་ཡང་པ་མ་བསྐྱར་སྤྱི་བྱས་པ་ཡིན་དེ། ཀ་ཤི་ཤོང་དུ་
 བྲམ་ཟེ་གཉེན་དང་བཅས་པར། ཅུང་མ་གྱོད་མི་བྱ་བར་བྱ་རིགས་དང་སྤྱོད་པ་
 གཙང་བ་སྤོ་བསངས་ཅན་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང། མཐར་པ་མ་གཉིས་གིས་ཤིང་མིག་
 འོང་ནས་བྱུ་ལ་བྱིས་གྱི་བདག་པོར་བསྐྱོས་དེ་པ་མ་ནགས་ཚལ་དབེན་པར་སོང་བུ་
 དེ་གྱུ་ལ་པོའི་སྤོན་པོར་བསྐྱོས་ཀྱང་པ་མ་ལ་གས་པས་ནགས་སྤྱི་ཕྱིན་ནས་ཅུ་དང་
 མེ་དོག་འབྲས་བུར་བཅས་པས་པ་མ་མཚོད་ཅིང་དབེན་པར་སྤང། སྐབས་ཤིག་རི་
 དུགས་ཤི་བའི་ལྷགས་པ་གྲོན་ནས་ཅུ་གྲུང་ངོགས་སྤྱི་ཅུ་ལེན་དུ་ཕྱིན་པས། ཤུ་ལ་པོ་
 ཚངས་ཕྱིན་ནགས་སྤྱི་རི་དུགས་འདྲེད་དུ་བྱོན་པས་མཐོང་ནས། རི་དུགས་སྤྱི་འབྲུལ་
 ནས་ཐུག་རིང་པོ་ནས་གཞུ་ནི་བའི་བར་དུ་བཀའ་སྤྱི་མདའ་འཕངས་དེ་སྤོ་བསངས་
 ཅན་ལ་ཕོག། ཤུ་ལ་པོ་དེར་བྱོན་པས་སྤོ་བསངས་ཅན་གྱིས། བདག་གིས་མ་ཉེས་
 པར་གྱུ་ལ་པོས་མདའ་གྱུ་བ་ནས་བསང། ད་བདག་གི་པ་མ་གཉིས་སྤྱི་གསོ།
 བདག་བསང་པས་པ་མ་གཉིས་བསང་པ་དང་འདྲ། དེས་གྱུ་ལ་པོས་མི་གསུམ་
 བསང་དོ་ཞེས་སྐྱུས་པས། མདའ་གནད་པ་ཕོག་པས་རྒྱག་གཟེར་དང་སྤྱི་སྤྱུགས་
 འདྲེ་ཐོག་བྱེད་པ་དེ་མཐོང་ནས་གྱུ་ལ་པོ་ཐུགས་མི་བཅོལ་པ་རང་གི་མདའ་དེ་རང་གི་

སྤྱིང་ལ་ཕོག་པ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་ཀྱིས་བྱུང་སྟེ་སྤྱིས་པ། ཐུབ་པ་བྱིད་སྟོན་ལ་རི་
 དུགས་ལྷགས་པ་གྱོན་པས་བདག་སྤོངས་ནས་རི་དུགས་སུ་འབྱུང་ཏེ་མདའ་
 འཕངས་པ་ཕོག། འབྱོད་ཀྱང་བྱ་ཐབས་བྲལ་ནས་ཉམ་རེང་། ད་ནི་བྱིད་དཀའ་
 ཐུབ་པ་ནོམས་ཀྱི་དམོན་པའང་རྒྱག་པར་ཞེས་གྱུ་ལ་པོ་ཡི་སྤྱག་པར་བྱེད། དེ་སྔོ་
 བསངས་ཅན་ཁོ་བའི་དེ་རལ་པ་ས་ལ་བཀམ་ཞིང་། གྱུ་ལ་པོ་སྤྱི་འགོ་ཀུན་རང་
 རང་ལས་ལ་སྤོད་པས་བདེ་སྤྱག་དང་ཕན་གཞོན་དང་འགྱུར་གང་ཡང་འབྱུང་། དེའི་
 ཕྱིར་བྱིད་ལ་དམོན་པ་ཅི་ལ་བྱེད། ཐུགས་མི་བདེ་བར་མ་མཚན་ཅིག། བདག་གི་
 ཕ་མ་གཉིས་སྐྱེས་པས་གདུང་བ་ཡོད། རྒྱ་བྱས་འདི་གྱུ་ལ་པོས་སྤྱི་ལ་བར་ལྷོ་ཞེས་
 རྒྱག་དྲིས་དུགས་འཚང་ཞིང་སྐད་རྒྱང་བྱ་ཅེག་ཅིང་སྤྱིས་པས། གྱུ་ལ་པོས་གྱུས་
 ཤིང་རྒྱ་བྱས་འབྱུར་ནས་ཕ་མའི་ཕྱོགས་སུ་བྱིན། ཏེ་ཅང་ཉེ་བར་འགོ་མ་ལུས་པར།
 ཕ་མ་ལོང་བ་གཉིས་པོས་དོག་སྐད་ཐོས་ནས་བྱ་བྱ་ཞེས་པོས་པར། གྱུ་ལ་པོས་དུང་
 དུ་བྱིན་ནས། བྱིད་ཀྱི་བྱ་མིན་བདག་གྱུ་ལ་པོ་སྤྱི་ག་ཅན་གྱིས་མདས་ལྷག་ཞེས་ལོ་
 གྱུས་ནོམས་བཤད་པས་དེ་གཉིས་དུན་མེད་དུ་བགྱུལ། གྱུ་ལ་པོས་རྒྱ་གང་གཏོར་
 བས་དལ་བྱས་དུན་པ་གསོས་ཏེ། བདག་ཉིད་བུའི་ཅོར་འབྲིད་པ་ལྷུས་པས་ག་ལེ་
 འབྲིད་ནས་བུའི་ཅོར་སྤྱེལས། འཇུས་ཤིང་དམ་དུ་འབྱུང་ནས་མདའ་དེ་ལག་པས་
 མཉེད་པ། བྱ་བྱིད་ཀྱི་བདག་ཅག་ཕ་མ་གཉིས་ལ་སྤྱིང་ཇི་ཞིང་གྱུས་པས་དྲིག་དུ་
 མཚོན་པའི་བསོད་ནམས་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡོད། དེའི་བདེན་པས་བྱིད་ཀྱི་སྤྱི་ག་
 འཚོ་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་དམོན་པ་བཅོམ་ནས་མདའ་བཏོན་པས། བགྱུ་བྱིན་གྱིས་
 ཤེས་ནས་ལྷའི་བདུད་ཅི་བྲན་པས་མི་ནོམས་གསོས་ཤིང་བདེ་བར་གྱུར། དེ་ལྟར་
 ངས་སྔོ་བསངས་ཅན་དུ་གྱུར་དུས་ཀྱང་ཕ་མར་གྱུས་མཚོན་བྱས། ད་ལྟ་ཤུགས་
 རིགས་ཀྱི་ཕ་མར་བཀུར་སྟེ་བྱ་འོས་དེ་ལྟར་ཡིན་གསུངས་པས། འཁོར་ནོམས་སྤྱི་

མ་དང་པ་མ་མཚོད་པའི་བསོད་ནམས་ལས་ལྷག་པ་མེད་པར་བསམ་ཞིང་དད་པར་
གུར་དེ། འདི་ཡང་བསམ་གཏན་གྱིས་ཚོས་སྐོར་རོ། མཚན་བརྗོད་དཔག་བསམ་
འབྲི་ཤིང་ལས། ལྷོ་བསངས་ཅན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་སྐོངས་འབྲོག་
གོན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ། བརྗོད་དང་གཅིག་པའོ།།

OII.

ཡལ་འདབ་བརྗོད་ཚ་གཉིས་པ།

སེདྲེའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

དམན་པའི་སྦྱིན་པས་སྐྱེ་བོ་དམན་པ་ཅོམས་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ། ཚུལ་ཁྲིམས་
ཀྱིས་ནི་སྐྱེ་བོ་དམ་པའི་ཡིད་དག་ཚེམས་པར་བྱེད། ཤེས་རབ་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་
དབེན་པ་དང་བྲལ་གཏོ་སྤྲུལ་འབྲོག། བརྗོད་འབྲུས་ཀྱིས་ནི་འཛིགས་སུ་བྱང་བའི་
འཛིགས་པ་བརྗོད་པར་བྱེད། ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལུན་འདས་མཉམ་ཡོད་ཀྱི་ལ་
བྱེད་ཚལ་ན་བཞགས་ཤིང་། བརྗོད་བྱིན་དང་གྱི་ལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྦྱིང་པོ་དང་དགོ་
སྦྱོང་ཀུན་ཤེས་ཀོ་སྦྱོར་ཉུ་སོགས་ལ་ཚོས་གསུངས་པས་བདེན་པ་ལ་བཀོད་ཅིང་། དེའི་
ཞེར་ལ་ལྷ་འབྲུག་ལྷག་གཉིས་དང་བྲི་ཚོ་བཞི་བདེན་པ་ལ་བཀོད། དེ་ལ་ངོ་མཚར་
དུ་གུར་ནས་དགོ་སྦྱོང་ཅོམས་ཀྱི་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱི་གང་ཟེག་གངས་མང་བ་འདི་
ཅོམ་ཡང་སྐད་ཅིག་ལ་གྲོལ་བར་མཚན་པ་ད་ལྟའི་རྟོན་ནས། ལྷན་སྐྱེས་ལས་ཀྱི་
འབྲུས་བྱ་ཅིལགས་ཞུས་པས། ངས་ད་ལྟ་གཅིག་གྱུ་ཅོམ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་
བདགས་པ་མ་ཡིན། ལྷོ་བ་ཀུན་དུ་འགྲོལ་ཕན་པ་འབྲུབ་པའི་ལྷན་སྐྱེས་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ལས་འབྲས་ཡིན་དེ། སེདྲེ་སྤྱང་པོ་སོགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཚོ་ན་ཡང་སེམས་

ཅན་ལ་ཕན་བདག་ས་པ་ནི། སྲོན་དེད་དཔོན་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དྲག་པོ་ཞེས་པ་
 བྱ་མེད་དང་དོན་མཐུན་འབྲུས་ཕྲག་གཉིས་ཇེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་གྱི་མཚོར་འགྲོ་
 བལ། གྱི་མཚོའི་འགྲམ་དུ་དུག་སྐྱལ་ཆེན་པོ་ཕམ་པ་ཞེས་པ་བྱུང་ལྟེ། ཚོང་པ་དེ་
 དག་ཟབས་འདོད་ནས་ལམ་གྱི་མཐའ་ཕྱི་ཕྱོགས་ཅན་སྐྱལ་དེའི་ལུས་ཀྱི་བརྗོད་ཞིང་
 དགྲིས་པས། ཚོང་པ་ནམས་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་གྱུར་ནས་ཏུ་འཕོད་ཐེག་ཐེག་བྱེད་
 པའི་ཚོ། རི་ཕྱག་ན་གནས་པའི་སོངླ་གྲགས་པའི་རལ་ཅན་ཞེས་པ་དང་། དེའི་
 བོགས་པོ་ཐང་ཆེན་མན་རྩ་ར་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོས་ནས་སྤྱིང་ཇེས་མ་བཟོད་
 པར། ཐང་ཆེན་ལ་སོངླ་ཞེན་ཏེ་དེ་དག་སྲོག་སྤོབས་པའི་ཕྱིར་གྱུགས་ཤིང་། སོངླ་
 དུག་སྐྱལ་གྱི་སྤྱི་བོར་སྲེར་མོ་གྱི་བ་ནས་སྐྱལ་དེ་བསད་སྐྱལ་དེ་དབྱགས་འགྲོ་ཁར་
 ཁ་རྒྱུངས་ཀྱི་དུག་དྲག་པོ་སོངླ་དང་ཐང་པོ་ལ་ཕོག་ནས་གཉིས་ཀ་གྱི། ཚོང་པ་
 ནམས་ཀྱིས་སོངླ་ཐང་ཆེན་གཉིས་ལ་དད་ཅིང་གཏུང་བ་དྲག་པོ་སྤྲེས་ནས་དེ་གཉིས་
 ཀྱི་ལུས་ལ་སྦྱངས་བ་བྱས་ཏེ་མཚོད་ཉེན་བཞེངས་ཤིང་རབ་དུ་མཚོད། དེ་དུས་ཀྱི་
 དུག་སྐྱལ་ནི་ལྷས་བྱིན་ཡིན་ལ། ཚོང་པ་ནམས་ལ་སྲོག་སྤེར་བའི་སོངླ་ང་ཉིད། ཐང་
 པོ་ནི་ཤ་རིའི་བུའོ་གསུངས། འཁོར་ནམས་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་སྤོབས་སུ་ན་མེད་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྲོད་བརྒྱབས་ཆེན་མཛད་པ་ལ་ཇེས་སུ་ཡི་རང་ངོ། འདི་ཡང་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་ཚོས་སྐོར་རོ། མཛད་བགྱི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། མེད་གའི་དོགས་
 བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་ཚོངས་འབྲོག་གོན་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་
 བགྱི་དང་གཉིས་པའོ།

OIII.

ཡལ་འདབ་བགྱི་ཙ་གསུམ་པ།

དགའ་བའི་གོང་བུའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

དོ་གཤམ་རབ་གསལ་གོས་མཚོག་ཅོད་པན་དང་། གདུགས་དང་ངེ་ཡབ་དཀར་
 བོས་འཇུག་པའི་དཔལ། མཚོག་གི་ཡོངས་སྟོང་སྐྱེད་སྐྱེད་བཟང་དགའ་སྟོན་གྱིས། བདག་
 ཉིད་ཚེན་པོའི་ལེགས་བྱས་གསལ་བར་བྱེད། ཞེས་བ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚོས་
 གྱི་འབྱོར་པ་གྱིས་པའི་ངོ་མཚར་ལ་འཁོར་ནྟེ་མས་ལ་མཚན་པར། ང་སྟོན་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་བདེན་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་ཚོས་གྱི་འབྱོར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྟོན་བྱང་ཕྱོགས་གྱི་གོང་བྱིར་རྟོ་རྟོ་ཅན་ཞེས་པར། སྟོན་པོ་རྟོ་རྟོ་གདུགས་པོ་ཞེས་
 ཕྱག་ན་རྟོ་རྟོ་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་བྱུང། དེས་གོང་བྱིར་གང་གཞི་བདག་པོ་སྟོན་
 པོ་ལྷན་པོ་ཞེས་བདུམ་ནས། དེའི་བྱ་མོ་སྐར་མ་ཞེས་པ་བཅུན་མོར་སྤངས། དེ་ལ་
 བྱིམ་གདུགས་དང་རིན་པོ་ཆའི་སྟོན་སོགས་རང་གྲུབ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་བཅས། སྐྱེས་
 པ་ཙམ་གྱིས་གོང་བྱིར་བ་ཐམས་ཅད་ལྷའི་གོས་དང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བསམ་པ་
 ཙམ་གྱིས་ལྷན་གྲུབ་དུ་བྱུང་བས་ཀུན་དགའ་ནས་སྤྲུལ་གྱི་མིང་ཡང་དགའ་བའི་གོང་
 བྱི་ཞེས་བདགས། དེ་ནས་ཡབ་ཀྱི་རྗེས་སྲུ་དགའ་བའི་གོང་བྱི་སྟོན་པོར་མངའ་
 གསོལ། དེ་ཚོ་དེ་ལ་སྟོན་པོ་སྟོང་ན་པོ་སྟོང་ན་ཞེས་པ་གཅིག་ཡོད། དེས་སྟོན་པོ་
 ལ་མི་དགའ་བར་ངན་སེམས་ཁོ་ན་བྱེད། ལྷག་པར་ལྷན་པོའི་གོང་གི་སྟོན་པོ་
 སྤྲུལ་བྱས། ལྷན་པོ་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་
 ཡིག་བསྐྱར་བ། བྱིར་གྱི་བྱ་དེ་དགའི་བྱ་ཡིན། རེད་ལྷན་པོའི་སྟོན་པོ་ལྷན་པོ་
 ཉམས་པ་ནི་བྱིར་གྱི་ཕས་ལེན། དེ་དང་རང་གི་མངའ་རིས་གང་ཡོད་ཕྱིར་རྟོག་

དགོས། མི་འཕྲོད་ན་དམག་བཅུག་ཏེ་ཁྱོད་ལྷོ་མ་གསོད་དོ་ཟེར། གདུམ་པོ་པ་
 ལྷོ་མ་གྲང་གཡུལ་གཤོས་ས། དེ་མ་མས་གྲུལ་བུལ་བཤད་ཅིང་རླུན་པོ་པའི་
 སྤྲིངས་ཡིག་བསྟན་པས། གྲུལ་བུལ་བཤད་པའི་གོང་བྱས་བསམ་པ་འདི་ནི་ཉེས་
 མེད་གྱི་སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་གཞོན་པའི་ལས་ཡིན་པ་འདུག། དེ་བས་རླུན་པོ་
 པར་གསུམ་པས་འདུད་དགོས་སྐྱེས་ནས་ཕྱིན། མ་མས་གྲང་སྤོན་དུ་ཕྱིན་ནས་འདུམ་
 པའི་མཚམས་སྤོར་བྱེད་ཅིང་། དགའ་བའི་གོང་བྱ་དཔུང་བཅས་གང་གྲི་འགྲུ་
 དུ་བསྟན། མ་མས་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྤོན་འབངས་གྲིས་རབ་དུ་མཚོད། རླུན་པོའི་
 གྲུལ་པོས་གྲང་འདི་ཕན་ཚུན་གྱི་ལྷོ་ལོ་ཞེས། མ་མས་གྲུལ་པོའི་མགོན་པར་འབྲུང་
 ཏེ་མཚེ་མ་བཤད་ནས་ལྷུ་པར་སྦྱས། དགའ་བའི་གོང་བྱས་འཛམ་གླིང་ན་དགོན་
 པའི་ལོར་རྗེས་སྦྱོན། རླུན་པོ་པ་དགའ་ཞིང་དད་པར་གྱུར། དེ་དག་གི་གྲུལ་པས་
 སྤོན་པར་རྒྱ་སྤོར་བྱས་ཟེ་ཅོ་བ་ཅན་ཞེས་པས་རང་སངས་གྲིས་ནད་གྱི་བཤད་པ་ཞིག་
 ལ་སྦྱོན་བཟང་པོ་ལྷུལ་ནས་གསོལ་ཤིང་གདུགས་མཚོག་ལྷུལ་བས། བྲམ་ཟེ་དེ་
 དགའ་བའི་གོང་བྱ་གདུགས་དང་ལྷན་པར་སྦྱིས་པ་དེ་ནི་ད་ལྟ་ང་ཉིད་ཡིན། སྤོན་པོ་
 སྤོང་ན་དེ་ནི་ལྷས་ཕྱིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་འཁོར་ནས་སྤོར་སྤོར་ཡིད་རང་ངོ་། འདི་
 ཡང་སྦྱིན་པའི་ཚོས་སྦྱོར་རོ། མཚན་བསྟེན་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། དགའ་
 བའི་གོང་བྱའི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། རླུན་མོངས་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་
 གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་བསྟེན་དང་གསྦྱི་པའོ།།

OIV.

ཡལ་འདབ་བགྱེ་ཙཱ་བཞི་པ།

རི་བོང་གི་དོགས་བརྗོད་ནི།

ལེགས་པའི་ལམ་གྱི་ཡིད་ལ་རེ་བ་རབ་གྱིས་གྲུབ་གྱུར་ཅིག། དམ་པའི་
 ལེགས་བྱས་ཀྱི་མེད་འཇུག་འོགས་གཙང་མ་བསྐྱབས་པར་འོས། འཇིགས་ཅུང་
 འཁོར་བའི་ཚུ་སྲིན་འབྲུང་གནས་དག་གི་ཟམ་སྟེགས་གྱུར། དམ་པའི་གྲོགས་ཉིད་
 དག་བསྐྱོ་བའི་རང་བཞིན་པོ་ཉ་ཡིན། ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་
 ཏུ་བཞུགས་ཤིང་། བྱིས་པ་དག་པ་དུ་ཞེས་པའི་བྱ་ངང་པ་ཅེས་བྱ་བ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་ནན་ཏན་གྱིས་རབ་བྱ་བྱུང་བ་ལ་བཅུག། དེ་ལ་དག་སློང་ནྟེ་མས་ཀྱིས་
 འདི་ནན་ཏན་གྱིས་རབ་བྱུང་ལ་བགོད་པ་སྟོན་གྱི་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། འདི་སྟོན་
 ཡང་ངས་དག་བ་ལ་བགོད་ཉེ་དཀའ་ཐུབ་གྱི་ནགས་སུ་དྲང་སློང་དཀའ་ཐུབ་པ་
 བདུལ་ཞུགས་བཟང་པོ་བྱ་བ་ཅིག་བྱུང། དེའི་ཉེ་ལོགས་སུ་རི་བོང་གསལ་བར་སྐྱ་
 བདྱའ་དུ་འདྲིས་ཤིང་འཇོམ་བར་གྱུར། སྐབས་ཤིག་ཆར་མེད་པས་ཙཱ་བ་དང་
 འབྲས་བུ་ཚུ་དང་བཅས་པ་སྐྱབས་ནས། དྲང་སློང་དེ་ནགས་སུ་ཡིད་སྟོན་ཞིང་གོང་
 མཐར་འགྲོ་བར་བཅོམས་པ་ན། རི་བོང་གི་སྐྱབས་པ། ཐུབ་པ་བྱིད་དཔེན་པར་དོན་
 ཚེན་སྐྱབ་པ་པོ་གོང་མཐར་གལ་འགྲོ། གོང་བྱིད་ནི་མི་གཙང་བ། གཡེང་བ།
 མི་ནྟེ་མས་འདོད་པས་གདུང་བ་དལ་མེད་ལས་ཀྱི་བྲེལ་བ། མོ་མོ་ཀུན་མཚོག་མི་
 ་ཤེས་པ། བྱ་ཚ་དང་བྲན་གཡོག་ངན་པས་གང་བ། འཁོར་བ་འབྲུབ་པའི་གནས་
 སྐྱབ་བསྐྱེད་གྱིས་མེས་ཚོག་པ་ཅིག་བྱས་མི་བདེ་བ་ཉོན་མོངས་ཞིང་མི་བདེ་བ་མང་
 བ། དེ་འདྲའི་གོང་མཐར་བྱུགས་ན་སྐྱིག་པ་དང་ལྷུང་བ་ཁོ་ན་འབབས་པ། མེས་ས་
 གཡེངས་ཤིང་འཚལ་བ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པར་འཇིག་དེན་ངན་པའི་སྟོན་ལམ་

འགོ་བ། ངན་འགྲོའི་ལམ་དོད་པ། མཐོ་རིས་ཀྱི་སྒོ་འགགས་པ་ང་ཀུན་གྱི་སྤྲང་
 པའི་ས་ས དེར་འབྱུངས་པའི་གང་ཟུག་ནི་ནགས་སུ་གནས་ན་གོང་མཐར་གདུང་།
 གོང་དུ་འབྱུངས་ན་ནགས་ཚལ་དམ། སྒོ་མང་རང་ཉིད་ཉམས་པའི་གྱུ། དེས་ན
 བྱིད་ལ་ཐར་པའི་གོགས་ཆེན་འབྱུང་ལ་ཉ། དེ་བས་དཀའ་ཐུབ་ནགས་སུ་གཙང་
 ཞིང་དུངས་སྒོ་དགོ་བ་འཕེལ། ཐུབ་པ་དབེན་པར་གནས་ན་ཐམས་ཅད་གུས། དེ་ཕྱིར་
 གནས་འདིར་བཞུགས་ལ་བདག་གི་ཤ་འདིས་བྱོད་ཀྱི་སྒོག་འཚོ་བར་མཛོད་ཅེས།
 རི་བོང་གིས་ཤིང་ཕྱང་ལ་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་མཚོངས་པས། དུང་སྒོང་གིས་རི་
 བོང་གཟུ་ལུམ་དུག་པོའི་ཐོ་ཚོ་འདི་འདྲ་མ་བྱེད། བདག་གོང་མཐར་མི་འགོ་ཡིས།
 བྱིད་ལས་ཉེ་བའི་གོགས་གང་ནས་འབྱོར་ཞེས་སྒྲུས། རི་བོང་གིས་མེ་ནང་ནས་
 བས་མཁར་མིག་བལྟས་པས་དེ་འཕུལ་ཆར་དུག་པོ་བབས་ནས་ནགས་ཚལ་ཙོ་བ་
 མེ་དོག་འབྲས་བུ་གྱིས་པར་གུར་དོ། དུང་སྒོང་གིས་རི་བོང་དེ་ལ་དྲིས་པ། བྱིད་སྒྲིང་
 ལྟོབས་ཀྱི་བདུལ་ཞུགས་འདི་ལྟ་བུ་སྤྲད་ནས་འབྲས་བུ་ཅི་འདོད་དྲིས་པས། བདག་
 མེས་ཅན་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་སྒྲ་མེད་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་ཟེར། འོ་ན
 བྱིད་ནི་ཡང་དག་ཚོགས་པའི་སངས་གྱིས་ཐོབ་པར་ངེས། དེ་ཚོ་བདག་ཀྱང་ཇེས་
 སུ་བཟང་ཞིང་འཁོར་དུ་སྐྱེ་བར་ཤོག་ཟེར་བས། རི་བོང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་
 བར་ཁས་སྤངས་སོ། རི་བོང་དེ་ནི་ད་ལྟ་ངའོ། དུང་སྒོང་བདུལ་བཞུགས་བཟང་པོ་དེ་
 ད་ལྟ་བུའི་ས་བདག་གི་བྱང་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་ཅིང་རྣམ་ཏན་
 གྱིས་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པའོ། ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་ནས་ཀྱང་ཆུབ་སྒྲིབ་པའི་
 སྒྲིང་སྒྲོབས་ལ་གུས་པས་ཡིད་རང་བར་གུར་དོ། འདི་ཡང་སྤྱིན་པའི་ཚོས་སྐོར་རོ།
 རི་བོང་གི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མོངས་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་
 བདེ་བར་བུས་པ་སྟེ་བཤྱི་དང་བཞི་པའོ།

CV.

ཡལ་འདབ་བགྱེ་ཙ་ལྲ་བ།

རེ་བ་དའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

ལྷེ་གཉིས་གང་ཞིག་འཕྲོས་པས་ཀུན་སྦྱོང་གཙང་མ་ཚམས་ལ་ནི། རྩོན་གྱིས་
 རྩོན་བརྗོད་མི་བཟང་དུག་ནི་རབ་དུ་སྦྱོ་བྱེད་པ། མིག་དམོད་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་
 བགྱུད་མས་གཟེར་བ་དེ་དག་ནི། མི་བཟང་འདོད་བྱ་མིན་པའི་རབ་རིབ་ཁྲད་
 དུ་འཇུག་པར་འགྱུར། ཞེས་བ་ནི། ཁ་ཚའི་ཡུལ་གྱི་རི་ལ། དགོ་སྤོང་རེ་བ་ཏུ་
 ཞེས་པ་བདུལ་ཞུགས་གཙང་བ་ཚོས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་བྱུང། ལྷན་པས་ཤིག་གོང་གི་
 འབྲིད་པའི་བུ་སྟོར་བའི་རྗེ་པོ་བྲམ་ཟེ་ལྷ་མ་ཙམ་ཞེས་པས་བའུ་ཚོལ་དུ་ཕྱིན་པས།
 དགོ་སྤོང་རེ་བ་ཏུ་ཚོས་གོས་ལ་ཚོས་བྱེད་པ་རིང་མོ་ནས་མཐོང་བས། ཁྲ་བ་དམར་
 པོ་བཅས་རྗེ་མར་ཚོད་པ་མཐོང་བས་བའུ་གསལ་དཔའི་གཚོད་པ་ཡིན་ཅམ་བསམ།
 མི་གཞན་འབྲིད་ནས་བལྟ་བུ་ཕྱིན་པས། དགོ་སྤོང་ལ་ཞི་བས་སྦྱས་པ། དགོ་སྤོང་བྲམ་
 པར་ཅེ་ཚོད་ཞུས་པས། བདག་ཚོས་གོས་ལ་ཚོས་བྱེད་སྦྱས་པས། དེ་དག་གིས་
 བལྟས་པས་བ་སྤང་གི་གཞུག་དུ་འདུག། དེ་ལ་གནས་བྱུང་དྲིས་པས། དགོ་སྤོང་
 གི་བསམ་པར་བདག་ལ་འདི་འདྲ་སྟེ་འདྲའི་འཁྲུལ་ལས་པལ་ཆེར་སྦྱོན་གྱི་ལས་
 ཤིག་ཡིན་པ་འདྲ། བདེ་བ་ལ་སྦྱུག་བསྐྲུལ་བྱུང། དཀར་པོ་ལ་ནག་པོ་བྱུང། ཚོས་
 ལ་ཚོས་མིན་བྱུང། འདི་དག་ལས་ཀྱི་ཚམ་སྦྱིན་སྦྱོང་བྱ་ལས་འོས་མེད། དངོས་སུ་
 གསལ་བ་འདི་ལ་བདག་གི་དྲང་པོར་སྦྱས་ཀྱང་བདེན་པར་དུ་ཡིད་འདོད་སྦྱས་སྟེ་
 བཤང་ཡང་བརྗོད་མ་ཤེས་ཁ་རོག་བསྐྲུད་པས་བྲམ་ཟེ་དེ་ཁྲོས་ནས་དབེན་པར་གནས་
 པའི་ཚོས་བྱེད་ཞིག་ཁྲ་སྦྱོང་མི་ངན་གྱི་སྦྱོང་བ་འདི་འདྲ་བྱེད་པ་ཞེས་དུག་པ་སྟོན་

པ་ཞིག་དག་སློང་གི་མགོ་ལ་གྱུ་བ་པས་ཁྲག་ཟག་ཅིང་བཅིངས་ནས་འབྲིད་དེ་གྱུ་ལ་
 བོད་དུང་དུ་སྐྱུལ། དེས་བརྗོད་ཁང་དུ་བཅུག། དེ་ནས་ཇེས་སུ་ཇི་བུའི་བེའུ་སྟོར་
 བ་ཚམས་རྗེད་ཀྱང་། གྱུ་ལ་བོས་དག་སློང་བརྗོད་དུ་བཅུག་པ་བརྗོད་ནས་ལོ་བཅུ་
 བཞིས་ལུས། དེ་ནས་གྱུ་ལ་བོས་དུན་ཏེ་བརྗོད་ཁང་ནས་བདོན་པས་ཤིན་དུ་རིད་ཅིང་
 སྐལ་ལང་གུན་དུ་ཟེང་། གྱུ་ལ་བོ་ཤིན་དུ་འགྲོད་དེ་བསྟེན་བསྐྱར་ཞུས་ཚོས་གོས་ཀྱི་ན་
 བཟའ་སྐྱུལ། ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་ཞུས་པ། བྱིད་ལ་ཉེས་མེད་བྱས་ཟེ་ཇི་བོད་
 བེའུ་ཚམས་ནི་སྟོན་མེད་རྗེད། བདག་ལྟ་བུའི་གྱུ་ལ་བོ་སྲིག་ཅན་དུན་པ་སྐོངས་ནས་
 ལོ་བཅུ་བཞིས་བརྗོད་པ་འདི་བདག་ནི་བསོད་ནམས་དམན་པས་ལན། བརྗེ་ལྟན་
 བྱིད་ཀྱིས་བཟོད་པར་གསོལ། ཞུས་པས། གྱུ་ལ་བོ་བྱིད་ཀྱི་མ་ལན། བདག་གི་
 སྟོན་ལས་ཡིན། ལས་ནི་རྟོ་ལ་རི་མོ་བཞོས་ལྟར་བསྐྱབ་མེད། ཟླ་མཐའ་མེད་
 པའི་ལས་འདི་མངོན་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་ཟོལ་མི་ལུས། བདུད་ཅི་འང་དུག་དུ་འགྱུར་
 ཞིང་བདེན་པའང་རྫོན་དུ་འགྱུར། རང་ལས་སྤོང་བ་ཀུན་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན། བདག་
 གི་ལས་ལས་གཞན་ལ་ཁྲོ་བ་དང་མི་དགའ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཞེས་བརྗོད་པས།
 གྱུ་ལ་བོས་འོ་ན་བྱིད་ཀྱི་སྟོན་ལས་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞུས་པས། སྟོན་ལྟར་རྒྱ་སྐར་གྱུ་མ་
 ཞེས་པའི་མི་གཏུག་པ་ཅན་བྱིས་མཚོས་ཀྱི་བ་སྤྱང་བ་ཀུན་ནས་གསལ་པའི་ཤ་ཟ་བ་
 ཞིག་བྱུང་། སྐབས་ཤིག་གཞན་གྱིས་རིག་དོགས་ཤིག་གསལ་པ་འབྱེད་དེ་བྲོས་པས་
 མི་ཚམས་ཀྱིས་དེད། དཔེན་པར་རང་སངས་གྱིས་ཞིག་བཞུགས་པའི་འགྲུས་དུ་ཤི་
 ཚམས་སྐྱུལ་སྟེ་འདིས་ཀུན་སོ་སྐྱུས་པས། དེ་དག་གི་རང་སངས་གྱིས་དེ་གསོད་དོ་
 ཟེང་བཅིངས་ནས་བརྗོད་དུ་ཅུག། ཞག་བཅུ་བཞིས་ནས་འགྲོད་པ་དུག་བོ་སྐྱེས་
 བས་འདི་བདག་གིས་བྱས་སོ་ཞེས་ཀུན་ལ་སྐྱུས་པས། རང་སངས་གྱིས་དེ་བརྗོད་
 ལས་བདང་། དེའི་ལས་ཀྱི་ཚམ་སྐྱོན་དཔྱུལ་བར་མང་དུ་སྤོང་། ཀུ་མ་དེ་བདག་ཡིན

དེ་ལས་ཀྱི་རྣམས་ལོ་བཅུ་གཉིས་སྟུག་བསྡུལ་མོང་། ཞེས་དགོས་པའི་བཏམ་
བཤད་པས། སྐྱུ་པོ་ལ་སོགས་མི་རྣམས་ལས་ནམ་ཡང་བསྐྱུ་བ་མེད་པས་ཡིད་
ཆེས་ནས་དགོས་པའི་སྐྱུ་ལྡང་དོར་བཅོམ་པར་གྱུར་དོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྐོར་
རོ་མཚན་བསྐྱེད་པའི་ལམ་ལུ་ཤིང་ལས། དེ་བཏམ་དོགས་བརྗོད་། ལྷན་མོངས་
འབྲུག་གི་ཕྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་བསྐྱེད་པ་ལྟེ་པའོ།།

OVI.

ཡལ་འདབ་བསྐྱེད་པ་ཚུ་བྱུག་པ།

གསེར་གྱི་གོ་ཆའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

སྐྱུ་བར་འདོད་ཅི་མས་བཞེན་དུ་སྦྱོབས་ཀྱིས་ནི། བཟོད་དཀའ་འཁོར་བའི་
དགའ་ཡི་སྦྱོབས་བཅོམ་ནས། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ལྷིང་ཆེན་པོ་ནི། སྐྱུ་བ་བདེན་
པ་ཅི་མས་ཀྱི་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གྲོང་བྱིར་ལྟ་
བུའི་མདོ་གསུངས་པའི་ཆོ། དགོས་པའི་ཅི་མས་ཀྱི་ལུས་ཤིང་གསུངས་པ། གྲོང་བྱིར་
གསེར་ཅན་ཞེས་ལྷའི་འོད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དུ་སྐྱུ་པོ་གསེར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བྱ་
གསེར་གྱི་གོ་ཆ་དང་། བྱ་མོ་གསེར་འོད་བྱ་བ་བྱུང་། དེ་ཉིད་ལང་ཚོ་གྱིས་ནས་སོ་
གའི་ལྷོན་ཤིང་གཞོན་ལྷ་ལྟར་མཛེས་ཤིང་མཚན་པ་དང་ལྡན་པས། ལྷོན་པའི་བྱ་འོད་
དང་ལྡན་པ་འདོད་པའི་སྣང་པོ་ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་གྱུར། དེ་དག་འཛེལ་བས་
འབྲོགས་པ་ལ་ཡབ་ཁྲིས་ཏེ་ཐུགས་མའི་ཚ་བས་གདུང་པ་ལྟར་གྱུར་ནས། བྱ་མོས་
སྦྱོང་ཚུལ་ཉམས་པར་བྱས་པས་སྐྱུ་གསེར་ཤིང་། ལྷོན་པའི་བྱ་གསེར་ཅིག་གསུངས།
སྐྱུ་པོའི་སྐྱུ་དང་། ལྷོན་པོ་ཅི་མས་ཀྱི་ས་བསད་པར་བྱོགས་སུ་སྐྱུ་གསེར་སྐྱུར་

ཡང་ཡབ་ཁྲིམ་ནས་སྤྲོད་ཀྱང་སྤྲོད་པས། དེ་ནས་གོང་ཁྲིམ་གཞན་གྱི་མཐའ་འཁོབ་
 བཀས་ཀྱི་ཚལ་དུ་ཕྱིན། དེ་ནས་ཡབ་ཀྱིས་བསྐྱོད་པའི་སྤྲོད་སྤྲོད་ཚན་དེ་མི་
 མེད་ཀལས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚལ་ལྟའི་གོང་ཁྲིམ་ལྟ་བུར་སྤྲོད་པས་པ་ན། སྤྱིང་མོ་དེ་ཀལས་ཀྱི་
 ལྟ་མོ་ལྟར་གཅིག་ལྟར་གྱུ་བ་དང་འཕྲད་པས་སྤྱིང་མོས་རང་གི་མོང་པོ་ཡིན་པར་ངོ་
 བཤེས་ནས་མཚེ་མ་གཏོང་ཞིང་དགའ་བར་གྱུར། གོང་ཁྲིམ་བཟང་པོ་འདི་ལྟོང་བ་ཅི་
 ཡིན་དེས་པས། འདི་ནི་གཞོན་སྤྱིན་གདུག་པས་བཅོམ་ནས་ལྟོང་ས་བ་ཡིན། འདི་
 ན་ལྟག་མ་ནི་བདག་དང་ཐོན་པོའི་བྱ་ལས་མེད། ད་བདག་གཉིས་མིང་པོས་དབྱུང་
 ལས་སྤྲོད་པས་དུ་གསོམ་ཞེས་ཟེར། དེར་གྱུལ་བྱས་མཐའ་བསྐྱེད་ཏེ་གཞོན་སྤྱིན་ནོམས་
 བདུལ་ཞིང་། གཞོན་སྤྱིན་གྱི་ལྟག་མ་ཀོཏ་ལ་ཞེས་པ་གཅིག་ལྟས་པས། དེས་གྱུལ་
 བྱུང་སྤྲོད་པས་སྤྱོད་ཞིང་འབངས་སྤྲོད་གྱུར། དེར་གཞོན་པ་མེད་པས་གོང་ཁྲིམ་
 བསམ་དུ་ཆགས་པས་བདེ་སྤྱིད་ལྟར་པར་ཐོན་པོའི་བྱ་དེ་གྱུལ་བོར་བསྐྱོམ། དེ་ནས་
 ཡབ་གྱུལ་པོའི་ས་ཉལ་ཉལ་ནི་བས་ལོ་གྱུས་ཡབ་ལ་ལྷུས་པས། ཡབ་མགུ་ནས་
 སྤྱིང་ས་ཡིག་ཡང་ཡང་བདང་ལྟེ་སྤྲོད་པོ་བྱང་དུ་བོས་ནས་ཡབ་ཀྱི་དབྱུག་བཀོན་
 མིང་གྱུལ་ཚལ་དུ་མངའ་གསོལ། དེ་ཉིད་རིན་ཆེན་བདུན་གྱི་མཐུ་ལྟར་ཞིང་། ཚུལ་
 བྲིས་ཀྱི་གོ་ཆས་དབྱུག་ལྟེ་ལྟེ་བྱའི་འཁོར་བ་བཅོམ་ཞིང་། གཞོན་སྤྱིན་ལྟེ་བྱའི་ཉོན་
 མོངས་བདུལ་ནས་སྤྱིང་བཞིའི་ས་ལ་དབང་བསྐྱུར་རོ། དེ་ནི་ད་ལྟོང་ལྟེ་གསུངས་པས།
 འཁོར་ནོམས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་དོ། འདི་ཡང་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ཚོས་སྐོར་རོ།
 མཚན་བཤུ་དབག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། གསེར་གྱི་གོ་ཆའི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་
 ཆེ། ལྟོན་མོངས་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་བཤུ་དང་
 དུག་པའོ།།

CVII.

ཡལ་འདབ་བགྱེ་ཙ་བདུན་པ།

བྱིས་བདག་ཟས་གཙང་མའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བསོད་ནམས་འབར་བ་བསམ་བ་དྲི་མེད་ལྷོ་མས། ཡོན་ཏན་ལ་ཆགས་ནས་
 སྤང་ལོང་ལ་མིན། ལྷོ་མ་འབྲོར་ལ་འབྲོར་ཡོངས་སྤོད་དག་ལ་མིན། རྣམ་གྱི་ཆགས་
 བྲལ་ལ་དགའ་འདོད་ལ་མིན། ཞེས་པ་ནི། བཙམ་ལྷན་འདས་ལ་དག་སྤོང་ལྷོ་མས་
 གྱི་དེ་བཞིན་གཤམས་པའི་བསོད་ནམས་གྱི་གྱུ་དབག་དུ་མེད་པ་སྤོན་དུ་བསྐྱབས་པ་
 བྱིང་མཚར་ཆེ་ཞུས་པས། བཀའ་སྐྱུལ་པ། བཞུགས་ཡང་ངས་སྤོན་ལྷ་ལྷ་ལ་སོགས་
 གྱུ་ལ་པོ་ཚངས་སྤོན་གྱི་དུས་སུ། བྱིས་བདག་ཟས་གཙང་མ་ཞེས་བྱ་བ། བཀོད་སྤོན་
 ལོར་ལྷོ་མ་འབྲོར་ལ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བྱུང། དེས་གྱུ་མཚོར་ཡང་ཡང་སྤོན་
 དེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྐྱེ་བའི་སོགས་མང་དུ་སྤྲངས་ནས་བྱིས་བདག་ཞིང། སྤོང་བ་ལྷོ་མས་
 ལ། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྷན་སྤོན་པས་ཚོམ་པར་བྱས། སྐབས་ཤིག་དེས་རིན་
 པོ་ཆེའི་སྤོང་བཞུགས་དུ་སྤོན་པ་འཁོར་ནས། གྱུ་ལ་པོ་མཇུག་དུ་སོང་ནས་སྐྱེ་བའི་དོ་
 བལ་དགའ་ཆེན་སྐད་པར་བགྱེས་པ་ལྷན་འདོད་འཕྲོ་བཞིག་ལྷན་པས་གྱུ་ལ་པོ་
 བྱུགས་རབ་དུ་མཉེས། དེ་དུས་གྱུ་ལ་པོའི་བྱ་མོ་དབྱངས་ཚན་མ་ཞེས་བྱ་བ་གས་གྱི་
 ཁང་བཟང་ན་ལེགས་བཤད་སྐྱུ་ལེན་པ་ཐོས་ནས། བྱིས་བདག་ཟས་གཙང་དགའ་
 མག་སྐྱུ་ཡོང་གཡོ་བཞིན་རང་གྱི་བྱིས་དུ་སྤོན་པས། ཟས་དང་ཅེད་འཇོ་མི་དུན།
 བཀོད་མི་ཁྲམས། ལེགས་བཤད་ཁོ་ནས་ཡིད་འཕྲོགས་ཤིང་བསམ་པ། གྱི་མ།
 བདག་གི་ཡོ་བཏུ་བཀོད་མི་མཚོ་ལ་སྤོན་ནས་འབད་པས་བསམ་གས་པའི་ལོར་དང་།
 རྗོ་ཇི་དང་རིན་ཆེན་སོགས་མང་ཡང་། ལེགས་བཤད་ཆ་ཙམ་མ་ཐོབ། ལེགས་པར་
 བཤད་པའི་སྐྱེ་བའི་དབགས་མེད་ན་རིན་ཆེན་མང་པོས་ཅི་བྱེད་སྐྱེས། ལྷན་པར་གྱུ་ལ་

བོའི་ཕོ་བྲང་དུ་སྤྲུམ་མོལ་ལེགས་བཤད་སྐོང་བའི་མི་བཏང་བས། བྱ་མོས་འཇུག་
 དང་བཅས་སྦྲུས་པ། ལེགས་བཤད་རིན་གྱིས་བསྐྱུ་བར་བྱ། བྱ་མཚོ་ནས་ལོ་བཅུ་
 བཅིས་སྤངས་བའི་ཚོར་བྱ་ནི་སྤྲུམ་འལ་ལྟེར་ན་ངས་ལེགས་བཤད་སྤྱིན་གྱིས་ཟེར།
 ཟས་གཙའ་གིས་རིན་ཆེན་གང་ཡོད་འབྲིར་ཏེ་བྱུལ་བོའི་ཕོ་བྲང་དུ་སྤྱིན་ནས་སྤྲུམ་
 མོལ་ལུལ་བས་ལེགས་བཤད་ཐོབ་ནས་རབ་དུ་དགའ་ཏེ་ཡང་ཡང་བཟོད། བྱུལ་
 བོས་ཐོས་ནས་བྱིས་བདག་ལ་སྦྲུས་པ། བྲིད་ཚོར་གང་ཡོད་བཏང་ནས་ལེགས་
 བཤད་གྱིས་ཅི་བྱེད། བདག་གི་བྱ་མོའི་ལེགས་བཤད་ལ་བྲིད་ནི་ཡིད་ཚོམ་ཡང་
 ལེགས་བཤད་ནི་ས་གར་ཡང་སྤྱིད་ཚོར་ནི་བསྐྱུ་བ་དགའ་ཚོགས་ཆེ། བལ་ཏེ་ཟས་
 ཚོར་མེད་ན་བྲིད་ལེགས་བཤད་ཟ་རུང་ངམ་ཞེས་འཇོམ་བའི་གདམ་གྱིས་སྦྲུས་པས།
 བདག་ཚོར་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱུལ་ལྟར་ལྷག་དོག་དང་དུག་ལྟར་ཆགས་སྤང་འཕེལ་ལ་
 དགའ་འདྲེ་གཡལ་བའི་གཞི་བསྐྱུང་བ་དགའ་ཞིང་ཟད་བསྐྱུ། ལེགས་བཤད་ནི་དམ་
 བའི་སྐོ་གོས་མཚོན་ཆེན་འགངས་ཤིང་དམ་བའི་ཚོས་སྦྱུབ་བའི་ལམ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་
 བཅུ་བྱེད་སྐོ་དང་རིག་པ་གསལ་བའི་སྐོན་མེ་སྦྱན་དང་གསའོད་སྐོང་འབར། ཡོན་
 དན་སྐོ་མཚོན་འཇོམ་མེད་གཏེར་གྱི་མཚོག་རབ་དམ་བ་ཡིན། ཞེས་ཞུས། དེའི་ཚོ་
 བྲིས་བདག་ཟས་གཙའ་དེ་ནི་ད་ལྟ་ང་ཉིད་ཡིན། ལེགས་བཤད་སྤྱིར་བ་བྱུལ་བོའི་
 བྱ་མོ་དེ་ནི་ཤུ་རིའི་བྱ་འདྲིའོ། བྲིས་བདག་སྐོ་ལུ་དེ་ཡིས་གསེར་གྱི་སྐྱེགས་བྱར་
 ལེགས་བཤད་བྲིས་ནས་ཕྱོགས་ཚོས་སྤྱི་དུ་སྤྲུམ་ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་
 ཚོས་སྤྲུམ་མོལ་བའི་ཡོན་དན་ལ་འཇུག་པ་བཙོན་ཅིང་ཡི་རང་ངོ། འདི་ཡང་ཤེས་
 རབ་གྱི་ཚོས་སྐོར་དོ། མཚོན་བཤུ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ཟས་གཙའ་གི་
 དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་ཚོངས་འབྲོག་གིན་བྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་
 བྱས་པ་སྤྱེ་བཤུ་དང་བདུན་པའོ།།

OVIII.

ཡལ་འདབ་བགྱི་དང་བགྱིད་པ།

སློན་ཞེན་གྱི་དོགས་བརྗོད་ནི།

གྲུལ་བའི་དབང་པོས་སྐྱབ་པ་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་དག་གི་ཚོགས། མཚོན་
 ཉེན་ཁྱམས་སུ་གསལ་གྱི་རི་མོའི་ཡུག་གི་ཁང་པ་ནི། སངས་བྱུས་དོགས་བརྗོད་
 བློ་མཐུང་ལ་མེད་ཕྱང་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་འདི། མིག་གི་བདུད་ཅི་རབ་བསྐྱེད་
 ཡི་བཞི་རང་བཞིན་དག་ཏུ་འབྱུངས། ཞེས་པས་བསྐྱབས་ཤིང་། ཚོས་གྱི་གྲུལ་པོ་
 སློན་དངགས་མཁན་དག་བའི་དབང་པོས་མཚན་པའི་སློན་པ་སངས་བྱུས་གྱི་མཚན་
 པོ་མཚར་ཅན་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ཞེས་བྱ་ངོ་མཚར་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་
 སྐྱེས་རབས་གྱི་དོགས་བརྗོད་སོགས། ལེའུ་ཡལ་འདབ་བགྱི་དང་ཅི་བདུན་པོ་འདི་
 དག་གྲུལ་བའ་ལྷག་པར་གྲུས་པའི་བཀུར་གྱི་ཆེན་པོ་དང་། བསྟན་པ་གསལ་
 བའི་ཉི་མ། ཇིས་སུ་སློབ་པ་འཁྲུག་གི་སྟན་པ་སེལ་བའི་སློན་མེ། རོན་ལ། དོགས་
 པའི་སློབ་ལྷན་འཁྲུག་གི་མིག་གི་བདུད་ཅི། ལེགས་པར་བཤད་པའི་སློན་དངགས་
 འཛིན་པ་འཁྲུག་གི་ནི་བའི་དགའ་སྟོན། ངོ་མཚར་སྐྱེས་ཏུ་གྱུར་པའི་ལེའུ་བགྱི་ཅི་
 བདུན་པའི་ཁ་བསྐྱོངས། བགྱིས་གྲངས་ངེས་ལེའུ་ཇོགས་པའི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་
 གྲུས་པའི་སྤྱིར། ལྷ་མ་དམ་པ་ཡབ་ཇི་དགའ་བའི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེས་གྲིས་
 སྐལ་བ་ཐོབ་པ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཇོགས་ཀྱི་པརློ་ལས་གསུང་གི་བདུད་ཅི་འཕྲང་བའི་བྱང་
 བ་གཞོན་ཏུ་བདག་སློན་དངགས་མཁན་ལྷ་བའི་དབང་པོས་ཡལ་འདབ་བགྱི་ཅི་
 བགྱིད་པ་འདི་ཉིད་བྱས་པ་ནི། སློན་གྲོང་ཁྱེར་གསལ་བྱ་བར། གྲུལ་པོ་སློན་གྱི་དོགས་
 ཞེས་བྱ་བ་དཔལ་དང་འབྱོར་བ་གྲུས་པ། སློང་བ་འཁྲུག་གི་དཔག་བསམ་གྱི་

ཤིང་ལྷ་བྱ་ཞིག་བྱུང། སྤྱིལ་པོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་གསེར་གྱི་ལྷོན་ཤིང་ལས་
 འདོད་དག་འབྱུང་བ་སོགས་བྱུང། དེ་ལས་སྤྲུལ་སྤྲོ་གྲོས་དང་ཡོན་ཏན་དུ་མས་
 བསྟན་པ་དཔལ་འབྱོར་དང་མངའ་ཐང་གིས་ལྷུག་པ། སྤྲིན་ཞེན་ཞེས་པ་གཅིག་བྱུང།
 ལྷན་སྤྲུལ་ཚོགས་པ་དེ་ལ་གྱིལ་སྤྲིད་གཏད་དེ་ཡབ་མ་ལ་ཡའི་དབེན་གནས་སྤྱི་
 བ་དོན་གཉེར་གྱིས་བྱོན། དེ་ལྟར་ཡབ་ཡུམ་དབེན་པར་བྱོན་ནས་སྤྲུལ་དཔལ་དང་
 ལྷན་ཅིང་འཁོར་ལོས་སྤྲུར་བར་བྱུར་ཀྱང་། བདག་ནི་མངའ་ཐང་གྱིས་ཀྱང་ལོང་བ་ལ་
 རི་མོ་བསྟན་པ་ལྟར་ཡབ་ཡུམ་མ་བཞུགས་པའི་འབྱོར་པས་ཅི་བྱེད་སྤྲུལ་ནས་གྱིལ་
 སྤྲིད་བདང་ལྷུ་མ་ལ་ཡར་ལྷོན། ཡ་མ་ལས་བསྐྱབ་བྱའི་དགའ་ལྷོན་ཉན་དུ་མེད་པའི་
 འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་མངའ་ཐང་གིས་ཅི། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་དབང་ལྷུག་
 འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཕན་སྤྲུལ་ས་གཞི་གསེར་གྱིས་གང་བ་བདང་། དེ་ཉིད་རྣམ་
 མཁར་བྱོན་ཏེ་མ་ལ་ཡའི་རི་བོ་དཔལ་གྱིས་དུམ་བུས་གྱིན་པར་འབྱོར། ཡབ་ཡུམ་
 མཇལ་བས་བྲལ་བའི་གདུང་བ་སེམས་ནས་དགའ་བར་བྱུར། དེ་ཉིད་གྲུབ་པའི་
 བསྟོན་གནས་ལྷ་ཡི་དཔལ་དང་ལྷན་པར། སྤྱིལ་བྱ་རིགས་འཇིན་གྱིལ་པོ་བདེ་བའི་
 དཔལ་ལ་སྤྲོད་ཅིང་ལང་ཚོ་དར་བས་འདོད་པ་གྱིས་བཞིན་མེ་རྟོག་ཚལ་དུ་གྱུ་བ་ན།
 གྲུབ་པའི་སྤྲུལ་སྤྲོ་སྤྲོ་མེ་ལ་ཡ་ཞེས་པ་ཡང་ལང་ཚོ་དར་བས་འདོད་པ་གྱིས་
 བཞིན་མེ་རྟོག་ཚལ་དུ་གསེར་གྱི་ཁང་པར་གོ་རི་མཚོད་པའི་ལྷུ་དབྱངས་གྱུད་མང་
 བསྐྱར་ཞིང་སྤྲོ་གསེར་པའི་ཚོ། སྤྲིན་ཞེན་མཐོང་བས་རབ་དུ་སེམས་ཆགས་གྱུད་མང་
 ལག་ནས་ཤོར། མ་ལ་ཡ་ཅན་མཐོང་བས་སྤྲིན་ཞེན་ཀྱང་ཆགས་པ་གཡོ་ཞིང་ཕན་
 ཚུན་མིག་གི་རྒྱར་མདའ་འཕེན་ཅིང་ཡིད་ཀྱི་པོ་ཉ་བདང་ནས་འཇའ་བའི་རྣམ་
 འབྱུར་ཅི་ཡང་ལྷོན། སྤྲིན་ཞེན་གྱི་སྤྲུལ་པ། བྱོད་ནི་ཡིད་འོང་མཇོས་ཤིང་འཇའ་
 དང་མེ་རྟོག་འདྲ། ལྷ་ལྟར་དཀར་བའི་ལྷ་མོ་བྱེད་འདྲ་མཐོང་བས་བདག་ནི་ལྷས་

སེམས་གཡོ། བྱོད་ཀྱི་རིགས་དང་མིང་ལ་ཅི་ཟེར། རིགས་འཛིན་བདག་གི་གོ་གསུ་
 སྤུངས་སམ་སྒྲམ། ཞེས་བརྗོད་པས་བྱ་མོང་ཚས་བཅིངས་ནས་ཅི་ཡང་མི་སྦྲུབ་
 ལ། གོ་གསུ་མོ་མཉམ་གཉེས་སྦྲུམ་པ། གྱུ་ལ་བྱ་བྱེད་ནི་གྱུ་ལ་རིགས་ངོ་མཚར་ཅན་
 གྲུབ་པའི་བདག་པོ་རིགས་འཛིན་དཔལ་དང་ལྡན། སྤུངས་མོ་འདི་ནི་གྲུབ་རིགས་ལྟ་
 མོ་ཡིན། མ་ལ་ཡའི་གནས་སྤྱུ་འབྲུངས་པས་མ་ལ་ཡ་ཅན་ཟེར། འདི་ལ་ལྟ་དང་
 ལྟ་མིན་མསས་ཀྱི་འདོད་པ་མང། འདི་དེ་ཐུགས་ནི་བྱེད་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་ཟེར།
 དེའི་ཆེ་གྱུ་ལ་བྱ་སྦྱོར་ཞེན་གྱི་ཡབ་ཡུམ་བཀའ་བགོས་ཏེ་མ་ལ་ཡ་ ཅན་མཉན་མར་
 སྦྱོང་བའི་འཕྲིན་བཏང་བས་སྦྱེར་བར་ཁས་སྤྲངས། དེར་མ་ལ་ཡ་ཅན་གྱིས་ཡབ་ཀྱི་
 བྱ་མོ་འབོད་པར་ཉུག་ཅུམ་གོད་པོ་བཏང་ནས་དེས་འབྲིད་པ་ན། བྱ་མོ་ནི་སྦྱོར་ཞེན་
 ལ་ཡིད་ཆགས་པས་མགོ་གསུ་པར་མི་འགོ། གཡོག་མོ་ཇེས་མ་མསས་ལ་སྤྱི་མིག་
 བལྟ་ཞིང་གཏམ་ཟེར་བའི་ཚུལ་གྱིས་དེན་སྦྱོར་ཞེན་ཁོ་ན་ལ་རྒྱར་མིག་ལ། དེ་དེའི་
 ཚུལ་ཉུག་ཅུམ་གོད་པོས་རིག་ནས། བྱེད་དེ་ལྟར་མི་དགོས་ཡབ་ཀྱིས་བག་མར་
 རྫོངས་བའི་གྲུབ་མཚན་གྱི་གདུག་ཟེར། དེ་ནས་གྱུ་ལ་པོ་སྦྱོར་གྱི་ཏོག་བག་མ་ལེན་
 པའི་ཡོ་བྱད་མསས་སྤྱོད་བྱེད། གྱུ་ལ་བྱ་སྦྱོར་ཞེན་བྱ་མོ་དེས་གོམ་པ་ལས་དུ་འགོ་
 ཡང་སེམས་ཡིད་བདག་ལ་ལྷས། དེ་ནི་འབྲུལ་བར་མི་ཕོད་ཀྱང་རང་གི་གནས་སྤྱུ་
 མོང་། བདག་ནི་མེ་ཏོག་སྤྱིང་ན་གྱུ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྲན་སྒྲམ་ནས་དོ་ལེབ་ལ་དེའི་
 གཟུགས་གྱིས་པས་གོ་གསུ་པོས་ཚུལ་དེ་རིག་ནས། བྱེད་དེ་ལྟར་མཚན་མི་དགོས།
 ཡབ་ཡུམ་གྱིས་མཉན་མ་ལེན་པའི་གྲུབ་མཚན་གྱི་འདུག་ཟེར། དེ་ནས་གྲུབ་
 རིགས་མིང་པོ་སོགས་ཀྱི་རྫོངས་པ་ཟབ་པའི་གྲུ་འགྲིགས། སྦྱེལ་བསྐྱུ་གྱིས་པར་
 བྱས་ཏེ་སྦྱོར་ཞེན་གྱི་པོ་བྱང་དུ་འབྱོར། དེར་དགའ་སྦྱོར་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་གྱིས་པ་བྱས་
 ཐམས་ཅད་དགའ་བདེ་དཔལ་ལ་སྦྱོད་པར་གྱུར། དེ་ནས་སྤྲང་ཡང་མཉན་མའི་

དགའ་སྟོན་གྲུ་གར་སོགས་ཉིན་མཚན་འཁོར་ཡུག་དུ་གྲུས་པར་བྱེད་བཞིན་པར།
 ཞལ་དུག་སོང་བདུན་གྱི་ཉིན་གྱིལ་བྱ་སྒྲིན་ཞོན་རི་ངོགས་སུ་སྒྲོ་སངས་ལ་བྱོན་པས།
 ལྷ་མོ་མཛེས་མ་བྱ་པར་དུ་བརྒྱུང་ཞིང་བུའི་གདོང་ལ་མིག་ཕུར་པ་གཙུགས་པ་ལྟར་
 བལྟས་ནས་དུག་དུ་བྱ་བ་ཞིག་འདུག་པས་ཁྱོད་འདི་ལྟར་སྐྱབ་བསྐྱལ་བ་ཅི་ཡིན་
 དྲིས་པས། བདག་གི་བྱ་འདི་དུང་སྒྲིང་གི་རིགས་ཡིན། མཁའ་མིང་གི་ཟམ་སྐལ་
 ལྷ་མོ་སེམས་དེ་མོས་བྱེད་པས་དེའི་རེ་མོས་བྱ་འདི་ལ་བབས་པ་ཡིན་པས་བྱ་ཐབས་
 གང་ཡང་མེད་ཟེར། དེ་ལ་སྒྲིང་རྗེ་དུག་པོས་མ་བཟོད་པར། འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་བྱ་
 འདིའི་ཚབ་དུང་འི་ལྷས་འདི་གདོང་བས་སྐྱབ་བསྐྱལ་མ་བྱེད་ཅིག་གསུངས། དེ་
 ལྷ་མོ་སེམས་ཟོལ་ཐབས་མེད་པའི་ལས་ཡིན་གྱིལ་བྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བྱེད་ལ་
 དེ་འདྲ་མི་རིགས་ཟེར་གྲང་ནན་གྲིས་གསུངས་པར། འོ་ན་ལྷ་མོ་སེམས་གསོད་རེས་
 བབས་པའི་དོགས་སུ་གོས་དམར་བཀའ་བ་ཡིན་ཟེར། གོས་དམར་སྒྲངས་ནས་
 ཕྱལ་བ་གྱིལ་བོས་ལྷས་ལ་བཀའ་ནས་བྱ་བྱང་འབབས་པའི་དོ་བ་ཆེན་པོ་དེའི་སྤོང་
 དུ་བཞུགས། དེ་ནས་བྱང་ནས་མཁའ་བྱང་སྤོ་གོས་དམར་མཐོང་ནས་ལྷ་ཡིན་པར་
 བསམ་སྤོང་མོ་གྱིབ་སྤོ་འབྲེར་ག་ཟོས་པས། ད་གཟེན་མི་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་
 བདག་གཞིགས་བྱས་པས་གྱིལ་བྱ་སྒྲིན་ཞོན་ཡིན་པ་རིག་ཏེ་རུས་ཕྱང་དོ་ལེབ་སྤོང་
 དུ་བཞུགས་ཅིང་འགྲོད་པའི་ཚོ། ཡབ་ཡུམ་སོགས་སྒྲིན་ཞོན་འཚོལ་དུ་སྤོན་པས་མ་
 རྟོན་པར་ཐེ་ཚོས་ཟོས་ནས་བྱ་བྱང་འབབས་སར་སྤོན་པས་གྱིལ་བྱའི་གཙུག་གྱིན་
 གྱི་ཚོར་བྱ་བྲྀག་གི་གོས་པ་མཐོང་ནས་དུན་མེད་དུ་ས་ལ་འབྱེལ། དེ་ནས་བགྱིལ་བ་
 བསངས་ནས་ལྷ་མོ་སེམས་ཡོངས་ཞིང་འགྲོད་པས་བདག་ཅག་ཟོལ་ཐབས་མེད་པའི་
 ལས་ལ་སྤོན་པ་ལ་གྱིལ་བྱས་ཐུབ་ཚོད་འདི་འདྲ་མཚན་ཅེས་གསུང་བས་མི་དོག་
 འཐོར། མ་ལ་ལ་ཅན་མས་གོ་རི་མཚོད་ཅིང་མི་དོག་གཏོར། བྱ་བྱང་འགྲོད་ཏེ་གོ་

རི་ནས་བདུད་ཅི་སྒྲངས་ནས་ཅུས་ཕྱང་ལ་བྱན་པས་གྱུལ་བྱ་བསྐྱད་པ་གསོས་ནས་
 ལྟར་བཞིན་གྱུར་པས་ཐམས་ཅད་དགའ་ཞིང་གྱུལ་བྱས་གསུང་བ། བདག་གཞན་
 མོག་བསྐྱང་ཕྱིར་རང་ལྷན་འཕངས་མེད་སྦྱིན་པ་འདི། དྲིལ་དུ་འགྲོ་བའི་སྤྱུག་
 བསྐྱལ་སེལ་ཕྱིར་ཀུན་མཐུན་སངས་གྱིས་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅེས་གསུངས། མཁའ་
 རྒྱུ་གིས་ཀྱང་ལྷ་ལྟོས་མི་ཟེ་བར་ཁས་སྒྲངས། ཚངས་པ་དང་བཤྱ་བྱིན་ལ་སོགས་
 ལྷ་ལྟོས་ཀྱི་མེ་དོག་གཏོར་བས་གྱུལ་བུའི་དབྱུང་མེ་དོག་ཆར་གྱི་གྱིན་དུ་འབྲིགས་
 ཤིང་བརྗོད་དབྱངས་སྒྲོག། དེ་ཚོ་སྦྱིན་གྱི་ཞོན་པ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་གྱུལ་པོར་
 གྱུར། བཤྱ་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་སྦྱན་ལ་མཉམ་པོར་བཀོད་ནས་མཚོད་པར་བྱེད།
 དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་བར་དུ་འཁོར་ལོས་མངའ་དབང་བསྐྱར། ཞེས་པ་འདི་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱི་དགོ་སྤོང་ལྟོས་ལ་སྦྱིན་ཞོན་དུ་སྦྱེ་བ་བཞེས་པའི་སྦོན་བྱང་སྦྱུལ་བ་
 ལྟེ། ཚོས་གྱུལ་དགོ་བའི་དབང་པོས་མཛད་པའི་ཁ་བསྐོངས་སུ་སྦྱས་སྒྲུབ་འདི་དབང་
 པོས་མཛད་ནས། འདི་བྱས་དགོ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་
 ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་གསུངས། འདི་ཡང་སྦྱིན་པའི་ཚོས་སྐོར་རོ། མཛད་བཤྱ་
 དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། གྱུལ་པོ་སྦྱིན་ཞོན་གྱི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་
 མོངས་འབྲོག་གིན་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་བཤྱ་དང་བཤྱ་ད་པའོ།
 དེ་ལྟར་མཛད་བཤྱ་འདི་ཉིད་མཛད་པ་པོ་ནི། དཔལ་ལྷན་ཤུག་འདི་རིགས་ཀྱི་གྱུལ་པོ་
 ལྷན་པོ་ཚོས་ཀྱི་གྱུལ་པོ་མེས་པོ་གྱི་མཚོ་ཞེས་པའི་སྦྱས་རབ་གསལ་དུ་གྲགས་པ་
 ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་སྦྱན་སྦྱས་ཚོགས་པ་དེའི་སྦྱས་ཚོས་གྱུལ་དགོ་བའི་
 དབང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱེད་བཅོས་འདི་ཉིད་མཛད་པའི་རྒྱན་ནི་བྱས་ཟེ་དགའ་བའི་
 གྲགས་པ་ཞེས་པས་བསྐྱེད་མ་མཛད། བར་དུ་གྲོགས་པོ་ཡོན་ཏན་ལྷན་པ་ན་ཀ་ཞེས་
 བས་གྱུལ་བའི་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་ལས་བདུས་ཤིང་རབ་དུ་གྱིས་པ་སྒྲོ་བྱོགས་

དོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་།

བའི་ལས་གཅིག་པོ་ལ་དྲིགས་པའི་ཚོགས་བཅད་སྟེན་དངགས་དང་སྦྱར་བར་
 ཚུམས་པར་བསྐྱེད་མ་ཞུས། དེ་ལ་ལེའུ་བགྱིད་པ་གསུམ་ཅམ་བཅོམས་པ་ཏུ་ཅང་
 གྱིས་པས་རེ་ཞིག་དོར། མཐར་མཉམ་ལམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་
 གཟེགས་ནས་ཚོམས་ཤིག་ཞེས་བཀའ་བསྐྱེད་བས་དང་དུ་བཞེས་ཏེ་ལེའུ་བགྱི་དང་
 ཅོ་བདུན་པོ་འདི་མཛད་ལ། བཀྲ་ཤིས་གངས་ངེས་ཀྱི་ཕྱིར་ལེའུ་གཅིག་སྐས་རྒྱ་བའི་
 དབང་པོ་ལ་ཚོམས་ཤིག་གསུངས། བགྱི་ཅོ་བགྱིད་པོ་འདི་བརྗོད་བྱ་དོན་དང་འབྲེལ་
 བས་དོགས་སྟེ། བརྗོད་བྱེད་གྱིན་དང་འབྲེལ་བས་ནི་བར་སྟེན། ཚོགས་སྤེལ་སྦྱོར་
 དང་འབྲེལ་བས་གཅོད་མཚམས་ཕྱེད། མིང་མངོན་བརྗོད་དང་འབྲེལ་བས་ངོ་མཚར་
 ཚེ་བ་ལྟེ་བྱང་ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་ཕྱན་སྐྱེས་ཚོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་
 ཚེན་པོ་འདི་ཉིད་ཡོན་ཏན་སྐྱེད་དུ་བྱུང་བ་དཔག་དུ་མེད་པས་སྐྱས་པའི་རྒྱ་མ་དམ་
 པ་ཚོས་ཀྱི་གྱིལ་པོ་དང་། མིའི་དབང་པོ་དཔོན་ཚེན་གྲུ་བཟང་པོའི་བཀའ་ལྷང་
 གིས། གྱི་གར་གྱི་མཁན་པོ་སྟེན་དངགས་མཁན་ཚེན་པོ་ལྟ་མྱོ་ཀར་དང་། བོད་
 ཀྱི་ལོ་ཅོ་བ་དག་སྤོང་ཤིང་ལྟོན་དོ་ཇི་གྱིལ་མཚན་གྱིས་མང་ཡུལ་འཕགས་པའི་དུང་
 དག་འདུན་བཞི་སྟེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབས་པ།
 སྐར་དཔལ་ས་སྐུའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གྱི་དཔེ་དང་གཏུགས་ནས་ཞུས་དག་མཛད།
 དེ་ཇིས་ཞུ་ལོ་ཚུ་བ་ཚོས་སྦྱོང་བཟང་པོས་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་དག་པར་མཛད་
 པ་ལ། གྱིལ་བའི་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་གྱི་སྦྱོང་བུ་པའི་ཕོག་དུ། གྱིལ་བའི་དབང་པོ་
 བསམ་ཅན་མཁུན་གཟེགས་ལྟ་བུ་ཚེན་པོ་དག་དབང་སྟོབ་བཟང་གྱི་མཚོས་གྱི་སྐད་
 བོད་སྐད་གཉིས་ཀར་རིན་སྦྱངས་ས་སྦྱོད་དབང་པོའི་ཕྱག་དཔེ་ཁང་དག་ལ་
 བསྟན། དར་པ་ལོ་ཚུ་བ་ངག་དབང་ཕྱན་ཚོགས་ཀྱིས་འབྲུ་ཞུས་སྐྱབས་ཞབས་
 འབྲུང་ཞུས་ཏེ་ཁང་ས་ཤིན་དུ་དག་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ཡང་དག་བའི་དབང་པོས་

མཛད་བགྱིའི་ཚོག་དོན་མདོར་བཟུན་དུ། དམ་པའི་གྲིབ་བསིལ་དང་ལྡན་བཟུན་
 པའི་ཚོས་ཀྱི་ཙ་བས་བསྐྱར་ཅིང་བསོད་ནམས་དུ་བར་གནས། ལྷོ་དང་རིག་པ་སྦྱང་
 རྗེ་ལ་སོགས་ཚུ་ཡི་ནོམ་པར་གྱིས་པའི་ཡལ་ག་ཅན། ཚོག་ཤེས་དྲི་མེད་ཡལ་
 འདབ་གཤགས་སྟུན་དཀར་བའི་མེ་དོག་དྲིག་དུ་དམ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། བསམ་ཀུན་
 ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་མཛད་བ་དཔལ་ལྡན་སངས་གྱིས་ལྷོན་པ་ནོམ་པར་གྱིལ་གྱུར་
 ཅིག། ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་བཞིན་སྟོན་པས་སངས་གྱིས་ཀྱི་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་
 མཚོག་དུ་བྱུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་རྗོགས་བསམགས།
 མཐའ་མར་བདུད་བཞི་བཅོམ་ནས་སངས་གྱིས་པ་ནི་སྟོན་པ་བྱུབ་པའི་དབང་པོའི་
 རོམ་པར་བར་པའི་ཙ་བ་ཡིན་པས། དམ་པའི་གྲིབ་བསིལ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཚུལ་འདི་
 དང་མཐུན་པར་བཤད་ན། དང་པོར་ཤེག་པ་ཚེན་པོར་རིགས་ངེས་པའི་དམ་བཅའ་
 བདེན་པའི་ཚོས་ནི། ལྷོན་པ་དང་འཇུག་པའི་སེམས་སྦྱེད་ཀྱི་ཙ་བས་རབ་དུ་བསྐྱར་
 ཅིང་འཕེལ་བ་ནི། ཡལ་འདབ་དང་པོར་རབ་གསལ་དང་། བགྱི་པ་བསོད་ནམས་
 རབ་གསལ་གྱི་དོགས་བརྗོད་གཉིས་ཀྱིས་བཟུན། བར་དུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ར་བར་གནས་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལྷོ་དང་རིག་པ་ཤེས་རབ་དང་། བརྗེ་བ་
 སྦྱང་རྗེ་ཚེན་པོ་གསུམ་དངོས་སུ་བཟུན་ལ། སོགས་ཁོངས་ནས་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་
 བྲིས་ས་དང་། བཟོད་པ། བརྗོད་འགྲུས། བསམ་གཏན་ལྡན་གྲུགས་ཀྱི་བཟུན་པའི་
 ལྷོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པའི་ཚུ་ཡིས་ནོམ་པར་མཛོས་པར་བྱས་ནས་
 གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་རྗོགས་གཉིས་ཀྱི་སྤོང་པོ་ཆེ་ཆེ་གྱིས་པ་ཡིན་པས། དེའི་དོན་
 དོགས་བརྗོད་འདིར་གྱིས་པར་ཆེ་བའི་སྐབས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་ཚོས་སྐོར་
 རོམས་རང་རང་གི་ལེའུར་གསལ་ཞིང་། མཐར་མཛོད་པར་རྗོགས་པར་སངས་གྱིས་
 པའི་ཚུལ་དྲིག་དུ་དམ་པའི་འབྲས་བུ་ཕྱུན་སུམ་རྗོགས་པ་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

རང་རང་གི་རེ་བ་དང་མཐུན་པར་བསམ་བ་ཀུན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་པ་ནི་
 སངས་བྱིས་འབྲས་བུའི་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུངས་བའི་ཚོས་སྐོར་སོགས།
 བྱུང་བ་དངོས་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་པ་བྱུང་སེམས་འཕགས་པ་ནོམས་ཀྱི་སློབ་
 རྒྱུ་སོགས་ཡལ་འདབ་མེ་དོག་འབྲས་བུར་བཅས་པའི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ་
 དཔག་བསམ་གྱི་སྲོང་པོ་འདི་ལ་ལེའུའི་ཀོང་གྲངས་དཀར་ཆལ་ལྟ་བུར་བཀོད་ན།
 ༡ དང་པོར་བྱུང་བོ་རབ་གསལ་ ༢ དཔལ་སྡེ་ ༣ བཅུག་ཞོར་ ༤ ང་ལས་ཏུ་
 ༥ བྱུང་བོ་ལྷའོད། ༦ ཤིན་ཏུ་བགོད་དཀའ་བ་བ་ད་རར་བགོད་པ་ ༧ ལྷ་དོག་
 འབྲི་ཤིང་ ༨ དཔལ་སྐྱས་ ༩ མོ་སྦྱིས་ ༡༠ མངལ་ནས་བྱུང་བ་བཅུན་པ་ ༡༡ དགའ་
 བོ་ ༡༢ འཕགས་སྦྱིས་པོ་ ༡༣ འཕྲོག་མ་ ༡༤ ཚོ་འཕྲུལ་བཅུན་པ་ ༡༥ ལྷ་བབས་
 ༡༦ བྲག་འཕངས་པ་ ༡༧ བྲམས་པ་ལྲང་བཅུན་པ་ ༡༨ མེ་ལོང་བཞིན་ ༡༩ ལྷ་
 རིའི་བུ་ ༢༠ ལྷོ་བཞིན་བྱེ་བ་ནི་ ༢༡ ལྷ་སྐྱོང་བ་ ༢༢ བྱུང་བྱེད་ཚལ་བཟུང་བ་
 ༢༣ ཡལ་སྐྱས་མཛལ་བ་ ༢༤ བྲམས་ཅད་སྦྱོལ་ ༢༥ མངོན་པར་བྱུང་བ་ ༢༦ བདུད་
 བདུལ་བ་ ༢༧ ལྷ་བྱུང་བ་ ༢༨ ལྷོ་བཞིན་བྱེ་བ་ཉི་ལུ་ ༢༩ ལྷང་ཆེན་ཞོར་སྦྱོང་
 ༣༠ ཀ་ཤི་མཛོས་པ་ ༣༡ བསེར་ལོགས་ ༣༢ དག་བྱེད་ ༣༣ ལྷ་པར་ལོ་མ་
 ༣༤ དགའ་བོ་ཉེར་དགའ་ ༣༥ ལེགས་བྱིན་ ༣༦ བཀོངས་ཅན་ ༣༧ བཀང་པོ་
 ༣༨ ལྷགས་པ་འབྱེད་ ༣༩ བཟོད་པ་དགའ་བ་ ༤༠ སེར་སྦྱི་ ༤༡ ལྷ་དྲ་ཡ་ན་
 ༤༢ ལྷ་ལས་པ་ ༤༣ བསེར་མདོག་ ༤༤ བསེར་ལོག་ ༤༥ མ་སྦྱིས་དགྲ་
 ༤༦ བྲས་ཤེས་ ༤༧ ལྷ་ལོའི་སྲོང་བུ་ ༤༨ རོན་གྲུབ་ ༤༩ ལྷང་པོ་ཅན་ ༥༠ ལས་
 བཅུ་སྟེན་ ༥༡ བསེར་ལྷན་ ༥༢ བསོད་ནམས་མི་དམན་ ༥༣ ལེགས་བཤད་
 འཚོལ་ ༥༤ སེམས་ཅན་སྦྱན་ ༥༥ བྲམས་ཅད་སྦྱེར་ ༥༦ བ་ལྷང་སྦྱོང་བདུལ་བ་
 ༥༧ མངོན་དེན་ ༥༨ བསོད་ནམས་སྦྱོབས་ ༥༩ ཀུལ་ལ་ ༦༠ ལྷ་གཞིན་

༡། ཞིང་པ་ ༡༢ གྲགས་སྤྱིན་ ༡༣ འོད་སྤྱང་ཆེན་པོ་ ༡༤ རྟོན་བཟང་ ༡༥ རྩ་
 གཅིག་པ་ ༡༦ ལྷན་དངགས་མཁམ་ ༡༧ དགོ་འདུན་སྤྱང་ ༡༨ བརྟ་ལྷན་
 ༡༩ ཆོས་གྲྱེལ་རབ་གནས་ ༢༠ ཉི་མ་གུང་པ་ ༢༡ འགན་འཁོས་ཅན་ ༢༢ ཉེར་
 སྤྱོད་ ༢༣ ལྷུ་ལ་སྤྱིངས་པ་ ༢༤ ས་གཞི་སྤུལ་པ་ ༢༥ རྟོན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་
 ༢༦ བེ་དུར་ར་ ༢༧ ཀུན་ཡ་ཀ་ ༢༨ བརྟ་བྱིན་རྒྱུང་པ་ ༢༩ དབང་ཆེན་སྡེ་ ༣༠ རབ་
 བཟང་ ༣༡ ལྷུ་འཁོར་མཚོན་ ༣༢ དཔྱུལ་བ་མངོན་ལྷན་ ༣༣ ལྷ་གཞན་འཛིན་ ༣༤ སྤྱང་
 རྩའི་དབྱངས་ ༣༥ སུན་པ་འཚོལ་ ༣༦ སྤྱིག་པ་ ༣༧ བརྟ་ཅན་ ༣༨ ཉག་པ་
 སྤྱང་པོའི་སྤྱན་ ༣༩ ཆོས་སྤྱིད་ ༤༠ རྟོན་ཅན་ ༤༡ ཤི་བེ་ལེགས་བཤད་ ༤༢ འཛོལ་
 བའི་བྱ་མོ་ ༤༣ མ་གཏུ་བཟང་མོ་ ༤༤ གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་ ༤༥ ལྷ་གཞན་
 ལྷས་སྤྱིན་ ༤༦ སྤྱང་པོ་ ༤༧ རུས་སྤྱུལ་ ༤༨ དཀའ་ཐུབ་པ་ ༤༩ བརྟ་ཅན་
 ༥༠ བསོད་ནམས་རབ་གསལ་ ༥༡ སྤོ་བསངས་ཅན་ ༥༢ སེང་གོ་ ༥༣ དགའ་
 བའི་གོང་བྱ་ ༥༤ རི་བོང་ ༥༥ རི་བ་དྲ་ ༥༦ གསེར་གྱི་གོ་ཆ་ ༥༧ ཟས་
 གཙང་ ༥༨ སྤྱིན་གྱི་ཞེན་པ་ནམས་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཆོག་དང་། མངོན་བརྗོད་
 བཅས་སྤྱན་དངགས་སྤྱ་གསུངས་བསའི་མཚན་སྤུལ་དུ་གྱུར་པ་མཁམས་མང་མགུ་
 བ་བསྐྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་འདུག་ཅེས་དང་། མཐུང་
 འཁོར་བ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་དང་ཉེ་བའི་མོན་མཚམས་ལྷུ་ལ་འན་འདྲི་བྱེད་པ་གནས་
 ལྷའི་རིག་པ་སོགས་ཡིན་ཏན་དར་པོ་རྒྱུང་བ་དང་། ཁྱད་པར་བདག་ཅག་གྱ་བྱུལ་
 རྒྱུང་མ་པའི་དོགས་ལྷན་དགོན་རྒྱུང་དུ་སོང་། ལྷུང་རིགས་ཐོས་བསམ་གྱི་ཡོན་
 དན་ལ་སྤྱང་པ་ལྷ་ཞིང་། རང་ཚན་བདག་ལྷ་བྱའི་གང་ཟག་ནི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་གྱི་ཡོན་
 དན་གཉིས་ཀ་ཆེས་ལྷན་པ་ཡིན་གཤིས། གྲྱེལ་བའི་གསུང་རབ་གྱི་ཆོག་དོན་ནམས་
 བྱ་རྒྱུང་གི་ནམ་མཁའ་མཐོང་བ་ལྷ་རྟོག་པོ་བ་མེད་པ་ཞིག་ལགས་མོད། འོན་ཀྱང་

བཀའ་དྲིན་འཁོར་མེད་ཇི་བཅུན་ཙེ་བའི་སླ་མ་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་དྲི་ཇི་ལྷགས་
 ཇི་ལྷིན་སྤྲུལ་སྤངས་དང། གསུང་གི་འོད་ཟེར་དངོས་དང་གྱུར་མར་བཅས་པའི་སྤྲུང་
 བ་ཚུང་ཟད་དཀར་ཆ་ཚམས་ལ་བརྟེན། རིས་མེད་གྱུལ་བའི་བསྟན་པ་ཀུན་ལ་ཕྱོགས་
 མེད་དུ་དང་ཅིང། རྩུང་པར་བསྟན་པའི་བདག་པོ་མཉམ་མེད་ཤུགས་ལྷོ་པོ་ལ་
 མཚོགས་དུ་དང་པའི་སྤྲུལ་ལོང་གཡོ་བས། དེའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཚམས་ལ་
 ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ལ་རྟེན། གྱུལ་བའི་སྤྲུལ་སྤངས་ལྷོ་པོ་ལ་བསྟན་པས་སྤོང་
 བྱ་དང། རྩུང་པར་བཀའ་འགྲུར་བསྟན་འགྲུར་ཚར་གཉིས། མཚན་བཤྱེད་ཞལ་
 བྱང་ཚར་གསུམ་བཅས་བཞེངས་ཀྱང། གསུང་རབ་བྱིངས་ལྟ་པ་རི་ཞོག། བསྟན་
 འགྲུར་མདོ་གོ་བར་གསུང་བའི་མཚན་བཤྱེད་སྤྱིས་རབས་སྟན་དང་གསུམ་སྤྱི་
 མོང་གཤིས་དམུས་ལོང་ལ་ཇིས་བསྟན་པ་དང། ལྷག་གཟིགས་གི་མདུན་དུ་རྩྱ་སྤྲུངས་
 པ་ལྟར་དོན་མི་གོ་བར། ཞལ་བྱང་གི་མཚན་ཡིག་གསལ་བ་ཚམས་ཀྱི་གང་ཤེས་
 ལས་མཚན་པའི་བཞེད་མི་ཤེས་པར། རང་གི་སློབ་གྲོས་ལ་རང་ཉིད་ཡི་ལྷག་པ་
 བཅས་ཏུ་བྱོ་བ་ཚམས་དུ་ཟད། འོན་ཏེ་དམ་པའི་དྲིན་གྱིས་གཞིགས་ངན་ཚུང་ཟད་ཚོགས་
 དོན་གོ་བདེ་བ་ཚམས་འདུག་པས་རང་གི་བརྗོད་གསུང་ལྟ་བུར་པལ་བའི་བྲོགས་ཚོགས་
 གོ་བདེ་བར་ཟིན་གྱིས་ཞིག་བྱས་པ། སློབ་གྲོས་ཤིན་དུ་སྤྲུལ་ཅིང་རིགས་མོངས་པས་
 གསུང་རབ་ཀྱི་ཚོགས་དོན་ཇི་བཞེད་གལ་དོགས་ཀྱང། གཡལ་ཞུར་གྱི་རྩྱ་ལྟར་གོ་བ་
 ཚམས་རགས་བསྟན་ཚམས་བྱིས་པ། དེ་ཡང་བརྗོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཆ་ཚམས་མེད་
 པའི་སྤོང་གཏམ་འབྲོག་གིན་པོ་ཆང་གིས་བཟི་བ་ཟིལ་ལྷེས་གྱི་སའར་བ་ལ་བརྟེན་
 བས་ཐེ་ཚོས་གྱི་གོས་པ་འབྲུར་འབྲུར་གསུང་གི་མེད་པ་དང་ལྷན་གསུང་ལོན་དུན་
 སྤངས་པ་ཞུར་པས་སློབ་གྲོས་ཀྱི་ནམ་ཚོ་སྤྱོད་པོ་པལ་པའི་ནང་ནས་སློབ་ཅུང་བྱིས་པ་
 ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འདུགས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པའི་ལེའུ་དང་པོ་ནས་

བཅུ་གསུམ་པ་འཕྲོག་མའི་དོགས་བརྗོད་བར་བྱིས་སྐབས། རང་གི་སློབ་མ་རེ་
 བགྱིས་ནས། །ཤེས་བྱུ་མེད་པའི་རོ་བཙོམས་མི་བཙོམས་དགུ་བཙོམས་བཞག་ན་
 ཡོང། མི་ནོམས་ཀྱིས་ནི་བདུད་སྐྱུལ་ཡིན་ཟེར་གྱིན་གདུག་ཟེར་བའི་འབར་སྟལ་ཆེ་
 ཅམ་བྱུང་བར་བལྟོན། བདེན་བསམ་ཅན་བཞག་གི་སློབ་བྲེལ་བད་སང་ཡིན་ཀྱང། དང་
 བཞོང་མཁུན་བཙེ་ཕུལ་དུ་གྱུར་བའི་སྦྱིན་བདག་ཕུ་དམར་བར་ཚོ་བ་ཡལ་སྲས་ནས་
 མཛོད་བཞུང་ཞལ་ཐང་གསར་བཞེངས་མཛོད་སྐབས་དཔག་བསམ་འབྲི་བཤེད་གི་བྱ་
 ལྷོ་གཡུང་བོ་དགོས་པེབས་པ་ལ། རྒྱད་བགྱིས་ཤན་སྐར་གྱི་བྱ་ལྷོ་གཡུང་ཕུལ་
 ཞོར་དུ་གོང་གསལ་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པོ་བཞེགས་པས་འདི་ལྷང་ཁྱུག་སྟུན་
 དངགས་སོགས་མི་ཤེས་པ་ནོམས་ལ་ཤིན་དུ་མཁོ་བས་མེད་ཐབས་མེད་འདུག་
 པས་ཚང་མ་འགྲོལ་དགོས་ཞེས་བཞག་སྦྱིས་བཟང་པོ་ཡང་ཡང་དང་བཅས་ནན་
 བསྐྱེད་བཞག་ཡང། གོང་གསལ་སྐར་བཞུང་གི་ཉེས་ལྷན་ཁོ་ནར་ལུས། ཇེས་སུ་
 ཞིག་ན་རང་སློབ་བཞེགས་བགྱིས་ཀྱི་བཀའ་བཞུན་ལས་བཞག་གི་བཀའ་ཀྱོན་རང་ཡིན་
 ཚོད་མི་འདུག་པ་དང། དང་སྦྱིན་པར་ཚོ་ནས་ཇོ་ལགས་ཞལ་ངོ་དབང་གྱིལ་གྱིས་
 ཕུག་བྱིས་ཀྱི་ལས་ནས་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་མ་མཛོད་པ་ལ་བདེན་ནས་ཡོངས་ཇོགས་
 སུ་བྱིས་པ་འདི་ཉིད་གོང་དུ་གསལ་བ་བཞེན་སྦོམ་ཚུལ་རྒྱན་དང་གི་པལ་ཚོགས་ཁྱུར་
 ཁྱོར་འདི་འདྲ་རང་ཡིད་སྦོན་བཤགས་ཞན་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐལ་བ་དམན་པ་ནི།
 ཀུན་མཁུན་ལྟ་བུས། བོད་གོན་དང་སྤོང་མང་བོས་རྒྱན་དང་གིས། སློང་མཚོན་
 དོགས་བརྗོད་མགྱིན་སྦོན་ལ་པབས་མཐར། གོང་ཚོགས་མཚན་མ་ཅམ་ལྟར་བརྒྱང་
 བས་ནི། དམ་པའི་གསུང་ཞེས་བདུད་ནོམས་སྐལ་བ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ཐོག་དུ་
 འཁོལ་བ་བཅས་རྒྱན་བཙོམས་འདི་དག་དགོས་པ་ལྟ་ན་ཡང། བཞོ་ལྷག་ལྷག་
 འཕྲིབས་ལོག་སྦོམ་ཁྱུང་བྱུང། རྒྱུ་པས་རབ་འབྲིལ་ཉེན་མོངས་དུག་གི་ལྷེ། ཐར་

འདོད་སློབ་ལ་ཚོལ་བ་ཕྱག་གྱིའི་བྱ། བ་སྣ་ད་ཅི་ལ་ཕྱག་དོག་དབང་གིས་བཤུང་།
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་གཏོ་སྤྱོད་མོངས་པའི་ཁྲུང་བྱར་རང་
 ཉིད་མཁས་པར་རྫོགས་པའི་ང་གྱིལ་དང་། གཞན་ལ་ཕྱག་དོག་སྤྱུལ་ལྟར་འབྲིལ་
 བས་ཉེན་མོངས་དྲུག་ལྟེ་ཀྱང་ནས་ཐར་པའི་སློབ་ཅི་བཅོད་བཞིན་དུ་བ་སྣ་ད་སོགས་
 མཁས་པའི་གསུང་ནི་མས་ལ་གླུ་ཅིའི་དེ་ལྟ་བུ་སྣང་སེམས་སྤྱེ་བའི་དྲུག་སྤྱུལ་གྱི་བྱ་
 ལྟ་བུས། ཚེས་གཟུགས་བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་འདི་སྣང་རང་འདོད་སྤྱུབ་པའི་
 བསམ་སྦྱོར་ཕྱགས་སུ་བཅུག་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི། ལྟ་བུ་ཚེན་པོས་དེ་ཉིད་ལས།
 དེ་ཕྱིར་སློབ་ལས་དུས་ནས་འགོ་ཀུན་ལ། བརྗོད་བས་བདག་གཞན་བརྗོད་པའི་ནོམ་
 ཐར་གྱི། ལོ་གྱུས་མ་ལ་ཡ་རྒྱུང་གིས་དྲངས་པས། ཡིད་ཀྱི་ཚ་གདུང་སེལ་བའི་
 འཛེལ་བཅུགས་མ། ལྷ་མེད་བྱང་རྩལ་ཚེད་དུ་བྱ་དཀའི་ཚོགས། བྲངས་མེད་བསྐལ་
 གསུམ་བསམས་པའི་བདེན་དབང་དུ། ས་ཡི་ལྷ་མོ་ཀུན་བཟོད་ལས་འཕགས་ཕྱིར།
 བརྗོད་འཕྲུང་གཞན་འབྲིབ་སྤོང་མའི་རྗེས་འགོ་མིན། འདུལ་དཀའི་ཞིང་འདིར་
 བད་མཚོར་ངང་བ་ལྟར། དགུས་དགུར་འཇུག་པའི་སྣམ་བསམ་སྤྱིང་སྦྱོབས་ཆེ།
 སྤྱིས་བཅས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་གྱིས་མ་ལུས་པས། ཚེས་ཚེར་བསྐྱུགས་པའི་
 གཏམ་སྣན་སྤྱིང་ལ་སིམས། དཔུང་བཟོད་གྱི་མཚན་ཤེས་ནས་དད་པའི་ལྷ། ཀུན་
 དོག་འབྲུམ་ཕྱག་རིང་བྱར་ཤར་པའི་གཟུགས། གཞན་རྟེན་རྒྱུང་གིས་བསྟོད་མིན་
 རོ་བའི་ངོས། བྱིས་པའི་རི་མོ་གཡོ་མེད་དངོས་པོའི་གཤིས། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། སློབ་པའི་ལམ་ལ་སློབ་སྤྱངས་བ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་བྱང་རྩལ་སེམས་
 ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་སྤྱད་པའི་ཚོགས་གཉིས་བསྐལ་བ་བྲངས་མེད་གསུམ་དུ་བསམས་
 པའི་དབང་པོར་ས་ཡི་ལྷ་མོས་ཡིད་ཆེས་བདེན་པོར་མཛོད་པ་བཞིན། མི་བདེན་
 བརྗོད་ཕྱིང་གྱི་འཕྲུང་བ་བརྗོད་པའི་སྤོང་མོ་དང་མི་འདྲ་བར་འདུལ་བར་དཀའ་

བའི་དུས་འདྲིའི་པར་ལོ་མཚོ་ལ་ངང་པ་འཇུག་པ་ལྟར་ལྟག་བསམ་གྱི་སྒྲིང་སྒྲོབས་
 འགྲན་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཕྱོགས་བཅའི་གྲུལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པས་ཆེས་ཆེར་
 བསྐྱབས་པ་མཛད་པའི་ཚེས་མར་འདི་ཉིད་སྒྲིང་ལ་སེམ་པ་གཤམ་ཆེ་བས་དེ་ལྟ་བུར་
 དད་ཅིང་གུས་པའི་སྒྲོ་བྱི་མ་མེད་པའི་རྒྱ་བ་ལྟར། ཀུན་དུ་དོགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རིང་བུ་
 འབྱུང་སྐྱབས་དུ་འཆར་བ་རྒྱུན་དབང་རྒྱུང་གིས་མ་བསྐྱོད་པར་དོ་བའི་ངོས་ལ་བྱིས་
 པའི་རི་མོ་ལྟར་གཏན་ལ་འབབས་དགོས་པར་གསུངས། དེས་ན་བདག་ལྟ་བུའི་
 གང་ཟེག་གིས་དེ་འདྲའི་སྒྲིང་སྒྲོབས་ལྟ་ཅི། གྲུལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་བྲལ་ས་མཁས་
 པའི་མཛད་པས་སྐྱེས་རབས་ཚེས་མར་རི་མོར་བྱིས་ནས་མིག་གི་བལྟ་བུ་ཡོད་པ་
 དང་། གསུང་གི་ཚོགས་སྟུན་ནི་བར་ཉན་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ཉ་གང་ཡང་མི་གོ་བལྟ་དོན་
 ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཅུང་ཟད་པལ་དུ་རེ་ནས་གོ་བདེ་བར་པལ་ཚོགས་ལྷུལ་སྐད་དུ་
 བགྲོལ་བ་འདི། བདག་གཞན་པ་མ་རིགས་དུག་མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་བམས་
 ཅད་མ་རིག་པའི་མིག་ཕྱོ་སྒྲོའི་ལུན་པ་སྐྱབས་པོ་མ་ལུས་པ་སངས་ནས་གྲུལ་བའི་
 ལུང་དོགས་མན་ངག་གི་སྒྲིང་པོ་མི་ལུག་གྲིས་པའི་ཉི་མས་འཚོ་ཞིང་སངས་གྲིས་
 ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ལྷན་དུ་བྲོབ་པར་ཤོག་ཅིག། ཨོྲེ་སྐྱེ། ཚེས་འདྲེན་
 ་ཤུག་འདི་དོག་གི་གསང་བ་གསུམ། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྐྱེ་འདུལ་རྒྱོམ་གར་བཅས།
 མཚོགས་གསུམ་ཀུན་ལ་མི་ཕྱིད་དད་པས་སྒྲོམ། ཚེས་པ་ཀུན་དུ་བདག་ཡིད་གསུ་
 ཕུག་འཚལ། གང་གི་གསུང་རབ་སྐྱོད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི། རང་ཚན་སྐྱེས་པའི་
 རབས་ཀྱི་སྐྱོད་ལས། ཚེས་མར་སྐྱེ་བའི་ཚེ་བའི་འདི་མཚར། དེ་ཕྱིར་དོག་དུ་
 དུངས་བས་འདྲད་ཅིང་མཚོད། མཁས་མང་ཚེས་དཔྱོད་ལྟ་ཡི་ལམ་ཡངས་པོར།
 ཚོས་ཀུན་གྱི་བསམ་པའི་དེ་བདུན་ཁྲི་གདུགས་ཅན། ཉིན་མོར་བྱེད་ལ་མར་མས་
 དགོས་སྐྱེ་ཕྱིར། ཁྲོ་སྐྱེལ་ལོང་བྱོད་བདེ་བར་གཉིད་བྱོས་ཤིག། ཚེ་ཟེར་གྲིས་

སྤངས་བྱང་བསྟན་ཕྱག་སྦྲུག་ཏུ། བན་སེམས་འཁོར་ཡུག་ཟོལ་མེད་མར་ཁྲས་
 བཏམས། ལྷག་བསམ་སྤོང་བྱར་གསལ་བྱེད་སྒྲོན་མེ་འདི། ལྷན་མོངས་ལྷན་པ་
 སེལ་ཕྱིར་སྤར་བར་བྱས། ལེགས་བཤད་དར་གོས་རིན་ཆེན་བཟོན་སྐྱབས་མཛེས།
 བཀོལ་ནས་གདོལ་ཚིག་བྲེ་མོར་བསྟན་པ་འདི། ངོ་ཚ་བཏང་ཡང་ཕན་པ་ལྷུང་སྤངས་
 མཐུས། བདག་ལ་ཉེས་ལྷུང་སྦྱིབ་པར་མ་གུར་ཅིག། དགེ་འདིས་མཐའ་ཡས་
 མཁའ་མཉམ་སྦྱེ་འགོ་ཀུན། ཚད་མེད་སྒྲོན་པའི་སྙིང་ལྗོངས་རབ་གྱིས་ཤིང་། ཕར་
 ཕྱིན་རོ་བྱངས་ལ་འཇུག་བྱང་ཚུབ་སྦྱོད། ལྷབས་ཆེན་སྦྱོད་ལྷུས་གྱིས་སྤྲས་མཐུ་བོར་
 ཤོག། མ་རིག་ལས་ཉོན་སྦྱིབ་ལྷན་ཀུན་ནས་སངས། ཡེ་ཤེས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ལྷར་རབ་གྱིས། ལྷ་མེད་ཚོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལྷུར་ཐོབ་པའི། བགྲིས་
 དཔལ་དེ་ལག་རྩེར་སོན་གུར་ཅིག། ཅེས་པ་འདི་ཡང་ཤུག་འདི་དགོ་བསྟེན་སྦྱབ་
 བཞུགས་སྦྱོན་སྦྱོམ་འབྲོག་གིན་བྱིས་སྒོ་ཅན་བསྐྱོད་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་བྱ་བས་དགོན་
 བྱང་བསམ་བཏན་ཆོས་ཕྱག་ཏུ་བྱས་པའོ།།

4306-12

Pingala Chhandah Sūtra, (Sans.) Fasc II—III @ /6/ each	Rs.	0	12
Prithirāj Rāsur, (Sans.) Part I. Fasc. I, Part II, Fasc. I—V @ /6/ each		2	
Ditto (English) Part II Fasc. I		0	12
Prākṛita Lakṣhanam, (Sans.) Fasc. I		1	8
Parāśara Smṛiti (Sans.) Vol. I, Fasc. 1—8, Vol. II, Fasc. 1—4, Vol. III, Fasc. 1—2 @ /6/ each		5	4
Parāśara, Institutes of (English)		0	12
Srṇata Sūtra of Anantamba, (Sans.) Fasc. I—XII @ /6/ each		4	8
Ditto Kāvalāyana, (Sans.) Fasc. I—XI @ /6/ each		4	2
Ditto Lāṭyāyana (Sans.) Fasc. I—IX @ /6/ each		3	6
Ditto Sāṅkhyaṇa (Sans.) Vol. I, Fasc. 1—7, Vol. II, Fasc. 1—2, @ /6/ each		3	6
Sāma Veda Saṃhitā, (Sans.) Vols I. Fasc. 5—10; II, 1—6; III, 1—7; IV, 1—6; V, 1—8. @ /6/ each Fasc.		12	6
Saṃkhya Sūtra Vṛitti (Sans.) Fasc. I—IV @ /6/ each		1	8
Sāhitya Darpaṇa, (English) Fasc. I—IV @ /6/ each		1	8
Sāṅkhya Aphorisms of Kapila, (English) Fasc. I and II @ /6/ each		0	19
Sarva Darśana Saṅgraha, (Sans.) Fasc. II		0	6
Sankara Vijaya, (Sans.) Fasc. II and III @ /6/ each		0	19
Sāṅkhya Pravachana Bhāṣhya, Fasc. III (English preface only)		0	6
S'ri Bhāṣyam, (Sans.) Fasc. I—II		0	12
Sūtranta Saṃhitā, (Eng.) Fasc. I and II @ /12/ each		1	8
Taittiriya Aranya (Sans.) Fasc. I—XI @ /6/ each		4	2
Ditto Brāhmaṇa (Sans.) Fasc. I—XXIV @ /6/ each		9	0
Ditto Saṃhitā, (Sans.) Fasc. IX—XXXV @ /6/ each		10	2
Ditto Prātisākhya, (Sans.) Fasc. I—III @ /6/ each		1	2
Ditto and Aitareya Upanishads, (Sans.) Fasc. II and III @ /6/ each		0	12
Tāndyā Brāhmaṇa, (Sans.) Fasc. I—XIX @ /6/ each		7	2
Tattva Chintāmaṇi, Vol. I, Fasc. 1—9; Vol. II, 1—7 (Sans.) @ /6/ each		6	0
Tul'si Sat'sai, (Sans.) Fasc. I—III		1	2
Uttara Naishadha, (Sans.) Fasc. III, V—XII @ /6/ each		3	6
Urāsagadaśāo, (Sans.) Fasc. I—VI @ /12/		4	8
Varāha Purāṇa, (Sans.) Fasc. I—XIII @ /6/ each		4	14
Vāyu Purāṇa, (Sans.) Vol. I, Fasc. I—VI; Vol. II, Fasc. I—VII, @ /6/ each Fasc.		4	14
Vishṇu Smṛiti, (Sans.) Fasc. I—II @ /6/ each		0	12
Vivādāratnākara, (Sans.) Fasc. I—VII @ /6/ each		2	10
Vrihannārādiya Purāṇa, (Sans.) Fasc. 1—6 @ /6/		2	4
Yoga Sūtra of Patañjali, (Sans. & English) Fasc. I—V @ /14/ each		4	6

Tibetan Series.

Sher-Phyin Vol. I, Fasc. 1—5 Vol. II, Fasc. I—2 @ 1/ each	..	7	0
Pug-Sam thi S'ia, Fasc. I—II @ 1/ each	..	2	0
Rtogs brjod dpag bsam hkhri S'ifi (Tibetan & Sans.), Vol. I, Fasc. 1—3 @ 1/ Vol. II, Fasc. 1	..	4	0

Arabic and Persian Series.

'Alamgirnamah, with Index, (Text) Fasc. I—XIII @ /6/ each	..	4	14
Am-i-Akbari, (Text) Fasc. I—XXII @ 1/ each	..	22	0
Ditto (English) Vol. I Fasc. 1—7 Vol. II Fasc. 1—2	..	15	12
Akbarnamah, with Index, (Text) Fasc. I—XXXVII @ 1/ each	..	37	0
Arabic Bibliography by Dr. A. Sprenger	..	0	6
Bādshāhnāmah with Index, (Text) Fasc. I—XIX @ /6/ each	..	7	2
Catalogue of Persian books and MSS. in the library of A. S. B., Fasc. I	..	1	0
Dictionary of Arabic Technical Terms, and Appendix, Fasc. I—XXI @ 1/ each	..	21	0
Farhung-i-Rashidi (Text), Fasc. I—XIV @ 1/ each	..	14	0
Fihrist-i-Tūsi, or, Tūsi's list of Shy'ah Books, (Text) Fasc. I—IV @ /12/ each	..	3	0
Futūh-ul-Shām Waqidī, (Text) Fasc. I—IX @ /6/ each	..	3	6
Ditto Azādi, (Text) Fasc. I—IV @ /6/ each	..	1	
Haft Asmān, History of the Persian Mansawi (Text) Fasc. I	..	0	12
History of the Caliphs, (English) Fasc. I—VI @ /12/ each	..	4	6
Iqbāl-nāmah-i-Jahāngiri, (Text) Fasc. I—III @ /6/ each	..	1	2
Isabāh, with Supplement, (Text)—51 Fasc. @ /12/ each	..	33	4
Muāsir-ul-Umara, Vol. I, Fasc. 1—9, Vol. II, 1—9 Vol. III, 1—7 @ /6/ each	..	9	6
Maghāsi of Wāqidī, (Text) Fasc. I—V @ /6/ each	..	1	10
Muntakhab-ul-Tuwārikh, (Text) Fasc. I—XV @ /6/ each	..	5	14

(Turn over.)

Muntakhab-ul-Tawárikh (English) Vol. II, Fasc. I—V @ /12/ each	Rs.	2	12
Muntakhab-ul-Lubab, (Text) Fasc. I—XIX @ /6/ each	..	7	4
Mu'áshir-i-'Alamgír (Text), Fasc. I—VI @ /6/ each	..	2	2
Nokhbat-ul-Fikr, (Text) Fasc. I	..	0	6
Nizám's Khiradnámah-i-Iskandari, (Text) Fasc. I and II @ /12/ each	..	1	8
Riyazu-s-Salátin, (Text) Fasc. I—IV @ /6/ each	..	1	8
Suyúty's Itqán, on the Exegetic Sciences of the Koran, with Supplement, (Text) Fasc. II—IV, VII—X @ 1/ each	..	7	0
Tabaqát-i-Násirí, (Text) Fasc. I—V @ /8/ each	..	1	14
Ditto (English) Fasc. I—XIV @ /12/ each	..	10	8
Tárikh-i-Fírúz Sháhí of Ziaa-al-dín Barní (Text) Fasc. I—VII @ /6/ each	..	2	10
Tárikh-i-Baihaqí, (Text) Fasc. I—IX @ /6/ each	..	3	6
Tárikh-i-Firozsháhí, of Shams-i-Siráj Afif, (Text) Fasc. I—V @ /6/ each	..	1	14
Wis o Rámin, (Text) Fasc. I—V @ /6/ each	..	1	14
Zafarnámah, Vol. I, Fasc. I—IX, Vol. II, Fasc. I—VIII @ /6/ each	..	6	6
Túzak-i-Jahángíri (English) Fasc. I	..	0	12

ASIATIC SOCIETY'S PUBLICATIONS

1 ASIATIC RESEARCHES. Vols. VII, IX to XI; Vols. XIII and XVII, and Vols. XIX and XX @ /10/ each	..	Ra. 80	0
Ditto Index to Vols. I—XVIII	..	5	0
2 PROCEEDINGS of the Asiatic Society from 1865 to 1869 (incl.) @ /4/ per No.; and from 1870 to date @ /6/ per No.	..		
3. JOURNAL of the Asiatic Society for 1843 (12), 1844 (12), 1845 (12), 1846 (6), 1847 (12), 1848 (12), 1850 (7), 1851 (7), 1857 (6), 1858 (6), 1861 (4), 1864 (6), 1865 (8), 1866 (7), 1867 (6), 1868 (6), 1869 (8), 1870 (8), 1871 (7), 1872 (8), 1873 (8), 1874 (8), 1875 (7), 1876 (7), 1877 (8), 1878 (8), 1879 (7), 1880 (8), 1881 (7), 1882 (6), 1883 (8), 1884 (6), 1885 (6), 1886 (8), 1887 (7). @ 1/ per No. to Subscribers and @ 1/8 per No. to Non-Subscribers, N. B. The figures enclosed in brackets give the number of Nos. in each Volume.	..		
4. Centenary Review of the Researches of the Society from 1784—1883	..	3	0
General Cunningham's Archaeological Survey Report for 1863-64 (Extra No., J. A. S. B., 1864)	..	1	8
Theobald's Catalogue of Reptiles in the Museum of the Asiatic Society (Extra No., J. A. S. B., 1868)	..	1	8
Catalogue of Mammals and Birds of Burmah, by E. Blyth (Extra No., J. A. S. B., 1875)	..	3	0
Sketch of the Turki Language as spoken in Eastern Turkestan, Part II, Vocabulary, by R. B. Shaw (Extra No., J. A. S. B., 1878)	..	3	0
Introduction to the Maithili Language of North Bihár, by G. A. Grierson, Part II, Chrestomathy and Vocabulary (Extra No., J. A. S. B., 1882)	..	3	0
5. Anis-ul-Musharrahin	..	2	0
6. Catalogue of Fossil Vertebrata	..	2	0
7. Catalogue of the Library of the Asiatic Society, Bengal	..	3	8
8. Examination and Analysis of the Mackenzie Manuscripts by the Rev. W. Taylor	..	2	0
9. Han Koong Tsew, or the Sorrows of Han, by J. Francis Davis	..	1	8
10. Itláhát-uz-Súfiyah, edited by Dr. A. Sprenger, 8vo.	..	1	8
11. Inayah, a Commentary on the Hidayah, Vols. II and IV, @ 16/ each	..	32	0
12. Jawámi-ul-'ilm ir-riyázi, 168 pages with 17 plates, 4to. Part I	..	2	0
13. Khizánat-ul-'ilm	..	4	0
14. Mahábhárat, Vols. III and IV, @ 20/ each	..	40	0
15. Moore and Hewitson's Descriptions of New Indian Lepidoptera, Parts I—III, with 8 coloured Plates, 4to. @ 6/ each	..	18	0
16. Purápa Sangraha, I (Markandeya Purana), Sanskrit	..	1	0
17. Sharaya-ool-Islám	..	4	0
18. Tibetan Dictionary by Osoma de Kóros	..	10	0
19. Ditto Grammar	..	8	0
20. Vuttodaya, edited by Lt.-Col. G. E. Fryer	..	2	0
Notices of Sanskrit Manuscripts, Fasc. I—XXIV @ 1/ each	..	24	0
Nepalese Buddhist Sanskrit Literature, by Dr. R. L. Mitra	..	6	0
N. B. All Choques Money Orders &c. must be made payable to the "Treasure	..		

**This book is a preservation photocopy.
It was produced on Hammermill Laser Print natural white,
a 60 # book weight acid-free archival paper
which meets the requirements of
ANSI/NISO Z39.48-1992 (permanence of paper)**

Preservation photocopying and binding

by

Acme Bookbinding

Charlestown, Massachusetts

1996